

Puławskie rękopisy

W 200-lecie Muzeum Czartoryskich

Fot. Piotr Kędziński

(INF. WL.) W sali Lapidarium Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie otwarto wczoraj drugą z wystaw przygotowanych z okazji obchodzonego w br. 200-lecia tego najstarszego wśród polskich muzeów.

„Puławska kolekcja rękopisów iluminowanych księżnej Izabeli Czartoryskiej” (zapowiadana u nas obszernie w czwartkowym „Suflerze”) to pierwsza samodzielna prezentacja zespołu 28 cennych, bogato iluminowanych rękopisów i czterech inkunabułów ze

zbioru zgromadzonego przez księżną Izabelę w Świątyni Sybilli i Domu Gotyckim w Puławach. Stworzyły wspaniały początek kolekcji uzupełnianej przez następne pokolenia historycznego rodu polskiego, aż po wiek XX.

Oprócz rangi prezentowanych zabytków, waloru wyjątkowości dodaje wystawie i to, że nieczęsto dzieła średniowiecznej sztuki rękopiśmiennej i sztuki miniatury malarskiej zarazem są w tak dużym wyborze udostępniane publiczności.

Dokończenie – str. 5

Przyjęto projekt budżetu, o którym zadecyduje nowy rząd

Zmartwienie Belki

Zamrożone podwyżki w sferze budżetowej

Rząd przyjął projekt przyszłorocznego budżetu. Wbrew wcześniejszym zapowiedziom, nie znalazły się w nim zapisy o podwyżce stawki podatku VAT i likwidacji wspólnego opodatkowania małżonków. Zaakceptowano natomiast podatek importowy w wysokości 5 proc. oraz opłatę wyjazdową dla wszystkich osób opuszczających kraj.

Planowane dochody wzrosły o ok. 16 mld zł, wydatki zmalały o ok. 32 mld zł. Deficyt pozostał za to bez zmian – na poziomie 40 mld zł.

Dla uzyskania zamierzonych dochodów, rząd zdecydował m.in., by wprowadzić na jeden rok 5-procentowy podatek importowy. Ma to zapewnić budżetowi około 10 mld złotych dochodów.

Wśród działań, zmierzających do redukcji wydatków budżetu, zaakceptowanych przez rząd, najbardziej znacząca jest rezygnacja z mechanizmu automatycznej indeksacji większości wydatków, w tym wynagrodzeń sfery budżetowej oraz większości świadczeń z pomocy społecznej. Zwaloryzowane mają być według obecnych zasad jedynie emerytury i renty.

Nie zdecydowano się natomiast na likwidację wspólnego rozliczenia małżonków z podatku PIT, co również proponowało MF w pierwotnej wersji projektu. Zgodnie z projektem, wszystkie osoby wyjeżdżające z Polski uiszczą opłatę wyjazdową w wysokości 20 zł, co pomoże wzbogacić przyszłoroczny budżet o ok. 1,2 mld zł.

Szerzej – str. 7

Oscypek doskonały

(INF. WL.) Kompleksowe badanie oscypka i warunków jego produkcji w 12 gospodarstwach hodowlanych na Podhalu, przeprowadzone przez francuskie stowarzyszenie GRET, wspierające rozwój terenów rolnych, wypadło dla góralskiego serka bardzo pozytywnie. Doskonałe walory smakowe i zdrowotne oscypka potwierdzają także badania Oddziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Krakowie. Okazuje się, że oscypki produkowane w sposób naturalny nie zawierają np. szkodliwych bakterii.

Dokończenie – str. 4

Pieniądze dla partii

Unia Wolności nie do końca przegrała wybory parlamentarne. Wprawdzie w Sejmie nie będzie posłów UW, ale partia będzie otrzymywać pieniądze z budżetu państwa. Platforma Obywatelska, która będzie mieć reprezentantów w parlamencie, nie będzie otrzymywać z budżetu pieniędzy na swoją działalność.

Szczegóły – str. 3

Nauka zabijania

Brytyjczycy obawiają się zamachów w Londynie

Osama ben Laden prawdopodobnie planuje dokonanie kolejnych zamachów terrorystycznych w najbliższych tygodniach – ostrzegali wczoraj przedstawiciele Wielkiej Brytanii. Według brytyjskiej policji, celem ataków, podobnych do zamachów w Nowym Jorku i Waszyngtonie, może być Londyn.

Według telewizji CNN, amerykańskie i brytyjskie siły specjalne przeprowadziły już kilka dni temu pierwsze operacje w Afganistanie. Amerykanie chcą schwycić ben Ladena, podejrzanego o zorganizowanie ataku na Nowy Jork i Waszyngton z 11 września.

Na Wyspach Brytyjskich został zatrzymany w ubiegłym tygodniu pilot algierski Lotfi Raissi. Szkolił on czterech terrorystów, którzy dokonali zamachów w Stanach Zjednoczonych 11 września – poinformował wczoraj prokurator brytyjski, występując przed sądem podczas sprawy o ekstradycję Raissiego, o którą wystąpiły Stany Zjednoczone. Jest to pierwszy ślad łączący

Indonezyjskie muzułmanki trzymając plakat z podobizną Osamy ben Ladena krzyczą „Allah Akbar” (Bóg jest wielki) w czasie wczorajszej antyamerykańskiej demonstracji w Dżakarcie (PAP/EPA)

bezpośrednio aresztowania dokonane w wielu krajach po zamachach w USA z terrorystami, którzy dokonali zamachów na World Trade Center i Pentagon.

Ben Laden ostrzegł wczoraj na łamach pakistańskiego dziennika „Ummat”, że islamska święta wojna będzie trwać nawet bez jego udziału.

„Macki ben Ladena” – str. 6

Fałszywe wizy z Sącza

Zlikwidowano nielegalną drukarnię, zarekwirowano 10 tys. fałszywych blankietów

(INF. WL.) Oficerowie nowosądeckiego Centralnego Biura Śledczego zlikwidowali w Nowym Sączu nielegalnie działającą drukarnię, w której na skalę masową były wyrabiane fałszywe słowackie wizy. Zatrzymany w tej sprawie 35-letni sądeczanin decyzją Sądu Rejonowego w Nowym Sączu został aresztowany tymczasowo na trzy miesiące.

Do funkcjonariuszy nowosądeckiego oddziału CBŚ od jakiegoś czasu docierały informacje o działalności na terenie Polski oraz Słowacji zorganizowanej grupy przestępczej, przemycającej przez Polskę do naszych słowackich sąsiadów nielegalnych imigrantów, głównie z państw Azji Południowo-Wschodniej.

Grupa przestępcza oficerowie sądeckiego CBŚ interesowali się od blisko pół roku. Jej trzon stanowili Słowacy, którzy przemycali nielegalnych

imigrantów. Najpewniej dotyczyło to osób z Indii, Wietnamu i najprawdopodobniej Pakistanu.

Sądecy funkcjonariusze ustalili również, że w Polsce działa nielegalna drukarnia, w której masowo wyrabiano imigrantom fałszywe wizy Republiki Słowackiej. Trop prowadził do Nowego Sącza. W jednym z nowosądeckich domów policjanci znaleźli profesjonalny sprzęt drukarski i blisko 10 tys. fałszywych blankietów wiz słowackich. Taka ich liczba świadczy o tym, że grupa przygotowywała się do przerzucenia większej liczby osób w dłuższym okresie.

Sprawa ma charakter rozwojowy, oprócz już aresztowanego, występuje jeszcze jedna podejrzana osoba z Nowego Sącza. Śledztwo w tej sprawie jest prowadzone pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu.

(MICA)

Warto przeczytać

DZIENNIK POLSKI

„Dziennik Sportowy”

- Wisła – Widzew w I lidze piłkarskiej
- Srebro czy brąz dla Tomasza Golloba?
- Koszykarze Unii Tarnów grają z mistrzem Polski Śląskiem Wrocław
- Samochodowy Rajd Karkonoski: przedostatnia eliminacja mistrzostw Polski
- Wyniki wszystkich meczów piłkarskich drużyn małopolskich i podkarpackich (w wydaniu podkarpackim) – od ekstraklasy do C klasy

PONIEDZIAŁEK

Dzisiaj w „Dzienniku Polskim”

listy

Jana Nowickiego

„Między Niebem a Ziemią”

- szukaj w Pejzażu.

1164K

Na swoim

Wszystko ułożyło się jak w bajce – w ciągu kilkunastu dni z bezdomnych i bezrobotnych stali się nie tylko właścicielami przytulnego mieszkania, ale i ludźmi mogącymi zapewnić byt swojej rodzinie.

Szczegóły – str. 4

Warto przeczytać

DZIENNIK POLSKI

W poniedziałek – niezbędny dla każdego studenta

Informator Studencki

a w nim:

uczelnia: struktura uczelni, formalności i opłaty, biblioteki, księgarnie i antykwariaty naukowe, samorządy i organizacje studenckie

www.tvpuls.pl

Nieoczekiwana zmiana miejsc

Superkomedia!
30.09, niedziela w TV Puls
o 17:45

PULS
NOWA TELEWIZJA

Infolinia: 0 801 111 444
opłata jak za połączenie lokalne

Druga strona

Dzisiaj 272. dzień roku

- ☀ Słońce weszło o godzinie 6.37, zajdzie o 18.23.
- ▶ Księżyc wszędzie o godzinie 17.49, zajdzie o 2.52.
- ☑ Dzień będzie trwał 11 godzin i 46 minut.
- ✳ Imieniny obchodzą Gabriel i Michał.
- ❖ Idzie święty Michał, będzie lato spychał.

1547 – urodził się Miguel de Cervantes Saavedra, pisarz hiszpański, twórca nowożytnej powieści europejskiej, autor „Don Kichota z La Manchy”.

1747 – urodził się Józef Wybicki, poseł na Sejm Wielki, autor „Pieśni legionów”.

1837 – urodził się Michał Bałucki, komediopisarz i prozaik.

1923 – na krakowskich Grzegórkach otwarto nowo powstały budynek z halą do bicia bydła rogatego oraz zakład do przerabiania mięsa niezdatnego do spożycia i padliny. Uruchomienie zakładu pozwoliło zlikwidować grzebowisko zwierząt.

1929 – odbyła się pierwsza w Polsce „demonstracja” filmu dźwiękowego.

1938 – na konferencji w Monachium Włochy, Niemcy, Francja i Anglia zdecydowały o oddaniu Niemcom Sudetów. Ponadto Czechosłowacja miała zaspokoić terytorialne żądania Polski.

1939 – oddziały Wehrmachtu weszły do Warszawy. Około 5 tys. polskich oficerów dostało się do niewoli. Podczas oblężenia zginęło około 5 tys. żołnierzy, a 16 tys. zostało rannych. Zginęło też 25 tys. cywilnych mieszkańców. 17 proc. budynków zostało całkowicie zniszczonych.

1939 – skapitulowała twierdza Modlin. Dowódca Nowogrodzkiej Brygady Kawalerii, gen. Władysław Anders ranny dostał się pod Samborem do radzieckiej niewoli.

1956 – drugi dzień trwał proces osób oskarżonych o udział w wypadkach poznańskich. Prasa pisała: „Przewód sądowy konkretyzuje przestępstwa oskarżonych”. Świadczenie przedstawili sądowi „przebieg krwawej masakry dokonanej przez grupę rozbustwionych osobników na kapralu Ldebnym”.

1986 – zawiązała się Tymczasowa Rada NSZZ „Solidarność”. Lokalne struktury związku podejmowały próby rejestracji, które spotkały się z odmową, ale działacze nie rejesjonowano.

1989 – we wsi Kalety koło Grodna na Białorusi odkryto zbiorową mogiłę ponad trzech tysięcy polskich oficerów zamordowanych przez Armię Czerwoną. Wśród zabitych znajdował się gen. Józef Olszyna-Wilczyński.

Do sylwestra pozostały 93 dni.

Dzienniczek Radwana

Organ nieperiodyczny

Rząd pojednania narodowego

Wobec braku większości parlamentarnej, trwają rozmowy w sprawie powołania rządu jedności narodowej. Nasze propozycje: premier Leszek Miller; minister spraw zagranicznych Andrzej Lepper; minister spraw wewnętrznych Jerzy Kulej; minister finansów Jarosław Kalinowski; minister gospodarki Bogdan Pęk; minister rolnictwa Gabriel Janowski; minister integracji europejskiej Zygmunt Wrzodak; minister do spraw rodziny Piotr Gadzinowski; ministrowie sprawiedliwości Lech i Jarosław Kaczyński; minister do spraw wyznań Stanisław Papież. Decyzję o udaniu się na emigrację należy podjąć natychmiast, zanim jeszcze zostaną zamknięte granice.

Tradycja

Maciej to, po Jędrzeju i Romanie, dopiero trzecie pokolenie Giertychów, które walczy skutecznie z piłsudczyzną.

Różnica

W PRL wybierali jak chcieli, wybrali kogo trzeba. W III RP wybierali jak trzeba, wybrali kogo chcieli.

Profetyzm

Po wyborach Lech Wałęsa oświadczył, że wszystko przewidział. Oprócz pogody.

Protokół

Premier Jerzy Buzek, mimo nacisków prezydenta, nie chce się podać do dymisji. Kwaśniewski jest niepokieszony, ponieważ Leszek Miller zapowiedział, że nie pocałuje go w rękę wcześniej niż po otrzymaniu nominacji.

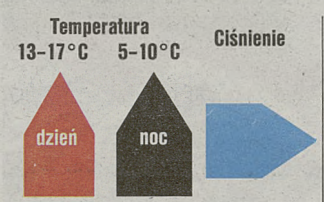
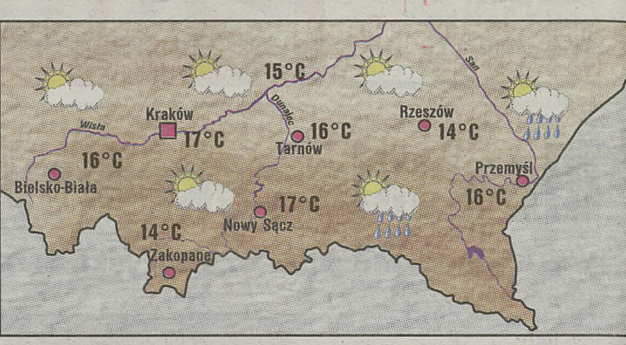
Trzecia izba

Projektuje się powołanie trzeciej izby parlamentu, w której zasiadą ci wszyscy kandydaci do Sejmu i Senatu, którzy nie uzyskali dostatecznej liczby głosów. Absolutną większość w tej izbie gminu będzie miała SLD.

Uwaga, panowie!

Ważny powód, aby pojechać nad morze, mimo złej pogody. Telewizja powtarza kilka razy dziennie, że 89,6 proc. pań w Trójmieście nie widzi różnicy. A jak one nie widzą różnicy, to po co przepłacać.

Pogodnie, ale...

Sytuacja biometeorologiczna

Stopniowo się poprawia, objawy meteorotropowe ulegną złagodzeniu, a sprawność psychofizyczna u większości osób powróci do fizjologicznej równowagi.

Uwaga kierowcy

Widzialność rano w rejonach mgieł ograniczona, dniem dobra i warunki drogowe dobre.

Prognoza orientacyjna na następną dobę

Zarówno w ciągu dnia jak i w nocy przeważać będzie zachmurzenie małe i umiarkowane, tylko okresowo wzrastające do dużego, ale nie powinno padać. Ciepłej, temp. maks. dniem od 16 do 20 st., na Podhalu do 17 st., a wysoko w Tatrach ok. 8 st. Wiatr słaby i umiarkowany, przeważnie południowo-zachodni.

Cisnienie atmosferyczne

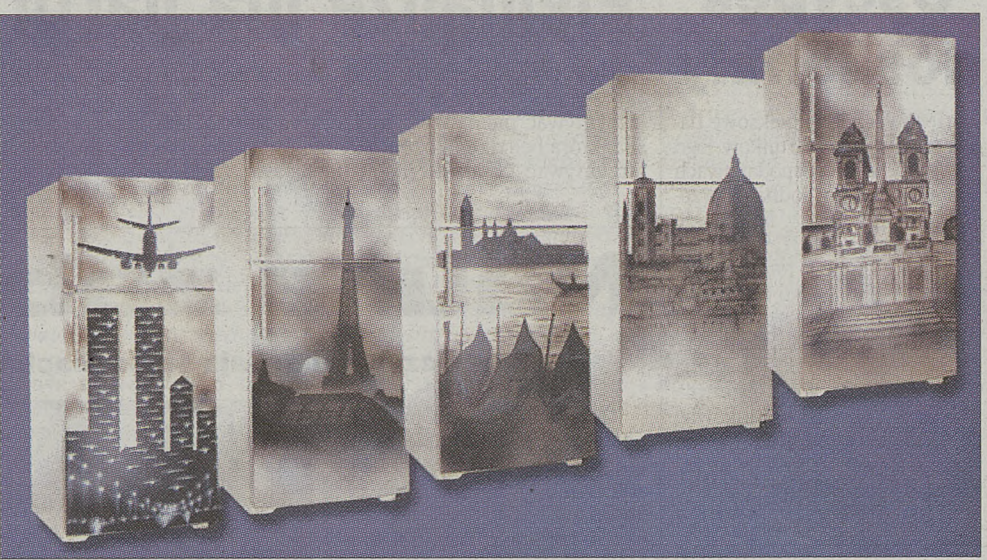
wczoraj o godz. 14

984,7 hPa tj. 738,5 mm Hg, tendencja: wahanie.

Prognoza 5-dniowa dla Polski

Zachmurzenie duże z przejaśnieniami i rozpodzieniami, zwłaszcza na południu i wschodzie. Miejscami na południu przelotne opady deszczu. Temp. min. od 7 do 12 st. Stopniowy wzrost temp. maks. na południu do 18 i 22, 23 st. Wiatr umiarkowany i dość silny, porywisty, na północy porywy do 20 m/s, zachodni i południowo-zachodni.

Zdjęcie dnia

W wydanym w czerwcu we Włoszech katalogu z artykułami wyposażenia mieszkań „Brava Casa” znaleźliśmy m.in. tak oto ozdobione lodówki. Ciekawe, ile osób ma w kuchni chłodziarkę z proroczą wizją ataku na nowojorskie World Trade Center?

Cytat dnia

Ja dziesięć lat nie byłem w domu. Cały czas tworzyłem strukturę, jeździłem po kraju. I ciężko na to zapracowałem. Tak samo mówiłem do tysięcy ludzi, jak i do czterech. Ludzie poszli w teren, wzięli ulotkę. Dziennikarze coś napisali, kamera była, pokazała pustą salę, ale był Lepper. I Lepper istniał cały czas. Dziś zbieram żniwo. Nieraz mi mówili: chłopie głupi są, to chamy, nic z tego nie będzie... A ja wierzyłem w sukces. Politycy traktują naród jak swoją własność, zapominając, że trzeba go słuchać. Odeszli od ludzi. Od ostatniej kampanii prezydenckiej odbyłem 2 tys. spotkań, wchodziłem na bazy. Ludzie to widzieli i w końcowym etapie kampanii telewizyjnej przypomnieli sobie: on przecież u nas był, ja się z nim witałem! To jest ten bezpośredni kontakt z ludźmi.

Lider „Samoobrony”, Andrzej Lepper, „Gazeta Wyborcza”, 28 września

Cudzym Słowem

Wszystkie scenariusze, jakie mi się nasuwają, są pesymistyczne. Najprostszy zakłada, że nowa ekipa SLD, która wkrótce zetknie się z protestami społecznymi, zwłaszcza uprzywilejowanych wielkich przedsiębiorstw państwowych, a także chłopów, będzie usiłowała najpierw biernie przeciekać kryzys, a w końcu zacznie się ratować znacznym powiększeniem długu publicznego, co tylko odsunie w czasie konieczne cięcia wydatków i konsumpcji. Wątpliwe jednak, aby w ten sposób można było przeczekać cztery lata. Możliwe więc, że wybuch nastąpi wcześniej.

Tomasz Gruszecki, były minister przekształceń własnościowych w rządzie Jana Olszewskiego, tygodnik „Nowe Państwo”, 28 września

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe „MEDICINA”
zaprasza na profilaktyczne bezpłatne, bez skierowań

BADANIA KOLONOSKOPOWE JELITA GRUBEGO

Kraków, ul. Barska 12, tel. 266-50-62, 266-96-65, 267-01-55, 269-29-45

DIENNIK POLSKI

WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA
31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61-99-200

Zarząd: WOJCIECH TACZANOWSKI – prezes, TOMASZ DOMALEWSKI – wiceprezes, ANTONI KOWALSKI – wiceprezes, CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI – wiceprezes
tel. 422-07-12, fax 422-08-78

p.o. redaktor naczelny: ANDRZEJ LENCZOWSKI
tel. 619-92-55, fax: 619-92-75,
e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl

Druk: Drukarnia Polska Spółka z o.o.
ul. Centralna 51, 31-586 Kraków, tel./fax 641-36-39

Centrala: tel. 619-92-00 (łączy ze wszystkimi działami)
Dział łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62, Sekretarz Redakcji: tel. 619-92-64
Dział Krajowy: tel. 619-92-41
Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
Dział Zagraniczny: tel. 619-92-44
Dział Kultury: tel./fax 619-91-27
Dział Miejski: tel. 619-92-60
Dział Sportowy: tel. 619-92-96
Ekspozytura: MIECHÓW, ul. Sienkiewicza 25, p. 114, tel./fax (0-41) 383-14-04
MYSŁENICE, ul. Kłakurki 2 (1 piętro), tel./fax (0-12) 274-01-70, 274-01-71
PROSZOWICE, Rynek 18, tel. (0-12) 386-28-25, fax (0-12) 386-18-97

ODDZIAŁY:
NOWY SĄCZ: ul. Narutowicza 6, tel./fax (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45
PODHAŁE, ZAKOPANE, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (0-18) 201-59-85, 206-40-18
NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 264-60-53, 266-30-72
OŚWIECIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (0-33) 844-55-20 do 22, tel./fax (0-33) 843-31-86
Ekspozytura: CHRZANÓW, ul. Krakowska 21a, tel./fax (0-32) 623-84-57
OLKUSZ, ul. Krakowska 2, tel./fax (0-32) 754-37-30
WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90
ZYWIEC, tel./fax (0-33) 861-41-32
RZESZÓW, ul. Księży J. Jąłowego 29, Redakcja: tel./fax (0-17) 85-22-479
Biuro Ogłoszeń: tel./fax (0-17) 85-22-478, tel. 85-22-386
Ekspozytura: DEBICA, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (0-14) 670-87-72
KROSNO, ul. Lewakowskiego 31, tel./fax (0-13) 43-622-90
TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax (0-14) 62-135-20, 62-231-48
Ekspozytura: BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (0-14) 61-256-22
BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (1 piętro), tel./fax (0-14) 66-300-77

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:
KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-97-77, Informacja: tel. 619-91-76 e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl
ul. Starowiślna 2, tel. 619-91-76
ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89
kasy czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14
Nowy Sącz, tel. (0-18) 444-21-50
Oświęcim, tel. (0-33) 844-47-54
Podhale, tel. (0-18) 201-35-30
Tarnów, tel. (0-14) 622-33-42
(za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

Po wygranej lewicy

Odwołania i nominacje?

(INF. WL.) Wygrana SLD-UP w wyborach parlamentarnych rodzi pokusę rozszad personalnych na najważniejszych stanowiskach w województwie. Przeanalizowaliśmy możliwości prawne zmiany kierowników kluczowych instytucji w Małopolsce. Okazuje się jednak, że zastąpienie dotychczasowych szefów ludźmi zwycięskiego ugrupowania nie jest takie proste.

Małopolska Kasa Chorych

W najbliższym czasie najprawdopodobniej nie nastąpi zmiana na stanowisku dyrektora Małopolskiej Regionalnej Kasy Chorych. Jest on bowiem powoływany przez Radę Kasy, którą wybiera sejmik wojewódzki, ten zaś w Małopolsce zdominowany jest przez AWS; kadencja rady kończy się w sierpniu przyszłego roku, również w przyszłym roku odbędą się wybory samorządowe, zmieni się zatem skład sejmiku.

Przed trzema dniami jednak weszła w życie nowelizacja ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym, która mówi, że członkami rady kasy nie mogą być m.in. osoby pełniące funkcje w strukturach samorządowych. Tymczasem w skład Rady Kasy MRKCh (to samo dotyczy innych kas) wchodzi osoby pełniące funkcje we władzach lokalnych. Ustawa nie mówi jednak, czy zakaz ten dotyczy obecnej, już funkcjonującej rady czy dopiero kolejnej, która zostanie wybrana w 2002 roku. Prawdopodobnie minister zdrowia będzie musiał przygotować obowiązującą wykładnię tego zapisu.

Jeśli nawet okaże się, że już teraz trzeba będzie z rady kasy wyeliminować „samorządowców”, ich następcom wybierze obecny sejmik i wydaje się mało prawdopodobne, by zmieniona rada zechciała odwoływać obecnego dyrektora.

Prezes RIO

Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej powołuje premier, który mianuje również każdego członka 16-osobowego składu Kolegium Izby. Funkcja szefa RIO nie jest funkcją kadencyjną i premier może go odwołać tylko w ściśle określonych, przewidzianych ustawą przypadkach.

(INF. WL.) W wielu małopolskich placówkach medycznych pracownicy nadal nie otrzymali należnych im pieniędzy z tytułu realizacji „Ustawy 203”. W niektórych szpitalach – jak np. w przypadku szpitala w Suchej Beskidzkiej – sprawę rozstrzygnie sąd. Są też placówki – jak np. Szpital Wojskowy w Krakowie – w których nie ma żadnych szans, by pieniądze trafiły do ludzi do końca tego roku, czyli w terminie przewidzianym prawem.

Przyjęta z końcem 2000 roku ustawa nakazywała wypłatę pracownikom placówek medycznych po 203 zł podwyżki w ciągu tego roku. Ustawodawca nie powiedział jednak, skąd dyrektorzy placówek mają wziąć na to pieniądze. Minister zdrowia wskazywał na kasy chorych, te – na dyrektorów i na budżet państwa.

Na podwyżki dla pracowników małopolskiej służby zdrowia potrzeba ok. 160 mln zł. Tymczasem Małopolska Kasa Chorych może podwyższyć kon-

Musiałby on zatem m.in. zostać skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo, popełnione z winy umyślnej, czy uporczywie naruszać prawo podczas wykonywania obowiązków. Obecny prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, Janusz Kot, 2,5 roku temu zastąpił na tym stanowisku – po półrocznym wakacje – Ludwika Węgrzyna, wybranego wcześniej na starostę bocheńskiego. Dotąd funkcja szefa RIO nie była uznawana za polityczną; zarówno wśród członków kolegium, jak i wśród prezesów w całym kraju znajdują się osoby powoływane przez szefów różnych rządów. Ok. 80 procent prezesów izb w kraju piastuje to stanowisko od początku powstania izb, czyli od 1993 roku.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze

Również szef rządu powołuje prezesa Samorządowego Kolegium Odwoławczego – spośród dwóch kandydatów, będących etatowymi członkami kolegium. Kadencja prezesa SOK trwa 6 lat i latem tego roku Jerzy Buzek mianował szefów wszystkich kolegiów w kraju. Przed upływem kadencji odwołać może ich tylko także premier – ale w ściśle określonych przypadkach, podobnych do tych, które muszą zaistnieć przy odwołaniu prezesa RIO. Również członków kolegium SKO powołuje premier (i odwołuje, ale w precyzyjnie określonych przepisami przypadkach), na wniosek prezesa SKO. Od początku istnienia tej instytucji funkcję prezesa Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych pełni Krystyna Sieniawska, która jest równocześnie przewodniczącą SKO w Krakowie.

Kurator oświaty

wyłaniany jest w drodze konkursu, ogłaszanego przez wojewodę. Potem wojewoda po uzgodnieniu z ministrem edukacji narodowej zatwierdza zwycięzcę – bądź nie. Również wojewoda – po uzgodnieniu z ministrem – odwołuje kuratora. Przyczyny odwołania nie są jednak ściśle określone i może to nastąpić ze względów politycznych. W Krakowie od 1990 roku kuratorem oświaty jest nieprzerwanie Jerzy Lackowski.

DOROTA STEC-FUS

Rząd za tydzień

Nie będzie przedterminowych wyborów do parlamentu

(INF. WL.) Zarówno Leszek Miller jak i prezydent Aleksander Kwaśniewski wykluczili już niemal całkowicie możliwość przedterminowych wyborów do parlamentu.

Prezydent uważa, że w tej chwili istnieje mniej więcej taka sama szansa na stworzenie gabinetu mniejszościowego lub koalicyjnego.

- PSL może być partnerem koalicyjnym SLD – oświadczył prezydent Aleksander Kwaśniewski, po zakończeniu rozmów z liderami wszystkich ugrupowań, które weszły do parlamentu. Jego zdaniem, lider ludowców zaakceptuje Marka Belkę jako ministra finansów w nowym gabinecie. Wcześniej Kalinowski twierdził, że nie może być mowy o koalicji, jeżeli finansami kraju będzie kierował Belka.

Również Leszek Miller już niemal całkowicie wykluczył możliwość przedterminowych wyborów. - W tej chwili albo stworzymy gabinet mniejszościowy albo koalicję – uważa szef Sojuszu. Nie chciał jednak powiedzieć, które rozwiązanie jest bardziej prawdopodobne. Zdaniem Marka Pola, szefa UP i przyszłego wicepremiera, raczej na 60 proc. powstanie rząd koalicyjny. UP – SLD nie chcą zdradzić, z kim najlepiej się negocjowało.

W poniedziałek jako ostatni do stołu rozmów zasiadą przedstawiciele Platformy Obywatelskiej. Jednak już teraz wiadomo, że PO nie wejdzie do wspólnego rządu z SLD.

Miller zapowiada, że w przyszłym tygodniu rozpocznie drugą turę rozmów, tym razem już z par-

Rys. Henryk Sawka

tiami, które zgodzą się na jedną z dwóch form współpracy. - Będą to negocjacje między ekspertami w sprawach programowych – tłumaczy Miller.

W dotychczasowych rozmowach ustalono m.in., że kadencja tego parlamentu zostanie skrócona o kilka miesięcy i wybory odbędą się wiosną 2005 roku. Również wiosną, ale 2002 roku, zostanie przeprowadzone wybory samorządowe. Wiele wskazuje na to, że wówczas będziemy po raz pierwszy bezpośrednio wybierać wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

JAN OSIECKI

Pieniądze dla partii

(INF. WL.) Unia Wolności nie do końca przegrała wybory parlamentarne. Wprawdzie w Sejmie nie będzie posłów UW, ale partia będzie otrzymywać pieniądze z budżetu państwa. Platforma Obywatelska, która będzie mieć reprezentantów w parlamencie, nie będzie otrzymywać z budżetu pieniędzy na swoją działalność, bo do wyborów (świadomie) – startowała nie jako partia polityczna.

Ordynacja wyborcza, zgodnie z którą odbyły się wybory do parlamentu, zakłada, że partie, które otrzymały co najmniej 3 proc. ważnych głosów, i koalicje partii, które dostały co najmniej 6 proc. ważnych głosów, będą co roku otrzymywać z budżetu państwa subwencje na finansowanie działalności. Subwencji tej nie dostaną te komitety, które do wyborów wystartowały nie jako partia – dotyczy to Platformy Obywatelskiej, która jest przeciwna finansowaniu partii politycznych z budżetu państwa. Pieniądzy nie dostanie także AWSP, ale dlatego, że nie przekroczyła 6-proc. progu wyborczego, uprawniającego do subwencji z budżetu. Na pieniądze mogą więc liczyć działacze:

SLD-UP, Samoobrona, PiS, PSL i Ligi Polskich Rodzin.

Wysokość subwencji zależna jest od tego, jakie poparcie w wyborach uzyskała partia – im ono było większe, tym więcej pieniędzy otrzyma partia lub koalicja. Nie oznacza to jednak, że partia z 10-proc. poparciem otrzyma 3 razy mniej pieniędzy niż ta, na którą głosowało 30 proc. wyborców. Za każdy głos do 5 proc. partia otrzyma 10 zł, głos mieszczący się pomiędzy 5 – 10 proc. wart jest 8 zł, głos z przedziału 10 – 20 proc. to 7 zł, z przedziału 20 – 30 proc. – 4 zł, a każdy następny – tylko 1,5 zł.

W związku z trudnościami finansowymi państwa koalicja SLD-UP zaproponowała zmniejszenie o połowę należnych partiom subwencji. SLD-UP nie zgadza się na całkowite zlikwidowanie finansowania partii z budżetu, podobnie jak Prawo i Sprawiedliwość. Przeciwno finansowaniu partii od samego początku występowała PO, także PSL zapowiedziało poparcie dla rezygnacji z subwencji dla partii politycznych. Przed wyborami Samoobrona była przeciwna finansowaniu partii z budżetu.

Wydaje się, że co najwyżej partie będą miały mniej pieniędzy niż to pierwotnie zakładano, bo większość w obecnym parlamencie (SLD-UP i PiS) są za utrzymaniem finansowania partii z budżetu, przy możliwości zmniejszenia kwot.

Oto wyliczone przez nas przybliżone roczne subwencje dla poszczególnych ugrupowań:

- SLD-UP – 28,2 mln zł
- Samoobrona – 11,9 mln zł
- PiS – 11,2 mln zł
- PSL – 10,65 mln zł
- LPR – 9,5 mln zł
- UW – 4,04 mln zł

W sumie – 75,5 mln zł.

Gdyby PO brała pieniądze z budżetu, to kwota ta byłaby wyższa o około 14 mln zł. W kwocie 75 mln zł nie ma dotacji – zwrotu wydatków na kampanię wyborczą. Otrzymają je te partie i koalicje, które wprowadziły do Sejmu i Senatu swoich posłów. Kwota za każdy uzyskany mandat (460 poselskich i 100 senatorskich) będzie znana po przedstawieniu sprawozdań finansowych z kampanii wyborczej przez wszystkie komitety startujące w wyborach.

GRZEGORZ SKOWRON

Podwyżki nie dla wszystkich

W niektórych małopolskich szpitalach „ustawa 203” nie ma szans na realizację

trakty z tytułu zwiększonej składki na ubezpieczenie zdrowotne (z 7,5 procent do 7,75 procent) o ok. 53 mln zł. Kilkanaście milionów przybyło także z tytułu lepszej od zakładanej ściągłości składki przez ZUS na ten rok, ale pieniędzy i tak nie wystarczy na takie renegotiacje kontraktów, by wszystkim placówkom starczyło na wypłatę podwyżek; tym bardziej że większość z nich jest zadłużona.

Spśród placówek, podległych marszałkowi województwa, do 18 września tego roku podwyżki w całości wypłacono w 17 jednostkach, m.in. w Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II, w Szpitalu Specjalistycznym im. J. Babińskiego, Wojewódzkiej Przychodni Stomatologicznej w Krakowie,

w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie czy w Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci „Solidarność” w Radziszowie. W ośmiu jednostkach pieniądze wypłacono tylko niektórym grupom zawodowym: np. w Wojewódzkim Szpitalu im. św. Ludwika w Krakowie podwyżki otrzymały tylko położne, natomiast w krakowskim Szpitalu im. L. Rydygiera – pielęgniarki i położne. W trakcie wypłat jest Wojewódzki Szpital Okulistyczny oraz Obwód Lecznictwa Kolejowego w Nowym Sączu. W 4 placówkach – np. Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc w Jarosławcu czy w Dziecięcym Szpitalu Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnym w Rabce – nie ma pieniędzy na wypłatę nawet części należnych ludziom pieniędzy.

W stosunkowo niezłej sytuacji znajdują się pracownicy Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Tutaj pielęgniarki i położne, których miesięczne wynagrodzenie nie przekraczało 1900 zł brutto, od dnia 1 stycznia 2001 r. otrzymały podwyżkę do wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 110 zł do 200 zł, co po doliczeniu innych składników dało kwotę ok. 350 zł brutto na osobę. Pozostałym pracownikom, objętym ustawą, w lipcu wypłacono (jednorazowo za okres od stycznia do czerwca) po 120 zł brutto za miesiąc jako dodatek ustawowy do wynagrodzenia. Natomiast w następnych miesiącach kwota ta będzie wpłacana co miesiąc łącznie z wynagrodzeniem, - Nie są to oszałamiające pienią-

dze przy skandalicznie niskich zarobkach pracowników służby zdrowia, ale zaproponowaliśmy maksymalną kwotę, jaką szpital był w stanie wygospodarować ze środków własnych – powiedział nam dr hab. Andrzej Zięba, dyrektor szpitala.

Natomiast sytuacja finansowa w podległym MSW Szpitalu Wojskowym w Krakowie sprawia, że nie ma żadnych szans, by do końca roku pracownicy otrzymali należne im pieniądze. - Dodatkowe świadczenia zakupiła u nas wyłącznie Małopolska Regionalna Kasa Chorych, a to stanowiło za mało, byśmy mogli wypłacić podwyżki – wyjaśnia Dariusz Ressel, dyrektor ekonomiczny placówki.

Nie wiadomo, czym zakończy się spór o pieniądze w szpitalu w Suchej Beskidzkiej. Tutaj w styczniu pracownicy otrzymali podwyżkę, ale związki zawodowe nie zgadzają się, żeby została wypłacona w ramach realizacji „ustawy 203”. Sprawę rozstrzygnie sąd.

DOROTA STEC-FUS

■ **PIERWSZE POSIEDZENIE.** Prezydent zwołał pierwsze posiedzenie nowego Sejmu na 19 października, a Senatu na 20 października. Prezydent powołał na marszałka seniora Sejmu Aleksandra Małachowskiego, a na marszałka seniora Senatu – Andrzeja Wielowieyskiego. Otworzą oni pierwsze posiedzenia obu izb i doprowadzą do ich ukonstytuowania się – wyboru marszałków Sejmu i Senatu.

■ **USTAWA NARUSZA USTAWY.** Rząd chciałby, aby prezydent nie podpisał uchwalonej przez Sejm ustawy o służbie zagranicznej. W opinii wicepremiera i ministra gospodarki Janusza Steinhoffa, ustawa ta jest ułomna i narusza przepisy co najmniej 6 ustaw.

■ **ŁOPUSZAŃSKI WICE-MARSZAŁKIEM?** Według Zygmunta Wrzodaka, Liga Polskich Rodzin liczy, że Jan Łopuszański zostanie jednym z wicemarszałków Sejmu IV kadencji. Poseł LPR i lider „Solidarności” w zakładach „Ursus” uważa również, że powinny nastąpić zmiany personalne „na szczeblach regionalnych i krajowych w związku”.

■ **DEUTSCHE BANK O POLSCE.** - Dzięki sukcesowi procesu reform, Polska jest dziś niewątpliwie jednym z najbardziej zaawansowanych kandydatów do członkostwa w UE – ocenia Moritz Schularick, autor analizy przeprowadzonej przez centrum badań makroekonomicznych Deutsche Banku.

■ **NIEWIARYGODNA EKSPERTYZA.** Ekspertyza dotycząca przepływu Polaków do pracy w państwach UE przeprowadzona przez firmę PriceWaterhouseCoopers jest niewiarygodna i szkodliwa – mówi wiceminister pracy, członkini zespołu negocjacyjnego Irena Boruta. PriceWaterhouseCoopers (PWC) podała, że z przeprowadzonego na jej zlecenie sondażu wynika, iż do pracy za granicą po przystąpieniu Polski do UE wyjechałoby 6 mln Polaków.

■ **PIERWSZY WYROK.** 8 października żywiecki Sąd Rejonowy ogłosi wyrok w sprawie Grzegorza H., prezesa spółki Bohurex z Katowic, oskarżonego w sprawie nieprawidłowości związanych z zakupem autobusów w żywieckim PPKS.

■ **TECZKA FIELDORFA-NILA.** Gdański oddział Instytutu Pamięci Narodowej rozpoczął wydawanie teczek PRL-owskich służb specjalnych. Pierwszą odebrała Maria Fieldorf-Czarska, córka Augusta Emila Fieldorfa-Nila, jednego z przywódców Armii Krajowej.

■ **UNIwersytet ZIELONOGÓRSKI.** Ponad 23 tys. studentów rozpoczęło oficjalnie naukę na Uniwersytecie Zielonogórskim. To pierwszy rok działalności tej uczelni.

Redaktorzy wydania:

Marian Nowy

Marek Długopolski

Korzystne uchylene?

Właściciele chcą, by wykupiono całe działki przyległe do autostradowej obwodnicy, a nie tylko ich część

(INF. WL.) Naczelny Sąd Administracyjny uchylił decyzję o wejściu na prywatną działkę w celu budowy autostradowej obwodnicy Krakowa. Wydawałoby się, że decyzja ta może całkowicie zablokować tę inwestycję, ale wbrew pozorom może być ona początkiem rozwiązania konfliktu pomiędzy Agencją Budowy i Eksploatacji Autostrad a właścicielami działek, przyległych do budowanej obwodnicy.

Już od kilku lat właściciele działek przyległych do budowanej obwodnicy autostradowej Krakowa protestują przeciwko sposobowi ich wywłaszczenia. Domagają się wykupienia całych nieruchomości, będących ich własnością. Tymczasem Agencja Budowy i Eksploatacji Autostrad gotowa jest zapłacić tylko za tę część działek, które mieszczą się w pasie autostrady. ABiEA tłumaczy, że nie może wykupywać terenów, które są poza pasem autostrady,

bo nie ma do tego żadnych podstaw prawnych. Na skutek tego kilka domów zostanie przy autostradzie, a zostanie zabrana tylko część działki – w jednym przypadku dom pozostanie bez drogi dojazdowej, w innym – znikną szamba.

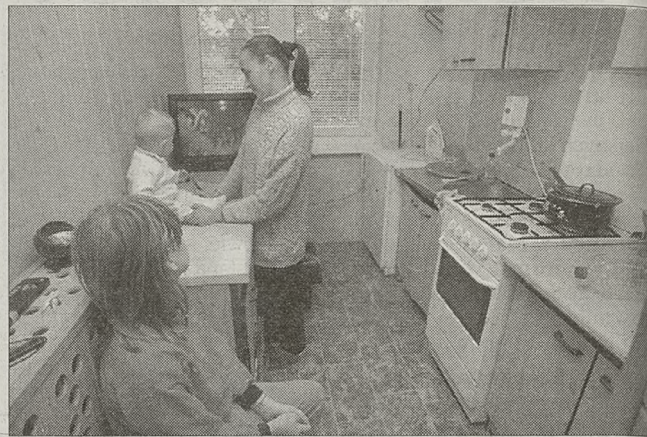
Do tej pory właściciele działek bezskutecznie walczyli o swoje prawa. Wprawdzie wstrzymano proces przymusowego wywłaszczenia, ale wojewoda wydał decyzję o wejściu w teren z klauzulą natychmiastowej wykonalności. To pozwoliło inwestorowi – Południowo-Wschodniemu Oddziałowi Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych w Krakowie – wystąpić o pozwolenie na budowę dla tego odcinka obwodnicy. To pozwolenie także zostało zaskarżone do NSA. Ponieważ podstawą wydania pozwolenia jest m.in. prawo do terenu pod inwestycję, losy ważności tego pozwolenia stoją pod dużym znakiem zapytania.

Do GDDP w Krakowie nie dotarła jeszcze oficjalna informacja o wyroku NSA. – *Trudno to komentować, gdy nie jeszcze nie wiemy* – powiedział nam Jacek Bojarowicz, dyrektor oddziału GDDP w Krakowie. – *Na pewno będziemy budować tam, gdzie dysponujemy terenem. W tym przypadku trzeba poczekać na pisemne uzasadnienie orzeczenia NSA. Może ono stanowić klucz do rozwiązania sporu – jeżeli znajdzie się w nim sugestia, że sporne działki należy wykupić w całości, to ABiEA będzie miała podstawę do tego, by to zrobić.*

Orzeczenie NSA dotyczyło tylko jednego właściciela. Na rozpatrzenie czekają jeszcze trzy. – *Mój dom będzie stał 70 metrów od krawędzi autostrady* – powiedział nam jeden z protestujących. – *ABiEA ma obowiązek wykupienia tylko działek do 20 metrów od krawędzi jezdni, gdy w Unii Europejskiej nie można mieszkać w pasie 150 metrów od autostrady.* (GEG)

Na swoim

W ciągu kilkunastu dni z bezdomnych stali się właścicielami mieszkania

(INF. WL.) „Nikt nie chce nam wierzyć, że mamy własne mieszkanie. Nawet mój ojciec twierdził, że to niemożliwe – mówi Alicja Chmielowska, która przed kilkunastoma dniami stała się szczęśliwą właścicielką dwupokojowego mieszkania w Prokocimiu.

Teraz trwają gorączkowe prace przy urządzeniu własnego gniazda. Najwięcej do roboty ma oczywiście pan domu – na szczęście radzi sobie ze wszystkimi technicznymi problemami. Pani Alicja zajmuje się półrocznym Tomusiem i starszym o 3 lata Pawełkiem. Dwunastoletnia Justynka i jej starszy brat Mariusz od kilku dni chodzą do nowej szkoły. – *Znam już wszystkich w klasie* – stwierdza z przekonaniem dziewczynka...

Od października pracę rozpoczyna p. Tadeusz. Dwa razy w tygodniu będzie miał jednak dyżury przy dzieciach – wówczas chodzić będzie do pracy jego żona, zatrudniona na pół etatu.

Przed dwoma tygodniami, w reportażu pt. „Marzenia bez dachu” opisywaliśmy sytuację

rodziny pp. Chmielowskich – rodziców z czwórką dzieci, których na początku sierpnia wyeksmitowano z zajmowanego mieszkania. Zostali wówczas nie tylko bez dachu nad głową, ale nawet bez mebli i osobistych rzeczy, które utknęły w niewiadomym miejscu. Po parotygodniowej tułaczce matka z dziećmi znalazła schronienie w domu „Caritas”, ojciec zamieszkał u swoich rodziców.

Po naszej interwencji sprawą zainteresował się komornik, który był przy sierpniowej eksmisji. Zadeklarował swoją pomoc i słowa dotrzymał. Z jego inicjatywy grupa sponsorów kupiła dla rodziny mieszkanie, znalazł też zatrudnienie dla pp. Chmielowskich.

Jak potoczą się ich dalsze losy zależy już teraz tylko od nich samych. Ponieważ w zmianie ich sytuacji mieliśmy swój udział, będziemy z życzliwością śledzić dalsze losy tej rodziny, gdyż dostała szansę, jaka zdarza się raz na milion. A może nawet nie tak często?...

BARBARA ROTTNER-STANKIEWICZ
Fot. Anna Kaczmarz

Rowerem w bezrobocie

Czy uda się przenieść do Polski holenderskie doświadczenia?

(INF. WL.) 450 tys. guldenów holenderskich (około 765 tys. zł) wyłoży rząd holenderski na przygotowanie, założenie i roczną działalność sieci wypożyczalni rowerów w Małopolsce, prowadzonych przez osoby niepełnosprawne. Wypożyczalnia w Krakowie ma ruszyć 1 kwietnia przyszłego roku, wypożyczenie roweru na dobę będzie kosztować 15 – 20 zł.

Projekt „Dwa koła” – taką nazwę nosi program uruchamiania wypożyczalni rowerów w Małopolsce – finansowany będzie przez holenderski fundusz MATRA. Jego podstawowym elementem jest stworzenie tzw. firmy socjalnej – działającej komercyjnie, ale nie nastawionej na zysk, która po kilku latach powinna sama na siebie zarabiać. Pieniądze podarowane przez rząd holenderski będą przeznaczone na przygotowanie programu, opracowania konsultantów, zakup około 100 rowerów, przeszkolenie osób niepełnosprawnych, które mają pracować w wypożyczalni, płace dla tych osób (przez rok). Możliwe będzie także wsparcie finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

– *W tej chwili szukamy dobrego lokalu w centrum Krakowa* – mówi Leszek Michno, koordynator projektu „Dwa koła”. – *Otwarcie planujemy na 1 kwietnia, kiedy rozpocznie się sezon rowerowy.*

Harry Wesseling, reprezentujący Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii, zaznacza, że tego typu programy sprawdzą się w Holandii – kilka lat temu stworzono już 25 firm socjalnych, które obecnie działają samodzielnie na rynku. Podobne firmy tworzone są także w Wielkiej Brytanii, Niemczech i Słowenii. – *Zagrożenia, na które trzeba uważać przy tworzeniu firm socjalnych, to m.in. zbyt wczesne przejście tej firmy na wolny rynek* – przestrzega Harry Wesseling.

– *Teraz, gdy mamy recesję, gdy zakłady pracy chronionej zwalniają osoby niepełnosprawne, ten pionierski projekt może być bardzo pomocny* – twierdzi Stefan Chłopicki z Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem. Pracę w wypożyczalni rowerów mogą mieć niepełnosprawni ruchowo i upośledzeni umysłowo. W Krakowie znajdują ją tylko 4 osoby. W krakowskim Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest około 1 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych.

(GEG)

Gwałcieciel skazany

(INF. WL.) Na 7 lat więzienia skazał wczoraj krakowski Sąd Okręgowy 20-letniego Rafała W. za brutalne zgwałcenie 55-letniej kobiety. Wyrok nie jest prawomocny.

Do zdarzenia doszło w kwietniu ubiegłego roku około godz. 18 w rejonie ogródków działkowych na os. Prokocim w Krakowie. Na powracającą do domu 55-letnią Annę P. napadło trzech mężczyzn, którzy najpierw powalili kobietę na ziemię, a potem zaczęli ją bić i kopać po brzuchu. Później zaciągnęli w pobliskie krzaki, zdarli z niej ubranie i zgwałcili. Naga i wyziebiona kobieta ukryła się w pobliskiej altance i około 3 nad ranem zatrzymała przejeżdżający radiowóz.

W międzyczasie policjanci z innego radiowozu, którzy pojawili się w tej okolicy z powodu pożaru altanki, zatrzymali trzech mężczyzn. Znalezione przy nich rzeczy zabrane kobiecie.

Pokrzywdzona rozpoznała tylko Rafała W. W śledztwie oskarżony tłumaczył, że nie dokonał gwałtu tylko udzielił pomocy kobiecie, zostawiając jej kurtkę. Ze względu na dobrą osobistą ofiarę i konieczność ochrony dobrych obyczajów proces toczył się za zamkniętymi drzwiami. „Wczoraj Sąd Okręgowy w Krakowie skazał Rafała W. na karę 7 lat więzienia. Sąd uznał, że zgromadzone w sprawie dowody pozwoliły na przypisanie winy oskarżonemu. Zdaniem sądu, wymierzona Rafałowi W. kara jest adekwatna do stopnia jego zawinięcia. Według sądu, przestępstwo popełniono ze szczególnym okrucieństwem. Sprawcy okrutnie pobili kobietę, używając nadmiaru siły, co świadczy o tym, że chcieli w ten sposób zaspokoić swoje potrzeby sadystyczne.

(STRZ)

Tiry zablokowały trasę

(INF. WL.) Na ponad cztery godziny została wczoraj zablokowana trasa 94 z Krakowa do Katowic. Przyczyną był wypadek drogowy do którego doszło o godz. 11.45 w pobliżu zajazdu Kogutek pod Olkuszem.

Jadąca od strony Krakowa ciężarówka MAN, zaczęła gwałtownie hamować, na mokrej jezdni wpadła w poślizg, kierowca stracił panowanie nad pojazdem i uderzył czołowo

w nadjeżdżającą od strony Katowic ciężarówkę marki Renault. W wyniku wypadku obydwie ciężarówki ustawiły się w poprzek jezdni i całkowicie zablokowały trasę 94, którą przejeżdża prawie 26 tys. pojazdów w ciągu doby.

Ruch na trasie został przywrócony dopiero po godz. 16, kiedy udało się rozładować towar z ciężarówek i ściągnąć je z jezdni.

(SYP)

Zabójca z ul. Garczyńskiego aresztowany

Domowa egzekucja

(INF. WL.) 41-letniemu właścicielowi domu na os. Oficerskim w Krakowie postawiono zarzut podwójnego zabójstwa. W domu przy ul. Garczyńskiego, gdzie zastrzelił w czwartek dwóch mężczyzn i ciężko ranił 30-letnią kobietę, policjanci znaleźli aż 20 łusek z należącego do niego pistoletu.

Aresztowany wczoraj – na trzy miesiące – Andrzej K., inżynier z zawodu, sam zgłosił o zabójstwach policji. Nadal jednak niejasne są motywy jego działania i okoliczności zdarzenia. Kobieta, która przeżyła strzelaninę, wyglądającą zdaniem policjantów na wykonanie wyroków śmierci, pozostaje nadal w ciężkim stanie.

W domu przy ul. Garczyńskiego 8 poza podejrzanym mieszkało kilka rodzin. Pomiedzy niektórymi domownikami, a aresztowanym mężczyzną toczyły się sprawy sądowe dotyczące rozliczeń finansowo-majątkowych. Na razie jednak nadal nie wiadomo, czy to one były powodem awantury, podczas której zabici zostali 62-letni ojciec i 33-letni syn.

– *Dopiero w przyszłym tygodniu sąd krakowski poinformuje nas o tym, czy jakiegokolwiek rozstrzygnięcia, jakie tam zapadły, mogły mieć wpływ na okoliczności tego tragicznego zdarzenia* – uważa Joanna Kowalska z Prokuratury Okręgowej w Krakowie.

Dla policjantów najistotniejsze jest, że to aresztowany zabił oraz to, że do zabójstwa był przygotowany. – *Świadczy o tym fakt, że strzelał kilkadziesiąt razy – na miejscu mordsterw znaleźliśmy 20 łusek* – mówi jeden z oficerów dochodzeniowo-śledczych krakowskiej policji. – *Oznacza to, że najpierw wystrzelił cały magazynek w swej 16-strzałowej „czetce”, a następnie włożył drugi.*

Policja wczoraj jeszcze raz potwierdziła, że aresztowany nie był nigdy policjantem, ani wojskowym. Pistolet kupił w 1998 r., wcześniej dostał zgodę na jego posiadanie. Twierdził, że jako osoba majątna, posiadająca firmę, czuje się zagrożony po serii anonimowych groźb.

(MADE)

Oscypek doskonały

Dokończenie ze str. 1

Odwrotnie, nawet duża ilość bakterii w samym mleku dobrane wpływa na proces dojrzewania serów, a już w oscypku nie notuje się występowania toksyn gronkowca, salmonelli, czy bakterii z grupy coli.

Podhalański serek przechowywany w sposób naturalny jest też dużo lepszy od sera przechowywanego w folii, bez dostępu powietrza. Tak więc naukowcy potwierdzają, że tradycyjny sposób produkcji daje najlepsze efekty smakowe.

Francuska grupa apeluje, aby Polska dokonała zastrzeżenia oscypka, jako polskiego produktu regionalnego na rynkach Unii Europejskiej. Postuluje, aby wyeliminować jego produkcję poza Podhalem i w sposób nie związany z tradycją. Sami producenci serków powinni się zdecydować, aby ułatwić identyfikację swoich dobrych produktów. Oscypek powinien być świetnym produktem regionalnym, którego produkcja będzie się opłacać. (KS)

TRZECI WIEK

Dodatek skierowany do osób, które rozpoczęły jesień życia, ukaże się **9 i 16 października 2001 r.** na łamach „Bądź Zdrow”

DZIENNIK POLSKI

Do obecności na łamach tego dodatku zachęcamy gabinety lekarskie, diabetyków, dietetyków, producentów i dystrybutorów kosmetyków, witamin, ziół oraz odzieży.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. (012) 619-91-34.

JAGIELLONIA

BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

BILETY LOTNICZE

Kraków,
ul. Wiślna 2,
tel. 411-22-88

Społeczeństwo informacyjne

O dylematach cywilizacyjno-kulturowych w AGH

(INF. WL.) W Akademii Górniczo-Hutniczej, z inicjatywy i pod protektorem rektora, prof. Ryszarda Tadeusiewicza, odbyła się wczoraj konferencja naukowa – „Polskie doświadczenia w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego. Dylematy cywilizacyjno-kulturowe”.

Udział wzięło w niej ponad 60 pracowników naukowych z blisko 20 polskich uczelni, zajmujących się problematyką społeczeństwa informacyjnego. Konferencja została podzielona na pięć sekcji problemowych, m.in. „Uczestnictwo społeczeństwa w życiu publicznym”, „Technologie informacyjne i ich wpływ na kształtowanie się nowych wartości kulturowych i społecznych” oraz „Praktyczne doświadczenia we wdrażaniu technologii informacyjnych na przykładzie małych społeczności”.

Rektor prof. Ryszard Tadeusiewicz zwrócił uwagę na konieczność badania społecznych aspektów tworzenia

i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Podkreślił także znaczenie budowy nowoczesnej sieci telekomunikacyjnej oraz przygotowania społeczeństwa do wykorzystania środków masowej komunikacji. – Jest ostatnia chwila, aby ludzie świadomi tych celów rozpoczęli realizację polityki kształtowania polskiego społeczeństwa informacyjnego – powiedział prof. Tadeusiewicz.

Profesor Lesław H. Haber (AGH) w referacie „Internetowa mikrospołeczność akademicka na przykładzie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie” zwrócił uwagę na dużą rolę globalnej sieci w tegorocznym naborze studentów AGH. – Internet jako nowe medium stosowane w polityce rekrutacyjnej kandydatów na studentów wyprzedził wielokrotnie tradycyjne źródła informacji, tj.: akcje promocyjne, ogłoszenia prasowe, zamawiane audycje radiowe oraz plakaty – stwierdził prof. Haber.

(MAJER)

Ciechowski i „Wiedźmin”

(INF. WL.) W wyniku opóźnień w montażu pierwszej polskiej superprodukcji z gatunku fantasy – „Wiedźmin” – Grzegorz Ciechowski, kompozytor muzyki do filmu, zmuszony został do porzucenia pracy nad nową płytą Republiki, aby zdążyć do końca września z nagraniem całego soundtracku.

– Grzesiek siedzi nad muzyką do „Wiedźmina” od rana do wieczora – powiedział „Dziennikowi” Jerzy Tolak, menedżer Republiki. – Ponieważ dostał zmontowany film później niż przewidywano, musiał sobie narzucić mordercze tempo pracy. Nagrania odbywają się w trzech miejscach: w jego własnym studiu GC, w warszawskim studiu S4 i w lubelskim Hendriksie. W tym ostatnim będzie nagrywał chór. Grzegorz niechętnie odstawia fragmenty swoich nie dokończonych kompozycji, więc trudno mi mówić, jaki będzie ostateczny efekt. Z tego, co słyszałem, mogę powiedzieć, że będzie to bardzo klimatyczna i nastrojowa muzyka, doskonale pasująca do gatunku fantasy, w którym mieści się „Wiedźmin”.

(GZL)

Puławskie rękopisy

Dokończenie ze str. 1

Mamy więc szansę, która powtórzyć się może (choć nie musi) w najlepszym razie za 50 lat, z okazji następnej rocznicy godnej uwagi na tyle, by wydobyć z muzealnego skarbca tak cenne dzieła, przy tym zle znoszące światło i reagujące na każdą zmianę warunków.

Nieprzypadkowo też na miejsce tej niecodziennej ekspozycji wybrano Lapidarium – salę, w której ściany wmontowane są fragmenty rzeźb europejskich z XII – XVII wieku, tworzące nawiązanie do klimatu puławskiego muzeum, a wmurowany w ścianę odlew pośmiertnej maski Izabeli Czarotorskiej przywołuje pamięć o jednej z bardzo interesujących postaci kobiecych w Europie tamtego czasu.

(AN)

piąty AS, już w kioskach

Brydż

piąty AS, już w kioskach

V Międzynarodowy Konkurs Współczesnej Muzyki Kameralnej

Arytmetyka i dyskusja

(INF. WL.) Wczoraj po południu zakończył się pierwszy etap przesłuchań V Międzynarodowego Konkursu Współczesnej Muzyki Kameralnej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Jury, pracujące pod przewodnictwem prof. Marka Stachowskiego, ogłosi dziś laureatów w czterech konkursowych kategoriach: solo, duet, tercet i kwartet. Wieczorem, w Filharmonii Krakowskiej, na koncercie galowym, laureaci poszczególnych kategorii będą walczyć o Grand Prix. Zwycięzca otrzyma nagrodę w wysokości 30 tys. zł.

– Niestety, nie miałem czasu, aby uczestniczyć we wszystkich przesłuchaniach, ale udało mi się usłyszeć kilku wykonawców. Poziom konkursu jest bardzo wysoki – powiedział nam Krzysztof Penderecki, honorowy przewodniczący jury. We wczorajszych przesłuchaniach, które odbywały się w auli Akademii Muzycznej „Florianka”, brały udział przede wszystkim duety i tercety.

Po raz pierwszy w pięcioletniej historii konkursu – organizowanego przez Instytut Sztuki – jury miało okazję wczoraj usłyszeć harfę. A wszystko za sprawą dwóch krakowskich harfistek: Elżbiety Baklarz i Malwiny Lipiec: – Harfa kojarzy się przede wszystkim z muzyką salonową, dworską. Tymczasem jest to instrument dający olbrzymie możliwości. Konkurs jest dla nas szansą. Chcemy zwrócić uwagę, nie tylko na siebie, ale także

Niemieccy wiolonczeliści: Katrin Langewell-pott i Gerd Fische Fot. Anna Kaczmarz

na harfę, by kompozytorzy chcieli pisać na ten instrument – powiedziała nam Elżbieta Baklarz.

Uczestnicy wczorajszych przesłuchań zgodnie podkreślali, że największą zaletą krakowskiego konkursu jest jego dowolność. Młodym muzykom podoba się przede wszystkim fakt, że mogą występować w zespołach o różnie dobranych instrumentach. Czy zdarzały się w tym roku nietypowe składy? – Tak, np. połączenie perkusji z dwoma fortepianami nie jest zbyt częste albo saksofo-

nu z miniobsadą bongosów. Mieliliśmy także okazję wysłuchać trzech fletów – mówił prof. Marek Stachowski, przewodniczący konkursowego jury.

Jak na każdym konkursie, tak i tu w Krakowie najwięcej emocji budzi ocenianie muzyków. Sztuka jest przecież wartością niewymierną. – Chciałem uniknąć polegania jedynie na liczbach. Wiem, że nie jest to dobre. Dlatego system punktowy traktujemy jako wstęp do dyskusji. Najpierw arytmetyka, a potem dyskusja – mówił przewodniczący jury.

Jury, w którym oprócz prof. Marka Stachowskiego zasiadają: Dimitrij Ashkenazy, Geoffrey D. Madge, Klaus Treselt i Grigorij Żyslin, ocenia uczestników w 25-punktowej skali. Przy czym 25 punktów jest wykonaniem idealnym. – Muszę się przyznać, że w tym roku postawiłem już raz maksymalną ilość punktów – podkreśla prof. Stachowski.

Jurorzy zwracają także uwagę na dobór repertuaru. Regulamin konkursu dopuszcza wykonywanie utworu polskiego po 1945 r. i utworu zagranicznego po 1965 r. – Wykonawcy powinni mieć rozeznanie, gdyż to świadczy o ich guście. Zwłaszcza jeżeli istnieje obszerna literatura muzyczna na dany skład. Nie powinni wykonywać utworów szkolnych albo takich, które stylem przynależą do innych epok – mówił przewodniczący jury.

AGNIESZKA MALATYŃSKA-STANKIEWICZ

Z sali koncertowej

Pamięci ofiar terroru

zyka żałobna”, która jak łuk rozpięta jest pomiędzy „Prologiem” i „Epilogiem”, miała na leżyty ładunek ekspresji.

Do udziału w koncercie Stanisław Gatoński zaprosił Krzysztofa Polonka. Młody skrzypek, absolwent berlińskiej Hochschule der Künste, występował już z powodzeniem na Krakowie, m.in. grając Bacha na dziedzińcu Instytutu Goethego w czasie minionej „Muzyki w Starym Krakowie”. To wybitnie utalentowany muzyk o pięknym gatunku dźwięku, ale tym razem jego koncepcja „Koncertu E-dur” nie była, przynajmniej

dla mnie, przekonująca. Być może mam jeszcze w uszach tenże utwór w interpretacji Nigela Kennedy’ego, którą zresztą – według mnie – w dużej mierze usprawiedliwiało jedynie jego mistrzostwo, proponowane bowiem przez artystę tempa wydawały mi się zbyt szybkie. Ale trudno mi się też pogodzić z tak wolnymi tempami, jakie dla skrajnych części Bachowskiego koncertu wybrał Krzysztof Polonek. Pięknie „śpiewał” na skrzypcach środkowe „Adagio”, ale był to śpiew zbyt romantycznej proveniencji. Znacznie bardziej przypadł mi do gustu

„Koncert podwójny d-moll” w wykonaniu Macieja Czepielowskiego i Krzysztofa Polonka, w którym obaj artyści o różnych osobowościach (Maciej Czepielowski jest ostrzejszy, bardziej dynamiczny) świetnie się uzupełniali. Pięknie też zabrzmiało zagrane na bis „Adagio” z „Podwójnego koncertu a-moll” Antonia Vivaldiego.

Krzysztof Polonek jest synem znakomitego altowiolisty Zdzisława Polonka, którego, choć od lat gra w Filharmonikach Berlińskich, dobrze pamiętam w Krakowie z pięknych koncertów. Słuchając Krzysztofa myślałam, jakby to było pięknie, gdyby wystąpili na estradzie razem. „Sinfonie concertante Es-dur” Mozarta w ich wykonaniu byłaby prawdziwą uctwą. Czekamy!

ANNA WOŹNIAKOWSKA

Lepiej solo niż we troje

Dlaczego Magda Femme opuściła Ich Troje?

(INF. WL.) Magda Femme, która nagrała z grupą Ich Troje trzy albumy, odeszła od zespołu tuż przed wydaniem płyty „Ad. 4”, która od kilku miesięcy bije rekordy popularności. Co było powodem tego rozstania?

Świątek muzyczny aż huczał od plotek: najbardziej prawdopodobną wersją była ta, która mówiła o burzliwej scenie zazdrości między Magdą a jej życiowym partnerem i liderem Ich Troje – Michałem Wiśniewskim – która miała zakończyć związek i współpracę zawodową. Dopiero teraz, po kilku miesiącach, wyjaśniło się, że prawda jest zupełnie inna.

– W marcu tego roku zgłosił się do mnie Chris Aikant, kanadyjski producent i jednocześnie gitarzysta Bryana Adamsa – wspomina Magda Femme. – Usłyszałem podczas pobytu w Polsce moją solową płytę „Empirizm”. Ku mojemu zdumieniu zaproponował mi nagranie i wyprodukowanie albumu, który w dwóch wersjach – polsko- i angielskojęzycznej – ukazałby się na naszym i na zachodnim rynku. Podane przez niego terminy sprawiły, że musiałam wybierać – albo karierę solową, albo współpraca z Ich Troje. Ponieważ od pewne-

go czasu nie mogłam się odnaleźć w konwencji przyjętej przez zespół, postanowiłam odejść i spróbować pójść własną drogą.

Nowe piosenki Magdy Femme zostaną nagrane w Polsce na kanadyjskim sprzęcie pod okiem dwóch producentów: wspomnianego Chrisa Aikanta i Johna „Mutta” Lange, który ma w swoim dorobku współpracę z takimi artystami, jak The Corrs czy Shania Twain. Angielskojęzyczna wersja płyty zostanie zarejestrowana w Kanadzie w studiu Bryana Adamsa. W związku z tym jest wielce prawdopodobne, że znany rockman napisze kilka piosenek dla Magdy Femme. Album będzie miał dwie premiery – polską 24 listopada i zachodnią – pół roku później.

We wrześniu artystka uczestniczyła w rejestracji teledysku do piosenki „Kłamstwa”, który ma promować jej dużą płytę. Imponujący budżet, jaki zapewniła produkcji firma Virgin – 200 000 zł – sprawił, że za kamerą stanął Jarosław Żamojda („Młode wilki”), a w klipie wystąpili znani aktorzy – Jarek Jakimowicz i Edyta Olszówka. Niebawem w Londynie zostanie nagrana angielska wersja piosenki i jeśli spодoba się wydawcom – również na Zachodzie będzie promować dużą płytę.

(GZL)

V MIĘDZYNARODOWY KONKURS WSPÓŁCZESNEJ MUZYKI KAMERALNEJ IMIENIA KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO

Patroni:
Premier Rzeczypospolitej Polskiej
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Prezydent Miasta Krakowa
Wojewoda Małopolski
Marszałek Województwa Małopolskiego

Współorganizacja:
Akademia Ekonomiczna w Krakowie
Akademia Muzyczna w Krakowie
Filharmonia Krakowska

Konkurs zrealizowano przy pomocy finansowej:
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwa Edukacji Narodowej
Urzędu Miasta Krakowa
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Małopolskiego

Bilety do nabycia: CIK (ul. Św. Jana 2),
Filharmonia Krakowska, (ul. Zwierzyniecka 1)

KRAKÓW, 26-29.09.2001 r.

KONCERT FINALOWY
29.09.2001 r., godz. 19.00
Filharmonia Krakowska
ul. Zwierzyniecka 1

W programie:
Uroczyste wręczenie nagród
Koncert laureatów
Wybór laureata Grand Prix
podczas koncertu przez międzynarodowe Jury
Gość Specjalny:
Dimitri Ashkenazy (klarnet)

Organizator:
Instytut Sztuki

ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków
tel./fax 012/412 75 40, tel. 012/429 45 38
www.penderecki-competition.com

Sponsorzy:

JEDLICZE GRUPA ORLEN

WPROST

AMS

Media Patroni:

PRZEKR69

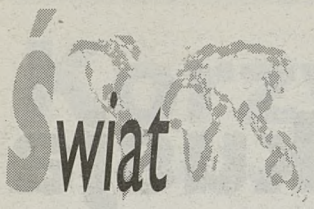
THE WARSAW VOICE

TVP3

Radio 100.5 FM

Radio Kraków

AKTIVIST

Macki ben Ladena

Terrorystyci planowali zamachy w Europie

■ **STRZAŁY W HEBRONIE.** Dziesięcioletni Palestyńczyk zginął od kul izraelskich żołnierzy podczas piątkowych starć w Hebronie. Chłopiec jest już trzecią ofiarą śmiertelną zająć na Zachodnim Brzegu Jordanu, do których doszło wczoraj, w pierwszą rocznicę wybuchu palestyńskiego powstania – intifady.

■ **LISTA KREZUSÓW.** Ósmy raz z rzędu magazyn „Forbes” przyznał w czwartek Billowi Gatesowi tytuł „najbogatszego człowieka Ameryki”. Jednak z zestawienia wyraźnie widać, że najbogatsi mieszkańcy USA mają coraz mniej pieniędzy. Majątek Gatesa też zmalał; rok temu „Forbes” szacował go na 63 miliardy dolarów, podczas gdy teraz wyceniono go na 54 mld.

■ **KOSZTOWNE PODRÓŻE.** Kanadyjska agencja prasowa PC poinformowała, że za podróż premiera tego kraju podatnicy zapłacili w zeszłym roku 13 milionów dolarów. W roku 2000 premier odbył 11 podróży do 15 krajów i spędził poza Kanadą tyle samo czasu co na posiedzeniach w Izbie Gmin. Latać lubi także żona premiera. Jej podróż do Australii na Igrzyska Olimpijskie w Sydney kosztowała podatników 136 tys. dolarów. (ZK)

Dochodzenie w sprawie ataku terrorystycznego z 11 września prowadzone przez władze USA przy współpracy z innymi krajami doprowadziło do udaremnienia dwóch innych zamachów – podali przedstawiciele amerykańskich władz. Terrorystyci planowali jeszcze atak na ambasadę amerykańską w Paryżu i podłożenie materiałów wybuchowych w jednej z baz wojskowych w Brukseli.

Amerykańskie i brytyjskie siły specjalne przeprowadziły już kilka dni temu pierwsze operacje w Afganistanie – poinformowała wczoraj telewizja CNN powołując się na źródła w administracji waszyngtońskiej.

Były dowódca Gwardii Narodowej, generał Donald Sheperd, powiedział w CNN, że chodzi z pewnością o rutynową operację wojsk powietrzno-desantowych i wywiadu – podejmowaną zwykle wtedy, gdy w regionie rozmieszcza się wojska USA w ramach przygotowań do ewentualnej inwazji.

Według dziennika „USA Today”, amerykańscy komandosi znajdują się w Afganistanie już od dwóch tygodni, szukając tam Osamy ben Ladena, uważanego przez USA za głównego podejrzanego o zorganizowanie 11 września zamachów terrorystycznych na Nowy Jork i Waszyngton.

W Londynie poinformowano wczoraj, że pilot algierski Lotfi Raissi, zatrzymany w zeszłym tygodniu w Wielkiej Brytanii, szkolił czterech terrorystów, którzy dokonali zamachów w USA. O ekstradycję Raissiego wystąpiły Stany Zjednoczone.

Raissi jest poszukiwany przez Amerykanów za złożenie fałszywych informacji w związku z podaniem o licencję pilota. Algierczyk otrzymał uprawnienia pilota w USA w 1997 r. w tej samej szkole pilotażu, co czterech z terrorystów, którzy dokonali zamachów w Nowym Jorku i Waszyngtonie.

Tymczasem, jak powiedział w wywiadzie dla telewizji ABC były członek stworzonej przez

ben Ladena organizacji al-Qaida (Baza), przedstawiający się jako „Maks”, planowano uwolnienie szejka Omara Abdela Rahmana, odsiadującego w USA dożywotnią karę więzienia za udział w zamachu na World Trade Center w Nowym Jorku, dokonanym w lutym 1993 r. Zamierzano w tym celu porwać ambasadora któregoś z zachodnich krajów, przewieźć go do Afganistanu i zażądać wymiany za szejka.

Osama ben Laden ostrzegł wczoraj na łamach pakistańskiego dziennika „Ummat”, że islamska święta wojna będzie trwać nawet bez jego udziału, a zamrożenie kont jego organizacji nie zahamuje jej działalności.

– Al-Qaida dysponuje ponad trzema źródłami finansowania. Zarządzają nimi młodzi ludzie, którzy uzyskali dobre wykształcenie. Mam setki tysięcy młodych ludzi, którzy są na bieżąco ze wszystkimi sprawami i wiedzą, jak prowadzić działalność finansową – podkreślił ben Laden. (PAP)

Dni Krakowa we Frankfurcie

Hejnał nad Menem

Fot. autor

(INF. WŁ.) Nieoczekiwane momenty przeżywali wczoraj i przedwczoraj frankfurczycy spacerujący po rynku swego miasta. Na wieży kościoła św. Mikołaja pojawił się krakowski hejnalista, który co godzinę odgrywał znaną wszystkim Polakom melodię.

– Czuję się podobnie jak w Krakowie. Jest wieża – co prawda trochę niższa niż w kościele Mariackim – przylatują gołębie, gram na cztery strony świata, niektórzy ludzie nawet machają do mnie rękami – mówi Zygmunt Rozum, strażak hejnalista z Krakowa.

Występy hejnalisty są jedną z atrakcji odbywających się, od 22 września, Dni Krakowa we Frankfurcie nad Menem, który obchodzi w tym roku 10-lecie współpracy partnerskiej z Krakowem. Wczoraj pod wieżą kościoła św. Mikołaja trwały także pokazy ratownictwa podwodnego i wysokościowego połączonych sił strażaków z Frankfurtu i Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych nr 3, 4 w Krakowie oraz krakowskiej Szkoły Aspirantów PSP.

Przed frankfurcką publicznością zaprezentowały się również takie zespoły i artyści, jak: Jarosław Śmietana z zespołem, Jascha Lieberman Trio, Balet Form Nowoczesny AGH czy krakowscy filharmonicy w uroczystym jubileuszowym programie muzyki Karłowicza, Szymanowskiego i Góreckiego.

Elementem Dni Krakowa nad Menem było także Forum Gospodarcze Frankfurt – Kraków.

Impreza potrwa do 30 września. Koszty jej zorganizowania wyniosą ok. 250 tys. zł, z czego blisko połowę sfinansują sponsorzy (OSC)

Pisząc o sześciodniowej pielgrzymce Jana Pawła II do Kazachstanu i Armenii, włoscy komentatorzy zaznaczają, że być może wizyta ta opóźniła rozpoczęcie działań wojennych przeciwko islamskim terrorystom w Azji. Pielgrzymka, jak pisze się we Włoszech, była podróżą na linię frontu. Dzienniki skrupulatnie relacjonowały jej przebieg, skupiając się jednak – wobec ogromu amerykańskiej tragedii – na jej wymowie w skali polityki międzynarodowej, a pomijając jej treść religijną czy ekumeniczną.

Tylko katolicki dziennik Avvenire zamieścił relację z Karagandy, „ukrytego w stepie łagru”, w którym przez wiele lat trzymani byli księża Tadeusz Federowicz i Władysław Bukowiński, wspominani tak ciepło przez Jana Pawła II w książce „Przekroczyć próg nadziei”.

Przy okazji wizyty w Armenii dzienniki przypomniały wprawdzie tragiczne wydarzenia z hi-

Podróż na linię frontu

Korespondencja „Dziennika” z Rzymu

stории Ormian, ale w tytułach znalazły się te słowa papieża, które zinterpretować można w odniesieniu do sytuacji dzisiejszej.

– Papież to pielgrzym pokoju. Żadna wojna nigdy nie jest święta – stwierdził na łamach dziennika la Repubblica kardynał Josef Ratzinger, prefekt watykańskiej Kongregacji Nauki Wiary i jeden z najbliższych współpracowników Ojca Świętego. – Jan Paweł II to człowiek pokoju, braterstwa i solidarności. I te wartości uniwersalne znajdują się u podstaw jego pielgrzymki w świecie w imię Jezusa Chrystusa. Podróż do Kazachstanu i Armenii jest pielgrzymką pokoju i solidarności z ludźmi, którzy cierpią i żyją

w ubóstwie. Ale wartości pokoju i solidarności, które Jan Paweł II zawiązał narodom Kazachstanu i Armenii są przeznaczone dla wszystkich.

Felix Machado, pracujący w papieskiej Radzie ds. Dialogu Międzyreligijnego, przypomniał w Corriere della sera, że dialog to nie karretka pogotowia, którą wzywa się w następstwie tragicznych i nagłych wydarzeń. O tym, iż trzeba mozolnie go budować mówił także na łamach dziennika islamski teolog Mohammed Amin Smaili z uniwersytetu w Rabacie.

Czy jednak powtarzane tak często słowa o pokoju i wzajemnym poszanowaniu wyznawców różnych religii nie zdewaluowały się ostatecznie

11 września na Manhattanie? Na tak postawione pytanie starał się odpowiedzieć Vitorio Messori, przypominając o tysiącach chrześcijan przesładowanych w krajach islamu. Jeden z najwybitniejszych włoskich myślicieli katolickich porównuje dzisiejszą sytuację do czasów Piusa XII i dramatycznych wydarzeń II wojny światowej. Dziś także – pisze Messori – Kościół jest jak matka, która stara się nie pogarszać sytuacji i nie powiększać ryzyka, które grozi jej dzieciom rozsiętym po całym świecie, wśród wrogich, rozpalonych gorącą kłótnią. Kościół rozważnie i ostrożnie wciąż powraca do idei dialogu, starając się ocalić niewinne potencjalne ofiary konfliktu.

Na łamach Corriere della sera Gaspare Barbiellini Amidei podkreśla, że nawołując do dialogu, papież rozwiewa bezzasadny strach przed islamem i lęk przed „obcymi”, tym silniej jednak wskazuje także na wyrządzone zło.

ANNA T. KOWALEWSKA

Z ostatniej chwili

Cena: 50 zł/moduł netto

Szczegółowe informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-92-33.

JAGIELLONIA
BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

BILETY LOTNICZE
IMPREZY TURYSTYCZNE

Kraków, ul. Wiślna 2,
tel. 422-03-45, 411-22-88

Last Minute!
EUROTUR

Rok założ. 1990
KRAKÓW: ul. Westerplatte 12,
tel.: 422 70 88, 421 67 46,
ul. Sławkowska 25, tel. 422 88 48

LOT-em z Krakowa
CYPR
01.10, 08.10

Hotel Sand Beach**
śniadania 1390,-

Cena podana w zł
Cena zawiera: bilet lotniczy, zakwaterowanie,
transfer, opiekę polskiego rezydenta,
wyż. wg wyboru, podatek VAT.

AIR TOURS POLAND
CENTRUM PODRÓŻY

Lotnisko Kraków-Balice
Hala Przyłotów, I piętro
Tel./fax (012) 639-32-55
e-mail: centrum_podrozy@waw.pdi.net

CENTRUM LAST MINUTE
czynne codziennie 9.00-21.00

CHALKIDIKI	7 DNI	3*	2 POSIŁKI	669 DM
CYPR	7 DNI	3*	2 POSIŁKI	809 DM
GRAN CANARIA	7 DNI	3,5*	ALL INCLUSIVE	1129 DM
TENERYFA	7 DNI	2,5*/3*	2 POSIŁKI	899 DM
MAJORKA	7 DNI	3*	ALL INCLUSIVE	779 DM
DOMINIKANA	12 DNI	3*	ALL INCLUSIVE	1589 DM
MEKSYK	14 DNI	3,5*	ALL INCLUSIVE	2339 DM
JAMAJKA	14 DNI	2*	ŚNIADANIA	1779 DM
AUSTRIA	7 DNI	4*	2 POSIŁKI	369 EURO-> od 15.12.01
WŁOCHY	7 DNI	4*	2 POSIŁKI	332 EURO-> od 15.12.01

JAGIELLONIA
BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

KRAKÓW,
ul. Wiślna 2,
tel. (012) 422-03-45,
(012) 411-22-88

Propozycje z Krakowa: Majorka, Riviera Turecka, Kreta, Tunezja.
Propozycje z Warszawy: Costa del Sol, Costa del Almeria, Wyspy Kanaryjskie, Portugalia, Malta, Korfu, Kos, Egipt.

Dalekie podróże: Kuba, Malediwy, Sri Lanka, Seszele, Mauritius, Kenia.
Wyloty z Wiednia i portów niemieckich.

Pobyty 7-, 14-dniowe * przelot * transfer * hotele * wyżywienie
Dojazd własny: Austria, Chorwacja, Francja, Hiszpania, Węgry, Włochy

♦ BILETY LOTNICZE ♦
♦ BILETY PROMOWE ♦

www.rainbowtours.pl

KOMFORTOWYM
02.10. 6 dni
Paryż 895 zł

03.10. 11 dni
Włochy klasyczne 1425 zł

08.10. 7 dni
Benelux 1095 zł

CZARTEROWYM

03.10. 7 dni
Kreta
apt Iliakida 1225 zł

02.10. 12 dni
Riwiera Olimpijska
apt Dafni 1095 zł

02.10. 12 dni
Chalkidiki
apt Tassos 1195 zł

MORZE WAKACJI
Stradom 19, tel. 292 24 43
Krowoderska 24, tel. 633 55 11

Projekt budżetu przyjęty

Zmartwienie Belki

O dalszych losach planu wydatków państwa na rok 2002 zadecyduje nowy rząd i nowy parlament

Rząd przyjął projekt przyszłorocznego budżetu. Wbrew przewidywaniom, obyło się bez większych kontrowersji. Zrezygnowano m.in. z podwyżki podatku VAT do 24 proc. i likwidacji wspólnego opodatkowania małżonków. Odchodząca ekipa planuje natomiast wprowadzenie opłaty wyjazdowej i 5-procentowego podatku importowego.

Zmienione mają być zasady udzielania pomocy społecznej, tak aby skoncentrować ją na grupach najbardziej potrzebujących. Oznacza to m.in. zmniejszenie lub ograniczenie praw do różnego rodzaju zasiłków.

Projekt budżetu zakłada też, że składka na ubezpieczenie zdrowotne nie wzrośnie w 2002 roku, choć to przewiduje znowelizowana ustawa o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, z obecnych 7,75 proc. do 8,0 proc. Ograniczone mają być środki przeznaczone na podwyżki wynagrodzeń wynikające z Karty Nauczyciela.

Podatek importowy, o stawce 5 proc., obowiązujący przez rok, miałby dać 10 mld zł wpływów do budżetu 2002. - *Dysponujemy dostatecznymi argumentami, aby przekonać naszych partnerów międzynarodowych o konieczności wprowadzenia podatku importowego* - powiedział po posiedzeniu rządu wicepremier Janusz Steinhoff. Wcześniej wielu ekonomistów było zdania, że wprowadzenie podatku importowego będzie trudne ze względu na międzynarodowe zobowiązania Polski wobec Światowej Organizacji Handlu (WTO), OECD oraz Unii Europejskiej.

Planowane dochody wzrosły do 156 mld zł, wydatki do 196 mld zł. Deficyt budżetu pozostał bez zmian - ma wynosić 40 mld.

Wśród działań zmierzających do redukcji wydatków budżetu zaakceptowanych przez rząd najbardziej znacząca jest rezygnacja z mechanizmu automatycznej indeksacji większości wydatków, w tym wynagrodzeń sfery budżetowej oraz większości świadczeń z pomocy społecznej. Według obecnych zasad zwaloryzowane mają być jedynie emerytury i renty. Opodatkowaniu mają ulec diety radnych i parlamentarzystów. Rząd zrezygnował z podwyżki podstawowej stawki VAT z 22 proc. do 24 proc. Zdecydował się jedynie na podwyżkę do 8 proc. VAT na środki do produkcji rolnej i na maszyny oraz ciągniki rolnicze.

Zrezygnowano z likwidacji wspólnego opodatkowania małżonków w podatku PIT, zgodzono się natomiast na wprowadzenie opłaty wyjazdowej dla wszystkich przekraczających granicę, zarówno Polaków, jak i cudzoziemców.

Nowy rząd prawdopodobnie wprowadzi do projektu budżetu duże zmiany. Doradca ekonomiczny prezydenta Marek Belka mówił wcześniej, że w miesiąc po ukonstytuowaniu się rządu i prawdopodobnym objęciu przez niego stanowiska ministra finansów, przedstawi plan naprawy finansów publicznych, obejmujący możliwą nowelizację tegorocznego budżetu i projekt budżetu przyszłorocznego. Belka był przeciwny m.in. podatkowi importowemu, chciał zlikwidować wspólne rozliczanie małżonków i zlikwidować niektóre ulgi w podatku PIT, opowiadał się natomiast za wprowadzeniem podatku od zysków kapitałowych. (PAP)

Szerzej o projekcie przyszłorocznego budżetu piszemy w poniedziałkowym „Dzienniku Finansowym”

Deficyt nadziei

Więcej inwestycji bezpośrednich oraz wpływów z eksportu

Deficyt obrotów bieżących w sierpniu wzrósł do 392 mln USD z 285 mln USD w lipcu i spadł z 956 mln USD w sierpniu 2000 roku - poinformował w piątek Narodowy Bank Polski.

Dariusz Rosati, członek Rady Polityki Pieniężnej, uważa, że deficyt obrotów bieżących będzie nadal wzrastał. Zdaniem Rosatego, we wrześniu będzie on wyższy od sierpnio-owego o 400-500 mln USD z powodu obsługi płatności.

Według Rosatego, w dalszym ciągu utrzyma się obserwowane tempo wzrostu eksportu. - W wyniku lekkiego osłabienia kursu złotego od lipca warunki działania eksporterów się poprawiły. Jeżeli wytrzymali wcześniejszy okres niekorzystnego kursu, to przypuszczam, że teraz też będą w stanie utrzymać to tempo wzrostu - dodał członek RPP.

Wpływy z eksportu wyniosły w sierpniu 2001 roku 2,7 mln USD, a wypłaty za import 3,7 mln USD. W okresie od stycznia do sierpnia 2001 roku wpływy z eksportu wzrosły o 12,6 proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2000 roku i wyniosły 20,2 mln USD.

Wypłaty za import w ciągu ośmiu miesięcy tego roku wyniosły 27.957 mln USD, czyli o 3 proc. więcej niż w ciągu ośmiu pierwszych miesięcy 2000 roku.

Saldo obrotów niesklasyfikowanych w sierpniu 2001 roku zamknęło się kwotą 478 mln USD. - *Świadczy to o odbudowie sprzedaży bazarowej, przede wszystkim na wschodniej granicy Polski* - powiedział Dariusz Rosati.

Saldo inwestycji bezpośrednich wzrosło w sierpniu do 470 mln USD z 447 mln USD w lipcu i wzrosło z 169 mln USD w sierpniu 2000 roku. Od początku roku napływ kapitału z inwestycji bezpośrednich wyniósł 3,6 mln USD wobec 3,3 mln USD w tym samym okresie 2000 roku.

Analitycy przewidywali wcześniej, że deficyt na rachunku obrotów bieżących w sierpniu wyniesie 400-700 mln USD. Według nich, na taki poziom miała wpłynąć nadal dobra sytuacja w eksporcie i zaksięgowanie w tym miesiącu kolejnej transzy odszkodowań za pracę przymusową w III Rzeszy.

(PAP)

Gospodarka

■ **PZU STAWIA ULTIMATUM.** PZU Życie SA zażądało od Elektrimu wykupu w ciągu 30 dni od piątku obligacji o wartości 200 mln zł. PZU zapowiada, że jeśli Elektrim ich nie wykupi, rozważy wystąpienie o upadłość spółki.

■ **DROŻSZE BILETY W LUFTHANSIE.** Niemieckie linie lotnicze Lufthansa od 1 października podniosły cenę biletów lotniczych o 8 USD za każdy bilet. Przyczyną są dodatkowe koszty poniesione przez przewoźnika w następstwie ataków terrorystycznych w Stanach Zjednoczonych.

■ **NIEUGIĘTY NOM.** Niezależny Operator Międzystrefowy nie zgodził się na propozycję Telekomunikacji Polskiej SA dotyczącą rozliczeń za usługi międzymiastowe, które świadczy NOM. TP SA chce, aby NOM zapłacił jej 3 zł za każdą wystawioną fakturę, na której byłaby cena za połączenia zrealizowane poprzez jego sieć. - *Propozycja jest absurdalna i ekonomicznie nie do przyjęcia* - uważa prezes NOM Włodzimierz Strzeмиński. W pierwszym miesiącu działalności firmy z usług NOM skorzystało już ok. 2 mln osób. Za wystawienie i przesłanie do nich rachunków NOM musiałby zatem zapłacić ponad 7,5 mln zł.

■ **NIŻSZY WYNIK OPTIMUSA.** Optimus SA skorygował w dół wyniki netto grupy kapitałowej za I półrocze 2001 roku z 11,8 mln zł do 8,1 mln zł. Optimus złożył też do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd prospekt emisyjny Optimusa Technologie SA, spółki, która przejmie technologiczne aktywa nowosądeckiej firmy.

Koniunktura

↑ WIG 20	1022,62	(0,9%)
↑ LTL	12,00 zł	(26,3%)
↓ Drosed	26,20 zł	(-21,3%)
↑ 1 dolar**	4,2367 zł	(1,25%)
↑ 1 marka**	1,9843 zł	(0,58%)
↑ ropa naftowa**	21,57 - 21,62 USD	
↑ DJI***	1475,67	(1460,71)

*) kurs średni NBP
) cena otwarcia na Międzynarodowej Giełdzie Paliw w Londynie za baryłkę ropy Brent z Morza Północnego, z dostawą natychmiastową
) wskaźnik giełdy nowojorskiej Dow Jones Industrial, wczorajsz kurs otwarcia w porównaniu z kursem zamknięcia w dniu poprzednim (w nawiasie) (b.ch.)

Francuski inwestor

881 zagranicznych firm ulokowało w Polsce co najmniej 1 mln USD

W pierwszym półroczu napłynęło do Polski 3,2 mld USD bezpośrednich inwestycji zagranicznych wobec 3,7 mld USD w pierwszym półroczu 2000 - poinformował w piątek prezes Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych (PAIZ).

Od 1989 roku do końca pierwszego półrocza 2001 światowe firmy ulokowały w Polsce 52,2 mld USD (łącznie z inwestycjami poniżej 1 mln USD), przy czym w samym 2000 roku 10,6 mld USD. Według Adama Pawłowicza, szefa PAIZ, w drugim półroczu tego roku inwestycje mogą do Polski napływać wolniej.

Prezes Pawłowicz szacuje też, że poziom przyszłorocznych inwestycji zagranicznych w Polsce - o ile międzynarodowa sytuacja polityczno-gospodarcza będzie stabilna - może być zbliżony do tegorocznych szacunków, czyli 6-7 mld USD.

Na liście inwestorów PAIZ, czyli inwestorów, którzy ulokowali w Polsce co najmniej 1 mln USD, znalazło się 881 firm. Dziewięć firm zainwestowało w Polsce powyżej 1 mld USD, a 11 firm od 500 do 999 mln USD. Do końca pierwszego półrocza najwięcej zainwestowali inwestorzy francuscy - łącznie 8,5 mld USD (przede wszystkim France Telecom i Vivendi), a za nimi kolejno uplasowali się: Amerykanie 7,4 mld USD (Citibank, General Motors), Niemcy 6,3 mld USD (Bayerische Hypo-und Vereinsbank, Metro), Holendrzy 4,4 mld USD, Włosi 3,4 mld USD. Według PAIZ największym zagranicznym inwestorem jest France Telecom, który ulokował w Polsce 3,2 mld USD BIZ, a w dalszej kolejności Fiat (1,6 mld USD), Daewoo (1,5 mld USD), Citibank (1,3 mld USD), RAO Gazprom (1,25 mld USD).

(PAP)

Przyszłoroczna prywatyzacja

Wielka wyprzedaż

Rząd planuje w 2002 roku prywatyzację pośrednią około 90 spółek. Znajdą się wśród nich m.in. PKO BP SA, Giełda Papierów Wartościowych, Polska Agencja Prasowa, Zakłady Azotowe Puławy i PGNiG.

Majątek Skarbu Państwa SA w podmiotach gospodarczych i stanowiący zasób Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i Agencji Mienia Wojskowego według stanu na 31 grudnia 2000 r. szacowany jest na około 130-136 mld zł. Wartość przedsiębiorstw i banków państwowych jednoosobowych spółek skarbu państwa oraz udziałów i akcji SP szacuje się na około 110-116 mld zł według stanu na 31 grudnia 2000 r.

W przyszłorocznym budżecie wpływy z prywatyzacji zapisano na poziomie 10,8 mld zł. Plany obejmują dalszy ciąg przekształceń polskiego hutnictwa, w szczególności hut im. Sendzimira SA, Florian SA, Cedler SA, oraz wybranych aktywów Huty Katowice SA. Kontynuowana będzie również sprzedaż kopalń i zakładów górniczych.

W sektorze energetycznym w przyszłym roku rozpocznie się lub będzie kontynuowana prywatyzacja Elektrociepłowni Zabrze SA, Zespołu Elektrociepłowni Bytom SA, Zespołu Elektrowni Ostrołęka SA oraz Elektrowni Stalowa Wola SA i Elektrowni Kozienice SA. W grupie dystrybutorów - energii przekształcenia własnościowe mają objąć zakłady energetyczne wchodzące w skład tzw. grupy G-4. W branży gazowej rozpoczęta ma być prywatyzacja firm rozpraszających gaz do odbiorców. Spółki będą wydzielone z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA. Rząd założył, że do 74 proc. ich akcji będzie mógł objąć inwestor strategiczny, a 26-proc. pakiet zachowa PGNiG. Pakiet ten będzie mógł trafić w przyszłości na giełdę. Ustupający rząd zaplanował też rozpoczęcie prywatyzacji 17 spółek przemysłu obronnego oraz dwóch spółek sektora chemii ciężkiej: Zakładów Azotowych Puławy SA i Zakładów Azotowych w Tarnowie Mościcach SA.

Prywatyzacja PLL LOT nastąpi nie wcześniej niż w 2003 roku. Dalszej restrukturyzacji i prywatyzacji ma ulec PKP. Plany obejmują również kontynuację prac zmierzających do sprzedaży do 30 proc. akcji banku PKO BP w drodze oferty publicznej, w której będą mogli wziąć udział jedynie obywatele polscy. Na 2002 rok MSP przygotowuje także prywatyzację warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych SA, sprzedaż akcji Polskiej Agencji Prasowej SA, Drukarni Narodowej SA, Polskiego Towarzystwa Muzycznego SA, Drukarni Naukowo-Technicznej SA, Białostockich Zakładów Graficznych SA, Domu Książki SA i Wrocławskiego Centrum Prasowego Sp. z o.o.

Nie zapominajmy jednak, że wszystkie te założenia są jedynie planami poczynionymi przez odchodzący rząd. O tym, które spółki rzeczywiście zostaną sprzedane, komu i za ile, decydować będzie już zupełnie inna ekipa. (Oprac. B.CH.)

Kursy w kantorach — w złotych

KRAKÓW - dolar, skup: 4,170-4,190, sprzedaż: 4,220-4,230, marka, skup: 1,950, sprzedaż: 1,975, funt, skup: 6,100, sprzedaż: 6,200-6,220, frank fr., skup: 0,5800, sprzedaż: 0,5900-0,59250, frank szw., skup: 2,580, sprzedaż: 2,630-2,650, szyling, skup: 0,2770, sprzedaż: 0,2810.

NOWY SĄCZ - dolar, skup: 4,150, sprzedaż: 4,250, marka, skup: 1,950, sprzedaż: 2,020, funt, skup: 6,120, sprzedaż: 6,270, frank fr., skup: 0,5820, sprzedaż: 0,6000, frank szw., skup: 2,560, sprzedaż: 2,650, szyling, skup: 0,2765, sprzedaż: 0,2870, korona czeska, skup: 0,1110, sprzedaż: 0,1160, korona słowacka, skup: 0,0860, sprzedaż: 0,0930.

TARNÓW - dolar, skup: 4,150, sprzedaż: 4,220, marka, skup: 1,950, sprzedaż: 1,980, funt, skup: 6,1000 sprzedaż: 6,170, frank fr., skup: 0,5790-0,58100 sprzedaż: 0,5900-5920, frank szw., skup: 2,565, sprzedaż: 2,640, szyling, skup: 0,2760, sprzedaż: 0,2770-0,2800.

RZESZÓW - dolar, skup: 4,130-4,140, sprzedaż: 4,230, marka, skup: 1,930-1,940, sprzedaż: 1,990, funt, skup: 5,990-6,020, sprzedaż: 6,200, frank fr., skup: 0,5760-0,5780, sprzedaż: 0,5900-0,5950, frank szw., skup: 2,540-2,570, sprzedaż: 2,640-2,660, szyling, skup: 0,2760, sprzedaż: 0,2900.

OŚWIĘCIM - dolar, skup: 4,145, sprzedaż: 4,235, marka, skup: 1,935, sprzedaż: 1,9700 funt, skup: 6,030, sprzedaż: 6,220, frank fr., skup: 0,5750, sprzedaż: 0,5880, frank szw skup: 2,545, sprzedaż: 2,620, szyling, skup: 0,2745, sprzedaż: 0,2795. (B.CH.), (JT), (KIM), (EWAf)

Tabela NBP nr 189/2001 (z 28 IX) Kurs średni zmiana w %

Australia	1 AUD	2,0947	2,70
Austria	1 ATS	0,2820	0,57
Belgia	100 BEF	9,6207	0,59
Czechy	1 CZK	0,1144	0,53
Dania	1 DKK	0,5218	0,56
Estonia	1 EEK	0,2481	0,65
Finlandia	1 FIM	0,6527	0,59
Francja	1 FRF	0,5917	0,60
Grecja	100 GRD	1,1390	0,59
Hiszpania	100 ESP	2,3325	0,59
Holandia	1 NLG	1,7611	0,58
Irlandia	1 IEP	4,9279	0,59
Japonia	100 JPY	3,5542	0,82
Kanada	1 CAD	2,6868	1,08
Luksemburg	100 LUF	9,6207	0,59
Norwegia	1 NOK	0,4786	0,15
Portugalia	100 PTE	1,9358	0,58
Niemcy	1 DEM	1,9843	0,58
USA	1 USD	4,2367	1,25
Szwajcaria	1 CHF	2,6267	0,78
Szwecja	1 SEK	0,3978	2,34
Węgry	100 HUF	1,5064	0,51
W. Brytania	1 GBP	6,2305	0,96
Włochy	100 ITL	0,2004	0,55
strefa euro	1 EUR	3,8810	0,59

Otwarte Fundusze Emerytalne wartości jednostek rozrachunkowych z 27.09.2001 r.			
OFE	27-09-2001	26-09-2001	zmiana w proc.
AIG	11,72	11,73	-0,09
ALLIANZ POLSKA	12,14	12,14	0,00
BANKOWY	11,06	11,06	0,00
COMMERCIAL UNION	12,75	12,76	-0,08
DOM	12,78	12,81	-0,23
EGO		12,52	
KREDYT BANK	11,90	11,90	0,00
NATIONALE NEDERLANDEN	12,68	12,67	0,08
SAMPO	12,81	12,80	0,08
PBK ORZEŁ	12,78	12,80	-0,16
PEKAO	12,22	12,26	-0,33
POCZTYLION	12,11	12,10	0,08
POLSAT	13,16	13,18	-0,15
PZU (Złota Jesień)	12,24	12,23	0,08
RODZINA	13,01	13,04	-0,23
SKARBIEC-EMERYTURA	12,05	12,04	0,08
WINTERTHUR	12,74	12,75	-0,08
ZURICH SOLIDARNI	12,46	12,47	-0,08

28 września 2001 r.

Notowania Giełdy Papierów Wartościowych

sesja nr 2161

Notowania rynku jednolitego

KURS		AKCJE	Ostatni kurs zł	Zmiana %*	OBRÓT		Rynek	P/BV C/WK	P/E C/Z
Min. zł	Maks. zł				Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)			
21.50	46.00	7Bulls	25.00	0,0	84,6	1700	R	6,57	x
18.50	27.00	AmerBank	19.00	-2,6	1,9	50	P	0,75	108,1
1.19	1.96	Ampli	1.29	0,8	0,4	158	W	0,61	8,6
1.60	5.10	Animex	1.90	0,0	0,0	0	P	39,83	2,4
7.00	22.90	BCZ	7.00	-9,7	1,3	81	R	45,69	x
0.83	2.95	Beefsan	1.00	1,0	0,8	380	W	0,35	7,6
4.26	16.00	Best	5.80	1,8	0,1	10	P	x	x
5.50	19.20	Bedzin	8.00	0,0	17,6	1100	W	0,38	x
8.00	14.95	Bielbaw	8.50	0,0	0,0	0	R	0,19	x
0.92	18.10	Budopol	1.01	-9,8	0,0	1	W	0,5	x
1.03	3.00	Bytom	2.14	0,0	0,0	0	P	0,47	x
0.72	2.95	CenStalGd	0.87	1,2	4,5	2611	R	0,2	x
0.81	35.00	Clif	34.10	0,0	0,0	0	W	4,69	17,6
11.70	36.00	Compensa	19.70	4,8	0,0	1	P	15,53	x
1.45	23.30	D24	1.49	-0,7	0,3	91	P	3,18	50,4
0.78	2.80	Deila	1.05	-4,5	5,9	2825	W	0,46	x
0.77	39.50	Drosed	26.20	-21,3	39,4	700	P	0,71	7,9
1.06	54.20	Ekodrob	1.39	3,7	0,0	5	R	0,9	x
1.16	2.82	ElmontWar	1.25	-2,3	9,0	3600	P	0,26	8,7
1.30	3.70	Enap	3.20	0,0	0,0	0	R	2,12	x
1.73	16.80	Energopol	1.73	-18,8	6,9	2000	R	0,13	x
0.39	13.00	Espebepe	0.45	0,0	0,0	0	P	x	x
1.00	5.13	Famot	3.83	0,0	0,0	0	W	1,57	x
1.52	5.50	Fasing	1.70	0,0	0,0	2	W	0,14	x
1.63	5.50	Ferrum	3.02	0,0	0,0	0	P	0,27	x
0.73	7.30	Fon	0.73	0,0	0,0	0	W	0,33	x
2.00	24.00	Forte	2.45	-2,4	1,9	384	P	0,4	x
2.37	29.00	Fortis	24.50	-0,8	7,7	157	P	0,77	20,2
2.80	32.90	Gant	3.20	6,7	0,3	50	W	0,91	15,1
2.70	7.60	Garbarnia	6.80	0,0	0,1	5	R	0,77	x
4.11	20.30	GKI	20.20	0,0	0,0	0	W	1,48	33,8
2.81	21.10	GPRD	2.90	0,0	0,6	101	P	0,68	x
3.20	8.85	Hutmen	5.75	-1,7	3,8	331	P	0,2	x
5.65	22.90	Hydrogd	19.50	0,0	0,0	0	P	0,91	11,0
10.30	27.00	Hydrobud	10.90	0,9	0,0	2	R	0,43	6,4
1.20	32.00	IBS	1.20	0,0	0,0	0	R	0,2	x
1.20	23.90	Indykpol	21.20	0,0	1,1	25	P	1,17	8,9
5.95	30.90	Instaltrk	6.80	0,0	0,0	0	R	1,19	17,0
0.70	10.00	Instal	0.82	0,0	0,0	0	R	0,25	x
0.72	255.00	Izolacja	205.00	0,0	0,0	0	P	2,17	x
10.05	400.00	Kable	10.90	-5,2	1,7	78	P	0,47	11,2
0.51	28.00	Krak Brokers	0.60	0,0	0,0	0	W	0,32	x
1.39	8.00	KrakChemia	1.45	0,0	3,5	1219	R	0,19	x
1.80	5.30	KZWM	3.95	0,0	0,0	5	W	0,69	x
1.85	12.00	LTL	12.00	26,3	231,2	9643	W	2,18	x
1.25	11.00	Lubawa	1.50	3,4	0,0	5	R	0,21	9,2
0.80	3.01	LdA	0.91	-5,2	0,2	100	R	0,22	x
0.75	7.60	Lukbut	0.85	11,8	2,2	1397	R	0,51	x
1.10	8.65	Masters	1.79	-0,6	0,6	155	R	0,45	x
1.57	4.60	Milmet	4.20	0,5	4,8	599	R	0,26	x
3.00	8.50	Morliny	8.00	6,7	0,2	10	P	0,42	14,8
0.50	15.65	Murawski	0.50	-16,7	0,2	190	W	x	x
0.85	19.80	Muza	17.50	0,0	4,4	126	R	1,12	23,1
1.71	21.00	Nafta	2.10	5,0	0,2	50	R	0,3	x
1.61	9.90	NDA	9.25	0,0	0,0	0	P	0,5	2812,4
7.50	21.00	Novita	17.80	1,7	12,9	361	P	1,15	13,2
0.74	2.41	Odlewnie	1.40	-2,8	0,2	60	W	x	x
1.62	5.60	Paged	1.63	0,0	0,0	0	P	0,18	x
3.95	8.00	Pekabex	5.45	0,9	10,9	1000	W	0,31	10,9
14.10	21.00	Pekpol	14.10	0,0	0,0	0	P	0,61	30,6
1.62	10.50	Pemug	2.50	0,0	0,0	5	R	0,29	x
10.45	36.70	Pepes	12.00	1,7	60,2	2508	P	0,2	3,3
10.00	14.30	Permedia	10.90	0,0	0,0	2	W	1,19	7,8
4.50	25.10	Polar	4.50	-10,0	0	3	P	0,46	x
46.00	80.20	Polfa Kutno	80.10	2,7	39,8	249	P	1,75	16,2
5.90	24.90	Polna	6.00	0,0	0,0	0	R	0,19	x
13.00	18.70	Polnord	14.00	0,0	0,1	2	R	0,59	2,8
13.50	20.60	Ponar	16.40	2,5	13,9	434	R	0,57	212,1
16.00	35.00	Pozmeat	26.00	0,0	0,0	0	R	0,75	x
10.00	17.00	PPWK	12.00	9,1	57,6	2400	R	0,95	22,5
3.54	6.40	Prochem	5.35	0,9	0,6	60	P	0,63	x
2.70	6.00	Protektor	4.00	3,1	2,1	265	W	0,36	x
0.70	2.90	Prochnik	0.70	-6,7	0,0	22	P	0,92	x
8.60	14.20	Ropczyce	9.60	0,5	32,7	1702	P	0,44	5,6
25.00	43.00	Sanok	26.70	0,0	5,3	100	P	0,81	22,5
1.21	4.31	Sanwil	1.60	10,3	0,0	10	R	0,23	x
3.49	12.90	Skotan	3.50	0,3	0,0	5	W	0,27	2,5
13.05	19.50	Stomil B	13.50	0,0	0,0	0	P	0,39	6,9
7.40	22.50	Swary	8.90	0,0	0,0	0	W	0,50	x
0.52	3.80	Tonsil	0.68	-1,4	0,4	312	P	x	x
0.35	1.60	TUP	0.35	-5,4	2,6	3705	W	0,20	x
7.00	15.20	TU Europa	9.75	0,5	0,2	10	W	1,73	12,2
11.60	21.00	Unimil	15.00	2,7	0,1	2	R	0,63	5,4
17.00	30.60	Visco	30.40	-0,7	212,5	3495	R	1,21	12,1
6.10	10.60	Vistula	6.20	-2,4	2,5	200	P	0,30	4,5
3.61	7.65	Wafapomp	4.00	-7,0	12,0	1495	R	0,33	x
2.61	4.40	WFM Oborniki	3.00	0,0	1,8	300	P	0,50	x
19.25	34.60	Wistil	26.20	0,0	0,0	0	R	0,29	2,6
47.50	75.00	WKSM	71.00	0,0	0,1	1	R	1,12	24,6
5.50	16.80	Wólczanka	5.50	-7,6	77,4	7083	P	0,16	5,0
4.00	9.75	ZEG	4.95	23,7	2,1	214	W	0,19	7,7
18.00	40.30	ZEW	18.10	0,0	0,0	0	P	0,58	x

Wartości indeksów giełdowych

	KURS		Zmiana dzienna (w %) zamk./zamk.
	Otwarcia	Zamknięcia	
WIG	11 829,86	11 890,62	0,9
WIG 20	1 017,74	1 022,62	0,9
MIDWIG	883,65	889,84	0,6
NIF	50,57	50,40	-1,7
WIRR	1 764,10	1 761,31	-0,5
TECHWIG	525,40	521,65	0,1
WIG-BANKI	16 685,34	16 896,73	1,0
WIG-BUDOW	11 430,56	11 353,17	-0,8
WIG-INFO	7 515,77	7 533,40	0,8
WIG-SPOZYW	6 733,76	6 857,66	0,8
WIG-TELEKOM	8 029,27	8 039,95	1,2

Co? Gdzie? Kiedy?

Poniedziałek, 1 października:

■ NWZA Howell SA w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2000 rok, i zatwierdzenia programu emisji papierów dłużnych;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 750 akcji serii M ComputerLandu SA;

Wtorek, 2 października:

■ NWZA ComputerLandu SA w sprawie połączenia ze spółkami zależnymi Positive i ComputerLand Zdrowie, zmian w statucie i składzie rady nadzorczej;

■ wprowadzenie do obrotu giełdowego 640 akcji Budimeksu SA;

■ koniec przyjmowania zapisów na akcje serii T Kredyt Banku SA w ramach prawa poboru;

Środa, 3 października:

■ wypłata drugiej raty dywidendy Warbudu SA;

Czwartek, 4 października:

■ NWZA Okocim SA (upoważnienie zarządu do podwyższenia kapitału docelowego o 16 mln zł w ciągu najbliższych trzech lat, sprzedaż zakładów produkcyjnych w Chociwlu i Krakowie);

Piątek, 4 października:

■ NWZA Ocean SA w sprawie zmian w składzie rady nadzorczej;

■ NWZA PGF (zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2000 rok);

■ NWZA ComArch SA w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości.

OPRAC. (B.CH.)

Notowania ciągłe - podsumowanie

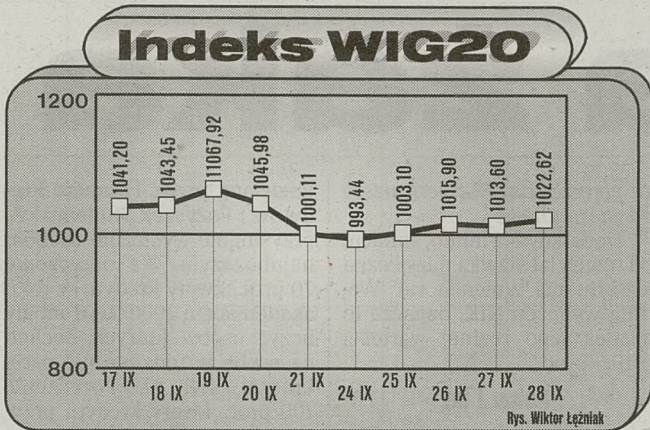
KURS		AKCJE	KURS		Zmiana na %*	OBRÓT		Ry- nek	P/BV C/WK	P/E C/Z
Min. zł	Maks. zł		Otwarcia zł	Zamknię- cia zł		Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)			
Akcje										
0,91	5,90	4Media	1,17	1,18	0,0	221,9	94044	R	2,18	x
41,90	124,00	Agora	43,70	44,50	2,5	3685,7	41116	P	2,67	12,3
14,70	41,10	Agoros	14,85	15,95	8,5	1,3	41	P	0,61	x
15,10	42,00	Amica	15,25	15,25	-1,6	17,9	587	P	0,49	x
41,30	69,80	AMS	61,40	61,50	0,8	161	1313	P	3,93	39,6
8,70	14,50	Apator	—	10,70	0,0	0,0	0	R	0,77	17,2
11,75	31,50	Apexim	17,00	14,80	-12,4	198,3	5888	R	x	x
1,05	6,90	Atlantis	—	1,29	0,0	0	0	P	0,66	x
11,50	19,25	Bauma	15,20	14,70	0,0	59,1	2010	R	1,5	13,6
0,80	19,50	Beton Stal	0,95	0,95	-2,1	22,3	12126	R	x	x
45,50	70,60	Bank Handlowy	53,00	54,00	0,7	119,3	1119	P	0,99	26,9
2,41	9,70	BIG BG	2,67	2,78	6,9	428,6	78667	P	0,88	x
4,08	8,65	Boryszew	4,80	4,80	0,0	28,8	3000	P	0,98	9,1
64,00	86,00	BOS	—	65,00	0,0	0	0	P	1,46	123,2
145,00	248,00	BPH	182,00	188,00	1,1	1050,6	2814	P	1,10	20,8
82,40	145,50	BRE	94,60	94,80	0,2	3152	16618	P	0,96	6,9
17,00	30,10	Budimex	20,30	20,30	-0,5	590	14510	P	0,94	11,4
27,70	43,70	BZWBK	34,20	34,80	0,9	7495,6	109172	P	1,18	22,1
4,30	13,90	Centrozap	5,30	5,50	0,0	3,5	320	P	x	x
19,40	32,20	Cersanit	21,60	21,20	-1,4	808,2	19060	P	1,98	8,9
32,70	109,00	Comarch	34,20	33,70	-3,7	125,8	1837	P	1,96	21,9
66,00	130,50	ComputerLand	67,20	68,00	3,0	1163,4	8524	P	3,52	17,9
16,90	44,00	CSS	20,70	21,30	3,9	7538,7	179464	R	2,03	18,7
24,60	43,50	Debic	30,00	30,00	1,7	1228,1	20415	P	0,75	26,3
73,00	140,00	Echo	93,10	95,90	-0,1	919,2	4851	P	1,57	9,5
12,90	28,00	Efekt	23,20	23,20	0,0	4,6	100	R	1,30	35,0
104,00	215,50	EFL	214,50	214,00	0,9	1078,1	2516	P	2,19	23,4
17,10	30,20	Elektrobudowa	19,50	19,75	-0,5	253,7	6427	P	1,19	x
17,00	59,30	Elektrim	19,25	18,90	-1,3	6042,5	157800	P	0,44	0,5
0,96	3,44	Elektroex	1,20	1,17	-0,8	37,2	15756	P	0,36	1,3
14,20	37,00	Elkop	15,80	15,00	-1,3	4,2	140	W	0,51	x
4,60	32,00	Elizab	4,80	4,80	0,0	1	100	P	0,19	x
21,30	44,50	Energoptd	21,70	21,30	-5,3	26,4	606	P	0,46	x
10,10	27,00	Energopn	22,50	22,50	4,7	21,2	470	P	0,75	x
0,32	10,50	Eurobud	0,32	0,32	0,0	3,4	5366	W	x	x
17,30	39,70	Exbud	19,00	19,00	-1,0	22	586	P	1,08	x
15,35	20,70	Farmaacol	20,60	20,50	0,0	120,1	2920	P	0,94	6,4
13,90	25,90	Frantschach	21,10	21,60	0,5	2562,1	59697	P	1,71	5,9
1,20	4,20	Getin	1,22	1,20	0,0	223,3	91221	R	0,90	x
36,00	59,50	Grajewo	53,20	54,50	-0,9	233,1	2142	P	1,36	9,7
15,20	30,00	Groclin	15,50	15,50	2,0	15,5	500	R	1,01	6,4
1,63	1,91	Hoga	1,60	1,71	4,9	3,2	1003	P	0,82	x
3,82	33,00	Howell	3,70	3,82	-8,8	37,5	5067	P	0,37	6,7
3,50	6,40	Hydrotror	3,63	3,60	0,3	11,7	1620	R	0,29	3,2
2,43	9,00	IGroup	2,41	2,50	-3,5	4,2	839	R	0,68	x
13,10	33,00	Impexmet	16,50	17,20	1,2	20,8	607	P	0,51	22,2
184,00	285,00	ING BSK	243,50	247,00	0,4	716,2	1458	P	1,84	18,0
3,15	14,65	Interia	3,16	3,15	0,0	67,5	10722	R	0,64	x
7,40	22,00	Irena	14,20	14,20	-1,7	2,8	100	P	1,36	42,1
28,00	44,10	Jelfa	41,00	41,50	0,2	135,6	1644	P	0,85	12,9
12,50	22,50	Jutrzenska	18,10	17,85	-1,7	37,1	1028	P	0,54	12,9
3,24	7,65	Kable Holding	3,55	3,60	1,4	348,1	49064	P	0,66	x
34,60	67,00	Kety	40,20	40,00	-0,2	856,9	10709	P	1,22	16,8
10,60	32,80	KGHM	10,70	10,60	0,0	817,1	390944	P	0,54	5,6
42,70	56,90	Kogeneracja	46,00	46,00	0,0	11	120	P	1,07	43,4
4,45	11,35	Kompap	7,85	8,15	2,5	14,5	915	R	0,66	x
8,40	30,00	Kopex	8,40	8,75	2,9	3,4	203	R	0,2	5,9
2,67	14,30	KPPB-BICK	2,90	2,90	4,7	17,4	3000	P	0,21	x
12,80	18,45	Kredyt Bank PBI	18,00	17,95	-0,3	328,6	9140	P	1,13	7,5
32,00	47,00	Krosno	43,60	44,80	2,8	15,3	173	P	0,94	13,3
4,89	9,10	Kruszwica	5,05	5,30	1,9	36,0	3431	P	0,64	11,1
14,00	29,00	Lentex	16,30	16,40	2,5	32,5	993	P	0,67	17,3
0,35	3,57	LETA	0,44	0,45	0,0	5,2	5846	W	x	x
13,10	27,50	LG PetroBank	24,50	25,00	0,0	29,5	600	P	1,85	24,3
46,50	52,50	LPP	48,80	48,80	0,2	38,6	396	R	1,48	7,0
10,05	101,00	Macrosoft	9,75	10,50	1,0	0,8	39	P	1,51	x
0,60	11,40	Manometry	10,00	9,95	-0,5	16,1	805	R	0,96	52,2
0,95	10,75	MCI	0,97	0,95	-3,1	258,3	131064	P	0,63	104,4
19,80	36,10	Mennica	32,10	33,50	4,3	2466,1	37477	P	0,93	10,1
6,90	9,00	Mieszko	8,50	8,70	1,2	166,6	9763	R	1,29	10,3
8,80	14,75	Mitex	12,00	11,30	-3,4	380,2	16715	P	2,12	6,1
2,64	5,75	Mostalexp	2,66	2,65	0,4	218,9	40620	P	0,48	4,1
11,30	18,40	Mostaldg	11,40	11,40	-6,2	18,2	800	P	0,61	5,1
8,10	16,65	Mostalpic	8,10	8,20	1,2	98,5	6100	P	0,28	2,5
4,45	15,10	Mostaldl	6,20	6,50	6,6	92,1	7210	P	0,57	6,2
5,10	15,80	Mostalwar	5,15	5,10	-1,0	26,9	2813	P	0,36	x
5,10	14,75	Mostalwab	5,60	5,10	-6,4	901	85386	P	0,57	x
6,35	14,00	MpecWro	7,05	7,15	-0,7	2,9	200	P	0,91	8,5
3,17	118,00	Nellia	3,30	3,17	-2,5	5185,7	830316	P	0,41	x
0,71	17,60	Ocean	0,80	0,79	3,9	169,5	109365	P	0,95	x
9,20	20,50	Okocim	10,20	10,50	5,0	21,6	1037	P	0,65	x
6,20	15,00	Olawo	6,80	6,95	2,2	15,8	1165	P	0,51	3,8
36,80	210,00	Optimus	43,50	43,50	1,2	1170,5	13385	P	1,76	x
12,40	34,90	Orbis	12,40	12,80	3,2	3678,7	145122	P	0,55	10,0
11,05	28,50	Orfe	17,15	16,80	-1,2	153,7	4484	P	0,85	4,9
0,85	40,00	Pazur	0,83	0,85	-1,2	32,1	19282	R	3,72	x
73,50	123,00	PKB	88,00	89,00	-0,8	15722,4	89247	P	1,13	12,2
46,80	75,30	Pekao	64,90	65,60	1,7	10004,1	76232	P	1,79	11,5
26,10	36,90	PGF	31,00	32,50	4,8	1958,1	30538	P	1,90	x
5,55	11,20	Piasecki	5,50	6,00	4,3	72,5	6392	W	0,62	8,5
15,10	22,60	PKN	15,45	15,40	1,0	21611,4	706436	P	2,30	11,2
3,19	8,25	Poligraf CW	3,16	3,20	0,3	160,7	25386	P	0,95	10,6
15,55	24,40	Poligrafia	19,30	19,30	0,0	96,5	2500	R	0,42	20,0
7,45	19,00	PollenaE	—	7,50	0,0	0	0	R	0,58	8,7
3,40	6,10	Projprzem	3,72	3,64	-2,2	15,1	2000	R	0,62	13,3
71,00	247,50	Prokom	75,50	76,00	1,1	2043,3	13371	P	1,98	13,4
11,70	16,50	Prosper	13,45	13,50	0,7	603,4	22335	P	0,83	5,6
5,60	8,80	Rafako	5,70	5,90	4,4	67,1	5747	P	0,94	x
22,20	54,00	Relpol	35,80	35,50	-1,9	273,2	3827	P	0,74	3,9
2,00	4,99	Remak	2,05	2,05	0,0	41,0	10000	P	0,23	x
1,89	5,45	Rollimpex	1,94	1,89	-2,6	150,5	39473	P	0,54	x
3,09	14,11	Simple	2,90	3,19	0,0	18,9	2980	P	0,83	x
17,50	123,00	Softbank	19,10	18,65	-0,5	2535,3	67323	P	1,16	19,9
1,33	3,10	Sokołów	1,43	1,40	-0,7	86,3	30907	P	0,41	x
1,70	24,00	Stalexport	1,97	1,70	-11,9	375	107179	P	0,27	x
9,50	18,50	Stalprod	11,50	11,50	4,5	88	3828	P	0,58	15,6
7,00	14,50	Stalprofii	7,30	7,00	-3,4	30,6	2141	W	0,43	1,9
7,40	28,50	Sterpro	9,85	10,25	1,5	230,7	11290	P	1,68	36,1
0,85	21,00	STGroup	0,85	0,85	0,0	89,3	53418	R	0,38	x
21,40	34,00	Stomil Olsztyn	24,50	24,50	0,8	1975,7	40429	P	1,23	24,0
2,00	2,89	Strzelec	2,36	2,37	-0,4	18,9	4086	R	0,95	96,7
2,00	4,18	Swarzędz	2,05	2,04	-0,5	21,3	5236	P	1,40	14,8
19,60	41,00	Szeptel	27,30	26,30	-3,3	7342,7	137574	R	12,73	x
8,50	30,00	Talex	9,00	8,50	-8,6	17,7	973	R	0,84	9,8
0,62	14,15	TIM	0,62	0,62	-3,1	25,6	20818	R	0,52	x
10,50	34,00	TP SA	11,55	11,70	2,6	22141,6	946487	P	1,30	8,8
18,00	21,00	TRAS	19,30	19,30	0,0	1,2	30	W	1,92	14,6
1,25	3,33	Wandalex	1,38	1,33	-4,3	11,5	4318	W	0,62	11,9
95,80	166,00	Warta	105,00	105,00	2,9	432,6	2107	P	1,20	16,3
14,65	23,50	Wawel	20,50	20,10	-4,3	28,4	705	P	0,82	8,3
2,21	2,96	Wilbo	2,45	2,45	0,0	4,9	1000	P	0,51	6,9
6,10	21,00	Yawal	6,15	6,60	3,1	41,3	3136	R	0,39	2,0
13,90	28,50	ZPUE	19,00	18,95	-0,3	29,3	785	W	0,84	15,8
19,00	28,70	ZREW	—	19,00	0,0	0	0	R	0,57	4,5
168,50	346,00	Zywiec	170,50	175,00	1,2	130	373</			

Pod koniec tego tygodnia nastroj na warszawskiej giełdzie uległ widocznej poprawie, chociaż jeszcze we wtorek przyszło nam przyglądać się testowaniu przez WIG20 październikowego dołka sprzed trzech lat (971 pkt). Jednak jeszcze tego samego dnia bykom udało się podnieść powyżej 1000 pkt indeksu 20 największych firm WGPW i utrzymać ten poziom do końca tygodnia. Nerwowe zachowanie inwestorów, które spowodowało wyprzedzący napoczątku tygodnia, miało bezpośredni związek z niedzielnymi wyborami. Wcześniej istniała szansa na utworzenie większościowego rządu i szybkie przystąpienie „nowej władzy” do naprawy publicznych finansów. SLD-UP nie zebrało jednak wystarczającej liczby wyborczych głosów, a pojawienie się w Sejmie nowych liczących się sił politycznych skomplikowało sytuację, wydłużając czas koalicyjnej układanki. Na rynku pojawiły się nawet spekulacje o możliwości rozpisania nowych wyborów na wiosnę przyszłego roku, gdyby politykom nie udało się dojść do porozumienia w kwestii stworzenia nowego gabinetu (mniejszościowy rząd również musi przejść parlamentarną większość głosów). Taka sytuacja zostałaby źle odebrana przez rynek kapitałowy, który nie lubi dłuższej niepewności.

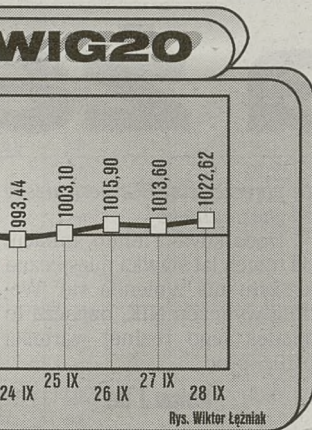
Gra w tysiąca

Lepsze samopoczucie krajowych graczy podczas ostatnich 3 sesji zależy w dużej mierze

od ustabilizowania notowań na giełdach światowych. W przypadku rynku niemieckiego możemy mówić o całkiem sporym odreagowaniu spadków. Podczas ostatnich 5 sesji DAX nieprzerwanie zyskiwał na wartości, co pozwoliło mu na 20-proc. wzrost od ostatniego dołka ustanowionego 21 września br. Również giełdy Nowego Jorku zdają się wyczerpywać ostatni potencjał spadko-

wy. W ciągu tego tygodnia Nasdaq i Dow Jones utrzymały dodatni bilans punktowy (tak było na 3 godziny przed końcem piątkowej sesji), nawet pomimo serii niekorzystnych danych makro. We wtorek podano w USA wielkość indeksu zaufa-

nia konsumentów (Consumer confidence). Jego dramatyczny spadek (ze 114 na 97,6) w normalnym okolicznościach powinien spowodować wyprzedzący napoczątku tygodnia, miało bezpośredni związek z niedzielnymi wyborami. Wcześniej istniała szansa na utworzenie większościowego rządu i szybkie przystąpienie „nowej władzy” do naprawy publicznych finansów. SLD-UP nie zebrało jednak wystarczającej liczby wyborczych głosów, a pojawienie się w Sejmie nowych liczących się sił politycznych skomplikowało sytuację, wydłużając czas koalicyjnej układanki. Na rynku pojawiły się nawet spekulacje o możliwości rozpisania nowych wyborów na wiosnę przyszłego roku, gdyby politykom nie udało się dojść do porozumienia w kwestii stworzenia nowego gabinetu (mniejszościowy rząd również musi przejść parlamentarną większość głosów). Taka sytuacja zostałaby źle odebrana przez rynek kapitałowy, który nie lubi dłuższej niepewności.

ści okazała się ona znacznie większa: 58 tys. Również gorzej wypadł wskaźnik sprzedaży dóbr trwałego użytku, który w sierpniu spadł o 0,3 proc. Trzeba zauważyć, że wskaźnik ten dotyczy okresu jeszcze przed atakiem na WTC. Można się więc spodziewać dalszego jego pogorszenia w następnych miesiącach.

Dane te były kolejnymi dowodami na słabnięcie amerykańskiej gospodarki, coraz bardziej spychanej w kierunku recesji. Mimo to inwestorzy utrzymali nerwy na wodzy. Sytuacja ta może świadczyć o skrajnym wyprzedaniu akcji, co skutkuje brakiem reakcji inwestorów na złe wieści. Oczywiście można zakładać, że zmniejszenie popytu wewnętrzznego znalazło już odzwierciedlenie w cenach akcji, jednak dalszych spadków oczywiście nie da się wykluczyć.

Wydaje się, że w tej chwili głębszą przecenę akcji mogą spowodować jedynie jakieś nadzwyczajne wydarzenia (nowe ataki terrorystyczne czy wojna na Bliskim Wschodzie). Operacja w Afganistanie, na którą przygotowani są już praktycznie wszyscy, nie traktowana jest jako zagrożenie dla rynków finansowych, ponieważ uważa się ją za tzw. zabieg chirurgiczny, który powinien być szybki i skuteczny.

WOJCIECH WAŚNIEWSKI
Biuro Analiz i Informacji
DM Polonia NET SA

Tydzień na skróty

Akcjonariusze **Stalexportu**, którego strata netto sięgnęła po pierwszym półroczu 11,1 mln zł, mają podjąć na NWZA 15 listopada decyzję w sprawie dalszego istnienia tej spółki. Przyczyną kłopotów finansowych giełdowego Stalexportu, balansującego na krawędzi bankructwa, jest głównie Huta Ostrowiec, w której Stalexport ma 66 proc. akcji, i z powodu której musiał utworzyć duże rezerwy.

Katowicka spółka, która w kwietniu zrezygnowała z dalszego finansowania działalności Huty Ostrowiec, szuka podmiotu zainteresowanego przejęciem od niej akcji tej huty, której strata netto po czterech miesiącach roku wynosiła 48 mln zł, a po pięciu miesiącach wzrosła do około 61 mln zł.

Stalexport poinformował, że różnica między wynikiem wykazany w sprawozdaniu finansowym za drugi kwartał tego roku, który wykazał zysk netto w wysokości ponad 2 mln zł, a 11 mln 165 tys. zł straty netto po drugim półroczu, powstała właśnie na skutek utworzenia dodatkowych rezerw.

W pierwszym półroczu 2001 spółka miała 143,1 mln zł zysku operacyjnego i ponad 2 mln zł zysku netto przy przychodach przekraczających 742,5 mln zł.

Softbank SA planuje uzyskać w 2002 roku do 31 mln zł zysku netto oraz do 530 mln zł przychodów ze sprzedaży. Kierownictwo spółki podtrzymało też prognozy, zakładające uzyskanie 26 mln zł zysku netto i 440 mln zł przychodów.

Do ich osiągnięcia Softbankowi brakuje jeszcze kontraktów o wartości 60 mln zł. Firma spodziewa się jednak dobrego trzeciego kwartału.

- Wynik skonsolidowany Softbanku na koniec 2001 roku będzie mniejszy od wyników jednostkowych, gdyż zostanie obciążony kosztami spółki Fin-Fin, właściciela portalu *Expander.pl*, ale wynik będzie na „plusie”. Przychody ze sprzedaży grupy będą o około 100 mln zł wyższe - poinform-

ował prezes spółki Aleksander Lesz. Obecnie Softbank finalizuje trwającą od ubiegłego roku restrukturyzację, dzięki czemu jego koszty działania w 2001 roku nie wzrosną w stosunku do tych poniesionych w 2000 roku. 26 września na rachunek spółki wpłynęło ponadto 22 mln euro z tytułu transakcji sprzedaży 51 proc. udziałów w firmie Net2Net duńskiemu TDC.

Computer Service Support SA podpisał umowę z PKP SA na 5,5 mln zł na dostawę informatycznego systemu przetwarzania danych, montaż, instalację, konfigurację, uruchomienie systemu oraz przeszkolenie w zakresie jego obsługi.

Akcjonariusze **Computer Landu SA** podejmą 2 października decyzję o wchłonięciu przez tę spółkę jej dwóch podmiotów zależnych: Computerland Zdrowie SA i Positive SA.

Kredyt Bank SA dokonał przymusowego wykupu akcji Polskiego Kredytu Banku SA (PKB) i jest obecnie jedynym jego akcjonariuszem, mającym 68.400.000 akcji banku, czyli 100 proc. kapitału zakładowego. Na rzecz Kredytu Banku zostało przeniesione 1.242.015 akcji Polskiego Kredytu Banku SA, czyli 1,82 proc. kapitału.

Dotychczas Kredyt Bank posiadał 98,18 proc. udziału w kapitale akcyjnym Polskiego Kredytu Banku i 98,48 głosów na WZA. Polski Kredyt Bank SA to dawny Prosper Bank. Zmiana nazwy, dokonana na początku marca, miała utożsamiać bank z inwestorem strategicznym - Kredyt Bankiem.

Rada nadzorcza **PKN Orlen** zaaprobowала program rozwoju części petrochemicznej tej spółki, którego realizacja ma nastąpić pod koniec 2004 roku i pochłonie 750 mln zł. **Mieszko SA**, po zerwaniu rozmów w sprawie fuzji z Jutrzenką SA zapowiedział przygotowanie nowej strategii rozwoju, w której określi, czy będzie dalej rozwijać się samodzielnie czy poszuka inwestora strategicznego.

(B.CH.)

Darcie wyborczego sukcesu już się rozpoczęło. Proces konsultacji zwycięskich partii z pozostałymi dotyczy na razie podziału stanowisk w parlamencie, ale za plecami posłów i senatorów stoją zwarte szeregi osób żądnych stanowisk w radach nadzorczych spółek z udziałem skarbu państwa i w administracji. Zapewne szczególnie istotną rolę będą odgrywali eksperci ekonomiczni Samoobrony, których genialne pomysły uzdrowienia gospodarki wreszcie mogą doczekać się realizacji.

Giełda wynik wyborów przyjęła źle. Jest to spowodowane nie tyle zmianą ekipy rządzącej, co nieuzyskaniem przez SLD bezwzględnej większości w Sejmie. Szansa na rząd koalicyjny jest niewielka, a jeżeli taki powsta-

Z pozycji gracza

Łupy władzy

by, to wymagałyby ze strony Sojuszu dużego kompromisu programowego. Zapewne osłabieniu uległaby wówczas pozycja grupy o nastawieniu proeuropejskim i liberalnym. Oczywiście musi to pogorszyć obraz Polski w oczach zachodnich inwestorów, a także ograniczyć nieśmiałe próby uzdrowienia finansów publicznych.

Z powyższych powodów słabość GPW jest oczywista. O ile jeszcze trzy tygodnie temu nasz rynek miał dużą względną siłę i niektórzy eks-

wzrostami, to w tej chwili warszawska giełda jest światowym słabeuszem. Chęci do kupowania akcji ze strony zarówno „zagranicy”, jak również krajowych graczy nie wiadać. Spółki, które mają jakiegokolwiek kłopoty, a ich akcje cechuje wystarczająca płynność, systematycznie tracą na wartości. Na przykład KGHM, stojący na dwóch nogach, miedziowej i telekomunikacyjnej, codziennie zalicza nowe minimum.

Jednak królem spadków w tym tygodniu była Netia. Wydaje się, że notowania tej

spółki idą śladami Universalu. Podczas czwartkowej sesji przeprowadzono wiele transakcji akcjami Netii w cenie poniżej 3 zł. To niewiele więcej niż 2 proc. ceny debiutu. Universal też kiedyś kosztował 67 zł, by swą giełdową karierę zakończyć w okolicach 1 zł. Tyle że Netia ma inwestora strategicznego, który jeżeli zechce kiwnąć palcem, to ją uratuje. Wieść gminna niesie, że milczenie Telii jest celowe i wiąże się z chęcią bardzo taniego przejęcia reszty akcji tej spółki od wystraszonych wizją bankructwa inwestorów. Ale może być też tak, że garb miliarda dolarów długu nie stwarza szansy na zyski z tej inwestycji. W takim razie Netia upadnie, a TP SA pozbędzie się jednego z konkurentów.

GRACZ

Regionalny przegląd giełdowy

w nim 51,08 proc. głosów, a dotychczasowi akcjonariusze BPH - 48,92 proc. głosów.

Pierwsze notowanie akcji nowego banku odbędzie się w styczniu przyszłego roku.

Decyzję o fuzji podjęli również akcjonariusze **Małopolskiego Banku Regionalnego**. Połączy się on z bankami wchodzącymi w skład tzw. grupy G-8, czyli zrzeszenia o charakterze międzyregionalnym, w skład którego wchodzi m.in. Gospodarczy Bank Południowo-Zachodni we Wrocławiu, Lubelski Bank Regionalny i Rzeszowski Bank Regionalny. Prace nad scaleniem grupy G-6 trwają od roku. Sześć banków, zamierzających się połączyć, zrzesza w sumie 423 banki spółdzielcze, czyli ponad 60 proc. wszystkich banków spółdzielczych w Polsce. Połączenie nastąpi przez przeniesienie całego majątku MBR SA na bank przejmujący za akcje, które ten bank wyda akcjonariuszom MBR. MBR ma 110 akcjonariuszy, w tym 97 zrzeszonych banków spółdzielczych z terenu województw: małopol-

skiego, śląskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, które odbędzie się 4 października, **Okocim SA** zapropnuje akcjonariuszom, żeby upoważnili zarząd spółki do podwyższenia kapitału zakładowego z obecných 22 mln zł o 16 mln zł w ciągu trzech lat. Projekt uchwały zakłada, że zarząd mógłby wykonać przyznanie mu upoważnienie przez dokonanie jednego albo kilku kolejnych podwyższeń kapitału zakładowego. Podwyższenie kapitału wynika z wymogów kodeksu spółek handlowych.

Zarząd **Deutsche Banku 24** zdecydował o podwyższeniu kapitału o 35-38,7 mln zł przez emisję od 35.000.000 do 38.725.490 akcji po cenie emisyjnej 1,02 zł. Akcje X emisji będą oferowane z prawem poboru. Dniem ustalenia prawa poboru będzie 24 października 2001 r. Subskrypcja akcji X emisji będzie trwać od 29 do 31 października 2001 r. Obecnie kapitał akcyjny DB 24 składa się z 298.056.869 akcji I-IX emisji o wartości nominalnej 1 zł.

Na rynku walutowym

Zgodnie z oczekiwaniami wśród najważniejszych wydarzeń, jakie wpływały na kurs złotego w mijającym tygodniu, znalazły się: wyniki wyborów parlamentarnych oraz posiedzenie Rady Polityki Pieniężnej.

Wyniki niedzielnego głosowania zaskoczyły obserwatorów, jednak w poniedziałek nie widać było dużej nerwowości, wiele wskazywało bowiem na to, że SLD-UP może osiągnąć większość w przyszłym Sejmie. Byliśmy na 7,35 proc. powyżej parytetu - dolar kosztował 4,187 zł, euro 3,81 zł. Jednak upływające godziny przynosiły informacje o mniej- szym niż się pierwotnie wydawało poparciu dla koalicji, co zaczęło niepokoić przede wszystkim inwestorów zagranicznych. Chodziło oczywiście o to, czy w takiej sytuacji uda się przyjąć plan naprawy finansów publicznych, który mógłby uchronić nas przed poważnym kryzysem. Nie może więc dziwić fakt, że polska waluta

zaczęła wkrótce tracić na wartości. Dodatkowo we wtorek późnym popołudniem przez rynek przebiegła pogłoska o tym, że RPP może obniżyć stopy procentowe. W środę rano parytet osiągnął wartość 5,4 proc. (4,24 i 3,915).

Około południa okazało się, że zgodnie z oczekiwaniami członkowie rady postanowili poczekać z dalszymi cięciami na nowy rząd i wspomniany już plan ratowania finansów. W efekcie złoty powrócił na ścieżkę wzrostu. Wspierały go także informacje o planowanych prywatyzacjach. Wszystko wskazywało bowiem na to, że zarówno PKN, Rafinerię Gdańską, jak i PZU uda się sprzedać jeszcze w tym roku. W sumie w czwartek dotarliśmy do 6,85 proc. parytetu. Tydzień kończyliśmy na 6,4 proc. Dolar kosztował 4,224 zł, euro 3,853 zł. Informacje o rachunku obrotów bieżących okazały się wprawdzie dobre, ale ryzyko związane z niepewnością polityczną nakazało niektórym inwestorom zamykać pozycje spekulacyjne.

MAREK ZUBER,
analityk finansowy
Departamentu Skarbu Banku
Przemysłowo-Handlowego SA

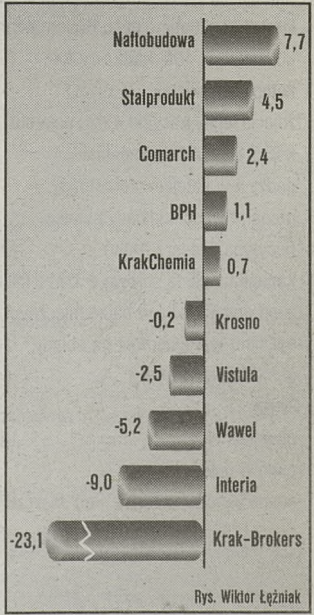
Walne zgromadzenie akcjonariuszy **Banku Przemysłowo-Handlowego SA** wyraziło zgodę na połączenie spółki z Południowym Bankiem Kredytowym SA. W wyniku fuzji powstanie trzeci co do wielkości bank w Polsce. Zgodnie z planem połączenia, przyjętym przez zarządy obu banków, fuzja nastąpi przez przeniesienie całego majątku PBK na BPH w zamian za akcje, które BPH przyzna akcjonariuszom PBK. Akcje te zostaną dopuszczone do publicznego obrotu na warszawskiej giełdzie.

Wskutek połączenia banków kapitał zakładowy BPH zostanie podwyższony o kwotę ponad 73,3 mln zł do łącznej kwoty blisko 143,6 mln zł, poprzez emisję ponad 14,6 mln akcji serii D o wartości nominalnej 5 zł. Akcje z emisji połączeniowej zostaną przydzielone akcjonariuszom PBK przy zastosowaniu parytetu wymiany: 2 akcje PBK za 1 akcję BPH.

Nowy bank będzie się nazywał Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA. Dotychczasowi akcjonariusze PBK będą mieli

Firma Chemiczna **Dwory SA** w Oświęcimiu otrzyma 320 tys. dolarów grantu od amerykańskiej agencji rządowej TDA na opracowanie analiz rozwoju produkcji kauczków syntetycznych i lateksów.

(B.CH.)

Pełna kieszeń

NR 42

Kredyt dla żaka

Co nowego

Mieszkać taniej

Invest-Bank SA obniżył oprocentowanie kredytu na cele mieszkaniowe. Jego maksymalna kwota wynosi 400 000 zł (minimalna 5000 zł), okres spłaty 20 lat, a oprocentowanie od 16,2 do 17,2 proc. w skali roku. W przypadku budowy domu jednorodzinnego istnieje możliwość zwiększenia kwoty zaciągniętego kredytu, jeżeli np. wzrosną ceny materiałów budowlanych. Udział środków własnych w zależności od celu, na jaki został udzielony kredyt, waha się od 0 do 35 proc. Wysokość raty kredytu nie może być wyższa niż 35 proc. łącznych miesięcznych dochodów brutto kredytobiorców (np. małżeństwa).

Pierwsza umowa

W Krakowie została podpisana pierwsza umowa o członkostwo w Otwartym Funduszu Emerytalnym Skarbiec - Emerytura, zawarta przez agenta firmy Generali. Jest to wynik porozumienia pomiędzy tym towarzystwem ubezpieczeniowym, a PTE Skarbiec - Emerytura. Ponad 40 agentów Generali zostało zarejestrowanych w Urzędzie Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi i może pozyskiwać klientów dla OFE. Do końca roku licencję UNFE uzyska ok. 150 przedstawicieli Generali. (R)

na koszt państwa, a po studiach, gdy już znajdą pracę, zwracać pożyczone pieniądze w niskiej wysokości ratach.

Pomysł dobry, gorzej z realizacją

- W roku akademickim 1998/99 jeden z banków kredytujących, PKO BP, udzielił ponad 60 tys. kredytów - mówi Magdalena Marchlewska, rzecznik prasowy Banku Gospodarstwa Krajowego, który w programie kredytów studenckich spełnia rolę poręczyciela. - W następnym, 1999/2000, już tylko 18 tys. Rok później ich liczba zmalała do 14 tys.

Podobnie przedstawia się sytuacja w pozostałych bankach. Pekao SA w pierwszym roku funkcjonowania programu udzielił około 13 tys. kredytów. Rok później - już tylko 3 tys.

Małała również liczba składanych wniosków. W roku akademickim 1998/1999 do BPH SA (obecnie BPH PBK SA) wpłynęło ich 138 tys. W następnym roku było ich o ponad połowę mniej. Czyżby studenci z wrodzonej przekory odrzucili plan, który miał być dla nich dobrodziejstwem? Dlaczego się im nie spodobał?

Zarzutów jest wiele

- Kredytami dysponują banki komercyjne, które stawiają

kredytobiorcom zbyt wygórowane żądania - uważa Agnieszka, studentka jednej z krakowskich uczelni, która już kilkakrotnie starała się o kredyt. - W pierwszym roku funkcjonowania programu okazało się, że studenci z najbiedniejszych rodzin mają najwięcej problemów z jego otrzymaniem, mimo że, zgodnie z zapowiedzianymi resortu edukacji, miały przysługiwać im szczególne preferencje.

Z 12 tys. wniosków spełniających wszystkie kryteria, odrzucono wówczas 89 proc. Podstawowy warunek uzyskania kredytu - przedstawienie poręczyciela - okazał się dla wielu chętnych nieprzekraczalnym progiem.

W roku akademickim 1999/2000 postanowiono naprawić błąd. Wówczas to w roli żyranta dla najgorzej sytuowanych ustanowiono Bank Gospodarstwa Krajowego. Tymczasem BGK, o czym będzie jeszcze mowa później, udziela poręczenia spłaty jedynie 70 proc. kredytu (początkowo było to 50 proc.)

- Na resztę student musi sobie znaleźć poręczyciela sam - mówi Agnieszka. - Najczęściej mu się to nie udaje, bo, jak wiadomo, bogaci nie przyjaźnią się z biednymi. Ci, którzy znaleźli poręczyciela, byli z kolei dyskryminowani, bo kredyt uzyskany

za poręczeniem BGK jest niższy od „normalnego”.

Dodatkowo, mimo inflacji, od trzech lat stawka miesięczna kredytu nie zmieniła się. Według wyliczeń NIK, oznacza to spadek jego realnej wartości o 19,5 proc.

Komu i ile

Kredyt przeznaczony jest dla studentów wszystkich polskich uczelni - mogą ubiegać się o niego zarówno studenci szkół publicznych, jak i prywatnych, którzy nie ukończyli 25 roku życia. Nie ma przy tym znaczenia, czy studiuje w trybie dziennym, wieczorowym czy zaocznym. Pierwszeństwo mają jednak osoby o niskich dochodach na osobę w rodzinie. Wysokość tego dochodu ustala MEN po analizie złożonych wniosków na przełomie listopada i grudnia. W roku akademickim 2000/2001 „próg” dochodowy został ustalony w wysokości 750 zł.

Pieniądze wypłacane są w miesięcznych ratach, nie dłużej niż przez 10 miesięcy w roku akademickim. Nie otrzymuje się ich natomiast podczas urlopu udzielonego z przyczyn zdrowotnych lub ważnych przyczyn losowych.

Wysokość raty kredytu wynosi 400 zł, a w przypadku kredytów udzielanych z poręczeniem BGK - 330 zł. Poręczenie,

udzielane przez Fundusz Kredytów i Pożyczek Studenckich, przysługuje wyłącznie osobom najuboższym. Na poręczenie 70 proc. kwoty kredytu w roku akademickim 2000/2001 mogły liczyć osoby, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 450 zł. Poręczenie 100 proc. kwoty kredytu przysługuje jedynie studentom będącym sierotami lub wychowankami domów dziecka.

Wyjątkowo zdolni absolwenci, którzy znaleźli się wśród 5 proc. najlepszych studentów na uczelni, będą mogli liczyć na umorzenie 20 proc. kredytu. Natomiast absolwent, który przedstawi zaświadczenie o trwałej niezdolności do pracy, nie będzie musiał go w ogóle spłacać.

Jakie dokumenty

Ubiegając się o kredyt, wystarczy przedstawić oświadczenie o liczbie osób w rodzinie (wspólnym gospodarstwie domowym) i dokumenty potwierdzające dochody własne i rodziny. Podobnie, jak przy „zwykłych” kredytach, wymagane jest również posiadanie poręczyciela lub zastaw (najczęściej wekslowy).

Decyzję o udzieleniu kredytu podejmuje bank kredytujący, który uruchamia jego wypłatę. Wypłata następuje

Dokończenie na str. 12

Jeszcze o tanim kupowaniu

Akcje za grosze

W poprzednim wydaniu „Pełnej kieszeni” pisaliśmy o spółkach na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, których akcje kosztują dziś grosze - dosłownie, nie w przenośni. Czy warto je kupować, ulegając pokusie niskiej ceny? Dziś ciąg dalszych rozważań na ten temat.

Zdecydowana większość spółek, wabiących groszową wyceną swych akcji bądź niskimi wartościami wskaźników giełdowych, ma poważne kłopoty finansowe. Można się o tym przekonać, analizując ich sprawozdania. Mogą one sprawiać wrażenie skomplikowanego układu tabel, liczb oraz pojęć. Jednak nie taki diabeł straszny, jak go malują.

Na wstępie radzimy wyeliminować z kręgu naszego zainteresowania, jako potencjalnych nabywców akcji, spółki charakteryzujące się ujemną wartością księgową. Oznacza ona, że straty ponoszone w latach ubiegłych przez te firmy przekroczyły wartość kapitału akcyjnego, zapasowego oraz ewentualnych rezerw. Praktycznie spółka taka stoi na progu bankructwa. Aby to stwierdzić, wystarczy sprawdzić w zamieszczanych w gazetach tabelach notowań, czy dla konkretnej spółki podawana jest wartość wskaźni-

ka C/WK (P/BV). Jeśli nie, jest to wystarczający powód do zaniechania inwestycji. Chyba że lubimy hazard i akceptujemy bardzo duże ryzyko.

Spółek o ujemnej wartości księgowej jest obecnie na war-

szawskiej giełdzie 10: Apexim, Best, Beton Stal, Centrozap, Espebeke, Euro Bud Invest, Murawski, Leta, Odlewnie i Tonsil.

Dodatnia wartość księgowa nie jest bynajmniej warun-

kiem wystarczającym do stwierdzenia, że spółka funkcjonuje prawidłowo. Kolejnym etapem eliminacji może być ocena kapitału pracującego.

Dokończenie na str. 12

Spółki giełdowe o najniższej wartości rynkowej*)

Nazwa spółki	Wartość rynkowa w mln zł	Wartość księgowa w mln zł	Kapitał pracujący w mln zł	Płynność finansowa		Rentowność w proc.		Cena akcji zł	c/WK
				bieżąca	szybka	2000	I pół. 2001		
Notowania ciągłe									
Pazur	4,1	1,1	-38,5	0,43	0,30	0,2	-22,6	0,88	3,85
Elzab	5,8	31,1	14,8	1,45	1,04	-19,0	-22,5	4,60	0,18
KBPB-Bick	5,8	27,1	6,0	1,13	0,90	5,0	0,7	2,90	0,21
Remak	6,0	27,1	11,7	1,41	1,32	1,6	1,1	2,01	0,22
Simple	6,5	7,7	-1,7	0,73	0,67	-12,2	-3,6	3,24	0,84
Hoga	6,6	8,4	-2,5	0,29	0,29	-306,2	-527,0	1,65	0,79
Elkop	7,5	12,6	3,0	1,64	1,21	1,6	-2,9	17,50	0,59
Hydrotor	8,5	30,9	7,7	2,08	1,08	9,2	15,5	3,55	0,29
Ocean	12,1	12,4	-91,7	1,51	1,33	-52,3	-226,0	0,82	0,98
Elektrom.Exp.	13,7	36,4	11,3	1,14	0,92	3,2	4,8	1,23	0,38
Notowania dwukrotne									
Łukbut	0,5	1,3	-3,4	0,63	0,18	-13,2	-65,6	0,82	0,41
Krak-Brokers	0,9	3,2	1,7	1,44	1,44	6,7	-263,0	0,51	0,27
Bytom	1,6	3,5	-1,3	0,95	0,50	-6,1	-17,8	2,14	0,47
TUP	2,1	9,9	3,4	1,83	1,72	-15,1	-22,1	0,37	0,21
ŁDA	2,2	11,6	-17,5	0,57	0,57	-59,5	-1800,0	0,80	0,19
IBSystem	2,3	11,0	-16,0	0,43	0,29	-1,0	-53,9	1,22	0,20
Beef San	2,8	8,9	-1,2	0,89	0,38	-1,2	1,7	0,91	0,32
Lubawa	4,1	20,0	8,9	2,64	1,31	-2,9	-1,9	1,45	0,20
Instal L.	4,9	19,9	7,6	1,55	1,26	-2,0	-17,8	0,82	0,25
Ampli	4,9	6,9	2,0	1,14	0,75	0,8	0,8	1,30	0,62
Polna	5,2	26,5	1,5	1,09	0,53	-31,2	-25,9	6,25	0,20

*) - z pominięciem spółek o ujemnej wartości księgowej, według notowań z 25 września br.

Cennik codzienny

Krakowska mieszanka studencka

miejsce w akademiku „Żaczek”	180 zł/mies
wynajęcie pokoju w mieszkaniu studenckim	290-600 zł/mies.
	+ media
roczna opłata za studia zaoczne na UJ	2500 zł (filologia polska) - 5000 zł (prawo i administracja)
wpisowe dla studenta I roku studiów dziennych AE	50 zł
wydanie karty bibliotecznej na AE	10 zł
bilet ulgowy MPK w Krakowie	
5-miesięczny na wszystkie linie	160,80 zł
podręcznik „Podstawy teorii obwodów”	39 zł
podręcznik „Zarys anatomii i fizjologii człowieka”	5,50 zł
podręcznik „W kręgu jawnego piśmiennictwa literackiego Generalnego Gubernatorstwa”	
kołotonatnik 100-kartkowy A4	25 zł
komplet dyskietek	6-10 zł
zdjęcie legitymacyjne 4 szt. polaroid	15-20 zł
ksero 1 str. A4 czarno-białe	23-25 zł
godzina w kafejce internetowej	10-12 gr.
preparat wspomagający pamięć (lecytyna, Plusszz Aktiv)	5-6 zł
kanapka z pastą serową w barze mlecznym	11-12 zł
zupa pomidorowa w barze mlecznym	0,94 zł
miesięczny abonament na obiady w stołówce DS „Piast”	0,95 zł
kawa	135-139,50 zł
obwarzanek	2-6 zł
piwo w pubie	0,80 zł
seans filmowy w Klubie Pod Jaszczurami	5-7 zł
koncert Renaty Przemyk w „Klubie 38”	6 zł
	8 zł

(B.CH.)

w bankach, które mają swoje centrale lub oddziały w Małopolsce, według danych przekazanych przez banki

NAZWA BANKU	KREDYTY ZŁOTÓWKOWE w %		LOKATY ZŁOTÓWKOWE I RACHUNKI BIEŻĄCE w % (w stosunku rocznym)														Skutki zerwania umowy (kapita- lizacja)	Mini- malny wkład (w zł)	LOKATY DEWIZOWE DLA KRAJOWYCH OSÓB FIZYCZNYCH w % (w stosunku rocznym)							
	Go- tów- kowe	Na działal- ność gosp.	RACHUNKI		Lokaty (miesiące)														waluta	Lokaty (miesiące)						Minimalny wkład (w USD)
			a vista	ROR	14 dni	1	2	3	4	5	6	9	12	24	36	a vista				3	6	12	24	36		
PKO BP	od 18,9	L	4,5	C do 12	do 9,6 ^e	do 11,8 ^e	do 11,8 ^e	do 12,0 ^e	—	—	do 12,2	—	do 12,4	do 12,9	do 13,2	A (I)	100	USD DEM	1,45 2,25	2,65 3,55	2,60 3,50	2,80 3,40	— —	— —	100- (a vista) -500	
Pekao SA	od 22,25	L	0,1 ^k	C 3,5	7,1 ^e	9,6 ^e	9,7 ^e 9,8	9,7 ^e 9,9	—	—	9,3 ^e 10,1	—	10,5	10,6	10,7	A (I)	500 -1000	USD DEM	1,00 1,80	2,30 2,40	2,40 2,50	2,50 2,65	2,55 2,75	2,60 2,80	100 (a vista) 250	
ING Bank Śląski SA w Katowicach	21 ^e od 24,4	L	—	C 4,5	S do 12,0 ^e	10,5 ^e do 12,0 ^e	—	10,5 ^e do 12,0 ^e	—	—	10,5 ^e do 12,25	—	10,0 ^e do 12,75	14,5	—	A (H)	500	USD DEM	2,00 2,50	2,60 3,00	2,50 3,30	2,40 3,50	— 3,70	— —	10- (a vista) -100	
Bank Przemysłowo- -Handlowy SA	od 20,49	L	do 3,5	C 4,2-10,2	8 ^e	od 9,7 ^e	—	od 10,5 ^e	—	—	10,7 -11,0	10,8 -11,1	10,9 -11,2	11,0 -11,3	11,1	2% (H)	500	USD DEM	0,90 1,00	2,00 1,40	2,10 1,45	2,20 1,60	2,25 1,75	2,25 1,75	50- (a vista) -300	
Powszechny Bank Kredytowy SA	od 20,1	L	1,5	C 5,10	7,45 ^e do 7,65	10,20 ^e do 10,40	—	10,80 ^e do 11,00	—	—	10,60 ^e do 10,80	—	11,65 do 11,85	11,85 do 12,05	11,85 do 12,05	(A) (I)	500	USD DEM	2,10 1,60	2,25 2,25	2,30 2,30	2,35 2,40	2,75 2,55	2,85 2,55	100 (a vista)	
Bank Zachodni WBK SA (xxx)	od 18,9	od 16,8	od 1,00	do 5,5	11,00 ^e do 12,50 ^s	9,75 ^e do 12,40 ^s	10,00 ^e do 12,00 ^s	10,00 ^e do 11,90 ^s	—	—	10,00 ^e do 11,50 ^s	10,30	10,60	9,70	—	3% (H)	1000	USD DEM	2,50 2,25	3,05 3,10	3,10 3,25	3,25 3,25	3,50 3,35	3,75 3,35	-500 -10 (a vista)	
Górnośląski Bank Gospodarczy SA (xxx)	od 22,9	od 17,5 + marża	3,0	5,8	7,0 -11,0 ^e	7,5 -12,1 ^e	7,5 -12,1 ^e	12,0 ^e -12,3	11,9 ^e -12,4	11,8 ^e -12,45	11,7 ^e -12,5	11,3 ^e -12,7	11,2 ^e -13,0	12,9 -13,3	13,0 -13,5	7% (H)	200- -500	USD DEM	2,50 2,60	do 3,20 do 3,70	do 3,20 do 3,80	do 3,50 do 4,50	do 3,50 do 4,60	do 3,50 do 4,70	10- (a vista) -1000	
Citibank (**) (Poland) SA	od 22,95	—	—	4,5 -6,0	— -11,1	9,75 ^e -10,9 ^e	10,05 ^e -11,25	9,65 ^e -11,25	—	—	9,65 ^e -11,5	—	9,5 ^e -11,9	9,5 ^e -12,0	9,5 ^e -10,15 ^e	w (I)	1000	USD DEM	do 1,00 do 1,25	1,70 2,35	1,70 2,60	1,75 2,65	1,75 2,65	1,60 2,00	1000	
Deutsche Bank 24 (d. BWR SA)	19,00	od 22	—	4,5 -8,5	od 6,0	od 11,4 ^e	od 11,5	od 11,6 ^e	—	—	od 11,7	od 11,7	od 11,7	—	—	A (H)	200- -2000	USD DEM	1,00 1,00	do 1,80 do 2,00	do 2,00 do 2,25	do 2,00 do 2,25	— —	— —	250- (a vista) -1000	
Fortis Bank SA	17	L	7,5 ^k (x)	6,0	11,0 ^e -11,30 ^e	12,00 -12,75 ^e	11,90 -12,65 ^e	11,80 -12,60 ^e	—	—	11,60 ^e -12,35	11,40 ^e -12,15	11,00 ^e -11,70	S	S	A (H)	5000	USD DEM	do 1,25 do 1,25	1,40 1,80	1,40 1,85	1,40 1,90	1,45 1,95	1,45 2,00	500 USD 1000 DEM	
Kredyt Bank SA (xxx)	od 19,25	L	(x)	C 6,5-7,5	11,6 -12,5	11,6 -13,1	11,6 -13,5	11,9 -13,1	12,0 -12,8	12,3 -13,0	12,0 -13,75	12,5 -13,5	12,5 -13,9	12,5 -13,9	12,5 -14,1	A (H)	200- -2000	USD DEM	2,00 2,00	3,10 2,90	3,10 3,25	3,20 3,40	3,20 3,50	— —	100	
Bank Ochrony Środowiska SA (xxx)	od 20,5	od 18,7	5,0	C 7,3	10,5 ^e	11,6	11,7	11,8	11,9	12,0	12,1	12,25	12,4	12,5	12,6	4% (I)	200	USD DEM	2,45 2,50	2,90 3,50	3,00 3,50	3,10 3,50	3,15 3,70	3,15 3,70	100- (a vista) -500	
Polski Kredyt Bank SA (xxx)	od 23	od 22,5	2,5	7,5	—	12,5 ^e	12,7 ^e	12,3 ^e	12,25 ^e	12,2 ^e	12,0 ^e	—	13,5	12,0 ^e	13,8	14,0	A (I)	200	USD DEM	2,20 2,00	3,20 2,80	3,10 3,00	3,20 3,10	3,30 3,20	— —	100 euro
Bank Gospodarki Żywnościowej SA (xxx)	od 20,75	od 20,25	5,5	C 6,0	—	od 10,5 ^e	—	od 10,4 ^e	—	—	od 10,85	od 11,1	od 11,6	od 12,4	—	2,75% (I)	50	USD DEM	2,30 2,55	3,05 3,05	3,10 3,25	3,20 3,55	3,30 3,55	— —	50- (a vista) -250	
Krakowski Bank Spółdzielczy (xxx)	od 19	od 21,5	7,5 ^k	C 8,5 ^k	11,0	do 12,2 ^s	do 12,3 ^s	do 12,9 ^s	do 13,0 ^s	do 13,1 ^s	do 13,2 ^s	do 13,3 ^s	do 13,6 ^s	—	—	3,75% (K)	50	USD DEM	2,80 2,50	3,20 3,00	3,30 3,10	3,40 3,20	— —	— —	50- -100	
BIG Bank Gdański SA (xxx)	od 17,8	L	4,5	5,75	—	10,75 11,5 ^e	11,2 11,75 ^e	11,4 12,45 ^e	—	11,4	11,3 11,0 ^e	11,2 11,5 ^e	11,1 11,5 ^e	—	—	A (H)	200	USD DEM	2,00 2,00	3,50 3,10	2,80 3,30	3,00 3,50	3,00 3,70	3,50 3,75	300	
Millennium	od 21	—	—	C 3,5-13,0	8,85 ^e -10,5 ^e	9,0 -11,0	9,15 ^e -11,5 ^e	9,25 ^e -12,65 ^e	—	—	9,0 ^e -10,75 ^e	—	9,30 ^e -10,70 ^e	—	—	A (I)	500	USD DEM	— —	2,75 2,50	2,75 2,75	2,75 3,00	— —	— —		
LG Petro Bank Oddział w Krakowie	od 22,5	L	6-8 (x)	8-11	—	12,7	12,75	—	12,95	13,1	13,2	13,7	14,7	—	—	A (I)	100- -3000	USD DEM	1,80 2,00	do 2,60 do 3,30	do 2,50 do 3,30	do 2,50 do 3,10	do 2,50 do 3,10	—	100	
Gospodarczy Bank Pld.-Zach. we Wrocławiu Oddział w Krakowie	od 22	od 20,5	7	C 7,5	do 8,0	do 11,7	do 11,2	do 12,8	do 12,3	do 12,4	do 13,0	do 12,6	do 13,5	do 13,5	do 13,7	2,5% (I)	250 -400	USD DEM	2,30 2,50	3,00 3,00	3,05 3,20	3,10 3,40	3,15 3,50	3,15 3,60	100 (a vista) 300	
Invest-Bank SA (xxx)	od 24	—	2-5	9-10	9,8 ^e -10,5 ^e	11,5 ^e -12,2 ^e	10,4 ^e -11,1 ^e	10,5 ^e -12,0	10,6 ^e -12,1	10,7 ^e -12,2	10,8 ^e -12,3	—	12,1 -12,8	12,35 -13,05	12,6 -13,3	A (H)	200	USD DEM	2,30 2,20	3,30 3,50	3,40 3,80	3,50 4,50	3,70 4,50	4,00 4,50		
Bank Spółdzielczy Rzemiosła (xxx)	od 19,5	od 18	5	C 6	9,5	10,25	—	11,25	—	—	11,75	12,0	12,25	12,75	13,0	8% (I)	—	USD DEM	2,00 2,00	2,80 2,40	3,20 2,60	3,60 2,70	4,00 2,80	4,40 2,90	200	
Małopolski Bank Regionalny SA	od 18,0	od 18,5	8,0	9,5	—	11,5 ^e	11,7 ^e	12,0 ^e	—	—	11,5 ^e	11,3 ^e	11,0 ^e	—	13,6	13,7	11% (I)	50	USD DEM	3,00 2,40	3,50 3,00	3,60 3,30	3,70 3,40	— —	— —	50
Bank Rozwoju Eksportu SA (x)	—	WIBOR + marża	3,0 ^k	—	—	12,0 13,0 ^e	12,8 12,8 ^e	12,66 12,7 ^e	—	—	12,00 12,4 ^e	12,00 12,1 ^e	12,00 11,6 ^e	S	S	B (H)	50000	Uwagi								
Raiffeisen Bank Polska	—	—	5-8	6,5-8	—	11,7 ^e	11,7 ^e	—	—	—	13,5 -13,8	13,5 -13,8	—	—	—	A (H)	10000	(x)	obsługa wyłącznie podmiotów gospodarczych							
Bank Spółem SA	—	od 20,5	—	—	11,5 13,05	—	—	12,0 ^e 13,3	—	—	12,4 ^e 13,6	12,9 ^e 14,3	13,0 ^e 14,6	14,9	15,1	B (H)	500	(xxx)	dyrektory oddziałów mają prawo do podwyższania lub obniżania stóp procentowych ustalonych w centrali							
Lukas Bank	od 20,5	—	—	C 11	11,40 do 11,70	12,30 ^e do 12,8 ^s	12,50 ^e do 13 ^s	13,50 ^e do 13,90 ^s	—	—	13,85 do 14,15	13,95 do 14,25	14,40 do 14,70	14,60 14,90	14,70 15,00	2,5 % (H)	200	(.)	banki zrzeszone w BGŻ SA							
N.B.S. w Solcu Zdroju Oddział w Krakowie (xxx)	od 20	od 17,5	4-8	C 8	—	10,75	10,75	10,75	—	—	11,0 -14,05	11,4 -14,2	11,5 -14,25	12,5	12,5	6% (H)	100	(..)	Handlobank							
Bank Spółdzielczy w Wieliczce	od 17	od 19	6	8 ^k	—	11,2	11,5	11,7	11,8	11,9	12,0	12,2	12,4	12,6	12,8	3% (I)	50	A	skutki zzerwania umowy –							
Bank Spółdzielczy w Skawinie	od 20,5	od 21	2,5	C 4,2	6,8	9,1	9,1	10,2	—	—	10,3	8,0	10,3	9,5	10,3	2% (H)	100	B	zróżnicowane (w % wysokości odsetek, które są wypłacane dla wszystkich rodzajów lokat)							
Wschodni Bank Cukrownictwa SA w Lublinie	od 22	od 20	4,5	C 7	11,7	11,7	11,7	11,9	12,1	12,1	12,1	12,2	12,3	12,5	—	6% (H)	50 -1000	C	w przypadku zzerwania umowy utrata oprocentowania							
Bank Spółdzielczy w Nowym Sączu	19,5-22,9	17,0 -20,9	5	6,2	8,0 -8,5	10,2 10,7	—	10,6 11,3	10,7 11,45	10,75 11,55	10,8 11,6	—	11,3 11,8	11,6 12,0	11,7 12,2	5% (H)	200	E	kredyt w ROR							
Bank Spółdzielczy w Krzeszowicach	od 19	od 18 do 21,5	4,0	6	—	10,0	10,5	11,25	—	—	11,65	—	12,0	12,2	—	N	—	F	stała stopa oprocentowania							
Uwaga! Prosimy zainteresowane banki o informowanie redakcji „Dziennika Finansowego” o zmianach w oprocentowaniu do czwartku (godz. 12). FAX: 61-99-190																										

Dokończenie ze str. 10

W tym wypadku musimy mieć dostęp do wyników finansowych spółek. Są one publikowane w niektórych gazetach, zajmujących się rynkiem kapitałowym po zakończeniu każdego okresu kwartału. Jeżeli w archiwum domowym nie posiadamy odpowiednich zestawień, zawsze można udać się do biura maklerskiego i poprosić o ich udostępnienie. Aby wyznaczyć kapitał pracujący, zwany niekiedy majątkiem obrotowym netto, wystarczy od majątku obrotowego (pozycja w aktywach) odjąć zobowiązania krótkoterminowe (pozycja w pasywach). Różnica ta powinna być dodatnia, gdyż w przeciwnym przypadku finansowanie firmy w dłuższym okresie musi odbywać się z kredytów bądź majątku trwałego spółki.

Dobrze jest też sprawdzić tzw. **wskaźnik źródeł finansowania**. Jest to stosunek kapitału własnego do zobowiązań. Ekonomisci przyjmują, że wskaźnik ten powinien mieć wartość nie mniejszą niż 0,3 w przypadku małych firm, natomiast dla dużych graniczną wartością jest 1,0. Można także dodatkowo wyznaczyć **wskaźnik zadłużenia aktywów**, będący stosunkiem zadłużenia firmy (zobowiązania całkowite) do wartości aktywów. Dla właściwej funkcjonującej firmy wskaźnik ten nie powinien być wyższy od 0,7.

Zakończeniem naszej, dość pobieżnej zresztą, oceny kondycji spółki może być **ocena płynności finansowej**. Jednym z przydatnych wskaźników jest tu płynność finansowa szybka. Mówi ona o zdolności firmy do szybkiego uregulowania swoich zobowiązań krótkoterminowych (zobowiązania handlowe, kredyty krótkoterminowe). Wartość wskaźnika wyznaczamy jako stosunek kapitału obrotowego pomniejszonego o zapasy do zobowiązań krótkoterminowych. Przy prawidłowo prowadzonej działalności gospodarczej wskaźnik ten powinien wynosić ok. 1, a w przypadku niektórych rodzajów działalności (handlowa, finansowa) nawet mniej, do 0,5.

Jeżeli już dokonamy oceny kondycji finansowej, może się okazać, że na pozór tanie walory (niskie C/Z bądź C/WK) nie są wcale tak atrakcyjne i inwestycja mimo wszystko jest ryzykowna. Przypomnijmy, że mówimy o możliwie bezpiecznej inwestycji średnio- bądź długoterminowej, a nie o spekulacyjnej krótkoterminowej grze giełdowej.

O cenach tanich spółek, o niewielkiej kapitalizacji i niskich obrotach giełdowych bardzo często decydują większe pojedyncze zlecenia. Nie jest też rzadkością, że ceny akcji takich

spółek są „ustawiane” przez dużych giełdowych inwestorów bądź tzw. spółdzielnie. Giełdowa drobica może też przy okazji sporo zarobić, ale także, co jest bardziej prawdopodobne, jeszcze więcej stracić.

Tanie spółki mogą być łatwym kąskiem dla inwestorów zainteresowanych przejęciem nad nimi kontroli. Trwająca od dłuższego czasu na parkiecie dekonstrukcja sprawiła, że już za stosunkowo niewielkie pieniądze można zostać właścicielem giełdowej firmy. Wartość rynkowa Łukbutu wynosi obecnie ok. 0,5 mln zł, Krak-Brokers wyceniony jest na parkiecie na 0,9 mln zł, a Bytom na 1,6 mln zł.

Przejęcie kontroli nad taną spółką i zmiana profilu jej działalności może okazać się tańszym rozwiązaniem niż wprowadzanie własnej firmy na GPW w sposób standardowy. Sporządzenie prospektu, oferta i sprzedaż akcji, kampania reklamowa itd. kosztują niejednokrotnie znacznie więcej niż przechwytywanie tzw. spółki-okładki. Nie bez znaczenia może też być czas potrzebny do załatwienia formalności, związanych z wprowadzaniem na parkiet nowego podmiotu. Przy przejmowaniu spółki giełdowej ważna jest

oczywiście jej sytuacja finansowa, bowiem nowy właściciel bierze na siebie wszystkie zobowiązania, wynikające z dotychczasowej działalności firmy.

W zamieszczonej w tekście tabeli zestawiono po dziesięć najtańszych (pod względem wartości rynkowej) spółek z obu parkietów warszawskiej GPW. Trzy spółki z drugiego parkietu są warte mniej niż 2 mln zł, a wartość 10 firm nie przekracza 5 mln zł.

Jak już wspomnieliśmy, najtańszy jest Łukbut. Jednak gdy spojrzymy na ujemną wartość kapitału pracującego, fatalną płynność finansową oraz straty wykazywane od trzech lat w bilansach, czar „wyjątkowej okazji” pryska. Podobna będzie też ocena Bytomia SA.

Lepsze cenzurki można wystawić np. spółkom Krak-Brokers oraz Trans Universal Poland. W pierwszym przypadku na koniec drugiego kwartału wartość rynkowa firmy była dwukrotnie niższa od kapitału pracującego oraz blisko czterokrotnie niższa od wartości księgowej. Wskaźnik płynności finansowej miał wartość 1,4, wskaźnik zadłużenia aktywów 0,5, a wskaźnik źródeł finansowania wynosił 0,8. Obecnie jednak sytuacja się nieco zmieniła,

bowiem spółka ma kłopoty ze spłatą zobowiązań i jest zmuszona negocjować z wierzycielami.

Trans Universal Poland, podobnie jak Krak-Brokers, zalicza się do tzw. spółek groszowych. Cena jednej jej akcji spadła już poniżej 40 groszy, a wartość rynkowa jest niewiele wyższa od 2 mln zł. To blisko pięciokrotnie mniej niż wartość księgowa. Mimo iż działalność spółki (transport międzynarodowy) od dwóch lat przynosi straty, jej płynność finansowa jest jeszcze bardzo dobra.

Do grupy firm, których cena akcji wyrażana jest w groszach, należy także Pażur. Jest to najtańsza spółka na parkiecie notowań ciągłych. Jednak jej wycena rynkowa wydaje się ciągle jeszcze zbyt wysoka. Niczym nieuzasadnione jest bowiem wycenianie firmy o ujemnym kapitale pracującym i fatalnej płynności finansowej czterokrotnie powyżej wartości księgowej.

Dalszą ocenę potencjalnych celów inwestycyjnych pozostawiamy zainteresowanym Czytelnikom. Przypominamy jednak, że oprócz analizy bieżącej sytuacji finansowej spółki należy także spojrzeć nieco w przyszłość. Gdy wybrana firma ma kłopoty finansowe, trzeba koniecznie zastanowić się, czy i w jakim czasie widać szansę na ich rozwiązanie.

MARIAN CHOLEWIŃSKI

Mniej z obligacji

Spadek inflacji i obniżka oprocentowania lokat bankowych spowodowały, że Ministerstwo Finansów zdecydowało się zmniejszyć nieco oprocentowanie obligacji dwuletnich i czteroletnich, które pojawiają się w sprzedaży w poniedziałek, 1 października. „Dwulatki” przyniosą inwestorom 13,5 proc. zysku, a „czterolatki”, w pierwszym okresie odsetkowym, 14 proc.

Na oprocentowanie obligacji czteroletnich COI1005 w pierwszym roku składa się suma obecnej inflacji (5,1 proc.) oraz marży (8,9 proc.). W kolejnych latach (okresach odsetkowych) oprocentowanie będzie ustalane na podstawie przyszłej inflacji, do której dodawana będzie stała marża w wysokości 6 proc.

Oprocentowanie obligacji dwuletnich DOS1003 jest stałe i, jak wspomniano, wynosi 13,5 proc. Oznacza to, że ich nabywcy za każde zainwestowane 100 zł otrzymają po dwóch latach 128,82 zł. (R)

Pełna kieszeń

Redaguje Adam Rymont
tel. 61-99-193
ekonomia@dziennik.krakow.pl

Kredyt dla żaka

Dokończenie ze str. 14

dopiero po podpisaniu umowy kredytu. Raty wypłacane są wstecz za okres od 1 października.

Warunkiem kontynuowania wypłat w kolejnych semestrach jest przedłożenie bankowi zaświadczenia potwierdzającego, że kredytobiorca jest studentem, w terminie do 31 marca i 31 października. Bank przestaje wypłacać pieniądze, jeśli student nie zaliczył semestru, nie przedstawił wspomnianego zaświadczenia lub został zawieszony w prawach studenta.

Wypłaty mogą być wznowione dopiero w miesiącu następnym po miesiącu, w którym student złoży zaświadczenia uprawniające do korzystania z kredytu.

Kiedy spłacać?

Spłata kredytu rozpoczyna się rok po ukończeniu studiów. W przypadku ich przerwania spłata kredytu nastę-

puje począwszy od następnego miesiąca po terminie, w którym kredytobiorca był zobowiązany złożyć zaświadczenie potwierdzające, że jest studentem. Liczba rat spłaty wynosi dwukrotność wypłaconych rat. Wysokość odsetek płaconych przez kredytobiorcę jest równa połowie stopy redyskontowej NBP.

BEATA CHOMATOWSKA

Banki udzielające kredytów:
Bank Przemysłowo Handlowy PBK SA
Górnośląski Bank Gospodarczy
Bank Zachodni WBK SA
Kredyt Bank PBI
Bank Gospodarki Żywnościowej
Pekao SA
PKO BP
Bank Ochrony Środowiska

Kto zarobił? Kto stracił? (21.09 – 28.09.2001 r.)

Patrząc na zmiany wskaźników można by dojść do wniosku, że mijający tydzień dla graczy giełdowych nie był najgorszy. Optymizm mija, jeśli spojrzeć na wyniki in-

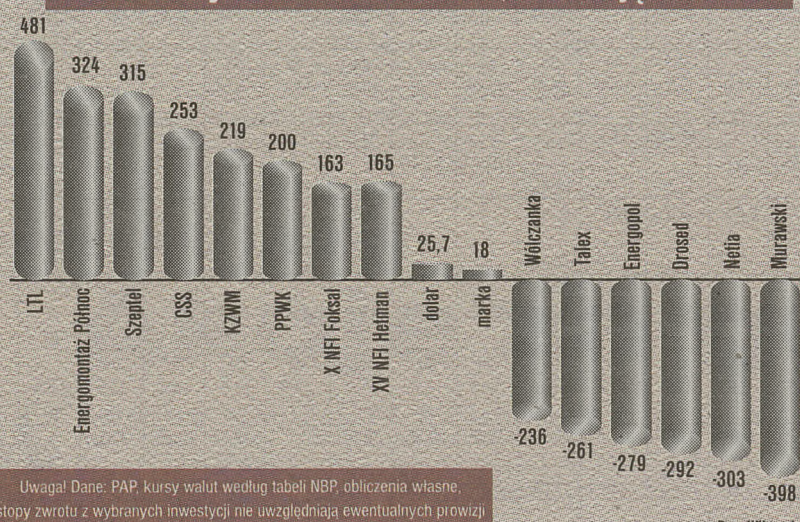
westycji w walory poszczególnych spółek. Wśród liderów wzrostów mamy takie biznesowe potęgi jak Łukbut, Gant, Bytom czy Tonsil. W niektórych przypadkach możli-

wość zarobków na akcjach tych spółek jest czysto teoretyczna, gdyż podawane w tabelach tygodniowych zmian cen kursy są tzw. kursami nietransakcyjnymi. Po prostu papierami tymi się praktycznie nie handluje.

Jeśli chodzi o giełdowe lokomotywy, dzięki którym ruch na warszawskim parkiecie jeszcze całkowicie nie zamarł, to powody do zadowolenia mają niewątpliwie akcjonariusze TP SA. Kto w piątek, 21 września, zainwestował 1000 zł w walory naszego telekomunikacyjnego potentata, po tygodniu zarobił (brutto) 73 zł. Całkiem niezły wynik. Inwestycja w bank Pekao SA przyniosła nominalnie 4,1 proc. zysku. Współwłaściciele PKN Orlen odnotowali w minionym tygodniu straty, podobnie jak akcjonariusze KGHM (odpowiednio 3,1 proc. i 0,9 proc.).

Generalnie akcje 15 spółek osiągnęły ponad 10-proc. wzrost cen akcji, a 22 ponad 10-proc. spadek. Negatywnym bohaterem tygodnia była Netia, ale okazuje się, że wbrew oczekiwaniom nie otwiera klasyfikacji spadkowców. Jeszcze gorsze były minione 7 dni dla spółki Murawski, której akcje staniały z 83 na 50 groszy za sztukę. Co można dziś kupić za takie pieniądze? (RYM)

Ile można było zarobić lub stracić, inwestując 1000 zł?

Muzeum Narodowe w Krakowie
zaprasza na wystawę:

Zwiewne piękno

Wachlarze Zachodu
i Wschodu w zbiorach
Muzeum Narodowego
w Krakowie

Od 4 września do 18 listopada

Gmach Główny MNK, al. 3 Maja 1
Rezerwacja grup (do 30 osób) tel. 012 634 33 77, 423 47 23

główny sponsor wystawy

PRICewaterhouseCOOPERS

patroni medialni

TVP3 Kraków DZIENNIK POLSKI RMF-FM MAGICZNY KRAKÓW onet.pl

29 września 2001 r.

30 września 2001 r.

11.00-13.00 - ESTRADA - PARK
BEDNARSKIEGO

VIII Podgórska Aukcja Psów, pokaz tresury,
wybór najpiękniejszego kundelka

19.00 - SALA KAMERALNA DK „PODGÓRZE”

Recital Bożeny Zawiślak-Dolny

18.00 - GALERIA „REKAWKA”

Koncert Tria Art Deco

18.00 - SALA WIDOWISKOWA CSW „SOLVAY”

Spektakl Teatru Wierszalin „Medyk” (bilety)

17.30 - SALA KAMERALNA DK „PODGÓRZE”

„Bukowińskie Bajania”

18.00-21.00 - SALA WIDOWISKOWA CSW „SOLVAY”

Performance „Manifest ziemi, cykliczności i pór roku” oraz spektakl Teatru Vertumnus „Gesty i kroki”

12.00 - KINO „WRZOS”

Spektakl iluzji „Pan Twardowski” w wykonaniu
Pawła Poniątkowskiego (bilety)

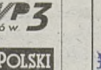
14.00 - 20.00 - ESTRADA - STADION KS

„KORONA”, ul. Parkowa 12

„POWITANIE JESIEŃ” - PIKNIK DLA

MIESZKAŃCÓW

W programie m.in.: Krzysztof Piasecki, zespół
SAMI, Andrzej Sikorowski z grupą „Pod Budą”,
pokaz ogni sztucznych.

Muzeum Narodowe w Krakowie

z okazji Jubileuszu dwustulecia Muzeum Książąt Czartoryskich
zaprasza na niezwykłą wystawę:

Puławska
kolekcja
rękopisów
iluminowanych
księżnej Izabeli
Czartoryskiej

28 września - 28 października, Muzeum Książąt Czartoryskich
ul. Św. Jana 19, tel. 012 422 55 66

Wystawa dofinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Mecenas

Jubileuszu PKO BANK POLSKI

sponsorzy

jubileuszu cerSanit ecidea

patroni medialni

patroni internetowi

TVP3 Kraków

DZIENNIK POLSKI

TYGODNIK POWSZECHNY

MAGICZNY KRAKÓW

onet.pl

Dnia 24 IX 2001 r.
zmarła nasza nieodżałowana Koleżanka

ZOFIA FISCHER

Człowiek wielkiej dobroci i szlachetnego serca.
Rodzinie Zmarłej wyrazy szczerego współczucia
składają

Rada Nadzorcza, Zarząd,
Związki Zawodowe
oraz Koleżanki i Koledzy
z Podwawelskiej Spółdzielni Spożywców
w Krakowie

Koleżance

Bogusi Worek

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI
składają

Dyrekcja i Pracownicy IGPIK w Krakowie

Pani Doktor

Anicie Chwastowskiej - Majkrzak

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI
składają

Personel Oddziału 7D
Szpitala Specjalistycznego im. dr. J. Babińskiego

Naszej Koleżance

Annie Drażek

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci MATKI
składają

Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy
ze Spółki De Medici Europe KZF

Naszym pracownikom
Panom

Bogdanowi Irzykowi i Wiesławowi Irzykowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci OJCA
składają

Koleżanki i Koledzy
oraz Dyrekcja „Petroinform 2000”

Ś t p

KRYSTYNA TOLŁOCZKO-RÓŻYSKA

1909-2001

architekt, artysta plastyk, członek SARP od 1939 r.
Odeszła od nas Koleżanka, twórczy i życzliwy Człowiek.

Msza św. w intencji Zmarłej zostanie odprawiona
30 września o godz. 11.00 w kościele Sióstr Felicjanek przy
ul. Smoleńsk. Pogrzeb i nabożeństwo żałobne zostaną
odprawione na cmentarzu Rakowickim w Krakowie
dnia 1 października 2001 r. o godz. 11.40.

Szczere wyrazy współczucia i żalu Rodzinie i Bliskim składa

Krakowski Oddział Stowarzyszenia
Architektów Polskich

Małgorzacie Bobie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci TEŚCIA
składają

Koleżanki i Koledzy
z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Marii-Krystynie i Dorocie Szmigel

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MEŻA i OJCA
składają

Koleżanki i Koledzy
z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Ś t p

inż. KAZIMIERZ CZARNEK

Najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadek,
podporucznik WP, odznaczony wieloma medalami,
przeżywszy lat 76, opatrzony św. Sakramentami,
zmarł nagle 24 września 2001 r.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym odprawione zostanie
w poniedziałek, 1 października 2001 r. o godzinie 11.00
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego
spoczynku do grobowca rodzinnego,
o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Rodzina

Z żalem zawiadamiamy,
że opuścił nasze szeregi

Ś t p

Kol. ADAM RÓG

wieloletni działacz naszego Związku,
odznaczony „Złotą Odznaką PZW z Wierciami”.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w poniedziałek,
1 października 2001 r. o godz. 14.20
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim.

Żegnamy Cię, Adamie.

Zarząd i Członkowie
Koła PZW Grzegórzki w Krakowie

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 28 września 2001 r.,
po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł w wieku 75 lat
Nasz Najukochańszy Tatus i Dziadzio

Ś t p

MIECZYŚLAW PUTAJ

Msza święta żałobna przy Zmarłym odprawiona zostanie
w poniedziałek, dnia 1 października 2001 r.
o godzinie 15.00 w kaplicy na cmentarzu w Borku Fałęckim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrążeni w smutku

Synowie, Synowe,
Wnuki i Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

FIRMA POGRZEBOWA „KARAWAN” s.c.
CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE
TEL. 658-21-11,
8.00 - 15.00 - 632-11-22, 412-87-81.
Koszt pogrzebu na terenie Krakowa już od 1200 zł.
Różnicę z zasiłku pogrzebowego wypłacamy przed pogrzebem.

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.**
Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16
poleca
**BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS**
Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport
krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.
KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW
Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań,
również w niedziele i święta. ☎ **637-88-76**

**ZAKŁADY
POGRZEBOWE**
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00.
DIŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ
również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04
BATOWICE, UL. REDUTY 1
Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien,
obsługa żałobników, transport kraj i zagranica,
kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.
REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

BRYGADY do tynków maszynowo-gipso-
wych oraz suche tynki, pracowników lub
brygady. 0602-51-83-99 dom wieczorem
/012/2748-343. 62905/A

CUKIERNIKA (mężczyznę) z praktyką przy-
ję. 012/648-42-71. 10198/A

DO sklepu spożywczego, po szkole handlo-
wej, do 23 lat. /012/635-19-18. 62753/A

KIEROWCA mechanik C, E. /012/658-28-
33. 62585/A

MŁYNARZA zatrudni firma produkcyjna.
Wymagane doświadczenie i prawo jazdy.
Oferty 1003601B1, Kraków, Wiślna 2.
10036/A

PRZYJMĘ do kwiaciarni. 0604-293-159.
62472/A

PRZYJMĘ szwaczki, "Taner", Biskupińska
21, 10.00-15.00. 10072/A

Nauka

ANGIELSKI. /012/634-40-06. 62620/A

MATEMATYKA. /012/251-19-02. 62987/A

Kupno

KOMÓRKI. 0604-717-419. 57094/A

UŻYWANE pianino. /012/634-31-73.
10145/A

Sklepy

SOSNA czarna, duże sadzonki, ewentualny
transport, sadzenie. /012/270-15-88.
10128/A

Sprzedaż

KREGLI, rury, betonowe, tanio. /012/264-
94-02. 53810/H

MASZyny introligatorskie: krajarka mała K-
525, 1979; niciarka, złociarka, rysówka.
/012/ 429-42-12 9.00-16.00. 62819/A

SPRZEDAM grobowiec w Batowicach koło
starej kaplicy. /012/637-75-58. 9983/B

Zwierzaki

COCKER spaniele, czarny, złoty. 033/875-
48-23. 10139/A

DOBERMANA 4-miesięcznego. 0606-325-
168. 62623/A

ODDAM w dobre ręce 8-miesięcznego pie-
ska, ślicznego kundelka. 0603-78-56-56.
62586/A

OWCZARKI niemieckie po doskonałych im-
portowanych rodzicach, z rodowodem. Tel.
014/68-63-019, 0603-992-979. 60816/A

Motoryzacyjne

A. A. A. A. A. Autoskup powypadkowych.
012/271-41-55, 0604-797-236. 62167/A

A. A. A. A. A. Auta powypadkowe zdecydo-
wanie kupię. 012/28-11-550, 0601-17-85-
23. 59920/A

A. Auta uszkodzone kupię. 012/645-03-
72. 33345/A

A. Autoskup. /012/388-36-23. 62639/B

A. Autoskup. 012/647-30-83. 45135/A

AUTA powypadkowe kupię. 012/271-41-
27. 56365/A

Lokale

BARDZO tanio sprzedam dwupokojowe.
/012/ 415-69-59, 0502-789-148. 62050/A

DO wynajęcia garsoniera (dwie osoby),
Śródmieście. /012/412-91-61. 62572/A

DWUPOKOJOWE 800.-. 0501-43-30-40.
63064/A

KOMFORTOWE, samodzielne dla jednej
osoby, okolice Cichego Kąca. 012/425-
18-74. 10079/A

KROWODRZA, dwupokojowe wynajmę.
/012/430-32-38. 10174/A

LOKAL komercyjny 16 m², Siedleckiego,
sprzedam lub wynajmę. /012/415-05-81.
10168/A

POKOJE, daleko, ale warto. /012/288-10-
42. 62631/A

POKÓJ 1-, 2-osobowy, telefon, kablówka
(w rozliczeniu nauka obsługi komputera).
/012/ 415-02-19. 62562/A

STUDENCI poszukują mieszkań w cen-
trum. 0503-108-890, 0606-994-158.

STUDENTKĘ, Śródmieście, domek, super-
komfortowe mieszkanie studenckie. /012/
414-23-06. 63071/A

UGOREK. Wynajęcia dwupokojowe 34 m²,
umeblowane, telefon. 0607-455-401.

WIDOK, Piastowska do wynajęcia. 0601-
238-991. 62792/A

WYNAJMĘ 3-pokojowe, osiedle Podwawel-
skie. 012/266-49-84. 61518/A

WYNAJMĘ pokój studentowi medycyny lub
prawa. /012/411-03-15. 62641/A

Nieruchomości

DZIAŁKA Paleśnica 1,9 ha. 014/627-50-
67. 62098/A

Dokończenie na str. 20

Jak zamieścić ogłoszenie?

Osobiście

**Biuro Ogłoszeń Dziennika Polskiego, Kraków,
ul. Starowiślna 2, ul. Wiślna 2,
w godz. 8 - 18, soboty 10 - 14**

Bochnia, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (014) 61-256-22;

Brzesko, ul. Głowackiego 29, tel. (014) 66-300-77

Dębica, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (014) 670-87-72

Krosno, ul. Lewakowskiego 31,

tel./fax (013) 436-22-90, 432-58-23 w. 29

Nowy Sącz, ul. Narutowicza 6,

tel. (018) 440-74-52, tel./fax 444-21-50

Miechów, ul. Sienkiewicza 25, tel. (041) 383-14-04

Nowy Targ, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (018) 266-30-72

Oświęcim, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (033) 844-47-54, fax 844-47-55

Proszowice, ul. Rynek 18, tel. (012) 386-28-25, fax 386-18-97

Rzeszów, ul. Ks. J. Jąłowego 29,

tel. (017) 85-22-386, tel./fax (017) 852-24-78

Tarnów, ul. Krakowska 12, tel./fax (014) 621-35-20, 622-31-48

Zakopane, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (018) 201-35-30, 201-59-85

Myślenice, ul. Klakurki 2, tel./fax (012) 274-01-70, 274-01-71

Agencje współpracujące

ALTAIR, Kraków, ul. Mogilska 43 pok. 308,
tel. 411-96-45, tel./fax 413-69-19,

ANONS, Kraków, ul. Westerplatte 18, tel. 422-92-35, tel./fax 421-59-75,

COMBEX, Kraków, os. Handlowe 9, tel. 644-52-37, fax 642-16-48,

ul. Jerzmanowskiego 14, tel. 658-74-29, ul. Barska 3, tel./fax 266-63-63,

DANTE, Kraków, ul. Barska 12, tel./fax 267-24-03, 269-19-85,

DOMENA, Kraków, ul. Józefińska 21, tel./fax 656-10-96,

FORMGRAF s.c., Kraków, ul. Biezanowska 66A, tel. (012) 657-65-41,

GARMOND, Kraków, ul. Stolarska 1, tel. 421-77-70, fax 422-93-86,

GIN s.c., Kraków, ul. Wielopole 17, tel. 292-18-77, 0608-634-549,

GRAFPRESS, Kraków, al. Jana Pawła II, NCK,

tel. 643-44-33, fax 643-66-33,

LOGOGRAF, Kraków, ul. Stanisławskiego 10,

tel. 636-05-85, tel./fax 636-51-69,

MULTI MEDIA CONTACT s.c., Kraków, ul. Łupicz 25, pok. 435-37,

tel. 61-97-495, tel./fax 61-97-496,

NASTROJE, Kraków, ul. B. Prażmowskiego 41/3,

tel./fax 413-60-77, 417-31-03, 417-31-47,

ROAN, Kraków, ul. Dajwór 14/15, tel. 422-57-83, fax 4-216-216,

STUDIO L, Kraków, ul. Kalwaryjska 2,

tel./fax 296-35-02, 296-35-03, 296-35-04, 423-57-76,

SZANSA, Kraków, ul. Lea 231, tel./fax 637-10-64,

VENA sp. z o.o., Kraków, ul. Długa 60/3, tel./fax 637-77-01,

AKCES, Bochnia, tel. (014) 61-160-88,

C.U.I., Chrzanów, ul. Kanałowa 12, tel. 032/623-52-12,

KOMA, Olkusz, ul. Krakowska 2, tel. 032/754-36-68, tel./fax 643-14-20,

KREDYT&LEAS, Krzeszowice, ul. Kościuszki 44, tel. 282-24-81,

NOWA, Myślenice, ul. Gałczyńskiego 7, tel. 274-41-24,

PROMOCJA, Wadowice, ul. Wojtyłów 19, (033) 873-11-70, 823-36-00.

Telefonicznie lub Internetem

**Agencja TAO, całodobowo, www.tao.pl,
tel. (012) 637-21-80, fax 638-41-80**

Cennik

OGŁOSZENIA DROBNE

- wydanie powszednie - **1,20 zł/słowo**
- wydanie magazynowe - **2,40 zł/słowo**
- w Gieldzie Pracy - **0,80 zł/słowo**
- w Jeździe - **0,80 zł/słowo**
- w Przeglądzie Nieruchomości - **0,80 zł/słowo**
- towarzyskie - wydanie powszednie - **70 zł/słowo**
- - wydanie magazynowe - **100 zł/słowo**
- ekspres - **dopłata 100%**

OGŁOSZENIA MODUŁOWE

- na kolumnach reklamowych (moduł 41 mm x 33 mm)
- poniedziałek - **100 zł/moduł**
- magazyn - **200 zł/moduł**
- pozostałe - **85 zł/moduł**
- na kolumnie ogłoszeń drobnych (maks. 3 moduły) - **dopłata 70%**
- ekspres - **dopłata 100%**

INSERTY

- wydanie powszednie - **12 gr/egzemplarz**
- wydanie magazynowe - **15 gr/egzemplarz**

Ceny nie zawierają podatku VAT

Internet

Ogłoszenia drobne zamieszczane w „Dzienniku Polskim” danego dnia,
równocześnie ukazują się **gratisowo** na stronach internetowych
www.dziennik.krakow.pl

Informacja

tel. 012/619-91-45, 619-91-76

Praca

AGENCJA "Klub Gogo" zatrudni panie (Myślenice, Gałczyńskiego 9). 0600-130-322. 46375/A

AGENCJA zatrudni panie, zakwaterowanie. 0502-823-787. 49692/A

AKWIZYTORÓW. 0601-487-643. 49673/A

APTEKA zatrudni kierownika. 0608-619-929. 61588/A

APTEKA, kierownika zatrudni. 0601-41-33-91. 60727/A

AVON dodatkowa praca, prezenty. 012/636-72-89, 0501-470-026. Biuro: 012/619-76-41 (12.00-16.00). 44130/A

AVON praca dla konsultantek, atrakcyjne prezenty. 012/645-58-70. 49792/E

AVON, atrakcyjna współpraca, prezenty. 012/619-76-40, 640-90-80, 0609-029-265, 0609-029-295. 48864/A

CHAŁUPNICTWO; /012/640-19-91, /012/640-19-90. 33943/A

CIEKAWA praca, średnie. 012/285-83-34. 46406/A

EMERYTKE, rencistkę sklep spożywczy Bronowice przyjmie. 012/638-73-74. 60328/A

KLUB zatrudni panie do tańca na rurce, bardzo dobre warunki pracy. /012/429-20-91, 05010-260-670. 59648/B

ORIFLAME wysoka premia + wynagrodzenie, atrakcyjne prezenty. 012/645-58-70 lub 012/285-68-80 po godz. 20.30. 49797/D

PIZZERIA zatrudni kucharza. /012/423-24-35. 59851/A

POLERKARZA, renowatora (rencistę) do odnawiania zniszczonych karoserii samochodowych. 012/657-92-67. 61124/A

PRACOWALEŚ w Niemczech, Holandii, Austrii, odbierze podatek, 012/423-52-32. 38477/A

PRYWATNA przyjmie panie. 0607-116-487. 56386/A

PRYWATNY gabinet zatrudni lekarza stomatologa. 0602-607-770 po 21.00 9400/B

PRZYJMĘ parkieciarza. 012/644-42-98. 59550/A

SALON masażu zatrudni panie, bardzo dobre warunki pracy. /012/429-20-91, 05010-260-670. 59648/A

SERWISANTA silników Tecumseh, Briggs & Stratton zatrudni. Kraków. 012/644-23-28, 642-27-80. 58227/A

SKORPION zatrudni doświadczonych krawców. 012/269-17-21. Zgłoszenia ul. Wadowicka 8g, Kraków. 59256/A

SZKOŁA językowa zatrudni lektorów angielskiego z terenu Krakowa i okolic. /012/431-07-05, 0502-245-771. 59431/A

ZATRUDNIĘ mgr. farmacji po stażu. /012/421-85-67 po 18.00. 9909/A

ZATRUDNIĘ rencistów i rencistki z okolic al. Pokoju i ul. Jana Pawła do prac porządkowych. 012/655-13-31 (19.00-21.00). 61441/A

Szukam pracy

A. A. Pracodawco! Bezpłatnie znajdziemy Ci odpowiedniego pracownika! Tel. (wyłącznie dla pracodawców!): /012/421-15-43, 0501-339-245, Krasińskiego 1/3, www.biuropracy.pl 44084/A

EMERYT mundurowy, solidny, bez nałogów. /012/634-24-22. 9978/A

GLÓWNA księgowa (AE), kwalifikacje. /012/ 655-31-53, 0607-532-377. 55487/A

KADRY, place, ZUS. 0502-479-097. 60045/A

MŁODY, ambitny, pilnie poszukuje pracy, wykształcenie średnie zawodowe, branża gastronomiczna i turystyczno-hotelarska. 0606-636-716. 9940/A

OPIEKUNKA. Referencje. 012/411-98-45. 9673/A

SZUKAM pracy popołudniami, dobra znajomość języka niemieckiego. /012/634-02-99. 7817/B

Nauka

A. A. A. Autokursy, "Robex", Mickiewicza 5. /012/634-26-64, 0501-402-088. 6955/A

A. A. A. Nauka jazdy "PIRAT", Kalwaryjska 9, 012/656-04-61. 46947/A

A. A. Autokurs A,B, "Szofer". /012/656-38-72 Rynek Podgórski 3. 51574/A

A. "Arma" nauka jazdy. Lea 60, /012/638-44-13. 8957/A

A. Autokursy "Bryka-L", doszkalanie, zapisy: wtorki, 17.00, Mogilska 19. /012/265-02-40, 0604-211-721. 45578/B

A. Autokursy A350, B620. 012/649-06-46, 0601-07-45-60. 51581/A

A. Autoszkola Rolminex. 012/644-17-08. 52703/A

A. Nauka jazdy Rondo, ul. Zacisze 14. 0602-225-173, 012/429-64-16. 46282/A

AKADEMIA filmowa. /012/422-08-14, /012/422-19-55. 8829/A

ANGIELSKI 4 razy szybciej metodą Callana. /012/292-12-30. 47607/A

ANGIELSKI Callan Method zajęcia dla firm. Tel. 012/413-85-34, 413-89-98, 685-56-26. 47113/A

ANGIELSKI Callan Method. Tel. 012/413-85-34, 413-89-98, 685-56-26. 47116/A

ANGIELSKI dla dzieci. /012/266-58-92, 0608-506-195. 42726/A

ANGIELSKI dr Lutosławska. 012/266-19-98. 58089/A

ANGIELSKI i niemiecki: dzieci, młodzież, dorośli, przygotowanie matura, FCE, Szkoła Językowa "Futur" Kraków, ul. Chałupnika 16 (obiekty KS Wieczysta). /012/413-36-88 godz. 13.00-19.00, sobota 9.00-13.00. 9530/A

ANGIELSKI Native Speaker. /012/633-86-84. 59471/A

ANGIELSKI z Anglikami "Stairway School" wszystkie poziomy, FCE, CAE, CPE, konwersacje. Tel. /012/422-18-36, /012/422-67-83. 6282/A

ANGIELSKI, dojeżdżam. /012/658-54-18. 59009/A

ANGIELSKI, dzieci, dorośli. Grupy 2 - 6 osób. Lubelska 4. 012/423-38-25. 46568/B

ANGIELSKI, matura. /012/656-24-66, /012/649-29-23. 56934/B

ANGIELSKI, niedrogo. /012/425-30-28. 60749/B

ANGIELSKI, niemiecki, włoski, hiszpański, Polish (polski). Szkoła Języków "Glossa", Dietla 103, /012/429-40-51. Do 20.09.01 cena promocyjna. 26613/A

ANGIELSKI, niemiecki. Kursy przygotowawcze do matury. /012/422-74-50. 49440/A

ANGIELSKI, studentka collegu. /012/648-15-16. 60532/A

ANGIELSKI, tania. 0600-29-73-73 49138/B

ANGIELSKI. /012/419-49-34. 55072/A

ANGIELSKI. /012/644-32-74. 55509/A

ANGIELSKI. /012/645-92-35. 48977/A

ANGIELSKI. /012/648-52-51. 48315/A

ANGIELSKI. /012/656-75-37 51913/A

ANGIELSKI. /012/657-24-16. 9866/A

ANGIELSKI. 012/644-09-18. 31497/A

ANGIELSKI. 0501-656-286. 9855/A

AUTOKURS, 500.- /012/641-00-35. 59814/A

BIOLOGIA, doktorant, niedrogo. /012/425-30-28. 60749/A

BIOLOGIA. 0609-218-290. 49143/A

BRITISH Centre Szkoła Języka Angielskiego, wszystkie poziomy. Studencka 13. /012/430-08-57 (10.00-19.00). 56905/A

BUKIECIARSTWO, indywidualnie. /012/251-15-86, 0605-234-951. 52867/A

CHEMIA, biologia, przystępnie. 0605-448-843. 9532/A

CHEMIA, fizyka, matematyka. /012/642-17-91. 46912/A

CHEMIA, statystyka, doktorant UJ. 0607-237-320. 9523/A

CHEMIA. /012/262-26-48, 0502-22-70-13. 57375/A

CHEMIA. /012/643-43-02. 56310/B

EMERYTOWANA nauczycielka, korepetycje, klasy III, szkoła podstawowa. /012/654-59-79. 54436/A

"EUROPA", angielski, niemiecki. 012/644-19-79, 0601-406-038. 50081/A

FIZYKA, doktorantka UJ. 0600-238-269. 9459/A

FIZYKA, matematyka, asystentka. /012/266-87-96. 59614/A

FIZYKA. 012/658-88-67, 0603-194-604. 47432/A

FIZYKA. 0602-718-865. 59451/A

FRANCUSKA, korepetycje. /012/654-75-96. 59188/A

FRANCUSKI w dobrym towarzystwie, kursy dla dzieci od 5 lat, młodzieży, dorosłych, przygotowanie do matury i egzaminu DELF. Towarzystwo Przyjaźni Polsko - Francuskiej, Kraków, Tomasz 1, tel. /012/421-28-23 (12.00-17.00), www.tppf.krakow.pl 8451/A

FRANCUSKI, studentka, tania. /012/657-47-20. 59404/A

FRANCUSKI. /012/270-12-48. 47033/A

FRANCUSKI. 0608-57-40-10. 47527/A

GITARA. 0503-99-58-59. 52522/A

HANDLOWE Liceum Zaoczne Stefana Kwietniowskiego, dwuletnie, Kraków. 012/276-50-91. 37542/A

HISTORIA, WOS, korepetycje, przygotowanie do

ATRAKCYNIA 28-latka. Cel matrymonialny. 0504-569-761. 60693/C

ATRAKCYNIA/NI. /012/421-39-41.60674/A

BIURO samotnych "Zofia" zaprasza. 012/417-27-88. 53657/A

BIURO Samotnych. 012/429-23-68. 7726/A

TELEFONOSWATKA. /012/411-59-73. 56967/A

WYJAZDY dla samotnych. /012/638-48-12. 57929/A

Kupno

A. Antyczne bibeloty, meble, zegary. /012/416-18-56. 6237/A

A. Antyki: obrazy, meble, srebra, inne. 012/427-25-33, 0501-251-136. 9480/A

A. Skup, komis RTV. 012/411-55-75. 44132/A

AJDUKIEWICZA, Kossaków, Malczewskiego, innych, zakupi Śląski Dom Aukcyjny. 032/ 322-94-07. 5874/A

ANTYCZNE bibeloty, meble, obrazy. /012/422-00-13. 45533/A

ANTYCZNE meble, obrazy, porcelana, szkło: skup, sprzedaż, renowacja. Kraków, Brzozowa 17, /012/429-11-58. 49116/A

ANTYK ul. Smoleńsk 22 kupi zdecydowanie obrazy, srebra, meble stylowe. Pożyczki pod zastaw antyków. /012/422-26-32, 0601-511-332. 7933/A

ANTYKI, renowacja. 0601-53-21-67. 57943/A

EUROPALETY skup. 0605-95-70-40. 52776/A

FOLIA, tworzywa sztuczne. /012/644-19-02. 58506/A

KIOSK Ruchu, Huta. /012/648-11-00. 59705/A

KOMÓRKI każde, skup, sprzedaż, serwis. 0604-350-008. 8658/A

KOMÓRKI, RTV. 0502-908-198. 51142/A

KOMÓRKI. 0604-717-419. 57094/B

KOMÓRKOWE. 0602-791-645. 52187/A

KULATURA, złom. /012/425-96-96. 58506/B

TELEFONY komórkowe skup, sprzedaż. 0501-14-96-31. 44467/A

Sklepy

ABSOLUTNIE największy komis meblowy, Kamienna 6. /012/633-06-57. Przeprawdzki. 9583/A

FLAGI. 012/638-61-16. 45727/A

KARCHER, odkurzacze z filtrem wodnym. 012/636-55-55. 45720/A

KOMIS komputerowy, skup podzespołów. 012/644-93-18. 45695/A

KOMIS, serwis fotograficzny. 012/411-93-92. 9111/A

MASZYNY szwalnicze "Juki" skup, sprzedaż, maszyny wieloczołnościowe, overlocki domowe. /012/414-10-54. 58120/A

ROWERY - wyprzedaż. Fabryczna 7a. /012/410-25-80. 57898/D

WWW.ROWERY.KRAKOW.PL 57898/E

ŻAŁOBNA odzież, Kalwaryjska 96. 36124/B

Sprzedaz

A. Solaria. 012/425-77-99. 37450/B

BETONIARKE 250, okazynie. /012/250-50-39. 61006/A

BOJLER gazowy 150 l superokazynie. 012/ 429-90-91 60462/B

DESKI, tanio, /012/264-93-94. 55519/C

DREWNO kominkowe. /012/425-22-40. 8741/A

DREWNO kominkowe. 012/285-30-32. 44986/A

DZIAŁAJĄCY w dobrym punkcie Myślenic sklepik 20 m². 0600-104-534. 60814/A

GARAŻ, ul. Barbary. 012/658-83-67. 61117/A

GARAŻE - 800 zł. 012/271-58-70, 018/332-01-22. 32545/A

GARAŻE, blaszaki. Niskie ceny. /012/644-69-30, /018/33-20-551, /012/421-47-93. 55581/A

GARAŻE, ocynkowane, okazja 790,-, montaż gratis. /018/332-00-23, /018/332-10-52, /012/655-17-29. 51973/A

GILOTYNĘ do papieru Maxima 80. 012/274-14-19. 59524/A

GROBY, grobowce, regulacje prawne. /012/ 421-38-41. 39847/B

HURTOWNIA odzieży używanej. 012/262-13-22, 0604-508-380, 012/425-28-51. 7544/A

HURTOWNIA odzieży używanej. 012/284-21-99. 52129/A

JAŁOWCE żywiopłotowe 2,90. 0604-293-120. 60624/A

KASY fiskalne. /012/415-33-60. 53424/A

KASY, wagi najtaniej! /012/292-50-95. 55599/A

KIOSKI, wiaty, garaże. /012/264-90-11. 49808/A

KOCIOŁ gazowy c.o., gwarancja, tanio. /012/ 267-67-11. 9891/A

KOMIS: wszystko, drewno kominkowe. 012/ 386-97-39. 59030/A

KOTŁY c.o. uniwersalne, miał, węgiel, drewno. Dojazdów 109. 012/387-14-19. 59559/A

KOTŁY CO na węgiel, drewno, koks, miał, długopalne, wysokospawne, gazowe, olejowe, elektryczne. Podgrzewacze wody, grzejniki, kompletacja kotłowni. Sprzedaż raty, konkurencyjne ceny. /012/636-83-92. 47444/H

KRĘGI, rury, wszystkie przekroje. /012/264-93-94. 53810/E

"MINBUD" Spółka z o. o. Kraków, Gromadzka 54. Produkcja i sprzedaż okien i drzwi na profilu aluplast i aluminium. Ceny promocyjne 1 m² od 300,- do 330,-. Tel./fax /012/656-07-93. 58407/C

MONITORY. 0502-277-461. 46743/A

PANELE ściennie, podłogowe, parkiety, kleje, lakiery, okna PCV, drewniane. "Krupol", Zwierzyniecka 26, /012/421-89-68; Targowa 2, /012/656-23-76. 9817/A

PARKIET klejony. Ceny! Alsa. 012/262-06-87. 56657/A

PARKIET krajowy, eksportowy, materiały: "Loba", "Wakol", "Uzin". Sprzedaż, montaż. Ceny producenta. 012/637-50-17. 46009/A

PARKIET, schody, tanio, usługi. Gwarancja, transport. /012/412-73-67. 46846/B

PARKIET, sprzedaż, cyklinowanie, układanie, raty, gwarancje, VAT. /012/429-47-30, 0601-47-17-75 (10.00-18.00). 46456/A

"PARKIETLAND". Usługi, sprzedaż parkietów, eksportowego, egzotycznego, podłóg, Forbo, mozaiki, paneli, listew, klejów, lakierów, mebli sosnowych. Stanisława ze Skalbierza 8. /012/412-52-52. 47444/P

PARKIETY eksportowe, parkiety z drewna egzotycznego, panele, profesjonalne kleje, lakiery, oleje, raty, usługi. "Krak-Parkiet". Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 46953/A

PIANINO "Legnica". 012/654-78-96. 58356/A

PIANINO legnickie. 0604-566-439, /012/658-78-39. 57805/A

PIANINO. 0504-64-63-85. 58067/A

PODŁOGA dębowa, sucha tarcica. /012/413-55-22. 45852/A

PODŁOGA podbitka, ploty. /012/413-55-22. 45852/B

PUSTAKI żużlowe, betonowe, bloczki. /012/ 264-94-02. 53810/A

PUSTAKI, betonowe, żużlowe, bloczki fundamentowe, transport, konkurencyjne ceny! 012/281-19-61, 0602-49-15-73. 54387/A

SAUNY. 0601-49-74-26. 7168/B

SIATKA ogrodzeniowa, produkcja. 012/645-45-06. 52457/A

SOLARIA, lampy. 012/428-32-31. 9475/A

SOLARIA. /012/411-48-03. 8965/C

SPRZEDAM ciągnik MTZ 14 czeski, ogrodowy z osprzętem. 0600-789-498. 60536/A

SPRZEDAM kiosk na Tomeskie. /012/648-09-92. 9733/B

SZAMBA szczelne, betonowe monolit, atestowane sprzedaż, transport, montaż. Możliwość rabatów, atrakcyjne ceny. Tel. 0601-616-034. 50703/B

TARCICA dębowa, iglasta, więźby. 012/273-17-75. 37025/A

TARTAK Jasienica oferuje więźby dachowe, tarcicę. 012/273-17-03. 55571/A

UNIT stomatologiczny Siemens, autoklawy sprzedam. 0602-231-140. 61107/A

WIĘŻBY. /012/413-55-22. 45852/C

ZBIORNIKI 10.000, 20.000 litrów. 012/644-10-52. 45630/A

ZIEMIA czarna. /012/423-11-29. 8593/E

Zwierzaki

AMBULATORIUM weterynaryjne 8.00-20.00. /012/412-51-90. 52805/A

ARTYKUŁY dla psa, kota, Krowoderska 37. 57520/A

BASSET hound - szczenięta 1100 zł. 018/441-47-25, 0504-658-125. 52117/A

BULDOŻEK francuski, bokser, foksteriery, dogi, owczarki. 014/68-46-204. 59820/A

DOBERMANY. /012/657-94-29. 53508/A

KOCIACZKI perskie. /012/655-22-63. 58189/H

KOCIĘTA maine coon. /012/267-60-81. 47131/A

KONIE huculskie. 014/652-46-36. 56012/A

OWCZARKI niemieckie, pudelki. /012/415-36-79. 59694/A

RÓŻNE rasy. /012/633-79-87. 60576/A

SYBERIAN husky po championach. Tel. 012/273-10-19. 58679/A

SZCZENIAKI, dorosłe, różne rasy. 0603-93-96-82. 61118/A

SZCZENIAKI, dorosłe, różne rasy. 0603-93-96-82. 60834/A

SZNAUCERKI. 0604-10-96-34. 57299/A

SZYNSZYLE sprzedam. 012/415-86-11, 636-02-06. 59611/A

Motoryzacyjne

A. A. A. A. A. A. A. A. A. A. A. Auta wypadkowe zdecydowanie kupię. 012/281-15-50, 0601-17-85-23, 46981/B

A. A. A. A. Japońskie, niemieckie, francuskie kupię (gotówka). 012/647-30-83. 45122/A

A. A. A. Auta uszkodzone, zdecydowanie kupię. 012/645-03-72, 0501-31-40-97. 33420/A

A. Autoskup. /012/388-20-42. 59765/A

AC, OC najtaniej. 012/681-33-88, 012/655-17-02 45128/A

AC, OC najtańsze. 012/633-13-21. 45172/A

ALARM 30 modeli, blokady, cenralne zamki, immoibilisery. /012/634-09-01. 49457/A

ALARM. Antykradzieżowe zabezpieczenia. Nowości. 012/411-84-25. 46619/A

Sprzedam

s a m o c h ó d

Kupię

DZIENNIK POLSKI

Promocja dotyczy ogłoszeń drobnych sprzedaży i kupna samochodu w poniedziałkowym dodatku „Jeżdżę z Dziennikiem”

tylko 80 gr
za słowo + VAT

- najtańsze kredyty • komis, zamiany
- autoryzowany serwis • naprawy powypadkowe

Skoda Fabia tylko 29.990 zł

InterAuto
AUTORYZOWANY DEALER
ul. Kocmyrzowska 1A
Kraków tel. 644-73-43

ALARMOWE systemy, blokady, Konopnickiej 82. /012/423-55-44 45257/B

ALARMY, autoblokady, GPS, car-audio, sprzedaż, montaż, serwis: 012/411-15-33, 012/413-13-33. 45013/A

ALARMY, blokady, autoradio, centralne zamki. Montaż, raty. 012/636-55-55, Balicka 41. 45717/A

ALARMY. "Fox". /012/637-40-94 wew.17, 0501-433-501. 57318/A

AMORTYZATORY, regeneracja, serwis, Mogilska 118. /012/411-33-22. 6095/B

ASTRA II kombi, 33.000km, 2000, pełne. 0502-137-190. 60597/A

AUDI B4, 1991, gaz. 012/641-05-13. 61115/A

AUTA kupię. /012/388-90-80. 48173/A

AUTOGAZ, centrum, Mogilska 118. /012/411-33-22. 6095/A

AUTOGAZ "Fugazi". Autoryzacja: Fiat, Kia. Raty. Homologacje. Lindego 5. /012/638-66-44, 0501-24-97-64. 46847/G

AUTOGAZ "Gazhurt Patola". Homologacja, raty. /012/413-88-21. 47444/O

AUTOGAZ, autoryzacja Fiat, homologacja, raty. Politechnika, Czyżyny. /012/648-36-75, /012/648-05-55 wew.3359. 48025/A

AUTOGAZ, homologacja, raty. Promocja. Gardowskiego 30, /012/658-79-18. 50687/A

AUTOGAZ, homologacja. "Polgas", 12/282-11-32. 45722/A

AUTOGAZ, montaż, serwis, raty. Promocja, Polonez, Fiat 1.280,-, Grębałów, ul. Geode* tów 18B. /012/645-55-87, 0601-541-601. 36115/A

AUTOGAZ, certyfikaty, raty. Długosza 8, 012/ 656-12-99. 44704/A

AUTOGAZ. /012/296-04-36. Montaż, serwis Płaszowska 22. 41099/B

AUTOKONSERWACJA Batowice. 012/412-81-52, 0604-27-44-58. 46404/B

AUTOKONSERWACJA, Krysipów, Kwiatkowski. Nowości płynne nadkola. 012/280-60-91. 46570/A

AUTOKONSERWACJA, myjnia, Lea 122, 012/637-15-63. 45433/A

AUTOSZYBA, Łokietka 141, /012/635-2000. 277745

AUTOSZYBY Jaan 012/647-67-86. Sprzedaż, montaż, naprawa, przyciemnianie. Os. Kombatantów 16. 20141/A

AUTOSZYBY, 29 Listopada. /012/415-90-05. 7186/A

B. Autoskup, osobowe, dostawcze. 012/647-30-83. 45142/A

BRAVA, Punto, Uno kupię. 012/647-57-93, 0502-738-438. 51051/A

CARO, 126p, kupię. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51061/A

CORSA, Cinquecenta, Seicento, Caro; kupię. /012/276-80-70. 8346/A

CORSA, Punto, Uno kupię. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51049/A

CZĘŚCI używane. 012/266-77-47. 46945/A

FELICIA 1,3 kombi, 1997 r., metalik, pierwszy właściciel, cena 18.900 zł. 012/644-73-43. 60150/A

FELICIA 1,6, 2000 r., 4 tys. km, metalik, bezwypadkowy, stan idealny, cena 28.900 zł. 012/644-73-43. 60148/A

FELICJA, Favorit, Punto, Uno, kupię. /012/276-80-70. 8346/B

FIAT Siena 1,4, 1997, pierwszy właściciel, 17.300 zł. 012/649-73-17, 0503-843-113. 61079/A

FIAT, Ford kupię. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51037/A

HONDA Accord 2.2, sprzedam. /012/654-25-45. 60831/A

J. Autoskup. 012/645-55-45, 0501-737-392. 56755/A

JAPOŃSKI kupię. 012/647-57-93, 0502-738-433. 50952/A

KAŻDE auta. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51044/A

KUPIĘ Polonez, Favorit, Uno, Matiz. /012/657-79-21. 51315/A

KUPIĘ uszkodzoną Corcę, Ibize, Punto. /012/ 643-25-53. 60881/A

KUPIĘ: Astra, Corsa. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51057/A

KUPIĘ: Clio, Fiesta. 012/647-57-93, 0502-738-433. 51067/A

ŁADA 2107, 1990 r., biały, inst. gaz. 0601-080-617. 60833/A

NAJTAŃSZE ubezpieczenia OC, AC. 012/417-27-50. 45181/A

OPEL Vectra 1.8 1999. 012/658-49-23 wieczorem; 0501-404-880. 60275/A

TANIO sprzedam raty na Lanos w "Auto-systemie AICE". Słapiaczych 21 rat. /012/266-94-95 wieczorem. 61523/A

TŁUMIKI naprawa i nowe. 012/413-36-36. 46264/B

TŁUMIKI, 69 złotych. /012/285-18-76. 52682/B

TŁUMIKI, haki, Bieńczycka 2A. 012/648-27-62. 49810/A

TŁUMIKI, hali holownicze, Gdyńska 28. 012/638-03-81. 49806/A

TŁUMIKI, katalizatory, tani montaż, wymiana. /012/655-42-01 8.00-18.00. 57456/A

TOYOTĘ kupię. 012/419-14-44. 46062/A

UBEZPIECZENIA najtaniej. 012/415-96-69. 46064/A

VECTRA, salon. /012/419-45-68. 56937/A

VOLVO 340 1988 r. 014/61-128-68. 59910/A

VW Polo 1.0, 1994, I właściciel, 11.900,-. 0601-470-948. 60071/A

WULKANIZACJA. Mateczny. 8.00-22.00. /012/ 267-48-40. 56286/A

WYPOŻYCZALNIA samochodów. Osobowe, dostawcze. 012/292-41-09, 0608-454-062. 47128/A

WYSOKA nagroda: za wskazanie białego Mercedesa 308D, K03029, z reklamą kawy Mag. 0608-145-993. 59989/A

ZŁOMOWANIE pojazdów - zaświadczenia. 012/388-11-57. 52688/A

ZŁOMOWANIE samochodów promocją. 012/266-79-93. 48783/A

ZŁOMOWANIE, wyrejestrowywane samochody. /012/281-60-41. 9162/A

Lokale

A. A. A. A. Agencja poszukuje pilnie mieszkań, pokoi. Szybka sprzedaż, wynajem. 012/428-13-20. 46286/A

A. A. A. A. A. Dążkiewicz (licencja). 012/413-11-22. 25810/A

A. A. A. Atrakcyjne mieszkania do wynajęcia. Duży wybór. 012/430-01-07. 46513/A

A. A. A. Sprzedaż, wynajem. /012/423-47-03. www.lekawski.krakow.pl 7406/A

A. A. Agencja "Zieliński". Licencja. 012/429-24-74. 9508/A

A. Amon, sprzedaż, wynajem. 012/636-16-77. 45953/A

A. Aneks. Licencjonowane pośrednictwo kupi, sprzeda, wynajmie. 012/638-29-50 www.anekskrakow.pl 40427/A

A. Atrakcyjne, superstandard garsoniery, 3-pokojowe, umeblowane, miejsca postojowe, centrum Dębnik wynajmie właściciel. 0601-48-26-29, 012/643-20-78. 59946/A

A. Elba (licencja), tel./fax 012/413-07-87. 45694/A

A. Pokoje, jednopokojowe, garsoniery. 012/648-45-37. 55482/A

AGENCJA poszukuje do wynajęcia (bezprowizyjnie). 012/423-14-00. 46514/A

AGH, akademickie centrum kwater. /012/617-35-74. 7239/A

ALBERTYŃSKIE, Niepodległości, Kalinowe, Mistrzejowice, Fatimska, Willowe, Słoneczne, Hutnicze, Zielone, do wynajęcia. 012/423-14-00. 46520/A

APARTAMENTY. 012/638-32-10. 29162/A

APARTAMENTY. 012/638-32-10. 53664/A

ATRAKCYNIE jednopokojowe do wynajęcia. 012/430-01-07. 46515/A

ATRAKCYNIE trzypokojowe do wynajęcia. 012/430-01-07. 46518/A

ATRAKCYNIE, Miechowity (Olsza) sprzedamy. 012/428-13-20. 53365/A

ATRAKCYNIE, nowe, Grzegorzewska (ulga), sprzedamy. 012/428-13-20. 53363/A

ATRAKCYNJY lokal handlowo-usługowy, Śródmieście, tanio wynajmę. 012/431-05-55. 50945/A

BIUROWE 20 do 200 m², ul. Smoleńsk 22, do wynajęcia. /012/422-26-32, 0601-51-13-32. 7934/A

BIUROWE, Śródmieście, okazynie wynajmę. 012/431-05-55. 50942/A

BOCHNIA 3-pokojowe umeblowane, pilnie sprzedam. 0602-753-280. 53821/A

BOCHNIA centrum, idealny lokal na hurtownię, dyskont itp. 014/61-24-811. 9560/A

CENTRUM 72 m², 3-pokojowe, sprzedam. 0501-420-412. 50179/A

CENTRUM, jednopokojowe sprzeda właściciel. 012/658-49-23, wieczorem. 56992/A

DO wynajęcia 1-pokojowe. /012/281-23-83. 57548/A

DO wynajęcia - Armii Krajowej, trzypokojowe. 018/265-24-09. 56565/A

DO wynajęcia czteropokojowe, blisko centrum. 0602-74-31-32. 9854/A

DO wynajęcia lokale handlowo- biurowe w Bochni. 0602-263-622. 58737/A

DO wynajęcia pokój studentom. /012/645-82-85 po 15,00. 59796/E

DO wynajęcia pokój, garaż. /012/267-45-35, 0504-700-840. 60209/A

DWA pokoje jednoosobowe, do wynajęcia. /012/657-74-98. 61385/A

DWUPOKOJOWE atrakcyjne do wynajęcia. 012/423-14-00. 46516/A

DWUPOKOJOWE wynajmie właściciel. /012/429-25-76. 59744/A

DWUPOKOJOWE, Huta, tanio. /012/266-20-49. 61638/A

DWUPOKOJOWE, Kurdwanów, do wynajęcia. /012/633-36-23. 60116/A

DWUPOKOJOWE, /012/416-17-89.59560/A

GARAŻ do wynajęcia, os. Albertyńskie. /012/262-23-67. 60757/A

GARAŻ wynajmę, ul. Piłsudskiego. /012/411-52-21. 60171/A

GARAŻ, Włodarczyka. /012/636-10-26. 8793/A

GARSONIERA 25 m², Kozłówek, superkomfort, 800 /mies. + opłaty. /012/655-43-14, 0600-49-15-19. 9668/A

GARSONIERA w centrum do wynajęcia. /012/ 636-80-39. 60790/A

GARSONIERĘ 28,5 m² Kurdwanów, sprzedam. /012/644-14-06, 0607-792-905. 49333/A

JEDNOPOKOJOWE: Aleksandry, 32-metrowe, tanio. /012/658-77-64, po 18.00. 59654/A

KLINY, elegancki jednopokojowy, umeblovany apartament sprzedam. /012/641-05-46. 9395/A

KUPIĘ małe mieszkanie. 0604-751-353. 59484/A

KUPIĘ mieszkanie. 012/643-58-21.46770/A

KWATERY studenckie. /012/634-17-03. 58984/C

LOKAL 90 m², I p., c.o. Śródmieście, wynajmie właściciel. 012/283-67-50. 59603/A

LOKAL handlowy do wynajęcia, Nowy Targ centrum. 0600-962-253. 53436/A

LOKALE użytkowe w centrum osiedla na Krowodrzy do wynajęcia. /012/632-71-12, 0601-86-43-44. 53925/A

MIESZKANIA dla studentów w centrum. /012/ 425-29-04 (18.00-22.00). 9816/B

MIESZKANIA poszukuję. /012/421-55-32. 46548/D

MIESZKANIA studentom. 012/412-40-61. 57252/A

MIESZKANIE dla 4 studentów M3, niezależne w centrum Krakowa. 012/637-93-76 wieczorem. 9604/A

MIESZKANIE do wynajęcia, Bronowice. 0501-451-223. 60326/A

MIESZKANIE studentom, Huta. /012/643-51-91. 59011/A

MIESZKANIE w Krakowie, os. Zadworze, do wynajęcia, najlepiej na kilka lat, tel. 061/65-30-704. 58119/A

MIESZKANIE wynajmę. /012/421-59-47. 46548/C

NOWE mieszkania do natychmiastowego odbioru 1-i 2-pokojowe, Bronowice Wielkie. Inwestor. /012/423-31-00, 0501-737-021. 9816/C

OGRODZONY kompleks domków szeregowych podzielonych na mieszkania, ulga budowlana. 0504-025-636. 60741/C

OKAZYJNIE wynajmę, 3-pokojowe, Kurdwanów. /012/625-43-74, 0503-066-159. 60887/A

OLKUSZ, M-4, 64 m² własnościowe (liczniki ciepła, wody, telefon), pilnie, niedrogo sprzedam. 0600-837-994. 60737/A

PIĘTRO domu, 86 m², wynajmie właściciel. 0601-440-555. 9915/A

PODWAWELSKIE, mały garaż, super-okazyjnie. /012/429-90-91. 60462/A

POKOJE biurowe do wynajęcia. /012/647-08-97, /012/414-31-84. 49704/A

POKOJE studentkom. /012/414-28-56. 52848/A

POKOJE. 012/415-32-25, 0608-335-009. 8845/A

POKOJU poszukuje studentka. 012/638-15-05, 0501-499-987. 59414/A

POKÓJ 2-osobowy w mieszkaniu studentkim wynajmę. 012/415-52-87 po 18.00. 9941/A

POKÓJ studentce. /012/658-63-76. 56213/A

POKÓJ studentce. 012/649-33-89, 647-45-91. 61112/A

POKÓJ studentowi(ce), Teligi. /012/657-25-07. 61548/A

POKÓJ. /012/658-99-57 60724/A

POKÓJ. 012/632-59-55. 9417/A

POSZUKUJĘ mieszkania na agencję towarzyską, dzienną. 0502-908-202. 60027/A

RUCZAJ, O/IV, dwupokojowe, hipoteczne, bezpośrednio. /012/266-37-59. 54027/A

SAMODZIELNY pokój studentkom. 012/658-29-25. 61119/A

SPRZEDAM M-2, Prokocim. 0503-133-817. 9880/A

STRUSIA, trzypokojowe 55-metrowe. /012/ 636-10-26. 8793/B

STUDENTCE wynajmę pokój. /012/656-00-20, 0600-320-214. 60466/A

STUDENTKOM pokój, okolice UJ. 0502-64-88-11. 53504/A

SZUKAMY 2 współlokatorów do pokoju w mieszkaniu studentckim, 240 zł/osoba. 012/644-06-65, 0600-683-079. 61125/A

TANIO nowe mieszkanie 30 m² do wynajęcia. 012/648-34-59. 61318/A

TRZYPOKOJOWE, 90 m², I p., c.o. Śródmieście, wynajmie właściciel. 012/283-67-50. 59599/A

WŁAŚCIEIEL sprzedą okazjynie mieszkanie własnościowe 37,1 m², dwupokojowe, ul. Okólna. /012/425-22-87. 9796/B

WYCENY. /012/632-41-29, 0601-43-35-75. 55438/A

WYNAJMĘ pokój studentce, Podwawelskie. /012/269-08-26. 52509/B

WYNAJMĘ 24 m², umeblovane, AGD, telefon, Kontakt: /012/636-15-19, 0601-86-77-22. 9920/A

WYNAJMĘ 2-pokojowe, Kurdwanów, 650 zł. 0501-730-702, /012/654-50-22 wieczorem. 61481/A

WYNAJMĘ 3-pokojowe, Beskidzka, również studenci. 0601-47-46-28. 9852/A

WYNAJMĘ dwupokojowe, Kraków ul. Szwarowa. 0601-539-200 - studentom. 59701/A

WYNAJMĘ lub sprzedam 2-pokojowe, Siewna. /012/415-53-47. 9659/A

WYNAJMĘ mieszkanie jednopokojowe superkomfortowe, centrum. 012/269-15-55. 9748/A

WYNAJMĘ pokoje studentkom. 0502-353-730. 60832/A

WYNAJMĘ pokój. 012/266-19-98. 58099/A

ZYBLIKIEWICZA czteropokojowe, 121 m² z lokatorem, częściowo wolne, sprzedą właściciel. 0501-24-81-91, 0602-35-53-03, po 20.00 /012/413-12-08. 53975/B

2-osobowy, duży pokój, tanio. 012/65-90-298. 60515/B

2-pokojowe, 62 m², I piętro, ul. Prusa, sprzedam lub zamienię na mniejsze w centrum. Tel. /012/425-26-12. 9862/A

Nieruchomości

ADMINISTRACJA, zarządzanie nieruchomościami, licencja. 012/430-33-86. 44468/A

ADMINISTRACJA, zarządzanie. /012/292-40-08, 0501-530-447. 53796/B

ADMINISTROWANIE, zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi, budynkami, pośrednictwo nieruchomości. Licencja państwowa. Tel./fax 012/ 296-34-57, 012/296-34-58. 51360/A

BIELANY, dom. /012/425-25-17, 0602-24-97-97. 57580/F

BUKOWINA Tatrzńska stylowy drewniany dom 400 m² z lokalem gastronomicznym - pilnie sprzedam. 018/20-77-231. 60255/A

CHATY, domy z bałi, tel. 089/62-44-162 47596/A

DOM do wynajęcia. /012/635-12-13 wieczorem. 60906/A

DOM drewniany pod blachą + 6 ha, bajeczny krajobraz Limanowskie. 0604-471-389. 57460/A

DOM jednorodzinny, piętrowy, os. Jugowice (obok os. Kliny), piwnica 79 m², garaż 125 m², służbówka 79 m², piętro mieszkalne 206 m², działka 7 a, 525.000 PLN. 0602-279-126. 48086/A

DZIAŁKA 15-arowa, uzbrojona, ogrodzona, Widłakowa. Garaż, Wileńska, sprzedam. /012/414-22-72, 0503-335-063. 60168/A

DZIAŁKA budowlana 10 a, ul. Olszanicka, sprzedam bez pośredników. 0503-716-395. 9973/A

DZIAŁKA pięcioarowa, Tonie, pozwolenie media. /012/431-19-52. 59107/B

DZIAŁKA, 8 a os. Kliny, ul. Pustynna, 120.000. 0602-279-126. 58757/A

DZIAŁKĘ 8 arów ul. Rączna. 012/658-49-23 wieczorem; 0501-404-880. 60273/A

KLINY, ładny dom, zabudowa szeregową, bez pośredników sprzedam. 0501-38-24-69. 60715/A

KRÓLOWEJ Jadwigi, bliźniak, 380.000, "Żawadzki". 012/635-88-82. 57573/A

KRZYWACZKA, działka 28-arowa, częściowo uzbrojona. /012/273-11-55. 60745/A

KUPIĘ dom w Krakowie. /012/425-25-17, 0602-24-97-97. 57580/C

OKAZYJNIE sprzedam dom w Radziszowie. 0501-366-406, 0602-187-617. 59642/A

SET Estates Kijowska: parcela 15 a do wynajęcia. /012/422-06-10. 47475/A

SPRZEDAM dom 150 m, 8 a, piwnica, strych, 2 garaże. Niskowa 6 km od Nowego Sącza, cena 180.000 zł, tel. 0601-42-87-31. 59429/A

SPRZEDAM działkę 1,8 ha z kawałkiem lasu, Poręba koło Myślenic. 012/272-01-78 wieczorem. 9621/A

SPRZEDAM okazjynie dom letniskowy całoroczny, pod lasem, 100 km, od Krakowa. /012/425-22-87. 9796/C

WOLA Justowska willę sprzedam, wynajmę. 012/638-32-10. 53661/A

WWW.AZ-NIERUCHOMOSCI.PL 8889/A

WWW.FLAT.PL 47953/A

WWW.LOKNET.COM/FP 46629/A

WYCENY. /012/632-41-29, 0601-43-35-75. 55431/A

WYNAJMĘ - magazyny, produkcja 5-6 zł/m², Sygneczów, 15 min od Matecznego tel. 0601-48-68-82. 34784/A

Zguby

ANNA Radosz zgubiła prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, nr 19241 wydane przez Urząd Miasta Krakowa Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej. 60101/A

KOLIBSKA Anna, legitymacja AE. 60469/A

KUROWSKA Maria zgubiła prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, nr 7853, wydane przez Urząd Miasta Krakowa Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej. 60098/A

LEGITYMACJA ZSM Nr 1, Iga Czerwińska. 9800/A

LEGITYMACJĘ 1480/k WSZ, Renata Dynogosz. 9704/A

WÓJCİK Marta zgubiła prawo wykonywania zawodu pielęgniarki nr 6312, wydane przez Urząd Miasta Krakowa Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej. 61008/A

Usługi

A. A. A. A. A. Alarmy profesjonalne, monitoring, rolety antywłamaniowe. Kamery. 0602-211-000. 50353/A

ALARMOWE systemy. /012/685-51-33, 0600-363-202. 47323/A

ALARMY /012/423-55-44 45257/A

ALARMY. 012/642-04-36. 55890/A

ANTENA, montaż, naprawa. /012/423-09-24. 9742/A

ANTENY montaż, naprawa. 012/645-13-92. 55315/A

ANTENY, Cyfra, Wizja. /012/659-13-92, 0501-417-455. 46738/B

ANTENY, naprawa, montaż. 012/647-85-26, 0602-10-95-10. 46029/A

ANTENY. /012/656-48-85. 55746/A

ANTYWŁAM. drzwi. Promocja. 0501-47-11-33. 46616/A

ANTYWŁAMANIA, blacha, blokady, tapicerka, zamki. Najtaniej. /012/415-42-87. 45071/A

ANTYWŁAMANIA, montaż zamków. 0604-139-509, 012/451-82-22. 58467/A

ANTYWŁAMANIA: atestowane zamki, blacha, tapicerka. "Tempo", 012/267-13-00, 649-71-51, 0605-269-211. 45726/B

ANTYWŁAMANIOWE awarie, montaż, doradztwo "Expres-Serwis". 012/274-60-42, 0607-447-447. 57180/A

CYKLINIARKI, elektronarzędzia wypożyczam. /012/285-81-38. 45575/A

CZYSZCZENIA. /012/412-72-58. Dywany, tapicerka, żaluzje. 56932/C

DOM. Domofon. 012/388-16-72. 41962/A

DOMOFON naprawa. Tel.012/658-46-96. 50542/A

DOMOFON tanio. 012/642-04-36. 55888/A

DOMOFON. /012/262-19-08. 46776/A

DOMOFON. /012/412-60-76. 44880/A

DOMOFONY. /012/422-32-32, 0608-791-696. 52301/A

DRZEWA. 012/636-45-40. 51470/A

DRZWI stalowe (antywłamaniowe). /012/635-17-54. 52753/A

ELEKTROAWARIA, elektroinstalacja. /012/429-58-68. 46155/A

ELEKTROAWARIA. /012/266-20-61. 54325/A

ELEKTROAWARIE, elektroinstalacje. 0606-579-760. 9588/A

ELEKTROINSTALACJE, ogrzewania, przyłącza, remonty, odgromy. 012/267-21-00. 46398/A

ELEKTROINSTALACJE, odgromy. /012/275-73-84, 0607-138-922. 32169/C

ELEKTROINSTALACJE. /012/276-73-86, 0601-86-45-30. 57630/A

ELEKTRYK domowy. /012/623-78-19. 56751/A

FOTOGRAFIA ślubna. 0502-088-949. 9111/B

HYDRAULICZNE pogotowie 24 h. 0605-698-150. 59190/A

HYDRAULIKA przeróbki. 012/421-62-54. 5924/A

HYDRAULIKA, kuchenki, piecyki, wodomierze. 012/654-73-50, 0602-801-644. 56445/A

HYDRAULIKA. /012/423-23-95. 52860/A

HYDRAULIKA. 0602-25-99-61. 9782/A

HYDRAULIKA. Awarie. 012/280-54-58. 5924/D

HYDRAULIKA. Przeróbki. 012/634-40-20. 5924/C

HYDRAULIKA. Przeróbki. Awarie. 0605-599-144. 5924/B

INSTALACJE centralnego ogrzewania wodno-kanalizacyjne usługi, materiały. 0605-698-150. 50022/A

KOLDRY, pierzyny, przeróbki. 012/656-16-57. 45627/A

KOMPUTEROWE. 0600-593-066. 60477/A

KOSZENIE trawników, chaszczy. 0503-763-675. 46193/A

KOSZENIE, strzyżenie. 012/654-21-50. 51968/A

KRATY antywłamaniowe rozsuwane. /012/422-46-71, 0601-40-37-64. 59105/A

KRATY antywłamaniowe. /012/632-39-38. 52753/B

KRATY rozsuwane. /012/632-02-49. 52753/C

KRATY tanio. /012/633-40-14. 52753/D

KRATY. /012/635-17-54. 52753/E

MEBLE kuchenne, szafy wnękowe. 012/636-35-45. 45724/A

NAPRAWA telewizorów, gwarancja. /012/411-63-27. 59285/A

OGRODNICZE. 0601-79-59-97. 56891/A

OGRODY. 012/294-72-17. 59262/A

OGRODZENIA. /012/292-40-08, 0501-452-737. 53796/A

PANELARZ. /012/412-73-67. 46846/A

PANELARZ. 012/647-32-44, 0501-470-676. 53808/A

PANELE fachowo. 012/655-87-05. 45927/A

PANELE. 012/637-02-26. 55764/A

PARAPETY zewnętrzne. Tel. 012/269-01-80. 51781/A

PISMA każde. 012/429-64-63. 7250/A

PRZEPISYWANIE komputerowe. /012/413-09-01. 61629/A

PRZEPROWADZA "Ava". /012/649-46-59. 50656/C

PRZEPROWADZA. Biura, mieszkania, ciężkie urządzenia, kasy pancerne, fortepiany, przechowanie mebli, pojemniki bezpłatnie. "King-Pol", 012/656-29-11, 423-51-50, 0601-439-015. 46176/C

RENOWACJA antyków. 0604-684-398. 59699/A

RENOWACJA mebli. 0503-013-856. 8169/B

ROLETY najtaniej. 0-600-701-343. 8/A

ROLETY tekstylne. Tel. 012/269-01-39. 51771/A

ROLETY zewnętrzne już od 180 zł/m². Tel. 012/269-01-80. 51786/A

ROLETY, kraty. /012/633-40-14. 52753/F

ROLETY, żaluzje, bramy rolowane. Doradztwo, produkcja, montaż, raty. "Intech", Wrocławska 76. 012/634-11-96. 49818/A

ROLETY. 012/415-75-66, 0601-288-970. "Almes", Opolska 12, producent. 7268/A

SCHODY, parkiet, montaż, produkcja. /012/ 412-73-67. 46846/C

SCHODY. 012/278-55-31. 59029/A

SIATKI przeciwinsektowe. Tel. 012/269-01-39. 51768/A

SPRZĄTANIE. 012/415-11-34. 58038/A

STOLARSKIE. 012/266-19-81. 52142/A

STOLARSTWO. 012/644-32-06. 55480/A

SZKLARSKIE pogotowie, najtaniej. 012/649-15-94. 45159/A

SZKLARSKIE pogotowie. /012/655-90-06. 38068/B

SZKLARSTWO, całodobowe. 012/425-71-20. 45173/A

SZKLARZ tanio. 012/644-27-07. 19875/A

SZKLARZ. /012/425-63-38. 38068/A

ŚLUSARSKIE, zadaszienia, kraty. 012/451-78-40. 56830/A

ŚLUSARST

BAWEŁNIANE tapety natryskowe. 0602-44-61-64. 46692/A

GLĄDŹ, panele. 012/681-33-39. 51563/A

MALARSKIE. Gładź. /012/415-65-11, 0607-138-554. 55274/A

NAJTANIEJ. /012/268-16-22. 7651/A

PIASKOWANIE. 0609-518-739. 7098/A

TAPETY natryskowe, malowanie, remonty, 012/270-32-47, 0501-53-12-83. 46267/A

Usługi budowlane

A. Brukarska firma, kompleksowo, solidnie, wieloletnia tradycja. 0601-51-14-71. 46788/A

A. Domy, mieszkania, lokale. Budowa, re-nonty, wykończenia. Pełny zakres robót. Poświadczenie, referencje, uprawnienia. Zapraszamy do budowania. 0501-422-666, 0502-294-400. 39282/A

ANTYWŁAMANIOWE kraty, drzwi. /012/632-02-10. 56577/E

AZBEST. Najtaniej utylizacja i inne niebez-pieczne. "Westal". 012/632-69-77, 0503-150-142. 9539/A

BALKONY, zabudowa. 0503-082-011. 55821/A

BALUSTRADY tanio. 0601-470-473. 56577/A

BALUSTRADY. 012/278-55-31. 52268/A

BETONIARKI, rusztowania, wynajem. 012/658-82-29. 46400/A

BETONOWE szamba, atestowane. 012/388-52-75. 45130/A

BRAMY przesuwane, ogrodzenia. /018/332-12-45. 46154/E

BRUKARSKA A. "Bruk- Pol" kompleksowo, 5-letnia gwarancja. 0602-597-415, 0602-584-625, /012/275-33-79. 47524/A

BRUKARSKA A. Firma. /012/641-56-82, 0501-653-953. www.edificator.cc.pl 6987/A

BRUKARSKA firma, ceny konkurencyjne. /012/423-42-08. 51196/A

BRUKARSKA firma. 012/644-48-92, 0501-148-287. 46380/A

BRUKARSKA firma. 012/654-03-50, 0501-233-134. 58344/A

BRUKARSTWO "Rem-Bruk". /012/0603-802-840, /012/284-51-90. 51431/A

BRUKARSTWO kompleksowe. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46948/A

BRUKARSTWO, najtaniej. 0607-867-932. 59102/A

BRUKARSTWO, produkcja, sprzedaż, "Uni-bet". 012/292-46-36. 48811/A

BRUKARSTWO. /012/636-53-38. 52932/A

BRUKARSTWO. /012/637-33-10. 57057/A

BRUKARSTWO. Firma "Brukman", kom-pleksowo, 5 lat gwarancji. 012/283-72-04, 0606-310-720. 45880/A

BUDOWA domów, remonty. 012/623-75-82, 0604-775-857. 44683/A

BUDOWY domów, ogrodzenia i inne. 012/270-42-42. 58894/A

BUDOWY, remonty, tynki, wylewki, dachy. 012/636-33-76, 0604-905-677. 46131/A

DACH, malowanie. /012/429-24-28, 0502-984-206. 42939/A

DACHY - krycie. 012/267-09-07. 58471/A

DACHY kompleksowo. /012/275-73-64. 9272/A

DACHY remonty, krycie. 012/637-15-14, 0602-382-760. 9936/A

DACHY. /012/648-18-79. 44443/A

DEKARSKIE, blacharskie, papa termo-zgrzewalna. /012/276-17-34, 0600-680-066. 60971/A

DOCIEPLANIA. 012/451-19-49. 54504/A

DOCIEPLANIE budynków. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46946/A

DOCIEPLENIA tanio. 0501-411-305. 56234/A

DOCIEPLENIA tanio. 0501-411-312. 56230/A

DOCIEPLENIA, VAT. 0604-538-669, 012/266-94-70. 57616/A

DOCIEPLENIA. 012/262-05-94, 0502-744-825. 52145/A

DŹWIG 13 ton. /012/636-75-47, 0602-432-791. 9843/A

KAMIENIARSTWO. 0600-613-466. 50844/A

KAMIEŃ do ław, bloczki betonowe. /012/264-93-94. 55519/B

KOMINKI, nagrobki. 012/27-14-107 wie-czorem. 53601/A

KOMINKI. /012/411-48-03. 8965/D

KOPARKA "Ostrówek". /012/649-08-19. 43392/A

KOPARKA mini, usługi. 012/413-43-65, 0600-805-407. 46277/A

KOPARKI, koparkoładowarki, spychacz, młot hydrauliczny, wywrotki. /012/388-58-61, 0602-69-34-34. 57835/A

KOPARKOŁADOWARKA, Star. 012/645-98-95, 602-249-184. 60305/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/645-40-82. 45688/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/649-89-41, 0504-849-822. 45679/B

KOPARKOSPYCHARKA. 012/278-36-69, 0602-35-01-08. 7903/A

KOSZTORYSOWANIE. /012/655-15-26. 46114/A

KOWALSTWO artystyczne. /012/632-02-10. 56577/D

KRATY. /012/633-40-14. 52753/G

KUCIE betonu, transport. /012/421-24-92. 41923/A

METALOPLASTYKA. /012/632-02-10. 56577/F

NIERDZEWNE, stalowe balustrady. /012/632-02-10. 56577/C

OGRODZENIA. 012/654-03-50, 0501-233-134. 58340/A

OKNA dachowe, dostawa, montaż, adap-tacje poddaszy. "Bemar". 0608-417-955. 53404/A

OKNA PCV, montaż gratis. 012/270-18-08. 60312/A

OKNA. /012/421-89-68, 0607-229-343. 7306/A

REMonty, wykończenia. 0608-844-239. 57430/A

RUSZTOWANIA. 012/266-94-70, 0604-538-669. 57621/A

RUSZTOWANIA. 0601-49-74-37. 7168/A

SAUNY. /012/411-48-03. 8965/E

SCHODY balustrady, tel. 012/655-40-45, www.teko.net.pl 46263/A

SCHODY kręte i nietypowe. 012/278-55-31, www.scalaris.krakow.pl 52246/A

SCHODY, balustrady, parkiet, produkcja, montaż. /012/288-28-22. 60201/C

SCHODY, balustrady. /012/632-02-10. 56577/B

SIDING, panele, hurtownia, docieplenia. 012/647-04-33, 0601-929-391. 8153/A

SPRZEDAM tanio rusztowania. Tel. 0608-036-548. 52350/A

SUFITY podwieszane, suche tynki, tapeta natryskowa, kompleksowe remonty. /012/412-24-98. 48231/A

SZAMBA, studnie, lokalizacja. /012/264-93-94. 53810/D

SZAMBA. 0603-249-635. 54381/A

SZTACHETKI drewniane. 014/679-32-82. 47558/A

TYNKI, wylewki, suche tynki. /012/654-12-41, 0503-788-262. 59809/A

TYNKI, wylewki. /012/278-38-77, 0606-35-36-27. 56305/A

TYNKI, wylewki. 0604-380-600. 59780/A

TYNKI: gipsowe (Knauf) tradycyjne, suche tynki, wylewki. 014/612-60-57, 0604-200-930. 46008/A

WANNY, odnawianie, remonty łazienek. 0602-717-791. 53369/A

WIĘŻBY, podłogi, podbicia. 012/272-19-38, 0600-672-551. 55112/A

WIĘŻBY, tarcica Kamea. 018/351-62-40. 46454/A

WYLEWKI maszynowe. 0501-037-338, /013/469-13-90. 9353/A

WYŁĘWKI maszynowe. 0501-037-338, /013/469-13-90. 9353/A

Naprawy

A. Automat, pralek. /012/655-22-62. 46084/A

A. Pralek. 012/649-19-80. 56363/A

BOJLERY, kotły, piecyki, kuchenki, splucz-ki, pralki. 0602-717-791. 53375/B

ELEKTROINSTALACJE. /012/266-20-61. 54325/B

GAZ. Awarie piecyków. 012/419-22-63. 45811/A

GAZ. Naprawa piecyków. 012/430-57-56. 45876/A

GRZEJNIKI elektryczne, bojłery. /012/296-04-14. 9462/A

LODÓWEK. /012/415-33-95. 5523/A

LODÓWEK. 012/425-86-14. 40701/A

LODÓWEK. 012/647-51-22. 40700/A

LODÓWKI, zamrażarki. 012/411-49-66. 59293/A

LODÓWKI. /012/425-51-92, 0501-420-451. 7460/A

LODÓWKI. /012/636-25-49 (8-20), 0602-155-090. 8325/A

NAPRAWA pralek, lodówek. /012/266-77-29, 0608-37-43-49. 7012/A

NAPRAWA pralek. 012/415-54-75, 632-44-35. 57482/A

NAPRAWA profesjonalna telewizora u klienta. 0605-64-78-84. 6803/D

NAPRAWA profesjonalna telewizora, moni-tora u klienta. /012/648-13-55, 0502-963-422. 45389/A

NAPRAWA telewizora. 012/645-92-08. 49444/A

NAPRAWA telewizorów, magnetowidów u klienta. 012/266-70-80. 6803/C

PROFESJONALNA, RTV Sanyo, Sony, gwarancja, dojazd gratis. /012/285-92-75. 7178/A

PROFESJONALNA: "Grundig", "Philips". 0605-060-828. 6803/B

PROFESJONALNY serwis "Sony", "Sanyo", roczna gwarancja. 0601-43-72-76. 6803/E

RTV. /012/422-45-25, 0603-773-762. 46558/A

TELEWIZOR, gwarancja. /012/623-73-96. 59285/B

TELEWIZOR: "Funai", "Samsung", "Mya-ma". 0601-82-10-30. 6803/A

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/C

TELEWIZORA. /012/637-24-91. 6669/A

TELEWIZORA. /012/638-51-06. 6669/B

TELEWIZORY, magnetowidy. /012/267-61-67. 60442/A

TELEWIZOR: "Funai", "Samsung", "Mya-ma". 0601-82-10-30. 6803/A

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/C

TELEWIZORA. /012/637-24-91. 6669/A

TELEWIZORA. /012/638-51-06. 6669/B

TELEWIZORY, magnetowidy. /012/267-61-67. 60442/A

TELEWIZOR: "Funai", "Samsung", "Mya-ma". 0601-82-10-30. 6803/A

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/C

TELEWIZORA. /012/637-24-91. 6669/A

TELEWIZORA. /012/638-51-06. 6669/B

TELEWIZORY, magnetowidy. /012/267-61-67. 60442/A

TELEWIZOR: "Funai", "Samsung", "Mya-ma". 0601-82-10-30. 6803/A

TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/C

TELEWIZORA. /012/637-24-91. 6669/A

TELEWIZORA. /012/638-51-06. 6669/B

TELEWIZORY, magnetowidy. /012/267-61-67. 60442/A

Transport

A. A. A. A. A. Absolutnie wszystko wywiezie-my, załadujemy, również z pomieszczeń. 0602-79-99-68, 012/657-40-22. 49888/C

A. A. A. Najtaniej. /012/421-07-46. 7222/A

A. Kraj, zagranica. 012/641-00-07. 45179/A

A. Tani transport. Wywóz gruzu. 0604-750-519, 012/267-54-47. 46589/A

A. Transport piasek, gruz. 012/388-52-75. 45133/A

A. Transportowe. 0602-870-923. 51342/A

A. J- 9 ton, ładunki przestrzenne. /012/656-37-99, 0602-239-370. 19268/A

AUTOTRANSPORT, najtaniej, sejfy, piani-na, przeprowadzki, faktury. /012/292-00-13, /012/263-05-80, 0601-502-800. 43684/A

AUTOTRANSPORT, piasek, kamień. 012/649-89-41, 503-049-832. 55196/A

BAGAŻÓWKA. /012/643-47-60. 46549/A

BAGAŻÓWKA. 0501-026-005, /012/250-68-73. 54150/A

BOXER 1,5 t. 012/632-92-96. 7878/A

BUS 14 miejsc, wynajem. 012/645-48-70. 47639/A

BUS, wideo. 012/412-07-25, 0608-62-12-52. 48386/A

BUSY. 012/283-81-84, 0604-215-449. 58368/A

FACHOWO przeprowadzamy. 012/251-14-50. 46393/A

GRUZ, piasek, ziemia. 012/654-97-57, 0501-601-321. 47233/B

HDS Jelcz. /012/653-93-47, 0601-43-05-10. 55857/A

JELCZ, piasek, gruz, ziemia. 0501-411-420. 49719/A

JELCZ, piasek, inne. /012/388-26-90, 0603-207-431. 42659/B

KAMAZ, Ostrówek, piasek, kamień, gruz. 0600-551-972. 54616/A

KAMAZ. /012/264-93-94. 53810/C

KAMIEŃ, piasek. 012/649-89-41, 0503-049-832. 45682/B

KAMAZ, Ostrówek, piasek, kamień, gruz. 0600-551-972. 54616/A

KAMAZ. /012/264-93-94. 53810/C

KAMIEŃ, piasek. 012/649-89-41, 0503-049-832. 45682/B

MERCEDES 4x2, wszystko do 3 ton. /012/264-93-94. 53810/F

MIKROBUS. /012/648-65-18. 43209/A

OPLANDEKOWANY. 0602-311-521. 59333/B

PIACH, żwir, 16 ton. /012/264-93-94. 53810/B

PIASEK. 0501-48-94-65. 54553/A

PRZEPROWADZA "Avia". 012/642-17-74. 60256/A

PRZEPROWADZA "Domus". /012/421-22-75, 0605-740-600, biura, mieszkania po-jemniki bezpłatnie. 45892/A

PRZEPROWADZA. /012/425-59-84. 45507/A

PRZEPROWADZAM. /012/429-60-99. 58294/A

PRZEPROWADZKA tania. 0601-71-60-57. 53055/A

PRZYWÓZ piasku, kamienia, ziemi, wywóz gruzu, śmieci. 012/636-76-73, 0601-52-95-63. 46958/A

RÓWNIĘŻ odzież wisząco. 012/634-05-93. 60082/A

STAR HDS wywrotka, załadunek, wywóz śmieci, gruzu. 0502-563-855. 53597/A

T. Transport, kamień, piasek, żwir. 0603-11-23-62, /012/423-11-29. 6740/A

TANI transport. /012/636-92-57, 0503-516-254, 53056/A

TRANSPORT Fiat Ducato. /012/653-93-42. 60212/A

TRANSPORT kontenerami gruzu, ziemi, śmieci. 0501-37-33-00, /012/658-28-33. 46816/A

TRANSPORT. 0605-320-388. 47140/A

WYWÓZ gruzu, śmieci. /012/655-55-20, 0501-450-960. 44297/A

WYWÓZ gruzu, śmieci. 0604-38-46-49. 51591/A

WYWROTKA 8 ton. /012/413-17-28, 0602-12-48-78. 60445/B

ZIEMIA czarna. /012/294-00-45. 6740/C

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

ŻUK, piach, żwir w workach. /012/264-93-94. 53810/G

ŻUK. /012/266-04-87. 45739/A

ŻUK. /012/278-17-90. 53871/A

Sport

Polska Liga Hokejowa

Bez góralskich iskier

Dwory Unia - MMKS Wojas 5-2

Dwory Unia Oświęcim - MMKS Wojas Nowy Targ 5-2 (2-0, 3-1, 0-1). Bramki: Parzyšek 4, Kelner 8, Laszkiewicz 23, Wojciechowski 25, Wieloch 27 dla Dworów Unii; Viter 36, Różański 43. Sędziował Leszek Więckowski z Pruszkowa. Kary 16 i 24 (w tym 10 min dla Łyszczarczyka za niesportowe zachowanie). Widzów 500.

Dwory Unia: P. Witek - Cinalski, Gonera, Wojciechowski, Parzyšek, Puzio - Kozak, Zamojski, Jaros, Kelner, Laszkiewicz - Kłys, Bukna, Wojtarowicz, Klisiak, Wieloch oraz Pohl.

Wojas: Zborowski - Sroka, S. Smreczyński, Różański, Ł. Gil, Łyszczarczyk - Puławski, P. Gil, T. Podlipni, Biela, Viter - Piotrowski, Wilczek, Malinowski, Koszarek, R. Smreczyński - Batkiewicz, K. Zapała, Rusinowicz.

Wygrana oświęcimian wypadła skromniej niż trzy dni wcześniej w Nowym Targu. Hokeiści Wojasa próbowali nawiązać walkę, ale też przesadą było stwierdzenie, że w tym spotkaniu zaiskrzyło, jak to jeszcze nie tak dawno bywało, gdy do Oświęci-

mia zjeżdżało Podhale. W I tercji gospodarze ograniczyli się do wykorzystania okresów gry w przewadze. Za pierwszym razem, gdy na ławce kar przebywał Malinowski, w 4 min Parzyšek poprawił strzał Gonery i Dwory objęły prowadzenie. Podwyższył Kelner w okresie, gdy karę mniejszą odsiadywał Wilczek.

Na początku II tercji oświecimianie zagrali kilka minut tak jak można tego oczekiwać od mistrzów Polski i na efekty nie trzeba było długo czekać. W 27 min po akcji z Klisiakiem piątego gola zdobył Wieloch i zanośli się na wysoką porażkę gości.

W 36 min Puławski z własnej tercji zagrał przez całą taflę do Vitera, który przejął krążek na niebieskiej linii i w sytuacji sam na sam pewnie pokonał Witka. Było to w okresie, gdy uniści grali w osłabieniu. O tym, że młody zespół nowotarski także potrafi wykorzystać takie okazje, można było przekonać się jeszcze raz w 43 min, gdy po 41 sekundach od rozpoczęcia kary Kelnera tym razem Różański wpisał się na listę strzelców.

Goście mieli jeszcze dwie okazje (Różański, Biela), aby poprawić wynik, ale strzelali niecelnie.

- O tym meczu trzeba jak najszybciej zapomnieć. Zagraliśmy słabiej niż poprzednio - stwierdził trener Dworów Unii Karel Suchanek.

Robert Szopiński, trener nowotarzan, był zadowolony, że jego zespół się przełamał. - Po wysokiej porażce w Nowym Targu nasz zespół wyjechał na lód bez wiary i to było widać w I tercji. Od połowy meczu było już jednak lepiej.

(BK)
Polonia Byt. - Tychy 0-4 (0-2, 0-1, 0-1), Stocznowiec - Zagłębie Sos. 4-5 po gogrywce (3-1, 1-2, 0-1, 0-1)

1. Dwory	8	21	45-14
2. Tychy	7	13	26-16
3. Stocznów	6	11	19-15
4. Katowice	7	10	26-23
5. Polonia	6	8	17-18
6. Zagłębie	6	6	18-24
7. KTH	7	6	17-38
8. MMKS	7	4	10-30

W niedzielę grają: MMKS - Katowice (g. 17), KTH - Polonia (g. 17), Tychy - Zagłębie, Stocznowiec - Dwory. (S)

W KTH kradzieży nie było...

Hokeiści KTH Krynica nie pojechali w piątek na mecz w Katowicach z GKS. W czwartek prosili katowiczian o przesunięcie terminu meczu z powodu kradzieży zawodnikom butów z łyżwami. Okazuje się, że kierownictwo KTH zareagowało zbyt nerwowo, łyżew nikt

nie ukradł, tylko jeden z pracowników wziął je do przeszlifowania. Teraz okazuje się, że 5 graczy KTH było chorych na grype, 3 zdawało wstępne matury. Czyżby w KTH wymyślono fortel z łyżwami, byle nie jechać do Katowic? Teraz KTH grozi walkower i kara finansowa.

Decyzje podejmie Wydział Gier i Dyscypliny PZHL. - Jesteśmy przygotowani na walkower - twierdzi prezes KTH Roman Burda. - Podjęliśmy głupią decyzję, starając się o odwołanie meczu, i teraz może będziemy musieli ponieść za to karę.

(AS)

Sił na 40 minut

I liga hokejowa: Cracovia - TKH Toruń 3-9

I liga hokejowa: CRACOVIA - TKH TORUŃ 3-9 (2-2, 0-6, 1-1), gole Cracovia: Pawlik 8, Drozdowicz 13, Wągroda 43, TKH: Bomastek 4 (26, 32, 36, 40), Nikiel 15, Bielicki 19, Moszczyński 25, Jasicki 32, Arczyński 60. Kary: Cracovia 14, TKH 21 min. Widzów 150.

Cracovia: Kosiński (33 Wieroński) - P. Kozendra, Pomykała, Bączkowski, Pawlik, Drozdowicz - Gaska, Pieczonka, Wągroda, Kociołek, Ciastoń - Dudek, Gworek, Ćmoczek, Milan, Małysa - Turcza, Gnutek.

W inauguracyjnym meczu I ligi hokejowej Cracovia przegrała z faworytem rozgrywek TKH Toruń 3-9. Trudno było oczekiwać innego rezultatu, drużyna z Torunia trenuje już na lodzie od 5 sierpnia („Pasy” dopiero od 3 tygodni), goście rozegrali kilka sparingów, Cracovia ani jednego.

Początek meczu był zaskakujący, „Pasy” zaskoczyły pewnych siebie rywali i po 13 min prowadziły 2-0. Obie bramki były udziałem I ataku, najpierw z podania Drozdowicza trafił do siatki Pawlik, potem Drozdowicz dobił do bramki uderzeniem Pawlika. Dopiero pod koniec tercji torunianie doszli do siebie, zaatakowali i doprowadzili do remisu 2-2.

W II tercji goście mocno przycisnęli, niedotrenowane „Pasy” zaczęły się gubić w obronie. Goście bezlitośnie wykorzystywali każdy błąd i strzelili w tej tercji 6 goli, w tym Bomastek aż 4. Po

Wągroda (nr 17) strzelec gola dla Cracovii

Fot. Wacław Kłag

8. голу zjechał z bramki Kosiński, zastąpił go Wieroński.

W 3. tercji „Pasy” przełamały kryzys, podjęły znowu walkę. W 43 min 3. bramkę strzelił Wągroda. Potem gospodarze przez 5 minut grali z przewagą jednego gracza (za zranienie Kozendry, Bomastek dostał 5 minut kary), ale mimo wielu okazji gola nie strzelili. W 55 min doszło do bokserskiego pojedynku Pomykały z Moszczyńskim. Na 25 s przed końcem meczu Arczyński ustalił wynik meczu.

Cracovia zaprezentowała się w nowych, efektownych strojach w pasy. Grali nowi zawodnicy Pomykała i Milan z Sanoka, Ćmoczek z Katowic. Na razie trudno oczekiwać od Cracovii dobrej gry, zawodnicy muszą jeszcze solidnie potrenować

przez kilka tygodni. Ale z tej maki może być chleb... (AS)

3 bramki Radwańskiego

MMKS II Nowy Targ - Orlik Opole 2-3 (0-0, 1-1, 1-2), bramki dla MMKS: Golik i B. Iskrzycki.

SKS Sanok - SMS II Sosnowiec 5-2 (0-0, 3-0, 2-2), gole SKH: Michał Radwański 3, P. Karnas i Staruchowicz. Bohaterem meczu był M. Radwański, który powrócił do Sanoka po grze za oceanem.

1. TKH	1	3	9-3
2. SKH	1	3	5-2
3. Orlik	1	3	3-2
4. MMKS II	1	0	2-3
5. SMS II	1	0	2-5
6. Cracovia	1	0	3-9
SMS I	-	-	-

(S)

Kuchar przed Kuligiem

Leszek Kuzaj już nie jedzie w 21. Rajdzie Karkonoskim

Po pierwszym dniu VII eliminacji Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski w rozgrywanym na drogach wokół Jeleniej Góry 21. Rajdzie Karkonoskim niespodziewanie prowadzi załoga Tomasz Kuchar/Maciej Szczepaniak w toyocie corolli WRC. Reprezentujący Polsat Dialog Rally Team duet wyprzedza krakowską załogę Janusz Kulig/Jarosław Baran (ford focus WRC) oraz polsko-belgijską załogę Krzysztof Hołowczyc/Jean-Marc Fortin (peugeot 206 WRC).

I etap 21. Rajdu Karkonoskiego okazał się bardzo pechowy dla dwóch faworyzowanych załóg krakowskich. Już podczas pokonywania OS numer 1 Leszek Kuzaj na jednym z głębokich cięć skrzywił felgę w swojej corolli WRC, na skutek czego samochód prowadzony przez krakowianina obsunął się do rowu. Uszkodzeniu uległo zawieszenie i Kuzaj zakończył walkę o mistrzowskie punkty już na czwartym kilometrze rajdu. W prowadzonym przez Janusza Kuligę focusie, także podczas rozgrywania pierwszej próby, przebicie ule-

gła opona i krakowianin stracił do zwycięzcy tego odcinka Tomasza Kuchara ponad półtorej minuty.

W grupie N od samego początku zawodów na prowadzeniu znajdował się warszawianin Robert Herba. Tuż za nim o drugą pozycję walczyli: Paweł Dytko, Michał Bębenek, Marcin Turski oraz Sebastian Frycz. Pod koniec dnia w N-grupowej stawce zabrakło Turskiego (dachowanie na OS 5) oraz Herby (opuścił drogę na OS 8).

Dziś załogi startujące w 21. Rajdzie Karkonoskim będą mieć do pokonania sześć kolejnych odcinków specjalnych. Zwycięzcę poznamy w późnych godzinach popołudniowych.

Wyniki po pierwszym etapie Rajdu Karkonoskiego (osiem OS): 1. Tomasz Kuchar (toyota corolla WRC) czas 56.43,8, 2. Janusz Kulig (ford focus WRC) strata 1.16,8, 3. Krzysztof Hołowczyc (peugeot 206 WRC) 1.19,8, 4. Sebastian Frycz (mitsubishi lancer evo V) 2.44,4, 5. Paweł Dytko (mitsubishi lancer evo VI) 3.02,6, 6. Michał Bębenek (mitsubishi lancer evo VI) 3.18,6. (MH)

Przed ostatnią rundą Grand Prix na żużlu

Rickardsson łowi ryby

Ze Szwecji nadchodzą wieści, że Tony Rickardsson jest bardzo dobrze przygotowany do dzisiejszego turnieju o mistrzostwo świata. Jednak w ostatnich dniach jego dyspozycja pozostawała wiele do życzenia.

Rickardsson jest najbogatszym żużlowcem świata. Same starty w Grand Prix od 1995 roku przyniosły mu 256 tysięcy dolarów. Tomasz Gollob zarobił niespełna 210 tys. Szwed jest także rekordzistą w liczbie zwycięstw w turniejach Grand Prix - ma ich na koncie 8, a drugi Gollob 6. Bilans tegorocznych startów też nie jest korzystny dla Polaka, który zwyciężył tylko w inauguracyjnej rundzie w Berlinie, a Szwed po dwóch sukcesach był o krok od hat-tricku, co nie udało się jeszcze nikomu.

Na pocieszenie Gollob był za to skuteczniejszy w tegorocznych meczach ligowych - na 11 pojedynków, jakie stoczył, wygrał aż 8. Bydgoszczanin poprawił bilans podczas niedzielnej rundy meczu z Apatorem Toruń. Rickardsson - jeździł w tych zawodach fatalnie, przegrywając nie tylko z Gollobem, ale i znacznie słabszymi rywalami. - Chętnie zamieniłbym te ułygrane w lidze na zwycięstwa

z Rickardssonem w mistrzostwach świata - mówi jednak Polak.

W ostatnich dniach Szwed starał się zapomnieć o ostatnich niepowodzeniach. - W czwartek spędziłem cały dzień na łowieniu ryb. Nie liczy się ich ilość, gdyż złowiłem tylko jedną rybę, lecz to, że sprawiłem nią radość mojej rodzinie - powiedział.

Żużlowcy, którzy przyjechali na ostatnią w tym roku rundę, obawiają się, że tor zaimprovizowany na bieżąco lekkoatletycznej w Sztokholmie będzie równie kiepskiej jakości, jak podczas pierwszego turnieju w Berlinie. Rickardsson jednak uspokaja:

- Rzeczywiście, tory układane na stadionach lekkoatletycznych nie zawsze są dobre, bywają zbyt luźne i po kilku wyścigach stają się nierówne. Ten jednak posiada wyjątkowo dobrą nawierzchnię.

Rickardsson ma tak dużą przewagę, że tylko wyjątkowo zły los może mu odebrać czwarty tytuł mistrza świata. Szans na pierwszy złoty medal nie ma już Gollob. Polak będzie walczył z Australijczykiem Jasonem Crumpem, do którego traci 5 punktów, o srebro.

(KRZYK)

Tyson znów podejrzany

Wart 1,3 mln dolarów dom Mike'a Tysona w Las Vegas został przeszukany przez policję w związku z wszczęciem postępowania, w którym bokser jest podejrzany o napaść seksualną. To już druga tego typu sprawa dotycząca Tysona w tym roku.

Były mistrz świata wagi ciężkiej w sierpniu był podejrzany o gwałt na 50-letniej kobiecie, którego dokonano w jej domu wynajętym przez ekipę Tysona w Kalifornii. Prokuratura nie doszukała się jednak dowodów winy „Bestii”. Tym razem Tyson został rozpoznany przez poszkodowaną jako jeden z napastników w Nevadzie.

Tymczasem amerykańskiego boksera czeka 13 października walka z Duńczykiem Brianem Nielsenem. Pierwotnie miała się odbyć we wrześniu, ale została przełożona ze względu na kontuzję „Żelaznego Mike'a”. Po ostatnich atakach terrorystycznych wielu amerykańskich sportowców zrezygnowało z występów poza granicami swego kraju. Wyznający islam bokser nie obawia się jednak lotu do Europy. Tyson zdaje się także nie przejmować ostatnimi wydarzeniami w jego domu, choć odmówił prasie jakichkolwiek komentarzy.

(KRZYK)

■ AWANS 17-LATKÓW.

Piłkarska reprezentacja Polski do lat 17 pokonała w Tallinie Islandię 2-0 (2-0) w drugim meczu turnieju eliminacyjnego ME (bramki: Kalinowski 18, Tarnowski 25) i już awansowała do finału ME (w środę Polacy pokonali Norwegię 4-1). W niedzielę ostatni mecz, już bez znaczenia, z Estończykami.

■ KUSZNIEREWICZ CZWARTY.

Po 4 wyścigach żeglarskich MŚ w klasie Finn u wybrzeży Marblehead k. Bostonu, broniący tytułu Mateusz Kusznierewicz (YKP Warszawa) awansował z 8. na 4. miejsce.

■ MAIER JUŻ TRENUJE.

W 5 tygodni po złamaniu nogi w wypadku motocyklowym Hermann Maier dołączył do kolegów z austriackiej kadry, trenujących w alpejskim Obertauern. Według lekarza austriackiej kadry zjazdowców, Maier wykonuje tylko lekkie ćwiczenia siłowe i na rowerze stacjonarnym i raczej nie będzie na tyle sprawny, by wystartować w zimowych IO w Salt Lake City w lutym 2002 r.

■ PLANOWALI ZAMACH.

Holenderskie służby wywiadowcze udaremniły zamach terrorystów islamskich na piłkarzy Francji, przygotowany podczas zeszłorocznych ME - poinformował minister spraw wewnętrznych Holandii Klaas de Vries. (M)

Małysz

w superformie

Kadra olimpijska polskich skoczków wróciła z fińskiego Kuopio. - Trenowaliśmy przez tydzień na dużej skoczni - powiedział nam trener Apoloniusz Tajner.

- Mieliśmy świetną pogodę, realizowaliśmy cały cykl szkoleniowy. W bardzo wysokiej formie jest Adam Małysz, coraz lepiej skacze Robert Mateja, który był w Kuopio naszym skoczkiem nr 2. Stabilną formę utrzymuje Wojciech Skupień. Z pozostałych kadrowiczów dobrze skakali Tomek i Tomisław Tajner, nieco słabiej Marcin Bachleda, Łukasz Kruczek, Grzegorz Śliwka. Nikogo jednak nie skreślałem z kadry olimpijskiej.

Wczoraj 6 skoczków (M. Bachleda, T. Tajner, T. Pochwała, Ł. Kruczek, G. Śliwka, K. Długopolski) pojechało do Oberhofu na Puchar Kontynentalny i międzynarodowe mistrzostwa... Holandii. Ciekawostka - Holendrzy postanowili zorganizować w Oberhofie otwarte mistrzostwa kraju. Trójka Małysz, Mateja, Skupień ćwiczyć będzie w kraju, Małysz w Wiśle, Mateja i Skupień w Zakopanem. (AS)

Multi Lotek

3, 4, 8, 11, 15,
21, 24, 26, 30, 38,
48, 52, 55, 56, 60,
61, 64, 67, 73, 79

Twój Szczęśliwy Numer

11*
16, 22, 25, 38

Inter Mediolan rywalem Wisły w II rundzie Pucharu UEFA

Był Rivaldo, będzie Ronaldo

To przeszło najśmielsze oczekiwania kra-kowskich kibiców. W ciągu dwóch miesięcy ma-ją okazję zobaczyć najślawniejszych obecnie brazylijskich piłkarzy: Rivaldo i Ronaldo. Rival-do wystąpił 8 sierpnia na boisku przy Reymonta w barwach FC Barcelona, Ronaldo pojawi się z mediolańskim Interem pod koniec październi-ka, pod warunkiem że nie będzie miał żadnych kłopotów zdrowotnych. Wiadomo już, że pierwszy mecz odbędzie się 18 października nie w Mediolanie tylko w Triście. Kierownictwo Wisły zwróci się do UEFA i Interu o przełożenie rewanżu z 1 listopada (Wszystkich Świętych) na 31 października.

Wracając do Ronaldo, w czwartek wystąpił by końcówce wyjazdowego meczu w rumuńskim Braszowie (3-0 dla Interu) i nabił się niegroźnej kontuzji. Do połowy października powinien być jednak gotowy do gry. Poważniejsze proble-my ma natomiast najsukuteczniejszy gracz Interu w Serie A w dwóch ostatnich sezonach (13 i 18 go-li) Christian Vieri i jest mało prawdopodobne, że-by przybył do Polski.

W tej sytuacji nowy trener mediolańczyków, Argentyńczyk Hector Cuper (poprzednio szkole-niowiec FC Valencia) stawia na rewelacyjnego na-pastnika z Sierra Leone, Mohammeda Kallona, który 6 października skończy dopiero 22 lata. W tym sezonie ligowym zdobył on cztery bramki. Ma już za sobą występy w szwajcarskim Lugano oraz włoskich drużynach: Bologna, Genoa, Caglia-ri, Reggina i Vicenza. Właśnie z Vicenzy przeszedł podczas letniej przerwy do Interu za 8 mld lirów. Jest jednym z 23 (!) nowych zawodników Interu. Z kolei 16 piłkarzy opuściło Mediolan, m.in. bramkarz Frey odszedł do Parmy, Jugovic do AS Mona-co, a Blanc do Manchesteru United.

Hector Cuper stworzył zupełnie inną drużynę. Wydaje się więc, że Inter ma kryzys za sobą. Bo przypomnijmy, że w ubiegłym roku, po wygraniu we Włoszech barażu o udział w kwalifikacjach Ligi Mistrzów z Parmą, przepadł w III rundzie eliminacji ze szwedzkim Helsingborgiem (0-1, 0-0). Ten przy-kład niech wezmą sobie do serca piłkarze Wisły.

Zupełnie nowa jest linia defensywna Interu: z bramkarzem Francesco Toldo, pozyskanym z Fiorentiny za 55 mld lirów oraz Argentyńczy-kiem Nelsonem Vivasem (Arsenal), Marco Mate-razzim (Perugia, 17 mld lirów) i Grekiem Grigorio-sem Georgatossem (Olympiakos Pireus, 15 mld li-

rów). Co ciekawe, Materazzi strzelił w poprzed-nim sezonie Serie A aż 12 goli! Nadal mocnym punktem defensywy jest-Chorwat Dario Simic. Są także do dyspozycji: bardzo agresywny Kolumbij-czyk Ivan Cordoba i Argentyńczyk Javier Zanetti (w Interze od 1995 roku).

Nowe twarze w linii środkowej to m.in. Portu-galczyk Paulo Sergio Conceicao (Parma, 32 mld li-rów), Argentyńczyk Andres Guglielminpietro (AC Milan, 18 mld lirów) i Cristiano Zanetti (AS Roma, 10 mld lirów).

Partnerem Kollona w ataku ostatnio najczęściej bywa Nicola Ventola (Atalanta Bergamo). Pojawia się na boisku również Brazylijczyk Adriano. A przecież zawodnikami Interu są także: Holender Clarence Seedorf, Francuz Stephane Dalmat, Tu-rek Hakan Sukur czy Włoch Luigi Di Biagio.

Cuper, mając bogactwo wyboru, otrzymał za-danie odbudowania potęgi Interu, w latach 1964 i 1965 najlepszej drużyny Europy z Giacinto Fac-chettim, Alessandro Mazzolą i Luisem Suarezem. Pokonali wtedy mediolańczycy w finale Real Ma-dryt 3-1 i Benfikę Lizbona 1-0.

(SAS)

Internazionale Milano Football Club

Założony w marcu 1908 roku. Barwy: czar-no-niebieskie. Stadion: San Siro (85 tys.). Mistrz Włoch: 1910, 1920, 1930, 1938, 1940, 1953, 1954, 1963, 1965, 1966, 1971, 1980, 1989. Zdobywca Pucharu Włoch: 1939, 1978, 1982. Puchar Europy Mistrzów Krajowych: 1964, 1965. Puchar UEFA: 1991, 1994, 1998. Puchar Interkontynentalny: 1964, 1965

Bramkarze: Francesco Toldo, Alberto Fon-tana;

Obrońcy: Ivan Ramiro Cordoba, Grigorios Georgatos, Marco Materazzi, Pasquale Padali-no, Dario Simic, Nelson David Vivas, Javier Zanetti;

Pomocnicy: Sergio Conceicao, Stephane Dalmat, Luigi di Biagio, Belozoglu Emre, Jo-natan Binotto, Benoit Cauet, Francisco Javier Farinos, Vratislav Gresko, Buruk Okan, Cla-rence Seedorf, Cristiano Zanetti

Napastnicy: Leite Ribeiro Adriano, Andres Guglielminpietro, Mohammed Kallon, Anto-nio Pacheco, Alvaro Recoba, Ronaldo, Hakan Sukur, Nicola Ventola, Christian Vieri.

Trener: Hector Cuper.

Legia z Valencią

Town - Helsingborg IF, Paris St. Germain - Rapid Wiedeń, 1. FC Union Berlin - Litex Łowecz, FC Kopenhaga - Ajax Amster-dam, PAOK Saloniki - FC Marila Pribram, Glasgow Rangers - Dyna-mo Moskwa, Halmstad BK - Sporting Lizbona, Real Sara-gossa - Servette Genewa, Leeds

United - Troyes Aube, CSKA Ki-jów - FC Bruges, FC Utrecht - AC Parma, NK Osijek - AEK Ateny, Viking Stavanger - Her-tha BSC Berlin, Grasshoppers Zurych - Twente Enschede, Varteks Varaždin - Broendby IF Kopenhaga, Hapoel Tel Awiw - Chelsea Londyn, Celta Vigo - Slovan Liberec, AC Milan - CSKA Sofia.

Nie spełniły się życzenia wiślaków

Wczoraj, tuż po 12 więk-szość piłkarzy Wisły zebrała się w klubowej kawiarni i z lekkim niepokojem czekała na wyniki losowania II rundy Pucharu UEFA.

Wiślaczy wtedy już wiedzieli, że trafią na jedną z sześciu dru-żyn: Inter Mediolan, Ajax Am-sterdam, Glasgow Rangers, Paris St. Germain, PAOK Saloniki lub Union Berlin. Wszyscy marzyli oczywiście o niemieckim drugo-ligowcu. Mirosław Szymkowiak próbował uspokajać kolegów: - W najgorszym razie zagramy w Glasgow. Inni wahali się: Paryż czy Saloniki. O Włochach nikt nie chciał mówić na głos, bo to byłoby najgorsze rozwiązanie. O 12.20 nadeszła wiadomość: In-ter Mediolan!

- Trafiłiśmy już w tym roku na Barcelonę, teraz na Inter, na pewno nie jesteśmy faworytami - powiedział **Olgierd Moska-lewicz**. - Ale to jest tylko piłka. Do-bre w naszej sytuacji jest to, że tam gramy pierwszy mecz. Posta-ramy się o niespodziankę. Dla nas są to kolejne doświadczenia. Mamy za sobą mecze z Realem Saragossa, Porto, Barceloną i na pewno nie przestraszymy się In-teru Mediolan. Przystąpimy do

Matches	
Paris SG	vs. SK Rapid Wien
1. FC Union Berlin	vs. PFC Litex Lovech
FC København	vs. AFC Ajax
Internazionale FC	vs. TS Wisła Kraków
FC PAOK Thessaloniki	vs. FC Příbram
Rangers FC	vs. Dinamo Moscow
UEFA CUP	

Fot. PAP/CAF

gry bez kompleksów. Jeśli u nich nie przegramy więcej niż jedną bramkę, to uważam, że zacho-wamy szansę na awans.

Kapitan „Białej Gwiazdy” **Ka-zimierz Moskal** rzeczowo ustosunkował się do wyników loso-wania: - Wiedząc, na kogo może-my trafić, typowałem Inter. To sa-ma przyjemność grać przeciwko takim drużynom jak Barcelona czy Inter. Mam nadzieję, że we Włoszech nie będzie pustych try-bun. Cieszę z takiego rywala.

Kibicem Interu od dzieciń-stwa jest **Marcin Baszczyński**: - Jest to moja ulubiona drużyna w Europie. Już w szkole podsta-wowej bardzo się interesowałem Interem. Kolega natomiast kibi-cował AC Milan. To naprawdę fajna sprawa, aczkolwiek Inter to trudny przeciwnik. Gdybym miał trafić na Francuzów, to wo-lę grać z Włochami.

Maciej Żurawski nie miał żadnych wątpliwości: - Co tu dużo mówić, Inter to rywal sil-

Szansa dla dublerów

Niedziela, godz. 14.30: Wisła - Widzew Łódź

Po trudnym, rewanżowym spotkaniu I rundy Pucharu UEFA z Hajdukiem piłkarze Wisły z podstawowej „11” mieli wczoraj tylko 25-minutowy rozruch, blisko godzinę po-więcili natomiast na odnowę. Pozostali gracze, nie wyłącza-jąc Marka Zajęca, Sundaya i Marcina Szałęgi, których pod koniec II połowy czwartkowego meczu oglądaliśmy na boisku, oraz Argentyńczyka Mauro Cantoro, ćwiczyli jak zwykle.

Wszyscy z niecierpliwością czekali na wyniki losowania II rundy Pucharu UEFA. Trener **Franciszek Smuda** nie chciał za wiele mówić o niedzielnej, pierwszoligowej potyczce z Wi-dzewem Łódź.

- *Kazimierz Moskal, Olgierd Moskalewicz i Kamil Kuzera to są zawodnicy, którym na pew-no dam odpocząć. Może jeszcze dwóm.*

- *Czy ławce rezerwowych pojawi się w tej sytuacji Nige-ryjczyk Kalu?*

- *Spróbujemy go i w pierwszej drużynie. Przed rozpoczęciem wiosennej batalii o mistrzostwo*

Polski, muszę sprawdzić już te-raz wszystkich zawodników, których mamy w kadrze. Kto się nadaje do tej walki, a kto nie.

- *W czwartek zadebiuto-wał Marcin Szałęga. Wiąże z nim Pan nadzieję?*

- *Już powiedziałem, że wła-śnie ten chłopak razem z Kuze-rą najwcześniej będą grali w pierwszym zespole Wisły. A decydują o tym jego umiejęt-ności.*

- *Czy w niedzielę załatwi Pan porachunki z Widzewem za porażkę w Łodzi 2-3?*

- *Nigdy z nikim się nie rozli-czam.*

Trener Widzewa **Marek Kusto** był w Krakowie na me-czu Wisły z Hajdukiem Split. Przed ponowną wizytą w pod-wawelskim grodzie stwierdził: - *Jest to liga, trzeba wygrywać, nie robić niespodzianek, ale wierzyć w to, że można wal-czyć nie tylko o zwycięstwo, lecz także o remis. Wisła jest niewątpliwie czołowym zesp-ołem ekstraklasy. Nie można się sugerować zmęczeniem zawo-dników po meczu z Hajdukiem,*

bo kadrę mają taką, że niektó-rzy będą mogli odpocząć.

W drużynie gości zabraknie kontuzjowanego **Sergiusza Wiechowskiego**, z tego same-go powodu nie mogą wystąpić wiślaczy: **Ryszard Czerwiec** i **Grzegorz Kaliciak**.

10. kolejka spotkań: grupa A, sobota - Zagłębie Lubin - KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (16), niedziela - Wisła Kraków - Widzew Łódź (14.30), GKS Ka-towice - Polonia Warszawa (16); grupa B, sobota - Pogoń Szcze-cin - Amica Wronki (15.30), Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp. - RKS Fameg Radomsko (16), Stomil Olsztyn - Śląsk Wro-cław (16), niedziela - Legia War-szawa - Ruch Chorzów (17).

Zwycięstwo Odry

W meczu rozegranym wczoraj: Górnik Zabrze - Odra Wodzisław 1-3 (0-1). Bramki: Wróbel 86 - Malinowski 14, Si-bik 63 (karny), Chałbiński 73 (głową). Żółte kartki: Wróbel (Górnik) - Rocki, Sibik. Sę-dziował Antoni Fijarczyk (Sta-łowa Wola). (SAS)

Sprawcy ujęci

Chorwaci przed kolegium

Policja zatrzymała czte-rech mężczyzn, w wieku 17-21 lat, podejrzanych o udział w bójce z kibicami Hajduka Split, w wyniku któ-rej czterech Chorwatów doznało lekkich obrażeń, jedne-go, z raną kłutą odwieziono do szpitala (o zdarzeniu infor-mowaliśmy we wczorajszym numerze). Po opatrzeniu rany Chorwat wyszedł ze szpitala.

Natomiast kilkunastu jego rodaków odpowiadało wczoraj przed kolegium ds. wykroczeń. 11 Chorwatów, w wieku 17-28 lat, rzucając race na boisko, za-kłóciło bowiem porządek pod-czas czwartkowego meczu I rundy Pucharu UEFA Wisła - Hajduk.

(SAS)

Oddać „czerwoną latarnię”!

W II lidze: Hutnik - Włókniarz Kietrz

Podczas bieżącego weeken-du odbędą się mecze 12. kolej-ki II ligi piłkarskiej. Outsider tabeli **Hutnik Kraków** zmierzy się dziś na własnym boisku z zajmującym 17. lokatę **Włók-niarzem Kietrz** (początek me-czu o godz. 13).

Krakowianie z pięciu me-czów rozegranych do tej pory na Suchych Stawach wygrali tylko jeden - na inaugurację sezonu z Tłokami Gorzyce. Czy dziś zwyciężą po raz drugi? Jeśli tak, to na pewno opuszczą mało eks-ponowane miejsce i oddadzą „czerwoną latarnię” innej druży-nie (może właśnie kietrzanom).

W tym tygodniu w Hutniku doszło do rozmów kierownictwa klubu z drużyną i trenerem. Do personalnej rewolucji - wbrew przypuszczaniom niektórych osób - nie doszło. Trener **Wła-dysław Łach** może (jak długo?) spać spokojnie, ale... W klubie nikt nie ukrywa, że dzisiejszy mecz trzeba bezwzględnie wy-grać. W porównaniu z ostatnimi meczami nikt nie narzeka na

problemy ze zdrowiem, nikt nie musi pauzować za kartki. Nic tylko grać i... wygrać.

- *Mobilizowaliśmy się do tego meczu przez cały tydzień. Liczy-my oczywiście na zwycięstwo. Nie chcemy, żeby nas chwalono za pojedyncze akcje. Co z tego, że gramy ładnie dla oka, skoro nasz punktowy dorobek jest ciągle ma-ły. Pracowaliśmy nad tym, żeby nasza gra była skuteczna. Włók-niarz nie będzie łatwym przeciwni-kiem, ale jeśli chcemy polep-szyć naszą sytuację, musimy wy-grać - powiedział trener hutni-ków **Władysław Łach**.*

Pozostałe pary: Tłoki Gorzy-ce - Arka Gdynia, Zagłębie So-snowiec - Ceramika Opoczno, KS Myszków - Górnik Polkowice, Jagiellonia Białystok - Het-man Zamość, Lukullus Świt No-wy Dwór Mazowiecki - Ryan Odra Opole, GKS Bełchatów - Lech Poznań, Garbarnia Szcza-kowianka Jaworzno - Ruch Ra-dzionków, Orlen Płock - Polar Wrocław oraz ŁKS Łódź - Gór-nik Łęczna. (FIL)

W zakładach Toto-Gol należy ty-pować bramkowe wyniki meczów. Po-niżej podajemy zestaw par na mecze

w ekstraklasach polskiej, angielskiej i niemieckiej (które odbędą się dziś, jutro i pojutrze) typy „Dziennika”, typy ekspertów i prognozę wyników.

1. Katowice - Polonia Warszawa	2-1	1-1	2	5	3
2. Pogoń Szczecin - Amica Wronki	2-1	2-2	3	4	3
3. Ipswich Town - Leeds United	1-2	0-1	3	3	4
4. Newcastle - Liverpool	1-1	2-2	3	3	4
5. Werder Brema - Borussia MG	2-0	3-2	4	3	3
6. Wolfsburg - Kaiserslautern	0-1	2-2	3	3	4

Dla ww. zakładów obowiązuje oznaczenie: Z 1. (FIL)

Dziś i jutro odbędą się kolejne mecze w I i II lidze polskiej. Nasz

ekspert **Stanisław Wayda** typuje grę na 16 zakładów skróconych. 7 meczów typuje trzydrogowo, a w 6 stawia na pewniaków. Gwarancją minimum wygranych jest 1 dwunastka, 3 jedenastki i 3 dziesiątki.

1. Katowice - Polonia Warszawa	2	5	3	-	X	-
2. Wisła Kraków - Widzew Łódź	6	3	1	1	X	-
3. Zagłębie Lubin - KSZO	5	4	1	1	-	-
4. Groclin - RKS Radomsko	5	3	2	1	X	-
5. Legia Warszawa - Ruch Chorzów	7	2	1	1	-	-
6. Pogoń Szczecin - Amica Wronki	3	4	3	-	-	2
7. Stomil Olsztyn - Śląsk	5	3	2	1	-	2
8. GKS Bełchatów - Lech Poznań	3	4	3	1	-	2
9. Hutnik - Włókniarz Kietrz	4	4	2	1	-	-
10. Jagiellonia - Hetman Zamość	3	4	3	1	X	-
11. KS Myszków - Górnik Polkowice	2	5	3	1	X	-
12. Szczakowianka - Ruch Radzionków	4	3	3	-	X	-
13. Zagłębie Sosnowiec - Ceramika	3	4	3	1	X	-

System do nabycia: kolektura Kraków Rynek Kleparski 5. (FIL)

W III lidze piłkarskiej

Debiut Palika

Wizyta Cracovii w Nowym Sączu i Górnika Wieliczka w Proszowicach zapowiadają największe emocje w 11. kolejce piłkarskiej III ligi. Trenerski debiut czeka w niej Czesława Palika, który we wtorek objął wielicki zespół.

Nikt nie narzeka

Czesław Palik, po ponad 25 latach pracy w trenerskim fachu debiutu się nie boi: - *Jednak sytuacja jest dla mnie dość nowa, dotąd obejmowałem zespoły w przerwach wiosennej lub zimowej, a nie w trakcie sezonu. Niedzielnym mecz w Proszowicach wydaje mi się sporą niewiadomą. Odbylem cztery treningi z zespołem, zdążyłem poznać zawodników, widzę ich zaangażowanie w pracy, ale nie wiem, jak będą reagować na moje wskazówki. Skład mam już niemal przygotowany, zastanawiam się tylko nad obsadą lewej obrony - waham się pomiędzy Kusią i Górą. Odbylem też szczerą rozmowę z Filipczakiem, zachęcając go do wysiłku w pracy. Nie przejmuję się natomiast doniesieniami o kolizji terminów pomiędzy ligą halową, w której grają Dąbrowski i Filipczak, z niedzielnym meczem. Nie rozmawiali ze mną o ewentualnej absencji. Przyznaję, że największy szok, jaki w Wieliczce przeżyłem, wiąże się z tym, że w szatni nie słyszę narzekań na to, że zawodnicy mają niezapłacone premie czy stypendia. Może nie są one wysokie, ale pewne, więc zawodnicy nie mają się w Górniku o co martwić. Muszą tylko dobrze grać.*

Palik chciałby zadebiutować zwycięsko: - *Wtedy i zawodnicy uwierzyliby, że mam szczęście i pewniej by się poczuli w kolejnych meczach, ale słyszę z obozu rywala, że zamiar ma taki sam. Proszowianka to mocny zespół, budowany od kilku lat, dobrze gra skrzydłami, stosuje wymiennosć pozycji, mimo wszystko mam nadzieję, że uda mi się jej siłę nieco zneutralizować.*

Treningi po kontuzji wznowił Robert Włodarz, na drobny uraz narzeka Jacek Mróz, ale będzie do dyspozycji trenera.

Wojciech Stawowy, trener Proszowianki, zapowiada walkę o zwycięstwo, zwłaszcza że dysponuje pełną kadrą, a zawodnicy przed własną publicznością będą się chcieli zrehabilitować za porażki ze Świtem i Cracovią.

Trener atutem Sandecji?

W ostatnich latach pojedynki Sandecji i Cracovii w Nowym Sączu kończyły się najczęściej remisami. W drużynie sądeckiej w ostatnich dniach kilku graczy chorowało na grype (Mikołajczyk, Ciastoń, Froehlich i Łukasik), ale dzisiaj powinni wybiec na boisko. Atutem gospodarzy jest trener Ireneusz Adamus, który przez wiele lat był trenerem „Pasów” i dobrze zna ten zespół.

W Cracovii dobre nastroje po trzech kolejnych wygranych w III lidze. - *Jedziemy do Nowego Sącza powalczyć o 3 punkty, ale rywal jest silny, nieobliczalny - mówi grający II trener Paweł Zegarek. - Do zespołu wraca do kartkach pomocnik Baran. Na pewno nie wystąpi obrońca Wacek, który ma kontuzję przywódciciela. Jej leczenie potrwa dłużej. Ostateczny skład trener Grzegorz Kmita ustali w dniu meczu. Nasta trener oglądał poniedziałkowy pojedynek Unia Tarnów - Sandecja (3-1), co powinno nam pomóc w przyjęciu właściwej taktyki.*

Bez Jawienia

Krzeszowicki Świt zagra w niedzielę w Kraśniku ze Stalą. - *Niewiele wiemy o rywalu, ponieważ, jak my, jest beniaminkiem. Nie będziemy jednak dostosowywać swojej gry do wymogów przeciwnika - mówi trener Świtu Ryszard Kruk - Będziemy grać swoje, mam nadzieję, że stworzymy sporo sytuacji podbramkowych, z których część uda się wykorzystać. Atmosfera w zespole po zwycięstwach z Proszowianką i Siarką, a więc w meczach, których nie byliśmy faworytami, jest bardzo dobra.*

Trenuje już Jarosław Giszka, decyzyja o tym, czy zagra zapadnie przed niedzielnym spotkaniem. Chory był też Ja-

cek Bogusz, dochodzi do pełni sił. Dotkliwą stratą jest dla Świtu absencja napastnika Piotra Jawienia, który pauzuje za 4 żółte kartki.

Niedźwiedź jak Małysz

- *Powoli wyczerpuje mi się zestaw metod, którymi mogę mobilizować zespół w trudnej sytuacji - mówi trener Niedźwiedzia Piotr Kocąb. Jego drużyna gra w niedzielę z Wisłoką Dębica, borykającą się z podobnymi problemami finansowymi jak klub z Niedźwiedzia. Ten może mieć jeszcze nadzieję na poprawę, ponieważ wciąż toczą się rozmowy na temat sponsoringu ze strony firmy Felix. - Oferujemy jej wiele form długoterminowej reklamy, już teraz jesteśmy kojarzeni z orzeszkami, wizerunek firmy jako mecenasa sportu na pewno tylko by zyskał. Zapytano mnie w Feliksie, czy będziemy drugim Małyszem. Na miarę regionu na pewno możemy być. Czekamy na poniedziałek, wraca wtedy prezes Feliksa, mamy podjąć rozmowy - mówi Kocąb.*

Potwierdza to ostatni mecz Niedźwiedzia, który w ciagle malejącym składzie (ostatnio z gry zrezygnowali Robert Bujak i Robert Poskrobko) pokonał Ładę w Biłgoraju, zjawiając się na jej stadionie 10 minut przed meczem (z powodu awarii autokaru). W niedzielę do składu Niedźwiedzia wróci Robert Pobrotyn (pauzował za kartki), wypadł z niego natomiast Marcin Lukaj, któremu na treningu odnowiła się kontuzja. Powrót na boisko Krzysztofa Szarego zależy od postępów w rehabilitacji po operacji, to zaś związane jest m.in. z tym czy znajdą się pieniądze na dwa zastrzyki mające przyspieszyć leczenie (są warte ok. 500 zł).

Zestaw par 11. kolejki III ligi:

- Polonia - Korona (s. 15), Sandecja - Cracovia (s. 15), Siarka - Unia (s. 15), Stal S. W. - Star (s. 15), Niedźwiedź - Wisłoka (n. 15), Pogoń L. - Łada (n. 15), Pogoń S. - Lewart (n. 15), Proszowianka - Górnik (n. 15), Stal K. - Świt (n.15).

(AS, MAS)

Małopolska najlepsza

Krajowy finał Regions Cup - UEFA

Amatorska reprezentacja Małopolski wygrała finałowy turniej ogólnopolskich eliminacji Regions Cup UEFA, traktowanych jako mistrzostwa Europy amatorów. Wiosną przyszłego roku Małopolanie będą reprezentować Polskę w europejskich eliminacjach do finału Regions Cup (w grupach grać w nich będą amatorskie reprezentacje krajów Europy, aż do wyłonienia finalistów Regions Cup).

O awansie drużyny prowadzonej przez trenerów Krzysztofa Szopę i Leszka Walankiewicza przesądził remis z reprezentacją

regionu opolskiego, wywalczony w ostatnim meczu turnieju rozgrywanego w Gorlicach.

Małopolska - Opolskie 0-0

Sędziował Grzegorz Gromek z Warszawy. Żółte kartki: Marzec, Włodarz, Klimek, Borowczyk - Konik, Bardian, Rychlewicz. Czerwona kartka: Rychlewicz - za drugą żółtą kartkę.

Małopolska: Szuba - Włodarz (60 Klimek), Gawłowicz, Górski, Jagła (40 Ciepichał) - Okas, Marzec (85 Kluska), Cienkosz, Sacha - Borowczyk (80 Seidler), Balonek.

Piłkarze Małopolski dbali najbardziej o to, by nie przegrać. Już bowiem remis (po dwóch wcześniejszych wygranych) dawał im pierwsze miejsce w turnieju. Pierwsza połowa przebiegała pod dyktando gości. W 20 min Wienkel otrzymał dokładne podanie od Świętka, ale jego strzał wypadł Szuba. Bramkarz gospodarzy należał do wyróżniających się piłkarzy na boisku. (JEC)

W drugim meczu: Kujawsko-Pomorskie - Podlaskie 2-5. 1. Małopolska 3 7 5-2. 2. Opolskie 3 4 4-3. 3. Podlaskie 3 3 7-9. 4. Kujawsko-Pom. 3 3 5-7

Czuję się Polakiem

Kolarz Ondrej Sosenka nie chce reprezentować Czech

Ondrej Sosenka, zwycięzca tegorocznych wyścigów „Solidarności”, Tour de Pologne i Wyścigu Asów Fiata, oświadczył, że czuje się Polakiem i stara się o obywatelstwo polskie. Zbiera pamiątki rodzinne i metryki polskich pradziadów z Rajbrotu, miejscowości w powiecie bocheńskim. Powołuje się przy tym na sentyment do Sądeckich i Limanowej.

- Dotarłem do dokumentów, z których wynika, że mój pradziad Andrzej Sosenka urodził się 8 listopada 1867 roku w Rajbrocie - mówi kolarz. - Z losów mojej rodziny wynika, że od wieków była związana z Limanową i Nowym Sączem. Andrzej Sosenka wyemigrował w pierwszych latach dwudziestego wieku do Czech koło Ostrawy.

- Od samego początku był Pan świadomy, że jeden z przodków pochodził z Polski?

- Tak, dlatego, że mój dziadek opowiadał o swoim dziadku. Pamięć o nim była w domu żywa.

- Myślał Pan już wcześniej o zmianie obywatelstwa czy dopiero po ostatnich sukcesach?

- Szczerze mówiąc, taka myśl pojawiła się po raz pierwszy 3-4 lata temu. Siłą rzeczy nie była jednak skonkretyzowana i jak sądzę wynikała przede wszystkim z fatalnej organizacji w czeskiej federacji. Od kilku lat nie ma tam żadnej koncepcji pracy. Sytuacja pogorszyła się jeszcze w ubiegłym roku, gdy,

mimo że trzy razy byłem mistrzem Czech w jeździe indywidualnej na czas, do Sydney został najpierw wysłany Hruszka, a po jego dyskwalifikacji za doping - Koneczny. W tym roku, po sukcesach w Polsce, powiedziałem dziennikarzom, że jeden z moich przodków pochodzi z Polski. Podchwycili to koledzy z CCC Mat i od tego zaczęły się bardziej konkretne działania.

- Co przeważało: praktyki czeskiej federacji czy wyższy poziom kolarstwa w Polsce?

- Na pewno to pierwsze. Jest tam wiele niejasności, wiele rzeczy jest nieustalonych. W Polsce jest zupełnie inaczej, poza tym ścigam się w tutejszej ekipie, z którą mam podpisany kontrakt do 2003 roku.

- Jaki ma Pan ewentualnie cel w reprezentacji Polski?

- Najmocniej czuję się w czasówce, więc być może już za rok będę mógł wystąpić w waszych barwach i coś osiągnąć, ale myślę, że w ciągu czterech lat mam szansę na medal w mistrzostwach świata. Na temat reprezentacji rozmawiałem już z prezesem Walkowiakiem.

- Co zdecydowało o bardzo udanym tegorocznym sezonie?

Korty tenisowe „Medicina”

przy ul. Kasztelańskiej 22 (obok Błoi), tel. 427-33-37

Kursy gry w tenisa dla:

- dzieci
- młodzieży
- dorosłych

Zajęcia są prowadzone przez profesjonalnych trenerów. Możliwość wykupu abonamentu.

1887501e

Motyka odmówił halowcom

Marek Motyka, trener rezerw Wisły, odmówił komisji PZPN ds. piłki nożnej pięcioosobowej. Jej szef, Zdzisław Wolny, proponował Motyce posadę trenera halowej reprezentacji Polski.

- *Wymagania były duże: najwyższa licencja trenera, wszechstronne obserwacje kadrowiczów rozsianych po całej Polsce... Pieniądze zaś marne. Tyle, ile mi zaproponowano, zarabiam*

trenerzy drużyn trawiastych z czwartej czy piątej ligi. Choć posada jest atrakcyjna prestiżowo, najbliższą przyszłość wiąże z Wisłą - powiedział Motyka.

Wolny ma kłopot ze znalezieniem następcy Romana Sowińskiego. Kandydatura Romana Koseckiego upadła, natomiast Gothard Kokott zrezygnował po zapoznaniu się z propozycją finansową. (MARO)

Przebudzenie rywali MJ

John Stockton, który spędził w Utah Jazz 17 sezonów, zgodził się na 30-procentową obniżkę pensji. Dzięki temu zawarł 2-letni kontrakt, opiewający na ok. 16 mln dol. Gdy umowa wygaśnie Stockton będzie miał 41 wiosen i wówczas prawdopodobnie zakończy karierę. Clyde „Szybowiec” Drexler po roku bezczynności (rezygnacja z kariery trenerskiej w NCAA) zatrudnił się w Denver Nuggets jako doradca generalnego menedżera klubu. Podobną posadę w Indiana Pacers zajął strzelecik król wszech czasów Kareem Abdul-Jabbar. Dział kadry: mistrzowie NBA, LA Lakers, pozyskali Dennisa Scotta, rekordzistę celnych rzutów trzypunktowych w meczu (11) oraz w sezonie (267). Innym nowym ko-szykarzem LAL jest Dickey Simpkins, ongiś trzykrotny mistrz NBA w barwach Chicago. (MARO)

Sportowy ekran

W telewizji polecamy m.in.: SOBOTA. 13.45-14.30 i 20-23 EUROSPORT: MŚ w kolarstwie torowym; 15.25 POLSAT SPORT: Schalke - Energie (liga niemiecka); 15.55 CANAL PLUS: liga angielska; 17.25 POLSAT SPORT: Wolfsburg - Kaiserslautern (liga niemiecka); 19 CANAL PLUS i 22.55 TVP 1: Grand Prix Szwecji (żużel); 19 SAT 1: liga niemiecka; 21 WIZJA SPORT: gala boksu zawodowego (Iwona Guzowska); 21.05 POLSAT SPORT:

Hertha - Koeln (liga niemiecka); 22 TVP 1: Gala boksu zawodowego; 22.25 CANAL PLUS: Liga+ (liga polska); 23.45 CANAL PLUS NIEBIESKI: Juventus - Roma (liga włoska).

NIEDZIELA. 10-11.45 i 17.30-19.30 EUROSPORT: MŚ w kolarstwie torowym; 14.15 CANAL PLUS: Wisła - Widzew (liga polska); 16.30-17.15 EUROSPORT: Vuelta Espana (kolarstwo); 16.40-17.25 POLSAT SPORT: liga niemiecka; 17.25

POLSAT SPORT: Bayern - Stuttgart (liga niemiecka); 18.10 RAI UNO: liga włoska; 19 TVP 2 i 21.35 TV Polonia: Gol (mag. piłkarski); 19 SAT 1: liga niemiecka; 20 RTL i 24 DSF: Formuła 1 (GP USA); 20.25 CANAL PLUS NIEBIESKI: Lazio - Parma (liga włoska); 21.05 TVP 1: Sportowa jedynka; 21.45 TVP 1: Rajd Karkonoski (automobilizm); 22.05 CANAL PLUS: Sport+ (mag.); 23.45 POLSAT SPORT: finał piłkarskich MŚ do lat 17.

Transport

NAJTANIEJ. 012/654-13-92, 0600-613-256. 52374/A

Biznes

DZIAŁAJĄCY drink-bar sprzedam. 0609-530-224. 62856/A

POSZUKUJĘ współnika do ukończenia adaptacji dworku na dom opieki lub pensjonat. 0603-923-030. 63021/A

Różne

DIETA Cambridge, najtaniej. /012/41-41-333. 61534/S

EKSTRAMASAŻ. 0502-714-666. 45065/A

EKSTRAMASAŻ. 0502-991-173. 45066/A

ŚWIADKOWIE wypadku 25.09 ul. Lublańska 18.30 Garbusa i Skody. /012/412-60-89. 62765/A

WYSOKA nagroda za wskazanie miejsca postoju Peugeot Boxer bus, srebrny metalik, nr rejestracyjny KWV 3846. 0606-695-911. 62925/A

Ogłoszenia ekspresowe

Dokończenie ze str. 13

Zguby

LEGITYMACJA UJ Wojciech Pietrzyk. 63090/A

Cyklinowanie

BEZPIYŁOWO układanie. 012/644-42-98. 57254/A

Flizowanie

FLIZOWANIE. 012/273-57-09. 63084/A

Usługi budowlane

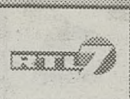
DOCIEPLANIE elewacji tanio. 012/387-13-28, 0603-34-50-60. 63079/A

Naprawy

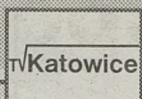
TELEWIZORA. /012/636-00-41. 6669/D

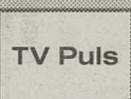
6.30 Rakieta – kino familijne (USA, 2000), reż. Christopher Bremble, wyk. Marilu Henner
8.15 Nieznany świat mody
9.10 Spotkanie na Atlantyku – dramat (Polska, 1980), reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Teresa Budzisz-Krzyżanowska
11.15 Siostra z innej planety – kino familijne (USA, 2000), reż. Steve Boyum, wyk. Courtney Draper
12.55 Ping – kino familijne (USA, 2000), reż. Chris Baugh, wyk. Lou Ferrigno
14.30 Gwiazdy Hollywood
15.05 Miodocieni golfiarze – komedia (USA, 1998), reż. Harvey Frost, wyk. Tom Arnold, Marcus Hondro
16.45 Rakieta – kino familijne (USA, 2000), reż. Christopher Bremble, wyk. Marilu Henner, Robert Wagner
18.25 Gwiazdy Hollywood
19.00 Głosy Aniołów – dramat (USA, 2000), reż. Peter O'Fallon, wyk. Ray Liotta, Vanessa Redgrave, Trevor Morgan
21.00 Kasa (3) – serial obyczajowy (USA, 2000), reż. John David Coles, wyk. Tom Everett Scott, Jennifer Connelly, Bridgette Wilson
22.00 Premiera: Zakręt – thriller (USA, 1998), reż. Dan Rosen, wyk. Matthew Lillard, Michael Vartan, Randall Batinko
23.30 Ostatni pościg – film akcji (USA, 2001), reż. Anthony Hickox, wyk. Armand Assante
1.05 Opowieści Lady Chatterley: Fantazje (3) – serial erotyczny (USA)
1.35 Joanna d'Arc – film historyczny (Francja, 1999), reż. Luc Besson, wyk. Milla Jovovich
4.05 Być zabójcą – film akcji (Niemcy, 1999), reż. Thomas Bohn, wyk. Dennis Hopper
5.30 Nieznany świat mody

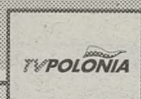
7.00 Teledyski
8.00 Odjazdowe kreskówki
10.30 Teleshopping
11.00 Przesłanie – film fantastyczny (USA, 1997), reż. Aaron Stevenson, wyk. Peter Benson, Lorelei Gardner, Oliver Dutton, Ross Simmons, Edward J. Holland
12.35 Greenstone (5) – serial obyczajowy (Nowa Zelandia, 1999), wyk. Richard Coyle, Andy Anderson, Tunga Baker, Timothy Balme, Paki Cherrington
13.25 Teleokazja – podróże
13.55 Gra w przeboje
14.25 Amerykańskie wakacje – komedia (USA, 1991), reż. James Slocum, wyk. Tony Crane, Brian Austin Green, Joanna Kerns
16.10 Niesamowite maszyny
17.05 SeaQuest (51) – serial sf (USA, 1993), reż. Jesus Trevino, wyk. Michael Ironside, Don Franklin, Jonathan Brandis
18.00 Słoneczny patrol (16) – serial przygodowy (USA, 1989), reż. Scott Brazil, wyk. David Hasselhoff, Parker Stevenson, Shawn Weatherly
19.00 Boyzone
20.00 Umrzeć dla miłości – thriller (USA, 1993), reż. Robert Iscove
21.45 Sąsiad – thriller (USA, 1993), reż. Rodney Gibbons, wyk. Rod Steiger, Linda Kozlowski, Ron Lea, Benjamin Shriranian, Bruce Boa, Jane Wheeler (105 min.)
Młode małżeństwo Mary i John oczekują narodzin pierwszego dziecka i poszukują domu. Ich uwagę zwraca stara, stylowa willa, na którą trafiają przypadkiem.
23.30 Lustrzane odbicia II – film erotyczny (USA, 1994)
1.05 Boyzone
1.55 Umrzeć dla miłości – thriller (USA, 1993), reż. Robert Iscove, wyk. Tim Matheson, Tracy Pollan, Lee Garlington
3.25 Teleshopping

7.00 Waldo Wspaniały (24) – serial dla dzieci (Francja, 1999), reż. Jean-Pierre Jacquet
7.30 Tommy i Oscar (16) – serial animowany
8.00 Spotkania z tradycją
8.25 Prognoza pogody
8.30 Z życia Kościoła
8.50 TV Katowice proponuje...
9.00 Święty (3) – serial sensacyjny (USA, 1966), wyk. Roger Moore
10.00 Łza się w oku kręci: Głos pustyni – film fabularny (Polska), reż. Michał Waszyński, wyk. Nora Ney, Eugeniusz Bodo, Adam Brodzisz
11.30 Sekrety szybkości
12.30 Skarbiec
12.55 Meksyk i Karaiby
13.20 Zaproszenie
13.40 Te wspaniałe sztuki magiczne
14.30 Mała Meg, duża Meg (8) – serial fantastyczny, reż. Sylvie Boden, wyk. Carolyn Pickles, Vicki Lee Taylor, Christopher Villiers
15.00 Lassie (14) – serial przygodowy (Kanada, 1997), reż. Rene Bonniere, wyk. Susie Almgren
15.25 Muzyka łączy pokolenia
16.10 To lubię
16.30 Folklor i jazz
17.00 Piknik z TV Katowice
17.50 Palce lizać – kuchnia regionalna
18.00 Aktualności
18.15 Wiadomości sportowe
18.20 Od Rawy do Rawy
19.00 Ptaki ciemnych krzewów (3) – serial obyczajowy (USA, 1983), reż. Daryl Duke, wyk. Richard Chamberlain
20.40 Telekurier Bis
21.00 Piosenki z San Remo
21.30 Aktualności
21.40 Wiadomości sportowe
22.00 Kino mocne: Serce w rozterce – komedia (USA, 1996), reż. Jon Sherman, wyk. Dan Futterman
23.35 Lodowy sen nocy letniej

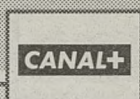
7.00 Telesklep – program reklamowy
8.00 Rycerz Redwall (17) – serial rysunkowy (Wielka Brytania, 1991)
8.30 Strażnicy prawdy: Św. Bernadetta (4) – serial animowany
9.00 Domek na preri: Ból dziecka (20) – serial obyczajowy (USA, 1974-83)
10.00 Dotyk anioła: Chroniąc Grace (95) – serial obyczajowy (USA, 1994)
11.00 Raport specjalny
11.30 Archiwum XX wieku
12.00 Czarno-biały
12.30 Jednostka Kisiel
13.30 Remington Steele (62) – serial sensacyjny (USA, 1982-87), reż. Gabrielle Beaumont, wyk. Stephanie Zimbalist
14.30 Wyprawy w nieznane
15.30 Cudowne lata: Fortuna Pfeifferów (79) – serial obyczajowy (USA, 1991), reż. Jim McBride, wyk. Fred Savage, Dan Lauria, Josh Saviano
16.00 Jak się robi...?
16.30 Krzyżacy (1) – film historyczny (Polska, 1960), reż. Aleksander Ford, wyk. Andrzej Szalawski, Grażyna Stanisewska, Mieczysław Kalenik
18.15 Scarlett (2) – serial obyczajowy (USA, 1994), reż. John Erman, wyk. Joanne Whalley-Kilmer
19.55 Pogoda
20.00 Wydarzenia
20.30 Zdarzyło się jutro: Broń (8) – serial fantastyczny (USA, 1996)
21.25 Pan wzywał Milordzie (4) – serial komediowy (Wielka Brytania, 1988-1992), reż. David Croft, wyk. Paul Shane
22.20 Nieoczekiwana zmiana miejsc – komedia (USA, 1983), reż. John Landis, wyk. Dan Aykroyd
0.30 Pan wzywał Milordzie (4) – serial komediowy (Wielka Brytania, 1988-1992), reż. David Croft, wyk. Paul Shane

6.00 Wielka miłość Balzaka (4) – serial biograficzny
7.00 Echa tygodnia
7.30 Cieszy mnie hole od małego
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Lecznica pod św. Franciszkiem
8.45 Ziarno
9.10 Łowcy przygód
9.35 Plebania (4) – serial obyczajowy
10.00 Kultura od kuchni
10.30 Uczmy się polskiego
11.05 Klan (486) – telenowela
11.30 Klan (487) – telenowela
11.55 Klan (488) – telenowela
12.20 Dzieje kultury polskiej
13.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
13.35 Mapeciatka (65) – serial animowany
14.00 Skarbiec
14.30 Piraci
15.00 Jest jak jest (3) – serial obyczajowy
15.30 Dialogi z przeszłością
16.00 Chrzęszcz brzmi w trzcinie...
16.20 Kurier z Waszyngtonu
16.35 Na odzew Grubby
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedyńki
17.30 Era gwiazd – Natalia Kułska
18.05 Na dobre i na złe (54) – serial obyczajowy
18.55 Zaproszenie
19.15 Przygody Misia Colargola
19.30 Wiadomości
19.50 Pogoda
19.53 Sport
20.00 Córy szczęścia – dramat (Polska/Węgry/Niemcy, 1998)
21.55 Gwiazdy z Kabaretu Starszych Panów
22.30 Panorama
22.50 Sport-telegram
22.55 Benefis Bogusława Kaczyńskiego
23.50 Rozstaje 2001
0.25 Na dobre i na złe (54) – serial obyczajowy

7.00 Roskilde – koncert
8.00 Aficionado: Kuba – program muzyczny
9.30 Santana – reportaż
10.00 Panorama Australii – serial dokumentalny
10.30 Łowca duchów (26) – serial dokumentalny
11.00 Praktyczny przewodnik po Europie – program krajoznawczy
11.30 Królewskie rody świata (14) – serial dokumentalny
12.00 Wojny XX wieku: Wojna irańsko-iracka (1) – serial dokumentalny (USA)
12.30 Aficionado: Jan Garbarek – program muzyczny
13.00 Lwów moje miasto – film dokumentalny
13.50 Aficionado: Uczniowie Milesa Davisa – program muzyczny
15.00 Aficionado: Deus – program dokumentalny
15.30 Informacje
15.50 Biznes tydzień – magazyn informacyjny
16.15 Publicystyka – program publicystyczny
16.45 Kalejdoskop – magazyn
17.15 Planeta Południe – serial dokumentalny
18.30 Informacje
18.50 Kalejdoskop – magazyn
19.15 Wehikuł – magazyn motoryzacyjny
19.35 Aficionado: Eric Clapton – program dokumentalny
20.05 Chińscy mistrzowie Kung Fu – film dokumentalny
21.25 Na każdy temat – talk show
22.25 Słynne marki samochodów – serial dokumentalny (USA)
23.25 Europejski przegląd erotyczny (4)
23.50 Aficionado: Wielcy dyrygenci – program muzyczny

7.15 Łapu Capu
7.25 Diabelski Młyn – film animowany
8.00 Teletubbies II – serial animowany
8.25 Najlepsze w świecie – film psychologiczny (Polska, 1976), reż. Stanisław Jędryka, wyk. Mariusz Borecki, Emilia Krakowska, Maciej Góraj, Maria Góral, Irena Kownas
9.55 Chłopak na gwałt poszukiwany – komedia (Wielka Brytania, 1999), reż. Kay Mellor, wyk. Kerry Fox, Ray Winstone, Ben Daniels, David Morrissey, Jennifer Saunders
11.45 Ed – serial komediowy
12.30 Rozkodowany Bugs Bunny – film animowany
13.30 Aktualności Filmowe
14.00 Łapu Capu
14.10 Szósty zmysł – thriller (USA, 1999), reż. M. Night Shyamalan, wyk. Bruce Willis, Tony Collette, Olivia Williams, Haley Joel Osment, Donnie Wahlberg
15.55 Mecz + Mecz – magazyn sportowy
18.00 Szeroki Horyzont
19.00 Wstęp do Grand Prix Szwecji
19.15 Grand Prix Szwecji na żużlu
22.25 Liga +
23.25 Operacja „Pustynne piekło” – film sf (USA, 2000), reż. Nelson McCormick, wyk. Ron Perlman, Melik Malkasian, John Haymes Newton, Richard Tyson, Mary B. Ward
0.55 Powrót z piekła – melodramat (Estonia/USA, 1958), reż. Aleksandr Buravsky, wyk. Keith Carradine, Mia Kirshner, Brian Dennehy, Judd Hirsch
2.45 Mumia – horror (USA, 1999), reż. Stephen Sommers, wyk. Brendan Fraser, Rachel Weisz, John Hannah, Arnold Vosloo, Kevin J. O'Connor
4.45 Deser: Wredne sukiny – film krótkometrażowy
5.10 Liga włoska

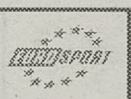
7.00 Archiwum krokodyli
7.30 Archiwum krokodyli
8.00 Łowca krokodyli: Siły natury
9.00 Sprzymierzeńcy
9.30 Weterynarze z Abu Dhabi
10.00 Na szlaku z Jeffem Corwinem: Galapagos
11.00 Archiwum krokodyli: Dziwni mieszkańcy Afryki
11.30 Archiwum krokodyli: Bliźnięta spotkania
12.00 Podróże Questa: Drapieżcy
13.00 Shark Gordon: Kosogony pelagiczne
13.30 Przygody Marka O'Shea: Klejnot w dżungli
14.00 Opowieści o koniach: Zaklinacz koni
14.30 Opowieści o koniach: Spędzanie wakacji w dżungli
15.00 Bezszałostne skrzydła
16.00 Kompania kruków
17.00 Ptaki morskie z Gaspe
18.00 Opiekunowie
18.30 Lekarzy dzikich zwierząt
19.00 Spotkania ze zwierzętami: Zwierzęta gór
19.30 Spotkania ze zwierzętami: Fauna Stanów Zjednoczonych
20.00 Shark Gordon: Kosogony pelagiczne
20.30 Archiwum krokodyli: Małpie figle
21.00 Zwierzęce archiwum X
21.30 Zwierzęce archiwum X
22.00 Nieujarzmiona Amazonia: Zielony ocean
23.00 Weterynaria przyszłości
23.30 Pogotowie dla zwierząt

8.00 Robactwo – serial dokumentalny
8.30 Powrót do natury – program przyrodniczy
9.00 Mama Tina – film dokumentalny
10.00 Żarłacz tygrysi – program przyrodniczy
11.00 Sztorm – film dokumentalny
12.00 Ataki rekinów II – program krajoznawczy
13.00 Największe z największych: Drapacze chimur – film dokumentalny
14.00 Robactwo: Mistrzowie ewolucji – serial dokumentalny
14.30 Powrót do natury: Zagrożone żyraty – program przyrodniczy
15.00 Mama Tina – film dokumentalny
16.00 Żarłacz tygrysi – program przyrodniczy
17.00 Sztorm – film dokumentalny
18.00 Ataki rekinów II – film dokumentalny
19.00 Padlinożerzy sawanny – program przyrodniczy
20.00 Młode i dzikie – program przyrodniczy
21.00 Kobra – król węży – program przyrodniczy
22.00 Zambezi – źródło życia – program krajoznawczy
23.00 Wspaniałe koty – program przyrodniczy
0.00 Niedźwiedzie grizzly – program przyrodniczy
1.00 Młode i dzikie – program przyrodniczy

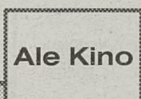
9.00 Tajemnicza góra
9.25 Shark Gordon
9.55 Brygada N
10.20 Brygada N
10.50 Święto smakoszy – droga 66 – serial dokumentalny
11.15 Łodzie marzeń – serial dokumentalny
11.45 W poszukiwaniu morskiego węża – program przyrodniczy
12.40 Wyprawa po złoto – serial dokumentalny
13.30 Era nauki – magazyn naukowy
14.25 Urodzeni geniusze – magazyn naukowy
15.15 Medycyna niekonwencjonalna – program medyczny
15.40 Medycyna niekonwencjonalna – program medyczny
16.10 Podróż giganta – program przyrodniczy
17.05 Łowcy – program przyrodniczy
18.00 Rekin z Zambezi – program przyrodniczy
19.00 Rekin z Morza Cortez – program przyrodniczy
20.00 Żarłacz biały – program przyrodniczy
21.00 Rekin przyszłości – program przyrodniczy
22.00 Rekin z głębin – program przyrodniczy
23.00 Prehistoryczne rekiny – magazyn naukowy
0.00 Tajemnicze rekiny
1.00 Rekin
2.00 Urazówka
2.30 Urazówka

8.30 YOZ – Youth Only Zone – magazyn
9.00 YOZ ACTION – magazyn
9.30 Magazyn olimpijski – magazyn
10.00 Turniej WTA w Lipsku – tenis
11.00 Mistrzostwa świata – wyścigi samochodowe
11.45 Eliminacje mistrzostw świata 2002 – piłka nożna
Zjednoczone Emiraty Arabskie-Chiny.
13.45 Zawody pucharu świata Vail – kolarstwo górskie
Zawody rozegrane w dniach 8-16 września.
14.30 Vuelta a Espana – kolarstwo
20 etap: Guadalajara – Alto de Abantos (173 km).
17.15 Eurosportnews flash – wiadomości sportowe
17.30 Eurosport Super Racing Weekend – magazyn
19.00 Turniej WTA w Lipsku – tenis
Półfinały.
20.00 Mistrzostwa świata w Antwerpii – kolarstwo torowe
Mężczyźni: wyścig punktowy, sprint Kobiety: jazda wyścig na czas.
23.00 Eurosportnews report – wiadomości sportowe
23.15 Turniej ATP w Lipsku – tenis
0.15 Vuelta a Espana – kolarstwo
1.45 Eurosportnews report – wiadomości sportowe

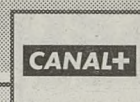
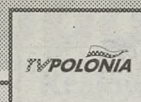
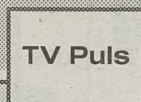
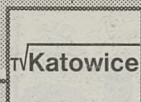
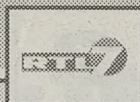
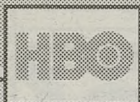
7.00 Dzieci – dramat obyczajowy (USA, 1990)
9.00 U zarania (1) – serial historyczny
11.00 Kino „Flemingo” – dramat (USA, 2001)
13.00 Derby – dramat (USA, 1995)
15.00 Niebezpieczna zatoka (78) – serial przygodowy
15.30 Niebezpieczna zatoka (79) – serial przygodowy (Kanada, 1985), reż. Nicholas Kendall, wyk. Donnelly Rhodes
16.00 U zarania (1) – serial historyczny (USA, 2000), reż. Kevin Connor, wyk. Martin Landau
18.00 Droga łez – dramat obyczajowy (USA, 1995), reż. Donald Wrye
20.00 Niebo nad Luizjaną – film obyczajowy (USA, 2001), reż. Adam Arkin, wyk. Juliette Lewis
22.00 Opowieść o ojcu chrzestnym (2) – dramat (Kanada/USA, 1999), reż. Michel Poulette, wyk. Martin Landau
0.00 Niebo nad Luizjaną – film obyczajowy (USA, 2001)
2.00 Niebezpieczna zatoka (78) – serial przygodowy
2.30 Niebezpieczna zatoka (79) – serial przygodowy
3.00 Opowieść o ojcu chrzestnym (2) – dramat
5.00 W poszukiwaniu D.B.Coopera – thriller (USA, 1981)

8.00 Milioner – film obyczajowy (Polska, 1977)
9.35 Kino naszych czasów
10.35 Kalejdoskop – komedia (Wielka Brytania, 1966), reż. Jack Smight, wyk. Warren Beatty
12.15 Klasyczne ale!: Śniadanie na trawie – film obyczajowy (Francja, 1959), reż. Jean Renoir, wyk. Paul Meurisse
13.50 Letnia opowieść – film obyczajowy (Wielka Brytania, 1988), reż. Piers Haggard, wyk. James Wilby
15.25 Howard Hawks – największy amerykański artysta
16.25 Moja piękna pralnia – film obyczajowy (Wielka Brytania, 1985), reż. Stephen Frears, wyk. Saeed Jaffrey
18.05 Skradziona kolekcja – komedia (Polska, 1979), reż. Jan Batory, wyk. Izabella Dziarska
19.30 Marlena Dietrich
20.00 Zabitem cara – dramat (Rosja/Wielka Brytania, 1991), reż. Karen Shakhnazarov, wyk. Malcolm MacDowell
21.45 Sublokator – film sensacyjny (Wielka Brytania, 1998), reż. John Hamilton, wyk. Danny Nucci
23.15 Męska sprawa – film kryminalny (Francja, 1981), reż. Nicolas Ribowski, wyk. Claude Brasseur
0.55 Universal Soldier – film sf (USA, 1992), reż. Roland Emmerich, wyk. Jean-Claude Van Damme

13.00 Podróże kolejami szwajcarskimi – program turystyczny
14.00 Żyłka podróżnicza – program turystyczny
14.30 Aventura – sekrety kuchni włoskiej – program turystyczny
15.00 Francuskie szlaki wodne – program turystyczny
15.30 Przemierzając świat – program turystyczny
16.00 Luksusową koleją po Afryce – program turystyczny
17.00 Robbie Coltrane w Cadillacu – program turystyczny
17.30 Turysta – program turystyczny
18.00 Taksówki wielkich miast – program turystyczny
18.30 Przejazdy na krawędzi – program turystyczny
19.00 W podróży... – program turystyczny
19.30 Kolekcja konesera – program turystyczny
20.00 Na szlaku Bounty – program turystyczny
21.00 Planeta wakacje – program turystyczny
21.30 Na nartach w Ameryce – program turystyczny
22.00 Pocztówki z Australii – program turystyczny
22.30 Taniec bogów – program turystyczny
23.00 Trasy alternatywne – program turystyczny
23.30 Krótkie wycieczki do Irlandii – program turystyczny
0.00 Luksusową koleją po Afryce – program turystyczny

6.30 Cinema, Cinema
7.00 Historia Eliana Gonzaleza – dramat (USA, 2000), reż. Christopher Leitch, wyk. Esai Morales
8.30 Gwiazdy Hollywood
9.00 Poczta do szefa – kino familijne (USA, 1999), reż. Eric Champnella, wyk. Randy Quaid
10.30 Pocztówki Clive'a Jamesa: Nashville
11.30 Pan domu – komedia (USA, 1995), reż. James Orr, wyk. Chevy Chase, Farrah Fawcett, George Wendt
13.10 Gadaniec: Plan filmowy
14.35 Samolot dziadka – kino familijne (USA, 1999), reż. Richard Stanley, wyk. Miko Hughes, Kathleen Lloyd, Gregory Itzin
16.00 Kobiety na wybiegu
16.55 Gwiazdy Hollywood
17.25 Houdini – magia życia – film biograficzny (USA, 1998), reż. Pen Densham, wyk. Johnathon Schaech, Stacy Edwards, Paul Sorvino
19.00 Historia Eliana Gonzaleza – dramat (USA, 2000), reż. Christopher Leitch, wyk. Esai Morales, Alec Roberts, Alan Rachins
20.30 Gwiazdy Hollywood
21.00 Premiera: Tylko miłość – komedia (USA, 1999), reż. Rob Reiner, wyk. Bruce Willis, Michelle Pfeiffer, Colleen Rennison
22.40 Wesprzyj się na mnie – dramat (USA, 1989), reż. John G. Avildsen, wyk. Morgan Freeman, Beverly Todd, Robert Guillaume
0.30 Pierwsza miłość nie rdzewieje – dramat (USA, 2000), reż. John Kaye, wyk. Melanie Griffith
2.10 Fałszywa gra – dramat (USA, 1999), reż. Lawrence L. Simeone, wyk. James Madio
3.55 Pan Śmierć
5.25 Pocztówki Clive'a Jamesa: Nashville

7.00 Teledyski
8.00 Odjazdowe kreskówki
10.50 Teleshopping
11.20 SeaQuest (51) – serial sf (USA, 1993), reż. Jesus Trevino, wyk. Michael Ironside, Don Franklin, Jonathan Brandis
12.10 Younger i Younger – dramat (USA, 1993), reż. Percy Aldon, wyk. Donald Sutherland, Lolita Davidovich, Brendan Fraser
13.50 Teleokazja – podróże
14.20 Słoneczny patrol (16) – serial przygodowy (USA, 1989), reż. Scott Brazil, wyk. David Hasselhoff, Parker Stevenson, Shawn Weatherly
15.15 Malowane konie
16.15 Moje drugie serce – dramat (Niemcy, 1998), reż. Dominique Othenin-Girard, wyk. Bojana Golenac, Gottfried John, Karin Düwel
18.00 Cobra – oddział specjalny (13) – serial kryminalny (Niemcy, 1996), reż. Leo Zahn, wyk. Mark Keller, Erdogan Atalay, Almut Eggert
19.00 Dowód wysłany z palca
20.00 Złodzieje w mundurach – film kryminalny (USA, 1990), reż. Paul Wendkos, wyk. Ray Sharkey, Steve Railsback, James Keach
21.45 Zdażyć przed północą – komedia (USA, 1988), reż. Martin Brest, wyk. Robert De Niro, Charles Grodin, Yaphet Kotto
0.00 Lustrzane odbicia II – film erotyczny (USA, 1994), reż. Gregory Dark, wyk. Shannon Whirry, Luca Bercovici, Tom Reilly
1.35 Cobra – oddział specjalny (13) – serial kryminalny (Niemcy, 1996), reż. Leo Zahn, wyk. Mark Keller
2.20 Złodzieje w mundurach – film kryminalny (USA, 1990), reż. Paul Wendkos, wyk. Ray Sharkey
3.55 Teleshopping – program reklamowy

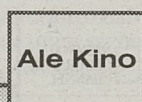
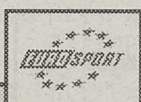
7.00 Odkrywczy niewiarygodnych tajemnic (20) – serial dla dzieci
7.30 Bajki Hektora (21) – serial dla dzieci
8.00 Koszałek Opałek
8.25 Prognoza pogody
8.30 Koncert Życzeń
9.00 Klasztory polskie
9.30 Święty (4) – serial sensacyjny
10.30 Złota ośsemka (13) – serial obyczajowy (Australia, 1998)
11.20 Kalejdoskop regionalny
11.30 Czarodziejki (10) – serial fantastyczny (USA, 1998), reż. John T. Kretchmer, wyk. Shannen Doherty
12.30 Sport
13.25 Zagadki na niedzielę
13.30 Z życia Kościoła
13.50 Zagadki na niedzielę
13.55 Klub globtrotera
14.25 Zagadki na niedzielę
14.30 Zwierzęta z bliska
15.25 Lassie (15) – serial przygodowy (Kanada, 1997), reż. Rene Bonniere, wyk. Susie Almgren
15.55 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego 3 (4) – serial obyczajowy, reż. Riccardo Donna, wyk. Romina Mondello
16.50 Teatr w walizce – teatr dla dzieci
17.15 Uśmiechnij się – Kabaret Aktualności
18.00 Aktualności
18.15 Wiadomości sportowe
18.20 Kalejdoskop regionalny
18.30 Kino wieczorne: Jedynaste przykazanie – film obyczajowy (Polska, 1987)
20.00 Medalści olimpiad
20.15 Medalści olimpiad
20.25 Wieś sportu
21.00 Och, przepraszam – poradnik dobrych obyczajów
21.30 Aktualności
21.40 Magia głębin
22.00 Kino mocne: Dolary – film kryminalny (USA, 1972)
0.00 XXIV Festiwal Dzieci i Młodzieży „Muszelki Wigier”
0.25 Labirynty kultury

7.00 Jednostka Kisiel
8.00 Powrót Dogtaniana
8.30 Historie biblijne (4) – serial animowany
9.00 Wyprawy w nieznane
10.00 Krzyżacy (1) – film historyczny (Polska, 1960), reż. Aleksander Ford, wyk. Andrzej Szalawski, Grażyna Staniszevska, Mieczysław Kalenik, Aleksander Fogiel, Urszula Modrzyńska
11.45 Anioł Pański
12.30 Non possumus
13.30 Wielcy detektywi
14.30 Arsene Lupin: Wyzwania Herlocka Sholmesa (14) – serial sensacyjny (Francja), reż. Jean-Pierre Bouteyre, wyk. Georges Descrieres, Sophie Agacinski, Roger Carel, Yvon Bouchard
15.30 Cudowne lata: Egzamin na prawo jazdy (80) – serial obyczajowy (USA, 1987), wyk. Fred Savage, Alley Mills, Dan Lauria, Jason Hervey
16.00 Covington Cross (1) – serial przygodowy (Wielka Brytania, 1992), wyk. Nigel Terry, Cherie Lunghi, James Faulkner, Jonathan Firth, Tim Killick
17.00 Zdarzyło się jutro: Broń (8) – serial fantastyczny (USA, 1996), reż. Jace Alexander, wyk. Kyle Chandler, Shanesia Davis-Williams, Fisher Stevens, Ashley Crow
17.45 Nieoczekiwana zmiana miejsc – komedia (USA, 1983), reż. John Landis, wyk. Dan Aykroyd, Eddie Murphy, Ralph Bellamy, Jamie Lee Curtis
19.55 Pogoda
20.00 Wydarzenia
20.30 Detektyw w sutannie (3) – serial sensacyjny (USA, 1989), reż. Alan Cooke, wyk. Tom Bosley, Tracy Nelson, Mary Wickes
21.25 Piątka u Semki
22.00 Widzialne i niewidzialne
22.30 Wielcy detektywi
23.25 Non possumus

6.15 Na dobre i na złe (54) – serial obyczajowy
7.05 Słowo na niedzielę
7.10 Kurier z Waszyngtonu
7.25 Na odzew Grubby
7.40 Spotkania z tradycją
8.05 Fraglesy (41) – serial animowany
8.30 Niedzielne muzykowanie
8.50 Literatura według Długosza
9.25 Złotopolscy (318)
9.50 Złotopolscy (319)
10.20 Geniusz sceny
11.40 Dary i ludzie
12.00 Anioł Pański
12.10 Czas
12.30 Piękno, pamięć, pietizm
13.00 Transmisja Mszy Świętej
14.05 Bankructwo małego Dżeka – teatr dla dzieci
14.50 Spotkanie z Balladą
15.35 Non possumus. Prymas Stefan Wyszyński
16.20 Kochamy polskie serie
17.00 Teleexpress
17.15 M jak miłość (4) – serial obyczajowy
17.55 Koncert Życzeń OT.TO
18.50 Dzieci Europy
19.15 Sceny z życia smoków
19.30 Wiadomości
19.50 Pogoda
19.52 Sport
20.00 Bohaterowie Filmowej Wyobraźni: Pożegnanie jesieni – film psychologiczny (Polska, 1990)
21.35 Gol
22.30 Panorama
22.50 Sport-telegram
22.55 Spotkanie: Fluxus
23.45 Dialogi z przeszłością
0.15 Spotkania z tradycją
0.35 Dary i ludzie
0.50 Dzieci Europy
1.15 Sceny z życia smoków
1.30 Wiadomości
1.50 Sport-telegram
1.54 Pogoda
2.00 Bohaterowie Filmowej Wyobraźni: Pożegnanie jesieni – film psychologiczny (Polska, 1990)

7.00 Roskilde – koncert
8.00 Aficionado: Kuba – program muzyczny
9.30 Santana – reportaż
10.00 Słynne samochody świata – film dokumentalny
11.00 Panorama Australii – serial dokumentalny
11.30 Łowca duchów (26) – serial dokumentalny
12.00 Praktyczny przewodnik po Europie – serial dokumentalny
12.30 Królewskie rody świata – serial dokumentalny
13.00 Wojny XX wieku: Wojna irańsko-iracka (1) – serial dokumentalny (USA)
13.30 VIP – wydarzenia i plotki – magazyn
14.00 Aficionado: Uczniowie Milesa Davisa – program muzyczny
15.00 Aficionado: Deus – program dokumentalny
15.30 Informacje
15.50 Przegląd Wydarzeń Tygodnia – magazyn informacyjny
16.25 Biznes tydzień – magazyn informacyjny
16.45 Ludzie się liczą – cykl publicystyczny
17.15 Kontakt – magazyn
17.45 Dziennik
18.00 Aficionado: Eric Clapton – program dokumentalny
18.35 Informacje
19.00 Przegląd Wydarzeń Tygodnia – magazyn informacyjny
19.30 Aficionado: Wielcy dyrygenci – program muzyczny
20.00 Słynne marki samochodów – serial dokumentalny (USA)
21.00 Na każdy temat – talk show
22.00 Chińscy mistrzowie Kung Fu – film dokumentalny
23.00 Przegląd Wydarzeń Tygodnia – magazyn informacyjny
23.30 Europejski przegląd erotyczny (4) – serial erotyczny

7.00 Rozkodowany Bugs Bunny – film animowany
8.00 Teletubbies II – serial animowany
8.25 Szeroki Horyzont
9.20 Molokai. Historia ojca Damiana – film obyczajowy (Belgia, 1999), reż. Paul Cox, wyk. Kate Agnew, Charlene Campbell, Kate Ceberano
11.20 Marnie – thriller (USA, 1964), reż. Alfred Hitchcock, wyk. Tippi Hedren, Sean Connery, Diane Baker, Martin Gabel, Louise Latham
13.25 Cybernet
13.50 Łapu Capu Extra
14.15 Wstęp do meczu
14.30 Liga polska
16.35 Anna i król – melodramat (USA, 1999), reż. Andy Tennant, wyk. Jodie Foster, Yun-Fat Chow, Ling Bai, Syed Alwi, Tom Felton
19.00 Aktualności Filmowe
19.30 Przyjaciele VII – sitcom (USA, 1999), wyk. Jennifer Aniston, David Schwimmer, Lisa Kudrow, Matthew Perry, Matthew LeBlanc
19.55 Nie Przegap
20.00 Świat to za mało – film szpiegowski (Wielka Brytania/USA, 1999), reż. Michael Apted, wyk. Pierce Brosnan, Sophie Marceau, Robert Carlyle, Denise Richards, Robbie Coltrane
22.05 Sport +
1.05 Krwawa forsja – film sensacyjny (USA, 1999), reż. Aaron Lipstadt, wyk. Alan Arkin, Brian Bloom, Rocco Verhage
2.40 Perypetie Margaret – komedia romantyczna (Francja/Wielka Brytania, 1998), reż. Brian Skeet, wyk. Parker Posey, Jeremy Northam, Brooke Shields
4.15 South Park IV – serial animowany (USA, 2000), reż. Trey Parker, Matt Stone
4.40 Aktualności Filmowe
5.10 Liga włoska

7.00 Bezszelestne skrzydła
8.00 Kompania kruków
9.00 Ptaki morskie z Gaspe
10.00 Łowca krokodyli: Małe zwierzęta
11.00 Kroniki zoo
11.30 Kroniki zoo
12.00 Opiekunowie
12.30 Lekarze dzikich zwierząt
13.00 Śmiercionośne zwierzęta Australii
13.30 Śmiercionośne zwierzęta Australii
14.00 W błękitach morza: Pieśń delfinów
15.00 Archiwum krokodyli: Tajemnice dżungli
15.30 Archiwum krokodyli: Małpie figle
16.00 Łowca krokodyli: Najniebezpieczniejsze węże Afryki
17.00 Kroniki zoo
17.30 Kroniki zoo
18.00 Sprzymierzeńcy
18.30 Weterynarze z Abu Dhabi
19.00 Na szlaku z Jeffem Corwinem: Dzik człowiek z Borneo
20.00 Łowca krokodyli: Siły natury
21.00 Podróż Questa: Z wizytą u wampirów
22.00 Shark Gordon: Żarłacz białe – drapieżcy doskonali
22.30 Przygody Marka O'Shea: Egzotyczna wyspa
23.00 Na linii frontu: Psy Podenco
23.30 Ostatnie raje na Ziemi: Villafila – tajemnice Tierra de Campos
0.00 Afryka nieujarzmiona: Dzielna matka

8.00 Śladami wilka
9.00 Młode i dzikie
10.00 Kobra – król węży
11.00 Zambezi – źródło życia
12.00 Wspaniałe koty
13.00 Niedźwiedzie grizzly
14.00 Śladami wilka
15.00 Młode i dzikie – program przyrodniczy (60 min.)
Początek lata w afrykańskim buszu zbiega się z początkiem pory deszczowej. Samice wielu gatunków zwierząt rodzą wówczas swoje potomstwo. Małe muszą jak najszybciej nauczyć się podstawowych praw decydujących o życiu oraz zasad obowiązujących w ich zwierzęcych społecznościach. Śledzimy pierwsze miesiące życia kilku gatunków zwierząt np. słoniu, pawiana, guźca, impali.
16.00 Kobra – król węży
17.00 Zambezi – źródło życia
18.00 Wspaniałe koty
19.00 Wynalazki zwierząt (1) – serial dokumentalny
20.00 Wynalazki zwierząt (2) – serial dokumentalny
21.00 Wynalazki zwierząt (3) – serial dokumentalny
22.00 Atmosfera mórz: Kapsztad – film dokumentalny
22.30 Szal cztery kół – magazyn motoryzacyjny
23.00 Głębiny i nurkowie – film dokumentalny
0.00 Wyprawa na Biegun Południowy – film dokumentalny
1.00 Wynalazki zwierząt (2) – serial dokumentalny

9.00 Konkordski
9.55 Brygada N
10.20 Brygada N
10.50 Na ratunek ogrodom
11.15 Wyczarowne z drewna
11.45 Dinozaury głębin – magazyn naukowy
12.40 Morskie katastrofy – serial dokumentalny
13.30 Przetrawianie – film dokumentalny
14.00 Przetrawianie – film dokumentalny
14.25 Starożytne sekcje zwłok – magazyn naukowy
15.15 Medycyna niekonwencjonalna – program medyczny
15.40 Medycyna niekonwencjonalna – program medyczny
16.10 Tajemnicze rekiny – program przyrodniczy
17.05 Rekiny ze Złotego Trójkąta – program przyrodniczy
18.00 Rekiny pod słońcem – program przyrodniczy
19.00 Wszystko o... – program przyrodniczy
20.00 Wielki kiel: żywy lub martwy – program przyrodniczy
21.00 Atak rekina – film dokumentalny
22.00 Rekiny z Palau – program przyrodniczy
23.00 Powietrzne szczęki – program przyrodniczy
0.00 Australijskie rekiny ludojady
1.00 Widok z klatki
2.00 Przetrawianie
2.30 Przetrawianie

8.30 Mistrzostwa świata – wyścigi samochodowe
9.30 Mistrzostw świata – wyścigi samochodowe
10.00 Mistrzostwa świata w Antwerpii – kolarstwo torowe
11.45 Mistrzostwa świata – wyścigi samochodowe
13.00 Finał cyklu World Tour 2001 – sporty wodne
13.30 Eurosport Super Racing Weekend – magazyn
16.30 Vuelta a Espana – kolarstwo
21 etap: Madryt – Madryt (jazda indywidualna na czas, 38 km).
17.15 Eurosportnews flash – wiadomości sportowe
17.30 Mistrzostwa świata w Antwerpii – kolarstwo torowe
Kobiety: wyścig punktowy
Mężczyźni: Madison i Keirin.
19.30 Mistrzostwa świata – wyścigi samochodowe
Rozgrzewka.
20.00 Turniej WTA w Lipsku – tenis
Finał.
21.15 American News – wiadomości sportowe
21.30 Zawody z cyklu Winston Cup Series – wyścigi samochodowe
23.00 Eurosportnews report – wiadomości sportowe
23.15 Watts – magazyn
23.45 Turniej ATP w Lipsku – tenis
1.00 American News
1.15 Eurosportnews report – wiadomości sportowe

7.00 Derby – dramat (USA, 1995)
9.00 U zarania (2) – serial historyczny
11.00 W poszukiwaniu D.B. Coopera – thriller (USA, 1981)
13.00 Śnieg w sierpniu – dramat (USA, 2001)
15.00 Katts i pies (27) – serial przygodowy
15.30 Katts i pies (28) – serial przygodowy (Kanada, 1988), reż. Roman Buchok
16.00 U zarania (2) – serial historyczny (USA, 2000), reż. Kevin Connor, wyk. Martin Landau
18.00 W drodze na szczyt – film przygodowy (USA, 1990), reż. Richard A. Colla, wyk. Lori Singer
20.00 Nazywają mnie Sirm – kino familijne (USA, 2000), reż. Robert Munic, wyk. Kente Scott
22.00 O Osmondach inaczej – film biograficzny (USA, 2001), reż. Neill Fearnley, wyk. Bruce McGill
0.00 Nazywają mnie Sirm – kino familijne (USA, 2000), reż. Robert Munic, wyk. Kente Scott
2.00 Katts i pies (5) – serial przygodowy
2.30 Katts i pies (6) – serial przygodowy
3.00 O Osmondach inaczej – film biograficzny (USA, 2001)
5.00 Wyprawa „Jednorożca” (1) – serial fantastyczny

8.00 Lee Marvin
8.50 Trema – film krótkometrażowy
9.05 W zwierciadle złotego oka – film obyczajowy (USA, 1967), reż. John Huston, wyk. Elizabeth Taylor
10.55 Pieniądze albo miłość – komedia (USA, 1993), reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Michael J. Fox
12.30 Niebo nad Berlinem – film obyczajowy (Niemcy/Francja, 1987), reż. Wim Wenders, wyk. Bruno Ganz
14.35 Grzejnik firmy Electric – film krótkometrażowy
14.45 Przez żołądek do serca – film obyczajowy (USA, 1997), reż. Felix O. Adlon, wyk. Christian Oliver, Pamela Segall, Laura San Giacomo
16.20 Boża iskra – film obyczajowy (Francja/Belgia, 1993), reż. Richard Dembo, wyk. Lambert Wilson
18.15 Oliver Twist – film obyczajowy (USA, 1982), reż. Clive Donner, wyk. George C. Scott
20.00 Wytrawne ale!: Premiera – film obyczajowy (USA, 1977), reż. John Cassavetes, wyk. Gena Rowlands
22.20 Pamięć absolutna – film sf (USA, 1990), reż. Paul Verhoeven, wyk. Arnold Schwarzenegger
0.10 Chora z miłości – film fabularny (Francja, 1987), reż. Jacques Dreyer, wyk. Nastassja Kinski

13.00 Taniec bogów – program turystyczny
13.30 Planeta wakacje – program turystyczny
14.00 W podróży... – program turystyczny
14.30 Krótkie wycieczki do Irlandii – program turystyczny
15.00 Podróż Nicka Sandersa po świecie – program turystyczny
15.30 Na nartach w Ameryce – program turystyczny
16.00 Poczta z Australii – program turystyczny
16.30 Taniec bogów – program turystyczny
17.00 Na szlaku Bounty – program turystyczny
18.00 Trasy alternatywne – program turystyczny
18.30 Wszereż i wzdłuż – program turystyczny
19.00 W podróży... – program turystyczny
19.30 Wędrowki po świecie – program turystyczny
20.00 Nie zapomnij paszportu – program turystyczny
21.00 Rejsy odkrywców – program turystyczny
22.00 W trasie z Rough Red – program turystyczny
23.00 Wakacje w słońcu – program turystyczny
23.30 Na horyzoncie – program turystyczny
0.00 Podróż Nicka Sandersa po świecie – program turystyczny
0.30 Morska podróż – program turystyczny

TVP1

TVP2

POLSAT

TV 4

tvn

TVP3
Kraków

Telewizja

Przeprowadzki
Polska
2000
Serial obyczajowy

20.05

Nie strój zdbi nieboszczyka
Polska
2001
Komedia

22.25

Abbotowie prawdziwi
USA
1997
Komedia romantyczna

21.55

Łodyga fasoli
USA
1994
Baśń filmowa

14.00

Wszyscy mówią: Kocham cię
USA
1996
Komedia

1.10

Święty
USA
1966
Serial sensacyjny

9.30

6.30 Proszę o odpowiadanie
6.45 Przystanek Unia
7.35 Kangury rude
8.05 Czarodziejski peryskop
8.30 Teleranek
9.00 Zew krwi
10.00 Tydzień – aktualności
10.30 Wojenna narzeczona – serial wojenny
11.25 Wybierz teledysk – magazyn
12.00 Anioł Pański – program religijny
12.10 Czesy – program religijny
12.25 Od A do Zdrowia – poradnik medyczny

13.00

13.00 Wiadomości
13.10 Do góry nogami
13.45 Poszukiwacze skarbów
14.20 Słowacki w Warszawie
14.45 Noble House (3) – serial sensacyjny (USA, 1988), reż. Gary Nelson, wyk. Pierce Brosnan, Deborah Raffin, Ben Masters
16.20 Dwadzieścia jeden
17.00 Teleexpress
17.20 Dziennik telewizyjny
17.35 Lokatorzy: Bunt kobiet – sitcom (Polska, 1999), reż. Marcin Sławiński, wyk. Michał Leśniewski, Olga Borys, Agnieszka Michalska
18.05 Śmiechu warte
18.30 Jaka to melodia?
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.52 Sport
19.58 Pogoda

20.00

20.05 Przeprowadzki: Kanapa doktora Reutta (4) – serial obyczajowy Kudelski (60 min.)
Rok 1914. W wyniku zamachu w Sarajewie wybucha I wojna światowa. Wzrastają nadzieje Polaków na odzyskanie niepodległości. W Warszawie mobilizacja idzie pełną parą. Miałek Szczygiel – wciąż zakochany w Róży, choć ożeniony z pracownicą firmy, Celiną – wstępuje do rosyjskiej armii i rusza na front. Tymczasem władze carskie zmuszają warszawiaków pochodzenia niemieckiego do opuszczenia miasta.
21.05 Sportowa Jedynka
21.45 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski
22.15 Mały Budda – dramat
0.35 Wokół toru
0.55 Noc internauty

7.00 Kocham Lucy (49) – serial obyczajowy
7.25 Kocham Lucy (50) – serial obyczajowy
7.55 Słowo na niedzielę
8.00 Program lokalny
9.00 Doogie Howser, lekarz medycyny (73) – serial komediowy
9.30 Psi świat (4) – serial dla dzieci
10.00 Polskie Lato z Folklorem
10.30 Wyprawa z National Geographic
11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
12.00 Wichry namietności (2) – serial obyczajowy

13.00

13.30 Pomóż! Telewizowie powodziałom
14.00 Familiada
14.30 Złotopolscy (347) – telenowela (Polska, 2001)
15.00 Bezludna wyspa
16.00 Na dobre i na złe (71) – serial obyczajowy (Polska, 2001)
17.00 Święta wojna: Przestępca seksualny (73) – serial komediowy (Polska, 2001), reż. Marek Bielecki, wyk. Krzysztof Hanke, Zbigniew Buczkowski, Joanna Bortel
17.30 7 dni świat – program publicystyczny
18.00 Program lokalny
18.22 Pogoda
18.30 Panorama
18.50 Dwójkomania
19.00 Gol
19.55 Spotkanie z Balladą – program rozrywkowy

20.00

21.00 Panorama
21.20 Sport-telegram
21.28 Pogoda
21.35 Kruk – serial grozy (USA, 1998), reż. Scott Summersgill
Rosyjski mnich, który był strażnikiem księgi zawierającej przepowiednie Rasputina, zostaje zamordowany. Członkowie zakonu zwracają się do policji o pomoc w odnalezieniu manuskryptu.
22.25 Nie strój zdbi nieboszczyka – teatr (Polska, 2001), reż. Jerzy Stuhr, wyk. Katarzyna Figura
Monika, służąca u bogatej staruszki, pilnie wzywa męża do domu swej pani. Ta bowiem zmarła, lecz na razie nikt o tym nie wie. Przebojowa pokojówka postanawia wykończyć ten fakt, by nieco zarobić.
23.10 Bal – film fabularny (Włochy/Francja, 1984)

6.00 Disco Polo Live
7.00 4 x 4
7.30 Rzeka wielu nurtów (5) – serial dokumentalny
8.00 Kosmiczne wojny III (52) – serial animowany
8.30 Faceci w czerni (44) – serial animowany
9.00 Hugo
9.30 Power Rangers (245) – serial młodzieżowy
9.55 Disco Relax
11.00 Dharma i Greg (83) – serial komediowy
11.30 Teraz Ty (7) – serial komediowy
12.00 Uwolnić Orkę II

13.00

13.50 Zawód: szpieg (5) – serial sensacyjny (USA, 1999)
14.45 Benny Hill – serial komediowy (Wielka Brytania)
15.20 Fundacja Polsat
15.30 Informacje
15.40 Prognoza pogody
15.45 Rodzina zastępcza (70) – serial komediowy (Polska, 2000)
16.15 Myszką Walewska (2) – sitcom (Polska, 2001)
16.45 Amazonki
17.35 Chciwość czyli żądza pieniądza
18.30 Informacje
18.50 Sport
18.55 Prognoza pogody
19.05 Rozbitkowie (5) – serial przygodowy (Kanada/Niemcy, 1999), reż. Jon Cassar, Luc Chalifour, wyk. C. Thomas Howell

20.00

20.00 Życiowa szansa – teleturniej
20.55 Zerwane więzi – talk show (35 min.)
Program prowadzony przez Alicję Resich-Moldirską prezentujący autentyczne historie ludzi, którzy stracili ze sobą kontakt przed laty i dzięki programowi ponownie się spotykają...
21.30 Losowanie Lotto
21.55 Abbotowie prawdziwi – komedia romantyczna (USA, 1997)
23.55 Magazyn Ligi Mistrzów – magazyn sportowy
Program prezentuje kulisy rozgrywanej właśnie na europejskich stadionach Ligi Mistrzów. Ciekawe wywiady z czołowymi zawodnikami, trenerami, działaczami klubowymi i kibicami...
1.00 Muzyka na BIS – rock + pop

6.10 Droga do Avonlea (87) – serial familijny (Kanada, 1989), reż. Richard Benner, George Bloomfield, wyk. Sarah Polley
7.10 Jane Eyre
9.00 Droga do Avonlea (88) – serial familijny (Kanada, 1989), reż. Richard Benner, George Bloomfield, wyk. Sarah Polley, Barbara Gordon, Gema Zamprogna
10.00 Duży
12.00 KINOmniaK – odjazdowy magazyn filmowy
12.30 Infor

13.00

13.00 Mistrzostwa Świata w Rajdach Samochodowych – Rajd Nowej Zelandii
14.00 Łodyga fasoli – baśń filmowa (USA)
15.30 Droga do sławy (19) – serial obyczajowy (USA, 1997)
16.30 Nocny łowca
16.50 Gladiatorzy
17.20 Między nami partnerami (3) – serial komediowy (USA, 1999), reż. Pamela Fryman, Andrew D. Weyman
17.45 Dziennik
17.58 Informacje sportowe
18.05 Jej cały świat (3) – serial komediowy (USA, 1998-1999), reż. James Burrows, wyk. Christina Applegate
18.35 Niewiarygodne ale prawdziwe
19.30 Hoboczeki (7) – serial animowany

20.00

20.00 Gladiatorzy
20.55 Millennium – serial grozy (USA, 1996), reż. Cliff Bole
Frank Black po 10 latach służby w FBI postanawia wyjechać do Seattle i rozpocząć życie od nowa. Często staje się jednak jedyną i ostatnią deską ratunku dla bezsilnych organów ścigania.
21.50 Drogówka
22.20 Supergol
22.50 Był do jutra – film akcji (Hongkong, 1987), reż. John Woo
Wczesny film Johna Woo realizowany w Hongkongu. Restaurator Ken Gor decyduje się na współpracę z policją. Wraz z detektywem Kitem wypowiada wojnę Triadzie winnej śmierci jego ukochanej.
0.50 Millennium – serial grozy (USA, 1996)
1.45 Super VIP
2.15 Strefa P

6.20 Telesklep – program reklamowy
7.50 Guzik – film animowany
8.15 Alvin – serial animowany
8.25 Merlin – film familijny, reż. Steve Barron, wyk. Sam Neill, Isabella Rossellini, Miranda Richardson
10.00 Samotny detektyw McQ – film sensacyjny, reż. John Sturges, wyk. John Wayne, Eddie Albert, Diana Muldaur, Colleen Dewhurst, Clu Gulager, Al Lettieri, William Bryant (120 min.)
12.00 Droga do gwiazd

13.00

13.00 Przygody Supermana (32) – serial przygodowy (USA, 1995), reż. James R. Bagdonas, wyk. Dean Cain
13.50 Powrót Batmana – film fantastyczny (USA, 1992), reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton
Gotham znalazło się w niebezpieczeństwie. Pingwin postanowił zniszczyć miasto i jego mieszkańców, licząc na to, że przy okazji uśmierci zniemowlonego Batmana.
16.15 Big Brother – zobacz więcej – program rozrywkowy
17.15 Nauka jazdy
17.45 Ananasy z mojej klasy
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport
19.30 Pogoda
19.35 Milionerzy – program rozrywkowy

20.00

20.25 Big Brother – Ring
21.40 Pod napięciem
22.10 Superwizjer tvn
22.40 Nie do wiary – magazyn (30 min.)
W tym programie poruszone są tematy związane ze zjawiskami paranormalnymi. Reporterzy tvn rozmawiają z ludźmi, którzy byli świadkami niecodziennych zjawisk.
23.10 Noktowizjer – magazyn (35 min.)
Magazyn dla ludzi o mocnych nerwach.
23.45 Ale plama
0.15 Big Brother – zobacz więcej – program rozrywkowy (55 min.)
Najlepszy, najgorszy, najciekawszy, najatrakcyjniejszy, czyli najlepsze fragmenty programu „Big Brother” wybrane z całego tygodnia.
1.10 Wszyscy mówią: Kocham cię – komedia
2.45 Nic straconego – powtórki programów

7.00 Odkrywczy niewiarygodnych tajemnic
7.30 Bajki Hektora (21)
8.00 Kronika Świętokrzyska
8.10 Kalejdoskop sportowy
8.30 Rekomendacje kulturalne
8.55 Warto wiedzieć
9.00 Kłasy polskie
9.30 Święty (4) – serial sensacyjny
10.30 Złota ósemka (13)
11.20 Kalejdoskop regionalny
11.30 Czarodziejki (10)
12.30 Na rynku pracy
12.45 Z plecakiem i walizką

13.00

13.10 Podróże dalekie i bliskie
13.30 Folkowe lato z TV Regionalną Kraków
14.05 Warto wiedzieć
14.10 Fantastyczny Lem
14.25 Warto wiedzieć
14.30 Zwierzęta z bliska
15.25 Lassie (15) – serial przygodowy (Kanada, 1997), reż. Rene Bonniere, wyk. Susie Allgren, Walter Massey, Tim Post
15.55 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego 3 (4) – serial obyczajowy, reż. Riccardo Donna, wyk. Romina Mondello, Vittoria Belvedere, Alice Jane Evans
16.50 Teatr w walizce
17.15 Uśmiechnij się – Kabaret – kabaret
18.00 Kronika – wiadomości
18.20 Kronika Świętokrzyska – magazyn

20.00

20.00 Medaliści olimpiad: Janusz Sidło – reportaż
20.15 Medaliści olimpiad: Jacek Wszola
20.25 Wiek sportu
21.00 sWimik raczej letni
21.30 Kronika
21.45 Sprawozdawczy magazyn sportowy – magazyn informacyjny
22.00 Dolary – film kryminalny (USA, 1972), reż. Richard Brooks, wyk. Warren Beatty, Goldie Hawn, Gert Fröbe, Robert Webber, Scott Brady (120 min.)
Specjalista systemów elektronicznych opracowuje doskonały plan zabezpieczenia przed napadem dużego banku w Hamburgu. Jednocześnie sam planuje kradzież doskonałą.
0.00 XXIV Festiwal Dzieci i Młodzieży „Muszelki Wigier” – festiwal
0.25 Labyrinty kultury: Dyzmizm – magazyn kulturalny

Obejrzyjcie koniecznie

Keanu Reeves

TVP1 22.15

Mały Budda

Pewnego dnia w domu Conradów w Seattle zjawia się kilku tybetańskich mnichów, którzy twierdzą, że ich 9-letni syn jest kolejnym wcieleniem Lammy Dordze, medra i nauczyciela z buddyjskiego klasztoru. Rodzice malca, którzy nie wiedzą nic na temat buddyzmu i nie wierzą w reinkarnację, ze zdziwieniem i niedowierzaniem przyjmują rewelację mnichów. Po pewnym czasie wyrażają jednak zgodę na ich kontakty z synem. Film z udziałem gwiazd kina – Keanu Reevesa, Bridget Fondy oraz piosenkarza-aktora Chrisa Isaaka.

Wielka Brytania/Włochy/USA, 1993, 140', reż. Bernardo Bertolucci, występują: Keanu Reeves, Bridget Fonda, Alex Wiesendanger, Chris Isaak, Ying Ruocheng, Raju Lal, Greishma Makar Singh

Warto zobaczyć

POLSAT 21.55

Abbotowie prawdziwi

Dwaj bracia ze skromnej rodziny, marzą o zdobyciu sióstr Abbott (Tyler i Connelly) należących do elity miasteczka. Zadanie na pozór niewykonalne, ale Doug i Jacey mają potężną wyobraźnię...

USA, 1997, 120', reż. Pat O'Connor, występują: Liv Tyler, Joaquin Phoenix, Billy Crudup, Jennifer Connelly, Joanna Going, Kathy Bates

TVN 1.10

Wszyscy mówią: Kocham cię

Joe, nowojorski pisarz mieszkający w Paryżu, ma po rozwodzie ze swoją pierwszą żoną kłopoty ze znalezieniem odpowiedniej kobiety. Pewnego dnia poznaje swoje „przeznaczenie”.

USA, 1996, 95', reż. Woody Allen, występują: Alan Alda, Woody Allen, Drew Barrymore, Goldie Hawn, Julia Roberts, Tim Roth

Dla konesera

Zwierzęta z bliska
serial dokumentalny (TV Kraków, 14.30)

W wodach Oceanu Spokojnego w rejonie Kostaryki występuje mało zbadane zjawisko: wędrujące ławicami ryby zbijają się w gęstą kulę, by w ten sposób chronić się przed drapieżnikami. Skuteczność tej metody jest jednak ograniczona, gdyż różne gatunki rekinów, a także tuńczyki, masowo rzucają się na kulę ryb i wypychają ją ku powierzchni wody.

Malowane konie
film przyrodniczy (RTL7, 15.15)

Każdego roku tysiące zebra razem z ogromnymi stadami gnu wyruszają na wielką wędrówkę. Migrują na północ – ze wschodnioafrykańskich równin Serengeti na łąki Masai Mara. Po zmianie pór roku zebry powracają

na południe, powtarzając swój cykl migracyjny rok po roku. Ta wędrówka jest częścią nieustannej walki o przetrwanie. Zobaczmy, z jakimi przeszkodami musi sobie poradzić samiec przywódca stada i jak wygładają wzajemne relacje między zwierzętami tego gatunku.

Wynalazki zwierząt
serial dokumentalny (National Geo., 19.00)
Seria programów wprowadza nas w niezwykły świat zwierząt i ich zdumiewających „wynalazków”. Mimo panującego przekonania o supremacji umysłu Homo sapiens nad pozostałymi gatunkami biologicznymi, w rzeczywistości świat flory i fauny przewyższa nas „pomysłowością”. Przy pomocy animacji komputerowej poznajemy podobieństwa i różnice między wynalazkami Homo sapiens i zwierząt.

Telewizja

TVP1

TVP2

POLSAT

TV 4

tvn

TVP3
Kraków

Obejrzyjcie koniecznie

TVP2 0.00

Patrick Goyette

Konfesjonal

Akcja filmu rozgrywa się w 1989 roku w Quebecu. W mroczną opowieść o tragedii rodzinnej wplatają się wydarzenia sprzed kilkudziesięciu lat, które mają związek z teraźniejszością. W roku 1952 miasto żyło sensacyjnymi doniesieniami o pracy ekipy filmowej Alfreda Hitchcocka. Słynny reżyser realizował w Quebecu kontrowersyjne dzieło „I Confess” o księdzu, który chroni mordercę dochowując tajemnicy spowiedzi. „Konfesjonal” jest debiutem filmowym kanadyjskiego reżysera Roberta Lepage’a, nazywanego „czarodziejem teatru”.

Kanada, 1995, 95', reż. Robert Lepage, występują: Lothaire Bluteau, Patrick Goyette, Kristin Scott Thomas, Ron Burrage, Normand Daneau, Anne-Marie Cadieux, Marie Gignac

Warto zobaczyć

TV4 23.15

Nieśmiertelni

Jeden z bossów podziemia organizuje spotkanie najgroźniejszych przestępców, mające wyświetlić różne nieporozumienia, obniżające zyski i dzielące „rodzinę”.

USA, 1995, 110', reż. Brian Grant, występują: Eric Roberts, Tony Curtis, Joe Pantoliano, Tia Carrere, Chris Rock

TVN 1.30

Do utraty tchu

Jesse to niespokojny duch, typ człowieka impulsywnego. Żyje chwilą, nie myśli o przyszłości. Jeśli czegoś chce, sięga po to, wychodząc z założenia, że życie jest tylko chwilą.

USA, 1982, 100', reż. Jim McBride, występują: Richard Gere, Valérie Kaprisky, Art Metrano, John P. Ryan, William Tepper, Robert Dunn, Waldemar Kalinowski

Dla konesera

Sekrety szybkości

film dokumentalny (TV Kraków, 11.30)

Samochody wyścigowe – od projektu komputerowego do modyfikacji konstrukcji w warsztacie. Stworzenie maszyny osiągającej prędkości ponad 340 km/godz., zajmuje całą ekipę lata pracy. Film ukazuje też prawdę o drużynowym charakterze wyścigów. Zgranie ekipy technicznej i kierowcy jest warunkiem zwycięstwa. Te wspaniałe sztuki magiczne

film dokumentalny (TV Kraków, 13.40)

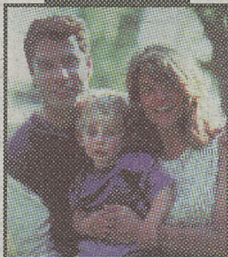
Sztuki magiczne polegają na złudzeniu. Tzw. czary polegają na zręczności prestidigitatora. Czy potrafi odwrócić uwagę widzów od miejsca, w którym do-

konuje szybkiej zmiany, a widzom się wydaje, że nic się nie stało? W filmie znani iluzjoniści pokazują zaskakujące sztuczki magiczne. Omawiają niektóre sekrety swojego fachu, ale nie do końca. Pozostawiają widza w zachwycie dla swojej maestrii. **Zarłacz białe** program przyrodniczy (Discovery, 20.00)

Spotkanie z przedstawicielami małej społeczności rybackiej z Wysp Chatham, położonych około 700 km na wschód od Nowej Zelandii. Rybacy zastanawiają się, jak pomóc grupie walen, które podczas corocznej migracji zostały wyrzuczone na brzeg.

I kto to mówi
USA
1989
Komedia

20.05

6.30 Wszystko o działce i ogrodzie
7.00 Agrolinia
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Dom Czarnoksiężnika
8.45 Ziarno
9.10 Cybermania
9.40 Sabrina
10.05 Kochanie, zmniejszłem dzieciaki
11.00 Co Pani na to?
11.35 Bezpieczna Jedynka
12.00 Z kamerą wśród zwierząt – program przyrodniczy
12.30 Miliard w rozumie – teleturniej

13.00

13.00 Wiadomości
13.10 Kangury rude
13.45 Lista przebojów
14.20 Dance ma sens 2
15.05 Dzieci Witkacego
15.25 Wrzuc Jedynkę!
15.35 Słodkie zmartwienia (21) – serial komediowy
16.00 Słodkie zmartwienia (22) – serial komediowy
16.25 Dwadzieścia jeden
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki
17.30 Plebania (86) – serial obyczajowy (Polska, 2001), reż. Jerzy Sztwiertnia, wyk. Włodzimierz Matuszak
18.00 Kochamy polskie seriale
18.30 Jaka to melodia? – teleturniej
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.57 Pogoda

20.00

20.05 I kto to mówi – komedia (USA, 1989), reż. Amy Heckerling, wyk. Kirstie Alley, John Travolta, Olympia Dukakis, Elias Koteas, Twink Caplan
33-letnia wykwalifikowana księgowa *Mollie* nawiązuje romans z jednym ze swoich klientów, *Albertem*. Gdy okazuje się, że jest z nim w ciąży, samotna kobieta ma nadzieję, że ułoży sobie życie u jego boku.
21.40 MOC – magazyn motoryzacyjny
22.00 Gala Boksu Zawodowego – sport
22.55 Grand Prix Szwecji na żuźlu – sporty motorowe
23.45 Piekielna gorączka – film sensacyjny (USA, 1993), reż. Tom Mankiewicz, wyk. Tony Goldwyn, Lynn Whitfield, George Segal, Alan Arkin, Peter Boyle

Tata Show
Polska
2001
Rozrywka

15.00

7.00 Echa tygodnia
7.30 Spróbujmy razem
8.00 Program lokalny
9.00 Doogie Howser, lekarz medycyny (72) – serial komediowy
9.25 Psi świat (3) – serial dla dzieci
9.50 Nie tylko dla komandosów
10.20 Kręciola
10.40 30 ton! – lista, lista – lista przebojów
11.10 Arka Noego
11.35 Jetsonowie
12.00 Tajna misja (21) – serial obyczajowy
12.30 Gwiezdny pirat (1) – serial dla dzieci (Polska, 1998)

13.00

13.00 W krainie uśmiechu – Kazimierz Kowalski zaprasza
14.00 Familiada – teleturniej
14.30 Złotopolscy: Śmiech i łzy Ilony (346) – telenowela (Polska, 2001)
15.00 Tata Show
16.00 Śpiewające Fortepiany
17.00 Globalne zagrożenie
17.30 Jazda kulturalna
18.00 Program lokalny
18.22 Pogoda
18.30 Panorama
18.55 Życie do poprawki: Szesnaście świeczek (1) – serial obyczajowy (USA, 1999), reż. Graeme Campbell, wyk. Gordie Brown, Al Waxman, Gwyneth Walsh
19.55 Spotkanie z Balladą – program rozrywkowy

20.00

20.50 Słowo na niedzielę
21.00 Panorama
21.20 Sport-telegram
21.28 Pogoda
21.35 Wrogie przejęcie – film sensacyjny (USA, 1996), reż. David Hillenbrand, wyk. Scott Hillenbrand
23.25 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście – serial erotyczny (USA, 1998), reż. Dan Algren, wyk. Sarah Jessica Parker
Carrie spotyka się z byłym alkoholikiem, który wraca do nalogu. *Nie wytrzymał* w trzeźwości właśnie z powodu *Carrie*. Dwa przyjaciele *Samanthy*, którzy są gejami, proponują jej wspólny seks miłosny.
0.00 Konfesjonal – dramat psychologiczny (Kanada, 1995), reż. Robert Lepage, wyk. Lothaire Bluteau

Czarny grom
USA
1997
Film akcji

22.15

6.00 Disco Relax
7.00 Twój lekarz
7.15 Wystarczy chcieć
7.30 W drodze
8.00 Kosmiczne wojny III (51) – serial animowany (USA, 1996)
8.30 Faceci w czerni (43) – serial animowany (USA, 1997)
8.55 Tajemniczy rycerze (33) – serial sf (USA, 1998)
9.20 Power Rangers (244) – serial młodzieżowy (USA, 1994-95)
9.45 Disco Polo Live – program rozrywkowy
10.35 Wielki dzień Afryki
12.40 Papierowy tygrys

13.00

14.30 Benny Hill
14.45 Mistrzostwa Świata Skuterów Wodnych Class Pro
15.00 4 x 4
15.30 Informacje
15.40 Prognoza pogody
15.45 Myszka Walewska
16.15 Publicystyka
16.45 Roswell: w kręgu tajemnic (27) – serial sf
17.35 Asy z klasy (26) – serial młodzieżowy
W liceum Kennedy'ego pojawia się nowy uczeń, czarnoskóry George Austin. Chłopak jest bardzo przystojny i doskonały gra w futbol. Dyrektor Krupps proponuje Sam, żeby napisała artykuł o „nowym”.
18.30 Informacje
18.50 Sport
18.55 Prognoza pogody
19.05 Chciwość czyli żądza pieniądza

20.00

20.00 Miodowe lata – serial komediowy (Polska, 2000), reż. Maciej Wołoszko, wyk. Agnieszka Piłaszewska
„Miodowe lata” to historia dwóch zaprzyjaźnionych małżeństw mieszkających na warszawskiej Woli. Motorniczy tramwaju, Karol i czyściciel kanałów, Tadeusz Norek, szczerze wierzą, że zrobią fortunę...
20.45 Graczykowie – czyli Buła i spółka – serial komediowy (Polska)
21.15 Zostać Miss – serial obyczajowy (Polska)
21.30 Losowanie Lotto
22.15 Czarny grom – film akcji (USA, 1997)
0.00 Opowieści z krypty – serial grozy
0.30 Uderzające podobieństwo – thriller erotyczny (USA, 1997)
2.25 Papierowy tygrys – komedia (Wielka Brytania, 1975)
4.10 Muzyka na BIS

Nieśmiertelni
USA
1995
Thriller

23.15

6.00 Droga do Avonlea (86) – serial familijny (Kanada, 1989)
7.00 V max
7.20 Hoboczeki (6) – serial animowany
7.30 Zaginione cywilizacje
9.00 Droga do Avonlea (87) – serial familijny (Kanada, 1989)
10.00 Biały Kieł (1) – serial przygodowy
10.30 Czarny Królewicz (1) – serial dla dzieci
11.00 Łowcy
12.00 Dawni wojownicy
12.30 Ach, śpij kochanie (3) – serial komediowy (USA, 1998)

13.00

13.00 TV4 kropka pl
13.30 V max – magazyn motoryzacyjny
14.00 Jane Eyre – dramat (USA, 1944)
15.50 Droga do sławy (18) – serial obyczajowy (USA, 1997), wyk. William R. Moses
Kolejna kaseta z piosenkami Suzanny nie podobala się wydawcy. Tymczasem Lili pomyślnie przechodzi eliminacje taneczne i wokalne i dostaje pracę przy produkcji nowego teledysku.
16.50 Niewiarygodne ale prawdziwe – program rozrywkowy
17.45 Dziennik
17.58 Informacje sportowe
18.05 Duży – komedia (USA, 1988), reż. Penny Marshall, wyk. Tom Hanks

20.00

20.00 Gladiatorzy
20.55 Anioł ciemności 2 – serial sensacyjny (USA)
Czarnoskóry młodzieniec zwraca się do agencji z prośbą o opiekę i pomoc. Na jego życie czyha bowiem bardzo przebiegły i obdarzony wielką mocą wampir Divak.
21.50 Między nami partnerami – serial komediowy (USA, 1999), reż. Pamela Fryman, wyk. Kevin Pollak
Jordan nieopatrznie daje żonie do przeczytania służbowy raport, nad którym pracował w pocie czoła. Julie, znana ze swej perfekcji krytykuje zapiski męża.
22.20 Jej cały świat
22.45 Drogówka
23.15 Nieśmiertelni – thriller (USA, 1995)
1.05 Millennium – serial grozy (USA, 1996)
2.00 Muzyczny VIP

Do utraty tchu
USA
1982
Melodramat

1.30

6.25 Telesklep – program reklamowy
7.55 Punky Brewster (52) – serial dla dzieci, wyk. George Gaynes, Soleil Moon Frye, Cherie Johnson
8.20 Guzikzek
8.45 Myszorki na prerii
9.10 Łebski Harry (14) – serial animowany
9.35 Uczniowskie manewry (4) – serial komediowy (USA), wyk. Scott White, Wesley Jonathan, Caitlin Mowrey
10.00 Automaniak
10.30 VIVA Polska!
12.30 Big Brother – program rozrywkowy

13.00

13.15 Przygody Supermana (31) – serial przygodowy (USA, 1995)
14.10 Maraton uśmiechu
14.40 Ananasy z mojej klasy
15.45 Dom pełen pomysłów
16.15 Miasteczko (60) – serial obyczajowy (Polska, 2000), reż. Maciej Wojtyłko, wyk. Anna Samusonek
17.00 Kochane kłopoty (4) – serial obyczajowy (USA, 2000), wyk. Lauren Graham
17.55 13 posterunek (4) – serial komediowy (Polska, 1997), reż. Maciej Slesicki, wyk. Marek Walczewski
18.30 Ale plama
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport
19.30 Pogoda
19.35 Milionerzy – program rozrywkowy

20.00

20.25 Droga do gwiazd – program rozrywkowy
W programie występuje około 3-4 zawodników wyłonionych w trakcie castingu. Zadaniem uczestników jest zaśpiewanie wybranej wcześniej piosenki.
21.25 Miss Polonia 2001 – Final – program rozrywkowy (70 min.)
W tym roku po raz pierwszy w historii wyborów tytuł Miss Polonia przyznają widzowie. Głosowanie odbywać się będzie w systemie audiotele oraz za pomocą SMS-ów.
22.35 Big Brother
23.20 Miss Polonia 2001 – Final
0.30 Na tropie zbrodni – serial kryminalny (USA, 1998), reż. William Fruet, John E. Cuyler
1.30 Do utraty tchu – melodramat (USA, 1982)
3.10 Nic straconego – powtórki programów

Serce w rozterce
USA
1996
Komedia

22.00

7.00 Waldo Wspaniały (24) – serial dla dzieci (Francja, 1999), reż. Jean-Pierre Jacquet
7.30 Tommy i Oscar (16) – serial animowany
8.00 Kronika
8.10 Warto wiedzieć – magazyn
8.15 Wiara i życie
8.40 Podpowiedzi w plenerze
9.00 Święty (3) – serial sensacyjny (USA, 1966), wyk. Roger Moore
10.00 Głos pustyni
11.30 Sekrety szybkości
12.30 Skarbiec
12.55 Meksyk i Karaiby

13.00

13.20 Zaproszenie
13.40 Te wspaniałe sztuki magiczne
14.30 Mała Meg, duża Meg (8)
15.00 Lassie (14) – serial przygodowy (Kanada)
15.25 Muzyka łączy pokolenia
16.10 To lubię
16.30 Folklor i jazz
17.00 Krakowskie lato z dokumentem
17.40 Do dzisiaj tajne
18.00 Kronika
18.20 Reggae & Poland
18.55 Warto wiedzieć
19.00 Ptaki ciemnych krzewów (3) – serial obyczajowy (USA)
Mijają dwa lata od pożaru w Droghedzie. Dzięki staraniom ojca Ralphy, gospodarstwo zaczyna rozkwitać. Bracia Maggie angażują grupę młodych mężczyzn do pomocy

20.00

przy strzyżeniu owiec.
20.40 Telekurier Bis – magazyn
21.00 Życiorys z reżenem – program publicystyczny
21.30 Kronika – wiadomości
21.45 Wiadomości sportowe – magazyn informacyjny
22.00 Serce w rozterce – komedia (USA, 1996), reż. Jon Sherman, wyk. Dan Futterman, Susan Floyd, David Thomson, Saverio Guerra, Nadia Dajani, Edie Falco
Rozgrywająca się wspaniale ciepła i pogodna romantyczna komedia o miłosnych perypetiach dwójki młodych ludzi. Długa rozłąka uświadomi obydwojgu, co naprawdę znacząco uczucie.
23.35 Lodowy sen nocy letniej: Kanadyjska rewią na lodzie – program rozrywkowy

pejzaż

POLSKI

DZIENNIK POLSKI

Sobotnio-niedzielny magazyn „Dziennika Polskiego”

Nr 39 / 29 września 2001

Inny świat

– str. 29

Fot. Piotr Kędziński

Tygodniówka

Sebastian Florek, niegdysiejszy mieszkaniec domu „Wielkiego Brata”, został posłem.
Strach pomyśleć, kto wygra następne wybory prezydenckie.

W Moskwie wygrał SLD, w Stanach – LPR.
Dziwilibyśmy się, gdyby było odwrotnie.

85-letnia staruszka nie chciała wyjść z jednej z komisji wyborczych w Białymstoku tłumacząc, że będzie „patrzeć jej na ręce”. Lokal wyborczy opuściła dopiero po mediacji z wezwaną na miejsce policją.
A my narzekamy, że wybory nie interesują Polaków!

„Właśnie wybieram się do urny i zamierzam wrzucić swoją kartę do głosowania” – mówił w czasie wyborów Fryderyk, przywódca Pomarańczowej Alternatywy o karcie z wizerunkiem krasnala i podpisem: „Nie bądź durny, wrzuć mnie do urny”.
Jesteśmy za udziałem krasnali w rządzeniu, ale interesuje nas, jakiego koloru noszą czapeczki: czerwone czy zielone?

„Każdy następny dzień działań tego rządu to strata dla Polski: oni chcą jeszcze ukrać, co tylko można i taka jest nasza opinia” – powiedział Andrzej Lepper.
Nic nie zostanie do rozgrabienia?

Rzecznik Ruchu Społecznego AWS Marek Markiewicz poinformował w poniedziałek PAP, że Jerzy Buzek zapowiedział rezygnację z funkcji przewodniczącego tej partii.
Decyzja nie należała chyba do trudnych; łatwo zrezygnować z czegoś, czego praktycznie nie ma.

„Trybuna” narzeka, że rządowi, który będzie tworzył Leszek Miller, bez względu na to, jak się ostatecznie ukształtuje, przyjdzie działać w bardzo trudnych warunkach.
Sam tego chciałeś, Grzegorz Dyndało.

„Sawieckaja Biełarussija”, gazeta administracji białoruskiego prezydenta, z zadowoleniem stwierdziła, że Polacy są niezadowoleni i dlatego głosowali tak, jak głosowali.

„Miałem wrażenie, że wybory wyłoniły Sejm złożony z postkomuny i wariatów. Taka była moja pierwsza reakcja” – powiedział Polskiej Agencji Prasowej czołowy działacz polonijny w Wielkiej Brytanii Wiktor Moszczyński.

W jednej z obwodowych komisji w okręgu poznańskim zasiadała kandydatka na posłankę Unii Wolności – poinformowała w niedzielę szefowa Okręgowej Komisji Wyborczej w Poznaniu.
To nie samoobrona, to samoobsługa.

Polaków najbardziej razi zaśmianie środowiska, publiczne używanie wulgarnych słów i brak szacunku dla osób starszych – wynika z niedawnego sondażu CBOS.
Chwała Bogu, bowiem z badań wynika, że nie mamy prawdziwych kłopotów.

W Łodzi rozpoczął się proces bandytów, którzy butelką po jabcoku załatwili antyterrorystę.
Opryszków powinna czekać surowa kara, ale nas interesuje coś innego – jeżeli antyterrorystę potrafi załatwić byle odrzywołek, kto nas będzie bronił przed prawdziwie profesjonalnymi przestępcami?

AMK

Swoje wiem

Nie ustają komentarze po wyborach, bo i niby dlaczego miałyby ustać, skoro zdarzyły się one nam ledwo co. Czytałem różne opinie. Rozmawiałem też z dziwiątkami najbardziej zainteresowanych, czyli z politykami. (Notabene podobno wśród polityków frekwencja była niezła i wynosiła 99,9, co zresztą nie wpłynęło na wyniki, bo każdy głosował na siebie). Z rozmów tych wynika jedno, otóż dość powszechnie uważa się, że powinno dojść do nowych wyborów, i to szybko, bo już na wiosnę. Dla mnie bzdura!

Znaczą co? Jeżeli naród woli mieć Leppera zamiast Geremka, Macierewicza w miejsce Krzaklewskiego, a Gertychem zastąpić Buzka, to nie można się na to zgodzić? Nie tylko można, ale trzeba. Fakt, że jeżeli Leszkowi Millerowi nie uda się sklecić gabinetu, to takie wyjście jest możliwe, ale uważam, że szalenie mało prawdopodobne. Byłaby to czerwona

kartka dla lewicy, która udowodniłaby, że jest niezdolna do rządzenia.

Rozumiem kwaśne miny zwycięzców, ale nikt nie obiecywał, że będzie łatwo. Przed szczerym wyznaniem profesora Belki, że przychodzi czas zaciskania pasa, notowania dawały lewicy pełnię władzy, ale to ostudzenie nastrojów i zweryfikowanie wyników na poziomie poniżej większości obróci się w przyszłości na korzyść SLD. Jak się za dużo naobiecuje, to upadki są z wyższej wysokości, a więc żdźbko bolesniejsze. A zauważmy, że dla samego sprawowania władzy ten układ przecież nie ma specjalnego znaczenia.

Wyobraźmy sobie oto, że rząd premiera Millera przygotowuje ustawę zmieniającą coś, nieważne co. To „cos” nie podoba się opozycji. Opozycja (też bardzo niespójna przecież) grzebie przy tym „cosiu”, i summa summarum zmienia ustawę nie do poznania i nie do przyjęcia dla lewicy. Ustawa trafia do Senatu i... No,

właśnie! 75 senatorów lewicy poprawia to na kształt i podobieństwo wersji pierwotnej, tworząc „coś” takim, jak chciał rząd. Poprawki trafiają ponownie do Sejmu, w którym opozycja nie jest tak mocna, by poprawki odrzucić. (Inną większością przyjmuje się ustawy, inną – większą – odrzuca poprawki Senatu). I koniec. Pełnia władzy jest zagwarantowana. Konieczny jest do tego zatem tylko i wyłącznie własny Senat. I on jest. Własny jak najbardziej.

Tu tylko ciśnie mi się pytanie na usta do pana premiera Millera, pardon, do pana Leszka. Tak premier in spe kazał się nie razie do siebie zwracać. A więc Panie Leszku! (Jakaż słodka jest ta familiarność!!). Czy nadal Pan podtrzymuje zapowiedź sprzed dwóch tygodni, że po zdobyciu władzy SLD dążyć będzie do likwidacji wyższej izby parlamentu??

GRZEGORZ MIECUGOW

Słowniczek

BLISKOŚĆ – kanclerz Gerhard Schroeder obwieścił w minioną środę, że stosunki niemiecko-rosyjskie są teraz tak dobre jak nigdy dotąd. Nastąpiło to tuż po wygłoszeniu przez prezydenta Putina przemówienia w Bundestagu. Owo przemówienie wygłosił prezydent Rosji w języku niemieckim, który dobrze poznał, będąc wieloletnim rezydentem KGB w Berlinie. Dziwić się nie ma czemu, warto tylko pamiętać, że do tej pory zbyt bliskie kontakty Niemiec z Rosją zawsze były groźne dla Polski.

HONOR – prezydent Aleksander Kwaśniewski wezwał premiera Jerzego Buzka, by ten natychmiast podał się do dymisji. Prezydent orzekł, że tego wymaga honor. Ciekawe, że honor nie był do niczego potrzebny przy kłamstwie magskierskim, zachowaniu na charkowskim cmentarzu i wypełnianiu deklaracji o stanie majątkowym.

MINISTER – pojawiła się pogłoska, że nowym ministrem transportu może zostać Andrzej Lepper. Kto wie, czy nie jest to dobry pomysł, ponieważ Lepper przynajmniej stan dróg mógłby szybko poprawić – blokowane drogi nie niszczą się bowiem w takim tempie jak używane...

PIERWSZY – choć koalicja SLD-UP wyraźnie wygrała wybory do Sejmu i do Senatu, warto zwrócić uwagę, że najwięcej głosów ze wszystkich parlamentarzystów zgromadził Krzysztof Piesiewicz, adwokat z Warszawy, współtwórca filmów Krzysztofa Kieślowskiego, działacz AWS. Otrzymał on poparcie ponad 300 tys. osób chcących widzieć go w Senacie. Niestety, AWS nigdy nie chciała mu powierzyć żadnej liczącej się funkcji. I teraz AWS-u już prawie nie ma, a Piesiewicz jest jako pierwszy.

PROPORCJA – krakowscy radni od wielu miesięcy zajmują się sprawą ilości sklepów, w których można nabywać alkohol. Jedni twierdzą, że jest tych sklepów dość, inni, że zbyt mało. Z przebiegu dotychczasowych dyskusji nie da się wyciągnąć właściwie żadnego rozsądnego wniosku. Może najwyżej jeden – naruszone zostały proporcje. Zbyt dużo osób zajmuje się wódką, a prawie nikt nie interesuje się zagrychą.

T. DOM.

Kulturałki: Od Norwida do Mleczki

Walka o mandaty zakończona, wątpliwości „wejdą, nie wejdą” rozstrzygnięte. Jak w dawnym szlagierze: „Nie będzie ta, to będzie inna, to będzie inna i nie pomogą tu ły, raz dwa trzy...”. Wyliczanka wyborcza zakończona. Tyle że wynik znowu się nie zgadza. Kiepski ten pierwszy wrzesień nowego tysiąclecia – 11 września, 23 września. Nie, nie stawiam znaku równości. Na usta cisną się znaki zapytania. Albo przekleństwa.

Nadmiar zdarzeń przysłonił rocznicę urodzin Cypriana Kamila Norwida. Mało okragłą. Sto osiemdziesiątą. A Norwid jakże byłby na czasie. „Oto jest społeczność polska! – społeczność narodu, który nie zaprzeczam, iż o tyle jako patriotyzm wielki jest, o ile jako społeczeństwo jest żaden. (...) Jesteśmy żadnym społeczeństwem. Jesteśmy wielkim sztaendarem narodowym. (...) Gdyby Ojczyzna nasza była tak dzielnym społeczeństwem we wszystkich człowieka obowiązkach, jak znakomitym jest narodem we wszelkich Polaka poczuciach, tedy byłibyśmy na nogach dwóch, osoby całe i poważne – monumentalnie znamienite. Ale tak, jak dziś jest, to Polak jest olbrzym, a człowiek w Polaku jest karzeł – i jesteśmy karykatury, i jesteśmy tragiczna nicość i śmiech olbrzymi...”. Tak pisał Norwid w liście do Michaliny Zaleskiej niemal 140 lat temu. Co napisałby teraz?

A może znów podjąłby wątek inteligencji. „Chcesz wiedzieć, dlaczego nic logicznego nie ma i być nie może? – pisał do Mariana Sokołowskiego. – Dlatego, że na całym globie nigdzie Inteligencja nie jest więcej uzależniona i więcej poniżona, jak w Polsce. Wszyscy ludzie umysłowo pracujący są klienty, rezydenty, guwernery... Bez ustalonych położeń, i inicjatywa ich jest albo nijaka, albo paroksyzмова – anormalna. Cały mózg Polski od wieku przeszło nie jest umieszczony na tej wyżynie formy człowieka zbiorowego, gdzie mózg bywa, ale w posładkowych nizinach i czasie wręcz przeciwnych. Nic więc logicznego być nie może – a że historia nie cierpi próżni, więc zapewnia ten rozstęp przypadkami, trafami, akcydensami, nieszczęściami...”

Jakże chciałoby się Norwida karcącego nasz brak obywatelskiej roztropności, bezinteresowną zawiść, patriotyzm ubrany w banał frazesów, kostium żalosnych gestów, białoczerwonych krawatów. Bo przecież musiałby dostrzegać tych, co to nie są niczym innym „oprócz też narodowych i kolorów narodowych”, i pewnie znów ostrzegałby przed każdym, „kto patriotyzm zmieni na wyłączność”. Jakże przydałby się poeta myśliciel – zwłaszcza że autorytetów tak mało – mający odwagę rzucać narodowi prosto w twarz: „Polacy uważają sobie za patriotyzm słabych swoich stron nie znać”. Poeta i myśliciel, o którym Czesław Miłosz napisze po latach: „Jego odraza do zła i głupoty jest wręcz fizyczna, jak wstręt niektórych ludzi do gadów i karaluchów...”

Jakże aktualnie, mimo XIX-wiecznego języka, brzmią myśli i uwagi Norwida o naprawie Rzeczypospolitej. Choć pewnie i teraz jego myślenie, jego gorzki, nigdy tani, patriotyzm wywoływałby okrzyki potępienia i w najlepszym razie oskarżenia o kosmopolityzm. Zwłaszcza że najnowszej liście wybrańców krzykaczy nie brakuje. Już nawet jest ich rodzina.

Nie, Norwidowi nic nie grozi. Tak zwane, coraz bardziej tak zwane, elity polityczne na słuchanie Norwida nie mają czasu. One wiedzą lepiej, że „Ojczyzna jest to wielki, zbiorowy obowiązek”. Jak to napisał Norwid? „Jestem z narodu, w którym od lat blisko stu każda książka wychodzi za późno, a każdy czyn za wcześnie. To jedno poprawiwszy można zbawić naród”.

Ale kto dziś książki czyta – mamy czasy cywilizacji obrazkowej. Zatem sięgam po obrazek Andrzeja Mleczki. Z kamerą i mikrofonami dopadli facecika siedzącego na sedesie. A ten, białoczerwona dzierżąc w dłoni, mówi: „Jestem posłem i wszystko, co robię, robię dla ojczyzny”.

WACŁAW KRUPIŃSKI

Bigosik polski Brunona Miecugowa

W rozważaniach na temat terroryzmu („Przekrój” nr 38.) Włodzimierz Jurasz pisze o Rosji:

„To ona jako spadkobierczyni Związku Sowieckiego ponosi wielką odpowiedzialność za wieloletnie wspieranie światowego terroryzmu”.

Gwoli ścisłości przypomnieć warto, że akurat jeśli chodzi o talibów, to wspierały ich Stany Zjednoczone. W czasach zimnej wojny obydwa supermocarstwa lubiły hodować swoich terrorystów.

W felietonie „Dlaczego płacze” („Plus-Minus” nr 38) Urszula Koziół zgłasza pretensje do polityków m.in. o to, że:

„W takim dołku, z taką ponurą dziurą w budżecie pośpieszyliście co sił z uiszczeniem niebagatelnej składki w NATO, podczas gdy roztropni Węgrzy i Czesi potrafili to sobie sponłongować, choć to nasz, a nie ich żołnierz ramię w ramię z aliantami walczył z hitleryzmem”.

Nawet płacząc warto zajrzeć do encyklopedii i sprawdzić, że żołnierze czechosłowaccy jednak walczyli z hitleryzmem ramię w ramię z aliantami. Na Zachodzie było ich wprawdzie niewiele, ale na froncie wschodnim w sile całego korpusu, no, a Sowietci zaliczali się wówczas do aliantów.

Cytat tygodnia

Krzysztof Filipek, trzeci wiceprezes „Samoobrony”, z zawodu tokarz, zapytany przez „Rzeczpospolitą” (nr 222), czy jest przygotowany do pełnienia funkcji posła, odpowiedział: „Zdecydowanie tak. W Polsce rządzą już profesorowie i widać, jak to się skończyło”.

Pejzaż Mleczki

Rys. ANDRZEJ MLECZKO

Potrzeba normalności

Pilot arabskiego pochodzenia nie może na razie wykonywać swojego zawodu – pasażerowie grożą opuszczeniem samolotu, gdy widzą, kto go będzie prowadził

Fot. Jarosław Kostrzewa

Wszyscy obawiają się następnego ataku. Zastanawiają się: Co dalej? Bomba w samochodzie? Jeszcze jeden samolot? Broń chemiczna? Kiedy – jutro? Pojutrze? Za rok?

Atak na World Trade Center 11 września zburzył nie tylko strzeliste wieże, nie tylko pogrzebał w gruzach tysiące istnień ludzkich, ale także zmienił na zawsze mieszkańców Nowego Jorku i oblicze miasta.

Na ziemi bezpieczniej

Nowy Jork powstaje z popiołów i powoli budzi się do życia. The show must go on (*Przedstawienie musi trwać*) – powtarza w kółko burmistrz Rudolph Giuliani, dodając nowojorczykowi odwagi i przekonując, że podjęcie codziennych zajęć pomoże i ludziom, i miastu, zaś agresorom pokaze, że metropolia nie da się złamać i zdeptać. Ale jak żyć normalnie, kiedy w środku manhattańskiej wyspy w ciągu kilku sekund, na oczach całego świata powstał cmentarz?

W dzielnicy finansów wciąż czuć spaleniznę. Przy silnym wietrze, czuć ją i w innych częściach Manhattanu, a nawet w odległych dzielnicach. Nad miejscem, gdzie jeszcze dwa tygodnie temu stały Twin Towers, wciąż unosi się dym.

Zgłiszczą skrapia się środkami chemicznymi. Na ulicach patrolowanych w dzień i w nocy przez wojsko i policję stoją barykady. Nie wolno wejść na trakt prowadzący bezpośrednio do placu, na którym znajdował się kompleks World Trade Center, a który nazywa się dzisiaj ground zero.

Ruiny najlepiej widać z Broadwayu – szkielet ściany jednego z wieżowców, której do końca nie rozerwał wybuch. Wkrótce zostanie pocięta na kawałki i wywieziona, tak samo jak usunięto do tej pory ponad 100 tys. ton betonu i stali.

Co teraz znaczy żyć normalnie – pytają ludzie, którzy nie mogą i nie umieją wypędzić z myśli obrazu płonących i rozsypujących się w pył potężnych wież. Środki masowego przekazu apelują do tych, którzy poddali się psychozie strachu, aby poszukiwali pomocy u specjalistów, jeśli symptomy choroby nie miną po kilku tygodniach. Terapeuci będą mieli dużo pracy. I dużo pieniędzy, podobnie jak adwokaci, którzy wkrótce w imieniu rodzin ofiar będą skarżyć kogo się tylko da o odszkodowania. Ale to nastąpi później, gdy minie pierwszy szok.

Wieżowiec na spadochronie

Nieznana jest jeszcze pełna liczba ofiar tragedii z 11 września i nie wia-

domo, ile okaleczonych psychicznie dzieci pozostawił zamach. Nawet specjaliści, sami przygnieceni ogromem nieszczęścia, nie wiedzą, jak interpretować tragedię w rozmowach z najmłodszymi. Jak im wytłumaczyć śmierć w sytuacji, kiedy nie ma ciał ich matek i ojców.

Po dwóch tygodniach nieustającej ani na minutę pracy przy odgruzowywaniu zburzonych wieżowców doliczono się raptem 276 zidentyfikowanych zwłok, 6453 osoby uznaje się w dalszym ciągu za zaginione. I raczej nic nie wskazuje na to, że kiedykolwiek choć maleńka ich część zostanie odnaleziona. Ofiary zamachu spłonęły, rozpadły się na tysiące mikroskopijnych części lub roztopiły w piekielnej temperaturze płonących gmachów. Zostały zmiażdżone w jedną wielką masę tonami gruzu.

To dlatego gubernator stanu George Pataki wydał decyzję, na mocy której rodziny ofiar tragedii mogą otrzymać akty zgonu w oparciu o nazwiska osób uznanych za zaginione. – *Odnalezione ciało, jest jak dar niebios* – mówi ksiądz Jim Cunningham – *bo większość rodzin nie ma nawet szansy na urządzenie tradycyjnego pogrzebu*.

Dzieci dłużej niż dorośli będą żyły nadzieją. 11-letni Christian, którego mama 11 września nie wróciła do domu z biura w World Trade Center, jest przekonany, że skoro jej nie odnaleziono, to znaczy, że żyje. Niemniej, ma pretensje do ojca, bo nie zmusił mamy do rzucenia pracy. Pyta też: – *Tato, dlaczego w takich wysokich budynkach nie ma spadochronów?*

Zielona rzeka pomocy

Nowy Jork jest obecnie jednym z najniebezpieczniejszych miast w Ameryce. Liczba ciężkich przestępstw spadła o kolejne 14 procent w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. O 17 procent zmniejszyła się liczba napadów rabunkowych, o ponad 6 procent – gwałtów. Po raz pierwszy od połowy lat sześćdziesiątych liczba morderstw spadła poniżej 600. Komisarz policji Bernard Kerik twierdzi, że jest to efekt wtorkowej tragedii. Uważa, że przed ogromem nieszczęścia pochylił głowę nawet ci, którzy zwykle czynią zło.

Dramat zmienił nie tylko miasto, ale i jego mieszkańców. Zawsze gburawci, aroganccy i niesympatyczni nowojorczycy, pokazali ludzką twarz. W obliczu grozy, strachu i śmierci wykazali się odwagą, życzliwością i szczodrością. Udowodnili, że mają jednak wielkie serca. Wielkie serce ma także Ameryka. Na konta organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy rodzinom ofiar zamachu na

World Trade Center wpływa dziennie rzeka pieniędzy. Ponad tydzień temu, w piątek, podczas wielkiego koncertu, który prowadziły aktorskie sławy, zebrano 150 milionów dolarów. Na założony przez Giulianiego Twin Towers Fund wpłynęło już 75 milionów dolarów. Amerykański Czerwony Krzyż zebrał ponad 100 milionów dolarów. Sprawnie działają instytucje miejskie załatwiające zasiłki dla osób, które w wyniku zamachu zostały pozbawione pracy.

Setki tysięcy dolarów zebrali w całej Ameryce strażacy dla nowojorskich strażackich rodzin, które straciły ponad 300 mężów, ojców, synów i braci. Ci najodważniejsi z odważnych – jak się ich tutaj nazywa – zbierają pieniądze w remizach, podczas specjalnie organizowanych imprez oraz na ulicach i szosach miast. Z zatrzymywanych samochodów do czerwonych wiałorów wpadają zielone banknoty. I będą jeszcze się długo sypać. Ameryka jest hojna w obliczu nieszczęścia.

Rasizm spowity we flagę

Tragedia 11 września obudziła solidarność i patriotyzm, którego wymaganiem nie bez wysiłku starała się sprostać produkcja gwiazdzonego sztandaru. W Veronie w New Jersey znajduje się filia największej w Stanach Zjednoczonych wytwórni flag Annin & Company. Jeden robotnik produkuje w ciągu godziny 200 małych chorągiewek na pątyku. Fabryka zatrudnia obecnie 228 pracowników, kilkudziesięciu z nich poprosiło o powrót do pracy po zwolnieniach, jakie nastąpiły miesiąc wcześniej z powodu braku zamówień. Teraz zakład nie narzeka. W ciągu godziny odbiera około 70. zleceń.

Amerykanie zaczęli kupować flagi kilka godzin po zamachu. Tylko sieć sklepów Wal – Mart we wtorek, 11 września, sprzedała 116 tys. proporców, dzień później 250 tys. Rok temu – 12 i 13 września w Wal – Marcie kupiono odpowiednio 6400 i 100 tys. flag. Po zamachu na Pentagon i World Trade Center Amerykanie nabyli więcej chorągiewek niż w czasie wojny w Zatoce Perskiej. Przed wytwórnią Eder Flag Manufacturing w Oak Creek w Wisconsin 11 września ustawiła się długa kolejka klientów – samochodowym ruchem na parkingu kierowała policja.

W Annin & Company pracuje 29 osób arabskiego pochodzenia lub wyznawców islamu. Wszyscy, jak Egipcjanin Yousef, twierdzą, że po tym, co się stało w Waszyngtonie, w Nowym Jorku i pod Filadelfią, gdzie spadł czwarty uprowadzony samolot, produkcja proporców jest nie tylko sposobem zarabiania na życie, ale

przede wszystkim patriotycznym obowiązkiem. Jednak najlepsze intencje i deklaracje nie obronią Amerykanów arabskiego pochodzenia, ludzi wyglądających na przybyszów z Bliskiego Wschodu, przed nieprzyjemnościami czy wręcz szykanami. Amerykanin, nawet jeśli jest rasistą, zwykle starannie to ukrywa. Ostatnio trudno jednak opanować prawdziwe emocje. – *Cale życie w jakiś sposób odczuwam, że jestem czarnym Amerykaninem i teraz sam się wstydzę tego, że uważnie zaglądam w twarz i czuję niechęć do twarzy arabskiej* – mówi nowojorczyk Ravon Woods.

Portorykanka Marleen Ruiz brzydzi się uprzedzeń rasowych, gdyż uważa, że są pogwałceniem prawa do wolności, ale stwierdza ze wstydem, że gdyby miała wsiąść do samolotu, którym leciałby także Arab, byłaby przerażona.

Afgańczyk Wali Khairzada kilka dni temu postanowił, że lepiej będzie jeśli nie odwiezie na lotnisko swojego niemieckiego teścia, bo wywołałby niepotrzebne zamieszanie. Wali cieszy się natomiast, że do jego restauracji wciąż przychodzą stali klienci deklarując tym samym wsparcie w trudnych chwilach.

Większość Amerykanów uważa, że w punktach kontroli na lotniskach czy na drogach wjazdowych i wyjazdowych do miast, powinno się przede wszystkim sprawdzać osoby o arabskim wyglądzie i arabskiego pochodzenia. A także Afgańczyków i Pakistańczyków. Strach przed terrorystami sprawił, że tydzień po tragedii Ashraf Khan z Teksasu nie zdążył na ślub brata w Pakistanie, ponieważ załoga samolotu zażądała, aby on i jego bagaż został raz jeszcze zrewidowany przez lotniskowe służby bezpieczeństwa.

Pracujący w linii lotniczej Delta pilot arabskiego pochodzenia nie może na razie wykonywać swojego zawodu – pasażerowie grożą opuszczeniem samolotu, gdy widzą, kto go będzie prowadził. Amerykanie wstydzą się swoich reakcji, lecz łatwo je usprawiedliwiają.

Ukochany burmistrz

Tymczasem w Nowym Jorku odbyły się prawybyory do władz miejskich, spóźnione o dwa tygodnie z powodu zamachu. W punktach wyborczych stało się raptem około 12 proc. uprawnionych do głosowania. – *Chcemy Giulianiego* – mówią ludzie – *tylko on może odbudować miasto i przywrócić mu duszę*. Zgodnie z ordynacją, Giulianiemu nie wolno jednak sprawować urzędu przez trzecią kadencję. Choć podobno...

ELŻBIETA RINGER
– z Nowego Jorku

„Ksiądz przeobraził wieś w prawdziwe zagłębie artystów naiwnych, tak że osada, licząca wówczas półtora tysiąca mieszkańców, spośród których stosunkowo duży procent stanowili ludzie niedorozwinięci i niepełnosprawni – stała się sensacją dla mass mediów, mekką dla kolekcjonerów.” – *Ślad w sercach* – str. 28

„Bieda się reprodukuje, rośnie kolejne pokolenie, które nie nawykło do pracy. Biedni coraz częściej się odgrają, że pójdą na rozbój. Socjologowie są przekonani, że polska nędza w końcu wybuchnie. Tylko kiedy?” – *„Inny świat”* – str. 29

Kolejne dni intensywnego śledztwa ujawniają mroźną krew w żyłach szczegóły, dotyczące zamachowców oraz metod ich działania. Federalne Służby Śledcze tylko na terenie Stanów Zjednoczonych poszukują obecnie około 700 osób, które mogły mieć powiązania z terrorystami – samobójcami. – *„Pretensje do wywiadu”* – str. 31

„Piotra sami lekarze skazali na śmierć, uznając jego przypadek za beznadziejny. Paradoksalnie – kilkanaście lat życia dorzuciła mu szkarłatna, hamująca postęp groźnej choroby. Piotr w pełni skorzystał z darowanego mu czasu” – *„Apetyt na życie”* – str. 32

„W dniu ataku na wieżowiec World Trade Center przebywałem na zjeździe astronomów pod Krakowem. Opuszczając zgromadzenie pozwoliłem sobie żartem na uwagę, że by tylko kongres astronomiczny nie zakończył się końcem świata. Piłem oczywiście do „Kongresu futurologicznego” Stanisława Lema. Wizja ta zmaterializowała się ze sporą dokładnością” – *mówi Marek Oramus* – str. 33

Redaktor: JAKUB CIEČKIEWICZ

Przeobraził wieś w prawdziwe zagłębie artystów nawiwnych, tak że osada, licząca wówczas półtora tysiąca mieszkańców, spośród których stosunkowo duży procent stanowili ludzie niedorozwinięci i niepełnosprawni – stała się sensacją dla mass mediów, mekką dla kolekcjonerów.

Kiedyś była to wiocha zabita dechami; mało kto o niej słyszał. Dziś w jednym z niemieckich przewodników turystycznych po Polsce można przeczytać, że Nowy Sącz leży koło... Paszyna, na tyle stał się znany, szczególnie kolekcjonerom sztuki ludowej. Najświetniejszy okres przeżywał w latach 70. Wtedy ukuto termin: fenomen paszyński. „W samym Paszynie około 60 ludzi stoi pod bronią – uzbrojonych w koziki, farby i pędzle” – tak pisał w prowadzonych przez siebie kronikach ksiądz Edward Nitka. To właśnie on – jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki – ożywił uśpioną miejscowość. Przeobraził ją w prawdziwe zagłębie artystów nawiwnych, tak że wieś, licząca wówczas półtora tysiąca mieszkańców, spośród których stosunkowo duży procent stanowili ludzie niedorozwinięci i niepełnosprawni – stała się sensacją dla mass mediów, mekką dla kolekcjonerów. Przyjeżdżali tu Japończycy i Niemcy, Szwedzi i Francuzi. Szczególnie polubił ją Ludwik Zimmerer, Niemiec, właściciel największych i najcenniejszych zbiorów polskich prymitywistów.

Ksiądz Nitka niczym prawdziwy mecenas wyciągał z kieszeni drobne kwoty i wypłacał autorom rzeźb od ręki, tak że trudno się dziwić, iż kozikowali na potęgę przy krowach i w wolne wieczory, bo im się to opłacało. Z czasem pozyskiwali stałych nabywców przyjeżdżających tu, żeby zakupić zamówione świątki. Do dziś zresztą pojawiają się pojedynczy kolekcjonerzy i wycieczki, nierzadko z zagranicy.

Pospolite ruszenie wiejskich kozikarzy nie miało sobie równego w Europie ani świecie. Były to jeszcze czasy, gdy sztuka prymitywna, ludowa, cieszyła się dużym wzięciem. O Paszynie powstawały filmy i artykuły.

Rzeźbiarz Franciszek Palka z Nowego Sącza, który był przez 12 lat prawą ręką księdza Nitki i prowadził warsztaty dla amatorów rzeźbienia – wyjaśnia dlaczego w Paszynie pozostał tak mocny ślad po proboszczu, utrwalony w sercach i umysłach mieszkańców. – *Namówienie ich do rzeźbienia to chwyt pedagogiczny genialnego wychowawcy, który nie miał wykształcenia z zakresu historii sztuki. Po pierwsze kochał tych ludzi, niekiedy brudnych, kalekich, obciążonych dziełczym alkoholizmem, po drugie umiał do nich trafić, stworzyć klimat, by poczuli się godnie i wyzwolili z kompleksu dziadów paszyńskich. Wiedział, że w każdym istnieje psychologiczna potrzeba sukcesu i na tej strunie wspinał się grał, chwalał ich z ambony za to, co robili. Niektórzy usłyszeli o sobie po raz pierwszy w życiu publiczne słowa akceptacji. Proboszczowi udało się ich porwać za sobą. Paszyn jest żywym dowodem na to, jak wiele może zdziałać jeden człowiek, gdy ma charyzmę i wie, w to, co robi, bo robi to z serca.*

Na dźwięk nazwiska proboszcza ludzie ożywiali się i uśmiechali serdecznie. Pamięć o Nitce jest tu wciąż żywa, jakby odszedł wczoraj, a przecież minęło 20 lat od jego śmierci. Starsi pamiętają jego celne powiedzonka, anegdoty i mądrości wypowiedziane półżartem. Młodzi wiedzą, że istniał ktoś taki, kto jest legendą tych okolic.

Stanisławowi Kruczkowi wbiło się np. w pamięć jedno zdanie Nitki: – *Nie bądź „chłopce” w życiu tylko przeciętnym zjadaczem kapusty, próbuj też coś dać od siebie innym.*

Może dlatego Kruczek jest teraz radnym, a przez lata sprawował urząd wicewójta?

72-letni Jan Kożuch, pokazując swoje zdjęcia z Nitką, zapewnia: „*Druhiego takiego człowieka nie było i nie będzie!*”. A jego syn Stanisław na pytanie, co Nitka zrobił takiego dobrego dla Paszyna, wyrzuca z siebie: „*O Jezu, a to zrobił!*”. I pokazuje fotografię księdza z grupą około pięćdziesięciu „bejdaków paszyńskich”, czyli ludzi niedorozwiniętych – na wycieczce nad mo-

togo stopnia, że parafianie zapragnęli po śmierci starego proboszcza, by właśnie on został jego następcą. Kuria w Tarnowie nie zgodziła się na to. W Borzęcinie zawrzało niczym w mrowisku: wieczorami organizowano tu pod kościołem wiece, na wieży zawisła przez rok czarna flaga, slano do biskupa petycje i delegacje, a kolejni księża byli wywożeni poza granice wsi na bryczkach, co odbijało się dość mocnym echem w prasie peerelowskiej, czyhającej na podobne sensacje.

niądze na konkursy, wystawy, kiermasze. Po trzecie, moda na sztukę ludową w świecie. Ksiądz, znakomity menedżer, potrafił grać umiejętnie – w interesie Paszyna – kartami, które miał w ręku. I wylicytował artystycznego szlema, choć wielu ówczesnym decydom kulturalnym – musiało stać ością w gardle to, że największym ośrodkiem sztuki ludowej kieruje proboszcz...

Gdy wieś stała się sławna, bo dziennikarze garnęli się tu jak muchy do miodu – sami mieszkańcy uwierzyli, że

poprzez telewizję dosłownie wszędzie i można podpatrywać i naśladować obce wzory. Trudno się dziwić, że rzeźbiarski Paszyn z czasem nie mógł się oprzeć obcym wpływom i z latami jakby zagubił swój styl. Ale to normalne. Sztuka ludowa przeżywa kryzys; niektórzy wieszczą jej całkowity upadek...

W 13 pomieszczeniach dwupiętrowego muzeum, które mieści się na powierzchni 350 metrów kwadratowych – zgrupowano ponad 3 tysiące przejrzyste wyeksponowanych rzeźb w drewnie, świątków, obrazów na szkle, płaskorzeźb – tych z lat 70., 80. a także z ostatnich. Ekspozycja została opisana, wzbogacona zdjęciami autorów. W muzeum z prawdziwego zdarzenia, o którym marzył kiedyś ksiądz Nitka – znalazły się owoce jego pedagogicznej działalności, a po ludziach, których już nie ma – pozostał artystyczny ślad. Ślad istnienia Piwki, Drożdża, Oleksych, Miki i około setki innych twórców, którzy kiedyś odkryli w sobie smykałkę do rzeźbienia i malowania, a może coś więcej, co niesie z sobą każdy choćby najbardziej naiwny i nieporadny akt twórczy...

Co pozostało?

Co pozostało jeszcze w Paszynie z tamtych lat? – zastanawiają się: pani stomatolog Beata Szyszka i jej mąż, artysta rzeźbiarz, absolwent ASP, Wiesław Szyszka: obydwoje przybysze w tej wsi. – *Obdarowuje się tu rzeźbami, jako prezentami, podczas uroczystości rodzinnych (np. śluby) czy towarzyskich (imieniny), tego zwyczaju nie ma chyba w żadnej innej wiosce w Polsce* – mówi Beata, a jej mąż dodaje, że rzeźba stała się tu wartością, a nie tylko kawałkiem drewna, co jest zasługą Nitki, który zaaszczepił takie nawyki. Rzeźby są też formą podziękowania za poradę lekarza, stomatologa. Trafiły do wnętrza paszyńskich domów, gdzie pełnią funkcję dekoracyjną, ale też i sakralną, rywalizując z seryjnie produkowanymi dewocjonaliami z „Veritasu”.

Pojawiają się też już w Paszynie śmiałe próby tworzenia prywatnych kolekcji. Właściciel sklepu Michał Oleksy ma w swoich zbiorach m.in. rzeźby Głoda czy Orlekiego. U Stanisława Kożucha (również byłego wychowanka Nitki), który zajmuje się renowacją polichromii kościołów – w nowo wybudowanym domu stoi kilkanaście rzeźb nieżyjących już paszyńskich twórców...

Wielu paszynian dalej dorywczo dłubi w drewnie i maluje na szkle, choć dawny impet jakby przeminał. Np. Katarzyna, Bogumiła i Maria Jasińskie, Piotr Kożuch, Zenon Głód, Ewa Pogwizd, Józef Orleki...

Kożucha – seniora zastałem przy stwarzaniu – z drewna lipowego – raju na zamówienie klienta z Krakowa. Ma już Jewkę i Jadama, wołką, „barona” i Ponbócka... Niedawno były u niego dwie wycieczki z Niemiec: każda po 40, 50 osób i wymiotły z domu wszystkie rzeźby.

Inny posiew księdza Nitki to kilkoro osób, które ukończyły szkołę Kenara w Zakopanem, np. Augustyn Pogwizd, Magdalena Kotkowska, Urszula Pogwizd czy Kazimierz Szczecina. Augustyna Pogwizda (lat 43) odwiedziłem w jego pracowni rzeźbiarskiej. Wykonuje zamówienia na figury sakralne w kamieniu i w drewnie. Pamięta, jak przed laty przyniósł na plebanie pierwszego aniołka, wystruganego kuchennym nożem i jak się cieszył, gdy został pochwalony. A potem Antoni Kroh i ksiądz Nitka namówili go, by poszedł do szkoły Kenara. Przez parę lat pracował w dekoratoriach na Śląsku, zanim zdecydował się otworzyć własną pracownię i prowadził w niej m.in. szkołę rzeźbiarską dla chłopców z Paszyna.

– *Dzięki księdzu Nitce Paszyn dorównał do peletonu, a w niektórych przypadkach przekroczył sąsiednie wsie* – posiłkuje się sportową metaforą. To dokonanie księdza Nitki, że wpoił im tę dumę...

– *A do jakiej formy działalności namawiałby dziś paszynian ksiądz Nitka, gdyby żył?* – zastanawiamy się. – *Bóg jeden wie. – Może byłoby to związane z przedsiębiorczością i biznesem, bo był przecież urodzonym menedżerem...*

JÓZEF BARAN

Ślad w sercach

Proboszcz, znakomity menedżer, potrafił grać umiejętnie – w interesie wsi – kartami, które miał w ręku

Franciszek Palka pokazuje fotografię ks. Nitki

Fot. Leszek Kolczyński

rzem... – *Czy pan wie, co to było dla nich, gdy ksiądz po raz pierwszy się z nimi sfotografował i pokazał im świat inny niż Paszyn. I nie wstydził się ich?*

Nitka

Urodził się w Ropicy Polskiej. Ukończył gimnazjum w Gorlicach i seminarium w Tarnowie. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1944 roku. Był kapłanem AK (pseudonim „Edek”). W Paszynie proboszczował w latach 1957 – 1981.

Zmarł na serce 20 lat temu 12 sierpnia 1981 r. Niektórzy twierdzą, iż przyczyną zawału była wielka radość z powodu kolejnego sukcesu Paszyna, inni, że – zmartwienie, bo pewien krytyk wyśmiał w felietonie jego „dłubacy”, jeszcze inni, np. Antoni Kroh, uważają, że do śmierci przysłużyły mu się napięcia polityczne w kraju i obawy o wejście Rosjan.

Widziano go śmiejącego się, ale widziano też płaczącego, gdy mu nie szło; reagował na wszystko bardzo emocjonalnie. Bogatszej części społeczności paszyńskiej nie bardzo podobało się, że wychwalał z ambony biedniaków. Podejrzewali, że za jego altruizmem kryje się jakiś biznes. Tylko Franciszek Palka wiedział, że Nitka, aby zdobyć pieniądze na popieranie paszyńskich twórców – sprzedawał m.in. prywatny obraz Kossaka.

Bunt w Borzęcinie

Szła za nim opinia człowieka, który gdzie się pojawiał, tam był lubiany, ba, kochany. Opowiedział Franciszkowi Palce o przedpaszyńskim epizodzie z życia kapłana, którego on nie znał, a ja – tak; gdyż zetknąłem się z wikarym Nitką jako ministrant... w moim rodzinnym Borzęcinie.

Mało kto w Paszynie pamięta, że ksiądz znalazł się u nich trochę „za karę”, gdyż latach 1956 – 1957 stał się mimowolnym sprawcą „rewolucji” Borzęcinie. Dał się tam poznać i polubić do

W końcu szale przechrzył sam ks. Nitka, który wręcz wyblagał, by borzęcinanie zrezygnowali z niego i zgodzili się na narzuconego proboszcza. Sam zaś trafił do biednej podgórskiej wioski...

Rozpatrując po latach decyzję biskupa tarnowskiego, można rzec, że przyniosła ona zbawienne skutki. Ks. Edward okazał się bardziej potrzebny jako pasjonat – społecznik w Paszynie zabitym dechami niż w dość zamożnym jednak Borzęcinie.

„*W Paszynie była kiedyś bieda, nędza i głód*” – lubił pod koniec życia żartować – a pozostał tylko Głód (tak nazywał się jeden z najzdolniejszych rzeźbiarzy paszyńskich).

Jak do tego doszło? Najpierw proboszcz Nitka myślał o tym, żeby wieś podnieść ekonomicznie, namawiając ludzi do uprawiania wikliniarstwa. Jakoś jednak nie wyszło. Rzeźbienie było jego kolejnym pomysłem. Młodzi, starsi zaczęli się bawić w artystów, znosić na plebanie świątki, z których on się cieszył jak dziecko, zachęcając coraz szerszą rzeszę do dłubania w drewnie. Antoni Kroh, etnograf, pisarz i przyjaciel księdza, który pisze teraz książkę o nim i całym wywołanym przez niego zjawisku – stał się na początku lat 70. mimowolnym sprawcą publicznego zaistnienia Paszyna. Mianowicie, gdy pracował w Muzeum Etnograficznym, wymyślił Konkurs Współczesnej Rzeźby Ludowej Karpat Wschodnich. I na tym konkursie właśnie, z początkiem lat 70., pierwsze nagrody zgarnęli świątkarze z Paszyna; głuchoniemy Wojciech Oleksy, Józef Orleki, Andrzej Głód, Mieczysław Piwko. Ich szczerość wypowiedzi, chropowatość formy, naiwna prawda artystyczna – zachwyciły znawców. A potem wygrywali już wszędzie.

Kroh wymienia trzy czynniki, które przyczyniły się do powstania zjawiska artystycznego zwanego Paszynem. Po pierwsze – autorytet lubianego księdza. Po drugie fakt, iż PRL propagandowo hołubił artystów ludowych, dając pie-

nie są gorsi i głupszy od sąsiadów z okolicznych wiosek. – *Wiara ks. Nitki w tych ludzi uczyniła cuda* – podsumowuje Kroh.

Dzieci uczęszczały na zajęcia do „szkółki” rzeźbiarsko-malarskiej prowadzonej przez artystę Franciszka Palkę, który dojeżdżał z Nowego Sącza przez 13 lat czerwonym autobusem nr 4.

Pewnego dnia nastąpiło symboliczne zdarzenie. Niedorozwinięty głuchy dzwonnik Wojciech Oleksy, który całe życie pasął krowy, po obejrzeniu siebie, rzeźbiarza, w telewizji wypowiedział sakramentalne zdanie: „*Wada buba. Otu pana*”, czyli „brat Władysław niech teraz pasie krowy, ja będę panem”!

Ksiądz Edward w paru grubych księgach rejestrował osiągnięcia paszynian, wpisy sławnych ludzi odwiedzających wieś, zdjęcia artystów wraz z pracami...

Jego nagła śmierć – zmarł mając 61 lat – postawiła znak zapytania nad całą schedą po nim.

Muzeum

Na szczęście scheda po Nitce nie została zmarnowana, do czego waleń przyczynił się ksiądz prałat Stanisław Janas. Nie pozwolił, by zbiory uległy rozproszeniu, a pamięć o poprzedniku zaginęła. Zdopingował paszynian do zbudowania sal muzealnych i doprowadził – we wrześniu 1994 r. – do oficjalnego otwarcia Ośrodka Sztuki Ludowej im. Księdza Edwarda Nitki, który jest teraz oddziałem Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie. Muzeum odwiedza wiele wycieczek. Ostatnio ekspozycje świątków z Paszyna powędrowały do Austrii i Niemiec.

Aktualny proboszcz stara się, jak może, kontynuować dzieło poprzednika, choć czasy inne. – *Czy możliwa jest dziś nieskażona wpływami sztuka prymitywna?* – zastanawia się Franciszek Palka. – *Gdy kultura masowa dotarła*

Inny świat może zaczynać się już na sąsiedniej ulicy albo tuż za rogatkami miasta. Z każdym rokiem poszerza swe granice. To świat ludzi biednych, którzy znajdują się na marginesie społeczeństwa, bez kapitału, pracy, wykształcenia. Według szacunków Banku Światowego, w ubiegłym roku, do tak zwanej grupy odrzuconych należało 18 procent polskiego społeczeństwa. W tym roku może to już być 20 procent. Ponad 7 milionów osób. Mieszkańcy popegeerowskich czworaków, zniszczonych bloków wokół upadłych fabryk, starych budynków komunalnych, wielkich peerelowskich blokowisk.

Prof. Elżbieta Tarkowska, socjolog z Polskiej Akademii Nauk, która prowadziła badania nad polską biedą, uważa, że najwięcej jest jej tam, gdzie było najwięcej socjalizmu – w warmińsko-mazurskim, pomorskim, zachodniopomorskim, lubuskim, dolnośląskim. Przez miasteczka tych województw od roku przetacza się fala protestu biednych: pikietują, blokują drogi, okupują urzędy i ośrodki pomocy społecznej. Nie protestują popegeerowskie wsie, gdzie jest najgorzej. Tam po prostu nie ma kto biednych zorganizować.

Podwałbrzyski Walim sprawia przynębiające wrażenie. W centrum straszą zrujnowane zabudowania zakładów włókienniczych, które w latach świetności zatrudniały prawie trzy tysiące osób. Na początku lat 90. zostały w „dziwny sposób” sprywatyzowane. Nowy właściciel sprzedał maszynę, a ludzi zwolnił. Prawie cała miejscowość poszła na bezrobocie.

Od rana przed domami, starymi blokami, na wąskich, krętych uliczkach tłum ludzi. Wałęsają się psy, dzieci, koty i dorosli. Nie ma co robić, nie wiadomo, jak żyć. – Jak wygląda życie bez pracy? – powtarza pytanie Kamiński. – Człowiek zabija czas.

Kiedy szedł na bezrobocie, wydawało mu się, że w końcu będzie miał dość czasu, by naprawić cieknący ran, wymalować kuchnię, wyremontować podłogę w pokoju. Ale czas to pojęcie względne; zawsze jest go za mało. Dziś podłoga nadaje się do wymiany, ściany zarosły brudem, a z kranu wciąż cieknie. Trzeba by też wymienić drzwi i bojler. – *Jutro się za to zabiorę* – zapewnia każdego dnia Kamiński i czeka. Dniami, tygodniami, miesiącami.

Kamińscy są na garnuszku pomocy społecznej. Mówią, że żyją ze sprytu. Od dawna nie płacą czynszu. Nie płacą też za wodę i ogrzewanie. Sądu ani komornika się nie boją. Jedyną wartościową rzeczą, jaką posiadają, jest kolorowy telewizor. Ale o ten są spokojni. – *Syn telewizora nie odda* – zapewnia Kamińska. – *A jak sąd zasądzi spłatę długu, to wpięru będzie musiał dać robotę, żeby było z czego ściągać.*

Syn, 17-letni Paweł, rzucił szkołę, bo mu nie szło. Jest bez pracy i zasiłku. Całymi dniami siedzi przed telewizorem. Czasem najmie się do jakiejś dorywczej roboty, by odrobić dług ojcą. – *Ojciec nie chce, bo ma honor.* Stałej pracy nie szuka, bo nie chce całej rodziny utrzymywać. – *Jakoś tak leci* – mówi.

U Bednarków większa różnorodność. Mają kolorowy telewizor i wieżę stereo. Włodek z Jurkiem całymi dniami słuchają muzyki. Wieczorami idą na przystanek PKS-u, gdzie odbywają się dyskoteki. Włodek (19) ma zasiłek, Jurek (18) – nie, bo rzucił szkołę. Jadzia (25), bez roboty i bez zasiłku, całymi dniami siedzi w domu (*Dla kobiet tu nic nie ma*), Jola (15), uczennica, odrabia lekcje i kurzy papierosy. Staszek (25), mąż Jadzi, dwa razy w tygodniu jedzie na granicę i przemycia wódkę. Sprzedaje czeskiej wódki trzyma przy życiu całą rodzinę. Andrzej (23), bez pracy i zasiłku (*Robotą do niczego się nie dojdzie*) wciąż się włóczy. Z tego „włóczenia” odsiedzia już dwa lata w kryminale. Matka Bednarkowa jest na rencie. Z 400 złotych netto następnego dnia po wizycie listonosza nic nie zostaje. – *Długi trzeba oddać* – tłumaczy.

Ojca Bednarka nie ma. Powiesił się przed rokiem (był bez pracy i za-

siłku). Ludzie mówią, że z nudów. Ale może to właśnie oni z nudów tak plotą...

Dorota, 40-letnia, schorowana panna, pisze każdego dnia przynajmniej jeden list z prośbą o wsparcie. Do urzędów, instytucji, fundacji, ludzi, którzy wydają jej się zamożni. Telewizor sprzedawała, radia słucha rzad-

Bogdan Wasztyl

ko. Rzadko też wychodzi z domu. – *Po pierwsze dlatego, że wstyd się ludziom pokazać, a po drugie, siedząc w domu nie wydaję pieniędzy* – tłumaczy.

Pisanie listów (na kartkach wyrzutowanych z zeszytów w kratkę) przychodzi jej łatwo, bo całą treść ma już w głowie. Cytuje z pamięci: „Potrzeby ograniczyłam do minimum. Muszę opłacić mieszkanie, wykupić leki i przynajmniej raz dziennie coś zjeść. Renty dostaję 420 złotych na rękę. 150 złotych wydaję na mieszkanie. Po 50 na elektrykę i gaz, choć staram się rzadko włączać światło, myć i gotować. Około 180 złotych miesięcznie zostaje mi na jedzenie i leki. Butów ani ubrania nie kupiłam od 6 lat. Mięso, najtańsze, jem raz w tygodniu. Na co dzień wystarcza mi chleb z masłem i mleko. Kawy nie piję, papierosów nie palę. Niestety, nie starcza mi na leki. Muszę wybierać, które są najważniejsze. Proszę powiedzieć, jak mam dalej żyć. Bez państwa pomocy albo umrę, albo się zabiję”.

Wbrew pozorom najważniejszą instytucją w innym świecie nie jest ośrodek pomocy społecznej. Najważniejszą instytucją jest „kreska”.

Maria, duża, tęga kobieta o łagodnym spojrzeniu i gołęmb sercu, od lat prowadzi sklep w Walimiu. W sklepie Marii ważniejszy niż pieniądze jest zeszyt (piąty z kolei) – gruby, solidny, formatu B-5, w którym wszystko, jak na Sądzie Ostatecznym jest zapisane. Codziennie Maria dopisuje kolejne cyferki nad kreską przy wybranych nazwiskach (ma tu prawie całą wieś) i w zamian wydaje mąkę, cukier, makaron, najtańsze papierosy, herbatniki... Wina „Etiuda” ani żadnego innego alkoholu Maria na kredyt nie wyda. Taką ma zasadę: może ludzi karmić, ale nie rozpijać. – *Długów nie można egzekwować stanowczo i szybko* – tłumaczy – *bo tym sposobem można by doprowadzić do rodzinnych dramatów, nawet do głodu. A my dumni jesteśmy z tego, że dzieci głodne nie chodzą.*

Maria ufa ludziom, dlatego pozwala się im zadłużać. Nigdy nie zastanawiała się nad tym, skąd oni biorą pieniądze, faktem jest jednak, że nawet najbiedniejsi mają swój honor i po pewnym czasie rachunki regulują. A potem zadłużają się od nowa. I tak w kół.

Najlepszymi dłużnikami są emeryci i renciści. Mają niewielkie potrzeby (kupują chleb, mleko, czasem kielbasę) i niewielkie długi. Kredyt spłacają zaraz po otrzymaniu pieniędzy. W kilka dni później zaciągają nowy. Najbardziej nieobliczalne są młode małżeństwa, wywodzące się z biednych rodzin. – *Są niedoświadczeni, nieporadni życiowo. Nie płacą za mieszkanie, wodę, prąd, ale na telefon komórkowy ich stać* – zauważa Maria.

Bronisław, właściciel sklepu w Łanach, nie prowadzi zeszytu. Historię zadłużenia spisuje na paragonach, które przechowuje w szufladzie pod kasą. Aktualnie ma ponad 60 dłużników. Niektóre paragony leżą w szufladzie od Wielkanocy. – *Kupowanie na kreskę to dla ludzi wielki wstyd* – mówi. – *Spuszczają głowę, niektórzy mają łzy w oczach. Rzadko otwarcie przyznają, że nie stać ich na zakupy. Szukają usprawiedliwienia w chorobie bli-*

skich i nagłych wydatkach. Pewna starszuszka powiedziała wprost: „Wstyd mi, że jestem taka biedna, dlatego przychodzę prosić tu, bo wiem, że pan mi nie odmówi”.

Popegeerowska nędza rozpanoszyła się nawet w gospodarnym Opol-

Marianna nie wychodzi z kuchni. Na półkach w dużej spiżarni ładują słoiki z fasolką, pomidorami, buraczkami, przecierem... Bez tych zapasów nie dałoby się żyć. Pracy Marianna nie ma od lat, zasiłku – również. Jerzy z pośredniaka też nic nie dostaje. W sezonie chodzą do lasu. Dzieci wystają przy drogach i sprzedają grzyby i ja-

Fot. Michał Halewski

skiem. W Gałążczycach po upadku kombinatu zapanowała totalna bezradzieja. – *W całej wsi, na ponad czterystu mieszkańcach jest sześciu rolników, a reszta, prawie bez wyjątku, bezrobotni. Nędza zajrzała nam w ślepia* – mówi sołtys, w którego domu na dziewięć osób pracuje tylko zięć. Ale łatwiej jest o tyle, że sołtys zdążył przepracować 40 lat i przejść na emeryturę, więc dzięki tym pieniądзом udaje się powiązać koniec z końcem. – *Wielu jednak się nie udaje.*

U Jadwigi w domu jest czworo dzieci. Mąż pracuje dorywczo. Raz przyniesie jakieś pieniądze, innym razem nie. – *Miesięczny dochód na członka rodziny wychodzi nam poniżej 200 złotych. Trochę pomaga opieka społeczna. Ale tak naprawdę, to nawet nie wiem, jak my żyjemy* – zastanawia się Jadwiga.

U sąsiadów Jadwigi drobiazgu jest tylko dwoje, ale oboje rodzice są bezrobotni. Dochód na głowę w porównaniu sięga 150 złotych miesięcznie. – *Pracowaliśmy w pegeerze ciężko i solidnie* – podkreśla Jerzy. – *I na co nam przyszło. Jeśli dzieci nie będą się uczyć, to skończą jak my. A jak mają się uczyć? Za co? Nie stać nas na szkoły.*

Marianna z Jerzyn znaleźć bronią obrabiając mały kawałek bezpańskiego pola. Pod ziemniaki. Przez całą jesień

gody. Przez pozostałe miesiące siedzą w chałupie i z niepokojem patrzą, jak pustoszeją półki w spiżarni: wystarczy czy nie, przeżyjemy czy przyjdzie głodu zaznać? Ponieważ Marianna gospodarna jest nad podziw, głodu w ich domu nigdy nie było. Tak jak nigdy nie było pieniędzy. – *Mogą się z nas śmiać, ale te ziemniaki, co je sami uprawiamy, to kapitał* – przekonuje Marianna. – *Jedzenia mamy na całą zimę, a nawet jeszcze dłużej.*

Zamrażarka i lodówka to pozostałości po epoce PRL-owskiego „dobrobytu”. Z tamtego czasu mają też, jak wszyscy we wsi, mieszkanie – duże, chłodne, wilgotne i zagrzybione. Dach nad głową jest dziurawy jak sito (podczas deszczu trzeba biegać z miskami), ale na głowę się jeszcze nie sypie. Od lat nie płacą za czynsz, wodę, prąd. Nawet na napelnienie butli gazowej nie zawsze ich stać.

W mieszkaniu Krystyny wszystko wywołuje wspomnienia coraz bardziej odległej przeszłości. Mąż od 10 lat nie pracuje. Ona też. W dziewięć osób mieszkają na 42 metrach. Pokój przedzielony ścianką działową, to gigantyczna sypialnia – wszędzie stoją łóżka. Kuchnia zastępuje salon. Krystyna i Hieronim żyją z dzieci, a konkretnie z zasiłków, które gmina na dzieci wypłaca. Nawet dwa lata temu z tych samych zasiłków żyli o wie-

le lepiej niż teraz. No bo przepisowo na tyle dzieci powinni dostać 1400 złotych, a dostają 400. W ośrodku pomocy społecznej tłumaczą, że Warszawa pieniądze nie przysyła, więc trzeba obcinać, żeby starczyło dla wszystkich. Nie tłumaczą, jak z tych obciętych zasiłków żyć.

Krystyna chowa kurczaki i uprawia ogródek. Sadzi warzywa i ziemniaki. Taki ogródek jest ważniejszy niż cały dach czy duże mieszkanie. W takich wsiach nie wielkość mieszkania świadczy o zamożności rodziny, ale wielkość ogródka. – *Mężowi czasem uda się znaleźć jakąś dorywczą pracę, dobrzy ludzie ciuchy dla dzieci nam podsyłają. Chłopaki zbierają ślimaki, żółędzie, butelki...* Grosz do grosza i jakoś do tej zapomogi z opieki społecznej się dołoży. Jak trzeba, to się rybę z jeziora podkradnie albo zwierzaka w lesie upoluje. Radzić sobie jakoś trzeba.

Anna ma rentę po mężu (500 złotych) i dwóch bezrobotnych synów na utrzymaniu, a ściślej: dwóch synów, dwie synowe, czworo wnucząt. Dwóch chłopców chodzi do szkoły na zmianę, bo mają tylko jedną kurtkę. – *Robota dla synów jest, ale daleko stąd. Jak się odliczy koszt dojazdów, to wyjdzie na to, że lepiej posiedzieć na kanapie przed telewizorem.*

Abonamentu Anna nie opłaca, bo nie ma z czego. Nie wierzy w dodatku, że państwo może być tak okrutne, by znękanym ludzi pozbawiać jedynej rozrywki, telewizji. – *Tutaj, tyle z życia mamy, co w telewizji obejrzymy. Nawet pieniędzy nie ma od kogo pożyczyć.*

W innym świecie krajobraz jest przejmująco smutny. Tysiące hektarów nieużytków. Pola zarastające bądlami, samosiejkami. Pośród tych pól zaniedbane osiedla – blokowiska z wielkiej płyty. To nie są wsie. We wsi słychać szczekanie, gdanie, beczenie, chrupkanie. W Wierzbowej na przykład nie słychać nic. Nie ma gospodarzy, nie ma inwentarza.

Byłe jakieś piaskownice, połamane trzepaki, odrapane klatki schodowe, wyrwane kontakty, utyłane buciory i gumki przed wejściem do każdego mieszkania. Mieszkania chłodne, wilgotne i zapuszczone. Pieniądzy mało, dzieci dużo. Pracy – w ogóle.

W innym świecie po zachodzie słońca panują „egipskie ciemności”. Ludzie siedzą po ciemku, by oszczędzać prąd. Jeśli włączają jakieś urządzenia, to telewizory. Nie czytają książek, nie kupują gazet, nie jeżdżą do miasta, bo bilet autobusowy przełiczają na bochenki chleba. Z tego samego powodu nie chodzą do lekarza, a jeśli nawet chodzą, to nie wykupują leków. Nie stać ich na to. Oszczędzają na kosmetykach, proszku do prania i środkach czystości. Czasem lekarz przyjeżdża do nich. W Mołtajnach z samego rana w kolejce ustawiła się cała wieś. Ostatniego pacjenta lekarz przebadał o dziewiątej wieczór. – *To wstrząsające doświadczenie. Przyjmowaliśmy ludzi, którzy od lat nie przechodzili badań* – mówi dr Marek Załęski. – *Wielu z nich trzeba by umieścić w szpitalach, wysłać do sanatoriów, wymyć, oczyścić z pasożytów. Ale kto za to zapłaci?*

W książce „Zrozumieć biednego” socjologowie z Polskiej Akademii Nauk podają główne czynniki przesądzające o biedzie: bezrobocie, długotrwała choroba, alkoholizm. Dowodzą, że życie biednych upływa na zabiegach o zaspokojenie podstawowych potrzeb – jedzenia i dachu nad głową; to ciągła walka o zasiłek i pożyczkę, a następnie o spłacenie długu.

Mieszkańcy innego świata nie interesują się więc polityką. Nie biorą udziału w wyborach, bo wiedzą już, że one nic w ich życiu nie zmieniają. Z każdym miesiącem, niepostrzeżenie coraz bardziej wypadają z życia społecznego. Bieda się reprodukuje, rośnie kolejne pokolenie, które nie nawykło do pracy. Biedni coraz częściej się odgrażają, że pójda na rozbój.

Socjologowie są przekonani, że polska nędza w końcu wybuchnie. Tylko kiedy?

**Za tydzień
– raport o polskiej biedzie**

Po tragicznych w skutkach terrorystycznych atakach przeprowadzonych 11 września na World Trade Center w Nowym Jorku oraz Pentagon w Waszyngtonie społeczeństwo amerykańskie pała żądzą odwetu. Armia Stanów Zjednoczonych została postawiona w stan najwyższej gotowości. Jej szeregi uzupełniają powoływani do służby rezerwiści. Ameryka idzie na wojnę. Wojnę rozległą i odległą. Dokąd? Do Afganistanu...

Ten górzysty, pustynny, jałowy kraj położony pomiędzy Iranem, subkontynentem indyjskim a stepami Azji Centralnej zawsze spędzał sen z oczu imperialnym politykom. Władanie tym górkim bastionem było równoznaczne z posiadaniem klucza do ogromnych obszarów Azji. Stąd można bowiem rozpocząć ekspansję w dowolnym kierunku lub bronić się przed atakiem praktycznie w nieskończoność. Szkopuł polega na tym, że Afganistan zamieszkują narody, które swą wolność cenią po stokroć wyżej niż życie.

Przekonali się o tym nad wyraz boleśnie Brytyjczycy i Rosjanie w XIX i XX wiekach. Kości żołnierzy niejednej imperialnej armii do dziś bieleją w afgańskich górach. Oto przykład: brytyjska kolumna wycofująca się z Kandaharu w Afganistanie do Peszawaru w ówczesnych Indiach Brytyjskich licząca 12 tys. cywilów i 4500 żołnierzy w ciągu 7 dni (pomiędzy 6 a 13 stycznia 1842 roku) została rozgromiona i wybita do nogi. Do Indii powrócił... jeden oficer i kilku kawalerzystów wojsk kolonialnych.

Kolejna odsłona: 27 lipca 1880 roku pod miejscowością Masjwand, na północ od Kandaharu, Brytyjczycy zostali rozgromieni przez powstańcze wojska afgańskie w otwartej bitwie. Na uwagę zasługuje fakt, iż powstańcy odnieśli zwycięstwo dzięki... przewadze ognia swej artylerii. Była to jedyna klęska, jaką poniosła armia brytyjska w Azji, w XIX wieku, w regularnym starciu. W latach 1830 - 1919 miały miejsce trzy krwawe wojny brytyjsko-afgańskie. Mimo przejściowej okupacji, utraty części terytorium oraz ciężkich strat Afganistan utrzymał niepodległość. „Afgańska koza”, lawirująca pomiędzy brytyjskim lwem a rosyjskim niedźwiedziem wykażała się niesłychanym uporem i walecznością.

Brytyjczycy aż do czasu opuszczenia Indii (1947 r.) utrzymywali na afgańskim pograniczu prawie stutysięczną armię. Kraj ciężko doświadczony ciągłymi się przez kilka pokoleń wojnami z Brytyjczykami chętniej orbitował ku sąsiadowi z północy. Do ciekawych epizodów najnowszej historii należy flirt feudalnego Afgani-

Globalny pożar

Awanturnicy z całego świata islamskiego przybywają do Afganistanu, by budować strategię terroru

Fot. PAP/CAF

stanu z... Rosją Radziecką. Afganistan był pierwszym państwem na świecie, jakie uznało władzę Lenina. W okresie wielkiego głodu eksportował do Sowietów zboże i nierogaciznę. W rewanżu Rosja Radziecka poczyniła w 1926 r. na rzecz Afganistanu istotne ustępstwa graniczne. W niespełna 50 lat później ta przyjaźń z „czerwonym niedźwiedziem” przyniosła zastręte owoce w postaci ideologicznej agresji, łączącej się z zainstalowaniem komunistycznej władzy w stolicy kraju - Kabulu (1978 r.), która rychło przekształciła się w bezpośrednią interwencję militarną ZSRR w Afganistanie (1979 - 1988).

W całym kraju rozgorzała bezpartyjność wojna partyzancka z bezbożnymi szurawimami oraz ich afgańskimi sojusznikami. Afgańscy mudżahedini wygrali tę wojnę. Rosjanie wycofali swe siły. W wyniku działań wojennych Armia Czerwona straciła 15 tys. żołnierzy, 50 tys. zostało rannych. Ce-

na zwycięstwa była śmierć 1,5 miliona Afgańczyków.

W czasie trwania konfliktu zbiegło za granicę kraju około 5 milionów uchodźców. Okrutna wojna przeorała kraj do spodu. Doprowadziła do ruiny materialnej oraz rozpadu więzi społecznych. Zwycięscy dowódcy z okresu wojny partyzanckiej m.in. „Lew Panczsziru” - Achmed Szach Masud (Tadżyk z północy) oraz Gulbuddin Hekmatjar (przywódca pasztuńskiej większości etnicznej z południa) okazali się niezdolni do sprawnego administrowania okaleczonym krajem, który z wolna rozpadł się na półsuwerenne włości rozpadające odrębną administrację i siły zbrojne, toczące ze sobą lokalne starcia.

Afganistan, pozbawiony wsparcia, porzucony przez patronujące mu w okresie wojny z ZSRR państwa Zachodu rozpoczął dryf w niebezpiecznym kierunku. „Afganistan wydaje się już nie interesować Zachodu, od kiedy

z naszą pomocą zwyciężono radziecki komunizm. Okaże się to brzemieniem w skutki błędem. Powstaje tu centrum handlu narkotykami i międzynarodowego terroryzmu. Awanturnicy z całego świata islamskiego przybywają przez otwarte granice, by odbyć szkolenie w obsłudze nowoczesnej broni i zbudować logistykę terroru” - tak w lipcu 1992 r., w wypowiedzi dla niemieckiego tygodnika „Der Spiegel”, zobrazował sytuację panującą w kraju afgański minister spraw zagranicznych w rządzie tymczasowym - Pir Gilani.

Kraj nadal pogrążał się w spirali przemocy i chaosu. Ratunek przyszedł niespodziewanie ze strony środowiska afgańskich emigrantów osiadłych w Pakistanie. Armia talibów, studentów szkół koranicznych, ożywiona duchem odnowy religijnej, przekroczyła granicę kraju. W szybkim tempie opanowała Kabul i niemal cały kraj. Jedynie Achmed Szach Masud zaszły się w swym mateczniku, dolinie Panczsziru (gdzie w czasie wojny z szurawimami odparł siedem komunistycznych ofensyw) i prowadził uporczywą wojnę pozycyjną z wojskami talibów. Pozostałych przeciwników m.in. „państwo” gen. Dostuma talibowie zmiotli z powierzchni ziemi, stosując wobec pokonanych bezprzykładny terror. Afganistan wyszedł z dwudziestoletniej wojny jako państwo teokratyczne - republika islamska, gdzie „Koran” jest fundamentem porządku państwowego i ładu społecznego. W wymiarze międzynarodowym polityka talibów zaniepokoiła Iran, Rosję jako hegemonia Wspólnoty Niepodległych Państw oraz Chiny (rebelia muzułmańskich Ujgurów w najbardziej wysuniętej na zachód prowincji Chin - Sinkiang).

Słabe postsowieckie państwa Azji Centralnej (Turkmenistan, Uzbekistan, Kirgistan) odczuwają na karkach gorący oddech żarliwego islamu. Sytuacja Tadżykistanu jest rozpacziwa. Gdyby nie stała i silna obecność militarna armii rosyjskiej w postaci 201 Dywizji Zmechanizowanej oraz wojsk ochrony pogranicza WNP, los promoskiewskich władz w Duszanbe byłby już dawno przesądzony.

Siły opozycji islamskiej zlokalizowane na obszarze Górnego Badaszchanu w sprzyjających okolicznościach mogą zmobilizować kilkunastotysięcz-

ną milicję. Warto pamiętać, że islamscy pokusili się nawet (w 1993 roku) o szturm tadżyckiej stolicy. Nawet Pakistan, który patronował narodzinom ruchu talibów, wspierał ich poczynania militarne i polityczne, może czuć się niepewnie wobec nieobliczalności władz kabulskich.

Powód jest banalnie prosty i dotyczy pewnej zaszłości historycznej. Otóż znaczna część zachodniego Pakistanu przed rokiem 1919, w wymiarze etnicznym i historycznym, należała do Afganistanu. Mułlowie z Kabulu, nie oglądając się na względy wdzięczności, zawsze mogą wysunąć roszczenia do terytoriów odciętych niegdyś przez Anglików tzw. linią Duranda i włączonych do Indii w czasach, gdy powstanie i istnienie Pakistanu jeszcze nikomu się nie śniło. Pakistan został „wykrojony” z przestrzeni subkontynentu indyjskiego przez odchodzących z Indii Brytyjczyków dla muzułmańskiej mniejszości. Dla Pakistanu religia muzułmańska jest więc fundamentem państwowości, podstawowym uzasadnieniem istnienia. Poczuć własną odrębność, dumy z własnego islamskiego państwa, skłaniało Pakistan i to trzykrotnie do wszczynania beznadziejnych z militarnego punktu widzenia wojen z Indiami. Przejawem niebawym ambicji i determinacji tego państwa jest jego udział w wyścigu atomowym z Indiami i skonstruowanie „islamskiej bomby atomowej”. Dyskretny cień atomowego grzyba made in Pakistan pada nie tylko na bezpośrednich sąsiadów Pakistanu, lecz także na Bliski Wschód. Pakistańska bomba atomowa wywołuje koszmarnie sny w Izraelu. W wizjach żądnych pomsty Palestyńczyków jest ona narzędziem „sprawiedliwej zemsty”...

Tak, w ogólnym zarysie, wygląda obszar, ku któremu Ameryka kieruje swoją maszyną wojenną. Celem tej wielostronnej operacji jest osaczenie i ujęcie bądź likwidacja ukrywającego się w Afganistanie saudyjskiego terrorysty Osamy ben Ladena oraz likwidacja znajdującego się w tym kraju szkoleniowego i logistycznego zaplecza jego organizacji o kryptonimie Baza. Należy mieć nadzieję, że dowódcy i politycy układający scenariusze rozpoczynającej się kampanii mają w pamięci niesławne brytyjskie i sowieckie klęski i potrafią wyciągnąć z nich stosowne wnioski, stosując nacisk i siłę tak, by nie podsycać pożaru, jaki w naszej globalnej wiosce wywołała garść zdeterminowanych fanatyków. Oby Afgańczykom, żołnierzom armii amerykańskiej i jej sojusznikom dobry los oszczędził skutków długotrwałej konwencji wojny w górach Afganistanu...

ANDRZEJ WOJTAS
Autor jest redaktorem naczelnym miesięcznika „Komandos”

„Świat wojny”

Islam jest religią ekspansywną, islam jest religią wojowniczą. Z łona islamu wykuły się radykalne nurty będące ideowym zapleczem dla terroryzmu islamskiego. Terroryzm islamski jest forpocztą walczącą z cywilizacją zachodnią w interesie państw muzułmańskich, gdzie zlokalizowane są centra dowodzenia, bazy szkoleniowe i zaopatrzeniowe terrorystów. Społeczeństwa tych państw udzielają poparcia organizacjom terrorystycznym. Sukcesy terrorystów, często w postaci spektakularnych zamachów lub uprowadzeń, są przez społeczność muzułmańską akceptowane. Kontrakcja ze strony krajów zachodnich wywołuje w świecie muzułmańskim stan napięcia, pojawiają się nawoływania do „świętej wojny”. Pada tajemnicze i złowrogię słowo dżihad...

Tak, w ogólnym zarysie my - ludzie Zachodu - zwykliśmy patrzeć na świat muzułmański, który trochę paradoksalnie nazywamy... Bliskim Wschodem. Widok płonących wież World Trade Center zdaje się potwierdzać nasze uprzedzenia wobec świata muzułmańskiego i ilustrować ponure prognozy Samuela Huttingtona wieszczące powszechną wojnę cywilizacji.

W istocie islam przez wieki był religią ekspansywną i wojowniczą. Wojownicy muzułmańscy w czasie niepełna stulecia po śmierci proroka Mahometa (632) podbili obszary od Pirenejów w Hiszpanii po brzegi Indusu. Prowadzili „świętą wojnę” wierząc, że:

„Raj jest pod błyskawicami mieczy”. W ogniu tych walk rozdzielił się duch i praktyka dżihadu, będący jednym z filarów wiary muzułmańskiej.

„Czyńcie wysiłek na drodze do Boga (Dżihad fi sabil Allah), przeciwko tym, którzy będą z wami walczyć. Ale nie popełniając niesprawiedliwości, atakując jako pierwsi, jako że Bóg nie kocha wcale niesprawiedliwych” - mówią wersety „Koranu”. Dżihad jest więc uzasadnieniem dla wojny obronnej, wojny sprawiedliwej. Nie jest usprawiedliwieniem aktów samobójczego terroru.

Islam był i jest nadal religią ekspansywną, lecz rozprzestrzenianie się tej religii odbywa się metodami pokojowymi. Indonezja, najbardziej ludne z państw muzułmańskich, nigdy nie zaznała muzułmańskiego podboju. Religia proroka Mahometa rozprzestrzeniła się po archipelagu metodami misyjnymi. Podobnie jest w krajach czarnej Afryki, gdzie islam skutecznie rywalizuje z misjami chrześcijańskimi.

Islam jest religią dominującą. Toleruje inne wyznania, zwłaszcza te, które wywodzą się ze wspólnego biblijnego pnia (judaizm i chrześcijaństwo), nie

toleruje niewiary w Boga i pogaństwa. Krytyka islamu jest możliwa tylko w ramach islamu, czyli z pozycji człowieka wierzącego. Za kpiny z wiary lub apozację grozi uniwersalny wyrok śmierci, czego doświadczył Salman Rushdi, autor „Szatańskich wersetów”. Tak więc granice kontestacji są w islamie jasno określone i obwarowane drakońskimi karami.

Kraje, gdzie panuje prawdziwa wiara i sprawiedliwość muzułmańska, to „świat pokoju” (dar al-Islam). Kraje, które nie znają światła prawdziwej wiary, to „świat wojny” (dar el-Harb). Dżihad może być prowadzony jedynie wobec „świata wojny”. Islam jest więc wyposażony w aparat pojęć uzasadniających prowadzenie „świętej wojny”.

Po religijną wykładnię swych poczynąń chętnie sięgają organizacje terrorystyczne lub państwa popierające terror w celu realizowania swych politycznych interesów. Dogodnym celem ataków są obywateli krajów zachodnich i Izraela, będący dla terrorystów bezbożnikami wykorzystującymi swą przewagę techniczną przeciwko krajom muzułmańskim. Interwencje państw zachodnich w konflikty toczące

się na Bliskim Wschodzie odbierane są przez społeczność arabską jako współczesne wyprawy krzyżowe. W konsekwencji dochodzi do serii samobójczych zamachów. Przypomnijmy tylko jedną sekwencję wydarzeń, za którą stali fanatyczni zwolennicy szajki Musawiego. 23 października 1983 r. dwa samochody pułapki równocześnie zniszczyły w Bejrucie kwatery główną 8 batalionu amerykańskiej piechoty morskiej (241 zabitych) oraz ośrodek dowodzenia francuskich komandosów „Drakkar” (58 zabitych). 4 listopada w podobny sposób zniszczono kwatery główną armii izraelskiej w Tyrze, gdzie zginęło ponad 60 osób, w tym połowę stanowili palestyńczycy i libańscy jeńcy Izraelczyków.

Jest paradoksem, iż celem terrorystycznych ataków, będących dziełem fundamentalistów islamskich, są najczęściej obiekty militarne i żołnierze armii Stanów Zjednoczonych, choć w latach 90. właśnie USA najczęściej angażowały się w wojny po stronie krajów lub społeczności muzułmańskich. Wystarczy wspomnieć wojnę z Irakiem o wyzwolenie Kuwejtu („Pustynna Burza”), nieudaną próbę przywrócenia

zrębów porządku w muzułmańskiej Somalii, amerykańską interwencję na rzecz Muzułmanów w Bośni (w ramach NATO) czy wojnę powietrzną z Serbią o Kosowo zamieszkowane przez wyznających islam Albańczyków. Mimo to dla terrorystów Ameryka jest uniwersalnym wrogiem, „wielkim szatanem”, „krajem wojny”. Drażni ich amerykańska przewaga techniczna. Amerykański styl życia, kultura, system wartości są dla islamskich terrorystów nie do przyjęcia. Będą korzystać z dobrodziejstw społeczeństwa otwartego w celu zadania mu jak największych szkód.

Wyzwaniem, jakie stoi przed USA i krajami sprzymierzonymi, jest precyzyjne wyłuskanie terrorystów, wyzwolenie ich z naturalnego środowiska, jakim są społeczności muzułmańskie, prowadzenie wojny z terroryzmem w taki sposób, by nie spowodować wojny cywilizacyjnej ze społecznością muzułmańską, która posiada wystarczający potencjał terytorialny, ludnościowy, ekonomiczny (ropa) oraz doktrynalny, by do takiej konfrontacji stanąć. Najgorsze, co może się zdarzyć, to „wojna światów”, w której - jak pisał przed laty były prezydent Libanu, historyk Charles Helou - „Stawką jest nie tyle ziemia, co częśćka wieczności, prawo każdego człowieka do raju. Czy może to być przedmiotem rokowań?”.

Pretensje do wywiadu

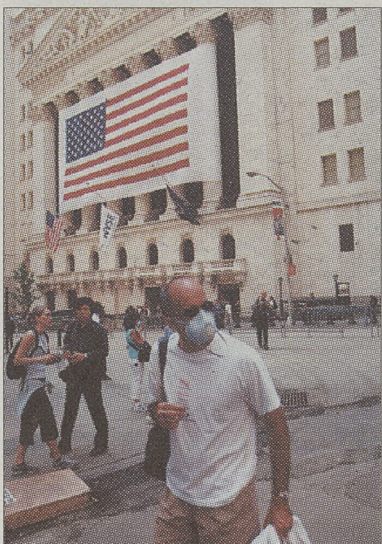
Amerykanie zaczęli się bać nie tylko latania, ale także korzystania z metra czy przejeżdżania przez tunele

W dwa tygodnie po horrorze, jaki przeżył Nowy Jork i Waszyngton Amerykanie zaczynają coraz częściej i głośniej zastanawiać się, czy ich kraj jest przygotowany do walki z terroryzmem. Pytanie podsyca fakt, iż amerykańskie służby specjalne – jak same przyznały – nie miały pojęcia o planowanych i przeprowadzonych 11 września zamachach terrorystycznych na World Trade Center i Pentagon. Kolejne dni intensywnego śledztwa ujawniają natomiast mrozące krew w żyłach szczegóły dotyczące zamachowców oraz metod ich działania.

Federalne Służby Śledcze tylko na terenie Stanów Zjednoczonych poszukują obecnie około 700 osób, które mogły mieć powiązania z terrorystami – samobójcami. Wielu Amerykanów szokuje fakt, iż zamachowcy uczyli się i pracowali na terenie USA od lat. „*Jak można spokojnie o tym myśleć, gdy okazuje się, iż mordercy blisko 7000 ludzi mieszkali na twojej ulicy?! – mówi zrezygnowanym głosem mieszkanka Paterson w stanie New Jersey, gdzie – jak podejrzewają prowadzący śledztwo – przynajmniej dziesięciu z porywaczy samolotów mieszkało w ciągu kilku ostatnich miesięcy. Zarówno prezydent Stanów Zjednoczonych, jak i prokurator generalny żądają nowych uprawnień dla organów ścigania w obliczu terroryzmu.*

Wszystko wskazuje jednak na to, iż syndrom amerykańskiej demokracji już daje o sobie znać – zaledwie dwa tygodnie po tragedii! W Kongresie niektórzy politycy zaczynają przebąkiwać o tym, iż przekazywanie szerszych uprawnień służbom, zajmującym się walką z terroryzmem, może „*być niezgodne z demokratycznym duchem amerykańskiej konstytucji*”...

W środkach masowego przekazu coraz głośniej mówi się o tym, iż Stany Zjednoczone nie są najlepiej przygotowane do ochrony mieszkańców kraju

przed atakami biologicznymi czy chemicznymi. Ujawniono, że niektórzy z terrorystów porywaczy weszli w posiadanie licencji zezwalających na przewóz środków toksycznych i groźnych substancji chemicznych. Niektórzy próbowali nawet... otrzymać bankowe pożyczki na zakup samolotów rolniczych, służących do opylania pól! W sytuacji, gdy ilość groźnych substancji, potrzebnych do wytrucia tysięcy ludzi, liczona jest w kroplach, wiadomości te budzą zrozumiałe przerażenie.

Wśród najbardziej popularnych przedmiotów kupowanych obecnie w Stanach Zjednoczonych w Internecie znalazły się ostatnio maski przeciwgazowe. Jeszcze dwa tygodnie temu cena najprostszyc modeli nie przekraczała 20 dolarów. Dziś belgijskie i izraelskie maski osiągają ceny 150 i więcej dolarów za sztukę – o ile są w ogóle dostępne.

Psychoza zapanowała głównie w wielkich miastach. Amerykanie zaczęli się bać nie tylko latania, ale także korzystania z metra czy przejeżdżania przez tunele. Nie poprawia sytuacji fakt, iż przy wjazdach na nowojorski Manhattan rozstawione zostały policyjne patrole, kontrolujące niemalże każdy wjeżdżający na wyspę samochód.

Amerykanie poparli w przytłaczającej większości działania swojego rządu. Badania opinii publicznej wskazują na rekordowe wyniki popularności prezydenta George'a W. Busha i burmistrza Nowego Jorku Rudolpha Giuliani, których wielu Amerykanów uważa za narodowych bohaterów naszych czasów. Nie zmienia to jednak faktu, iż zachwiało się w nich zaufanie do organów ścigania i służb specjalnych, które – według większości ankietowanych – powinny były zapobiec tak wielkiej i tak długo przygotowywanej akcji terrorystycznej, jaka miała miejsce 11 września.

JAROSŁAW T. WOSZCZYŃA
– Z Nowego Jorku
Fot. Jarosław Kostrzewa

Poszukiwana

Krzysztof gładzi palcami stronę magazynu „Time”, na której widnieje zdjęcie Giseli. To jedyna fotografia, jaką posiada. W chwili zamachu na World Trade Center znajdowała się na 106 piętrze. Pod zdjęciem widnieje podpis: „*missing*” (zaginiona), podobnie jak pod fotografiami tysięcy innych osób, które feralnego wtorku, 11 września, znajdowały się w budynku WTC. Krzysztof wie, że Gisela nie miała szans na ucieczkę. Kiedy mówi, głos mu się łamie. Przyjaźnili się od roku, ale wiedział, że chce z nią spędzić całe życie. Miał jej opowiedzieć tyle rzeczy, pokazać tyle miejsc.

Krzysztof, Polak pracujący w dużym wydawnictwie na Manhattanie przy 3 Alei, 11 września przyszedł jak zwykle do pracy o 8.30. Zaczął przeglądać korespondencję, gdy do jego pokoju wpadł kolega i krzyknął, żeby włączył telewizor. Zobaczył na ekranie płonącą wieżę. Sądził, że to kolejny film katastroficzy. Kiedy prawda do niego dotarła, wyłączył odbiornik.

Gisela pracowała na 106 piętrze. Wykreślił numer telefonu do jej biura. Nie mógł się połączyć, numer był zajęty. – *Może ktoś próbuje ją powiadomić o tym, co się dzieje?* – łudził się.

Włączył radio. Kiedy usłyszał, że budynek zawalił się, wybiegł z pracy. Chciał dotrzeć pod World Trade Center, policja jednak już rozpoczęła ewakuację pracujących i mieszkających na Manhattanie.

Wraz z tysiącami innych szedł do mostu na 59 Ulicy. Obok podążał młody mężczyzna pokryty pyłem. Zdołał uciec spod World Trade Center, kiedy budynek zaczął się walić. Tuż przed nim biegła kobieta w jasnym kostiumie. Kiedy wydawało się, że byli już bezpieczni, spadł na nią kawałek rozrwanego w strzępy samochodu. Metal

zmiażdżył jej głowę. Przysypany kurzem mężczyzna w kółko opowiadał tę historię idąc przez most.

Krzysztof dotarł po dwóch godzinach do domu na Queensie. Usiadł w fotelu, nie rozsznurował nawet butów. Z ośpienia wyrwał go krzyk. Sąsiadka z naprzeciwka wołała, że więcej już nie pojedzie na Manhattan.

Po raz drugi przeżyła zamach na World Trade Center. W 1993 r., kiedy wybuch bomby podłożonej przez islamskich terrorystów w podziemiach budynku zabił 6 osób, znajdowała się w swoim biurze na 30 piętrze. 11 września od samego rana była niepokojna. Nie mogła sobie znaleźć miejsca w pracy. Czuła, że musi wyjść

na ulicę. Postanowiła pójść do pobliskiej kawiarni. Kiedy wracała z kawą usłyszała huk i zobaczyła słup ognia. Krzysztof cały feralny wtorek spędził przy telefonie. W mieszkaniu Giseli nikt nie podnosił słuchawki. Łudził się, że to może dlatego, iż wraz z jedną z wież runął ogromny maszt telekomunikacyjny i część Nowego Jorku

została pozbawiona łączności telefonicznej.

Następnego dnia przyjechał pod kamienicę, w której mieszkała. Otworzył dozorca. Zanim zdążył cokolwiek powiedzieć, dozorca wskazał na drzwi Giseli, pod którymi leżała wiązanka kwiatów. – *Nie wróciła. Od wczoraj w jej mieszkaniu ciągle dzwoni telefon.*

Kilkanaście dni później, przeglądając w kiosku specjalne wydanie „Time'a”, poświęconego w całości tragedii, natrafił na jej zdjęcie. Kupił magazyn i popędził do pracy. Wyjął z szuflady aparat fotograficzny i poszedł pod Armory (Zbrojownię), gdzie mieścił się punkt informacji o losie zaginionych. Wśród licznych zdjęć rozklejonych na murze zwanym Ścianą Modlitwy, odnalazł fotografię Giseli. Raz za razem naciskał migawkę, jakby chcąc nadrobić to, że wcześniej nie robił jej zdjęć. – *Poczułem jakbym odnalazł ślad, jej cząstkę. Tego nie można opisać słowami* – mówi łamiącym się głosem.

Przez wiele dni nie potrafił z nikim rozmawiać. Coś pękło w nim dopiero w tydzień po zamachu, kiedy w jego firmie zorganizowano spotkanie z psychoterapeutą. Ci, którzy stracili bliskich, wstawali z miejsc i opowiadali o swoim bólu. Kiedy spotkanie dobiegło końca, podszedł do swojej koleżanki z biura, która straciła sześciu przyjaciół w tragedii i zaczął opowiadać o Giseli.

– *Zawsze wydawało mi się, że ludzie, których los stawia na mojej drodze, wydarzenia, które dzieją się w moim życiu, mają sens, że opatrzność chce mi w ten sposób coś pokazać. Ale nie widzę żadnego sensu tej tragedii* – Krzysztof zamyśla się. Dopija kawę. Idzie odebrać od fotografa zdjęcia Giseli, zrobione pod Armory.

JAROSŁAW KOSTRZEWA
Fot. autor

Złe samopoczucie i mniejsza sprawność nóg skłania mnie do kontaktu z lekarzem. Trafiam do szpitala, ale badanie rdzenia kręgosłupa trzeba wykonać w innej placówce, odległej o 25 km. Wiozę mnie tam karetką w asyście medyka. Po dokonaniu punkcji z wlewem kontrastu wracamy. Prawie bez odpoczynku... Jadę w pozycji siedzącej, kierowca spieszy się, pewnie ma inne zlecenie. Przez następną dobę leżę, potem próbuję chodzić opierając się o łóżka i ściany. Ordynator pociesza, że to nic groźnego, za dwa dni wrócę do domu. Ostatnie samodzielne kroki przypadły, pamiętam, na środek. Wczorazem przyszedł paraliż".

Tak, po męsku unikając wylewności, opowiada o sobie Kazimierz Jakubiak z Poznania, były dyrektor biura projektów, dziś artysta, który za swoją twórczość otrzymał wiele znaczących wyróżnień, w tym I nagrodę w kategorii malarstwa na IV Międzynarodowym Biennale Sztuk Plastycznych Osób Niepełnosprawnych w Krakowie.

Od dziesięciu lat, odkąd został inwalidą, żyje w świecie obrazów, rysunków i grafik. Sztuka jest jego sposobem na życie. Napisano o jego twórczości, że wymaga uwagi ze względu na szczególnie punkt widzenia, z jakiego przedstawia człowieka i jego relacje z innymi. – To pozycja *homo patiens*, istoty cierpiącej, człowieka zranionego przez los – piszą recenzenci.

A jednak pan Kazimierz nie czuje się pokrzywdzony.

Niesprawność – uważa – stała się dla niego źródłem twórczości i wyzwołała w nim pasję, których by w sobie nie odkrył, będąc sprawny. Dowodem – list, w którym autor przeprasza za nieustanny pośpiech, jaki powoduje luki w naszej korespondencji. – *Brak mi czasu* – tłumaczy się. – *Nigdy nie sądziłem, że przebywając na rencie będę miał tak wypełnione dni...*

Żeby być na bieżąco czyta gazety, ogląda telewizję, słucha radia. Z przyjaciółmi spotyka się sporadycznie. Wystarcza mu rodzina: żona, dzieci, wnuki. Jest tak zafascynowany twórczością plastyczną, że ma za mało czasu na filatelistykę i bibliofilstwo, którymi interesował się wiele lat. – *Inwalidztwo* – powiada – *nie jest dla mnie zamknięciem i ograniczeniem głosu, lecz otwarciem drogi do bogatego świata doznań. Ono nie zdołało ograniczyć mojego apetytu na życie.*

Z tym pełnym optymizmem życiorysem zdumiewającym dla ludzi, którym jeszcze dopisują własne nogi, korespondują losy niepełnosprawnych autorów wspomnień nadesłanych na konkurs radiowej „Trójki”, redakcji „Rzeczypospolitej” i Fundacji Aktywnej Rehabilitacji. Zebrano je w pięknej i wzruszającej książce „Przełom Tysiąclecia”. Czytam z podziwem relacje ludzi, na których los wymusił zwielokrotnienie wysiłku życia. Jak oni temu podołali? Na jakie męstwo stać człowieka, gdy zawodzi własne ciało, gdy cierpienie prowadzi do wykluczenia, odrzucenia przez świat i trzeba nadludzkiej energii, by utrzymać się na powierzchni: na tej cienkiej desce ratunku, która dzieli od rozpacz.

„Są ludzie, którzy zapalają światła, aby oświetlić nam drogę, i są ludzie, którzy światła na naszej drodze gaszą” – mówił Piotr, od dzieciństwa chory na martwicę trzustki.

Piotra sami lekarze skazali na śmierć, uznając jego przypadek za beznadziejny. Paradoksalnie – kilkanaście lat życia dorzuciła mu szkarlatyna, hamująca postęp groźnej choroby. Piotr w pełni skorzystał z darowanego mu czasu. Jakby czuł, że musi się spieszyć, aby jak najwięcej i jak najszybciej zobaczyć, poznać, zdziwiać. Zdaje maturo, pisze wiersze, podróżuje z miejsca na miejsce, zajmuje się spotykaniem po drodze „kulawymi kaczetami”, sprowadza na dobrą drogę narkomanów, pomaga dzieciom umierającym w hospicjum.

– *Staraty się one odwlec własną agonię, zatrzymać śmierć choćby na kilkanaście minut, aby doczekać przyjścia Piotra, tak bardzo chciały umrzeć przy nim* – opowiada Jolanta Makowska, dziennikarka, która usiłuje usuwać kamienie z wyboistych dróg skrzywdzonych ludzi. Kolejny, wydawałoby się ostateczny atak zapalenia trzustki złapał Piotra wśród jego

Jerzy ze Świnoujścia unieruchomiony zeszytyniającym zapaleniem stawów kręgosłupa. Morze bólu, Pireneje wysiłku, by poruszyć palcami rąk i nóg:

– *Tylko jedna salowa i tylko jedna praktykantka ze studium pomaturalnego pocieszały mnie wyrażając nadzieję poprawy. Natomiast ani jeden lekarz nie dawał mi szansy. Gdybym*

wróble – wspomina chłopak, który polując z aparatem na ptaki, przysiadając na miejskim balkonie, trafił ze swymi zdjęciami na szpalty gazet. Jego zdjęcia „miały duszę” i dzięki temu „życie znów wskoczyło na swoje miejsce”. Po drodze, dzięki wspólnym fascynacjom, trafia się żona, z nią adoptowana córka, wreszcie nowe mieszkanie, Internet, co zjednuje

straszliwej depresji i chronicznego stresu po afirmację świata, po uznanie, że mimo wszystko on „mierza tam, gdzie powinien”.

– *Dzielię się swoimi doświadczeniami* – stwierdza pogodnie Irena – *bo psychika człowieka chorego na stwardnienie rozsiane to wielkie wysypisko kompleksów, lęków i zahamowań. Może tu pomóc tylko osoba, która sobie poradziła. Ja odbudowałam poczucie własnej wartości – wyznaje z triumfem, kreśląc przejrzysty portret zmagających się z chorobą, których spotkało nieszczęście.*

„Przełom Tysiąclecia” – to książka wydana dla pokrzepienia serc. W każdej niemal pracy uczestników konkursu – ta sama nuta: radość z odzyskania sensu.

– *Świat nie ma końca i zawsze jeszcze jest w nim coś, co trzeba zobaczyć. On nie kończy się na moim progu* – stwierdza Jędrzej z Wrocławia. Chciał być swobodny jak wiatr, setki razy opadał z samolotów i śmigłowców, sfruwał na lotniach z wierzchołków gór, myśląc, że komu jak komu, ale jemu, staremu znajomemu, wiatr pozwoli na więcej niż innym. I pozwalała na wiele – do czasu. Którąś z rzędu bezczelność ukarał szybko, skutecznie i nieodwołalnie. Podjechała karetka...

Potem była pełna majaceń wędrowka po różnych szpitalach, rentgenach, tomografach i stołach operacyjnych. Wśród kolegów połamańców. Kto z nich mądrzejszy: paralotniarz, co spadł z nieba, pijak, co spadł ze schodów, czy chłopak, co wszedł na niewłaściwą dyskotekę? Każdy stracił swoje skrzydła. Każdy skrzywdził kogoś bliskiego swoją głupotą. Każdego ktoś będzie teraz musiał wciągać na schody, toczyć za niego wojnę z urzędami, troszczyć się o niego kosztem własnego czasu i wyrzeczeń.

Walcząc z uczuciem winy i wstydu Jędrzej obmyślał najgorsze warianty sytuacji. Ale, do cholery, nie wszystko stracone! Więc ćwiczył żarliwie, robił to, do czego normalnie trzeba pacjentów przymuszać, by obciążenia, wynikające z życia na kółkach, jak najmniej dotknęły żonę. A poza tym tak bardzo spieszyło mu się do okien, żeby zobaczyć drzewo! O mało nie zapłakał z radości, gdy go dźwignięto z łóżka i wsadzono na wózek. Znowu będzie się cieszył tymi drobnymi radościami, jak wiewiórki i mrówki w parku, które człowiek w pędzie tak łatwo traci z oczu.

Markowi z Torunia stare życie skończyło się w środku lata. Wtedy to przez młodzieńczą lekkomyślność i fantazję stanął na parapecie czwartego piętra w akademiku i obsunęła mu się noga. Opowiada o kolejnych progach i barierach. O tym, jak wiele zabiegów ze strony rodziców, promotorów i ordynatora oddziału szpitalnego wymagało doprowadzenie kaleki do egzaminu magisterskiego. O pracy nauczyciela, śledzonego przez piętnaście par wystraszonych oczu. O ślubie z Gabrysią, gdy jedno z małżonków kłęczało na kłęczniku, a drugie siedziało na wózku. O dyskusji z księdzem, co rozproszył skrupuły przyjaciela: „Jeżeli Pan Bóg posadził Cię na wózku, to widocznie nie zależy mu, abyś na swoim ślubie kłęczał i przenosił żonę przez próg. Bogu wystarczy, że ją przewieziesz”.

A potem następuje w relacji pana Marka cudowny opis asystowania przy narodzinach syna: „Byłem w tej chwili chyba najszcześliwszym człowiekiem na ziemi” – notuje. Tylko portier nie chciał w to uwierzyć, upewniał się, czy to prawda co mu taki jeden na wózku opowiada. Gdy po latach ojciec z Adasiem czerpali wodę z miejskiej studni: on na wózku, dziecko na rowerku, też na czterech kółkach, usłyszeli komentarz dwu lekko zawianych gości: „Te, Stasiu, patrz, jak jedna bida pomaga drugiej”.

Zabolało? Nie. – *Prawie dwadzieścia trzy lata na wózku, to, co przeżyłem, czego doświadczyłem, co wydałem mi się, że dałem innym, pozwala mi dzisiaj powiedzieć: „i kto tu jest biedniejszy?”* – kończy Marek swoje wspomnienia.

Doprawdy, solidnie zapracował na taki właśnie przełom.

Ewa Owsiany

Apetyt na życie

Są ludzie, którzy zapalają światła, aby oświetlić nam drogę, i są ludzie, którzy światła na naszej drodze gaszą

Fot. Anna Kaczmarz

pacjentów. Gdy przeszło, powiedział ze śmiechem:

– *Nie miałem chwili czasu na to, by umrzeć. Byłoby nieprzyzwoitością, gdybym umierając zawiódł tak wielkie zaufanie, jakie mi okazywali.*

Hanna, warszawska taksówkarka. Trzydzieści lat za kierownicą, doskonała znajomość stołecznych ulic i psychiki pasażerów. I nagle wypadek w sam dzień Nowego Roku, na szosie z Zakopanego. Szok, ból, nieudane próby wstania, myśli, myśli, myśli... Jak to możliwe, że sprawy, które nas pochłaniają, którym oddajemy codziennie naszą energię, ambicję i czas, w jednej chwili unieważnia, przekreśla błysk światła samochodu, jadącego w przeciwną...

Poddać się? Nigdy. A więc szalenie rehabilitacja. Lata walki z poczuciem rezygnacji i wykluczenia. Rozmowy z psychologami. Obozy Integracyjnego Klubu Sportowego. Pomoc domowników, którzy dostosowują swoje życie do tego, by żona i mama mogła trenować. Wreszcie udział w Mistrzostwach Polski, potem w Pucharach Świata w Sermierce na Wózkach. Lot na zawody w Ovideo. – *Najważniejsze jest to, że żyję, że już za kilkanaście minut spotkam się z przyjaciółmi z całego świata, że życie i świat są piękne, że dzięki życzliwym mi ludziom, których spotkałam na swojej drodze, urodziłam się od nowa. Jak Feniks odrodziłam się z popiołu* – notuje Hanna na lotnisku w Madrycie.

miał słabszą osobowość i słabszą siłę woli, to wiele pielęgniarek doprowadziłoby mnie do załamania. Od samego początku choroby nie dopuszczałem myśli, że po wyjściu ze szpitala mogę być od kogoś zależny. W milczeniu prosiłem Boga o siłę wewnętrzną, o siłę ducha, siłę woli i wytrzymałość. Dziś sam się ubieram, przygotowuję posiłki i wychodzę o kulach na spacer, do kiosku i sklepu. Czasem spotykam lekarzy znających mój przypadek: jedni mówią, że to graniczy z cudem, inni – że to cud... Ja natomiast wiem, że wiara góry przenosi – opowiada Jerzy o szczęśliwym rezultacie heroicznego zmagania z własnymi ograniczeniami.

Cieężko poszkodowanego Jarka z Katowic (całe jego życie zawaliło się po spotkaniu auta z drzewem) uratował wysłużony aparat fotograficzny. Wypadł z pawlaczki i stuknął w głowę desperata w chwili, gdy ten, chcąc skończyć ze sobą, wyciągnął z najwyższej półki starą linkę taterniczą – świadka górskich wspinaczek.

– *Siedziałem płacząc. Moja siostra Praktica, pamiętała dziesiątki rajdów, obozów, spływów kajakowych. Przypominałem sobie młodzieńczą radość z pierwszej prawdziwej lustrzanki.*

Postanowiłem, zanim skończę ze sobą, wyczyścić i przejrzeć aparat. Znalazłem w szafie przeterminowany film. Załadowałem i kilka pierwszych zdjęć strzeliłem na balkonie. Upolowałem gołębia, sikorę i bijące się stare

przyjaciół na całym świecie i umożliwiał sprzedaż zdjęć kilkunastu redakcjom. W pawlaczki mieszka po dawnemu stara taternicza linka.

– *Na wszelki wypadek mam ją do dziś, bo przecież od dobrej liny zależy życie!* – obwieszcza z triumfem Jarek, którego tak jeszcze niedawno straszył obraz przytułku, bolało współczucie okazjonalnych znajomych i raniła ich kłopotliwa litość.

– *Zawsze jest coś, co trzyma nas przy życiu. Nawet jeśli jest to największa abstrakcja. Całe życie w skrawku podlaskiej ziemi... A jednak Teresę trzyma przy życiu nadzieja, że kiedyś może uda się wyjść z tego mikroświata. Gdyby znalazł się człowiek, co poda rękę...*

Inne w nastroju jest świadectwo Ireny z Olsztyna. To pełna mądrości relacja o wewnętrznym dojrzewaniu, o metamorfozach, jakim podlega świat ciężko doświadczonej osoby. Od

– Od fizyki przeszedł Pan do fantastyki?

– Fizykiem nigdy nie byłem. Może szkoda. Ukończyłem wprawdzie energetykę jądrową, ale, jak pan wie, w Polsce nie mamy dotąd żadnej elektrowni tego typu, zresztą na szczęście, bo wbrew temu, co rozgłasza lobby atomowe nie jest to energia tania ani czysta. Długo zadowalałem się utworami, które napisali inni. Ponieważ nie mogłem znaleźć tego, o czym chciałbym przeczytać, a zdawało mi się, że nawiedzają mnie ciekawe pomysły, z czasem sam wziąłem się za pisanie. Do poważniejszego potraktowania fantastyki nakłonił mnie generał Jaruzelski: po weryfikacjach dziennikarskich w stanie wojennym znalazłem się na bruku i musiałem się czymś zająć.

– Podobno pracował Pan kiedyś w elektrowni?

– W połowie lat 80. moja żona postanowiła wyemigrować z córką do Niemiec. Ponieważ pozostawałem bez pracy, miałem do nich dołączyć – stanęła więc przede mną konieczność znalezienia jakiegoś zajęcia. Niemcy nie są krajem łaskawym dla fantastyki naukowej, owszem, lubią Lema, ale nie było powodu przypuszczać, że mnie również będą nosili na rękach. Wobec tego udałem się do elektrowni Rybnik (bo mieszkalem wtedy w Rybniku), aby przypomnieć sobie zawód energetyka, a w zasadzie nauczyć się go od nowa. W stanie wojennym obowiązywało jednak prawo, wedle którego byłem osobnikiem notorycznie uchylającym się od pracy, tzw. niebieskim ptakiem. Dużo wtedy jeździłem po spotkaniach autorskich i parę razy zostałem zatrzymany przez milicję właśnie jako pasożyt bez stałego zatrudnienia. No, ale w końcu trafiłem do tej elektrowni. Rozpocząłem pracę jako maszynista kotła, zaczynając od najniższego poziomu – na młynach, by w perspektywie przejść na turbiny i tak dalej aż do sterowni. Awansowałem dość wolno, doszedłem tylko do kotłów, niewiele się nauczyłem, ale za to się rozpiłem. Moja brygada rzuciła się do roboty wtedy, gdy nastąpiła awaria, a kiedy maszynier szła gładko, siedziało się beczynn timer. Po pół roku stwierdziłem, że tracę czas i napisałem podanie o zwolnienie.

– Jaka była wówczas kondycja literatury fantastycznej?

– Bardzo dobra. W 1976 r. w Poznaniu odbył się Eurocon, czyli europejski konwent fantastyki. Był to bardzo słynny zjazd, z tego powodu, że sporo się na nim piło. Do Polski przyjechał wówczas Brian Aldiss, który wydał u nas trzy książki i otrzymał ogromne, jak na polskie warunki, honorarium. Chciał za te pieniądze kupić sobie jacht, ale okazało się, że nie będzie mógł go wywieźć z kraju. Wobec tego prostolinijnie postanowił wydać pieniądze na miejscu i cały konwent przez trzy dni pił tego na konto Aldissa. Istotne jest jednak to, że fantastyki, którzy się tam zjechali, zobaczyli, że jest ich dużo, że myślą to samo i że właściwie można by temu ruchowi nadać jakieś ramy organizacyjne. Ta świadomość zbiegła się z trendem zmian, jakie nastąpiły wewnątrz samej literatury SF. Do tej pory dominowała literatura technologiczna, opiewająca wynalazki i piękne życie w przyszłości. Nagle ów model zaczął się wyczerpywać i zainteresowanie autorów oraz czytelników zwróciło się ku sprawom społecznym i politycznym. W książkach zaczęło być więcej człowieka, a mniej maszyn, więcej wyborów moralnych, a mniej kwestii technologicznych. I ja sam zacząłem taką literaturę uprawiać. W końcu lat 70. doszło wreszcie do zupełnego przełomu: literatura fantastyczna poszła całkowicie w kierunku socjologicznym, a ruch fanów zdołał się zorganizować. Powstały kluby (było ich w pewnym momencie kilkadziesiąt, w tej chwili jest kilkanaście), organizowano tzw. konwenty, czyli spotkania – dosłownie co tydzień odbywał się jakiś zjazd (w tej chwili średnio jeden miesięcznie). Z takiego progu wystartowaliśmy do lat 80., kiedy nastąpił ogromny boom na fantastykę, rosły nakłady i liczba wydawanych tytułów.

Zaczęliśmy być mocarstwem fantastycznym na skalę europejską i światową.

– Kiedy pisarzowi SF żyło się lepiej – wtedy czy teraz?

– Otóż mnie nie żyło się lepiej ani wtedy, ani teraz – w sensie materialnym. Dawniej byłem młodym autorem na dorobku, mówiło się, że zdolnym, ale w praktyce obowiązywał taki taryfikator, że im większy był na-

socjologicznych w konwencji science fiction ocaliła honor polskiej literatury. Główny nurt unikał tych spraw, wyjąwszy literaturę podziemną typu „Mała apokalipsa” Konwickiego. Na naszym nędznym przykładzie okazało się, że można było wtedy wyrażać bunt, i być może gdyby większa część literatury powiedziała: non serviam, dzisiaj bylibyśmy w innym miejscu. Ten bunt sprawił, że dziś mogę spojrzeć w lustro bez specjalnych wyrzu-

– Od lat para się Pan krytyką, nie tylko literatury fantastycznej. Co czwartek czytam Pana felietony na łamach „Dziennika Polskiego” Jaki jest stan literatury?

– Pojawia się pytanie, gdzie kończy się fantastyka, a gdzie zaczyna się normalna literatura. Okazuje się, że wyraźnej granicy nie ma, przechodzą one w siebie w sposób ciągły. Skłaniam się do stwierdzenia, że właśnie to pograni-

Potrzebne nowe Lemy

Rozmowa z Markiem Oramusem, pisarzem SF

Marek Oramus

Fot. autor

kład, tym bardziej za karę spadało honorarium. Początkujący dostawali najniższe stawki. Stopniowo z książki na książkę awansowałem w tej strukturze. Gdy doszedłem do szczytu drabiny finansowej i zacząłem jako tako zarabiać, zmieniły się reguły gry, bo przyszedł rok 1989 i wszystko się urwało. Ponadto były jednak różne formy nacisku, ograniczenia, działała cenzura. Napisałem parę opowiadań, do których wetknąłem trochę polityki i w których starałem się podgryzać system komunistyczny. Efekt był taki, że redakcja „Fantastyki” odrzuciła je ze strachu, by się nie narazić decydom. Te same opowiadania zaniemogły potem do „Problemów” i tam się ukazały bez przeszkód. W sensie artystycznym panuje teraz większa wolność. Ale tempo pojawiania się rzeczy nowych jest tak szybkie, że fantastyki uciekają w bardzo daleką przyszłość, żeby nie można było za szybko zweryfikować ich mrzonek.

– Co zostało z fantastyki socjologicznej lat 70. i 80.?

– Nie można powiedzieć, że była to doraźna literatura, która walczyła na śmierć i życie z komunizmem i tylko to było jej zadaniem. Oczywiście budowała pewne modele, które próbowały przekazywać nieprzejmowaną prawdę o systemie. Problem został proroczko ujęty przez śp. Janusza Zajdla, który powiedział: „Co zostanie z tych książek jak komunizm zdechnie? Otóż powinny zostać z nich przynajmniej porządnie opowiedziane historie do czytania”. I stało się tak jak mądry Zajdel przewidział. Mimo że naszym książkom został odjęty kontekst społeczny i polityczny, one nadal bronią się rzetelną fabułą, opowieścią o ludziach poddanych presji, o systemie zniewolenia, który może w każdej chwili powrócić albo pojawić się w zmienionej formie. Ta fala powieści

tów sumienia. Nasz sprzeciw był wprawdzie słaby, nieznaczny, gówniarski, komiczny w swej powadze; nie rozwalił systemu – ale pozwala nam zachować dziś lepsze samopoczucie.

– A jak dzisiaj ma się polska fantastyka?

– Mam wrażenie, że ma się tak samo jak cała polska literatura, a może i trochę gorzej. Mniej ludzi czyta, mniej ludzi pisze, przysięgło życie klubowe. Trudno wyróżnić wyraźny kierunek czy nurt. Po wygaśnięciu fantastyki socjologicznej wydawało się przez jakiś czas, że zastąpi ją nurt religijny, ale wkrótce i on się ulotnił. W tej chwili panuje zupełne bezhołowie. Wszyscy piszą, co chcą, trochę wyraźniej odznaczają się cyberpunk (komputery, sieć, biołaczka, cyberprzestrzeń itp.) oraz fantasy (magia plus miecz), która w tej chwili dominuje. Najbardziej znany w Polsce autor fantastyki, Andrzej Sapkowski, para się przecież fantasy.

– Czy utrzyma się nurt fantastyki opowiadającej o podróżach, nawiązywaniu kontaktu, eksploracji kosmosu?

– Myślę, że się utrzyma, ponieważ zawsze będą istnieli tacy dziwacy jak ja, którzy się zastanawiają, co jest za siódmą gwiazdą, jakie tam krążą planety, jak można tam dotrzeć, jak mógłby wyglądać ów słynny kontakt z inną cywilizacją. Takie spekulacje na polu naukowe, na polu filozoficzne istnieć będą zawsze, pojawiają się autorzy z nowymi pomysłami i ideami oraz czytelnicy skłonni zastanawiać się, co jest tam, gdzie wzrok nie sięga. To bardzo stara ludzka potrzeba, nie wierzę więc, żeby kiedyś wygasła. Na tym „oborniku” ciekawości i tęsknot ludzkich rośnie plugawy kwiat fantastyki naukowej i sądzę, że zawsze znajdzie się dla niej miejsce.

cze jest najciekawsze. Na przykład „Mistrz i Małgorzata” Bułhakowa – wszyscy zaliczają tę wspaniałą powieść do literatury głównego nurtu, bo nie jest to przecież fantastyka naukowa. Ale niech pan spróbuje odjąć tej książce elementy fantastyczne, które są tam ewidentne, to zobaczy pan, jak się robi ubogo. Fantastyka powoduje, że całość zyskuje głębię metafizyczną, kolory i żywość, starcie Boga z diabłem w mieście świeżo opanowanym przez bolszewików zyskuje na wyrazistości i dramacie. Pomimo że zajmuję się głównie fantastyką, staram się śledzić, co piszczy w głównym nurcie. Na świecie powstaje mnóstwo znakomitej literatury. A jak u nas? Dość średnio i eskapistycznie. Zdumiewa mnie np. brak nurtu rozliczeniowego z komunizmem, artystycznych analiz tego najważniejszego zjawiska ostatnich dekad w życiu narodu. Każdy z nas mniej lub bardziej ubrudził się w komunizmie – może więc wolimy zapomnieć?

– Zapytał Pan kiedyś: „Po co nam kosmos, skoro potykamy się o ziemskie problemy?”. I zaraz Pan odpowiedział: „Literatura spod znaku fantastyki lepiej od realizmu opisuje teraźniejszą rzeczywistość”.

– Uważam, że to zdanie jest coraz bardziej aktualne. Przekonanie, które wyraziłem w przytoczonej wypowiedzi wynika stąd, że literatura głównego nurtu nie znajduje dobrych sposobów, by opisać zmiany cywilizacyjne, które zachodzą na naszych oczach, nie rozumie ich, nie ma na nie „uchwyty”. Skupiając się na człowieku widzi, że doznaje on dziwnych stanów, rozterek i cierpień. Cierpiał wprawdzie i dawniej, ale człowiek współczesny tym się różni od człowieka średniowiecznego, że ilość czynników, które mogą mu zadać cierpienia, znacznie się zwiększyła. Zbadanie i zrozumienie wielu z nich pozostaje,

niestety, poza zasięgiem literatury głównego nurtu. Mam natomiast wrażenie, że literatura fantastyczna potrafi je przeniknąć i wiarygodnie opisać. Liczą się oczywiście indywidualne wykonania. Fantastyka naukowa – tak jak ją rozumiem – nadaje się do chwyceń za łeb problemów cywilizacyjnych, może je zidentyfikować, rozpracować w sposób naukowy i przedstawić w sposób artystyczny. Potrzebny jest drobiazg: talent, wrażliwość, pomysł na dzieło. Literatura głównego nurtu również dysponuje narzędziami, którymi może się zmagać ze światem, ale fantastyka na dzisiejsze czasy ma bodaj instrumenty bardziej odpowiednie. Gdyby tylko chciała z nich skorzystać, mogłaby wydać dzieła wybitne. Muszą się pojawić autorzy, którzy to potrafią. Krótko mówiąc potrzebne są nowe Lemy.

– Czy pisarze SF potrafili przewidzieć na przykład to, co stało się w Nowym Jorku?

– W dniu ataku na wieżowiec World Trade Center i Pentagon przebywałem na zjeździe astronomów pod Krakowem. Opuszczając zgromadzenie pozwoliłem sobie żartem na uwagę, żeby tylko kongres astronomiczny nie zakończył się końcem świata. Piłem oczywiście do „Kongresu futurologicznego” Stanisława Lema, gdzie seria ataków terrorystycznych dewastuje kompletnie 106-piętrowy hotel Hilton i po dalszych zawirowaniach kładzie kres cywilizacji. Tuż przed obchodami urodzin Lema, które naznaczono na wieczór tego samego dnia, dowiedziałem się, że wizja ta zmaterializowała się w Nowym Jorku ze sporą dokładnością. Lem oczywiście widzi szerzej i dalej niż przeciętny autor SF, ale i cały gatunek ma w dziedzinie prorokowania katastrofizmów spore osiągnięcia. Nawet jeśli tworzą go gorsi od Lema wizjonerzy, to choćby na zasadzie statystycznej jakieś trafne prognozy zawsze uda się tej gromadzie wygenerować.

– A jaki jest Pana stosunek do Lema?

– Jest on nabożny. Lem swymi wybitnymi dziełami awansował popularny gatunek do rangi literatury wysokiej, zasypał tę wielką przepaść, która nas dzieliła od światowych dokonań. Nie potrzebujemy już przerzucać żadnych mostów, bo Lem przewodził nas na własnym grzbiecie na drugą stronę. Niezmiernie żałuję, że w pewnym momencie oddegnął się od beletrystyki. Uważam, że obowiązkiem artysty tej miary jest pracować do samego końca, jeśli tylko siły pozwolą.

– Na koniec: czy istnieje życie w kosmosie?

– Tego nikt nie wie. Na podstawie tego, co widać na Ziemi, mogę powiedzieć, że istnieje, bo Ziemia jest w kosmosie. Panu chodzi oczywiście o to, czy istnieje inne życie oprócz naszego. Są różne opinie. Jedna głosi, że jesteśmy wyjątkiem we wszechświecie, inna – że cywilizacje są bardzo rzadkie, ledwie kilka w całym wielkim wszechświecie i o nawiązaniu kontaktu nie ma nawet co marzyć. Lem w „Fiasku” pisze, że Stwórca wiedział, co robi oddzielając cywilizacje przestrzeniami kosmicznymi lepiej niż najwyższym murem. Fantastyka oczywiście tryska w tym miejscu optymizmem, w byle książeczynie roi się od rozmaitych ras i cywilizacji. Życie we wszechświecie może być jednak bardziej powszechne niż się sądzi, ponieważ okazało się – o czym science fiction wiedziała od zawsze – że planety w kosmosie są normą, nie wyjątkiem. Ustalono też, iż niektóre niezbędne dla życia substancje, jak aminokwasy, są przenoszone przez komety. Jeżeli trafią na przyjazną planetę, mogą ewoluować chemicznie i prowadzić do wytworzenia dłuższych łańcuchów organicznych, a w dalekiej perspektywie do powstania DNA i genów. Być może Ziemia okazała się miejscem sprzyjającym takiej właśnie operacji.

Rozmawiał: PAWEŁ STACHNIK

Wolny świat bez granic, jest piękny, ale niebezpieczny. Wolność nie może być koncesjonowana, być tylko dla wybranych, ma sens tylko gdy dotyczy wszystkich. Korzystają więc z niej i ci, którzy chcą nam szkodzić. Oto gorzki paradoks naszych czasów - im bardziej jesteśmy swobodni, tym bardziej czujemy się zagrożeni.

Swobodę przemieszczania się ludzi i dóbr z kraju do kraju najlepiej wykorzystują przestępcy najbardziej niebezpieczni, terroryści i mafie. Działają ponad granicami, nieuchwytni dla organów ścigania państwa w którym popełniają zbrodnie, z powodów czysto technicznych, prawnych, nierzadko politycznych, a niekiedy po prostu biurokratycznych. Zapobiec takim sytuacjom może tylko współpraca i wzajemna pomoc, we własnym przeciwieństwie interesie, policji różnych krajów.

Taką potrzebę dostrzeżono już u schyłku XIX stulecia, w USA, gdzie powstała pierwsza instytucja ponadlokalnej współpracy policji. Nie miała początkowo charakteru międzynarodowego, działając jedynie na terenie USA; musimy jednak pamiętać, iż jest to kraj o strukturze federacyjnej. Każdy stan to swego rodzaju odrębne państwo posiadające własne ustawodawstwo i organy wykonawcze. Do dziś w wielu przypadkach kompetencje policji poszczególnych stanów kończą się na granicy tych stanów. Współpracę i koordynację ich działań oraz działań krajów ościennych, umożliwiło powołanie w roku 1893 z inicjatywy Williama S. Seavy'ego Międzynarodowego Stowarzyszenia Szeów Policji. Dziś skupia ono kilka tysięcy członków policji wielu państw. Pierwszy zjazd stowarzyszenia odbył się w Chicago, tam też w roku 1897 powołano Narodowe Policyjne Biuro Identyfikacji, przeniesione 5 lat później do Waszyngtonu, w 1924 roku włączone w struktury FBI.

Z policji europejskich londyński Scotland Yard był pierwszym, który postanowił w roku 1913 nawiązać współpracę międzynarodową, rozsyłając do różnych państw zdjęcia wszystkich znanych przestępców z prośbą o wzajemną pomoc i wymianę materiałów dowodowych.

Rok później w Monako odbył się pierwszy międzynarodowy kongres policji z 14 państw, na którym wysunięto postulat powołania międzynarodowej organizacji policji kryminalnej. Na przeszkodzie stanął jednak wybuch I wojny światowej.

Ponowna próba w roku 1919 była raczej, jak na powoływanie struktur ponadpaństwowych, nietypowa. Z inicjatywą utworzenia międzynarodowej organizacji policji kryminalnej przy Radzie Ligi Narodów wystąpił, jako osoba prywatna, choć z zgodą swojego rządu, eks-kapitan duńskiej marynarki królewskiej, komisarz policji kopenhawskiej, van Houten. Większość państw nie była jednak zainteresowana zaspokajaniem ambicji przedsiębiorczego Duńczyka. Wybrano oficjalny, tradycyjny wariant nawiązywania współpracy, choć wymagało to upływu 4 lat. W 1923 roku prezydent policji wiedeńskiej, były kanclerz Austrii, Schober, zwołał do Wiednia II Międzynarodowy

Policja bez granic

Polska powróciła do Interpolu dopiero w 1990 roku. Została przyjęta ponownie, choć nigdy formalnie z członkostwa nie zrezygnowała.

dowy Kongres Policji. Uczestniczyli w nim przedstawiciele wszystkich, poza Australią, kontynentów. Miejsce spotkania i roli, jaką w jego inicjowaniu odegrał Schober, nie były przypadkowe. Monarchia austro-węgierska była państwem wielonarodowym. Na jej gruzach powstało kilka niepodległych państw, ale w archiwach wiedeńskiej centrali pozostało mnóstwo materiałów dotyczących spraw kryminalnych popełnionych nie tylko w Austrii, ale też na terenie Czechosłowacji, Polski, Jugosławii, Rumunii

striackim stowarzyszeniu banków i bankierów, biuro specjalizujące się w tropieniu podrabiania środków płatniczych. Biuro zostało inkorporowane do komisji, a jej szef został głównym ekspertem od fałszerstw dla ponad 150 instytucji finansowych na świecie. Po anslusie w roku 1938 biuro wiedeńskie zajęło gestapo; Adler przeniósł je do Hagi. W roku 1950 archiwum biura przekazało swoje materiały utworzonemu w departamencie policji holenderskiego ministerstwa sprawiedliwości niezwyktemu mu-

oficjalny esperanto, w którym wydawano m.in. miesięcznik „La Policisto”.

Już w grudniu 1945 roku powrócono do przerwanej działalności wojennymi współpracą; z inicjatywy ministerstwa sprawiedliwości Danii i Scotland Yardu w Hadze zaczęło funkcjonować Międzynarodowe Biuro Śledcze. W pół roku później przedstawiciele 17 państw spotkali się w Brukseli w celu reaktywowania ICPC. Przyjęto nowy statut, siedzibą Sekretariatu Generalnego został Paryż. Po raz pierwszy

tu. Rzeczywistą przeszkodą uczestnictwa Polski w Interpolu było ubezwłasnowolnienie Polski przez ZSRR. To prawda, aż nadto oczywista, ale nie tłumaczy wszystkiego - Rumunię przyjęto do Interpolu w 1973 roku, Węgry w 1981, a Bułgarię w 1989. Jeszcze w maju tego roku Kiszczak i Rakowski wstrzymali wniosek o wstąpienie, pozytywnie zaopiniowany przez MSZ i Ministerstwo Finansów, z powodu „ponadplanowego charakteru wydatków”.

Polska powróciła do organizacji dopiero na 59. sesji Zgromadzenia Ogólnego Interpolu 3 października 1990 roku. Została przyjęta ponownie, choć nigdy oficjalnie z członkostwa nie zrezygnowała. Formalnie rzecz biorąc należało raczej uznać członkostwo Polski za zawieszone, związane byłoby to jednak z koniecznością poniesienia kosztów składek za okres nieobecności. Interpol okazał się stowarzyszeniem dżentelmenów, o pieniądzech nie rozmawiano.

Polska jako pełnoprawny członek Interpolu płaci oczywiście składki na bieżąco. Wynoszą one dla nas 6 tzw. jednostek budżetowych, każda wartości ok. 20 000 franków szwajcarskich. Minimalna stawka wynosi 2, najwyższa 150 jednostek, które płacą państwa „G7”.

Nie jest to kwota wygórowana biorąc pod uwagę, na co mogą liczyć w zamian członkowie Interpolu. W każdym kraju członkowskim działa krajowe biuro Interpolu, poprzez które centrala organizacji lub inne biuro krajowe może w każdej chwili uzyskać potrzebne informacje lub podjąć akcję policyjną na dużą skalę. Krajowe biuro pośredniczy w kontaktach z policją własnego kraju, przez co unika się chaosu kompetencyjnego z powodu rozmaitości struktur policyjnych, niweluje barierę językową i systemów prawnych. Dawną łączność telegraficzną i radiową poprzez radiostację Saint Martin d'Abbat zamkniętą ostatecznie w grudniu 1993 r. zastąpiła nowoczesna ogólnoswiatowa sieć telekomunikacyjna w standardzie X 400, SITA X 25, której użytkownikami są towarzystwa lotnicze i dlatego istnieje w każdym kraju.

Wymiana informacji odbywa się na 3 poziomach. Na 1. - pomiędzy krajowymi biurami, na 2. - pomiędzy 7 stacjami regionalnymi, w Lyonie (66 biur krajowych) dla Europy, Ameryki Płn. i Bliskiego Wschodu, w Nairobi dla Afryki Wschodniej, w Abidżanie dla Afryki Zachodniej, w Buenos Aires dla Ameryki Płd., w Tokio dla Azji, w Puerto Rico dla Karaibów i Ameryki Środkowej oraz w Canberze dla państw Pacyfiku. Poziom 3. to lyońska stacja centralna, która kieruje przepływem informacji pomiędzy regionami. Informacje są z oczywistych względów sztyrowane. Informacje codziennie nadsyłane z biur krajowych są wprowadzane do bazy danych w serwerze centrali, z której w każdej chwili można uzyskać informacje po angielsku, francusku, hiszpańsku i arabsku o osobie podejrzaną, otrzymać jej fotografie i linie papilarne. Baza danych zawiera rejestr

przestępstw wg ich kategorii, miejsca i sposobu popełnienia, rejestr konfiskat narkotyków i fałszywych pieniędzy, kradzieży dzieł sztuki, dziesięciopalcową kartotekę daktyloskopijną, fototekę przestępców i osób zaginionych.

Najwyższą władzą Interpolu jest obradujące raz do roku Zgromadzenie Ogólne, które wybiera wg klucza geograficznego składający się z 13 członków Komitet Wykonawczy. Stałym organem administracyjnym i technicznym jest Sekretariat Generalny - Biuro Wykonawcze i 4 oddziały, z których najważniejszy jest merytorycznie oddział wywiadu kryminalnego i jego 4 oddziały: - przestępczości ogólnej (przestępstwa przeciwko osobom i mieniu, handel żywym towarem, pornografia, kradzieże dzieł sztuki, przestępczość zorganizowana i terroryzm), - przestępczości gospodarczej i finansowej (oszustwa, fałszerstwa, pranie brudnych pieniędzy), - wydział ds. nielegalnego handlu narkotykami oraz wydział 4 - mózg Interpolu, wywiad kryminalny. Dzieli się na 5 sekcji: wyszukiwania i udzielania informacji, zawiadomień międzynarodowych (listy gończe), zakład identyfikacji i daktyloskopii, sekcja archiwalna i automatycznego przeszukiwania danych i ostatnia powołana w 1993 roku, jednostka analityczna wywiadu kryminalnego, pracująca nad taktycznym i strategicznym rozpoznaniem przestępczości międzynarodowej, umożliwiająca dokładne określenie struktur międzynarodowych organizacji przestępczych i ich powiązań.

Interpol jest wydawcą periodyków i publikacji książkowych; niektóre mają charakter poufny, inne dostępne są każdemu zainteresowanemu. Od 1964 roku organem oficjalnym jest wydawany po angielsku, francusku i hiszpańsku „Międzynarodowy Przegląd Policji Kryminalnych”. Nieco nudnawo, jak przystało na organ oficjalny. Znaczenie ciekawszą lekturą są wydawnictwa poszczególnych wydziałów, jak 2-tomowa publikacja „Fałszywe pieniądze i dokumenty” uzupełniana co miesiąc suplementem i rozsyłana do banków emisyjnych i instytucji finansowych, „Przewodnik zwalczania terroryzmu międzynarodowego” czy „Tygodniowe wiadomości wywiadu” dostępne tylko krajowym biurom organizacji.

Kolumnę opracował
JAN ROGÓŻ

Fot. Anna Kaczmarz

i Węgier. Ta sytuacja zmuszała do współpracy, zdecydowała też, że na prawie 20 lat stolica walca została również światowym centrum walki z przestępczością, siedzibą sekretariatu generalnego Międzynarodowej Komisji Policji Kryminalnej (ICPC). Pierwsze posiedzenie komisji odbyło się 19 maja 1924, rok później ukazał się pierwszy numer „International Public Safety”, czasopisma poświęconego zagadnieniom międzynarodowego bezpieczeństwa publicznego.

Na kongresie wiedeńskim spotkali się delegaci 20 państw, w 1938 z komisją współpracowały policje 34 państw. Jej priorytetowymi zadaniami była walka z handlem żywym towarem, przemytem narkotyków, z przestępczością nieletnich i z najgroźniejszym wówczas wyzywaniem dla społeczności międzynarodowej, fałszerstwem pieniędzy i papierów wartościowych. W Wiedniu już od roku 1922 działało zorganizowane przez Adlera, przy au-

zeum fałszerstw. Jego zbiory ilustrują niezwykle, często wyidealizowane sposoby podrabiania znaków pieniężnych i dokumentów różnych krajów i epok oraz metody przeciwdziałania im.

Na przeszkodzie rozwojowi prac komisji stanęła II wojna światowa. Jej ostatnia 14. sesja odbyła się w 1938 w Bukareszcie, do następnej planowanej za rok w Berlinie już nie doszło. Z wybuchem wojny komisja praktycznie przestała istnieć, formalnie działała do roku 1942, do chwili, gdy Niemcy samowolnie przenieśli siedzibę sekretariatu do Berlina.

Komisja była najważniejszym, ale nie jedynym stowarzyszeniem integrującym funkcjonariuszy policji różnych krajów. Obok wspomnianego wyżej amerykańskiego stowarzyszenia szeów policji, w Europie działał założony w sierpniu 1923 roku, w Norimberdze, Światowy Związek Policyjny, skupiający policjantów z 28 państw. Związek wprowadził jako swój język

pojawiała się nazwa INTERPOL, jako telegraficzny adres sekretariatu. W 1956 na 25. sesji organizacji, zwołanej ponownie do Wiednia, przyjęto nową nazwę funkcjonującą do dziś - International Criminal Police Organization, w skrócie - ICPO Interpol. W 1966 roku siedzibę sekretariatu przeniesiono do Saint Cloud pod Paryżem, a w 1989 do Lyonu. Skupia dziś blisko 180 państw członkowskich.

Związki Polski z organizacją istnieją od samego początku. Przedstawiciele polskiej Policji Państwowej uczestniczyli w wiedeńskim kongresie założycielskim w 1923 r. W latach 30. wiceprezydentem komisji był nadin-spektor dr L. Nagler. Delegaci Polski byli również obecni na zjeździe brukselskim w 1946 roku. Wszelkie kontakty przerwano dopiero w roku 1952 w wyniku „zimnej wojny”, formalnym pretekstem był akt solidarności z Czechosłowacją domagającą się bezskutecznie ekstradycji porywaczy samolo-

W Krakowie miał miejsce pierwszy szczegółowo opisany pogrom antysemitki. Żydzi byli związani z kulturą Krakowa od czasów wczesnopiastowskich. To dzięki Żydowi Ibrahimowi ibn Jakubowi posiadamy pierwszą wzmiankę o Krakowie z lat 965/966. Jego pobratymcy jako handlarze niewolników nawiedzali tę krainę już w X wieku. Jak pisał Aleksander Brückner: *Ostadał na stałe od XIII wieku, gdy zachodni aszkenazowie, uchodzący przed prześladowaniami we Francji, Niemczech na*

Michał Rożek

Pogrom roku 1407

wschód, do Pragi, Wiednia, na Śląsk i Wielkopolskę. Tu uzyskali uzorowany na obcych przywilej kaliski Bolesława Pobożnego z r. 1264, podstawę swego bytu, potwierdzoną stale mimo protestów duchowieństwa (...) przez królów, poczynszy od Kazimierza Wielkiego. To ich wyobrażano w XIV stuleciu na jednym z kapiteł w katedrze gnieźnieńskiej. To oni modlili się w XIV wieku za króla Kazimierza Wielkiego. A modlitwa taka zachowała się – jeszcze przed wojną – w synagodze Kupa na Kazimierzu: *Wszelchno, który dał królom i władzom siłę i potęgę do rządów, którego królestwo jest ponad wszelkie króle i władze, który służy Dawida ocalił w niebezpieczeństwie, który osuszył wodę, pozwolił Żydom przejść przez nią – ten niech zesła błogosławieństwa, ochrania i wywyższa tego, którego państwo jest wywyższone, a tym jest nasz miłośnicy i naśladowcy król Kazimierz, którego majestat oby długo był wywyższony. To najstarsza modlitwa żydowska za polskiego monarchę. W wszystko jednak zawsze układało się najlepiej. Zwłaszcza gdy kontynent europejski dziesiątkowały zarazy, jak choćby czarna śmierć z roku 1348. W ciągu trzech lat ofiarą dżumy padło w zależności od regionu od 25 do 75 proc. populacji. Jak zwykle w takich przypadkach skwapliwie poszukiwano kozła ofiarnego. Stali się nim Żydzi. A eksplozjom urojów zawsze towarzyszyły fantazje erotyczne. Równoległe z podejrzeniami o zatrucie przez Żydów studni, oskarżenia zostały o wynaturzenia seksualne. To wtedy pojawiła się okrutna fantasmagoria, że Żydówki mają pewną część ciała ułożoną anatomicznie w poprzek. A mity syciły wyobraźnię, zawsze gorącej nad rzeczywistością. Z kahalnic kościelnych przypominano słowa św. Jana Ewangelisty: *Wiem, że jesteście potomstwem Abrahama, ale wy usługujcie Mnie zabić, bo nie przyjmujecie mojej nauki. Wy macie diabła za ojca i chcecie spełniać pożądania waszego ojca – Szatana.* (J 8, 37, 44). Antysemita wiara nie tylko była zdolna poruszyć góry, ale pozwalała ślepo wierzyć w to, że wszystko, co najgorsze pochodzi od Żydów. Na przykład w Paryżu zakazano mamkom chrześcijańskim pracującym u Żydów, aby po przyjęciu hostii przez trzy dni mleko wylewały. Powszechnie niemal wierzone w mordy rytualne i grabież hostii z kościołów. Legend na ten temat można by powiełać w nieskończoność. Stereotypem, który wytworzył się w XIV stuleciu było niemal powszechne posądzanie ludności pochodzenia żydowskiego o mordy rytualne i profanowanie hostii.*

Wierzone niezbitie, że krew chrześcijańska goi rany po obrzezaniu, służy do wypieku macy, a picie krwi daje rudy kolor włosom. Wszystkie te paranoidealne posądzania doprowadzały do zająć antysemitki. Nie był od tego wolny Kraków. A Żydów wiecznie oczerniano i oskarżano. Grozę potęgowali biczownicy, którzy szli od miasta do miasta, stając przed kościołami, smagając plecy aż do krwi żelaznymi pretami. Do nich przyłączał się tłum gawiedzi i korzystając z ogólnego zamieszania, uderzał najczęściej na Żydów, doprowadzając do tumultów.

ludowi, że (...) Żydzi mieszkający w mieście Krakowie nocy poprzedzającej zabili dziecko chrześcijańskie i krwią jego bezbożnie się zmasali, a kapłana, który niósł do chorego Najświętszy Sakrament Eucharystii, obrzucili kamieniami. Usłyszawszy to cały lud, jakby na dany sygnał podniósł bunt i zaczął srogo i okrutnie mścić się na Żydach. Spustoszył pewną ulicę Żydowską, zabijając wielu spośród Żydów.

Kiedy wydawało się, że rozruchy zostały stłumione, dał się posłyszeć – jak odnotowali współcześni – dźwięk dzwonu, a pospólstwo krakowskie uzna-

nych. Rok ten naznaczył się (w Krakowie) rzezią Żydów. Przy tej okazji Długosz dodaje pozytywne – jego zdaniem – wynikające ze wspomnianego pogromu. To dzieci żydowskie, których chrześcijaństwo oszczędziło albo uratowali spośród płomieni, staraniem chrześcijan odrodziły się w świętym źródle chrztu. Swoje rozważania na temat pogromu antysemitki w Krakowie kończy kształtnym zdaniem: *Rok ten naznaczył się rzezią Żydów, która za słusznym wyrokiem Bożym zdarzyła się w tym samym dniu nie tylko w mieście Krakowie, ale i w dwu*

skiej prośbę tej treści, aby rajcy zadowolili się trzema lub czterema winowajcami, których by uwięziono, a nie pociągali pospólstwa – jako grupy społecznej – do odpowiedzialności.

Rajcy jednak byli skrepowani poleceniami monarchów z zapytaniem, jak ma zachować się rada miejska wobec próśb pospólstwa. Nie znamy odpowiedzi królewskiej. Historycy żydowscy przypuszczają, iż była ona nieprzychylna. 30 marca 1408 roku pospólstwo urządziło drugie zgromadzenie i uchwała,

Pierwsze rozruchy antyżydowskie możemy odnotować już w połowie XIV wieku na Śląsku, w Nysie i we Wrocławiu, zaś oskarżenie o beczczenie hostii notujemy w Poznaniu w roku 1399.

W lipcu roku 1400 król Władysław Jagiełło urządził Studium Generale, czyli odnowił Akademię Krakowską, sytuując ją na ulicy Żydowskiej (dziś św. Anny). To tutaj było zorganizowane najstarsze getto żydowskie, zaś akta miejskie pod rokiem 1304 notują Judengasse. To wciśnięcie – jak powiada Majer Bałaban – Akademii w ulicę Żydowską powoduje jeszcze bardziej niebezpieczeństwo. Już w siedem lat po erygowaniu Akademii pobudzono uśpioną nienawiść ku Żydom. Po kilkudziesięciu latach ten pierwszy pogrom antysemitki opisał Jan Długosz, który w swoim monumentalnym dziele „Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae” tak zrelacjonował wydarzenia, które w roku 1407 miały miejsce w Krakowie:

Rozruch w mieście Krakowie z powodu zabicia przez Żydów dziecięcia chrześcijańskiego. (...) Lud rzucił się na domy żydowskie i łupi je bezkarnie, a wielu Żydów z obawy śmierci chrzest przyjmują. Jako że wtorek po Wielkiej Nocy, gdy mistrz Budek, kanonik wiślicki, po kazaniu mianem w kościele św. Barbary do zgromadzonego ludu powiedział, że znalazł podłożone pismo, w którym proszono go, aby oznajmił

ł, iż władze nakazują grabież i rzeź Żydów. Raz jeszcze oddajmy głos Długoszowi: *...zbiegł się lud z całego miasta i zaczęło się od nowa grabienie, łupienie i mordowanie Żydów, któremu nikt nie miał odwagi stawić oporu, a nierozważnego szaleństwa tłum, którego gdy raz posunął się do zabijania i grabienia, nie można było w żaden sposób powstrzymać. Aby rozruchy łatwiej ustały, podpalano domy żydowskie – nie wiadomo, czy zrobił to Żyd czy chrześcijanin – a kiedy pożar rozprzestrzenił się dalej, spłonął kościół św. Anny i kilka ulic miasta, ponieważ nikt go nie gasił. A kolegium sztuk wywołanych obroniono z trudem dzięki ogromnemu wysiłkowi i zabiegom szlachetnej młodzieży studentkiej. Niektórzy z Żydów, pragnąc uniknąć śmierci, schronili się do wieży kościoła św. Anny, która była od strony mieszkań garbarzy. Chociaż bronili się w niej blisko do zmroku, kiedy jednak podłożono ogień i podpalono ich, poddali się dobrowolnie. A to spustoszenie, w czasie którego wielu Żydów zabito lub uwięziono, trwało od szóstej godziny rano do zmroku. Wiele wreszcie z tych, którzy ocalili, dobrowolnie się ochrzciło. (...) Ogromne bogactwa w postaci kosztowności i ruchomości, znalezione w domach żydowskich, uległy rozgrabieniu. Wzbogaciło się nimi wielu chrześcijan, powiększył się znacznie ich stan posiadania. A kiedy bunt ucichł, w domach żydowskich znajdowano wiele skarbów ukrytych w piasku albo w dołach kloacz-*

miastach śląskich Nysie i Frankfurcie oraz w angielskim mieście Canterbury. Tyle opowieść o pamiętnym roku 1407 kanonika kapituły katedry krakowskiej na Wawelu.

Warto nadmienić, iż informacja Długosza nie jest w pełni i dostatecznie potwierdzona przez ówczesne źródła. Księgi sądowe napomykają o procesie toczącym się w związku z napadem na dzielnicę żydowską w Krakowie, co mogło być związane z konfliktem pomiędzy żydowskimi lichwiarzami a ich chrześcijańskimi dłużnikami, a nie mordem rytualnym, choć nie można wykluczyć i tej ewentualności, bowiem pomiędzy tymi grupami religijnymi zawsze iskrzyło, a o rozpalenie ognia było najłatwiej.

Epilog zająć antyżydowskich opisuje współczesna wydarzeniom księga miejska krakowska z lat 1407–1409. Dowiadujemy się z niej, iż król Władysław Jagiełło pociągnął do odpowiedzialności rajców, którzy zobowiązali się, iż w osiem dni po wezwaniu stawią się w Wiślicy, w Nowem Mieście lub w Krakowie i wyjaśnią okoliczności tumultu. Rajcy na wezwanie monarchy wyszli śledztwo, domagając się wydania sprawców pogromu, w tym wydania pospolitych złodziejaszków mienia żydowskiego. Okazało się, że w plądrowaniu majątku żydowskiego odznaczyli się rzemieślnicy. Szybko zareagowało pospólstwo (Communitas), które zebrało się na radę, wystosowawszy do rady miej-

że pójdzie za głosem rajców w sprawie ukarania winowajców pogromu i grabieży mienia żydowskiego na ciele, majątku i czi. W efekcie poręczono za 35 sprawców pogromu, a tych, którzy nie dostarczyli rękami, więziono. A udział w napadzie był powszechny, trudno więc było znaleźć bezpośrednich winowajców. Proces się jeszcze toczył przez rok, a jaki sąd ferował wyrok tego, niestety, nie wiemy. Pozostała jednak pamięć po pogromie z roku 1407, powielana później w wielu antysemitkich broszurach i książkach, między innymi w roku 1636 przez Przecławia Mojeckiego, który w dziełku zatytułowanym „Żydowskie okrucieństwa, mordy i zabobony” powielał antysemitkie mity, jakoby Żydzi na ten czas w Krakowie mieszkający, dziecię chrześcijańskie były udręczyli.

Ponowny pogrom odnotowały źródła z roku 1423. Około tego roku Kraków stał się znowu areną antyżydowskiego tumultu. Tym razem zawinił rajcy, którzy swawolnie Żydów łapali, nie mając do tego żadnego prawa, za co też pociągnięto ich do odpowiedzialności przed wojewodą krakowskim Janem z Tarnowa, który z tytułu prawa miał obowiązek roztrząsania opieki nad Żydami.

Za antysemitką postawę Kościoła wobec ludności żydowskiej przeprosił w niedzielę – 12 marca 2000 roku – papież Jan Paweł II, wyznając publicznie żal za zło wyrządzone ludowi Izraela na przestrzeni wieków. To przecież Żyd uosabiał przez stulecia aż do II Soboru Watykańskiego zabójcę Chrystusa. Jeszcze nie tak dawno w Wielki Piątek modlono się za wiarołomnych Żydów, ażeby Bóg i Pan nasz zdjął z serc ich powłokę zaślepienia. Taka a nie inna postawa Kościoła w przeszłości owocowała przez stulecia zająściami antysemitkami, do których w każdym momencie można było podburzyć sfanatyzowany tłum. Jednak nie zawsze w kulturze polskiej było aż tak źle.

Polska, w której w XVIII jeszcze stuleciu żyło trzy czwarte Żydów z całego świata, przez całe wieki uważana była przez synów Izraela za najwspanialsze schronienie, wręcz niepowtarzalny dar niebios. Wszędzie w Europie prześladowani, tu znaleźli prawdziwy azyl i schronienie oraz możliwości rozwoju. Słynny myśliciel żydowski XVI wieku rabin z Kazimierza Mojsesz Isserles pisał: *Jeśli Bóg nie dał nam tego kraju (Rzeczypospolitej) za schronienie, los Izraela byłby nie do zniesienia. Poza granicami Rzeczypospolitej Obojga Narodów powtarzano powiedzenie, że Polska jest rajem dla Żydów – „Paradisus Iudaeorum”.*

Krakowskie pióra

Zielen

Mira Kuś, Czytelnikom „Dziennika Polskiego” znana jako autorka tekstów popularnonaukowych – publikowanych, niestety, z rzadka – jest także poetką, autorką trzech zbiorów wierszy: „Gdzie jest ta oaza”, „Natura daje mi tajemne znaki”, „Rajski pejzaż”. Ostatnio ukazał się kolejny tomik pani Miry, wydane przez krakowskie wydawnictwo PLUS „Przekłady z zieleni”.

Tytuł – podobnie jak poprzednie – odwołuje się do natury. Czyny to także, na tak zwanej ostatniej okładce, Tadeusz Nyczek, pisząc: *Najlepszy i najzupełniejszy opis poezji Miry Kuś znalazłem w jednym z wierszy tego tomu: „tętno natury zlewa się w jedno z tętnem poezji i pulsuje w moich skroniach”. To przepływanie i pulsowanie rytmem poezji i natury ma swoje dalekie konsekwencje. Kamyk, deszcz, bordowa piwonia i przedwieczna mgła szukają słów, by się wcielić, nazwać swoje ulotne istnienie; i odwrotnie, poezja szuka w naturze najgłębszej inspiracji, źródła natchnienia.*

Rzeczywiście, wiersze z zielonego tomiku tętnią rytmem natury, wypełnia je słonce prześwietlone przez liście, pełne są roślinnego trwania i zwierzęcej krzątaniny. Nawet wiejski cmentarz, miejsce składające do równie banalnych jak słusnych refleksji o tymczasowości, ulotności życia, staje się czymś, co krzepi, przydaje vitalności.

Tu odpoczywam, nabieram chęci do życia – pisze Kuś.

Odpoczywa, nabiera chęci do życia, bo cmentarz, strojny w lilie i jarzębiny, łopiany, rezedę i maciejkę tętni ptasim życiem, myślą, zapobiegliwą krzątaniną, tętni życiem.

Dla Miry Kuś, jak dla wielu z nas, skazanych na bytowanie w blokowiskach, w tunelach wielkomiejskich ulic, jeden bodziec, dźwięk lub zapach, staje się biletem uprawniającym do podróży. Poetyckiej i jednocześnie bardzo osobistej. Czyjś śpiew girlandą różnecznika zawisa na balkonie. Kwitnąca obok bloku jabłoni, zapewne ostaniec, ostatni świadek niegdyś lepszego sadu:

Różane liściki zapachu śle do podkorowych areatów pamięci.

(...) I pojawia się dom. Z wszystkimi zapachami dzieciństwa.

Czy to nie dosyć? Wiersze Miry Kuś to jednak także inny sposób na oszukanie – grudniowo-błokowej, smutnej rzeczywistości. Poetka ucieka nie tylko w zielen natury, nie tylko kryje się we własnej pamięci, ale także odkrywa się najlepszym z pancerzy – humoru, nawet ironii, mądrej delikatnej, choć ostrej. Najlepszym przykładem – „Gdanie”, „Mątewa, rozgwiazda”, wiersze odległe od przyrodniczego sztafażu, ale – jak sądzę – ogromnie symptomatyczne, wiele mówiące o autorce...

AMK
Mira Kuś – Przekłady z zieleni, Wydawnictwo PLUS, Kraków 2001

W ciągu ostatnich dwudziestu lat pewne gatunki kinowe przestały interesować widzów. Najpierw znudziły się publiczności obrazy z gatunku płaszcza i szpady, później coraz mniejszym zainteresowaniem zaczął się cieszyć western, a potem zupełnie zapomniano o musicalu. Nowa estetyka i coraz większe możliwości technologiczne najprężniej rozwijających się kinematografii sprawiły, że znakiem czasów stały się inne gatunki, trafiające bezbłędnie w gust młodych widzów – chociażby filmy akcji czy ekranizacje gier komputerowych. W ostatnich latach, zupełnie niespodziewanie, pojawiły się jednak dzieła, które ku zaskoczeniu krytyki reanimowały obumarły gatunek sztuki filmowej – musical. Najpierw Woody Allen nakręcił „Wszyscy mówią: kocham cię”, później Lars van Trier zrealizował ekstrawagancki film „Tańcząc w ciemnościach”, potem Kenneth Branagh przeniósł na ekran Szekspirowskie „Stracone zachody miłości” i wreszcie Baz Luhrmann zatriumfował swą wielką rewią „Moulin Rouge”. Tak się złożyło, że dwa ostatnie filmy trafiły we wrześniu na nasze ekrany. To dobra okazja, by przypomnieć najciekawsze momenty z długiej historii filmowego musicalu.

Gwiazdy na scenie!

Już pierwszy film dźwiękowy – „Śpiewak jazzbandu” z 1927 roku – zauroczył publiczność śpiewem Ala Johnsona. Mimo to za narodziny musicalu uznaje się dopiero realizację „Parady miłości” w 1929 r. dokonaną przez niechętnego początkowo dźwiękowemu kinu Ernsta Lubitscha. Talent autora sprawił, że po raz pierwszy można było mówić nie o adaptacji scenicznego dzieła, ale o filmowej operetce. Dzięki nowatorskiemu montażowi i zastosowaniu ruchomej kamery reżyserowi udało się przełamać ograniczenia dekoracji scenicznych – akcja filmu toczyła się w różnych miejscach, a widzowie mogli oglądać sekwencje rozgrywające się równolegle. W przeciwieństwie do klasycznej operetki, przechodzenie od dialogu mówionego do śpiewu było logicznie powiązane. Dzięki temu zachowano tempo akcji, a publiczność się nie nudziła. Muzyka w „Parady miłości” wykraczała poza tło opowieści, stanowiła ironiczny komentarz do wydarzeń rozgrywających się na ekranie. Film, zapoczątkowując nowy gatunek kinowy, przyczynił się jednocześnie do kariery grającego w nim główną rolę Maurice’a Chevaliera – wielkiego amanta, uwielbianego przez kobiety po obu stronach Atlantyku.

Kolejnym krokiem milowym w rozwoju musicalu okazał się „Lekkoduch” w reżyserii George’a Stevensa z 1936 roku. Do sukcesu tej produkcji przyczynił się występ pary tancerzy – Freda Astaire’a i Ginger Rogers. Mimo że w filmie słychać było tylko 6 piosenek, z których pierwsza pojawiała się dopiero po półgodzinie, to precyzyjne oddanie radosnej atmosfery lat 20. zadecydowało o jego ogromnym sukcesie. Autor muzyki do „Lekkoducha” – Jerome Kern – otrzymał Oscara za piosenkę „The Way You Look Tonight”. Obraz Stevensa był kolejnym krokiem w drodze do międzynarodowej sławy Freda Astaire’a i Ginger Rogers. W kolejnych filmach produkowanych przez wytwórnię RKO-Pictures, takich jak „Błękitna parada” (1936), „Zatańczymy?” (1937), „Zakochana pani” (1938) i „Na skrzydłach sławy” prezentowali oni precyzyjnie opracowane układy taneczne, zachwycające zgraniem i lekkością. W 1939 para rozstała się – Astaire tańczył potem już nie tylko z Rogers, ale także z innymi partnerkami, w tym z Ritą Hayworth i Judy Garland.

Ta ostatnia stała się gwiazdą po premierze w sierpniu 1939 roku ekranizacji popularnej książki Franka L. Bauma – „Czarnoksiężnik z Oz” – dokonanej przez Victora Fleminga. 17-letnia Garland dostała główną rolę zupełnie przypadkowo – w zastępstwie dziecięcej gwiazdki Shirley Temple. Połączenie

fantastycznej fabuły, oryginalnych kostiumów i znakomitych piosenek (przede wszystkim „Somewhere Over The Rainbow”) sprawiło, że film stał się wielkim sukcesem i do dziś wznawiany jest co jakiś czas przez wszystkie telewizje świata.

Deszcz Oscarów

Mimo wybuchu II wojny światowej popularność musicali nie zmalała – choć za oceanem ginęli i umierali

obu twórców, polegający na radykalnym ograniczeniu roli słowa powiódł się – obraz otrzymał aż sześć statuetek Oscara. Sukces polegał na idealnym zgraniu choreografii Gene’a Kelly i muzyki George’a Gershwin. Sceny taneczne i śpiewane nie miały w nim charakteru oderwanych wstawek, ale wspólnie z fabułą tworzyły jedną całość. Szczytowym osiągnięciem obu twórców okazała się kończąca film osiemnastominutowa sekwencja bale-

niczym innym, jak uwspółcześnioną wersją „Romea i Julii”, ale popisowe układy choreograficzne przygotowane przez Jerome’a Robinsona i piękne piosenki zaśpiewane z wdziękiem przez głównych bohaterów, granych przez Natalie Wood i Richarda Beymera. Sukces „West Side Story” przypieczętowało rozdanie Oscarów – film nagrodzono aż dziesięcioma statuetkami.

Hollywoodzcy producenci nie zaprzestali wydawać ogromnych sum na

Cały ten musical

Choć wydawało się, że jest martwym gatunkiem, sukcesy „Straconych zachodów miłości” i „Moulin Rouge” dowodzą czegoś innego

Kadry z filmu „Moulin Rouge”

ludzie, w Hollywood bawiono się na całego.

W 1942 roku, reżyser „Casablanki”, Michael Curtiz zrealizował film „Yankee Doodle Dandy”, opowiadający o sławnym amerykańskim kompozytorze irlandzkiego pochodzenia – George’u M. Cohanie. Musicalowym talentem zabłysnął wówczas niespodziewanie James Cagney, którego wysiłek został uhonorowany Oscarem.

Dwa lata później na ekranach amerykańskich kin królował śpiewający książd – w filmie Leo McCareya „Idąc moją drogą”. Duchownego, który zakłada młodzieżowy zespół, by zebrać fundusze na odbudowanie spalonego kościoła, z werwą i wdziękiem zagrał Bing Crosby. Dodajmy, że skromny obraz zdobył aż 7 Oscarów!

W 1949 roku przebojem wkroczył na ekrany Gene Kelly. Wspólnie ze Stanleyem Donenem zainscenizował on musical „Na przepustce”, w którym komediowa fabuła była perfekcyjnie połączona ze znakomitymi piosenkami i numerami choreograficznymi. Do sukcesu filmu przyczynił się niewątpliwie udział Franka Sinatry, który wykonał w nim swój słynny przebój „New York, New York”. Opowieść o trzech marynarzach na przepustce miała swoją kontynuację – Kelly i Donen sięgnęli po nią jeszcze raz w 1955 roku, by nakręcić „Zaproszenie do tańca”.

Rok 1951 przyniósł prawdziwy deszcz nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej dla „Amerykanina w Paryżu” Vincentego Minelli z udziałem Gene’a Kelly. Filmowy eksperyment

towa, której każdy segment był wystylizowany na kompozycję różnych wielkich francuskich malarzy. Kosztowała ona niebagatelną sumę jak na owe czasy – 450 000 dolarów.

Kolejnym sukcesem Gene’a Kelly okazała się „Deszczowa piosenka” zrealizowana wspólnie ze Stanleyem Donenem w 1952 roku. Dramaturgiczne wbudowanie tańca i śpiewu w konstrukcję obrazu dodało filmowi tempa i finezji. Pomimo że nagrodzono go tylko Złotym Globem dla grającego w nim drugoplanową rolę Donalda O’Connora, stał się on najpopularniejszym musicaliem wszech czasów.

Wielkim przebojem lat 50. była wystawna adaptacja broadwayowskiego spektaklu „Król i ja” Waltera Langa, dzięki której Yul Brynner, pamiętany raczej z ról twardych facetów, zdobył swego jedyne Oscara.

Wystawne superprodukce

Lata 60. przyniosły poważne zmiany w tematyce musicali. Rodząca się młodzieżowa kontrkultura związana z rock and rollem nie pozostała bez wpływu na to, o czym opowiadali hollywoodzcy scenarzyści. Najlepszym tego przykładem jest „West Side Story” Roberta Wise z 1961 roku. Film opowiadał o wojnie młodzieżowych gangów z ubogich dzielnic Nowego Jorku zamieszkiwanych przez portorykańskich emigrantów. Miłość pomiędzy dwojgiem młodych ludzi, wywodzących się z antagonistycznie nastawionych środowisk, kładła jednak kres bezsensownym walkom. Gwarancją sukcesu okazała się nie fabuła, będąca

kosztowne musicale utrzymane w klasycznej formule. W 1964 roku wielkie triumfy święciły dwa filmy tego gatunku – „My Fair Lady” George’a Cukora, z Audrey Hepburn, zrealizowany na podstawie sztuki George’a Bernarda Shawa „Pigmalion” i „Mary Poppins” Roberta Stevensona z brawurową rolą Julie Andrews. Oba nagrodzono licznymi Oscarami – pierwszy z nich otrzymał 8 statuetek, a drugi – 5. Największym przebojem lat 60. okazał się jednak obraz Roberta Wise „Dźwięki muzyki” z Julie Andrews w roli głównej, opowiadający o losach Marii von Trapp, autentycznej gwiazdy muzyki ludowej z Austrii, która niespodziewanie zrobiła oszałamiającą karierę za oceanem. Dopiero porażka „Hello Dolly” Gene’a Kelly, w którym po raz pierwszy rozbłysła gwiazda Barbary Streisand, pokazała, że musical w swej tradycyjnej wersji jest gatunkiem skazanym na wymarcie.

Dekonstrukcja formuły

Nic dziwnego zatem, że lata 70. obfitują w nowatorskie i kontrowersyjne próby uwspółcześnienia gatunku. Sfilmowanie broadwayowskiego musicalu Johna Van Drutena i Joego Masteroffa „Kabaret” przez Boba Fosse’a w 1971 roku otworzyło nowy etap w rozwoju kostniejącej formuły. Wraz z tym filmem skończył się szczęśliwy świat klasycznego musicalu z lat 30., 40. i 50. Fosse opowiedział w nim o romansie kabaretowej śpiewaczki i młodego Anglika osadzonego w realiach Berlina lat 30., kiedy to faszysty zaczęli docho-

dzić do władzy. Tło polityczne, uwypuklone w filmie znacznie mocniej niż w jego scenicznym odpowiedniku, było jednym z ważniejszych elementów konstrukcji całej opowieści. „Kabaret” stał się początkiem wielkiej kariery Lizy Minelli, córki wielkiej gwiazdy klasycznych musicali – Judy Garland.

Dzięki przełomowi uczynionemu przez Fosse’a pojawiły się coraz śmielsze przedsięwzięcia odświeżające gatunek – Norman Jewison przeniósł na ekran rock operę „Jesus Christ Superstar”, Miłoś Forman gloryfikował ruch hippisowski w „Hair”, a Ken Russell wykreował psychodeliczną wizję ludzkiej alienacji w „Tommy”. Publicznością nowych musicali była kontestująca młodzież, która odnajdywała w ekranowych bohaterach swych idoli i przywódców duchowych. Do kin wabiła ich przede wszystkim współcześnie aranżowana muzyka popowa i rockowa, bez trudu torująca sobie drogę do młodych odbiorców.

Kwintesencją dekonstrukcji musicalu podjętej przez młodych filmowców stał się obraz prekursora zmian – „Cały ten zgiełk” – Boba Fosse’a z 1979 roku. Reżyser posługując się w nim gorzką autoironią wykiwał cały show-business. W wizjonerskiej inscenizacji Fosse’a życie jawiło się jako nieustanna rewia, zakończona niespodziewanym wtargnięciem śmierci.

Renesans gatunku

Upadek kontrkultury sprawił, że zdekonstruowany musical odszedł w niepamięć. Próba ożywienia klasycznej formuły podjęta przez Richarda Attenborough w 1985 roku, a polegająca na przeniesieniu na ekran broadwayowskiego spektaklu „A Chorus Line”, okazała się tylko jednorazowym sukcesem. Musical stał się martwym gatunkiem i przez wiele lat żaden z reżyserów nie miał odwagi do niego powrócić.

Sytuacja zmieniła się dopiero pod koniec lat 90. Zupełnie niespodziewanie Woody Allen zrealizował wtedy, jak sam to nazywał „ostatni musical XX wieku” – zabawną komedię „Wszyscy mówią: kocham cię”. Dowcipna inscenizacja, inteligentny humor i gwiazdorska obsada (Goldie Hawn, Julia Roberts, Drew Barrymore, Edward Norton) sprawiły, że niespodziewanie film odniósł światowy sukces. Kilka lat później skandynawski twórca, Lars van Trier, wybrał formułę musicalu dla opowiedzenia wstrząsającej historii niewidomej kobiety oskarżonej o morderstwo. Jego kontrowersyjny „Taniec w ciemnościach” fascynował niezwykłymi scenami śpiewu i tańca w wykonaniu Björk – wielkiej gwiazdy elitarnego popu. Potwierdzeniem słuszności wyboru zapomnianej konwencji przez reżysera był sukces artystyczny i kasowy trudnego – bądź co bądź – dzieła. Kolejnym wybitnym twórcą współczesnego kina, który postanowił odświeżyć formułę musicalu, był Kenneth Branagh. Jego brawurowa ekranizacja Szekspirowskich „Straconych zachodów miłości” skrzy się wokalnie-tanecznymi popisami takich gwiazd, jak sam Branagh, Alicia Silverstone i Andrew Lester. Co więcej – obraz brytyjskiego reżysera prowokacyjnie odwołuje się do musicalowej klasyki – cały zrealizowany jest w atelier, a ozdabiają go wielkie przeboje autorstwa George’a Gershwin, Irvinga Berlina i Cole Portera z okresu międzywojennego.

Największym sukcesem kasowym współczesnych musicali okazała się ekstrawagancka superprodukcja australijskiego reżysera Baza Luhrmanna – „Moulin Rouge” – z udziałem Nicole Kidman i Ewena MacGregora. W jego wystawnym filmie oglądamy osadzonego w latach trzydziestych romansu wielkiej gwiazdy paryskiego kabaretu z ubogim pisarzem na tle oszałamiających feerii barw występów tanecznych, okraszonych niecodziennymi interpretacjami przebojów współczesnego popu i rocka. I tak śpiewacy i tancerze z Moulin Rouge wykonują m.in. „Smells Like Teen Spirit” Nirvany, „Roxanne” The Police czy „All You Need Is Love” The Beatles.

Artystyczne i komercyjne sukcesy obrazów Allena, van Triera, Branagha i Luhrmanna, potwierdzają, że nie ma w kinie martwych gatunków – a już na pewno nie należy do nich musical. Wystarczy tylko talent i inwencja reżysera.

PAWEŁ GZYL

Drugi dom: Polska

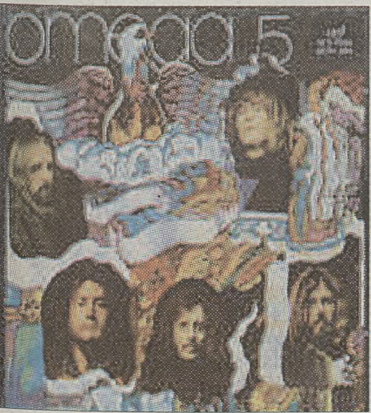
Rozmowa z JANOSEM KOBOREM – liderem legendarnej formacji OMEGA

Węgierska grupa Omega powstała w 1962 roku i od tego czasu wydała ponad 20 płyt. Jej największy przebój to „Dziewczyna o perłowych włosach”, spopularyzowana w Polsce kilka lat temu przez zespół Kult. Wokalista, gitarzysta i klawiszowiec Janos Kobor jest muzykiem Omegi od samego początku jej istnienia.

– Jak po tylu latach grania zespół Omega odbierany jest na Węgrzech? Jak udaje się Wam przekonać do siebie dzisiejszych młodych fanów?

– W ciągu ostatnich pięciu lat zagraлиśmy trzy wielkie koncerty na stadionach w Budapeszcie. Na każdym z nich było około 80 tysięcy ludzi. Połowa z nich to właśnie młodzi ludzie, którzy nigdy nie widzieli nas na żywo, znali tylko nasze płyty. To oznacza, że młodzież interesuje się tym, co działo się dawniej. I mimo że nie widziała naszych koncertów, doskonale znała nasze utwory. Muzyka rockowa jest na Węgrzech wciąż popularna i nie ma znaczenia, ile lat trwa zespół, który ją gra. My mamy to szczęście, że ludzie lubią nas słuchać. Właśnie ostatnio zdecydowaliśmy, że w przyszłym roku zorganizujemy jubileuszowy koncert z okazji 40-lecia istnienia kapeli. Zagramy na pewno na Węgrzech, a może również za granicą.

– Czy wiesz o tym, że Wasz największy przebój „Dziewczyna o perłowych włosach” został nagrany przez polski zespół Kult i również w Polsce stał się hitem?

– Tak, na dodatek słyszałem, że oni nie śpiewali go po polsku, tylko po węgiersku.

– Jak scharakteryzowałbyś dzisiejszą węgierską scenę muzyczną?

Omega

– Był to chyba jedyny przypadek, kiedy nasz zespół wylansował przebój śpiewany w Waszym języku.

– To oznacza, że ta piosenka ma w sobie siłę. Zresztą, nagrano ją w wielu krajach, od Francji po Niemcy. Grali ją między innymi Scorpions. Polska nie była więc jedyną...

– A czy Omega planuje ponowne nagranie?

– Po tym jubileuszowym koncercie chcemy nagrać na nowo nasze największe przeboje. Nie zamierzamy kopiować tych zachodnich zespołów, które zatrudniają orkiestry symfoniczne. Chcemy to zrobić po swojemu, w bardziej „węgierski” sposób. Jest u nas taka stuosobowa cygańska orkiestra, złożona głównie ze skrzypków, i właśnie z nimi mamy zamiar nagrać między innymi nową wersję „Dziewczyny o perłowych włosach”.

– Myślę, że podobnie jak np. film jest ona coraz mniej węgierska. Istnieje sporo kopii amerykańskich gwiazd i bardzo mało oryginalnych grup – takich jak te z lat 60., 70. czy 80. Dotyczy to nie tylko rocka, ale również innych form sztuki. Na Węgrzech mamy teraz ważniejsze wydatki, więc na kulturę brakuje pieniędzy. Trudno byłoby mi wskazać jakiś naprawdę dobry nowy zespół węgierski.

– Skoro już mowa o pieniądzach – czy nie wydaje Ci się, że w XXI wieku biznes i technologia w muzyce będą ważniejsze od sztuki?

– To prawdziwy problem. Koncerty coraz bardziej przypominają cyrk, czego przykładem Madonna czy Michael Jackson. Oni robią wielki show, ale sztuki w tym niewiele. Są też, oczywiście, wartościowi artyści, choć często

nie mogą się przebić. Niestety, bez pieniędzy nie da się niczego osiągnąć. Na tym polega kapitalizm, za którym nie przepadam, ale jak dotąd nie wymyślił nic lepszego. W tym momencie Węgry, a myślę, że także Polska, są na samym początku nowej drogi, rozpoczętej 10 lat temu, czyli niezbyt dawno. I wszystko rozbija się o brak forsy.

– Jak wspominasz koncerty zagrane wraz z Omegą w Polsce? Pamiętasz je w ogóle?

– Oczywiście. W latach 70. nasz kraj był dla nas drugim domem. Bardzo miło się nam grało w Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Poznaniu czy Bydgoszczy. Polska kojarzy mi się z dobrą publicznością i świetnymi muzykami, jak Czesław Niemen czy SBB. Uwielbialiśmy jeździć do Polski. Czasami spędzaliśmy tam cały miesiąc. Oczywiście nie graliśmy koncertów codziennie. Polska różniła się od innych krajów, takich jak NRD czy Czechosłowacja. Myślę, że wasza i nasza mentalność są sobie bardzo bliskie, więc dużo łatwiej było nam czuć się jak w domu tutaj niż w jakimś innym kraju.

– Czym jest dla Ciebie muzyka? Tylko rozrywką czy czymś więcej?

– Kiedy założyliśmy Omegę, chodziliśmy do szkoły średniej. Graliśmy muzykę wyłącznie dla siebie. Potem wszyscy poszliśmy na studia – ja na architekturę, pozostali na kierunki techniczne. Poprzez naszą muzykę chcieliśmy pokazać, że nie wszystko jest takie wspaniałe, jak to przedstawiały ówczesne władze. Niekoniecznie zamierzaliśmy pouczać czy przekonywać do swoich racji. Chcieliśmy jedynie dać do

zrozumienia, że nie zgadzamy się ze wszystkim, co się dzieje dookoła. Może nie było to ujęte wprost w naszej muzyce, bardziej w sposobie zachowania i bezpośrednich kontaktach z ludźmi. Nie było to sensem istnienia naszego zespołu, ale staraliśmy się odciąć od tego, co mówiła ówczesna propaganda, nie tylko na Węgrzech, ale i w całym bloku wschodnim. Przede wszystkim jednak cieszyliśmy się, że możemy grać muzykę.

Rozmawiał: KRZYSZTOF CZAJA

O ile artyści związani z muzyką pop czy rock przyzwyczaili swoich odbiorców do niespodziewanych zgonów bądź to samobójczych, bądź spowodowanych przedawkowaniem nielegalnych substancji, to zaledwie kilku z nich stało się ofiarami bezmyślnej przemocy.

Ofiary szaleńców

8 grudnia 1980 roku cały świat wstrząsnęła wiadomość o zamachu na życie eks-beatlesa Johna Lennona. Artysta zginął przed swoim domem w Nowym Jorku od 5 kul wystrzelonych w jego kierunku przez chorego psychicznie Briana Chapmana. Nie było żadnych racjonalnych powodów tego czynu – szaleniec chciał po prostu uczynić siebie sławnym. Zbrodnia była tym bardziej przerażająca, że Lennon uchodził za pacyfistę i od wielu lat walczył swoją twórczością o pokój na świecie. Ironia losu sprawiła, że sam stał się ofiarą agresji.

W 1981 roku John Hinckley Jr. dokonał zamachu na życie ówczesnego prezydenta Stanów Zjednoczonych – Ronaldą Reaganą. Jak później wyjaśniono – kierowała nim chęć zwrócenia na siebie uwagi młodzieńckiej wtedy aktorki Jodie Foster, która zafascynowała go po obejrzeniu filmu Martina Scorsese „Taksówkarz”.

Prześladowany i zabity

Peter Tosh przez całe życie liczył się z tym, że może odejść z tego świata w sposób nieprzewidywany i gwałtowny. Od kiedy w 1962 roku współ-

nie z Bobem Marleyem i Bunnym Wailerem założył w Kingston na Jamajce trio The Wailers i zaczął propagować idee rastafarianizmu, wiedział, że jego przeciwnicy nie zawahają się zastosować przemocy, aby go powstrzymać. Autor wolnościowego hymnu „Get Up, Stand Up” po raz pierwszy został brutalnie pobity w 1975 roku. Nie zniechęciło go to jednak do głoszenia hasła równości wszystkich ludzi wobec prawa bez względu na rasę oraz prób legalizacji marihuany na Jamajce. W 1978 roku podczas wielkiego koncertu „One Love Peace Concert”, Peter Tosh skierował do siedzących w łóżki ważnych osobistości jamajskiego życia politycznego gorące, półgodzinne przemówienie. Efekt był natychmiastowy – artysta został aresztowany i dotkliwie pobity. Życie uratowała mu znajoma pielęgniarka, która wbrew zakazowi policji, zaopiekowała się nim i postawiła na nogi. Niestety, w 1987 roku, w dzień po premierze swego nowego albumu „No Nuclear War”, Tosh zginął wraz ze swoimi przyjaciółmi pod gradem kul wystrzelonych przez włamywaczy, którzy próbowali obrabować jego dom.

Gloryfikacja przemocy

Lata 90. przyniosły rozkwit subkultur, które w swoje hasła wpisały

gloryfikację przemocy – satanistycznego metalu i gangsterskiego hip-hopu.

W 1993 roku Varg Vikernes, lider norweskiej, deathmetalowej grupy Burzum, zamordował Euronymousa, wokalistę innej formacji tego gatunku – Mayhem. Choć mówiło się, że przyczyną zbrodni był konflikt między wyznawcami pogańskiego i satanistycznego odłamu metalu, najprawdopodobniej chodziło o zwykłą zazłość. Vikernes został skazany na 21 lat więzienia i... przygotowuje obecnie w celi swój nowy album.

Raperowi Tupacowi Amaru Shakurowi przemoc towarzyszyła już w łonie matki. Afeni Shakur w wieku 22 lat wstąpiła w szeregi Czarnych Panther. W 1969 roku została aresztowana za udział w zamachu bombowym w Nowym Jorku. Dwa lata później opuściła więzienie będąc w ciąży. Tupac Amaru (w języku Inków „Łśniący Wąż”) Shakur (w arabskim „Wdzięczny Bogu”) już w szkole wpadł w złe towarzystwo – sprzedawał narkotyki i nie stronił od bójek. Jego debiutancki album „2Pacalypse Now” z 1991 roku wzbudził duże kontrowersje – ówczesny wiceprezydent Stanów Zjednoczonych, Don Quayle, powiedział: „Dla 2Paca nie ma miejsca w naszym społeczeństwie”. W 1992 policja aresztowała

Ronalda Raya Howarda, który strzelał do strażnika stanowego w Teksasie. Oskarżony, zapytany o powód swego agresywnego zachowania, odpowiedział, że zainspirowały go teksty z „2Pacalypse Now”. Rok 1993 był wyjątkowo pechowym dla rapera – najpierw policja zatrzymała go na 10 dni aresztu za udział w bójce i użycie kija bejsbolowego, potem oskarżono go o strzelanie do policjantów i wreszcie o gwałt. Rok później autorzy kolejnej zbrodni, dwóch nastolatków, którzy zamordowali policjanta, znów wskazywali na konkretny utwór Tupaca – „Souljah’s Story” – jako inspirację do zbrodni. Mimo kontrowersji wokół swej osoby, raper kontynuował karierę, a jego płyty osiągały milionowe nakłady. 30 listopada 1994 roku Tupac został postrzelony i obrabowany z biżuterii wartości 40 tysięcy dolarów. Wydarzenie to stanowiło początek wojny hiphopowych gangów ze Wschodniego i Zachodniego Wybrzeża. Niebawem zginęli sprawcy napadu na Tupaca, a on sam trafił na 4 i pół roku do więzienia. Kiedy został zwolniony za kaucją – dosięgła go śmierć. 7 września 1996 r. samochód rapera został ostrzelany kulami nieznanymi sprawców. Sześć z nich trafiło Tupaca – po kilkudniowej walce o życie umarł 13 września 1996 r.

Jeden ze świadków tej zbrodni, 19-letni raper Yateu Fula-Kadafi z grupy Outlawz, został zastrzelony dwa miesiące później. Do dziś nie wiadomo, kto jest odpowiedzialny za śmierć Tupaca – konkurencja, gangi czy ktoś trzeci?

Istnieje teoria, głosząca, iż raper sfingował swoją śmierć, by podbić nakłady własnych płyt i ma „powrócić do życia” w 2003 roku. Gangsterzy z gangu „Bloods”, którzy nie uwierzyli w tego typu historie, dokonali egzekucji uznanego przez siebie za winnego śmierci rapera – Orlando Andersona z konkurencyjnego gangu „Crips” – w 1998 roku.

Inną ofiarą przemocy z kręgu hiphopowej subkultury był Notorious B.I.G. zwany Big Smalls. Początkowo nic nie wskazywało na to, iż życie artysty zakończy się tragicznie – pochodził z inteligentnej rodziny, jego matka była nauczycielką, a on sam nie fascynował się przemocą. Kiedy rozpoczął karierę rapera, zaczął jednak kreować swój *image* groźnego gangstera. Popadł w konflikt z Tupakiem, choć sam oficjalnie temu zaprzeczał. 9 marca 1997 roku na skrzyżowaniu Faifax i Wilsire w Los Angeles samochód Notoriousa B.I.G.-a został ostrzelany z broni palnej, w wyniku czego raper zginął na miejscu.

Spirala przemocy w hiphopowej subkulturze nadal trwa. W marcu 1999 roku został zamordowany kolejny raper – Freaky Tah z formacji The Lost Boys. Czy na tym koniec?

PAWEŁ GZYL

Krakowskie prognozy Franciszka Prengiela

W latach 30. minionego stulecia najpoczytniejszym dziennikiem polskim był „Ilustrowany Kurier Codzienny” ukazujący się w Krakowie. Redakcja popularnego IKC-a mieściła się przy ul. Wielopole. Co środę interesujący się tajemnymi stronami życia czytelnicy mogli zapoznać się z potrzebą spraw niezwykłych i niezbadanych do końca, wertując „Kurier Metapsychiczny”, redagowany przez niemłodego już wówczas, znakomitego dziennikarza jeszcze z epoki Młodej Polski Ludwika Szczepańskiego. Szczepański – miłośnik zarówno spirytyzmu, jak i innych zjawisk paranormalnych – przeprowadzał wywiady z osobami medialnymi, relacjonował sympozja i kongresy takim właśnie tematem poświęcone, pisał o miejscach nawiedzonych.

Zajmowała go też astrologia, pojmowana wówczas przede wszystkim od strony naukowej. W 1933 roku zaprosił na łamy IKC-a dwóch specjalistów zażywających w kręgach miłośników gwiazdnej wiedzy zasłużonej sławy. Jednym z nich był warszawski astrolog Jan Starża Dzierzbicki, autor do dziś dnia cytowanej co rano przez audycje radiowe książki „Horoskopy na każdy dzień roku”, drugim dr Franciszek A. Prengiel z Bydgoszczy, prezes Polskiego Towarzystwa Astrologicznego. Było to stowarzyszenie, które nawet z pewnym powodzeniem próbowało przywrócić „królewskiej nauce” rangę wiedzy, wydając rzetelnie opracowane podręczniki wprowadzające w arkana astrologii.

Jan Starża Dzierzbicki wołał pisać o cechach charakterystycznych znaków zodiaku, podając jako przykłady znane w Polsce osobowości urodzone pod wpływem tego bądź innego domu Słońca. Dr Franciszek Prengiel natomiast zajął się sporządzeniem według reguł tzw. astrologii mundialnej zodiakalnych portretów polskich miast.

Kraków, który przypisany był znakowi Barana – miał, zdaniem Prengiela, podczas nadchodzących 100 lat przeżywać lepsze i gorsze okresy. Najtrudniejszy czas przypaść miał na początek lat 40. i lata 50. Niemniej istniejący w jego horoskopie mundialnym „znak ocalenia” – połączenie planety Jowisz z Merkurym w dobrym powiązaniu z Marsem wskazywało na kosmiczną ochronę. „Nigdy miasto to nie będzie zniszczone ani przez działania ludzi ani przez moc żywiołów” – dowodził doktor Prengiel. Jako czas bardzo pomyślny dla miasta uważał bydgoski astrolog lata przełomu XX i XXI wieku, a później okres pomiędzy 2008 a 2015 rokiem.

Ludwik Szczepański twierdził też, że w rozmowie prywatnej Prengiel oświadczył, iż „jeśli chce się przeżyć swój ziemski czas spokojnie, powinno się osiedlić w Krakowie lub w jego okolicach”.

Czytelnicy IKC-a przyjęli tę prognozę z dużym zainteresowaniem, pytając, o losy innych miast – Lwowa, Poznania, Stanisławowa. Prengiel – odnośnie miast na kresach odpowiedział, że „przejdą one podczas najbliższych dziesięcioleci dużą metamorfozę”, pozostawiając domysłem czytelników, jakiego rodzaju będzie to zmiana.

BOGNA WERNICHOWSKA

BARAN (21 III – 20 IV):

Wykorzystaj weekend na porządkowanie dokumentów, planowanie spraw urzędowych, zawieranie układów i transakcji. Potem, niestety, nastąpi bezruch: trudno będzie cokolwiek załatwić, - porozumieć się z partnerami, choćby w podstawowych kwestiach, a interesy zawisną w próżni. Obyś tylko w tych dniach, zamiast okazywać gniew – zdobył się na cierpliwość i spokojnie wyjaśniał swoje stanowisko. Jeżeli tak postąpisz – wkrótce wygrasz.

Dni korzystne: 22 i 23, 27, 28 IX
Niekorzystne: 24 – 26 IX

BYK (21 IV – 21 V):

Przed Tobą bardzo dobry tydzień – zacznie się miło, a skończy radośnie. Wkrótce nawiądziesz cenne kontakty z ludźmi, ugościsz w domu ważne osoby i osobistości, zadasz wielkiego szyku, a potem wykorzystasz cały swój potencjał w pracy zawodowej. Już widzę błyski w karierze oraz błyski w oczach! Jeśli jeszcze do tego zajmujesz się biznesem – możesz dokonać prawdziwego skoku, bo coś wreszcie sprzedasz lub podpiszesz kontrakt.

Dni niekorzystne: 29 IX
Dni korzystne: 30 IX, 1, 4, 5 X

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI):

Choć tydzień zacznie się kiepskawo – od przeziębienia? poszukiwania w sobie urojonych feleń, wad albo roztrząsania nieistniejących problemów – szybko otrząsniesz się z marazmu i ostro ruszysz przed siebie. Nadchodzi bowiem czas dynamiki, wymagający rzutkich, szybkich, stanowczych decyzji i prowadzenia gier biznesowo-zawodowych. Ktoś idzie w górę! (Czy to ty?). Ktoś odpada (To chyba wrogowie!).

Dni korzystne: 29 IX, 2, 3 X
Dni niekorzystne: 30 IX, 1 X

RAK (22 VI – 22 VII):

Choć wielkie sprawy, na rozwiązanie których ciągle czekasz, pozostaną jeszcze w zawieszeniu – najbliższy tydzień dostarczy Ci wielu wrażeń, miłych emocji i radości. Pora dogadać się z bliskimi, czas wykorzystać twórczo potencjał ich znajomości. Każdy ma przecież w notesie kilka cennych adresów, jeżeli je zsumujesz – osiągniesz poparcie i zrobisz duży postępek w interesach. Dziś ktoś pomoże Tobie, jutro nastąpi sympatyczny rewanż – to raczej solidarność niż nepotyzm.

Dni korzystne: 30 IX, 1, 4 i 5 X
Niekorzystne: 2 i 3 IX

LEW (23 VII – 22 VIII):

Sobota – to już ostatni smutny dzień – przesady i namiętności. Potem pogodzisz się ze sobą i ze światem. Odkryjesz przestrzeń kontaktów z ludźmi, życzliwych rozmów, dobrych uczynków, a także łagodnej rezygnacji. Wszystkiego nie można przecież mieć, zwłaszcza w krótkim czasie. Co innego, kiedy się konstruuje plany i konsekwentnie stawia małe kroczki.

Dni niekorzystne: 29 IX, 4, 5 X
Dni korzystne: 2 i 3 X

PANNA (23 VIII – 22 IX):

Kiepski początek tygodnia, skażony przeziębieniem, a może zadawaniem problemami, które okazują się jednak żywotne – wprowadzi Cię w przykry nastrój – smutku i rozpaczy. Na szczęście Twój racjonalny umysł szybko pokonuje takie emocje – domaga się porządku,ładu i działania. Pora rozpocząć ofensywę zawodową, dać przykład innym, zabły-

Horoskop

Mars w znaku Koziorożca

snąć jakimś drobnym osiągnięciem – wracać do pełnej formy.

Dni niekorzystne: 30 IX i 1 X
Korzystne: 4 i 5 X

WAGA (23 IX – 22 X):

Korzystne układy planetarne pozwalają Ci błyszczeć w otoczeniu i rozwijać talenty artystyczne, naukowe, zawodowe – jednym słowem odnosić spektakularne sukcesy i pokazywać wielką klasę. Trzeba tylko się skoncentrować na pracy (zwłaszcza w połowie tygodnia) i ufać zdrowemu rozsądkowi. Zachęcam – weź się teraz ostro z życiem za bary.

Dni korzystne: 29 IX
Niekorzystne: 2 i 3 X

SKORPION (23 X – 21 XI):

Nadchodzi pora zmian i wysiłków. Koniec psychicznych wakacji. Wkrótce trzeba będzie dźwigać ciężar obowiązków i podkręcać tempo – walczyć o utrzymanie pozycji – bo do sukcesów daleko, daleko... A rzeczywistość to dziura w rodzinny(?) budżecie i średnia wydajność firmy. Fucha na boku mogłaby bardzo korzystnie zmienić tę sytuację – poświęć więc czas na sugestywne rozmowy z właścicielami kapitału.

Dni niekorzystne: 29 IX, 4 i 5 X!
Dni korzystne: 30 IX i 1 X

STRZELEC (22 XI – 21 XII):

Nie rozpamiętuj przeszłości! Unikaj zatargów z otoczeniem: uprawiaj sport, pomagaj bliskim w obowiązkach i szukaj znajomości. W dzisiejszych czasach to podstawa każdej kariery – kontakty z jak największą liczbą osób, które coś mogą załatwić. Przychodzi trudny czas, w którym będzie się liczyć solidarność i poparcie – na czym możesz bardzo skorzystać, jeśli już teraz zaczniesz działać.

Dni korzystne: 29 IX, 2, 3 X
Dni niekorzystne: 30 IX, 1 X

KOZIOROŻEC (22 XII – 20 I):

Wiele zmian. Świat wiruje jak w kalejdoskopie i przynosi wciąż nowe wyzwania, wciąż nowe niespodzianki. Trzeba tylko zaufać rozsądkowi i okazać łagodność ludziom – mówić im miłe słowa, mobilizować do starań – a wkrótce zobaczysz, jak urosną! Wtedy zatrujesz jako manager-pedagog. Jest więc i miejsce na prawdziwą radość.

Dni korzystne: 30 IX, 1, 4, 5 X
Dni niekorzystne: 2 i 3 X

WODNIK (21 I – 20 II):

Ofensywa trwa. Potrafisz używać wyrafinowanych metod, prowadzących do osiągnięcia spektakularnych sukcesów. Wykorzystujesz swoje znajomości, rozbudowujesz kontakty, wchodzisz w układy, zmierzasz prostą drogą do osiągnięcia w biznesie. I powinieś wkrótce zebrać żniwo. Bądź tylko spokojny, pragmatyczny, rozsądny i zachowuj się jak człowiek obdarzony gestem.

Dni korzystne: 29 IX, 2, 3 X
Niekorzystne: 4, 5 X

RYBY (21 II – 20 III):

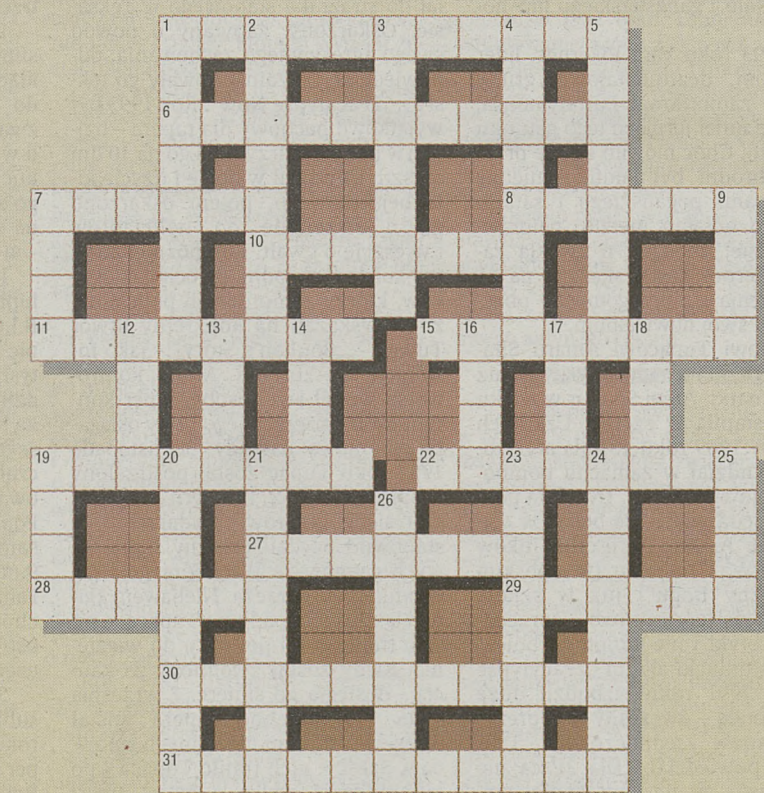

No, wreszcie dobrze! Wokół dzieje się wiele spraw. A każda przynosi radość. Cieszysz się dobrymi układami z ludźmi, sympatią przełożonych, szacunkiem podwładnych, rozwiązujeś skomplikowane problemy związane z domem, rodziną i... przyszłością. Tegoroczna jesień zapowiada się więcej niż obiecująco.

Dni korzystne: 30 IX, 1, 4, 5 X

JAKUB CIEĆKIEWICZ

KRZYŻÓWKA nr 557

POZIOMO:

1. wonne polne ziele, 6. właściciel lokalu gastronomicznego, 7. możliwości sukcesu w jakiejś dziedzinie, 8. telegraf dżungli, 10. rzeka od kości, 11. nie wyciągaj ich z ognia cudzymi rękami, 15. kaja się za grzechy i przyjmuje karę, 19. lum-bago, 22. pracę gospodyni ułatwi w kuchni, 27. belgijskie miasto nieopodal Gandawy, 28. skąd wieje spod drzwi, 29. obchodzi imieniny 31 lipca, 30. satysfakcja ze spełnienia jakichś pragnień, 31. siłę wiatru wskaże.

PIONOWO:

1. w noc się bawi, w hamaku we dnie śpi, 2. opasła ciężarówka z płynnym ładunkiem, 3. urządzenie do przeźroczy, 4. podręczny na zapiski, 5. plamił stale palce, 7. wołowy krewniak z rą, 9. w zimie wcześniej zapada, 12. sterta drewna, 13. wiekowe miasto rosyjskie nad Wołgą, przy ujściu Twercy, 14. bocznica w kościele, 16. wietrzna, na skutek szczepień już niegroźna, 17. przynosi ją kompres na obolęte miejsce, 18. główna część świątyni greckiej, 19. wierny towarzysz, 20. miasto ośpiewane przez Ewę Demarczyk, 21. największa wyspa Danii; jest też Nowa, ale to b. daleko, 23. pies zrzuca zimową sierść, 24. nie wylewaj zań!, 25. przez częstochowskiego poetę skłcone, 26. Titicaca.

Rozwiązanie krzyżówki nr 557 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do następnej soboty, tj. do 6 października br., pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 555

POZIOMO: 1. faszyna, 4. woalka, 6. regres, 9. markiza, 10. czarka, 12. Emma, 16. mizantropia, 17. obraz, 18. Strykowski, 21. ziele, 22. betoniarnia, 24. ława, 26. German, 27. Lizbona, 28. kaseta, 29. lewada, 30. tatarka.

PIONOWO: 1. fama, 2. zakropek, 3. Arab, 4. wicemarszałek, 5. Apacz, 7. ry-marz, 8. szaszłykarnia, 11. kanotier, 13. przyzba, 14. Malwina, 15. konklawe, 19. nerwus, 20. anemia, 23. trąbka, 25. błat, 26. gala.

WYNIK LOSOWANIA

W redakcji odbyło się losowanie nagród wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki nr 555.

Nagrody po 100 złotych wylosowali: WIESŁAWA BRZYCHCZYK – Kraków ANNA KUĆ – Gdów Pieniądże prześlemy pocztą.

Kupon krzyżówki nr 557

W „Kwiatach polskich” Julian Tuwim, snując tęskną i smakowitą „Bufetiade”: (– A bufet! Mógłbym „Bufetiade” / napisać polską! Tuzin pieśni! / Lecz za-krakaliby współcześni / A o potomnych marzyć nie śmiem) wspomina tylko dwa sosy: chrzanowy sos i sos tatarski. Słoninka przypudrowana ceglasto, jajka na twardo, rolmopsy, kabanosy, kielbasa, ser, śledź, kawior ubogich, ust pokusa – i tylko dwa sosy. Ale za to jakie! Typowe dla polskiej kuchni, ulubione przez bywalców knajp.

Jeżeli nie liczyć chrzanu z octem, bez którego nie obędzie się żadna Wielkanoc, sosów chrzanowych mamy dwa – na ciepło i na zimno. Drugi z nich Maria Monatowa kazała przyrządzać w bardzo prosty sposób:

Sos chrzanowy

Trzy łyżki utartego chrzanu wymieszać z kwaterką surowej, młodej śmietany, wlać trochę octu, na koniec noża cukru i szczyptę soli. Sos ten podaje się do prostąca lub główki cielęcej na zimno.

Proste? Aż za bardzo! Nieco bardziej skomplikowany przepis na sos chrzanowy, ale na gorąco, podaje Lucy na Cwierzakiewiczowa, nazywając go zresztą nie sosem, ale po prostu chrzanem ze śmietaną:

Chrzan ze śmietaną

Utrzeć na tarce 2 korzonki chrzanu, sparzyć je mocno ukropem, włożyć w ronderek, wlać dwie łyżki dobrej śmietany kwaśnej, rozetrzeć mocno z chrzanem, wcisnąć trochę soku cytrynowego, wlać dwie łyżki rosółu, posolić i zagotować. Wtedy rozbić dwa żółtka, wsypać łyżeczkę cukru, zaprawić nimi chrzan nie gotując i wydać na stół. Można takim chrzanem polać pokrajaną sztukę mięsa i zapiec na 15 minut w piecu, lecz wtedy nie trzeba gotować ze śmietaną, ale od razu żółtkami zaprawić i polać mięso.

Wielki Edward Pożerski, czyli Edouard de Pomiane, założyciel paryskiej wyższej szkoły gastronomicznej, autor przepisów do dzisiaj figurujących w jadłospisach francuskich restauracji, był jeszcze bardziej lakoniczny:

Sos chrzanowy

Zrobić beszamel. Podczas ostatnich minut gotowania dodać pół szklanki

Dusza potraw (2)

Chrzanowy i tatarski

Rys. Wojciech Kowalczyk

utartego chrzanu i 124 g gęstej śmietany. Jest to znakomity sos do sztuki mięsa i ryby gotowanej.

No tak, trudno pominąć beszamel, najprostszy z sosów, sporządzany z mleka (lub śmietanki), masła i mąki, wynalazek markiza Louisa Bechameila, dworzanina Ludwika XIV. Oto on według przepisu Marii Gruszeckiej, autorki dziewiętnastowiecznego „Kucharza krakowskiego”:

Sos biały ze śmietany (Une bechamel)

8 deka (5 łutów) gorącego masła zasmażać z 8 deka (5 łutami) maki,

zrumienić i rozprowadzić 1/2 litra (1/2 kwarty) zimnym rosółem, dodać 1/4 litra (kwaterkę) śmietanki i tak długo mieszać, dopóki się nie zagotuje. Jeśli za gęsty, dodać śmietanki.

Z drugim z Tuwimowskich sosów, tatarskim, są pewne kłopoty. W zależności od tego, gdzie się go je, w jakim domu, w jakiej restauracji, za każdym razem inaczej smakuje.

Generalnie wszyscy się zgadzają, iż sos tatarski wspaniale pasuje do wędlin i zimnego mięsa, do jajek na twardo i do śledzi, ale występuje on w przynajmniej dwóch wersjach.

W klasycznej wersji wiedeńskiej jest to sos majonezowy z dodatkiem drobno posiekanych korniszonów, kaparów i pietruszkowej natki. W wersji francuskiej dodaje się roz-tarte żółtko na twardo, posiekane białko i drobno posiekany szczypio-rek.

Mam swoją własną wersję, w której pewną rolę odgrywają jeszcze odrobina musztardy, drobno posiekane marynowane grzybki oraz identycznie potraktowana cebula, zaś marynowane korniszony zastępują kiszzone ogórki. Natomiast Pożerski tak pisał o sosie tatarskim:

Sos tatarski

Jest to, podobnie jak majonez, emulsja, ale sporządzona z żółtka ugotowanego na twardo, a nie z żółtka surowego.

Gotować jajko jedenaście minut w kipiącej wodzie, wyjąć, zanurzyć w zimnej wodzie i ostudzić. Wyjąć żółtko, rozetrzeć w miseczce z odrobiną soli i musztardy, potem postępować jak przy sporządzaniu majonezu. Łać powoli oliwę, aż sos będzie miał odpowiednią gęstość i aż go będzie dosyć...

Ani słowa o miłych dodatkach – posiekany białko, kaparkach... Odwołanie się przez Pożerskiego do sposobu przyrządzania majonezu zmusza nas do sięgnięcia po jeszcze jeden przepis z „Nauki przyrządzania potraw w sześciu lekcjach, czyli wstępu do kuchni domowej”:

Sos majonezowy

Pierwsza tajemnica udania się majonezu jest: jaja i oliwa muszą mieć tę samą temperaturę.

Należy zatem trzymać jaja i oliwę w kuchni przez kilka godzin przed rozpoczęciem przyrządzania baczac, ażeby oliwa była płynna. (...)

Rozbić żółtko w miseczce i ubijać je ciągle metalową trzepaczką, lejąc równocześnie oliwę: najpierw kroplami, potem cieniutką strugą. Sos utworzy się bardzo szybko; posolić go.

W pewnej chwili sos zaczyna lśnić i sztywnieć; wtedy należy dodać kilka kropel octu i ubijać dalej. Sos stanie się biały i pienisty; dolewać dalej oliwy i ubijać. Liczy się 124 g oliwy na jedno żółtko. (...)

ANDRZEJ KOZIOL

Francuski notes: Aligot i pounti, i truffade - czyli jesteśmy w Owernii

W górnej części kraju rozciąga się płaskowyż najeżony stożkami wygasłych wulkanów i porośnięty trawami. Tam, w Masywie Centralnym, wypasa się przez całe lato rude krowy miejscowej rasy salers, krępkie, odporne na niewygody i rozłożyste rogate. W ich mleku – to, co się wśród traw nawinęło pod krowie języki – wielki ziołowy przekładaniec... Ślad tych smaków przenika do mleka, aby później zastąpić na zawsze w serach jak wspomnienie lata. Ten kraj to Owernia – kraina serów. Cantal, tomme, forme czy salers skórki mają grubą i twardą, dzięki temu znakomicie się przechowują przez wiele miesięcy, aż pasteryze zjeżdża do doliny i później podczas zimy. Owernia jeszcze dzisiaj należy do regionów o stosunkowo rzadkiej sieci dróg. Jeśli dodać do tego

go wyjątkowo jak na Francję ostre zimy w Masywie Centralnym – wiele zagród skazanych jest okresowo na samowystarczalność. Ale nie samym serem człowiek żyje. Niższe partie Owernii pokrywają wielkie, dębowe i kasztanowe lasy, dające znakomitą i naturalną karmę dla świń. Toteż wędliny stanowią drugi, typowy dla Owernii składnik jadłospisu. Wyra-biane domowym, rzemieślniczym sposobem kielbasy, szynki i kiszki, wędzzone, zawijane boczek, naciera-na pieprzem i ziołami słonina stały się regionalną specjalnością słynną w całej Francji. I znów – kielbasy suche, szynki wędzone lub suszone, wszystko z myślą o długotrwałej konserwacji. Z tej potrzeby samowystarczalności zrodziła się etykieta, jaką się często przylepia Owerniakom: oszczędni do przesady, by nie powie-

dzieć skapi. Prawda to czy nie, wędliny robią na pewno wspaniałość.

Szkoda tylko, że daleko ta Owernia, ale żeby zakosztować miejscowych delikatesów niekoniecznie trzeba jechać 500 kilometrów od Paryża. Wszak w Paryżu jest wszystko – a więc i regionalne restauracje: al-zackie skupiły się wokół Dworca Wschodniego, bretońskie na Mont-parnassie, owerniackie to tu, to tam. Jest na przykład „Maison du Cantal” w 15. Dzielnicy, średniej wielkości restauracja urządzona z dobrym smakiem w stylu regionalnym, nic z siermiężności ani z folkloru w guście cepelii. Typowe dania owerniackie: aligot, truffade, tripou. Ale na początek aperitif – kieliszek gorzkiej, ziołowej gencjany Avezé albo łagodnej, koniakiem zalewanej jałowcowej werbeny Pagès. I zaraz talerz wędlin

prosto z rzemieślniczej wytwórni w Owernii. Danie główne – aligot, mieszanina ziemniaczanego purée i plasterków sera tomme powinna „ciągnąć się” jak guma do żucia. Do tego kielbasa z rusztu albo kiszczka. Jest też truffade – ziemniaki krojone w plasterki i smażone na gęsim smalcu, z boczkami i czosneczkiem, i nieodłącznym serem tomme albo cantal. To również jedynie dodatek do mięs. I jeszcze pounti – zapiekanka z boćwiny, mięszu chlebowego, mąki, mleka, jajek, siekanej szynki i boczku z przyprawami oraz sierzonych śliwek. Wino do tego będzie owerniackie, mało znane, bo i winnice malutkie – Chanturges, Marcillac – ledwo na lokalne potrzeby wystarcza. Ale piwniczka w restauracji zająca – dla gości nie zabraknie.

WOJCIECH BRÓZDA, PARYŻ

Biesiadny savoir-vivre

Ponieważ niektórzy Czytelnicy powątpiewają w podane przez nas rozmiary staropolskich kielichów tudzież możliwość ich spełnienia – oddajemy głos autorytetowi w tych sprawach, a mianowicie Jędrzejowi Kitowiczowi, dzielnemu żołniercowi, a potem świątobliwemu kapłanowi i prałatowi, któremu wprost nie wypada nie dać wiary:

„Adam Małachowski... miał u siebie... kielich wielki, półgarcowy, na którym wyróżnione były trzy serca z podpisem corda fidelium... skoro oddano go w ręce gościowi, przestrzeżono zaraz, że powinien był wypić duszkiem; inaczej, gdyby cokolwiek nie dopił, natychmiast mu pełno dolewano póty, póki nie wypił... Przecież ten pan, rozumiejąc, iż nie masz na świecie nikogo na-deri w pijaristwie mocniejszego, którego

by swoim kielichem corda fidelium nie zwyciężył, czyli, mówiąc właściwie, nie zciemieżył, trafił na jednego takiego, który go w takim mniemaniu zawstydził. Był to braciszek kwestarz, bernardyn... krajczy (Małachowski) rad... na pokorną prośbę braciszka o jałmużnę zaraz mu podał kondycję: jeżeli duszkiem wypijesz ten kielich... każe ci naładować pełen wóz zbożem... bernardyn... z przymusem wziął kielich w obie ręce strychem nalany, toż zrobiwszy nad nim kilka krzyżyków, uderzywszy się w piersi jako człowiek przymuszony do niebios, zaczął we cwał byłkać, ale, jakby mu tchu brakło odjął nagle od ust, zostawiwszy w kielichu z półkwaterek wina. Ho, ho, nie dopieś bracie (zaczął krajczy wołać) dolećcie mu. Hajdacy na rozkaz pański skoczyli do bernardyna z faszami, ten zaś dopi-

jając z kielicha reszty, poczał sam umykać po pokoju, pokazując kielich do reszty wypróżniony.

... Nic to nie pomoże, bracie... złapano bernasia i dolano w strych, jak pierwszy, co tego uchwycono w pas, aby nie mógł uciekać. Osaczony bernardyn, jak niedźwiedź w kniei... poczał doić drugi kielich wolniejszymi łykami i znowu trochę nie dopił. Dalej znowu krajczy... dolećcie mu. Bernardyn na kolana, w prośby... ale gdy te nie pomogły, przyłożył się do trzeciego i wypił w tej mierze jak pierwszy dwa, żeby przyczyna do musu nie zginęła; krajczy kazał mu znowu nalać; i tak z owymi grymasami zmysłonemi wypił bernardyn sześć kielichów wina jeden po drugim. Krajczy, jak z początku miał wielką uciechę z bernardyna, ale widząc dalej, że ani z nóg nie spada, ani

cery nie mieni, poznał, że z niego żartuje, upadł w passy, a kazał go wypchnąć za drzwi. A to filut jakiś, a wzdychy on mi całą piwnicę wypił...”

Sześć kielichów półgarcowych, czyli trzy garncze, czyli dwanaście litrów wina duszkiem. I nic, bo znów księdzu prałatowi głos oddając „doniesiono mu (Małachowskiemu), że (bernardyn) wszedł na wóz dobrze, bez najmniejszej omyłki i pojechał...”

No i czymże są wszystkie rekordy Guinnessa wobec skromnego bernardyna nieznanego już imienia?

BRAT CHAMA

Cytat wg „Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III” przez księdza Jędrzeja Kitowicza, wyd. drugie, Petersburg i Mohylew nakładem Bolestawa Maurycego Wolffa 1855.

Korek

Nie ma wina bez butelki, a butelki (pełnej) bez korka. Korek, jaki jest, każdy widzi. Ale to za mało. Warto o korku wiedzieć więcej, bo jest to naprawdę niezwykła rzecz, pełna do dziś nie wyjaśnionych tajemnic. Mowa o korku naturalnym. To znaczy zrobionym z kory dębu korkowego, mającej co najmniej 7 lat. Na plantacjach dębów w Hiszpanii, Portugalii, południowej Francji czy północnej Afryce co 8–10 lat zdejmują się z pni drzew płyty kory. Potem trzeba czekać kolejne dziesięciolecie, aby kora na powrót zarosła dębowe rany.

Naturalny korek jest dość drogi, próbowano go zastąpić różnymi rodzajami plastiku albo metalowymi nakrętkami. Bez powodzenia. Wino toleruje tylko korek naturalny. Przy każdym innym rodzaju zamknięcia ponosi szkody. Nie ma mowy o leżakowaniu, o długim życiu wina bez korka prawdziwego. Ale nawet najtańsze wina stołowe do natychmiastowego spożycia są zamknięte w butelce korkiem naśladowczym naturalny, zrobionym ze sprasowanych odpadów korkowych.

Korek składa się z obumarłych komórek roślinnych, około 40 milionów na centymetr sześcienny. Ścianki tych komórek pokryte są substancją zwaną suberyną, która w połączeniu z woskiem korkowym powoduje, że całość jest wodoodporna i nie przepuszcza gazów. Natomiast komórki są wypełnione azotem. To sprawia, że korek jest nie tylko bardzo lekki i stanowi świetną izolację cieplną, ale także, że poddany ciśnieniu zachowuje się równie elastycznie jak gaz.

Najważniejsze w korku żywym i martwym są komórki soczewkowate, długie kanały umożliwiający drzewu wymianę gazów z otoczeniem poprzez ochronną warstwę korkowej kory. Dlatego, wbrew powszechnemu mniemaniu (i jak nakazywałaby potoczna logika), korków nie wycina się w poprzek kory, zgodnie z biegiem komórek, tylko w pionie, z góry na dół, w poprzek układu komórek. Zapobiega to wymianie gazów między winem i powietrzem, czyli szybkiemu utlenianiu wina. Taki sposób cięcia powoduje też, że pozornie okrągły, cylindryczny korek ma naprawdę cztery powierzchnie boczne – dwie gładkie i dwie porowate. Jeśli wino ma kontakt z korkiem nie tylko przez jego dolną część, ale również przez boczne, to wlewa się do kanatów i jego pole styku z korkiem może mieć powierzchnię dwóch, a nawet trzech metrów kwadratowych. Rezultat – przy wyciąganiu korku się kruszy.

Korek – i za jego pośrednictwem wino ma wielu wrogów. Naturalni wrogowie to mole, mrówki i larwy insektów, borujące w korku dziurki, a także grzyby i pleśń. Oslawiony smak korka za wdzięczamy trichloranizolowi, produktowi przemiany materii grzybów pleśniowych, które uwielbiają związki chloru. A chlor przedostaje się do korka w czasie jego gotowania i podczas transportu w skrzyniach impregnowanych chlorofenolem.

Ludzie dokładają swoje – otwory porów korka blokuje się chemicznie, przed wpełnieniem do butelki korek jest pokrywany śliską substancją. A na koniec wpychany do butelki pod ciśnieniem, tak że jego średnica zmniejsza się z 24 do 15 milimetrów. Najmniejszy błąd, powodujący przedostawanie się powietrza do butelki, oznacza śmierć wina.

Kiedy korek uniknie wszystkich tych niebezpieczeństw, dobre wino może godnie starzeć się w butelce przez 20–25 lat. Po ćwierćwieczu korek należy usunąć i zastąpić nowym. Najlepsze winnice wysyłają w tym celu do właścicieli bezcennych butelek własnych specjalistów, którzy odkorkowują, dolewają ubytki z właściwego rocznika i korkują na nowo. Kilka lat temu przeprowadzono porównanie między dwiema butelkami bordeaux Chateau Lafite z 1865 roku. W jednej zmieniano korki, druga posiadała oryginalny sprzed prawie półtora wieku. Wino z tej pierwszej było bardziej intensywne.

RADWAN

Pod Giewontem

Spotkania z tradycją i przyszłością

Zakopiańskie prezentacje podczas XII Międzynarodowego Festiwalu Geograficznego w Saint Dié des Vosges

4 października we francuskim Saint Dié des Vosges, które jest naszym miastem partnerskim, rozpocznie się XII Międzynarodowy Festiwal Geograficzny. Saint Dié nieprzypadkowo przez cztery październikowe dni będzie stolicą współczesnych „odkrywców”. W 1507 roku, właśnie tu wydano geograficzne kompendium *Cosmographiae Introductio*, w którym po raz pierwszy na świecie zaproponowano, by Nowy Świat nazywać Ameryką.

Doroczne spotkania, ekspozycje i panelowe dyskusje mają na celu wymianę i popularyzację najnowszych osiągnięć w szerokim aspekcie: od ekonomii do technologii, od społeczeństwa do kultury.

Polska będzie gościem honorowym festiwalu. Polsce i naszej integracji z Unią Europejską zostanie poświęcone jedno ze spotkań „przy okrągłym stole”, a tematem spe-

cialnej konferencji będzie współczesny polski katolicyzm. Głównym spotkaniem towarzyszyć będą imprezy kulturalne: koncert muzyki Fryderyka Chopina, wystawa dawnych map ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu oraz ekspozycja fotografii o Krakowie.

Do Saint Dié została również zaproszona delegacja zakopiańskiej Rady Miasta i twórcy ludowi. Podczas imprez towarzyszących festiwalowi zakopiańscy artyści prezentują, między innymi malarstwo na szkle, rzeźby i kowalstwo artystyczne. Nie zabraknie góralskiej muzyki i degustacji potraw kuchni regionalnej.

Zakopiańskim akcentem będzie także jedna z festiwalowych wystaw fotograficznych: swoje zdjęcia z Saint Dié, Zakopanego i Tatr zaprezentuje zakopiański fotograf Paweł Murzyn.

W dniu urodzin patrona

Sztandar dla Szkoły Podstawowej nr 9 w Zakopanem im. Jana Kasprowicza

Szkoła Podstawowa nr 9 na Harendzie funkcjonuje od 1965 roku. W ciągu wielu lat swojej działalności placówka wykształciła i wychowała kilka pokoleń mieszkańców Zakopanego. Wieloletnia praca wychowawcza dla środowiska zostanie w tym roku szczególnie wyróżniona poprzez nadanie placówce sztandaru.

Otrzymanie sztandaru było jednym z celów wychowawczych szkoły. Pełniący funkcję dyrektora szkoły Piotr Kyc od roku 1990 czynił przygotowania do tak doniosłej chwili. Szkoła powoli zmieniała oblicze. Dzięki finansowej pomocy Urzędu Miasta dokonano licznych remontów. Nauczyciele w pracy wychowawczej kładli szczegól-

ny nacisk na wychowanie patriotyczne. Po paroletnich przygotowaniach akcję sztandarową rozpoczęto w roku 2000, kiedy szkoła obchodziła 35-lecie działalności.

W akcję zaangażowali się nauczyciele, dzieci i rodzice. Od samego początku całość działań organizowała i koordynowała wieloletnia nauczycielka szkoły Pani Aleksandra Juszczak. Środki uzyskiwano sprzedając kartki świąteczne zaprojektowane przez dzieci, organizując zabawy dla rodziców, na których nie obeszło się bez aukcji. Sprzedawano również „cegiełki”, a poszczególne klasy starały się wygospodarować parę groszy na zabawach, sprzedając upieczone przez mamy

ciasto i organizując zbiórkę surowców wtórnych. Obecnie dzięki zaangażowaniu rodziców i społeczności osiedli leżących w rejonie szkoły; Bachledy, Guty, Harenda, Króle, Spyrkówka, Ustup, Zwijacze rozprawdane są „gwoździe”, które pozwolą na lata upamiętnić fundatorów sztandaru.

Rok 2001 jest nie tylko rokiem przełomu wieków i tysiącleci – dla mieszkańców Zakopanego jest również rokiem krzyża na Giewoncie. Dlatego, mając na uwadze duże walory wychowawcze, jakie niesie posiadanie sztandaru oraz wyjątkowość tego czasu, zdecydowano o wręczeniu sztandaru w dniu urodzin patrona szkoły – 12 grudnia 2001 roku.

W Zakopanem

Kwitnące ogrody

Rozstrzygnięto konkurs na najpiękniejszy zakopiański ogród, alpinarium i balkon pod hasłem „Mój ogród kwiatowy”. Doroczny konkurs od lat cieszy się w Zakopanem sporą popularnością wśród miłośników kwiatów i roślin.

Do udziału w konkursie zgłoszono 22 miejsca. Od czerwca do sierpnia – czyli w okresie trwania konkursu – Komisja dwukrotnie odwiedzała zgłoszone do konkursu miejsca oceniając stan i dobór roślin, ich kompozycję przestrzenną oraz ich właściwą pielęgnację.

W tym roku I miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 900 złotych otrzymała pani Ewelina Peksowa, II miejsce (700 złotych) Małgorzata Kowalczyk, a III nagrodę wysokości 500 złotych otrzymali pan Stanisław Cholewa i Stanisław Mąka. W kategorii balkonów przyznano jedną nagrodę w wysokości 500 złotych dla pana Arkadiusza Piwowara. Za najpiękniejsze uznano alpinarium pani Krystyny Gąsienicy Brzeża, która również otrzymała nagrodę w wysokości 500 złotych. Ponadto komisja przyznała dwa równorzędne wyróżnienia w postaci nagród rzeczowych wartości 250 złotych każda dla Marii Gocał Cukier za ogród przy Szkole Podstawowej nr 1 oraz dla pani Janiny Tatar za bogactwo gatunków roślin kwiatowych. Na grody ufundował Urząd Miasta Zakopane.

Sposób na śmieci

Są już kolorowe kontenery

W Zakopanem wdrażany jest program racjonalnej gospodarki odpadami. TESKO rozpoczęło już montaż punktów selektywnej zbiórki odpadów.

Na zakopiańskich ulicach pojawiły się – zgrupowane po trzy – kolorowe kontenery. Każdy z pojemników przyjmuje inny rodzaj surowców wtórnych. Dlatego papier, puszki aluminiowe i plastikowe oraz szkło powinny być segregowane i wrzucane do innego kontenera. – *Cieszymy się, że mieszkańcy chętnie korzystają z tej formy oddawania odpadów. Selekcjonując śmieci mogą je oddawać bezpłatnie, znacznie odciążając budżety domowe. Selekcjonowanie odpadów to duża korzyść dla środowiska naturalnego i dla mieszkańców* – powiedział Andrzej Fryźlewicz, naczelnik Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska. Kontenery zostały zakupione dzięki współpracy z Duńską Agencją Ochrony Środowiska, która partycypuje w kosztach wdrażania programu gospodarki odpadami.

Biblioteczna statystyka

W Zakopanem działają 4 filie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. St. Żeromskiego. Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego na każdy z oddziałów przypada 7442 mieszkańców.

Księgozbiór biblioteki liczy 128 tys. pozycji. – *Statych czytelników jest 5,5 tys.* – mówi dyrektor biblioteki Mieczysław Mantyka. W ciągu roku każdy z nich wypożyczy ok. 13 książek. Więcej, bo 14 rocznie, wypożyczają stali czytelnicy z Bukowiny Tatrzańskiej i Poronina. Najmniej czytają mieszkańcy Kościeliska – ok. 8 książek na rok.

Kolumnę Rady i Zarządu Miasta Zakopanego redaguje Marzena Sęczkowska

wielka promocja urodzinowa

Autoryzowany przedstawiciel

30-347 Kraków,
CH. TESCO ul. Kapelanka 54,
tel. (012) 296 42 49, 296 42 50
606 750 840

Podane ceny są cenami netto.

Szczegółowy cennik i regulamin promocji oraz konkursu dostępny jest w punktach sprzedaży sieci Era.

Nokia 3310
15 zł

Dodatkowo do wygrania:

5 samochodów FORD FOCUS 1.6 Ambiente

50 egzotycznych wycieczek z Biurem Podróży Fly Away

500 najnowszych telefonów

5000 fajnych bluz

Nagrody funduje NOKIA

Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi 5 grudnia 2001r.

Wojna

UNIWERSYTET

JAGIELLOŃSKI

STUDYUM DOSKONAŁENIA JĘZYKOWEGO
CENTRUM EGZAMINÓW CAMBRIDGE
organizuje w roku akademickim 2001/2002
kursy języka angielskiego wszystkich stopni
oraz kursy przygotowujące do egzaminów
FIRST CERTIFICATE, ADVANCED, PROFICIENCY
oraz **BUSINESS ENGLISH**

Testy kwalifikacyjne 3 - 29 września 2001 r.
w każdy poniedziałek i środę od 13.00 do 17.00,
w piątki 21 i 28 września od 13.00 do 17.00,
w soboty 22 i 29 września od 10.00 do 13.00.

We współpracy z uniwersytetami zagranicznymi
Studium prowadzi również kursy języków:
FRANCUSKIEGO, NIEMIECKIEGO, WŁOSKIEGO.

Informacje o kursach codziennie w godzinach od 8.00 do 15.00,
w biurze Studium przy ul. Wenecja 2, tel. 634-13-05,
634-14-42, 634-16-80 wew. 282 lub 421-36-11, fax 429-29-25.
e-mail:sdjna@www.uj.edu.pl, http://www.uj.edu.pl/SDJNA/

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Myślenicach,
ul. Szpitalna 2, 32-400 Myślenice
zgodnie z art. 35 ust. 1 Ustawy z 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej
(Dz. U. nr 91 poz. 408 z późn. zmian.) oraz rozporządzeniem ministra
zdrowia i opieki społ. z dnia 13 lipca 1998 r. w sprawie umowy
o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne (Dz. U. nr 93, poz. 592)
ogłasza

KONKURS OFERT

na przyjęcie obowiązków udzielania świadczeń medycznych
w Poradni Alergologicznej w SP ZOZ w Myślenicach.

Świadczenia w ramach poradni udzielane będą:

- w dni robocze - nie mniej niż 12 godzin w tygodniu.

W wyniku postępowania konkursowego zawarta zostanie umowa na okres od 1.11.2001 na czas nieokreślony. Przewidywany okres rozpoczęcia udzielania świadczeń - 1.11.2001 r. SP ZOZ zastrzega sobie możliwość wcześniejszego rozwiązania umowy za 2-tygodniowym wypowiedzeniem. Ze szczegółowymi warunkami konkursu i materiałami informacyjnymi można zapoznać się w Dziale Organizacji, Nadzoru i Zamówień Publicznych, pok. nr. 30, ul. Szpitalna 2.

Oferty należy składać w formie pisemnej na udestynowanym formularzu (do pobrania w Dziale Organizacji SP ZOZ) w zamkniętej kopercie, pod rygorem nieważności, w terminie do 12.10.2001 r. do godz. 10.00 w sekretariacie SP ZOZ, ul. Szpitalna 2.

Publiczne stwierdzenie prawidłowości ogłoszenia konkursu, liczby złożonych ofert oraz otwarcie kopert z ofertami nastąpi 12.10.2001 r., o godz. 11.00 w sekretariacie SP ZOZ Myślenice, ul. Szpitalna 2.

Oceniane będą wyłącznie oferty spełniające wszystkie wymagania określone w niniejszym ogłoszeniu i szczegółowych warunkach konkursu.

Rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się dnia 12.10.2001 r. o godz. 12.00 w sekretariacie SP ZOZ Myślenice. Termin związania ofertą wynosi 30 dni od upływu terminu na składanie ofert.

SP ZOZ Myślenice zastrzega sobie prawo do odwołania konkursu bez podania przyczyny oraz do przesunięcia terminu składania ofert.

Oferenci w toku postępowania konkursowego, jednakże przed rozstrzygnięciem konkursu, mogą złożyć komisji konkursowej umotywowaną skargę. Oferenci mogą również złożyć do udzielającego zamówienie umotywowany protest dotyczący rozstrzygnięcia konkursu w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu konkursu i jego wyniku.

HANDEL * USŁUGI * PRODUKCJA
oraz treść ogłoszeń drobnych
z ostatniego tygodnia
w "Dzienniku Polskim"

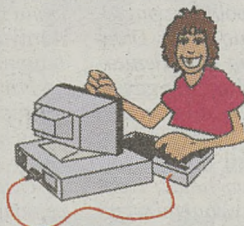
94-77

Telefoniczna Agencja Informacyjna
<http://www.tai.com.pl>

JAGIELLONIA

BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

BILETY LOTNICZE
IMPREZY TURYSTYCZNE

Kraków, ul. Wiślna 2,
tel. 422-03-45, 411-22-88

DZIENNIK POLSKI

BIURA OGŁOSZEŃ

KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-97-77, ul. Starowiślna 2, tel. 619-91-76, ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89. **NOWY SĄCZ**, ul. Narutowicza 6, tel./fax (018) 444-21-50 **RZESZÓW**, Księdza Jajłowego 29, tel./fax (017) 85-22-478 **TARNÓW**, ul. Krakowska 12, tel./fax (014) 621-35-20. **OSWIĘCIM**, ul. Dąbrowskiego 11a, tel./fax (033) 844-47-54, fax (033) 844-47-55.

ORAZ AGENCJE W KRAKOWIE

DOMENA, ul. Józefińska 21, tel./fax 656-10-96, **COMBEX**, os. Handlowe 9, tel./fax 644-52-37, fax 642-16-48, ul. Jerzmanowskiego 14, tel. 658-74-29, ul. Barska 3, tel./fax 266-63-63, **GIN s.c.**, ul. Wielopole 17, tel. 292-18-77, 0608-634-549, **SZANSA**, ul. Lea 231, tel./fax 637-10-64, **STUDIO I**, ul. Kalwaryjska 2, tel./fax 012/296-35-02, 296-35-03, 296-35-04, 423-57-76, **ROAN**, ul. Dąbrowskiego 14/15, tel. 422-57-83, 422-79-93, fax 421-62-16, **ANONS**, ul. Westerplatte 18, 421-59-75, **GARMOND**, ul. Stolarska 1, tel. 421-77-70, fax 422-93-86, **NASTROJE**, al. Beliny-Prądmowskiego 41/3, tel./fax 012/413-60-77, 0501-437-232, 0501-485-430, **DANTE s.c.**, ul. Barska 12, tel./fax 012/267-24-03, 269-19-85, **ALTAIR**, ul. Mogiłańska 43 pok. 308, tel. 411-96-45, tel./fax 413-69-19, **GRAIPRESS**, al. Jana Pawła II NCK, tel. 643-44-33, fax 643-66-33, **TAO**, całodobowo, tel. 637-21-80, **MMC**, ul. Lubicz 25, pok. 435-437, tel. 61-97-495, tel./fax 61-97-496, **FORMGRAF s.c.** Kraków, ul. Biezanowska 66a, tel. 657-65-41, tel./fax 658-05-98, **VENA s.p. z o.o.**, Kraków, ul. Długa 60/3, tel./fax 637-77-01, **NOWA**, Myślenice, ul. Gałęzińskiego 7, tel. 012/274-41-24, **KREDYT&LEAS**, Krzeszowice, ul. Kościuszkich 44, tel. 282-24-81

Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jagiellońskiego

prowadzi nabór na

ROCZNE STUDIA PODYPLOMOWE

z zakresu:

❖ **WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**
❖ **WIEDZY O BEZPIECZEŃSTWIE NARODOWYM.**

Zapisy przyjmowane są do 12 października 2001 r. (obowiązuje limit miejsc).

Informacje i zgłoszenia przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godz. od 11.00 do 13.00 (oprócz środy) w sekretariacie Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, ul. Jabłonowskich 5, 31-114 Kraków, tel. 012/422-50-89, 5943901

Podróże z DZIENNIKIEM

Nr 341

Z kraju i ze świata

Trzy Korony zamknięte

Na wierzchołku Trzech Koron w Pieninach jesienią powstanie nowa platforma widokowa dla turystów. Z powodu prac montażowych szczyt będzie niedostępny przez cały październik – poinformował Pieniński Park Narodowy. Dotychczasowa betonowa platforma zostanie skuta i po odśnieżeniu wapiennej skały zastąpiona konstrukcją z metalowych kratownic. Ostatni fragment podejścia na szczyt, do tej pory biegnący bezpośrednio po skale, będzie wykonany również z metalowej konstrukcji i rozdzielony barierką – dla wchodzących i schodzących. – Wymieniając platformę widokową, chcemy przywrócić naturalną postać wierzchołkowi. Z kolei przebudowa podejścia zwiększy komfort poruszania się i odseparuje tysiące zwiedzających od wyjątkowo cennych roślin, które porastają skałki – zapowiada Michał Sokołowski, dyrektor Pienińskiego Parku Narodowego.

W czterech językach

MSZ i konsorcjum, które wygrało przetarg na promowanie Polski za granicą, zapowiedziały zorganizowanie cyklu spotkań „okrągłego stołu” poświęconych promocji naszego kraju. Prezes konsorcjum (które tworzą Instytut Adama Mickiewicza, Onet.pl i Business Press) Paweł Rabej poinformował, że spotkania te będą poświęcone promocji gospodarczej, turystycznej, politycznej, regionalnej, społecznej i kulturalnej, a być może również naukowej i oświatowej. Zapowiedział również, że niebawem zostanie uruchomiona strona internetowa „informująca o wszystkim, co dzieje się w Polsce”, redagowana w czterech podstawowych językach.

Oktoberfest

Holenderscy turyści piją piwo ze swoich... butów podczas dorocznego Oktoberfest. Najbardziej znane na świecie Święto Piwa rozpoczęło się w sobotę, 22 września. Po atakach terrorystycznych na Amerykę, podczas monachijskiej imprezy, wprowadzono zastrzone środki bezpieczeństwa.

Podróże z DZIENNIKIEM
Redaguje
Marek Długopolski
mdlugopo@dziennik.krakow.pl

Chorwacka wyspa Brač

Marmur, ryby i słońce

Stąd pochodzi marmur użyty do budowy m.in. rzymskiego pałacu Dioklecjana w Splicie, opery wiedeńskiej i Białego Domu w Waszyngtonie. Jednak dziś głównym zajęciem, uczynnych i uśmiechniętych, mieszkańców wyspy Brač, bo o niej tu mowa, jest uprawa owoców południowych, winnej latorośli i oliwek, a także pasterstwo i rybołówstwo.

Jugo i mistral

Brač to największa z wysp środkowej Dalmacji (394,5 km kw.), a od wybrzeża oddziela ją tzw. Kanał Bracki o szerokości od 5 do 12 km. Można na nią dostać się promem Jadrolinii z Splitu do Supetar lub z Makarskiej do Sumartin (we wrześniu za bilet każdy musi zapłacić 16 kn, a za samochód dodatkowe 75 kn (1 kn = 0,52 zł)).

Supetar, Milna, Sumartin i Bol to największe miejscowości Brača. Ta ostatnia znana jest wielu polskim turystom, a słynie przede wszystkim z plaży na ostro wdzierającym się w morze cyplu zwanym Zlatni Rat (w zależności od kierunku wiatru zmienia swój kształt).

Średnia temperatura września waha się od 21 do 23 stopni Celsjusza, więc do kraju można wrócić z piękną opalenizną. Również temperatura wody w Adriatyku – między 22 a 26 stopniami Celsjusza – zachęca do kąpieli. Warto dodać, że praktycznie w każdej nadmorskiej miejscowości można wynająć łódkę, deskę windsurfingową, skuter wodny (15 min – od 150 do 200 kn) czy sprzęt do nurkowania. Wybierając się teraz na Brač należy pamiętać, że to już nie lato, więc mogą pojawić się silne wiatry – wilgotny, ale ciepły,

południowy jugo, a od morza – łagodny, ciepły mistral.

Podwodny Eden

Choć baza turystyczna na Braču nie jest tak dobrze rozwinięta jak na innych – częściej przez turystów odwiedzanych – wyspach, można tu znaleźć wiele atrakcji, romantyczne riwery z mnóstwem kawiarenek w każdym nadbrzeżnym miasteczku.

Niezapomnianą atrakcją wyspy jest także Vidova Góra (780 m n.p.m.), najwyższy szczyt Brača, będący jednocześnie wspaniałym punktem widokowym, pozwalającym na podziwianie krajobrazu, prawie z lotu ptaka. Dla tego widoku, m.in. panoramy Złotego Ratu, Korčuli i Hvaru, warto przejechać całą wyspę.

Jednak spragnionych słońca i kąpieli czekają... żwirowe, kamieniste oraz skaliste, ale za to przez cały dzień skąpane w słońcu plaże.

Warto zabrać ze sobą sprzęt do nurkowania (albo tylko płetwy i maskę), bowiem już kilka metrów od brzegu Adriatyk otwiera przed nami nieznaną, przepiękną, a czasami niebezpieczną świat. Gdyby nie „pamiątki” pozostawione przez niektórych pseudoturystów, byłby to mały podwodny Eden.

Bez zaprawy

Większą część wyspy zajmują poliska i pastwiska, których granice wyznaczają nie siatki czy płoty, a kamienne murki. Niegdyś również domy budowane były z kamienia, i to bez użycia zaprawy.

W przydomowych ogródkach rosną palmy, kaktusy, figi, granaty, pomarańcze, cytryny, winogrona, kiwi itp.

Gdy znudzą nam się samodzielne wyprawy, można kupić bilet na rejs którymś ze statków turystycznych, często stylizowanych na stare okręty, co kosztuje od 60 do 90 kn. Brač to również raj dla amatorów wędrówek pieszych i rowerowych (urozmaicona rzeźba terenu). Leniuchy mogą wypożyczyć skuter, bowiem dojadą nim niemal wszędzie. Ceny są dość przystępne, gdyż za 3 godziny zapłacimy około 40 kn, od 6 do 9 godzin będzie nas kosztowało od 80 do 120 kn, a doba około 160 kn.

Zwiedzając kolejne miasteczka „brackie”, łatwo zauważyć pewne podobieństwo: nad brzegiem morza znajduje się riwiera, kafejki, kilka sklepików, kościół z wysoką wieżą dostojnie górującą nad miastem, a powyżej domy, z kwaterami do wynajęcia (za jeden dzień w sezonie trzeba zapłacić około 25 DM, a po sezonie około 15 DM – od osoby). W większych miejscowościach są hotele, bungalowy oraz ośrodki wypoczynkowe z wszelkimi udogodnieniami, ale za nocleg trzeba już zapłacić około 40 DM.

Jeżeli ktoś zdecyduje się na indywidualne wyżywienie, musi pamiętać, że na wyspie, zresztą jak i w całej Chorwacji, jest znacznie drożej niż w Polsce, np. chleb czarny kosztuje 5,5 kn, weka 10 kn, ser biały min. 6,6 za 200 g, pomidory 10 kn/kg.

Bardzo dobrze jest znać podstawowe zwroty w języku chorwackim, ponieważ dzięki temu zyskuje się dodatkową sympatię i przychylność gospodarzy.

ANETA TRYBUŁA
Zdjęcia: Maciej Nowy

Widok na riwierę w miejscowości Splitska na wyspie Brač

Nad brzegiem morza w Postirze

Tęcza nad Postirą

Z Krakowa do Splitu, w zależności od wyboru drogi, jest około 1000 km. Najpopularniejsza trasa wiedzie przez: Słowację (Dolny Kubin, Ružomberok, Banská Bystrica, Zvolen) – przejście graniczne z Węgrami w miejscowości Šahy – Węgry (Budapeszt, autostradą wzdłuż Balatonu, Nagykanizsa) – do przejścia granicznego z Chorwacją Letenye. Dalej podróżny ma możliwość wyboru jednej z dwóch tras: przez

środkową Chorwację (Zagrzeb, Karłowac, Narodowy Park Plitvička Jezera i kilku pięknych miasteczek, m.in. Knin, Slunj, Sinj) lub – wariant mrozący krew w żyłach – wąską, krętą drogą wzdłuż wybrzeża; warto poświęcić więcej czasu na zwiedzanie m.in. Rijeky, wyspy Krk (z lądem łączy ją most – uznawany za cud techniki – długości 1430 m; opłata za przejazd w obie strony 20 kn), Zadaru, Szybenika.

ADRIATYK
BEZPOŚREDNI TOUROPATOR TURYSTYKI DO CHORWACJI I SŁOWENII
Członek Warszawskiej Izby Turystyki
CENTRUM REZERWACJI:
W-wa, ul. Wałbrzyska 11 lok.82 (LAND)
tel. (0-22) 549-80-20
www.adriatyk.com.pl

● **AUTOKAR** ●
LAST MINUTE !!!
KRALJEVICA
Hotel Uvala Scott**
KR-17 termin: 21.09.-30.09.2001
KR-18 termin: 28.09.-07.10.2001
cena: 739,00 zł/os.
US-12 termin: 27.09.-08.10.2001
cena: 859,00 zł/os.

CRIVENICA
Hotel Riviera**
CR-43 termin: 03.10.-14.10.2001
cena: 999,00 zł/os.

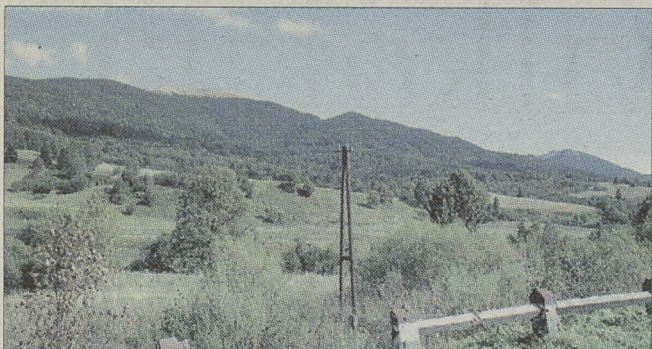
O.T. Kačjak**
CK-12 termin: 21.09.-02.10.2001
CK-13 termin: 30.09.-11.10.2001
cena: 969,00 zł/os.

HVAR - wyspa HVAR
Hotel Pharos**
HV-22 termin: 24.09.-03.10.2001
HV-23 termin: 01.10.-10.10.2001
HV-24 termin: 08.10.-17.10.2001
cena: 789,00 zł/os.

● **DOJAZD WŁASNY** ●
Hvar
Hotel Pharos** - 1/2 (+1) park
termin: 01.09.-15.09.2001
cena: 253,00 DEM/os./tydzień

Hotel Pharos** - 1/2 (+1) morze
termin: 01.09.-15.09.2001
cena: 302,00 DEM/os./tydzień

Hotel Bodul**
termin: od 18.09.2001
cena: 236,00 DEM/os./tydzień

Smerek widziany ze Smereka

Fot. Waldemar Balda

Zwiastun połonin

Smerek i rykowisko

Smerek to góra piękna i dostojna. Wjeżdżając od strony Cisnej ukazuje się jako pierwszy zwiastun, istna forpoczta połonin – jej imponująca, od wiosny do jesieni żółta, sylwetę widać w całej okazałości.

Smerek wznosi się 1222 metry ponad poziom morza. Bez większego trudu – bo trzymając się oznakowanych szlaków – można zdobywać jego szczyt z kilku stron: od baczówki w Jaworcu (czarny, 3 godz.), ze Smereka lub Kalnicy (czerwony, 2,5 godz.), z Połoniny Węlińskiej (czerwony, 1,5 godz.), z Zatrwnicy (żółty, 3 godz.) i Wetliny (żółty, 2 godz.). Kto nie lubi wydeptanych ścieżek, a nie nabył jeszcze absolutnej biegłości w przemierzaniu lasu na azymut, też może podejmować wyzwanie: dzięki swemu ukształtowaniu, rozmiarom i położeniu Smerek jest wdzięcznym celem marszów na skróty; na stokach takiej góry trudno doprawdy zabłądzić.

Tych, którzy wdrapią się na wierzchowinę, czeka fantastyczna nagroda – widoki. Wprawdzie trochę trzeba po szczytce podreptać, aby przyrzeć się wszystkim stronom świata – jest on bowiem roz-

dzielony na dwie grzędy: z niższej, oznaczonej wysokim ażurowym krzyżem z metalu, wzniesionym dla upamiętnienia turysty zabitego przez piorun, widać dobrze wschód, południe i zachód, z wyższej, oddzielonej od sąsiadki obniżeniem zwanym niegdyś „Dołyna”, wschód, północ i zachód – ale to tylko potwierdza oryginalność tej góry. Widać z niej wszystko w promieniu kilkudziesięciu kilometrów, łącznie z lustrem Jeziora Solińskiego i (przy lepszej przejrzystości powietrza) daleko, na horyzoncie, wałem Gór Słonnych.

W północną grzędę szczytową wryła się głęboka szczelina: była to ponoć kiedyś naturalna skrytka, rozdarta przez Wojsko Polskie materiałami wybuchowymi, byle tylko nie służyła jako schronienie partyzantów Ukraińskiej Powstańczej Armii.

Marsz na szczyt Smereka jest o tej porze roku szczególną atrakcją. Podczas wspinania się leśnymi ścieżkami można nasłuchiwać do woli ryku jeleni, odbywających właśnie swe gody. A gdy szczęście dopisze – nawet obejrzeć takie zaloty względnie walkę pretendentów.

(WALD)

Góry Słonne

Ruszt, krata, sieć

Góry Słonne (względnie: Słone) nie są jakimś wybitnym łańcuchem – co bynajmniej nie znaczy, by były nie niewarte, nieciekawe. Wędrówka po tamtejszych ścieżkach może dać każdemu wiele satysfakcji.

To skłonne pasmo, wchodzące w skład Pogórza Dynowsko-Przemyskiego, ma – jak mówią znawcy – rusztowy układ, pokryty gęstą, kratową ułożoną, siecią potoków i rzek. Ojcostwo nazwy przypisywane jest XIX-wiecznemu geografowi Bronisławowi Gustawiczowi, który wywiódł ją od występujących tam niegdyś licznych źródeł solanki. Co do charakteru i nazwy wątpliwości nie ma; większe różnice zdań pojawiają się, gdy mowa o zasięgu tych gór.

Jedna wersja sytuuje je między dolinami Sanu oraz potoków Tyrawskiego, Dyrbka i Wańkówki, zgodnie z inną należy do nich także długi wał Chwaniowa, maksymalistyczna włączająca nawet – położone po zachodniej stronie Sanu – Kopacz, Głęboką, a wręcz i podbrzozowski Wrocień. Jeśli uznać, że Góry Słonne ograniczają się do „wnętrza” czterech dolin rzeki i potoków, ich najwyższym szczytem jest Słonny (671 m n.p.m.), jeśli przyjąć wariant maksymalistyczny – Kamienna Laworta (769 m).

Góry Słonne są doskonałym miejscem dla turystów, nie przepadających za nadmiernym tłokiem na szlakach i obfitością punktów usługowych; jednym słowem – za nadmiarem cywilizacji. 60 proc. ich powierzchni pokrywają lasy: grądy, bory mieszane, przede wszystkim buczyny. Tam, gdzie rozciągały się niegdyś pola uprawne – z różnych powodów przekształcone w ugory – królują samosiejki olszy szarej i sosny.

To raj dla botaników: na florę naczyniową Gór Słonnych

składa się około 900 gatunków roślin, w tym 5 gatunków subalpejskich i 45 reglowych. Z tego powodu w 1992 r. utworzono tam Park Krajobrazowy Gór Słonnych, obejmujący ponad 38 tys. ha.

W trakcie wędrówek dotrzeć można do wsi, pełnych architektonicznych cudowności. Zachowały się i liczne domy mieszkalne (fantastycznie długie, nakryte stromymi dachami chałupy, łączące w jedność pomieszczenia mieszkalne z gospodarczymi), i wartościowe cerkwie oraz kościoły, np. w: Międzybrodzu, Tyrawie Solnej, Siemuszowej, Hołucz-kowie, Olchowcach, Wujkiem, Tyrawie Wołoskiej, Manastercu, Bezmiechowej, Rakowej, Paszowej, Wańkowej.

Koło Manasterca, na górze Sobień, oglądając można nader romantyczne ruiny średniowiecznego zamku Kmitów, u stóp sanockiego skrzydła gór zlokalizowany jest park etnograficzny Muzeum Budownic-

stwa Ludowego – na drugim zaś końcu, w Wańkowej i Ropience, pola naftowe przeszło 100-letniej kopalni ropy. Na łysej wierzchowinie w Bezmiechowej działa szybowisko, między Wujkiem a Tyrawą Wołoską pasmo przecinają drogowe serpentyny, będące każdego roku miejscem rozgrywania samochodowych wyścigów górskich. W lasach wreszcie jest mnóstwo miejsca dla amatorów kolarstwa przełajowego. W okolicach Sanoka malowniczymi odludziami poprowadzono „Szlak Ikon”, obejmujący wszystkie cerkwie, zachowane w północno-zachodniej części pasma.

W Górach Słonnych każdy może znaleźć coś dla siebie. A gdyby ktoś zamierzał je lekceważyć, nieraz będzie miał okazję do zrewidowania poglądów: mimo że szczyty nie są wysokie, to znaczne różnice poziomów z niejednego wyszczyły ostatnią kroplę potu...

(WALD)

Miniaturowy wodospad na Potoku Olchowskim

Fot. Waldemar Balda

Wokół Krakowa

„Dzień bez samochodu” Jakuba Terakowskiego

– Byłem już na wszystkich siedmiu kontynentach. Przeszedłem też Polskę ze Szczecina do Krakowa. Wciąż jednak czuję, że zbyt słabo znam okolice własnego domu. Wytoczyłem więc na mapie trasę wiodącą wokół Krakowa – mniej więcej wzdłuż administracyjnych granic miasta. Okazało się, że szlak, który wyznaczyłem, ma 102 kilometry. Postanowiłem dystans ten pokonać podczas jednej wycieczki – opowiada Jakub Terakowski.

Na realizację planu wybrał „Dzień bez samochodu”. Maszerowanie rozpoczął 22 września,

o godz. 17 w Krakowie Batowicach, by następnego dnia – po zatoczeniu pętli wokół Krakowa – znaleźć się w tym samym miejscu o godz. 16.50. Przejście 102 km zajęło mu więc 23 godz. i 50 minut. – Teraz dużo lepiej znam najbliższą okolicę – dodaje Jakub. Na pytanie, dlaczego nie pozostał np. na pokonaniu tego dystansu na rowerze, odpowiada, że tylko idąc, człowiek rozwija tempo dane mu przez naturę, a zatem i najwyraźniej dostrzega otoczenie.

Może warto iść w ślady Jakuba, by poznać to, czego zwykle nie dostrzegamy.

(M)

Zimowe katalogi

Ambitne plany TUI

– TUI Polska, filia największego touroperatora w Europie, nadal odnotowuje wzrost i rozwija się szybciej niż rynek turystyczny w Polsce – powiedział nam Fritz Baumgartner, dyrektor generalny TUI Polska. Nie krył zadowolenia, że na dwa miesiące przed końcem turystycznego roku rozliczeniowego TUI Polska odnotowało ponad 30-procentowy wzrost obrotów.

„Wakacje pełne słońca” – głównie w Turcji, Chorwacji, Grecji, Portugalii, na Cyprze i Wyspach Kanaryjskich – wybrało prawie 100 000 Polaków, co zapewniło firmie obroty rzędu 185 mln zł. Równie ambitne plany Fritz Baumgartner ma na okres zimowy – chciałby, aby obroty TUI Polska wzrosły o kolejne 20 proc.

– Aby sprostać coraz większym wymaganiom oraz rosnącej liczbie klientów, TUI Polska przygotowało na nadchodzącą zimę trzy atrakcyjne wydane w języku polskim katalogi – informuje Maria Baumgartner z TUI Polska. – W katalogu „Fascynujące dalekie kraje” nowością są bezpośrednie wyloty z Warszawy do: Meksyku, Tajlandii, Kenii, na Dominikanę, Kubę i Sri Lankę. Nie słabnie zainteresowanie Meksykiem, więc w naszym katalogu do dyspozycji turystów jest aż 11 hoteli, dwa różne połączenia lotnicze oraz polskojęzyczny rezydent na miejscu. Niezwykle interesująca wygląda również oferta wypoczynku w Tajlandii, na Kubie, Dominikanie czy w Kenii.

„Wyspy Kanaryjskie, Egipt, Tunezja”, to drugi z katalogów przygotowany z myślą o sezonie zimowym 2000/2001. Znajdują się w nim m.in. oferty wypoczynku na Teneryfie i Gran Canarii, a więc wyspach najchętniej odwiedzanych przez polskich turystów oraz w Egipcie.

Jednak nadchodzący sezon turystyczny kojarzy się przede wszystkim ze śniegiem. Nic więc dziwnego, że trzeci katalog TUI Polska nosi umowną nazwę „Austria”. – Na ponad 100 stronach prezentujemy bogatą i znacznie rozbudowaną, w porównaniu z poprzednim rokiem, ofertę wypoczynku z dojazdem własnym – dodaje Maria Baumgartner. Z TUI można wybrać się również do najbardziej popularnych ośrodków we: Włoszech, Szwajcarii, Francji, Niemczech, w Czechach oraz na Słowacji.

(M)

SZKOŁA ELITA NARCIARSKA

LICENCJA PZN

Klub dla dzieci (6-15 lat)
wyjazd jednodniowy - 50 zł
obóz sylwestrowy 27.12 - 1.01
ferie - Niedzica, Austria

Tel. 012/416-33-16, 0602-623-484.

BIURO TURYSTYKI „DEMEŁ”
Kraków, ul. Głowackiego 22
tel.: 636-21-11, 636-16-00
fax 636-45-43
hotel@demel.com.pl
czynne pon.-pt. 8 - 17
sobota 8 - 14

KATALOGI NIEMIECKICH BIUR PODRÓŻY:
TUI, INTER CHALET

OFERTA ZIMOWA!!!

WŁOCHY ★ FRANCJA ★ HISZPANIA ★ GRECJA
AUSTRIA ★ NIEMCY ★ INNE KRAJE
AFRYKA ★ AZJA ★ AMERYKA

APARTAMENTY - BUNGALOWY - HOTELE - WYCIECZKI LOTNICZE

ATRAKCYJNE CENY – ZAPRASZAMY

Lato z DZIENNIKIEM

Ogłoszenie drobne
(do 10 słów)
3 zł z VAT

Wynij i prześlij poniższy kupon pocztą na adres sekretariatu Biura Reklam i Ogłoszeń „Dziennika Polskiego”: 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, wraz z dowodem wpłaty na rachunek bankowy, nr konta: BPH S.A. III/O Kraków 10601406-320000-225246 lub opłać w jednym z biur ogłoszeń „Dziennika Polskiego”. Dopisek: „Podróże nieduże”

PAMIĘTAJ: w treści ogłoszenia podaj nr tel. (wraz z kierunkowym) lub adres.

DZIENNIK POLSKI „Podróże nieduże”

Treść ogłoszenia

Wyłącznie do wiadomości Wydawnictwa:

Imię i nazwisko

Telefon Nr dowodu osobistego

IKATUR

BIURO TURYSTYKI
Narty w Alpach
Pitztal 12.10-20.10.01
Cena 1399 zł. zawiera zakwaterowanie, ski-pass, jazdę na tyczkach, transport, ubezpieczenie
Tignes 10.11-17.11.01
cena od 899 zł. zawiera zakwaterowanie, ski-pass, ubezpieczenie, wstęp na basen i do sauny
Kraków, ul. Dietla 29
tel.421-26-04, 421-49-74
www.ikatur.pl

ESKAPADA
tel.(012) 423 09 06, 423 07 38
e-mail: biuro@eskapada.com.pl
31-010 Kraków
Rynek Główny 27
Pałac pod Baranami

NAJWIĘKSZY WYBÓR OFERT LAST MINUTE

KURS PILOTÓW WYCIECZEK

wykładowcy z AWF, zezwolenie wojewody, cena 390 zł.

Informacje: 421-56-16, 421-63-80
Zebranie informacyjne
9 października, godz. 18.00,
AWF, al. Jana Pawła II 78

IKATUR

KLUB NARCIARSKI
Ogłasza zapisy dla dzieci w wieku 6-15 lat.

Proponujemy:
treningi przygot. do sezonu narciars., zajęcia i wycieczki rowerowe, obozy na lodowcach (Austria, Francja) krajowe obozy narciarsk., treningi slalomów i udział w zawodach, kursy na stopnie instruktorskie PZN, letnie obozy sportowo-wypocz.

Kraków, ul. Dietla 29
tel.421-26-04, 421-49-74
www.ikatur.pl

Via Baltica

Zamęczyła mnie tropikalna wakacyjna pogoda, więc skorzystałem z okazji, aby odwiedzić nieco chłodniejszą Północ. Po raz pierwszy miałem dojechać do ukochanej przeze mnie Finlandii drogą lądową. Wybraliśmy trasę wiodącą przez Suwałki, Kowno, Rygę do Tallina, gdzie mieliśmy zarezerwowane miejsce na superszybkim promie.

Na północ...

Via Baltica, bo tak nazywa się ta trasa, jest wyzwaniem dla podróżników, nie tylko ze względu na uporczywie pojawiające się plotki o mających na niej miejsce napadach rabunkowych. Jak powiedzieli mi w Finlandii znawcy problemu, droga ta została wytyczona przez Rosjan, którzy od czasów Piotra Wielkiego czynili wobec Bałtów awanse terytorialne. Jest ona typową drogą rokadową wzdłuż zachodniego brzegu Bałtyku, mającą umożliwiać przesuwanie wojsk na zaplecze frontu. Świadczy o tym nie tylko długie odcinki proste, dochodzące do 10 kilometrów, ale fakt, że na większości trasy nie przechodzi ona przez żadne skupiska ludzkie. Natomiast kierunkowskazy w prawo i lewo wskazują, że takie istnieją i że kraj nie jest pustynią.

Skutkiem takiej lokalizacji ruch lokalny po niej jest minimalny. Jadąc nocą na przykład przez Łotwę, naliczyliśmy zaledwie kilkanaście pojazdów jadących w przeciwną. Ale jeszcze zanim przekroczyliśmy granicę, przedsmak diety Północy, mieliśmy w Augustowie, gdzie w restauracji „Zagielek” zjedliśmy smażoną sięję. Jak się później okazało, całą naszą wyprawę zdominowała dieta rybna.

Wjeżdżając na Litwę przez przejście w Bezledach, gdzie kolejka tirów miała 10 km po obu stronach granicy, recytowaliśmy „Litwo, ojczyzno moja”, choć krajobraz, dla mnie już od Radomia, nijak nie kojarzył się z małopolską ojczyzną.

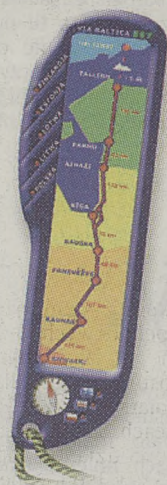
Jechaliśmy dalej przez Mariampol do obwodnicy Kowna, gdzie po skręceniu na autostradę do Kłajpedy trzeba bardzo uważać, aby nie przeoczyć kierunkowskazu na Rygę (Riga), który pojawia się tylko raz. Dalsza droga prowadzi obok Kiejdan (Kedainiai) do miejscowości Panevezys, gdzie spotyka się z drogą z Wilna (Vilnius) i po objechaniu tej miejscowości szeroko poprowadzoną obwodnicą kierujemy się na północ do przejścia granicznego z Łotwą - Grenctale.

Odcinek Via Baltica przez Litwę liczy 296 km i jest odcinkiem najdłuższym.

Uwaga na remonty

Przejście graniczne litewsko-łotewskie pokonałszy sprawnie nie wysiadając z samochodu. Tuż za granicą przy stacji benzynowej jest kawiarnia, gdzie przyjmują marki niemieckie i dolary amerykańskie, natomiast w sklepie akceptują karty Visa.

Łotwa wydaje się z okien samochodu krajem biednym, choć widoczne są starania w remontach i przebudowie dróg... Jednak niejednoznaczne oznakowanie remontu w miejscowości Bauska, 20 kilometrów od granicy, gdzie skreśliśmy zamiast w prawo w lewo, sprawiło, że dodaliśmy sobie 34 kilometry po drodze, nie dość że wyboistej, to jeszcze nie pomalowanej. W Jecavie wróciliśmy na drogę główną.

Przed Rygą należy podążać za kierunkowskazami na Salaspils i pojawiają się już znaki „Tallina”. Przed Rygą jedziemy wzdłuż zapory wodnej na rzece Dougava z elektrownią, a następnie po skręcie w prawo drogą do Pskowa dojeżdżamy do drogi na północ i kierujemy się na Tallin. Remontowana droga ze zwężeniami z nie oznaczonym pierwszeństwem i progami na drodze kosztowała nas trochę zdrowia. Trzeba też uważać na radarowe kontrole prędkości, które jak zwykle pojawiają się w okolicach dużych miast, w tym wypadku Rygi.

Dalej droga, aż do granicy łotewsko-estońskiej prowadzi wzdłuż brzegu Zatoki Ryskiej w odległości od kilku metrów do kilku kilometrów od jej brzegu, gdzie przejeżdża się przez miejscowości uzdrowskowe Neubad i Saulkrasti. Przejazd przez odcinek łotewski - 182 km - nie jest najprzyjemniejszy, głównie z powodu remontów.

W koronach i markach

Przejście graniczne z Estonią w Ainazi/Ikla jest sympatyczne, a kontrolę graniczną prowadzi strona, do której się wjeżdża. Tuż za granicą przekonujemy się, że Estończycy przyjmują płatności w szwedzkich koronach i markach niemieckich, a z kart uznają American Express. Dobra droga do Parnu prowadzi lasami wzdłuż brzegu Zatoki Ryskiej. Niestety, za Parnu znakomita droga nie jest dobrze oznakowana, szczególnie niebezpieczny jest rozjazd drogi jednopasmowej na dwupasmową w okolicy Parnu Jaagupi.

Do Tallina przyjechaliśmy 6 godzin przed planowanym odpięciem promu do Helsinek, więc postanowiliśmy się przespaciać i wybraliśmy miły i mały hotel Tahetori, gdzie w ciągu kilku minut dano nam, strudżonym podróżnikom, klucze do pokoi, a rano zaproszono na smaczne śniadanie.

Rano odebraliśmy w terminalu Silja Line zarezerwowane z Polski bilety na prom Super-SeaCat Four (w ciągu 1,5 godziny z prędkością 80 km/godz. pokonuje Zatokę Fińską). I naszym oczom pokazał się widok centrum Helsinek z katedrami: ewangelicką i prawosławną, pałacem prezydenckim i sylwetkami wielkich promów stojących w porcie.

My pokonywaliśmy trasę szybko, natomiast można ją pokonać w tydzień, zwiedzając nie tylko stolice państw bałtyckich. Polecam Via Baltica jako propozycję dla osób, które przedkładają odpoczynek w ciszy nad urlop w tłumie na Kanarach lub we Włoszech.

GRZEGORZ TUSIEWICZ

Duchy, wilkołaki i wampiry

Transylwania to nie tylko kraina warowni i średniowiecznych miast i miasteczek

Duchy, wilkołaki i wampiry kojarzone z Transylwią nie mogły sobie znaleźć lepszego miejsca na swoje siedziby. Górskie szczyty i porośnięte lasami doliny, ukrywające wioski, które niewiele zmieniły się od kilku wieków, oraz ponure średniowieczne zamczyska bez specjalnych zabiegów mogłyby stanowić scenografię do filmów o Drakuli.

Tropiciele Drakuli

Tropiciele jego legendy z pewnością nie powinni ominąć zamku Bran - warowni górującej nad wioską o tej samej nazwie. Choć w rzeczywistości gospodar wołoski Wład IV Palownik (prawdziwe nazwisko Drakuli) nigdy tam nie postawił nogi, jednak legenda pozostaje silniejsza, przyciągając tłumy turystów. Tak czy owak warto zwiedzić 57 remontowanych komnat oraz skansen etnograficzny, u podnóża warowni, z zabytkowymi chatami z całej Transylwanii. Prawda historyczna nie przeszkadza też lokalnym handlarzom, oferującym na bazarze Dracula wszelkie gadżety związane z bezlitosnym księciem, który znał tylko jeden sposób karania - wbijanie na pal.

Za przyjemność zwiedzania posiadłości Drakuli trzeba zapłacić 50 tys. lei (od godz. 9 do 16, z wyjątkiem poniedziałków). Jeśli kupno biletu zlecimy komuś miejscowemu, zaoszczędzimy 20 tys. lei - obcokrajowcy płać drożej. Przed wejściem do zamku należy schować aparat fotograficzny, bo inaczej możemy zostać poproszeni o uiszczenie opłaty za robienie zdjęć wewnątrz.

Miłośników średniowiecznej architektury i sztuki z pewnością zachwyci również zamek w Risnovie, położony zaledwie kilka kilometrów od Branu. Do warowni tych, co godzinę, kursują autobusy z dworca Bartolomeu w Braszowie. Cena biletu 15 tys. lei.

Średniowieczny Braszów

Być w Rumunii i nie zobaczyć Braszowa, to tak jak być w Polsce i nie zobaczyć Krakowa. To przyjemne średniowieczne miasto u podnóża zielonych wzgórz z pięknym rynkiem, malowniczą starówką i brukowanymi uliczkami - tak wąskimi, że po roztawieniu rąk można dotknąć przeciwnych ścian domów.

Braszów zdecydowanie różni się od miast nadczarnomorskich czy bukowińskich. Wi-

Panorama Braszowa ze Wzgórza Timpa

Zamek Drakuli w Branie

dać, że Transylwania była i jest bogatsza od tamtych regionów. Można się również o tym przekonać po cenie noclegów. Podobnie jak w innych większych

miastach czy kurortach można być pewnym, że spacerując z plecakiem zostanie się „wyłapanym” przez oferujących prywatne kwatery.

W Braszowie na dworcu trudno nie spotkać Marii Bolea wynajmującej pokoje - 240 tys. lei od osoby. Kiedy jakimś zarządzeniem losu nie trafimy na nią, z pewnością zaopiekuje się nami jegomość o nazwisku Radu. U niego można wytargować nocleg za 200 tys. lei. Udziela on również kompletnych informacji turystycznych (mówi po angielsku, niemiecku).

W architekturze, rozwiązaniach urbanistycznych i sztuce Braszowa wyraźne są wpływy niemieckie i węgierskie.

Spacerując po mieście, warto zajrzeć do gotyckiego „Czarnego Kościoła”, zawdzięczającego swoją nazwę pożarowi, który w XVII w. strawił część świątyni, pozostawiając widoczne osmałenia. Kościół nadal służy protestantom niemieckiego pochodzenia. Zaskakujące wrażenie sprawiają orientalne bogato zdobione dywany rozwieszone w jego protestanckim surowym wnętrzu.

Konieczne trzeba zobaczyć cerkiew św. Mikołaja, łączącą w sobie elementy gotyckie, renesansowe i barokowe. Tuż obok niej znajduje się pierwsze Rumuńskie Muzeum Szkolne z kolekcją ikon, rękopisów i obrazów na szkło (wstęp 10 tys. lei). Wspaniałą panoramę miasta i okolicy można podziwiać ze Wzgórza Timpa. Kursuje tam kolejka linowa - bilet w obydwie strony 30 tys. lei, w jedną stronę 20 tys. lei. Można również wyjść na szczyt na piechotę krętą drożką - około 50 min.

Schodząc ze wzgórza Strada Suisul Castelului, warto zajrzeć do winiarni (Crama de Vinuri), gdzie serwują przepyszne wino prosto z beczek (200 ml 4 tys. lei).

Transylwania jest nie tylko krainą warowni i średniowiecznych miast i miasteczek. Kraj Drakuli to także wysokie góry, szlaki turystyczne zapierające dech w piersiach.

Sklepy są pełne, a Rumuni gościnni

Wybierając się do Rumunii nie trzeba zaprztać sobie głowy ani plecaków prowiantem, bowiem półki sklepowe są wypełnione wszelkiego rodzaju artykułami spożywczymi. W Rumunii nie trzeba się bać... Rumunów. Niejednokrotnie gościnnością i uprzejmością zostawiają Polaków w tyle. Warto jednak pamiętać, aby trzymać się z daleka od rumuńskich Cyganów.

ADAM LISS
Fot. autor

Zamknięte Złote Wrota

Most będzie nieczynny dla spacerujących mieszkańców San Francisco do odwołania

Względami bezpieczeństwa władze San Francisco tłumaczą zamknięcie dla ruchu pieszego słynnego wiszącego mostu Golden Gate (Złote Wrota).

Most będzie nieczynny dla spacerujących mieszkańców San Francisco do odwołania. Rzeczniczka mostu Mary Currie powiązała ten zakaz z atakami terrorystycznymi na Nowy Jork i Waszyngton. Jednocześnie jednak nie umiała wyjaśnić, w jaki sposób miasto zamierza ochraniać kierowców i pasażerów 100 tysięcy samochodów, jakie każdego dnia przejeżdżają po tym długim (Golden Gate ma 1400 metrów długości) i pięknym moście wiszącym.

(PAP)

KARCZMA
POLANY

Karczma "Polany" zaprasza Państwa na wyśmienite, regionalne potrawy! Zaspokoją one potrzeby każdego smakosza.

Oferujemy Państwu szeroki wachlarz usług gastronomicznych. Począwszy od codziennych posiłków dla indywidualnych klientów i zorganizowanych grup po organizację imprez okolicznościowych, jak i organizację ognisk z pieczeniem barana i innych specjalów w plenerze.

Lokal znajduje się w Kościelisku - Chotarz oddalonym od centrum Zakopanego o 7 km. w kierunku do doliny Chochołowskiej i doliny Kościeliskiej

Kościelisko - Chotarz 453, tel. (018) 20-70-434
www.polany.zakopane.top.pl
e-mail: polany@zakopane.top.pl

Przywiązanie Nabatejczyków do posiadania dóbr wszelakich było tak silne, że publicznie karali oni każdego, kto pomniejszył swój majątek, zaś tego, kto go pomnożył, obсыpywali honorami.

Gdzieś między czwartym a piątym dniem stworzenia świata skalista góra rozstała się, otwierając wąski przesmyk do Petry – miasta, którego kształty czekać miały jeszcze przez wiele milionów lat zakłute w masywach różowego piaskowca, póki nie wyciosały ich na świat ręce wschodnich rzemieślników. Dziś, położona na terenie Jordanii, dawna stolica królestwa Nabatejczyków odwiedza corocznie kilkaset tysięcy turystów.

Ruiny prastarego miasta

Był sierpień 1812 r. Europa nasłuchiwała wieści z Rosji, gdzie armia Bonapartego, uganiając się za wojskami carskimi, dobiegła aż pod Moskwę. Dla szwajcarskiego podróżnika, Johanna Ludwiga Burckhardta nie miało to większego znaczenia. Ostatnie dwa lata spędził w syryjskim Aleppo, studiując nauki koraniczne i doskonaląc znajomość języka arabskiego. Stylem życia i ubioru niemal zupełnie upodobił się do tamtejszych muzułmanów. Teraz, jako Ibrahim ibn Abdallah, w towarzystwie beduińskiego przewodnika milą za milą posuwał się na południe górzystym traktem po wschodniej stronie Morza Martwego. Zależało mu na tym, żeby szybko i bezpiecznie dotrzeć do Kairu, skąd miał wyruszyć na planowaną już od dawna wyprawę w głąb Afryki.

Tymczasem, przystuchując się po drodze rozmowom okolicznych mieszkańców coraz częściej wylatywał opowieści o budzących grozę i podziw ruinach prastarego miasta. Wyglądało na to, że znajdują się one gdzieś niedaleko, wśród skał Wadi Musa – Doliny Mojżesza, w sąsiedztwie góry, na której wedle miejscowej tradycji pochowany został prorok Aaron. Żeby się tam dostać, potrzebny był przekonujący pretekst. Podejrzliwi beduii mogli bowiem dwudziestoletniego Szwajcara z byle powodu uznać za szpiega. A to groziło łatwymi do przewidzenia konsekwencjami. Pobożna intencja złożenia ofiary przy grobie Aarona okazała się najtrafniejszym argumentem, by skłonić przewodnika do zmiany trasy wędrówki. 22 sierpnia Burckhardt notował ukradkiem: „Wydaje się bardzo prawdopodobne, że ruiny w Wadi Musa są pozostałością starożytnej Petry”.

Był pierwszym od siedmiu stuleci Europejczykiem, który stanął w tym miejscu. Przed nim zapuszczał się tutaj – bynajmniej nie w celach poznawczych – król jerozolimski Baldwin I na czele oddziałów rycerzy krzyżowych.

Śladem Indiany Jonesa

Jak przed wiekami, tak i dziś droga do Petry wije się dnem urwistego wąwozu. Głęboki na ponad sto metrów ciągnie się przez prawie półtora kilometra. W największym punkcie starca miejsca w sam raz dla dwukołowej bryczki przewożącej co wygodniejszych turystów. Ponad głowami skały niemal na siebie

się tysięcy pojmanych w bitwie wojowników stracić kazał w przepaść z ich własnej warowni, zwanej z hebrajska Sela, czyli Skała. Miejsce to utożsamiano niekiedy z dominującą nad Petrą górą Umm al-Bijara.

Jednak choć na jej szczycie rzeczywiście odkryto ślady edomickiej osady z siódmego stulecia przed Chrystusem, współ-

wonne korzenie, kadzidło i mirra, etiopskie złoto, kość słoniowa, strusie pióra, małpy i czarni niewolnicy. Ze wschodu – indyjskie miecze, bawełna, cukier i przyprawy do potraw, perły z Zatoki Perskiej, chińskie jedwabie.

Tylko część tych towarów znajdowała nabywców na miejscu, resztę czekał dalszy tranzyt, by zaspokoić nienasycone rynki

terystycznych formach, w których styl helleniski mieszał się z egipskim, asyryjskim i rzymskim. To właśnie one stanowią niepowtarzalny rys tego miejsca i one najbardziej zapadają w pamięć każdemu, kto tu przyjeżdża. Miały uwiecznić chwałę swoich fundatorów, którzy ironią losu od początku skazani byli na zapomnienie, bowiem obowią-

Transjordanię, Negew i Synaj. Na północy sięgało aż po Damaszek, na południu wrzynało się mniej więcej pięćset kilometrów w głąb Półwyspu Arabskiego. W roku 106 n.e. zostało zajęte przez Rzym, który już od dawna z niechęcią tolerował jego niezależność. Handlowe szlaki zmieniły swój bieg. Rolę Petry przejęła syryjska Palmira.

Dziś nabatejską stolicę odwiedza mniej więcej pół miliona osób rocznie, a jeszcze pod koniec lat osiemdziesiątych było ich niecałe sto tysięcy. Nie odstraszyła wysoka cena biletu wstępu – obywatel Jordanii. Istotną rolę odegrała normalizacja stosunków izraelsko-jordańskich w 1994 r. i związane z tym otwarcie granicy z Izraelem, a także daleko posunięte uproszczenie formalności wizowych przez Jordańczyków. Wraz z rozwojem koniunktury turystycznej i większą liczbą przyjeżdżających do Petry cudzoziemców postępowała żywiołowa rozbudowa Wadi Musa. W ciągu ostatnich piętnastu lat samych hoteli i różnego rodzaju pensjonatów przybyło ponad sześćdziesiąt. Brak kontroli nad tym procesem musiał budzić uzasadnione obawy. W 1985 r., dzięki osobistemu zaangażowaniu królowej Nur – żony poprzedniego władcy Haszmidzkiego Królestwa Jordanii, Husajna – Petra wpisana została na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Rozpoczął się program ochronny. Około czterdziestu beduińskich rodzin zamieszkujących starożytne ruiny, wraz z trzodami kóz i owiec, wysiedlono przymusowo do pobliskiej wioski Umm Sajhun. W 1992 r. UNESCO na apel królowej wysłało do Jordanii misję ekspertów z zadaniem opracowania kompleksowego planu, obejmującego zabezpieczenie, konserwację i renowację ponad ośmiuset starożytnych obiektów, zajmującej dziś powierzchnię ponad 40 km kw. Petry.

Cztery lata później z pomocą przyszedł Bank Światowy. Przyznane 27 milionów dolarów przeznaczono w większości na kanalizację Wadi Musa. Ścieki dwudziestotysięcznej aglomeracji, odprowadzane dotychczas bezpośrednio do gleby zaczęły bowiem poważnie zagrażać środowisku naturalnemu archeologicznego parku.

Według Ahmeda Salamina, byłego burmistrza Wadi Musa, przez ostatnie piętnaście lat Petra zmieniła się bardziej niż w ciągu minionych czterech wieków. Nie zagrażają jej już co prawda rzymskie legiony ani też siły natury, choć ziemia może tu czasem zadrzeć. Obawę budzą za to przetaczające się tędy nieustannie coraz liczniejsze armie turystów. W jaki sposób utrzymać równowagę pomiędzy koniecznością ochrony tego unikatowego pomnika dziejów ludzkości a gwałtownie rosnącymi potrzebami turystyki?

PAWEŁ SIWIEC

Petrę stworzyli Nabatejczycy

I nastał wiek złoty...

Grobowiec nabatejski el-Khazneh, zwany też Skarbem Ramzesa

czesna archeologia nie łączy tego znaleziska z dramatycznymi wydarzeniami, o których wspomina Biblia.

Petrę stworzyli Nabatejczycy – arabscy nomadzi, którzy do kraju swoich dalekich krewnych, Edomitów, zaczęli od VI w. p.n.e. napływać małymi grupami z pustyni na południowy zachód od Mezopotamii. Osiedlali się w sąsiedztwie góry Umm al-Bijara. W razie zagrożenia można się było zawsze schronić na jej płaskim, trudno dostępnym wierzchołku. Od przyjaznych im Edomitów, których w końcu liczebnie zdominowali, wiele się mogli nauczyć.

Zanim tu przybyli, nieobce im było łupiestwo na handlowych szlakach. Dobrze też wiedzieli, że każdy kupiec sownie zapłaci za to, by jego karawana mogła dojść do celu bez szwanku. Świadomość ta, jak i fakt, że zrzadzeniem losu znaleźli się akurat na skrzyżowaniu najważniejszych dróg handlowych starożytności uczyniły ich panami Petry.

Tędy na grzbietach wielbłądów płynął towar do Gazy nad Morzem Śródziemnym i do Damaszku. Z południa – arabskie

Grecji i Rzymu. Utrudzona pustynnym marszem karawana mogła liczyć na świeże wypoczęte wielbłądy, strawę dla ludzi i zwierząt, nocleg, a nade wszystko na obfitość wody. Oczywiście, nic za darmo. Po kupiecku. Ale też bez zbytejnej pazerności.

Jeśli wierzyć słowom Strabona, greckiego geografa z przełomu starej i nowej ery, przywiązanie Nabatejczyków do posiadania dóbr wszelakich było tak silne, że publicznie karali oni każdego, kto pomniejszył swój majątek, zaś tego, kto go pomnożył, obсыpywali honorami.

Wiek złoty

Skalna metropolia szybko się bogaciła. W drugim stuleciu przed Chrystusem jej władcy – do niedawna beduińscy szefowie – przybrali tytuł królewski. Dla Petry zaczął się złoty wiek. Mówią o tym ruiny świątyń, resztki pałaców i kolumnad, sanktuaria na szczytach wzgórz, gdzie być może składano ofiary z ludzi.

Urwiste zbocza przekształcały się stopniowo w rzędy majestatycznych fasad, coraz wspanialszych grobowców o charak-

terystycznych formach, w których styl helleniski mieszał się z egipskim, asyryjskim i rzymskim. To właśnie one stanowią niepowtarzalny rys tego miejsca i one najbardziej zapadają w pamięć każdemu, kto tu przyjeżdża. Miały uwiecznić chwałę swoich fundatorów, którzy ironią losu od początku skazani byli na zapomnienie, bowiem obowią-

zujące wówczas w Petrze – dotąd nie wyjaśnione – tabu religijne zakazywało umieszczania na grobowcach imienia zmarłego. Jedynym wyjątkiem jest grobowiec legata rzymskiego, Sextiusa Florentinusa z roku 130 n.e. Choć trudno to sobie wyobrazić, idąc jałową kotłnią, badania archeologiczne pokazują, że miasto zapełnione było wówczas ciasno stłoczonymi, poprzedzielanymi labiryntem wąskich alejek, parterowymi domostwami o płaskich dachach, podobnymi do tych, jakie i teraz widzi się często w tym regionie. Z handlu, uprawy ziemi i rzemiosła żyło tu około dwudziestu tysięcy ludzi – prawie tyle samo, ile mieszka w dzisiejszym Wadi Musa. Nabatejskie garncarstwo osiągnęło niebywałą kunszt. Produkowane masowo gliniane półmiski, talerze, dzbanki o charakterystycznych, ciemnobrazowych wzorach roślinnych swoją delikatnością przypominają porcelanę. Jeszcze piętnaście lat temu Petra dosłownie usiana była ich drobnymi skorupami. Czasami można się było natknąć na całkiem spory fragment albo, za drobną opłatą, kupić od znających tutaj każdy kąt beduińskich dzieci.

Odziedziczone po Edomitach kute w skale cysterny do zbierania wody deszczowej rozwinięte zostały przez Nabatejczyków w perfekcyjnie działającą sieć akweduktów i ceramicznych rurociągów, doprowadzających życiodajny płyn z odległych nieraz źródeł. Aby ulewnie zimowe deszcze nie zamieniały wąwozu w rozszalałą rzekę, pobudowano tamy, a w zboczu góry wydrążony został specjalny kanał odprowadzający. O konieczności tych urządzeń przekonano się dwa tysiące lat później po tym, jak w 1963 r. gwałtowna fala pochłonięta idących wąwozem dwudziestu jeden francuskich turystów. W nowych zabezpieczeniach z powodzeniem wykorzystano kanał burzowy sprzed dwudziestu wieków. Zaś żeby już więcej nie kusić losu, Petrę na czas meteorologicznych zagrożeń profilaktycznie zamyka się dla turystów.

Pod opieką Haszymidów

W ostatnim stuleciu przed narodzeniem Chrystusa państwo Nabatejczyków obejmowało całą

ARION Wycieczki lux autokarem

BUDAPESZT: 05 - 07.10.01 - 298,-
RAJSKA SŁOWACJA: 06 - 07.10.01 - 119,-
CHORWACJA: 09 - 14.10.01 - 665,-
PARYŻ: 17 - 21.10.01 - 767,-

Zadzwoń - wysłamy bezpłatny katalog!
Kraków, ul. Karmelicka 32
tel. 632 01 50, 632 83 68
www.arion.pl, e-mail: arion@arion.pl

Różne

AGROTURYSTYKA, Bolechowice k. Krakowa. Wynajmuję pokoje: dwuosobowe, domek czteroosobowy. 012/2851-914, 5798/A

MAZURY, kameralnie, ryby, grzyby, zapraszamy, 089/621-17-80, 60698/A

Biuro Turystyczne „VITAL”
00-020 Warszawa, ul. Chmielna 2
tel./fax: 827-87-03, tel. 828-87-03
nr koncesji: 623, rok. zał. 1994
e-mail: vital@travel.trader.pl

WĘGRY

(oferty z dojazdem własnym)

Proponujemy:

- Pobytu w Budapeszcie z ciekawym programem turystycznym - hotele o różnym standardzie, pakiety weekendowe
- Wypoczynek oraz kuracje lecznicze w miejscowościach z basenami termalnymi - Eger, Miskolc-Tapolca, Debreczyn, Hajdúszoboszló, Gyula, Hévíz, Harkány, Bük
- SYLWESTER 2001/2002 - Budapeszt, Eger, Debreczyn - pakiety bez balu, a także z baletm sywestrowym oraz dodatkowym atrakcjami.

Szczegóły, aktualne promocje i ceny znajdziesz na naszych stronach www.vital.pl

CYPRIO SUN HOLIDAYS
NAJLEPSI POD SŁONCEM
Bezpośredni Cypryjski Tour Operator

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 4/1, 02-366 Warszawa
tel. 824 00 37/38; fax (022) 659 73 25, 0602 588 337
e-mail: cypriosun@poczta.neostrada.pl, www.cyprio.turystyka.net

SUPER LAST MINUTE!!!

WYLOTY: 24.09, 27.09, 1.10, 4.10, 8.10, 11.10, 15.10, 18.10, 22.10, 25.10

	1 tydzień	2 tygodnie
Hotel Turystyczny	1198 PLN	1399 PLN
Hotel 2* z HB	1270 PLN	1555 PLN
Apartamenty	989 PLN	1100 PLN

OFERUJEMY BEZPŁATNY TRANSFER NA LOTNISKO W PYRZOWICACH

Nasze najlepsze biura podróży w Krakowie:
(012) 423 19 83, (012) 633 49 69, (012) 422 46 08

15% zniżki na wszystkie wyloty z Katowic i miejsc limitowane

OFERTA DLA STUDENTÓW
Jeżeli będzie was min. 18 osób - 699 PLN
min. 12 osób - 799 PLN

KRONIKA KRAKOWSKA

Nie wstrzymywać przetargu

Zmienić decyzję

Komisja Infrastruktury Komunalnej Rady Miasta Krakowa zwróciła się do Zarządu Miasta z wnioskiem o zmianę decyzji wstrzymującej przetarg na dostawę nowych tramwajów dla MPK. – Komisja ta nie powinna być miejscem lobbingu dla takich decyzji – skomentował wniosek wiceprezydent Krzysztof Adamczyk.

Jednym z tematów ostatniego posiedzenia Komisji Infrastruktury Komunalnej była polityka MPK w zakresie odnowy taboru tramwajowego. Julian Pilszczek, prezes MPK, poinformował radnych, że władze miasta nie zdecydowały do tej pory o kierunkach rozwoju firmy – czy MPK będzie wymieniać stare tramwaje na nowe, czy też będzie musiało więcej remontować starych tramwajów. Przedstawiciele MPK podkreślili, że brak decyzji w tej sprawie stanowi poważne zagrożenie dla firmy. Przypomniano radnym, że w tym roku MPK miało dostać aportem od miasta 15 nowych wagonów do obsługi linii szybkiego tramwaju. Te ostatnio zakupione były wymianą tramwajów przeznaczonych do kasacji – zaznaczył prezes Pilszczek.

Członkowie komisji zwrócili się do ZM z wnioskiem o zmianę decyzji w sprawie wstrzymania przetargu na dostawę

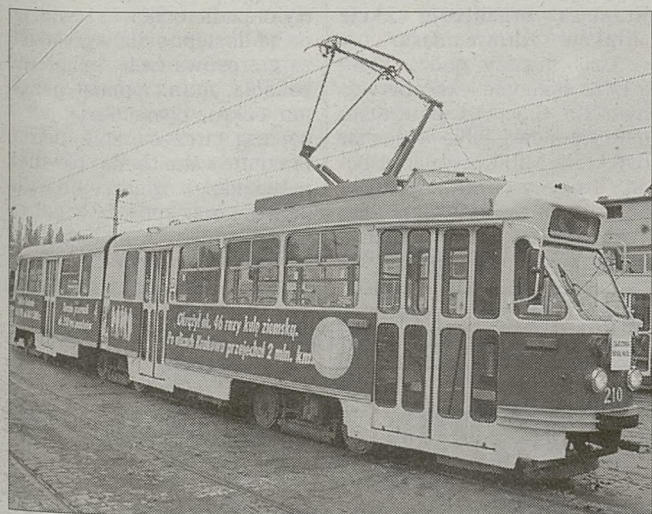
nowych tramwajów dla MPK. Wiceprezydent Krzysztof Adamczyk powiedział nam, że linię szybkiego tramwaju MPK może obsługiwać posiadanym już taborem. – O możliwościach finansowych miasta, związanych z zakupem taboru tramwajowego, będzie można mówić wtedy, gdy będzie gotowy plan finansowo-inwestycyjny na lata 2002 – 2006 – stwierdził wiceprezydent.

Urząd Miasta ma opracowanie, które przedstawia kilka propozycji rozłożenia w czasie wymiany starych tramwajów na nowe. W pierwszym z wariantów założono, że do roku 2020 trzeba będzie wycofać z eksploatacji 360 wagonów i kupić 250 nowych. Jeszcze w tym i przyszłym roku trzeba by wymienić po 2 tramwaje, w roku 2003 – 5, rok później – 16, a w roku 2005 – 30; w dalszych latach MPK musiałoby kupować od 8 do 25 tramwajów rocznie (różnie w kolejnych latach). Inny wariant zakłada zakup po 1 tramwaju rocznie, ale w roku 2010 – aż 53 i w następnych latach – od 13 do 33. Założono też wariant z wydłużeniem czasu eksploatacji tramwaju z 30 do 35 lat – wtedy do roku 2010 można by kupować po 1 nowym wagonie, a później od 7 do 11 rocznie.

(GEG)

Pożegnanie z 31-letnim przegubowcem

Zjazd do muzeum

Fot. Anna Kaczmarz

Wczoraj przechodnie mogli zobaczyć na ulicach przegubowy wagon tramwajowy z napisem „Okrażył 46 razy kółko ziemskie. Po ulicach Krakowa przejechał 2 mln kilometrów”.

– To ostani wagon typu 102Na (przegubowy), który jeździ po naszym mieście. Ostatni ze 106 takich pojazdów eksploatowanych w Krakowie od 1970 roku. Ma fabryczny numer 45 i jeździ po Krakowie od 2 kwietnia 1970 roku – powiedziała nam Filomena Serwin, rzeczniczka prasowa Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego.

Jedynym już takim przegubowcem będzie można się przejechać (kursuje na linii 15) tylko do końca listopada. Później pojazd ma trafić do muzeum. – Wagon ma 22 metry długości i 27 miejsc siedzących. Rocznie przewoził około 350 tysięcy pasażerów – dodaje Filomena Serwin.

Po wycofaniu tej ostatniej „102” w Krakowie pozostaną jeszcze wozy typu 105N (tzw. akwaria), norymbergi oraz najnowsze nabytki, czyli niskopodłogowe bombardiery.

(J.ŚW)

Obligatoryjna dziura

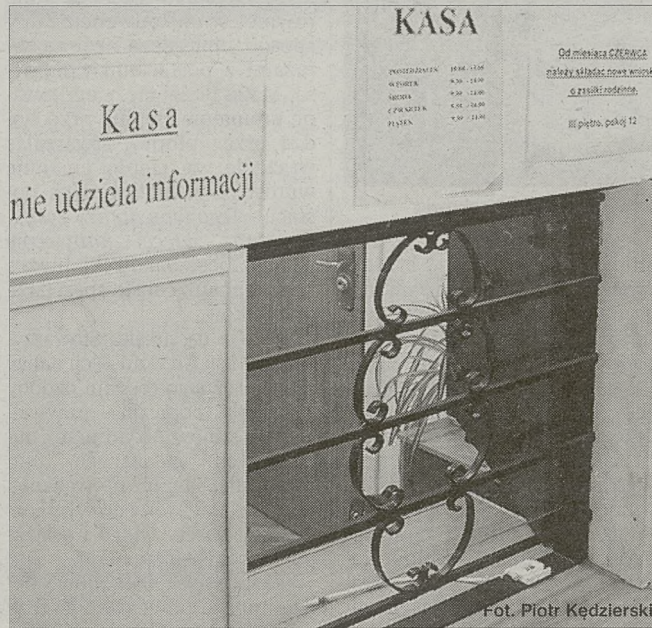
– Co się stanie, jeśli tych pieniędzy nie będzie już do końca roku; nie dopuszczamy takiej możliwości – mówi Marta Chechelska-Dziepak z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

– Wczoraj wystaliśmy do wojewody wniosek w sprawie pieniędzy brakujących na świadczenia obligatoryjne z zakresu pomocy społecznej. To, oczywiście, jest już kolejne pismo w tej sprawie. Pieniądze na ten cel przekazywane są z budżetu centralnego – powiedziała nam wczoraj w południe Marta Chechelska-Dziepak z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie. Po południu w piątek poinformowała nas, że właśnie nadszedł sygnał z Urzędu Wojewódzkiego, że będzie na ten cel 520 tysięcy złotych. – To bardzo dobra wiadomość; dziura zmniejszy się do około miliona złotych – dodała przedstawicielka MOPS.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od miesiąca przestał wydawać nowe decyzje dotyczące przyznania obligatoryjnych świadczeń, w tym: rent socjalnych, zasiłków stałych, gwarantowanych zasiłków okresowych, zasiłków pieniężnych w ramach programu ochrony macierzyństwa itp.

Jak oszacowano – już do połowy tego miesiąca liczba osób oczekujących na wydanie decyzji przekroczyła 170. – Te osoby zgłosiły się po pomoc, ale nie wydawaliśmy dotychczas decyzji w ich sprawach, gdyż – zgodnie z przepisami – nie możemy zaciągać zobowiązań, których nie możemy zrealizować. Podobna sytuacja była na początku roku i przez 2 miesiące nie wydawaliśmy decyzji dotyczących świadczeń obligatoryjnych. Ponownie problem pojawił się pod koniec ubiegłego miesiąca – powiedziano nam w MOPS.

Całkowitą kwotę na obligatoryjne formy pomocy w tym roku oszacowano na poziomie około 31 milionów złotych. Do wczoraj wiadomo było o nieco

Fot. Piotr Kędzierski

ponad 29 milionach. W sumie, bez pieniędzy obiecanych w piątek, dziura szacowana jest na około 1,6 miliona złotych. Są to przy tym pieniądze, które należą się osobom spełniającym warunki, nie są to bowiem świadczenia, które można realizować lub nie – w miarę posiadanych środków.

– Rozumiemy, że dla niektórych osób te obligatoryjne zasiłki stanowią znaczący dochód. Gdy pieniądze nie ma, staramy się im pomóc w inny sposób, finansując z innej puli np. obiady, wyprawki dla uczniów, udzielając jednorazowej pomocy. Staramy się łączyć tę dziurę, choć ta pomoc nie zastąpi należnych świadczeń – mówi przedstawiciel MOPS. Z obligatoryjnych świadczeń korzystają m.in.: osoby opiekujące się dziećmi wymagającymi stałej pielęgnacji (niepełnosprawne), a mające niskie dochody, osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku, które wychowują dzie-

ci, „osoby całkowicie niezdolne do pracy z powodu inwalidztwa” (także w tym przypadku są jeszcze dodatkowe warunki) itd. Jeśli nie ma pieniędzy – MOPS nie jest też w stanie uiszczать składek na ubezpieczenie, w tym zdrowotne, za osoby, którym należy się pomoc.

Jeśli sygnał o tym, że będzie 520 tysięcy złotych – przemieni się wkrótce w pieniądze – MOPS będzie mógł nadrobić nieco zaległości. Potrzeba jednak jeszcze 1 mln zł. – Co się stanie, jeśli tych pieniędzy już nie będzie do końca roku – z uwagi na trudną sytuację budżetu państwa. Nie dopuszczamy takiej możliwości. Liczymy, że państwo wywiąże się z tych zobowiązań – mówi Marta Chechelska-Dziepak. Tylko w pierwszym półroczu z różnych form pomocy sterowanych przez MOPS korzystało w Krakowie prawie 7100 rodzin.

(J.ŚW)

Notujemy

■ **ALEJA BEZ TRAMWAJU.** Dopiero w poniedziałek rano zostanie przywrócony ruch tramwajowy na al. Solidarności – na odcinku od placu Centralnego do Centrum Administracyjnego Huty im. T. Sendzimira (trwa tam jeszcze modernizacja drogi) – poinformował nas Zarząd Dróg i Komunikacji. Dziś i jutro na tej trasie mają kursować autobusy zastępcze. (jś)

■ **PRZEKLEJONY KOD.** Zatrzymano 36-letnią mieszkankę Mogiły, która w hipermarkecie przy ul. Zakopiańskiej przekleiła kod kreskowy z jednego artykułu na inny, w wyniku czego sklep straciłby... 4 zł. Za oszustwo grozi kara do 8 lat więzienia. (jś)

■ **KONKURS OFERT.** Zarząd Miasta Krakowa zdecydował o ogłoszeniu konkursu ofert dla zakładów opieki zdrowotnej na realizację świadczeń w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnień od alkoholu. Miasto przeznaczyło na ten cel 300 tysięcy zł. (jś)

■ **TRZĘSIENIE W STRONNICTWIE.** O „fatalnym wyniku wyborczym w Małopolsce i w kraju” (na członków Stronnictwa głosowało kilkakrotnie mniej osób niż jeszcze 4 lata temu), „utracie wiarygodności w środowisku rzemiosła, braku odpowiednich struktur organizacyjnych i politycznej wyrazistości” – mówili wczoraj członkowie Stronnictwa Demokratycznego na posiedzeniu władz okręgowych. Zaczęto od zamian kadrowych. Nowym przewodniczącym krakowskiej Rady Okręgu SD został Andrzej Prochownik, a wiceprzewodniczącymi – Janusz Bysina i Władysław Jezioro. Zmienione władze krakowskie, a także członkowie wystąpili również o zwołanie kongresu Stronnictwa i zmianę władz krajowych partii. (jś)

Słupy do pionu

Podobnych przypadków mamy nawet kilkanaście dziennie, stąd czasami na naprawę trzeba trochę czekać...

Latarnia się nie przewróci – zapewniają fachowcy

Fot. Anna Kaczmarz

nia ulic – mówi przedstawiciel ZDiK.

– Słup jest już naprawiany – informował Marian Chorobik z ES-System. – Przypadków podobnych do zdarzenia przy ul. Bronowickiej mamy nawet po kilkanaście dziennie, stąd czasami na naprawę trzeba trochę czekać. Latarnia jest zabezpieczona – potwierdza. Najczęściej do przypadków najechania samochodów na słupy i latarnie dochodzi na ul. Armii Krajowej, przy rondzie Grünwaldzkim, al. Powstańców Wielkopolskich i Powstańców Śląskich oraz na różnych placach i parkingach.

– Stalowe słupy zwykle udaje nam się wyprostować. Gorzej jest z żelbetowymi. Jeśli uszkodzona jest ich konstrukcja, to nadają się one tylko do wymiany – tłumaczy Marian Chorobik. – Do naszych obowiązków należy także, po doprowadzeniu latarni do pionu, zadbanie o to, by świeciła – wyjaśnia.

(KRM)

Ciepłe obrazy

Produkty wystawców nie kruszą się i mają idealnie zasklepione brzegi

Tego rodzaju targi po raz pierwszy odbywają się w Krakowie
Fot. Anna Kaczmarz

Wczoraj rozpoczęły się – po raz pierwszy w Krakowie „Sakralia” Targi Projektowania, Budowania i Wyposażenia Obiektów Sakralnych oraz Dewocjonalistów. Bierze w nich udział ponad pięćdziesięciu wystawców. – Do tej pory pod Wawelem nie było imprezy o podobnym charakterze – podkreśla Joanna Sułek, komisarz targów.

Prezentują się na nich m.in. pracownie wykonujące ikony „w koszulkach srebrnych, srebrzonych i złotych”, a także firmy oferujące bogato zdobione naczynia liturgiczne, mon-

strancje, tabernakula, krzyże, świeczniki. Zainteresowani mogą nabyć hostie, komuniki, opłatki wigilijne, których wypiek odbywa się zgodnie z prawem kanonicznym, pod nadzorem kapelana delegowanego przez biskupa ordynariusza kurii diecezjalnej. Jak przekonują wystawcy, szczególną uwagę zwracają na to, aby wypiekane przez nich produkty „nie kruszyły się i miały idealnie zasklepione brzegi”. Na „Sakraliach” są oczywiście także oficyny zajmujące się wydawaniem książek i albumów o tematyce katolickiej.

Podczas targów można degustować mszalne wino, a także zapoznać się z najnowszą sakralną modą. – *Szyjemy szaty liturgiczne, sztandary, alby, a także sukienki komunijne. Konkurencja jest dość duża* – przyznaje Krystyna Brzezińska z jednej z firm obecnych na „Sakraliach”. Prezentują się na nich też przedsiębiorstwa zajmujące się projektowaniem, budową, remontami, konserwacjami, nagłaśnianiem oraz ocieplaniem obiektów sakralnych. Jak się okazuje, grzejniki mogą być wykorzystywane również w niekonwencjonalny sposób: umieszcza się je za obrazami z postaciami Chrystusa, Matki Bożej etc. – emitowane promienie ciepłe przechodzą przez płótno, stwarzając wrażenie, że ciepło emanuje wprost od namalowanych postaci. – *Tego typu obrazy zyskują coraz więcej nabywców* – mówi Jacek Sakowski, prezes firmy zajmującej się sprzedażą grzejników.

Z kolei na stoisku Stowarzyszenia Misji Afrykańskich nabyć można różnego rodzaju ozdoby – wisiorki, obrączki – przywiezione z krajów Afryki przez duchownych głoszących tam Ewangelię. Tam też prowadzona jest loteria, w której do wygrania są m.in. kasety wideo i książki poświęcone Afryce.

Ekspozycje „Sakraliów” będzie można odwiedzać jeszcze dziś, w godz. 10 – 15 (ul. Gabrieli Zapolskiej 38).

(KRM)

Warto wiedzieć i skorzystać...

AUKCJA PSÓW ze Schroniska dla Bezdolnych Zwierząt – dziś w godz. 11–13 w parku Bednarskiego (koło „Korony”) – w ramach imprez Podgórskiej Jesieni Kulturalnej. Za zwierzęta zabrane ze schroniska nie płaci się przez rok podatku; psy są zaszczepione i zbadane przez weterynarza.

MUZEUM ŻUP SOLNYCH (Wieliczka, ul. Zamkowa 8) zaprasza dziś i jutro na imprezę „Wieliczka pod berłem Habsburgów”. W programie: sesja, wystawy, projekcja filmu „C.K. Dezerterzy”, w niedzielę od godz. 10.00 festyn prowadzony przez L. Mazana i M. Czumę z inscenizacją wjazdu cesarza (w reż. J. Federowicza), koncerty, konkursy, aukcja staroci... Inf. telefoniczna: 278-32-66.

NIEDZIELNY TEATRZYK DLA DZIECI – Scena pod Aniołem Stróżem („Chimera”, ul. św. Anny 3) zaprasza – 30 września o godz. 12.00 na przedstawienie pt. „Diabelskie kamienie i pazury”.

W PARKU JORDANA – 30 bm. w godz. 11 – 13 (koło pomnika dr. Jordana) koncert plenerowy w wykonaniu zespołu Orfeusz Klubu Muzyki Współczesnej; wystąpią też uczniowie Zespołu Szkół Artystycznych z Zakopanego (w razie niepogody koncert w MDK przy ul. Reymonta 18).

W KSIĘGARNI „HETMAŃSKIEJ” (Rynek Główny 17) – dziś o godz. 15 spotkanie z Romą Ligocką – autorką „Dziwaczynki w czerwonym płaszczyku”.

W „DWORKU BIAŁOPRĄD-NICKIM” (ul. Papiernicza 2) 30 bm. o godz. 15 (sala teatralna) spotkanie z cyklu „Bajkowe niedziele” – „Złota rybka” – adaptacja bajki A. Puszkina, z oryginalną scenografią, w wykonaniu ART-RE Studia Małych Form Teatralnych.

POKAZ KULINARNY przed EMPiK-iem – risotto dla 1000 osób (róg Rynku Głównego i ul. Siennej) – związany z promocją książki P. Bikonta i R. Makłowicza „Listy pieczętowane sosem, czyli gdzie karmić najlepiej w Polsce. Przewodnik” – 30 bm. o godz. 13.30; o godz. 14.30 autorzy spotkają się z czytelnikami i będą podpisywać książkę.

OTWARCIE WYSTAWY RZEŹBY w drewnie Ryszarda Turka – 30 bm. o godz. 10.30 w dolnym kościele w parafii Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich. Wystawę będzie można oglądać w niedzielę października w godz. 10.30 – 14 oraz od godz. 17 do 17.30.

W RYNKU GŁÓWNYM – 30 bm. w godz. 16 – 21 impreza zorganizowana przez UPC Telewizję Kablową z okazji 10-lecia działalności w Krakowie. Od godz. 16 do 17.30 konkursy dla dzieci, o godz. 17.30 występ Krzysztofa Piaseckiego, Stanisława Zygmunt i Grzegorza Halamy, o godz. 18.40 koncert Maryli Rodowicz, a o godz. 20.15 zagra zespół Leszcze.

W CENTRUM KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „MOLIERE” (ul. Szewska 4) – dziś o godz. 20.30 taneczne wieczory w Molierze. 30 września o godz. 11.30 bajka „Trąbalscy zapominalscy”.

W PIWNICY „PIEC/ART” (ul. Szewska 12) – 30 bm. o godz. 20.30 koncert specjalny – wystąpi Adam Pierończyk & Gary Thomas „Digivoo” (Gary Thomas, A. Pierończyk, Gunnar Geise, Maurice De Martin, Tadeusz Studnik).

Każdy jest trochę niewierzący...

Spotkanie z ks. Mieczysławem Malińskim

Po każdej niedzielnej mszy św. odprowadzanej o godz. 10.30 i 12 w kościele ss. Wizek przez ks. rektora Mieczysława Malińskiego w zakrystii ustawia się długa kolejka. Miłośnicy jego książek chcą je nie tylko kupować i czytać, ale zdobyć dedykację znakomitego autora i zamienić z nim choćby parę słów.

Najbliższą okazją do tego będzie spotkanie z ks. Malińskim, które rozpocznie się w niedzielę o godz. 20 u „Moliera” przy ul. Szewskiej 4.

– Będę tam podpisywał moją najnowszą książkę opublikowaną przez wydawnictwo WAM – „Katechizm dla niewierzących”. Nie jest on, jak mogłoby się wydawać, przeznaczony dla ateistów, lecz dla wszystkich. Bo przecież każdy człowiek jest trochę niewierzący... My jesteśmy wciąż to tu, to tam – mamy białe plamy na naszej wierze. Te nasze braki w wierze są jednoznaczne z brakami w miłości... „Katechizm dla niewierzących” porusza szeroką paletę zagadnień – napisany jest ku pogłębieniu wiary i analizie swego wnętrza – mówi ks. Maliński. – Książka będzie w sprzedaży w księgarniach m.in. przy ul. Kopernika, Wiślniej, Stolarskiej, Sławkowskiej... Druga najnowsza – to bajka bogato ilustrowana pt. „Pomyłka Lucyfera” – książeczka jeszcze „ciepła”, wyrwana z drukarni.

W niedzielny wieczór przy ul. Szewskiej dostępne też będą inne tegoroczne pozycje, jak np. trzeci tomik, wydanego przez Jagiellonię, „Odkrywania świata” pt. „Ożywieni duchem”, „Zanim uderzy dzwon”, najkrótsze kazania, reportaże „Kilka dni w Ziemi Świętej – życie całe”, „Terra” – bajki nie tylko dla młodzieży, modlitewnik dla młodzieży „Abba” i dla dorosłych – „Modlitwa na każdy dzień” – rok C. W druku jest już rok B tego modlitewnika (rok A ukazał się już przed kilkoma laty).

A co jeszcze znajduje się w druku lub projekcie? – Za kilka tygodni powinny się ukazać bajki „A może to było tak”. Złożone do druku są „Rekolekcje kosmiczne”, a skończone, na razie w domu, „Zagadki Ewangelii” i „Przed bierzmowaniem” – zapowiada ks. Maliński.

Oczywiście spotkanie będzie okazją nie tylko do zyskania cennego podpisu, ale również do zadawania pytań i wymiany poglądów z autorem ponad 100 książek przeznaczonych dla czytelników wszystkich pokoleń.

(BAR)

Profilaktyka dla wszystkich

Zdrowy Kraków

– Bardzo ważna jest dla nas promocja ochrony zdrowia – twierdzi Jacek Kukurba, dyrektor Małopolskiej Regionalnej Kasy Chorych. – *Każdy powinien myśleć o profilaktyce wtedy, gdy jeszcze jest zdrowy a nie wtedy, gdy dolegliwości zmuszają go do udania się do lekarza. Dziś i w niedzielę w ramach promocji ochrony zdrowia MRKCh oraz Urząd Miasta Krakowa organizuje akcję „Kraków – zdrowe miasto”.*

Dziś między godz. 13.30 a 17 na stadionie lekkoatletycznym KS Cracovia w turnieju o Kryształową Piłkę – puchar dyrektora MRKCh walczyć będą drużyny UMK, MRKCh, Szpitala im. L. Rydygiera oraz Telewizji Kraków. W niedzielę na Rynku Głównym przy ko-

ściele św. Wojciecha, od godz. 9 do 19, odbędzie się prezentacja kilkudziesięciu krakowskich zakładów opieki zdrowotnej. Zaplanowane są pokazy ratownictwa, a przedstawiciele MRKCh udzielać będą informacji na temat funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej.

Chętni będą mogli skorzystać z bezpłatnych porad kardiologa, psychologa i psychiatry oraz dietetyka. Przewidziane są dostępne dla wszystkich zainteresowanych bezpłatne badania, m.in.: pomiar poziomu cukru, ciśnienia tętniczego, usg tarczycy, spirometria. Prezentowane będą również największe zagrożenia dla zdrowia oraz sposoby zapobiegania im.

(SIE)

Muzyczna baśń fantasy w STU

Naszyjnik z wodą w tle

Córkom bogini piękności Afrodyty – Harmonii i Antiope groziło według przepowiedni niebezpieczeństwo – jedną chronił naszyjnik matki, drugą zostawiła ona na dworze króla Taurosa. A potem, jak to w takich opowieściach bywa, doszło do zamiany dzieci. A jest jeszcze królewski syn ukryty w Szkole Muz. I fatum ciążyące nad rodem Taurosa... Tak zawiązuje się akcja „Cudownego naszyjnika” – familijnej baśni muzycznej, której premiera odbędzie się jutro w Teatrze STU. Po czym będzie grana do południa w dniach, kiedy na scenie tej wystawiany jest „Hamlet”, bo to właśnie w jego scenografii, autorstwa Macieja Rybickiego, rozgrywa się ta sięgająca świata mitów greckich opowieść. Dzięki specjalnej aparaturze (jej montaż trwa dwa dni i tyleż demontaż) i dzieci zobaczą niecodzienne w teatrze efekty specjalne z prawdziwą wodą włącznie, do której Posejdon będzie wciągał ofiary.

Dodajmy, że piękne kostiumy zaprojektowała Dorota Ogonowska, a nad całością inscenizacji czuwał Krzysztof Jasiński, wspierając Grzegorza Suskiego, który w „Cudownym naszyjniku” jest reżyserem, choreografem, autorem muzyki i aktorem.

Premiera jutro o godz. 11, po czym spektakl będzie grany 1, 2 oraz 16, 17 i 19 października.

(WAK)

Różowo od wrzósów, wesoło od ptaków

Rozkrzyczane 5 tys. zł

Centrum Targowe Chemo-budowy Kraków zazieleniło się od iglaków, zaróżowiło od wrzósów i zatętniło życiem od radosnych krzyków wielobarwnych papug. Od wczoraj przy ul. Klimeckiego 14 trwają poczwórne targi: Jesienna Wystawa Ogrodnictwa, IV Targi Leśnictwa Forestexpo 2001, Wystawa Maszyn i Urządzeń do Obróbki Drewna oraz III Targi Zoologiczne.

Palma w ogrodzie

Narcyzy, hiacynty i tulipany można kupić na targach już od 60 gr za sztukę. Jeśli dobrze się porozglądać, można trafić na naprawdę rzadkie odmiany (cebulka czarnego tulipana kosztuje tylko 1 zł). Zwiedzający chętnie kupują wrzószy (3 zł) oraz rośliny upiększające ogród także zimną (np. ozdobna kapusta odporna na mróz – 4 zł, golteria kwitnąca od września do lutego – 5 zł). Targi dominowały jak zwykle iglaki. Małe świerki, tuje, jodełki kalifornijskie, jałowce i cyprysiki można kupić już za około 10 zł. Są też duże, specjalnie szczepione, kilkumetrowe okazy drzew gotowe do posadzenia (220 – 280 zł). Między akcją kulistą i klonami w różnych odmianach, uwagę zwracają rozłożysta katalpa oraz specjalnie hartowana palma. Egzotyczne drzewa są specjalnie przygotowywane w szkółce, aby mogły przetrwać nasze srogi zimy. Palma wytrzyma je temperaturę minus 10 – 12 st. C, ale są sposoby jej zabez-

Fot. Wacław Klag

pieczania przed większym mrozem.

Zamiast psa lub kota

Na stoiskach targów zoologicznych królują akcesoria dla zwierząt: zabawki, środki do pielęgnacji, odżywki, karma. Nie sposób przejść obojętnie obok rozkrzyczanych papug (ara – 5000 zł, amazonka – 2500–3000 zł, kakadu 4500 zł, a tukan toko – 10 000 zł). – *Hodowanie papug jest chorobą dziedziczną, zaraźliwą, a do tego ludzie nie chcą się z niej leczyć* – mówi właściciel hodowli i dodaje: – *Na Zachodzie panuje prawdziwa moda na gadające ptaki, a kolekcjonerzy są gotowi zapłacić każde pieniądze za niektóre gatunki.* Zamiast psa lub kota można sobie sprawić zatem papużkę (najtańsza

rosella królewska – 200 zł), która jest bardzo towarzyskim zwierzęciem. Taką samą rolę może pełnić mała małpka (roczna, kilkudziesięciocentymetrowa – 3500 zł).

Dla wielbicieli kotów targi są okazją do zakupu oryginalnych kociąt: persów lub egzotyków (ok. 500 zł), dla właścicieli psów do zdobycia cennych informacji dotyczących hodowli, których udzielała członkowie Związku Kynologicznego. Warto wiedzieć, że dzisiaj (10 – 14) na stoisku Towarzystwa Ogrodnictwa można uzyskać fachowe porady z kwaciarstwa, a w niedzielę w tym samym miejscu (10 – 14) – porady z zakresu ochrony roślin. Targi trwają do jutra, od godz. 10 do 17. Bilet wstępu kosztuje 2 zł.

(EP)

Będą także róże

Aleja już, schody za miesiąc

Za parę dni nastąpi odbiór prac remontowych w alei Róż. - To kwestia najbliższych dni. Prace przy nawierzchni zostały już zakończone - mówi Andrzej Zaborski, wicedyrektor Zarządu Dróg i Komunikacji. Do wykonania pozostaną reflektory punktowe, które oświetlać będą aleję oraz nasadzenia róż w specjalnych klombach.

O ile remont alei Róż zakończy się za parę dni, to do końca października potrwać prace przy wymianie nawierzchni schodów wokół placu Centralnego. To zadanie zostało włączone do robót na wniosek mieszkańców. Schody oraz po-

desty przy budynkach zostaną naprawione i wyrównane.

Dzielnica XVIII przyjęła niedawno uchwałę o przekazaniu 250 tysięcy złotych - zaoszczędzonych przy przetargach - na dokończenie robót przy al. Róż. Jeśli taka dotacja okaże się możliwa, to z tych pieniędzy sfinansowany zostanie zakup ławek oraz być może ozdobnych kandelabrow, które są przewidziane w projekcie.

Gmina wystąpiła do instytucji sąsiadujących z aleją Róż, czy nie zechciałyby wspomóc finansowo inwestycji miasta. Jednak żadna do tej pory nie zadeklarowała pomocy.

(WT)

Do końca października zakończone zostaną prace przy remoncie schodów wokół placu Centralnego

Fot. Anna Kaczmarz

Już nie ma miejsc

Genetyczne badanie

Od 1 października, czyli już od poniedziałku, w 17 polskich miastach kobiety, zagrożone dziedzicznym rakiem piersi, będą mogły wykonać - po raz pierwszy w Polsce - bezpłatne badanie genetyczne. Pomysłodawcą i fundatorem badań dla 5 tys. kobiet jest redakcja „Twojego Stylu”, która przeznaczyła na ten cel pół miliona złotych.

Badania genetyczne to jedyny dostępny współczesnej nauce sposób wykrywania zagrożenia rakiem i zapobiegania mu. Powinny być wykonane u wszystkich kobiet, które mogą być nosicielkami uszkodzonego genu, a więc u tych, których matka, siostra lub ciotka ze strony ojca przed 50. rokiem życia zachorowały na raka piersi lub raka jajnika. Jednak kasy chorych nie mają na ten cel pieniędzy. Badanie może ujawnić uszkodzony gen BRCA1, odpowiedzialny za chorobę, a lekarz może zaproponować odpowiednie leczenie.

W Krakowie wyznaczono dwa miejsca, gdzie kobiety mogą się przebadzać za darmo. Są to przychodnia badania sutka Szpitala Uniwersyteckiego oraz poradnia genetyczna w Instytucie Onkologii przy ul. Garncarskiej. Jednak w obu tych miejscach już 28 września wszystkie miejsca były zarezerwowane.

ne. Na listy zapisano po 250 osób. Oznacza to, że kobiety, które zgodnie z szeroko propagowaną akcją „Twojego Stylu” przyjdą się zapisać na badanie w poniedziałek, zostaną odesłane z kwitkiem.

Zainteresowanie kobiet badaniem jest ogromne. Receptjonistki w obu tych miejscach w Krakowie po prostu odłożyły wczoraj słuchawkę, telefon nie przestawał dzwonić, a mogły jedynie informować o tym, że miejsc już nie ma. Łatwo sobie wyobrazić rozczarowanie tych pań, które zgodnie z zapowiedzią „Twojego Stylu” spróbują się zapisać na badanie w październiku.

Jak dotąd, badań genetycznych piersi w żadnej z tych dwóch placówek w Krakowie nie wykonywano. W związku z dużym zainteresowaniem być może w przyszłości badania będą kontynuowane - już, niestety, odpłatnie. Dziś jeszcze nie wiadomo, ile to powinno kosztować, ale na pewno nie będzie to tanie. Obecnie, jak wynika z wyliczenia (pół miliona złotych na badanie 5 tys. kobiet), badanie jednej kobiety kosztuje 500 zł, a jest to cena zaniżona, bowiem lekarze ze szpitala Uniwersyteckiego Ośrodka Nowotworów Dziedzicznych i z innych poradni genetycznych wykonują je ze znaczną zniżką.

(E)

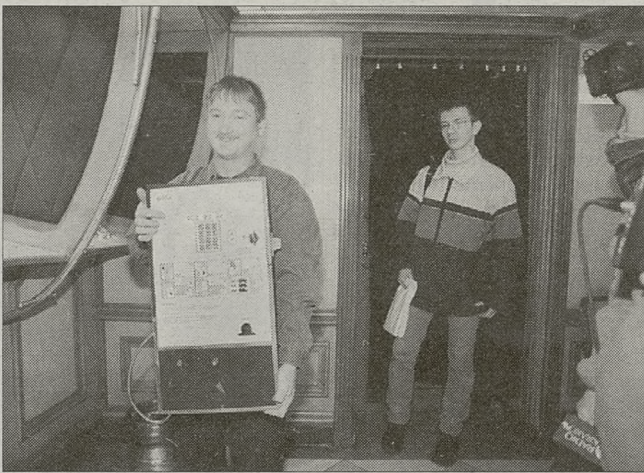
Ostatni - zdjęty

Aparaty były drogie w utrzymaniu, brakowało do nich części

Symbolicznego demontażu „ostatniego” publicznego aparatu telefonicznego na żetony dokonano wczoraj w oddziale Telekomunikacji Polskiej SA w Rynku Głównym. Automat przekazano krakowskiemu Muzeum Inżynierii Miejskiej.

- Kończy się era automatów na żetony. Były one drogie w utrzymaniu, brakowało do nich części zamiennych, nie opłacało się ich już remontować. W Krakowie pozostało jeszcze kilka automatów na żetony. Od poniedziałku nie będą one już aktywne. W ich miejsce pojawią się telefony na karty magnetyczne i chipowe - mówi Witold Rataj, rzecznik TP SA w Krakowie.

Nie wyklucza, że TP SA zastąpije automaty na monety. - Na przeszkodzie stoi jednak fakt, że takie aparaty na pewno systematycznie byłyby okradane. Doświadczył tego nie tak dawno nasz konkurent, który musiał zrezygnować z idei montowania telefonów na monety w miejscach publicznych. Mają one jedynie szansę bytu w siedzibach jakichś instytucji - twierdzi. Przypomina, że od poniedziałku do końca roku w placówkach TP SA żetony wymieniane będą na karty telefoniczne (jeden żeton to jeden impuls). Tylko w przypadku niewielkiej liczby żetonów, któ-

Demontaż „ostatniego” publicznego aparatu telefonicznego na żetony

Fot. Anna Kaczmarz

rych nie starczy na całą kartę, Telekomunikacja będzie zwracać pieniądze.

Od najbliższego poniedziałku z użycia mają być wycofane również magnetyczne karty 50- i 100-jednostkowe. Nie cieszyły się one zainteresowaniem klientów, ponadto były często podrabiane przez oszustów. Wspomniane karty będzie można wymieniać do końca roku w placówkach TP SA na karty chipowe lub magnetyczne 25- i 10-impulsowe (te ostatnie pojawić się mają w obiegu w połowie paździer-

nika). - Uwzględniając głosy naszych klientów postanowiliśmy, że osoby, które zakupiły karty 50- i 100-impulsowe korzystać będą mogły z nich (w niebieskich aparatach) do końca października - informuje rzecznik Rataj.

Obecnie w Krakowie zainstalowanych jest 846 niebieskich aparatów na karty magnetyczne, 937 - szarych automatów na karty zarówno magnetyczne, jak i elektroniczne (chipowe) oraz 209 nowoczesnych aparatów na karty chipowe.

(KRM)

Laur Elegancji dla Pierwszej Damy

Włoscy styliści skupieni wokół znanego projektanta Vinicio Pajaro przyznali statuetkę Laur Elegancji Jolancie Kwaśniewskiej. Pretekstem do wręczenia Pierwszej Damie zaszczytnego tytułu stała się wczorajsza uroczysta Gala Elegancji w Teatrze im. Słowackiego. Włoski kreator zaprezentował krakowskiej publiczności, jako jedynej w Polsce, swoją bardzo udaną kolekcję 2001/2002 haute couture.

- Pani prezydentowa jest nie tylko symbolem elegancji i szyku, jest również kobietą elegancką od wewnątrz - mówił Vinicio Pajaro. Włoski projektant od 5 lat wspiera działalność charytatywną Pierwszej Damy. Podczas gali Fundacja Jolanty Kwaśniewskiej „Porozumienie bez Barier” zbierała pieniądze dla dotkniętej klęską powodzi wsi Łukowica k. Limanowej. 15 tys. zł na ten cel przekazał na ręce pani prezydentowej dyrektor Teatru im. Słowackiego. - Choć minęło już sporo czasu, ważne, abyśmy nie zapomnieli o tych strasznych tygodniach i ludziach, którzy wówczas bardzo ucierpieli - mówiła Jolanta Kwaśniewska.

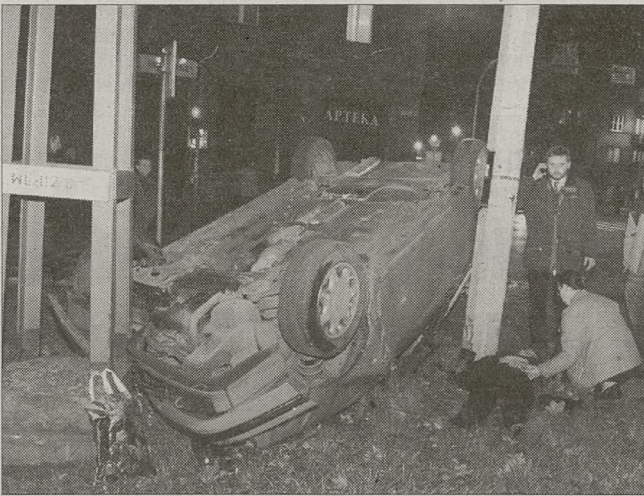
(EP)

Fot. Anna Kaczmarz

Na ulicy Dietla

Seat na dachu

Fot. Anna Kaczmarz

Wczoraj, przed godziną 21, doszło do poważnego wypadku na skrzyżowaniu ulic Starowiślniej i Dietla.

Ze wstępnych informacji wynika, że jadący ulicą Starowiślną (od strony Poczty Głównej) seat ibiza uderzył w podążającego ul. Dietla (w kierunku mostu Grunwaldzkiego) terenowego forda. Uderzenie było tak silne,

iż kierowca seata stracił panowanie nad pojazdem, który przewrócił się na dach, a następnie uderzył w słup sieci trakcyjnej.

W wypadku poważnych obrażeń ciała doznał kierowca seata ibizy; rannego zabrano pogotowie ratunkowe. Pojazd terenowy ma „tylko” wgnieciony bok.

(J.ŚW)

Z kroniki wypadków

Wczoraj w Krakowie doszło do dwóch potrażeń pieszych - na ulicy Fatimskiej - około godz. 14.25, a pół godziny później na al. Jana Pawła II. W miejscowości Domiaraki (koło Słomnik) doszło do zderzenia trzech samochodów. Ranna została jedna osoba. Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło wczoraj pomocy 90 pacjentom. Policja Drogo wa interweniowała na terenie miasta i powiatu w 3 wypadkach i 47 kolizjach.

(BAR)

Kiermasz Akademicki

30 września i 1 października, w godz. 10 - 17, na ul. Gołębiej (w rejonie skrzyżowania z ul. Jagiellońską) staną stoiska Kiermaszu Akademickiego. Udział w kiermaszu wezmą m.in.: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Wydawnictwo UJ, księgarnia „Interbook”, Księgarnia Akademicka, Wydawnictwo „Mikom”, Instytut Języka Polskiego PAN, Społeczny Instytut Wydawniczy „Znak”. Swoje wydawnictwa prezentować będzie także Instytut Geografii UJ.

- Będzie można nabyć podręczniki akademickie, lektury, słowniki, literaturę poplarnonaukową i specjalistyczną. Na kiermaszu pojawią się także stoiska jednego z operatorów telefonii komórkowej oraz banku - mówi Wojciech Marchwica, kierownik Ośrodka Informacji i Promocji UJ. Jak dodaje, równoległe z kiermaszem trwać będzie giełda używanych podręczników akademickich.

(KRM)

Anioły w filharmonii

Krakowski Dom Wydawniczy „Rafał”, z okazji swych imienin, czyli święta archaniołów - Michała, Rafaela i Gabriela - zaprasza na koncert „Śpiewajmy Aniołom”, który odbędzie się jutro o 17 w Filharmonii Krakowskiej. Wystąpią: 80-osobowy chór dziecięcy z krakowskiej parafii św. Józefa „Dzieci Artura”, Jan Budziaszek (Skaldowie) z zespołem kleryków Wyższego Seminarium Duchownego Księży Michałitów z Krakowa „Michael”, były wokalista grupy Dżem - Jacek Dewódzki z grupą „Przyjaciecie” oraz zespół Stare Dobre Małżeństwo i Antonina Krzysztoń. Koncert poprowadzi ks. Artur Stanowski. Bilety w cenie 25 zł do nabycia w kasie Filharmonii Krakowskiej.

(GZL)

Sport na 10-lecie

30 września Dzielnica V zaprasza wszystkich krakowian do obiektów sportowych WKS Wawel przy ul. Bronowickiej 5. Z okazji 10-lecia istnienia dzielnic pomocniczych miasta radni postanowili zorganizować imprezę pod hasłem „Sport i rekreacja”. Od godz. 14 rozpoczyna się zawody lekkoatletyczne, będzie też koszykówka, tenis ziemny, bieg na orientację oraz rozmaite gry rekreacyjne. Krakowianie mogą zgłaszać swój udział bezpośrednio przed zawodami. Zawody potrwać do godz. 16 (rozgrywki tenisowe do godz. 18). O godz. 16 dla uczestników wystąpi zespół „Dzieci Krakowa” z MDK „Dom Harcerza”.

(WT)

ZGŁOSZENIE DO KONKURSU

„HERMES 2001”

Zgłaszam kandydaturę firmy:

Zgłaszający:

Adres:

Kupony prosimy wysyłać na adres:
1. Krakowska Kongregacja Kupiecka, ul. Garbarska 14, 31-131 Kraków
2. Redakcja „Dziennika Polskiego”, ul. Wielopole I, 31-072 Kraków

DZIENNIK POLSKI

W powiatach:
krakowskim
miechowskim
myślenickim
proszowickim
wielickim

Pół wieku Muzeum Żup Krakowskich

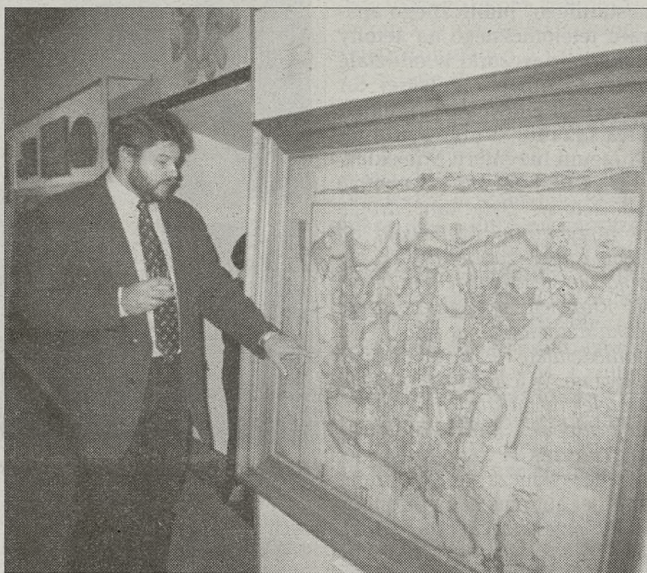
Sesja naukowa i festyn

Wczoraj w Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce odbyła się sesja naukowa „Górnictwo przed stu laty – postęp techniczny i edukacja kadr”. O zagadnieniach związanych z rozwojem górnictwa na ziemiach polskich mówili naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Żup Krakowskich.

Sesja była jednym z punktów obchodów pięćdziesięciolecia istnienia wielickiego muzeum. Przed jej rozpoczęciem otwarto wystawę filatelistyczną, zaś później odbył się wernisaż przygotowanej przez Wojciecha Gawrońskiego i Marka Skubisza ekspozycji „Wieliczka pod berłem Habsburgów”.

Autorzy już we wstępie do towarzyszącego wystawie wydawnictwa zastrzegają, że „...przez 146 lat miasto wraz z kopalnią należało do monarchii Habsburgów. Prawda o tamtych czasach jest bardzo złożona. W warunkach obcego panowania i przysłówowej nędzy galicyjskiej obserwowujemy liczne zjawiska pozytywne: rozbudowę miasta, postęp techniczny w salinach, początek samorządności, polonizację i rozwój szkolnictwa, działalność licznych organizacji i stowarzyszeń patriotycznych.

W panoramie współczesnej Wieliczki dominują charakterystyczne obiekty architektoniczne: kościół św. Klemensa, zabudowa Rynku Górnego i Dolnego, magistrat, dawna Szkoła Górnicza, budynki szybów: Daniłowicza, Regis, Górsko i Kingi, wazelnia, cegielnia i szkoła na Zadorach. Wszystkie one zostały wzniesione lub przebudowane w tamtej epoce. Należał do nich

Jeden z współtwórców wystawy, Marek Skubisz, przy mapie obrazującej rozmieszczenie rektu twierdzy Wieliczka

także najstarszy budynek salinarny tzw. Turówka, zburzony w czerwcu 2001 r...”

Wystawa obrazuje dzieje miasta i kopalni w czasach zaborów. Jednym z najcenniejszych eksponatów jest mapa austriackiej twierdzy polowej w Wieliczce z lat 1777-1779. Austriacy utworzyli złożoną z sześciu rektu i dwóch szaniców warownię na wypadek nieuchronnej, jak się wówczas wydawało, wojny prusko-austriackiej, podczas której Polacy za Gdańsk, Toruń i część Wielkopolski chcieli odzyskać krakowskie żupy. Ekspонатów dostarczyli: Muzeum Żup Krakowskich, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Muzeum Narodowe, Zbiory Królewskie na Wawelu, Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Collegium Medicum UJ,

biblioteka Książąt Czartoryskich oraz Paweł Maciukiewicz.

Obie wystawy w wielickim Zamku Żupnym można zwiedzać zarówno dziś, jak i jutro. Także dziś o godz. 18 odbędzie się projekcja filmu „CK Dezertery”, zaś w niedzielę, od godz. 10 na dziedzińcu Zamku Żupnego trwać będzie festyn. Jego największą atrakcją jest przygotowany przez aktorów scen krakowskich, pod kierownictwem dyrektora Teatru Ludowego Jerzego Fedorowicza, wjazd cesarza Franciszka Józefa I na Zamek Żupny, odtworzony w 150-lecie tego wydarzenia.

O godz. 16 rozpocznie się ostatnie tegoroczne „Popołudnie ze Straussem”, w wykonaniu Galicyjskiej Orkiestry Straussowskiej „Obligato”.

Tekst i fot.: (KG)

W Myślenicach

Volvo może wiele

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Myślenicach wzbogaciła się o cenny nabytek: samochód, zbudowany na podwoziu volvo FM 12, z napędem na wszystkie koła oraz licznymi urządzeniami, przydatnymi podczas akcji, służyć będzie jako wóz ratownictwa technicznego oraz chemicznego.

Zamontowana w pojeździe wyciągarka ma siłę 12 ton. W razie zagrożenia ekologicznego urządzenie to ułatwi stawianie zapór na wodach. Dzięki hydraulicznemu żurawowi można będzie wyciągać np. tiry, często wpadające do rowów „zakopianki” (w zależności od długości ramienia ma on udźwig od 3 do 7 ton).

– Ten samochód znacznie usprawni naszą pracę, dzięki niemu mamy sobie radę z wieloma wypadkami bez wzywania pomocy technicznej z Krakowa. Teraz będziemy w stanie obsłużyć 80 proc. wypadków – uważa komendant powiatowy PSP Jan Tajduś.

Volvo zaopatrzone jest także w urządzenie elektryczne i spalinowe o znacznej sile rozprężania, używane m.in. do rozcinania wraków aut. Podczas akcji nocnych przyda się też agregat prądotwórczy. Auto kosztowało 850 tys. zł, znaczną część tej kwoty udało się pozyskać dzięki zaangażowaniu komendanta i sprzyjających mu instytucji. Strażacy testują na razie nowy wóz, do akcji ruszy on w listopadzie. (JBO)

Niewinny prostownik

Mógł spłonąć cały dom!

W budynku mieszkalnym we wsi Strzeżów I w gminie Miechów wybuchł wczoraj pożar.

– Na miejscu stwierdziliśmy, że przyczyną ognia było prawdopodobnie zwarcie instalacji elektrycznej. W wyniku tego zapalił się prostownik do ładowania akumulatorów. Pożar rozprzestrzenił się błyskawicznie. Spłonął samochód volkswagen bus oraz inne urządzenia przechowywane w garażu – powiedział nam rzecznik prasowy KP PSP, mł. asp. Krzysztof Jarno.

Garaż usytuowany jest w budynku mieszkalnym, w garażu przechowywano także butle z acetylenem. Istniało więc poważne zagrożenie eksplozją i pożaru całego domu. Na szczęście strażacy byli na miejscu już po trzech minutach. Podano intensywny prąd piany gaśniczej, która skutecznie stłumiła ogień. Butle z acetylenem wyniesiono na zewnątrz i schłodzono.

Przed przybyciem zastępu JRG oraz samochodu operacyjnego, współwłaściciel domu sam próbował opanować pożarową katastrofę. Nie na wiele to się zdało; gaszący doznał poparzeń kończyn górnych, dolnych i części tułowia. Straty oszacowano wstępnie na 30 tys. zł.

(WOJ)

Sąd Rejonowy dla MiG Świątniki Górne

Mieszkańcy wybrali Wieliczkę

Na wczorajszej sesji Rady Miejskiej w Świątnikach Górnych radni jednogłośnie podjęli uchwałę w sprawie przeniesienia Wydziału Ksiąg Wieczystych i Wydziału Cywilno-Karnego z Krakowa do Wieliczki. Decyzja rady była poprzedzona wcześniejszymi konsultacjami przeprowadzonymi z mieszkańcami tworzących gminę sołectw: Olszowic, Wrząsowic, Ochajna i Rzeszotar oraz Świątnik Górnych, którzy opowiedzieli się za takim rozwiązaniem.

W części obrad dotyczącej głosowania nad tą uchwałą uczestniczyli również: prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Tomasz Wołek, wiceprzewodniczący Wydziału Zamiejscowego Ksiąg Wieczystych w Skawinie dla Krakowa Podgórze sędzina Maria Zawadzka oraz dyrektor administracyjny Sądu Okręgowego Andrzej Pęcak. – Sąd bliski człowiekowi to taki, który nie tylko leży blisko, ale przede wszystkim szybciej załatwia sprawy. Powstanie wydziałów zamiejscowych Sądu Rejonowego dla Krakowa Podgórze w Wieliczce, gdzie wielkim

wysiłkiem samorządu oddano niedawno nowy budynek, te gwarancje daje – powiedział Tadeusz Wołek.

Jak poinformował, są plany utworzenia w Wieliczce samodzielnej jednostki, czyli Sądu Rejonowego. Na razie jest tam Wydział Ksiąg Wieczystych, a od stycznia ma powstać wydział cywilno-karny. Prezes zapowiedział też złożenie wniosku do Ministerstwa Sprawiedliwości o utworzenie w Wieliczce wydziału rodzinnego. Jak podkreślił burmistrz Świątnik Jerzy Leszek Batko, długie konsultacje podyktowane były dobrem mieszkańców. Od 17 października sprawy kolegów ds. wykroczeń przejmują sądy. Dla mieszkańców tej gminy, gdyby opowiedzieli się za pozostaniem przy Krakowie, wiązałoby się to z wyjazdami w drobnych sprawach aż do Nowej Huty. Sąd w Wieliczce ma dobrą lokalizację, niejako po drodze ze Świątnik do tego miasta. Są też podjęte rozmowy z władzami Wieliczki o uruchomieniu dodatkowego połączenia komunikacyjnego między tymi miastami.

(WR)

Dom bez koksu

Rozmowa z BARBARĄ ZIĘBĄ, dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w Łyszkowicach

Informowaliśmy już nie raz o trudnej sytuacji finansowej Domu Pomocy Społecznej w Łyszkowicach: Malejące dotacje dla tej placówki spowodowały, że pogorszyła się jakość usług świadczonych pensjonariuszom.

– Czy w ostatnim czasie pojawiły się jakieś symptomy poprawy sytuacji?

– Raczej nie, wszystko jest po staremu. Powiedziałabym nawet, że jest gorzej. Przede wszystkim brakuje nam pieniędzy. Nie mamy ani złotówki na koks, a zapas opału, zgromadzony na placu, wystarczy na 3 tygodnie. Nie widać też możliwości pozyskania pieniędzy na ten cel. Za prąd też w tym miesiącu nie będziemy mogli zapłacić.

– W jaki sposób te kłopoty odbijają się na pensjonariuszach, osobach upośledzonych umysłowo?

– Od wielu miesięcy postępuje pogarszanie warunków, w jakich się znajdują: nie otrzymują tego, co dostawali 3-4 lata temu. Jeżeli nie uczestniczą w życiu społecznym tak, jak uczestniczyli wcześniej, to musimy mówić o pogorszeniu warunków ich życia w domu. Jeżeli stan zatrudnienia jest mniejszy niż 3 lata temu, to automatycznie jakość świadczonych usług musi spaść. W tej chwili w DPS przebywa 130 osób.

– Mimo problemów w jednym z budynków rozpoczyna się remont...

– Półtora roku temu otarliśmy się o katastrofę budowlaną, dlatego musieliśmy zdobyć pieniądze na przeprowadzenie niezbędnych prac. Dzięki zarządowi powiatu i Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie udało się pozyskać 55 tys. zł

z PFRON. Uzupełniliśmy tę dotację pieniędzmi z naszego budżetu i 30 tys. zł od wojewody. Za to możemy rozpocząć remont oddziału pierwszego, gdzie przesunął się strop i gdzie osoby niepełnosprawne mają duże kłopoty z poruszaniem się. Niestety, na przeprowadzenie wszystkich prac środków nam nie wystarczy.

– W domu działają Warsztaty Terapii Zajęciowej.

– W warsztatach bierze udział 20 osób i planujemy tę grupę powiększyć. Być może nowe przepisy prawne dadzą nam taką możliwość. Jest rozporządzenie mówiące, że w pierwszej kolejności będą mogły powiększyć się warsztaty, które mają do 25 uczestników, i te, które są jedne w powiecie. Obydwa te warunki spełniamy. Jeśli PFRON weźmie to pod uwagę, mamy duże szanse.

– Warsztaty są jednak finansowane z innych funduszy i ich uczestników kłopoty finansowe domu nie dotyczą.

– Koszty obsługi jednego uczestnika warsztatów są mniej więcej na poziomie dotacji, jaką dostajemy na utrzymanie każdego mieszkańca domu. Tymczasem opieka nad osobą przez 8 godzin dziennie – jak to jest w WTZ – a opieka całonocowa to duża różnica. Pensjonariusze zażywają leki, potrzebują czystej pościeli itp. Faktycznie, w stosunku do uczestników warsztatów są pokrzywdzeni. Wystarczy powiedzieć, że na wyżywienie jednego mieszkańca możemy dziennie przeznaczyć 3,58 zł. Mimo to każdy dostaje śniadanie, kolację i dwudaniowy obiad.

(ALG)

Myślenice

Dziury do łatania

Przygotowania do kapitalnego remontu ul. Kazimierza Wielkiego w Myślenicach trwają. Na dziurawą i prowizorycznie łataną jezdnię od dawna narzekają zmotoryzowani, którzy wjeżdżają do miasta od strony Dolnego Przedmieścia.

W ostatnich dniach rozpoczęto modernizację nawierzchni na odcinku kilometra (od skrzyżowania z drogą wiodącą do Dobczyc w stronę centrum miasta). Prace wykonuje gospodarstwo pomocnicze, działające przy Zarządzie Dróg Powiatowych. Inwestycja ma być zakończona na początku przyszłego miesiąca.

(JBO)

Powiat krakowski

Sami odśnieżają

Osiem spośród 17 gmin w powiecie krakowskim podpisały porozumienie z Zarządem Dróg Powiatu Krakowskiego w sprawie przejęcia w najbliższym sezonie zimowym utrzymania łącznie 305 km dróg powiatowych: Skawina, Krzeszowice, Słomniki, Igołomia-Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice-Przeginia, Czernichów i Sułoszowa.

W pozostałych gminach drogi utrzymywać będą firmy wyłonione w drodze przetargu ogłoszonego przez ZDPK (odbędzie się 16 października). Na terenie powiatu krakowskiego ZDPK zarządza 685 km dróg.

(ETYZ)

Charsznica

Przykład idzie z góry

Dobry przykład powinien iść z góry. A jeśli idzie od samego gospodarza gminnych włości, to wszystko wydaje się w porządku.

Kapustę wójta Charsznicy Jan Zebraka można kupić nawet w Australii. Dowiadujemy się o tym od mieszkających tam polonusów. Kapustę, której dostawcą jest wójt Jan Zebrak, produkuje eksportowa firma „Cracovia”. Zresztą nie tylko w krainie kangurów charsznicka kapusta ma wielkie wzięcie. Kapustę wójta i między innymi „króla kapusty sezonu 2001/2002” Henryka Raja z Uniejowa-Kolonii można nabyć w Anglii, Francji, Ameryce, a nawet w Argentynie. Uprawa, produkcja i zbyty jak w globalnej wiosce...

(WOJ)

Informator
Podręczny

LOT CATERING
Sp. z o.o.
PROFESJONALNA OBSŁUGA
• bankietów
• przyjęć okolicznościowych
• prowadzenie stołów
• pracowników
Ceny konkurencyjne
tel. (012) 285 52 61

FESTYNY
dla firm do 1500 osób
WESELA
małe do 70 osób
Tel. 415-13-91, 0601-43-15-80
www. ABIZA. Kraków. pl

DWÓR
• wesela • przyjęcia okolicznościowe
• konferencje • bankiety
PROMOCJA
z możliwością noclegów organizuje XIX-wieczny Dwór
Kraków, Podgórze 30, rezerwacje tel. 262-21-97

ZESTAWY KANAPKOWE
Na każdą okazję...
na przyjęcia, bankiety,
imprezy okolicznościowe,
konferencje, przyjęcia rodzinne, itp.
• Szeroki wybór kompozycji smakowej
• ekspresowa i pewna dostawa
• zestawy promocyjne
Tel. 422 24 68 fax 423 10 99
Dostawa na terenie Krakowa gratis

DOM MODY ŚLUBNEJ „MADONNA”
Kolekcja francuska, wiedeńska
w sumie ponad 200 modeli
w różnych rozmiarach.
Kraków, Floriańska 39
Tel. (012) 429-53-28, 422-24-00.

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW
„Brzydkie Kozatko”
© (012) 269-35-49
OFERUJE
Duży wybór samochodów osobowych i dostawczych.
Najniższe ceny w Krakowie.
już od 29,95 netto za dobę
AUTO CENTRUM
E. MEISEL & A. KOSTECKI
Kraków ul. Łagiewnicka 48

HOTEL DLA PSÓW I KOTÓW
„PSIA KOŚĆ”
mgr inż. Tomasz Czaplak
zootechnik
Lednica Górna 30,
tel. 278 62 95, 0601 51 88 95

OGÓLNOPOLSKA INFORMACJA MEDYCZNA
94-39
GOSPODARCA
94-34
Internet http://www.coit.com.pl

GABINET WETERYNARYJNY HELP
Lek. Wet. Seydou Zan Diarra
Kraków, Gdynia 11a, tel. 636-02-06
w godz.: 9-20; sob. 9-16; niedz. 10-13
www.propozycje.pl/help; email: s.diarra@chello.pl
BADANIA LABORATORYJNE
USG • EKG • zdjęcia RTG
Chirurgia, ortopedia, dermatologia,
okulistyka, położnictwo, ultradźwię-
kowe usuwanie kamienia naczyniowego
salon piękności psów
Sprzedaż karm:
„Eucanuba”, „Royal”, „Advance”
Opakow. 10 i 15 kg. Dowóz gratis

CUKIERNIA MICHAŁSCY
poleca
→ **TORTY PIĘTROWE** → **OKOLICZNOŚCIOWE**
→ ciasta, ciastka bankietowe
→ kanapki (z dostawą do domu)
Tel. 012/637-73-35
• pl. Dominikański 1 • św. Tomasza 18 • Budryka 6
• pl. Imbramowski 138 • Makro, Gigant.

Ekskluzywne kanapki
Dostarczamy na konferencje,
przyjęcia okolicznościowe,
szkolenia itp.
292 20 20, 292 29 29
Dostawa na terenie Krakowa gratis!

Restauracja Hotel* Galicya**
Sylwester 2001.
Organizujemy przyjęcia weselne
do 110 osób (terminy jeszcze w tym
roku), przyjęcia okolicznościowe,
konferencje, bankiety.
Lokal klimatyzowany.
Kraków, ul. Rzemieślnicza 4,
tel./fax 012/267-34-20,
012/267-51-33, 0502-072-740.

Kanapki Tartinki „TES”
Koreczki rok. zal. 1991
Dostawa na telefon gratis
Organizujemy przyjęcia,
cocktaile i wernisaże u klienta
tel. 0601 48 50 55
10 LAT TRADYCJI

BAYER GRILL
KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA
IMPREZ OKOLICZNOŚCIOWYCH,
SPOTKAŃ, PIKNIKÓW
www.bayergrill.pl
Tel./fax 012/425-18-79,
0601-43-70-80, 0501-32-10-32.

PRODUCENT SUKIEN WIZYTOWYCH I ŚLUBNYCH
ogłasza
wyprzedaż kolekcji 2001
Wypożyczalnia, ul. św. Getrudy 19/10,
podwórzka za gabinetami lekarskimi
w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰, tel. 411-95-90

Ognisko TKKF „Przyjaciół Konika”
w Krakowie, Fort 49 1/4 „Grębałów”
przyjmuje zapisy na
ZAJĘCIA JEŹDZIECKIE
dla początkujących (szkółka
jeździecka) i zaawansowanych
na rok szkolny 2001/2002.
Rozpoczęcie zajęć
20 września 2001
Zgłoszenia i zapisy tel:
645-46-16, 604-077-669.
Ilość miejsc ograniczona

PŁYWANIE
NAUKA I DOSKONALENIE
DZIECI - MŁODZIEŻ - DOROŚLI
Pływaliś: - A.P. Kraków
- Wisła Kraków
- Aquarius Myślenice
F.H.U. BEMA - MAREK KOSIBA
Kraków, ul. Bielańskiego 15
429 91 37 • 0602 21 31 83

LECZNICA DLA ZWIERZĄT
lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS
Kraków, ul. Szybka 29
(obok placu targowego w Bielicach)
pn. pt. 12⁰⁰-19⁰⁰ sob. 9⁰⁰-11⁰⁰
tel. 0601-47-70-50,
(012) 642-08-49
porady, szczepienia, leczenie,
zabiegi chirurgiczne
Możliwość zamawiania
wizyt domowych

SPECJALISTYCZNA LECZNICA DLA ZWIERZĄT
ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98
pon.-piąt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob.-niedz. 8⁰⁰-14⁰⁰, 16⁰⁰-20⁰⁰
• RTG, laboratorium weterynaryjne
• salon fryzjerski
• specjalistyczny sklep dla zwierząt
Dyżur całodobowy
TYLKO w nagłych wypadkach.

Telefony

ZAUFANIA
PORADNIA PRZECIWAŁ-KOHOLOWA - terapia indywidualna: 658-40-55, 658-35-40, wew. 42
OGÓLNY TELEFON ZAUFANIA: 413-71-33, poniedziałek - piątek (16 - 21). **MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA**: 988 - codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt (10 - 20), (dwa ostatnie piątki każdego miesiąca w godz. 15 - 20 dyżur społeczno-prawny). **TELEFON ZAUFANIA DLA NARKOMANÓW**: 430-61-46 (9 - 18). **TELEFON ZAUFANIA DLA RODZIN NARKOMANÓW**: 412-77-22, poniedziałek - piątek (16 - 19). **TELEFON ZAUFANIA**, choroby weneryczne: 266-09-51, poniedziałek - piątek (9 - 17). **CENTRUM POMOCY OFIAROM PRZESTĘPSTW I PATOLOGII SPOŁECZNYCH - ŚTOWARZYSZENIE „KATON”**, ul. Dominikańska 3/26: 429-55-25 - nieczynne. **TELEFON ZAUFANIA DLA UZALEŻNIONYCH OD JEDZENIA**: 423-20-58 wtorek - czwartek (20.30 - 22.30). **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET**: 422-47-50 - poniedziałki, środy (10 - 13), czwartek (16 - 19), piątek (20 - 24). **POLSKIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD CHOROZYMI ZE STOMIĄ**: 633-33-85, 422-43-78 - codziennie po godz. 20, 431-01-77 - druga i ostatnia środa miesiąca w godz. 14 - 17. **OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82. **TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII**: 421-00-60 czynny w godz. 10 - 11. **OŚRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW**: tel.: 422-28-11, czynny w godz. 15 - 17. **TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHOROZYCH „HOSPICIUM”** - ul. Fatimska 17, tel.: 641-46-55, 641-46-57 - czynne 10 - 14. **INFORMACJA** (automatyczna) o AIDS 958. **TELEFON ZAUFANIA W SPRAWIE AIDS**: 430-61-35 (pon., pt. 17 - 21). **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET PO AMPUTACJI PIERSI** - klub „Amazonki”: 422-99-00 wew. 235 (pon. - pt. 10 - 12.30). **TELEFON ADOPCYJNO-OPIEKUŃCZY** - ul. Piłsudskiego 29, tel.: 422-29-94, pn. 12 - 18, wt., czw. 9 - 18, śr., pt. 9 - 14 (bezpłatna pomoc psychologiczno-pedagogiczna oraz prawno-socjalna). **OŚRODEK ADOPCYJNO-OPIEKUŃCZY TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI**, ul. św. Marka 20/14, tel.: 423-20-20, pon., wt., pt. 10 - 15, śr., czw. 10 - 18. **DOM OTWARTYCH DRZWI**, ul. Różana 5: Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czekają psycholog, pedagog, a jeżeli chcesz - terapeuta i duszpasterz. **OŚRODEK INTERWENCYJNO-MEDIACYJNY KOMITETU OCHRONY PRAW DZIECKA**, ul. Lubomirskiego 21, wt., czw. (15 - 17.30); tel. 430-35-03. **PORADNIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I UZALEŻNIENIA**, ul. Estery 6/1, tel.: 421-95-67 (9 - 16). **ANONIMOWI ALKOHOOLICY**, ul. Dietla 74/6, wtorek, czwartek (18 - 20); tel.: 431-22-48. **CAŁODOBOWY TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN**: 425-57-50. **PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN**, ul. Rozrywka 1, wt. (12 - 18), śr., czw., pt. (8 - 14.30), tel. 411-60-44. **INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA**, os. Złotej Jesieni 1 (Szpital im. L. Rydygiera), tel.: 411-99-99. **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET W CIĄŻY** - 623-73-04 (środy i czwartki godz. 18 - 20). **TELEFON CENTRUM PRAW KOBIET** - tel.: 431-19-94 (wtorki 10 - 14, piątki 17 - 19). **PORADY DLA OSÓB JAKAJĄCYCH SIĘ** - Polski Związek Jakających się (ul. Dunajewskiego 6/21); tel. 422-10-59 pon. 18 - 20. **STOWARZYSZENIE PRZECIW PRZEMOCY W RODZINIE „PROMYK”**, Kraków, ul. Radziwiłłowska 8b, tel.: 421-82-42 (środy i soboty godz. 17.30 - 19.30). **SCHRONISKO DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**, Kraków, os. Krakowiaków 46, tel.: 425-81-70 (dyżury: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, prawnika, psychiatrę). **SZKOŁA RODZENIA** im. dr. J. Dawid Beupré - AWF ul. Jana Pawła II, tel. 646-14-51 - zajęcia dla kobiet w ciąży.

INTERWENCYJNE
URZĄD OCHRONY PAŃSTWA tel. 610-79-43 czynny całą dobę. **POLICJA KRYMINALNA**: Komenda Miejska Policji w Krakowie, ul. Lubicz 21 - Sekretariat KM tel. 412-89-09, 615-26-00, oficer dyżurny KM tel. 615-25-10, 615-25-11, 615-25-12, 997, Telefon Zaufania Wydziału Kryminalnego KM 615-19-97, bezpłatna infolinia 0-800-300-997, KP Proszowice - tel. 386-11-10, 386-18-00, KP Myślenice - tel. 274-37-70. **ZAN-DARMERIA WOJSKOWA**: tel. 613-40-61, czynny całą dobę. **TELEFON DYŻURNY STRAŻY MIEJSKIEJ**: Komenda Straży Miejskiej, ul. Dobrego Pasterza 116, Śródmieście - tel. 411-00-45, 986 - telefon alarmowy (całą dobę), Nowa Huta, os. Centrum C 9 - tel. 680-15-00 (pn. - pt. 7 - 22, sob. 7 - 15), Krowodrza, ul. Stachewicza 3 - tel. 623-96-90 (pn. - pt. 7 - 22), Podgórze Prokocim, ul. Na Kozłowie 25 - tel. 650-07-60 (pn. - pt. 7 - 22), Podgórze Wola Duchacka, ul. Cechowa 19 - tel. 650-42-80 (całodobowy). **URZĄD CELNY** - tel. 429-25-11 (7 - 19). **INSPEKCJA CELNA** - tel. 422-31-50. **SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT** - tel. 429-74-72. **NOCNE POGOTOWIE WETERYNARYJNE** tel. 429-74-72, 429-92-41 (19 - 7, bezpłatne w przypadku bezdomnych zwierząt). **POGOTOWIE WETERYNARYJNE (MIECHÓW)** - tel. 38-317-41 (pon. - sob. 8 - 15), tel. 38-304-60 (po godz. 15). **TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI** - tel. 421-77-72, 421-26-85, fax 429-43-61 (ul. Floriańska 53, pon., śr. - pt. 9 - 15, wt. 11 - 17). **BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH** (al. Śwackiego 20) - tel. 634-42-66 w. 518 lub 633-65-26. **ZIELONY TELEFON** - tel. 421-33-64.

INFORMACYJNE
BIURO NUMERÓW - 913. **INFORMACJA PKP**: komunikacja krajowa i międzynarodowa - 94-36, 422-41-82, 624-54-39, 422-22-48; informacja taryfowa - 624-15-80, 421-86-64. **PKS** - 93-16 (rozkład jazdy w telegazecie TV Kraków, str. 622, 623). **ŚLUSZBA ZDROWIA** - 422-05-11 (dyżury aptek i szpitali - czynny całą dobę). **PRZYTULISKO DLA BEZDOMNYCH im. Brata Alberta**, ul. Kościuszki 22 - 421-85-25. **CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ**, ul. św. Jana 2 - 421-77-87 (poniedziałek - piątek 10 - 19, sobota 11 - 19). **TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA** - 421-91-20 (poniedziałek - piątek 10 - 18). **INFORMACJA TURYSTYCZNA** - 9319 (poniedziałek - piątek 9 - 21, sobota - niedziela 9 - 15). **MIEDZYNARODOWE POŁĄCZENIA AUTOKAROWE** - 423-16-76 (poniedziałek - piątek 9 - 18, sobota 9 - 14). **INFORMACJA MORSKA I PROMOWA** - 422-54-88, 423-09-10 (poniedziałek - piątek 9.30 - 18, sobota 9.30 - 14). **PRZEWÓZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH** - 96-33, 96-88. **MAŁOPOLSKA INFOR-**

MACJA O ŚRODOWISKU, ul. Sławkowska 12 (III p.) - 422-22-64 w. 103. **IZBA INFORMACJI MŁODZIEŻOWEJ**, ul. Basztowa 5 - 429-65-69 (poniedziałek, piątek 10 - 14, wtorek - czwartek 13 - 17) - bezpłatne informacje i porady w zakresie kształcenia, wyboru zawodu, rozwiązywania problemów szkolnych i życiowych, przepisów prawa, problemów zdrowotnych, możliwości spędzania czasu wolnego.
AWARYJNE
STRAŻ POŻARNA - 998. **POLICJA** - 997. **GAZOWE** - 992, 430-70-36 (czynny całą dobę), 430-70-11 (czynny 15 - 7). **DŹWIGOWE** - 411-02-22, 411-53-40, 644-23-08. **ELEKTRYCZNE** Nowa Huta - 644-19-69. **ENERGETYCZNE** Śródmieście - 421-27-49, Krowodrza - 633-06-97, Nowa Huta - 644-12-10, Podgórze - 656-21-55, Miechów - 991 lub 38-303-40 (dyżur całodobowy). **TECHNICZNE** - 648-00-84. **C.O.** - 644-38-46, 658-40-61, 648-41-08. **WODOCIĄGOWE** - 421-20-11, Nowa Huta - 648-28-61, Podgórze - 655-53-98, (okręg miejski) - 422-92-05. **CIEPLNE MPEC** - 993.
POMOC DROGOWA
CAŁODOBOWA: 421-18-21. **CAŁODOBOWA**: 262-01-69, 0501-522-550.
WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW
UL. REYMONTA 22: 637-97-82.
„WIGO”: ul. Bora-Komorowskiego 9, 413-07-16; 0602-634-088.
„WEGA”: ul. Żmujdzka 10a, 411-00-34.
DOSTAWCZE, osobowe: 292-41-09, 0608 454-062
USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o.
Zakłady Pogrzebowe: ul. Rakowicka 35a, tel.: 411-47-76, cm. Podgórski, ul. Wapienna 13, tel.: 656-55-11, obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel.: 411-35-26, cm. Grębałów, tel.: 645-31-61, ul. Pielęgniarek 6, tel.: 632-31-77. Czynne codziennie w godz. 7 - 16, soboty i święta: ul. Rakowicka 35a w godzinach 8 - 14. Realizujemy zasiłki pogrzebowe. Dyżur całodobowy: 411-45-02, 411-45-04.
GRAFII IM. W. BOGACKIEGO (ul. Lubicz 25): Wystawa „Lwów w starej fotografii”. Czynna (do końca października): codziennie 8 - 20.
GALERIA DK „PODGÓRZE” (ul. Krasickiego 18): Wystawa Klubu Hafciarskiego przy Muzeum Etnograficznym „Obrazy haftowane”. Czynna (do 15 października): pon. - pt. 9 - 19, sob. 10 - 13.
GALERIA EKSLIBRISU (DK „Podgórze”, ul. Krasickiego 18/20): Wystawa „Współczesny ekslibris lubelski III”. Czynna (do 14 października): pon. - pt. 9 - 19, sob. 10 - 13.
GALERIA „ARTEMIS” (ul. Starowiślna 21, I p.): W ramach IV Festiwalu „Anioły 2001” - obraz Grażyny Lubaszki „Czas na lemoniadę” (do 5 października). Kolekcja galerii - malarstwo, rzeźba, grafika. Czynna: pon. - pt. 11 - 19, sob. 11 - 15.

Galeria

GALERIA FUNDACJI ŚW. WŁODZIMIERZA (ul. Kanonicka 15): Wystawa współczesnej sztuki ukraińskiej „Art Vision”. Salon „różowy” - polichromia z przełomu XVIII i XIX wieku. Kaplica wg projektu Jerzego Nowosielskiego. Ikony z XVII - XIX wieku. „Malarstwo” - prof. Jerzy Nowosielski. Czynna: czw., pt., sob., niedz. 12 - 16.
GALERIA „KRYPTA U PIJARÓW” (ul. Pijarska 2): Wystawa rzeźby Magdaleny Schmidt-Górry pt. „Genezis”. Czynna (do 30 września): wt. - sob. 13 - 17.
FOTO GALERIA (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa Jana Sławana „Kielecka szkoła krajobrazu”. Czynna (do 30 września): pn. - sob. 9 - 20.
GALERIA HOTELU „ELEKTOR” (ul. Szpitalna 28): Wystawa malarstwa Zofii Korpas (czynna do 1 października).
MINI-GALERIA (ul. Mikołajska 2): Wystawa fotografii

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BUNKIER SZTUKI (pl. Szczepański 3a): „intercity” - wystawa prac czternastu współczesnych artystów polskich i niemieckich. Czynna (do 7 października): wt. - niedz. 11 - 18.
GALERIA KOCIOŁ ARTYSTYCZNY (ul. Mikołajska 6, wejście przez sklep): „Jedno dzieło sztuki” - obraz Soni Zengel. Malarstwo Igora Yelpatova. Czynna: pn. - pt. 11 - 19, sob. 10 - 14.
GALERIA AUTORSKA BROWNISŁAWA CHROMEKO (park Decjusza, ul. Krańcowa 4): Ekspozycja stała. Wystawa malarstwa Kingi Chromy (do 7 października). Czynna: śr. - pt. 12 - 18, sob. - niedz. 11 - 18.
PIANO NOBILE (Rynek Główny 33, I p.): Joanna Jakowlew-Stożek - malarstwo (do 10 października). Czynna: wt. - pt. 11 - 17, sob. 11 - 14.

„Kraków 1900 - Kraków 2000” - Zbigniew Karge, Stanisław Kozioł. Czynna (do 12 października): pon. - pt. 10 - 17.
GALERIA „PALACE” (ul. Starowiślna 13 - Pałac Puge-tów): Ekspozycja stała - wystawa prac Marii Bienkowskiej-Kopczyńskiej, Stefana Rostworowskiego, Marcina Kotpanowicza i Bogdana Klechowskiego. Czynna: pn. - pt. 13 - 18.
GALERIA CENTRUM (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa malarstwa i rzeźby Grupy Integracyjnej w składzie: Dorota Gaudyn-Otowska, Ela Siuda, Łukasz Waśniowski, Sebastian Bar-ski, działającej przy Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas (do 10 października). Wystawa przeglądowa malarstwa Kazimierza Maślowskiego (do 15 października). Czynna: pon. - pt. 8 - 20, sob. - niedz. 10 - 18.
GALERIA „NAFTA” KTF - MUZEUM HISTORII FOTO-

„Kraków 1900 - Kraków 2000” - Zbigniew Karge, Stanisław Kozioł. Czynna (do 12 października): pon. - pt. 10 - 17.
GALERIA „PALACE” (ul. Starowiślna 13 - Pałac Puge-tów): Ekspozycja stała - wystawa prac Marii Bienkowskiej-Kopczyńskiej, Stefana Rostworowskiego, Marcina Kotpanowicza i Bogdana Klechowskiego. Czynna: pn. - pt. 13 - 18.
GALERIA CENTRUM (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa malarstwa i rzeźby Grupy Integracyjnej w składzie: Dorota Gaudyn-Otowska, Ela Siuda, Łukasz Waśniowski, Sebastian Bar-ski, działającej przy Środowiskowym Domu Samopomocy Caritas (do 10 października). Wystawa przeglądowa malarstwa Kazimierza Maślowskiego (do 15 października). Czynna: pon. - pt. 8 - 20, sob. - niedz. 10 - 18.
GALERIA „NAFTA” KTF - MUZEUM HISTORII FOTO-

29 września

sobota

Gabriela, Michała

Dyżury aptek

Ul. Starowińska 77, „Apteka Niebieska”, sobota 8 - 18, niedziela 10 - 15, tel.: 421-24-63, pl. Wolnica 12a, sobota 8 - 20, niedziela 9 - 15, tel.: 430-58-54; ul. Grodzka 26, niedziela i święta 10 - 17, tel.: 432-07-60; ul. Długa 88, tel.: 633-42-90, sobota, niedziela 8 - 23; ul. Dunajewskiego 2, codziennie 8 - 21, tel.: 422-65-04; ul. Dobrego Pasterza 67, sobota 8 - 18, niedziela 9 - 15, tel.: 412-38-88; al. Pokoju 4, (przychodnia) poniedziałek - piątek 8 - 22, sobota 8 - 22, niedziela 8 - 22, tel. 417-11-18.

CAŁODOBOWE: ul. Mogilska 21, tel.: 411-01-26; ul. Estery 6, tel.: 429-40-61; os. Centrum A, bl. 3, tel.: 644-17-36; os. Złotego Wieku 14, tel.: 648-07-64; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Królowej Jadwigi 14, tel.: 425-48-28; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50, ul. Sławka 10, tel. 655-45-00.

KRZESZOWICE, ul. Legionów Polskich 30, MIECHÓW, ul. Szpitalna 3 (po godz. 20), MYŚLENICE, ul. Pardyaka 12, SKAWINA, ul. Popiełuszki 8 (pawilon).

Dyżury szpitali

Sobota

CHIRURGII OGÓLNEJ - Prądnicka 35 (III Klinika Chirurgii CM UJ), CHIRURGII URAZOWEJ - Złota Jesień 1 (Szpital im. L. Rydygiera), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY - Witkowiec, LARYNGOLOGICZNY, UROLOGICZNY - Prądnicka 35 (Szpital im. G. Narutowicza), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Niedziela

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ - Kopernika 21 (II Klinika Chirurgii CM UJ), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), Na Skarpie 66, OKULISTYCZNY - Młodości 10 (Szpital im. S. Żeromskiego), LARYNGOLOGICZNY - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), UROLOGICZNY - Grzegorzewska 18, MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14; tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewoży, całodobowa dożna pomoc ambulatoryjna, amb. chirurgiczne, amb. zabiegów gipsowych, amb. zabiegowe 422-29-99; Centrala: tel. 422-36-00; Lotnisko Balice: Alarmowy: tel. 285-59-99, Linia zwykła: 285-50-89; Teligi 8: tel. 658-59-99; Rynek Podgórski: tel. 656-59-99; Nowa Huta: tel. 644-49-99; Krowodrza, Piastowska 32: tel. 633-39-99, Alarmowy: tel. 633-39-99; Skawina: tel. 999, 276-14-44; Wieliczka: tel. 278-12-89, Alarmowy: tel. 999; Miechów: Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-03-39; Myślenice: tel. 999; Jerzmanowice: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; Niepołomice: tel. 281-19-99; Skąta: tel. 389-19-99; Krzeszowice: tel.

999; Proszowice: tel. 999, Zachorowania i przewoży: tel. 386-21-35.

„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel. 411-13-78. GINEKOLOGIA - 0601-436-669. „FALCK” - całodobowe wizyty domowe, transport medyczny, tel. 96-75.

„LEKARZ” - wizyty domowe specjalistów, tel. 658-49-59 (8-22).

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Augustiańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - lecznica (10-24), 643-53-08.

Bilety okresowe MPK

Ul. Lubicz, ul. Basztowa: codz. 6 - 22 (oprócz pierwszego dnia Bożego Narodzenia i Wielkanocy); tylko bilety: jednorazowe, czasowe, grupowe, tygodniowe, jednodniowe

PUNKTY SPRZEDAŻY KOMPUTEROWEJ

Os. Krowodrza Górka (pętla tramwajowa): pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Ul. św. Wawrzyńca 13: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. godz. 8 - 15

Ul. Kalwaryjska 32: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15 Borek Fałęcki (pętla tramwajowa): pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. godz. 8 - 15

Ul. Polonijna 1: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Ul. Mogilska 15a: pn. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Ul. Podwale (przystanek MPK, naprzeciwko księgarni Domu Handlowego Elephant): pon.-pt. godz. 6.30 - 21.30, soboty, niedziele i święta 8 - 20

Ul. Podwale 3: pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Mistrzejowice (pętla autobusowa): pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Centrum D bl. 7: pon. - pt. godz. 7 - 19, wszystkie sob. 8 - 15

Krakowska antena

Sobota

Radio Alfa

102,40 FM

tel. 285-85-85

Serwisy informacyjne (prognozy pogody): od 7.00 do 20.00 co godzinę.

6.00 - 13.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 15.00 - 20.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 20.00 - 22.00 Lista przebojów Radia Alfa 22.00 - 6.00 Blok muzyki.

Radio Blue FM

Informacje Blue FM - od 8.00 do 16.00 co godzinę.

7.00 - 12.00 SZOK - Ekstremalny Program Sportowy - Maciej Patrzalek 12.00 - 16.00 Najdziwniejsze informacje tygodnia - Andrzej Lenart 16.00 - 18.00 Bartek Grzywacz 18.00 - 20.00 Cyberdancowa lista przebojów - Szymon Rak na żywo ze studia Blue FM 20.00 - 24.00 Taneczny miks - Łukasz Mróz.

Jazz Radio

101,0 FM

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 19.00 - 21.00 Mariusz Adamiak prezentuje płytowe nowości i plany koncertowe gwiazd światowego jazzu. Audycja szerzej prezentuje dokonania Johna Zorna i Bila Lashwella 21.00 - 24.00 Technics Jazz Live - transmisja koncertu z jazz-klubu Akwarium - czołówka polskiego jazzu i goście z zagranicy.

Opera FM

87,8 FM

tel. 421-96-96

7.25 W.A. Mozart „Wesele Figara” - P. Schoffler, E. Kunz, E. Schwarzkopf 10.25 G. Rossini „Gazeta albo małżeństwo z konkursu” - G. Morigi, P. Barbacini, A. Cicogna 12.30 G. Bizet „Poławiacze pereł” - P. Alarie, L. Simoneau, R. Bianco 14.20 Ch. Gounod „Romeo i Julia” - A. Kraus, C. Malfitano, J. van Dam 17.05 G. Verdi „Simone Boccanegra” - P. Cappuccilli, K. Ricciarelli, R. Ramondi 21.35 G. Puccini „Edgar” - R. Scotto, C. Bergonzi, G. Killebrew 23.10 G.F. Haendel „Samson” - A. Young, M. Arroyo, H. Donath 2.35 R. Wagner „Zmierzch bogów” - E. Marton, S. Jerusalem, T. Hampson.

Radio Plus

106,10 FM

tel. 200-6-200

www.radioplus.com.pl

Serwisy informacyjne: 6.00 - 22.00 (co godzinę)

Serwisy sportowe: 9.04, 10.04, 19.04, 21.04

Prognoza pogody: 6.30 - 15.30 (co godzinę)

6.00 - 8.00 Weekend w Plusie: ciekawe reportaże, rozmowy, relacje z imprez, propozycje, gdzie najmilej weekend i przede wszystkim duża dawka najlepszej muzyki 8.00 - 9.00 W 60 minut dookoła Małopolski: 8.10 - 8.30 Podróże nieduże - reportaże Pawła Czerrenko 8.30 Wiadomości regionalne 8.45 Niepołomice na antenie Radia Plus 9.00 - 10.00 I o korcie i o sporcie - cotygodniowe spotkania z Bohdanem Tomaszewskim to nie tylko dla fanów sportu, ale także dla wielbicieli anegdot i miłośników barwnych historii oraz... polszczyzny w najlepszym wy-

daniu 10.00 - 13.00 Świat filmu - Piotr Gociak 13.00 - 15.00 Muzyczny kalendarz - program muzyczno-informacyjny; przegląd list przebojów, zapowiedzi koncertów, internetowe przygody muzyczne, recenzje i recenzjki, encyklopedia muzyczna oraz spora dawka muzycznych nowości. Co tydzień zaprasza Marcin Wilk 16.00 - 20.00 Pasma muzyczne 20.00 - 24.00 Poczuć Plusa - Mariusz Kuś i Tomek Brhel 24.00 - 6.00 Muzyczna noc w Plusie.

Radio Wanda

92,50 MHz

tel. 200-02-00

Serwisy informacyjne BBC: zawsze o pełnej godzinie (6.00 - 23.00) Pogoda: 9.15, 12.15, 14.15, 17.15.

6.00 - 10.00 Melodie przebudzanki 10.00 - 12.00 Koncert życzeń 13.15 Konkurs 14.10 Niezapomniane przeboje 20.00 - 22.00 Piosenka na życzenie 22.00 Gorąca linia 23.00 Biesiada 24.00 Noc z melodią.

Radio Wawa

107,00 FM

Wiadomości od 6.00 do 18.00 co godzinę Serwis sportowy co godzinę w wiadomościach Przegląd prasy - 7.11, 8.11 Przegląd prasy dla kobiet - 8.50.

9.30 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 10.30 Rozmowy z oldbojem - spotkanie z Bohdanem Tomaszewskim 13.00 - 16.00 Trzy po trzy - wywiady, goście Radia Wawa 18.10, 18.35 Klaps - nowości w kinach 20.05 Radioaktywna wojna na czereśnie - sobotni show Radia Wawa.

Radio Rak

100,50 FM

tel. 636-74-50

e-mail: rak@uci.agh.edu.pl

www.home page:

http://rak.uci.agh.edu.pl/

Wiadomości codziennie od 7.30 do 20.30 - co godzinę 24.00 - Janosik.

6.00 Poranek 6.45 Serwis RFI 12.00 Włóczęga kulawego - program młodzieży niepełnosprawnej 18.00 Kącik Muzyki Duszy - Soul 20.00 Dance Party 23.00 Programofonia 24.00 Noc muzyki.

Niedziela

Radio Alfa

102,40 FM

tel. 285-85-85

Serwisy informacyjne (prognozy pogody): od 7.00 do 20.00 co godzinę.

6.00 - 10.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 11.00 - 17.00 Blok muzyki „Przebój za przebojem” 17.00 - 19.00 Z dyskotekowej szuflady 22.00 - 1.00 Radio Ludzi Znalezionych 1.00 - 6.00 Blok muzyki.

Radio Blue FM

Informacje Blue FM - od 8.00 do 16.00 co godzinę.

7.00 - 12.00 Po sobocie - Maciej Patrzalek 12.00 - 16.00 Najdziwniejsze informacje tygodnia - Andrzej Lenart 16.00 - 18.00 Bartek Grzywacz 18.00 - 20.00 Cyberdancowa Lista Przebojów - Szymon Rak na żywo ze studia Blue FM 20.00 - 24.00 Druga strona - Łukasz Mróz.

Jazz Radio

101,0 FM

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 11.00 - 12.00 Jam(nik) session Mariusza Adamiaka. Nie zabraknie dobrej muzyki, prawdziwych dyskusji oraz oczywiście jamników na antenie 19.00 - 20.00 GiGi Distribution - audycja poświęcona nowościom z firmy zajmującej się dystrybucją płyt z wydawnictw niezależnych, m.in. Avant, DIW, ENJA, Knitting Factory, Winter & Winter i in. 21.00 - 22.00 Grolsch Jazz Live - koncert z Archiwum Akwarium - największe gwiazdy światowego jazzu.

Opera

87,8 FM

tel. 421-96-96

6.50 G. Rossini „Demetriusz i Polibiusz” - D. Gonzales, G. Surjan, S. Mingardo 8.45 W.A. Mozart „Don Giovanni” - R. Ramondi, K. Te Kanawa, T. Berganza 11.40 A. Lortzing „Rusalka” - A. Rothenberger, R.M. Putz, N. Gedda 13.40 J.F. Halevy „Żydówka” - J. Carreras, J. Varady, D. Gonzales 16.50 H. Berlioz „Beatrycze i Benedykt” - S. Graham, J.L. Viala, S. McNair 18.40 P. Czajkowski „Eugeniusz Oniegin” - L. Ładinska, J. Zielenska, A. Liebediew 20.55 G. Verdi „Ernani” - P. Domingo, R. Bruson, N. Giaurow 23.05 H. Purcell „Król Artur” - N. Argenta, L. Perillo, J. Gooding 0.40 G.F. Haendel „Athalia” - E. Kirkby, J. Sutherland, A. Jones 2.40 M. Marais „Alcyone” - J. Smith, G. Ragon, Ph. Huttenlocher 5.15 J. Offenbach „Pericholia” - R. Crespin, A. Vanzo, J. Bastin.

Radio Plus

106,10 FM

tel. 200-6-200

www.radioplus.com.pl

Serwisy informacyjne: 7.00 - 22.00 (co godzinę z wyjątkiem 19.00)

Serwisy sportowe: 9.04, 10.04, 20.04, 21.04

Pogoda: 8.06, 11.06, 12.06, 13.06, 17.06, 22.06

7.00 - 14.00 Weekend w Plusie - weekendy w Radiu Plus to ciekawe reportaże, rozmowy, relacje z imprez, propozycje, gdzie najmilej spędzić można choćby

Teatry

Sobota

TEATR im. J. SŁOWACKIEGO (pl. św. Ducha 1) - 19: „Żabusia”.

TEATR IM. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Abelard i Heloiza” (premiera).

STARY - DUŻA SCENA (ul. Jagiellońska 1) - 18: „Faust”.

LUADOWY (os. Teatralne 34) - 18: „Dożywocie” (premiera).

SCENA STU (al. Krasińskiego 16/18) - 19.30: „Hamlet”.

SCENA „MOLIERE” (ul. Szewska 4) - 20.30: Taneczne wieczory w Molierze.

Niedziela

TEATR IM. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Abelard i Heloiza” (premiera).

STARY - DUŻA SCENA (ul. Jagiellońska 1) - 18: „Faust”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Najstarsza profesja”.

SCENA STU (al. Krasińskiego 16/18) - 11: „Cudowny naszyjnik”.

GROTESKA (ul. Skarbowa 2) - 11: „Księżniczka z Andersena”.

SCENA „MOLIERE” (ul. Szewska 4) - 11.30: Bajka „Trąbalscy zapominalscy”.

TEATR HAGIOGRAF (parafia św. Pawła Apostoła, ul. Wyspiańskiego 25) - 18.30: „Millenium”.

Sklepy nocne

Delikatesy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41; ul. Podwale 6, 431-14-66.

Kino

Sobota

Multikino

(ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „American Pie 2” (128', 15 l.) - 18, „Braterstwo wilków” (154', 15 l.) - 9.45, 14.45, 20.45, „Brother” (120', 15 l.) - 11.05, 13.35, 15.50, 18.05, 20.35 (premiera), „Bunkier” (135', 15 l.) - 14.50, 17.50, 20.05, 22.35, „Dr Dolittle 2” (98', b.o.) - 8.45, „Dziennik Bridget Jones” (108', 15 l.) - 14.20, „Jurassic Park” (107', 15 l.) - 9, 11.20, 16.50, 19.20, 21.50, „Lara Croft - Tomb Raider” (110', 15 l.) - 13.20, „Moulin Rouge” (139', 15 l.) - 20.15, „Pearl Harbor” (198', 15 l.) - 11.30, „Poranek kojota” (100', 15 l.) - 12.40, „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 8.50, 10.55, 12.50, „Sekret” (111', 15 l.) - 11, 14.05, 16.35, 19.05, 21.35 (premiera), „Shrek” (110', b.o.) - 9.05, 11.10, 15.35, 17.35, 19.35, 22.05, „Szybcy i wściekli” (120', 15 l.) - 11.15, 13.50, 16.20, 18.50, 21.20, „Quo vadis” (pol., 15 l., premiera) - 8.30, 9.30, 10.45, 12, 13, 14.15, 15.30, 16.30, 17.45, 19, 20, 21.15, „Taxi 2” (83', 15 l.) - 9.40, 15.45, 18.15, „Wakacje, żegnaj szkoło” (84', b.o.) - 9.55, „W pustyni i w puszczy” (130', b.o.) - 8.40.

WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): „Quo vadis” (pol., 167') - 8.30, 11.30, 17, 20.15, Ekspozycja kopii obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona” 15 - 16.30 (wstęp wolny); POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): „Czas pijanych koni” (irań./fr., 2000) - 14, 16.30, 17.30, Filmostrada: „Happy Texas” (USA, 1999, 104') - 18.30;

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perelkowy): „Final Fantasy” (USA/jap., 15 l.) - 16 (premiera), „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 18, „Szybcy i wściekli” (USA, 15 l.) - 19.45;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6, nowa sala) (dolby stereo, ekran perelkowy): „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 13.30, „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 15.21, „Obłędny rycerz” (USA, 15 l.) - 16.45, „Cześć, Tereska” (pol., 15 l.) - 19.10, 22.50; KINIARNIA 1 (stereo prologic, nowa sala klubowa): „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) - 16, „Stracone zachody miłości” (ang., 15 l.) - 18.15, „Czekolada” (USA, 15 l.) - 20.30, „Shrek” (USA, b.o.) - 23; KINO-TEATR REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perelkowy, klimatyzacja): „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 11.45, „Final Fantasy” (USA/jap., 15 l.) - 13.15, „Taxi 2” (fr., 15 l.) - 15.15, „Cześć, Tereska” (pol., 15 l.) - 17.15, „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 19, 23.05, „Moulin Rouge” (USA, 15 l.) - 20.45; SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perelkowy, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 8.30, 11.45, 16, 19.15; MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Pollock” (USA, 2000) - 16, „Harry twój prawdziwy przyjaciel” (fr., 2000) - 18.15,

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 10, „Dr Dolittle 2” (98', b.o.) - 14.15, 16, „Braterstwo wilków” (fr., 15 l.) - 17.45, 20.15; KIJÓW (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 8.30, 11.45, 16, 19.15; MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Pollock” (USA, 2000) - 16, „Harry twój prawdziwy przyjaciel” (fr., 2000) - 18.15,

„Fucking Amal” (duń./szw., 1998) - 20.30; ŚWIT (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic, kawiarnia, parking), (duża sala): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 15.30, 18.45, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) - 15.15, 17, 18.45, „Jurassic Park III” (USA, 12 l.) - 20.30;

KINEMATOGRAF POD JASZCZURAMI (Rynek Gł. 8): „Kansas City”, reż. Robert Altman - 20.

PARADOX (ul. Krowoderska 8) (dolby stereo): „Doktor T. i kobiety” (123') - 18.15, „O czym marzą faceci” (95') - 18.20, „Czego pragną kobiety” (126') - 20;

PASAZ (Rynek Główny 9): „Pearl Harbor” (USA, 15 l.) - 13.15, „Kapitan Corelli” (USA, 15 l.) - 16.15, „Vengo” (hiszp./fr./jap., 15 l.) - 18.30, „Stygmaty” (USA, 15 l.) - 20.15;

SFINKS (Górali 5): „Nowe szaty króla” (USA, 15 l.) - 15.30, „Aberdeen” (norw./ang., 15 l.) - 17, „Pearl Harbor” (USA, 15 l.) - 19.

TECZA (ul. Praska 52): PODGÓRSKA JESIEŃ KULTURALNA Krzysztof Kieślowski - niezapomniany reżyser „Amator” - 14.30, „Bez końca” - 16.30, „Krótki film o zabijaniu” - 18.15, „Przypadek” - 19.45;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perelkowy): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 10, 13.15, 16.30, 19.45;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Próba sił” (USA, 15 l.) - 15.45, Podgórska Jesień Kulturalna '01 - Przegląd filmów z muzyką Zygmunta Koniecznego: „Prymas” (pol., 15 l.) - 17.30 (spotkanie z Zygmuntem Koniecznym), „15 minut” (USA, 15 l.) - 19.45;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20): „Pokemon 2000: Uwierz w swoją siłę” (jap./USA, b.o.) - 16.20, „2001: Odyseja kosmiczna” (USA, 15 l.) - 18.05, „Josie i kociaki” (USA, 12 l.) - 19.45;

Niedziela

MULTIKINO (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Braterstwo wilków” (154', 15 l.) - 9.45, 14.45, 20.45, „Brother” (120', 15 l.) - 11.05, 13.35, 15.50, 18.05, 20.35 (premiera), „Bunkier” (135', 15 l.) - 14.50, 17.50, 20.05, „Dr Dolittle 2” (98', b.o.) - 8.45, „Dziennik Bridget Jones” (108', 15 l.) - 14.20, „Jurassic Park” (107', 15 l.) - 9, 11.20, 16.50, 22.20, „Lara Croft - Tomb Raider” (110', 15 l.) - 13.20, „Moulin Rouge” (139', 15 l.) - 19.20, „Pearl Harbor” (198', 15 l.) - 11.30, „Poranek kojota” (100', 15 l.) - 12.40, 18, „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 12.50, „Sekret” (111', 15 l.) - 11, 14.05, 16.35, 19.05, 21.35 (premiera), „Shrek” (110', b.o.) - 9.05, 11.10, „Szybcy i wściekli” (120', 15 l.) - 11.15, 13.50, 16.20, 18.50, 21.20, „Quo vadis” (pol., 15 l., premiera) - 8.30, 9.30, 10.45, 12, 13, 14.15, 15.30, 16.30, 17.45, 19, 20, 21.15, „Taxi 2” (83', 15 l.) - 9.40, 15.45, 18.15, 20.15, „Wakacje, żegnaj szkoło” (84', b.o.) - 9.55, „W pustyni i w puszczy” (130', b.o.) - 8.40.

WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): „Quo vadis” (pol., 167') - 11.30, 17, 20.15, Ekspozycja kopii obrazu Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona” 15 - 16.30 (wstęp wolny); POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): „Czas pijanych koni” (irań./fr., 2000) - 14, 15.30, 19, Filmostrada: „Malena” (wł./USA, 2000, 90') - 17, 20.30;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 10, „Dr Dolittle 2” (98', b.o.) - 14.15, 16, „Braterstwo wilków” (fr., 15 l.) - 17.45, 20.15; KIJÓW (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 8.30, 11.45, 16, 19.15; MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Pollock” (USA, 2000) - 16, „Harry twój prawdziwy przyjaciel” (fr., 2000) - 18.15,

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perelkowy): „Final Fantasy” (USA/jap., 15 l.) - 16 (premiera), „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 18, „Szybcy i wściekli” (USA, 15 l.) - 19.45;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6, nowa sala) (dolby stereo, ekran perelkowy): „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 13.30, „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 15.21, „Obłędny rycerz” (USA, 15 l.) - 16.45, „Cześć, Tereska” (pol., 15 l.) - 19.10; KINIARNIA 1 (stereo prologic, nowa sala klubowa): „Dziennik Bridget Jones” (USA, 15 l.) - 16, „Stracone zachody miłości” (ang., 15 l.) - 18.15, „Czekolada” (USA, 15 l.) - 20.30; KINOTEATR REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perelkowy, klimatyzacja): „Ratunku, jestem rybka” (93', b.o.) - 11.45, „Final Fantasy” (USA/jap., 15 l.) - 13.15, „Taxi 2” (fr., 15 l.) - 15.15, „Cześć, Tereska” (pol., 15 l.) - 17.15, „Drobne cwaniaczki” (USA, 15 l.) - 19, „Moulin Rouge” (USA, 15 l.) - 20.45; SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perelkowy, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Shrek” (USA, b.o., dubbing) - 11.15, 17, „Szybcy i wściekli” (USA, 15 l.) - 13, „Final Fantasy” (USA/jap., 15 l.) - 15, 18.50, „Cześć, Tereska” (pol., 15 l.) - 20.50;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Dr Dolittle 2” (98', b.o.) - 12.30, 14.15, 16, „Braterstwo wilków” (fr., 15 l.) - 17.45, 20.15; KIJÓW (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 9.30, 12.45, 16, 19.15; MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Pollock” (USA, 2000) - 16, „Hańry, twój prawdziwy przyjaciel” (fr., 2000) - 18.15, „Fucking Amal” (duń./szw., 1998) - 20.30; ŚWIT (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic, kawiarnia, parking), (duża sala): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 15.30, „Shrek” (USA, b.o., dubbing) - 15.15, 17, 18.45, „Jurassic Park III” (USA, 12 l.) - 20.30;

PARADOX (ul. Krowoderska 8) (dolby stereo): „Czego pragną kobiety” (126') - 16.15, „Doktor T. i kobiety” (123') - 18.25, „O czym marzą faceci” (95') - 20.30;

PASAZ (Rynek Główny 9): „Pearl Harbor” (USA, 15 l.) - 13.15, „Kapitan Corelli” (USA, 15 l.) - 16.15, „Vengo” (hiszp./fr./jap., 15 l.) - 18.30, „Stygmaty” (USA, 15 l.) - 20.15;

SFINKS (Górali 5): „Nowe szaty króla” (USA, 15 l.) - 15.30, „Aberdeen” (norw./ang., 15 l.) - 17, „Pearl Harbor” (USA, 15 l.) - 19.

TECZA (ul. Praska 52): PODGÓRSKA JESIEŃ KULTURALNA Krzysztof Kieślowski - niezapomniany reżyser „Amator” - 14.30, „Bez końca” - 16.30, „Krótki film o zabijaniu” - 18.15, „Przypadek” - 19.45;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perelkowy): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 10, 13.15, 16.30, 19.45;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Próba sił” (USA, 15 l.) - 15.45, Podgórska Jesień Kulturalna '01 - Przegląd filmów z muzyką Zygmunta Koniecznego: „Szczęśliwy człowiek” (pol., 15 l.) - 17.30, „15 minut” (USA, 15 l.) - 19.30;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20): „Niebo nad Berlinem” (fr./niem., 15 l.) - 17, „Siła i honor” (USA, 15 l.) - 19.30;

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 - 18.

Muzea

KOPALNIA SOLI (ul. Daniłowicza 10): PODZIEMNA TRASA TURYSTYCZNA I - III poziom: Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barącz, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; Kolekcja maszyn i urządzeń górniczych; Wyst. czasowa: Górnictwo kruszcowe i rudne w Polsce” (komora Staszica); codziennie 7.30 - 19.30; inf. tel. 278-73-66;

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH:

- EKSPOZYCJA PODZIEMNA (III poziom kopalni soli, gł. 135 m): Wyst. stała: Archeologia solnictwa, dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urządzenia górnicze, rezerwaty górnicze, geologia złóż soli w Polsce, sztuka górnicza, sztuka sakralna, makieta XVII-wiecznej Wieliczki, ruchoomy model zjazdu górników na linie; wt. - sb. (9 - 20), nd., pon. (9.30 - 16), ekspozycja jest dostępna dla niepełnosprawnych; inf. tel. (012) 278-58-49;

- EKSPOZYCJA W ZAMKU ŻUPNYM (ul. Zamkowa 8): Wyst. stała: Pradzieje Wieliczki, odbudowa Zamku Żupnego, miasto Wieliczka, rezerwat górniczy z najstarszym szybem w Polsce z połowy XIII w., Kolekcja solniczek; wyst. czas.: Kancelaria salinarna w czasach austriackich (do 31 grudnia); czynne: codziennie 9 - 16 wt. - niecz., pon. - wstęp wolny, inf. tel. (012) 278-58-49);

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU:

KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.): śr. (wstęp wolny), czw., sb. (9.30 - 15), wt., pt. (9.30 - 16), niedz. (10 - 15), pon. - nieczynne;

KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro): Wyst. czasowa: Sztuka cenniejsza niż złoto; jednorazowo do 10 osób wyłącznie z przewodnikiem, w cenie biletu przewodnik (z j. angielskim o pełnych godzinach, pierwsza grupa o godz. 10.00, wejście co 15 min); niedz. (10 - 15), śr., czw., sb. (9.30 - 15), wt., pt. (9.30 - 16), pon. - nieczynne;

WAWEL ZAGINIONY: pon., śr. (wstęp wolny), czw., sb., niedz. (9.30 - 15), pt. (9.30 - 16), wt. - nieczynne;

WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH: Sztuka Wschodu; śr. (wstęp wolny), czw., sb. (9.30 - 15), wt., pt. (9.30 - 16), niedz. (10 - 15), pon. - nieczynne;

SKARBIEC I ZBROJOWNIA: śr. (wstęp wolny), czw., sb. (9.30 - 15), wt., pt. (9.30 - 16), niedz. (10 - 15), pon. - nieczynne;

KATEDRA: wt. - sb. (9 - 15), niedz. (12.15 - 17.15); pon. - nieczynne;

SMOCZA JAMA: czynna do 31 października (10 - 17);

KOŚCIÓŁ ŚW. WOJCIECHA (Rynek Główny): Biskup, męczennik, patron Polski pon. - sb. (11 - 16), niedz. i św. (zakmnięte);

MUZEUM NARODOWE:

GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): Wyst. stała: Galeria Rzemiosła Artystycznego, Galeria Broni i Barwy w Polsce; Wyst. czasowa: Zwiewne piękno. Wachlarze Zachodu i Wschodu w Zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie (do 18 listopada) wt. (10 - 15.30), śr. (10 - 18), czw. - niedz. (10 - 15.30), pon. nieczynne; sprzedaż biletów do godziny 19, rezerwacji grup do 30 osób dokonywać pod numerami telefonu: 0-12, 634-30-82, 423-47-23 lub 423-47-67 (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH: Galeria sztuki polskiej XIX wieku w Sukiennicach; wt., śr., pt, sb., niedz. (10.00 - 15.30), czw. (10 - 18), pon. - nieczynne (wstęp wolny tylko w niedzielę);

DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41): Wyst. czasowa: Zbiory tkanin i haftów z kolekcji Jana Matejki; wt., śr., czw., sb., niedz. (10 - 15.30), pt. (10 - 18), pon. - nieczynne, (co trzecia niedziela nieczynne), (telefoniczna rezerwacja dla grup: 422-59-26, możliwość oprowadzenia z przewodnikiem);

MUZEUM STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO (ul. Kanonicza 9): wt., śr., pt., sb., niedz. (10 - 15.30), czw. (10 - 18), pon. - nieczynne (kasy biletowe zamknięte są na pół godziny przed zamknięciem muzeum);

DOM JÓZEFA MEHOFFERA (ul. Krupnicza 26): Muzeum biograficzne - wt., czw., pt., sb., niedz. (wstęp wolny tylko w niedzielę) (10 - 15.30), śr. (10 - 18), pon. - nieczynne;

CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPANEJSKIEJ MANGGHA (ul. Konopnickiej 26): Hall Główny: Wyst. stała: Dawna sztuka japońska ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie - kolekcja Feliksa Jasieńskiego, codziennie z wyjątkiem poniedziałków (10 - 18) (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. stała: Polska kultura ludowa; wyst. czas.: Przyjmij laur zwycięski. Katharsis - malarstwo nieprofesjonalne; pon. (10 - 18), śr., czw., pt. (10 - 15), sb., niedz. (10 - 14), wt. - nieczynne (wstęp bezpłatny); (ul. Krakowska 46): pon. (9 - 15), śr., czw., pt. (9 - 15), sb., niedz. (10 - 14), wt. - nieczynne (wstęp bezpłatny);

MUZEUM XX. CZARTORYSKICH (ul. św. Jana 19), Arsenal Muzeum Czartoryskich (ul. Piłarska 8): Galeria malarstwa zachodnioeuropejskiego; Galeria sztuki starożytnej; Pamiatki z dziejów Polski od XIV do XVIII w.; Puławska kolekcja rękopisów iluminowanych księży; Galeria europejskiego rzemiosła artystycznego; Zbrojownia; wt., śr., czw., sb., niedz. (10 - 15.30), pt. (10 - 18), (wstęp wolny tylko na stałą ekspozycję), pon. - nieczynne; zgłaszanie grup i zamawianie przewodnika pod nr. tel. 422-55-66;

KOIEC KOŚCIUSZKI - KAPONIERA: Wyst. stała: Insurekcja i tradycje kościuszkowskie - wt. - niedz. (10 - 16);

PAŁAC SZTUKI (pl. Szepepański 4): Górny Pałac: Wystawy czasowe: Świetlica Wyspiańskiego: Wyjazd rodziny E. ok. 1615 r. - wystawa jednego obrazu. Autorzy: Josse de Momper i Jan Breughel Starszy; Średnia sala: Malarstwo i rysunek twórcy Pałacu Sztuki, architekta Franciszka Mączyńskiego; Duża sala i sala rysunku i grafiki: Lex Drewniński - Wystawa Plakatu światowej sławy plakacisty polskiego profesora z Niemiec (czynna do 7 października); Wstęp wolny dla członków TPSP i ich najbliższych, studentów ASP, Historii Sztuki UJ, Wydziału Plastycznego Akademii Pedagogicznej, dla uczniów Liceum Sztuk Pięknych w Krakowie oraz dla osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, oraz dla seniorów z wnukami codziennie (8.15 - 20);

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ (ul. Bosacka 13): tel. 430-33-63): Wyst. stała: Historia Armii Krajowej; wyst. czasowa: Powstańcze korzenie - zry-

wy wolnościowe Warszawy, wt. - pt. (10 - 17);

MUZEUM HISTORYCZNE - KRZYSZTOFORY (Rynek Główny 35): Wyst. stała: Z dziejów i kultury Krakowa; wt., śr., pt., sb. (wstęp wolny), niedz. (9.00 - 15.30), czw. (11.00 - 18.00);

DOM POD KRZYŻEM (ul. Szpitalna 21): Wyst. stała: Dzieje teatru krakowskiego. czw., pt., sb. (wstęp wolny), niedz. (9 - 15.30); śr. (11.00 - 18.00), pon., wt. - nieczynne;

DOM ŚLĄSKI (ul. Pomorska 2): Wyst. stała: Walka i męczeństwo Polaków w latach 1939 - 1956. Kraków w latach 1939 - 1956; Cele gestapo w Krakowie - pon. - pt. (9.00 - 15.30), III sb. i niedz. miesiąca (9.00 - 15.30), pon. i wt. po III niedz. miesiąca - nieczynne;

STARA BOŻNICA (ul. Szeroka 24): Wyst. stała: Z dziejów i kultury Żydów. Żydowskie tradycje - Malarstwo portretowe i widoki dawnego Kazimierza - Zagłada Żydów Krakowa; śr. (wstęp wolny), czw., sb., niedz. (9 - 15.30), pt. (11 - 18), pon., wt. (nieczynne), I sobota i niedz. miesiąca - nieczynne, pon. i wt. po I niedz. miesiąca (9 - 15.30);

CELESTAT (ul. Lubicz 16): Wyst. czasowa: Ojciec Święty Jan Paweł II a Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie wt., śr., pt., sb., niedz. (9 - 15.30, niedziela wstęp wolny), czw. (11.00 - 18.00), pon. oraz II sobota i niedz. miesiąca - nieczynne;

KAMIENICA HIPPOLITÓW (pl. Mariacki 3 - I piętro): Wyst. czasowa: śr., pt, sb (wstęp wolny), niedz. (9 - 15), czw. (11 - 18);

ZWIERZYŃCIECKI SALON ARTYSTYCZNY (ul. Królowej Jadwigi 41): śr. (11 - 17), czw., pt. (9 - 15), sb. (wstęp wolny), niedz. (10 - 14);

WIEŻA RATUSZOWA (Rynek Główny): Wyst. czasowa: codziennie (9 - 18);

MUZEUM STAREGO TEATRU (ul. Jagiellońska 1): Wyst. stała: 200 lat Starego Teatru; wt. - sb. (11 - 13) i na godzinę przed spektaklem na Dużej Scenie;

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): Wyst. stała: Bogowie starożytnego Egiptu; Kraków przed tysiącem lat; Starożytność i średniowiecze Małopolski; Wyst. czas.: Lalki afrykańskie; Wystawa projektów scenografii nowej wystawy stałej pt. Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski (do 30 września) pon. - śr. (9 - 14), czw. (14 - 18, wstęp wolny), pt., niedz. (10 - 14), sb. - nieczynne;

MUZEUM REGIONALNE „RYDLÓWKA” (ul. Tetmajera 28): czynne: wt., śr., pt., (10 - 14), czw. (15 - 19), sb., niedz., pon., św. - nieczynne;

MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII (ul. Józefitów 16): Wyst. czas.: FotoKunst (czynna do 30 września) pon. - wt. (nieczynne), śr. - pt. (11 - 18) sb. - niedz. (10 - 15.30);

MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO (al. Jana Pawła II 39): wt. - pt. (9 - 16), sb. (10 - 15), niedz. (10 - 16), pon. - nieczynne;

MUZEUM GEOLOGICZNE INSTYTUTU NAUK GEOLOGICZNYCH PAN (ul. Senacka 3): Wyst. stała: Budowa geologiczna obszaru krakowskiego; czw., pt. (10 - 15), sb. (10 - 14), pon. - nieczynne; grupy po telefonicznym uzgodnieniu terminu - tel.: 422-89-20, 422-19-10;

MUZEUM ZOOLOGICZNE UJ (ul. Ingardena 6): Wyst. stała: Fauna świata; pon., wt., pt. (10 - 15), niedz. (10 - 14).

Informator Medyczny

Wizyty domowe

Gabinety

DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. 012/637-20-55, 0602-531-538. 6685/A

DERMATOLOG. 012/415-46-21, 0502-588-852. 7881/A

DOMOWA diagnostyka, USG, chirurgi. 012/636-27-91. 45445/B

ESPERAL. 0603-925-891. 43396/A

LARYNGOLOG. 0602-358-357. 46217/A

MASAŻ kręgosłupa. /012/633-32-35. 104/A

MASAŻ leczniczy i relaksacyjny. 501-702-622. 47002/A

MASAŻ leczniczy. 0501-95-85-16. 53799/A

MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/633-15-54. 45449/A

MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 33666/A

MASAŻ. 0607-773-093. 42444/B

MASAŻ. Magnetoterapia. 012/387-23-29. 54451/A

MASAŻE lecznicze. 0503-078-105, 012/6414-973. 52430/A

ODTRUWANIE poalkoholowe, terapia. 012/421-71-56. 45031/A

PEDIATRA specjaliści. 012/656-23-73. 47094/A

PEDIATRA, 7 dni w tygodniu. /012/413-63-23, 0601-43-65-04. 53449/A

PEDIATRA, codziennie. 0601-520-082. 54600/C

PEDIATRA. 012/636-74-93. 45028/A

PEDIATRIA. 012/648-78-41, 0603-245-765. 45161/A

PSYCHIATRA. 0608-460-872. 42512/A

PSYCHOLOG. /012/647-17-72. 52809/A

REHABILITACJA i masaże. 0501-433-511. 40772/A

REHABILITACJA. /012/637-15-12. 8561/A

SPECJALISTA chirurg naczyniowy. 012/647-59-52. 45452/B

Usługi pielęgniarskie
DOM opieki, 1,000 zł. 0602-75-75-12. 40386/A

DYPLOMOWANA pielęgniarka, całodobowo. /012/641-58-78, 0501-638-739. 45266/A

KOLCZYKOWANIE. 012/643-73-49. 47393/A

NEUROLOG, Maria Kania-Stoch. /012/411-70-95, 0604-308-273. 40594/A

PIELĘGNIARKA. 012/422-08-18. 45455/B

PIELĘGNIARKI. 012/643-73-49. 47396/A

PIELĘGNIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242. 45336/A

PIELĘGNIARSKIE wizyty. /012/649-89-53, 0501-758-202. 42666/A

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH

- INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG, PEDIATRA, CHIRURG OGÓLNY, NACZYNIOWY ORTOPEDA, GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTOPEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG, LARYNGOLOG, OKULISTA, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG
- ZABIEGI CHIRURGICZNE
- USG W DOMU PACJENTA
- ODTRUWANIE poalkoholowe, wszywanie ESPERALU
- WYMIANA CEWNIKÓW

641-91-57 **L4**
649-14-70
codziennie 9-22 **MEDICUS**
Zgłoszenia z całego Krakowa

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista, pediatra, urolog, neurolog.

MEDICINA

Tel. 411-13-78, całą dobę

Domowe wizyty lekarzy

Mediprof

Interniści + EKG, pediatrzy, laryngolodzy

www.mediprof-doktork.pl

tel. 421-79-97 po 20.00, 0600-687-454

MAXI MED wizyty domowe

- psychiatra, psycholog
- ODTRUWANIE POALKOHOLOWE
- terapia dla osób z problemami alkoholowymi
- TERAPIA MAŁŻEŃSKA
- chirurg-urazowy, ortopeda
- BÓL - LECZENIE
- tel. 427-02-61 całą dobę
- 421-71-56 w godz. 20.00 - 6.00

„LEKARZ” 658-49-59

WIZYTY DOMOWE (codz. 8-24) LEKARZY SZPITALI I KLINIK

- Pediatra
- Internista
- Laryngolog
- Okulista
- Reumatolog
- Neurolog
- Pulmonolog
- Dermatolog
- Urolog
- EKG
- Chirurgi
- Odtruwanie, Esperal

Transporty medyczne

teren Polski, Europy, USA.

(także "R") Komfortowa, klimatyzowana karetka.

SCANMED, Al. Pokoju 2A tel. (012) 412-36-93

WIZYTY DOMOWE LEKARZY

Dr med., 655-61-69 do 24⁰⁰

INTERNISTA - EKG - USG GASTROLOG - USG - L4

Próby wątrobowo - trzustkowe, nerkowe, sercowe

Przyjęcia: ul. Emilii Plater 4/1 tel. 655-61-69, 633-36-56 godz. 13⁴⁵

WIZYTY DOMOWE LEKARZY

Internistów Pediatrów

CAŁODOBOWE tel. 412 36 93

Centrum Medyczne „ZABINIEC” 416-32-00, 416-32-02 ul. F. Konecznego 6/19 U. pon.-pt. 8-20, sob. 9-14

LEKARZE WSZYSTKICH SPECJALIZACJI

Wizyty domowe CAŁODOBOWE tel. 0602 799 053

Esperal Rektoskopia Gastroskopia Odtruwanie poalkoholowe

RTG, USG, DOPPLER, ECHO

ABAKUS, interniści, wszystko. 012/654-52-04. 47374/A

AKTYWNE płukanie jelita grubego (okreśn. nica). /012/ 637-95-39, 090-37-45-80. 43565/A

AKUPUNKTURA, akupresura, aurikuloterapia, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu, ul. Mogińska 121/704. 012/413-72-56 (10.00-18.00, sobota 9.00-13.00). 47079/A

ALERGIA, testy aparatem „Bicom-BRT”, odczulanie, pediatra, internista, ul. Kremerowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 47080/A

ALKOHOLIZM, nerwice, hipnoza. 012/421-62-01, 0606-972-315. 45427/B

ALKOHOLIZM, nerwice, hipnoza. 012/421-62-01, 0606-972-315. 45506/B

CHOROBY wątroby, zakaźne, USG, dr. Magdalena Śliwińska, Krakowska 4. 012/421-55-29, 0603-27-16-38. 54957/A

DEPRESJE, nerwice, psychoterapia. Irena Nowak psychiatra. 0602-711-740. 53462/A

DERMATOLOG. Kraków ul. Niska 24, tel. 012/636-36-28, 0604-79-88-17. 7450/A

EEG dorośli i dzieci. 012/633-03-96. 44254/A

FIZYKOTERAPIA mgr Waż (012)413-79-07 45429/A

GASTROSKOPIA, kolonoskopia, leczenie - dr Włodzimierz Uciński, Szewska 4/5. 012/421-25-20. 45432/B

GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0603-616-491. 45139/A

GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0603-620-397. 45139/B

GINEKOLOG, anesteziolog. 504-934-832. 47104/A

GINEKOLOG, USG. 0603-345-491. 8718/A

GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 6159/B

GINEKOLOG. /032/2408-606, 0601-428-158. 40551/A

GINEKOLOG: leczenie, zabiegi w narkozie. 0604-132-924. 39432/A

GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnał. /012/656-38-35, 0604-238-938. 43230/A

GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków. 47105/A

GINEKOLOGIA. 0601-439-027. 43538/A

GINEKOLOGIA. Usz. 012/423-38-88, całodobowo, 0601-436-669. 45435/A

GINEKOLOGICZNO-położniczy, specjalistka Lidia Jończyk. /012/655-05-30. 43724/A

LOGOPEDA, diagnozy, terapia. 0501-277-773. 7984/A

LOGOPEDA. 012/655-61-69. 52001/A

MASAŻ klasyczny, Reiki. /012/637-38-04. 50627/A

MASAŻ leczniczy. /012/ 421-57-62 wew. 13. 54160/A

POLSKO-FRANCUSKA klinika „Gameta”. Niepłodność, męska i kobieca, pozaustrojowe zapłodnienie IN VITRO, mikroiinjekcja plemnika do jaja - ICSI. Wizyty, rejestracja codziennie 15-18. Łódź, tel. 042/645-76-00, 645-77-77. 46756/A

PSYCHIATRY, psycholog, logopeda Centrum Psychoterapii, Kraków, Batorego 2. 012/633-76-08. 47378/A

PSYCHOLOG. /012/416-18-63, 0502-022-501. 8343/A

PSYCHOLOG. /012/637-73-32. 53328/A

PSYCHOLOG. Bogumiła Cichowicz. Opinie, terapia. /012/415-11-57, 0503-36-20-94. 38188/A

PSYCHOLOG. Kryzys w małżeństwie. Przemoc w rodzinie. Depresje. /012/647-53-89, 0501-793-203. 51708/A

PSYCHOLOG: badania, terapie. 0607-234-277. 45671/A

PSYCHOLOG: konsultacje, terapie, opinie. /012/637-76-62, 0603-750-783. 6661/A

PSYCHOLOG codziennie. /012/413-16-30, 0501-451-527. 12608

PSYCHOLOGOWIE. Badania. Terapie. /012/425-76-87. 44094/A

REUMATOLOG, fizykoterapia. 012/636-68-95. 6973/A

REUMATOLOGICZNO-REHABILITACYJNY, dr Wójcik, również wizyty domowe. 012/655-24-28, 0501-343-942. 4560701

SEKSUOLOG specjalista. /012/423-20-58. 44546/A

SEKSUOLOGIA, depresje, uzależnienia. Pro-Vita, Kraków, ul. Majora 5, /012/413-80-47. 44104/A

UROLOG Batorego 4. 012/633-52-80, 44255/A

USG, Batorego 4. 012/633-52-80. 47376/A

USG, Szewska 27. 012/267-69-66. 47136/A

ZAPARCIA, wzdęcia, USG, gastrolog, endoskopia ul. Emilii Plater 4/1. 012/655-61-69, 012/633-36-56. 54605/A

CHOROBY SKÓRY

- łuszczyca
- różne postacie łysienia
- ciężkie postacie trądzika
- grzybyce
- lasery biostymulujące
- LASER CO₂ (CHIRURGICZNY)
- bezbolesne usuwanie zmian skórnych: brodawek, „kurzajek”, tatuaży, włókniaków, kłykcin kończystych, znamion naskórkowych, odcisków itp.

Gabinet lekarski 637-95-39, (090) 37-45-80

NOWA HUTA

lek. med. JACEK TRZĄSKI specjalista chorób wewnętrznych

KARDIOLOG

ECHOKARDIOGRAFIA

Przychodnia lekarska, os. Kolorowe 21. Rejestracja, tel. 012/644-10-49. 4391401

Szczepienia przeciw grypie

Całodobowe wizyty domowe

Transporty medyczne

Wytnij to ogłoszenie a otrzymasz rabat 10 %

tel. 96-75

FALCK

Gabinet Ortopedyczno-Urazowy dorośli i dzieci

Dr med. Julian Dutka

wtorki godz. 15.30-18.00 tel. 619-71-13

Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 7 (NAFTA) rejestracja: tel. 421-04-33; 619-73-01

GABINET LĘKARSKI ALERGOLOGICZNO-PULMONOLOGICZNY 31-066 Kraków, ul. Skawińska 27/18

Prof. dr hab med.

Ewa Niżankowska-Mogilnicka

przyjmuje: wtorki i czwartki od godz. 15.00. Rejestracja: w dniu przyjęć od godz. 15.00, tel. 012/430-51-00 oraz pon.-pt. od godz. 15.00, tel. 0609-045-199 5565801

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY

dr hab. med. Zygmunt Dobrowolski

Kraków, ul. Wygoda 13 m. 16, czynny wtorek i czwartek w godz. 16.00 - 18.00.

Rejestracja tel. 430-52-96 od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 15.00. 4543801

MAŁOPOLSKIE CENTRUM ALERGOLOGII os. Piastów 40

KONSULTACJE: ALERGOLOGICZNE, PULMONOLOGICZNE, INTERNISTYCZNE, PEDIATRYCZNE

Leczenie i diagnostyka dzieci i dorosłych. Testy, szczepienia, inhalacje, spirometria, kroplówki, oznaczanie IgE.

Informacje i rejestracja: tel. (012) 647-05-75

NZOZ Specjalistyczne Gabinety Lekarskie

e-mail: gabinety@popiela.com www.popiela.com

Rejestracja telefoniczna: (012) 415 09 05 tel./fax: (012) 415 86 60

pn. do pt: 9.00-20.00, soboty: 9.00-14.00

GABINETY SPECJALISTYCZNE: chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, kardiologii, urologii, reumatologii, neurologii, ginekologii i położnictwa, laryngologii, nefrologii dziecięcej - m.in. leczenie moczenia u dzieci, schorzeń przewodu pokarmowego u niemowląt i dzieci.

DIAGNOSTYKA: RTG i USG - pełny zakres dorośli i dzieci, badanie motoryki przewodu pokarmowego i dróg moczowych (manometria, pH-metria, urodynamika).

BADANIA i ZABIEGI ENDOSKOPOWE: gastroscopia, drogi żółciowe (ERCP), kolonoskopia, rektoskopia, leczenie kurczu wpustu żołądka, usuwanie kamieni z przewodu żółciowego i jego udrażnianie.

ZABIEGI CHIRURGICZNE: laparoskopowe (m.in. pęcherzyk żółciowy, przepukliny), wycinanie i biopsja zmian żołądka i jelita grubego, oper. żylaków odbytu, oper. urologiczne - w tym nowa metoda leczenia nietrzymania moczu u kobiet (TVT). Pełny zakres wysoko kwalifikowanej opieki anesteziologicznej i pielęgniarstwa. Badania wstępne i okresowe dla zakładów pracy. Lekarskie wizyty domowe.

KONTRAKT Z MAŁOPOLSKĄ REGIONALNĄ KASĄ CHORYCH NA POBYT JEDNODNIOWY Z ZABIEGIEM. 11524k

MAŁOPOLSKIE CENTRUM KRIOTERAPII na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3

NOWA METODA LECZENIA ZIMNEM

W KOMORZE NISKOTEMPERATUROWEJ

- choroby reumatyczne
- zmiany zwyrodnieniowe stawów
- dyskopatia
- stany pourazowe
- profilaktyka osteoporozy
- niedowłady i porażenia
- odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant. Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

BEZPŁATNE PORODY

PRYWATNA KLINIKA POŁOŻNICZA SPES

Kraków, ul. Królowej Jadwigi 15 (Salwator) tel. 427-15-48, 427-15-49

UWAGA! PORODY REFUNDOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ KASĘ CHORYCH

AMBULATORIUM GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE CZYNNIE CAŁĄ DOBĘ 279k

Doktor K + Mediprof

ul. Szpitalna 38 naprzeciw Teatru im. J. Słowackiego, dawna Sienna 14

ULTRASONOGRAFIA MAMMOGRAFIA www.mediprof-doktork.pl

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY
Dr n. med. Sławomir MROZICKI
Kraków, ul. Wroclawska 1-3
tel. (012) 411-04-95
Nieoperacyjne leczenie chorób prostaty metodą terapii laserowej

GABINET UROLOGICZNY
• USG jamy brzusznej, jąder, sutków, tarczycy
• Cystoskopia
• Leczenie bezpłodności męskiej i zaburzeń wzroku
Ginekolog - USG ciąży
Kraków, ul. Racławicka 48
Rejestracja tel. 633-79-85 w godz. 11⁰⁰ - 17⁰⁰

PRZYCHODNIA ZDROWIA RODZINY
Fundacji „Pro Humana Vita”
LEKARZE SPECJALIŚCI
Kraków, ul. Sławkowska 1
tel. 422-53-29, 422-53-49
pon - pt. 8 - 20 sob. 8 - 12
USG Cytologia, biocenoza
Psycholodzy, Nauczyciele N.P.R.

Centrum Medyczne „MED-ALL”
ul. Budziszyńska 1
(za zajezdnią MPK Mistrzejowice)
tel. 641 02 21, 641 04 54, pon-pt 8-20 sob. 9-14
Bezpłatne porady w ramach kontraktu z Kasą Chorych
• lekarze pierwszego kontaktu
• alergologia • spirometria, testy, odczulanie
• laryngologia • kontrola leczenia cukrzycy HbA1c
• dermatologia
• leczenie cukrzycy
• lekarze wszystkich specjalności
• gastroscopia • USG, RTG
• medycyna pracy • badania wstępne, okresowe i kierowców
• badania analityczne - pełny zakres
• Stomatologia - pełny zakres

BÓLE KRĘGOSŁUPA
leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych, jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp.
Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31,
tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt.

GABINET CHIRURGII PLASTYCZNEJ
Mazowiecka 108, tel. 633-41-66
pn. - pt. 14⁰⁰ - 16⁰⁰
Operacje w pełnym zakresie - szczególnie:
• nosa • uszu • piersi
• zmarszczek twarzy
• powiek • blizn
• brodawek • nowotworów
OPERUJĄ CZŁONKOWIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHIRURGII PLASTYCZNEJ.

Szpital Zakonu Bonifratrów
św. Jana Grandego
w Krakowie, ul. Trynatarska 11
Rejestracja i informacja
poniedziałek-piątek: 7.00-19.00
tel.: 430 55 23, 430 55 00 w. 196

Diagnostyka:
• badania laboratoryjne • cytologia
• RTG • USG • gastroscopia
• rektoskopia • kolonoskopia
Gabinety lekarskie:
♦ chirurgia
ogólna, onkologiczna,
naczyniowa, dziecięca
♦ ortopedia
♦ proktologia ♦ urologia
♦ ginekologia i położnictwo
♦ choroby wewnętrzne
♦ kardiologia ♦ choroby zakaźne
♦ hepatologia ♦ gastrologia
♦ endokrynologia ♦ laryngologia
♦ neurologia ♦ alergologia
♦ dermatologia ♦ rehabilitacja.
Zabiegi chirurgiczne ambulatoryjne.
Zabiegi dermatochirurgiczne

LECZENIE SCHORZEŃ KRĘGOSŁUPA
DR CHARLES JANGDHARI
DYPLOMOWANY W STANACH ZJEDNOCZONYCH
bóle kręgosłupa, kończyn, głowy, skolioza, wypadnięcie dysku, rwa kulszowa
Kraków, ul. Westerplatte 12/4
rejestracja telefoniczna: (012) 430-29-76
www.chiropraktyka.medi.pl

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM
Kraków, ul. Mikołajska 9/7
tel. 422-62-56
♦ Alergie ♦ Bezbolesne testy ♦ 400 alergenów ♦ Odczulanie ♦ Spirometria ♦ Stany zapalne ♦ Terapie przeciwbólowe ♦ Nerwice ♦ Nacisnienie ♦ Diagnostyka obciążeń metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

Podgórska Poradnia Lekarska
K-ów Rynek Podgórski 14
tel. 656-27-51, 656-24-90
pn. - pt. 8-20, sob. 8-13
• Konsultacje wszystkich specjalistów;
• Badania laboratoryjne, hormony;
• Bakteriologia - pełny zakres;
• EKG, ECHO SERCA, USG - pełny zakres;
• EKG wysiłkowe (bieżnia)
• Gastroscopia, rektoskopia, cytologia, czystość
• Testy ciążowe;
• Badania okresowe, badania kierowców;
• OKULISTI - pełny zakres badań
• Audiometr - badanie słuchu

VENAMED
dr n. med. Zbigniew KUSTRA
specjalista chirurg
CENTRUM LECZENIA ŻYŁAKÓW
□ kompleksowe leczenie żyłaków kończyn dolnych
□ leczenie owrzodzeń żyłakowych
□ leczenie obrzęków kończyn ręcznych i pneumatyczny masaż limfatyczny
□ leczenie chorób tętnic
OZONOTERAPIA
nowoczesne leczenie ozonem
REJESTRACJA I INFORMACJA
pon. - piątek, godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰
tel. (12) 626 40 99,
tel. kom. 0602 262 135
Kraków, ul. Radzikowskiego 77/A

Kraków, ul. Królewska 92
rej. tel. 637-60-77
pon.-pt. w godz. 10.00-19.00
OKULISTA OPTYK
• badania wzroku • szkła okularowe (lektur uprawniony)
• badania dla kierowców • szybka obsługa
• dobór okularów • 10% zniżki
i soczewek kontaktowych dla pacjentów
• gabinet leczenia zęba • wizyty domowe

KARDIODENT
ul. Królewska 56/2, tel. 423-44-22
pon-piątek 8-20, Sobota 8-14
KARDIOLOGIZY
• EKG, EKG wysiłkowy,
• Holter serca i ciśnieniowy,
• Echo-Doppler u dorosłych i dzieci,
• Leczenie nadciśnienia
DERMATOLOG, ALERGOLOG, NEUROLOG
ENDOKRYNOLOG, REUMATOLOG
USG brzucha
www.kardiodent.medi.net.pl
e-mail: kardiodent@medi.net.pl

Ośrodek Diagnostyczno-Leczniczy „CHIRURGIA JEDNEGO DNIA”
Szpitala Zakonu Bonifratrów - Kraków, ul. Trynatarska 11
Bezpieczeństwo szpitalne - warunki domowe.
Kontrakty z prywatnymi firmami ubezpieczeniowymi.
Klinika Videochirurgii
Operacje z zakresu: chirurgii ogólnej i klatki piersiowej, chirurgii dziecięcej, urologii, ginekologii, ortopedii.
Centrum leczenia przepuklin
Standardy zalecane przez Amerykańskie Towarzystwo Chirurgów
Klinika Chirurgii Plastycznej i Estetycznej
Prof. dr hab. med. Jerzy Strużyna
Pełny zakres badań diagnostycznych
Szczepienia ochronne
DOMOWE WIZYTY INTERNISTÓW
- POBIERANIE KRWI, OPIEKA
ZAPRASZAMY NA SZCZEPNIENIA PRZECIW GRYPIE z tym ogłoszeniem 10 % RABATU
Rejestracja i informacja: pn. - pt. 8.00 - 20.00, sob. 8.00 - 15.00
tel.: 430 56 56, 430 57 74; 430 55 00 w. 203, 193

KRIOMED
• CHIRURGIA ogólna, proktologiczna, naczyniowa
• GINEKOLOGIA • DERMATOLOGIA
• KOLONOSKOPIA • GASTROSKOPIA
• ZABIEGI: nieoperacyjne leczenie żyłaków kończyn dolnych
Kraków, Friedleina 8,
tel. 633-82-82

AMICOR
CENTRUM KARDIOLOGICZNE
ul. Oboźna 31,
tel. 633-59-06, 633-91-73
oddz. Nowa Huta
os. Złotego Wieku 19-20
tel. 649-95-25
pn.pt. 9-19, sob. 9-13
PEŁNY ZAKRES BADAŃ

BADANIA LABORATORYJNE
ul. Olszańska 5, ul. Sławkowska 1
al. Dygasińskiego 5, ul. Palacha 3
413-64-57, 413-99-00, 636-90-09
422-53-29, 422-53-49, 658-40-73
DIAGNOSTYKA

CHIRURGIA DERMATOLOGICZNA
Dr med. Piotr Kanas
CHIRURG DERMATOLOG
• Leczenie zmian barwnikowych skóry
• Profilaktyka i leczenie nowotworów skóry
• Chirurgiczne leczenie guzów skóry i tkanki podskórnej
Kraków, ul. Liryczna 7
rejestracja tel. (012) 4118143
(po godz. 16⁰⁰)

GABINET OKULISTYCZNY
dr n. med. Joanna SŁOMSKA
dr n. med. Renata URBAN
• Komputerowe badanie wzroku i pola widzenia
• **SOCZEWKI KONTAKTOWE**
• Laserowa korekcja wad wzroku - konsultacje
• Zabiegi chirurgiczne i laseroterapia
pn.-pt. 9⁰⁰ - 19⁰⁰ tel. (012) 423-13-03
www.okulista.krakow.pl
SALON OPTYCZNY
KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 26

UNIERSYTECKIE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZE
KLINIKA COLLEGIUM MEDICUM UJ
REJESTRACJA:
• Okulistyka 424-75-51
• Endokrynologia 424-75-08 po 14
• Laryngologia 424-79-13
• Gastrologia 424-89-15; 424-89-18
• Leczenie niestrawności 424-72-69
• Badania diagnostyczne:
RTG 424-77-51; 424-77-52
Hormonalne; cytologiczne 424-85-82
USG i biopsja 424-83-17
Diag. wirus. zapalenia wątroby C i B
Cytomegalia 424-87-90
Helicobacter pylori 294-32-72 (13-15)
Test oddechowy 294-32-72 (13-15)
Gastroskopia 294-32-72 (13-15)
Antybiogram Hp IgG 294-32-72 (13-15)
• Badania laboratoryjne - pełny zakres: międzynarodowa kontrola jakości
24 h cito 424-87-69; 424-83-92 (8-15)
424-83-94; 424-83-91 (15-8)
Bakteriologia, mykologia 424-75-81

ZESPÓŁ LECZENIA PRZEWLEKŁYCH INFEKCYJ
• Gardło, uszy, oczy, nos, skóra, kości, ukt. oddechowy, moczowy - płciowy i inne.
• Konsultacje mikrobiologa klinicznego.
• Posiewy autopszczepionki, dobór leków.
Lekarze specjaliści:
• chirurgia ogólna, naczyniowa, onkologiczna, dziecięca, urazowo-ortopedyczna, neurochirurgia, proktologia, anestezjologia, urologia, ginekologia, laryngologia, okulistyka, dermatologia, choroby wewnętrzne, reumatologia, kardiologia, endokrynologia, pulmonologia i alergologia - spirometria, testy skórne, neurologia, psychiatria
rehabilitacja - masaże, badania profilaktyczne i badania kierowców.
USG - pełna diagnostyka biopsje cienkoigłowe
Leczenie uzależnień
alkoholizm, nikotynizm

OSRODEK TERAPII LASEROWEJ
♦ CHIRURGIA zmiany skórne, choroby sutka, żylaki ♦ PROKTOLOGIA choroby odbytu, hemoroidy, żylaki grubego M. Trystuła, K. Łomnicki
♦ GINEKOLOGIA - M. Chrzanowski
♦ STOMATOLOGIA, ♦ ORTOPIEDIA
LECZENIE LASEREM
owrzodzeń żyłakowych, żylaków odbytu, usuwanie tatuaży, nadżerek szyjki macicy
N. HUTA - os. Złota Jesień 15 B,
tel. 641-59-84

OSRODEK REHABILITACJI REMED KARDIOLOGICZNEJ
UMOWA Z KASĄ CHORYCH
• Rehabilitacja, bezpłatna
• po zawałe serca, w chorobie wieńcowej
• po zabiegach kardiologicznych,
• w chorobie nadciśnieniowej
• porady kardiologiczne
EKG, ECHO, EKG wysiłkowe
- LECZENIE NADWAGI -
HOLTER, HOLTER ciśnieniowy
Kraków, ul. Wróblewskiego 4, ☎ (012) 632-73-01

OSRODEK REHABILITACJI REMED KARDIOLOGICZNEJ
UMOWA Z KASĄ CHORYCH
• Rehabilitacja, bezpłatna
• po zawałe serca, w chorobie wieńcowej
• po zabiegach kardiologicznych,
• w chorobie nadciśnieniowej
• porady kardiologiczne
EKG, ECHO, EKG wysiłkowe
- LECZENIE NADWAGI -
HOLTER, HOLTER ciśnieniowy
Kraków, ul. Wróblewskiego 4, ☎ (012) 632-73-01

RENTGEN USG
KRZYSZTOF WYROBEK
SPECJALISTA RADIOLOG
Kraków, Smoleńsk 25a,
tel. 422-00-63.
Pełny zakres badań dorosłych i dzieci.
WYNIKI NATYCHMIAST

AS MEDICA tel. 416 28 00
os. Żabiniec, ul. Konecznego 6/19 u
Rejestracja pn-pt 8⁰⁰-18⁰⁰ sb 9⁰⁰-13⁰⁰
♦ Badania kierowców
♦ Badania okresowe
♦ EKG, analityka - również w domu pacjenta
♦ Internista
SZCZEPNIENIA PRZECIW GRYPIE

PORADNIA PROFESORÓW I DOCENTÓW
Rej. pon. - pt. 8 - 18, tel. 423-17-22
KRAKOWSKIE CENTRUM OSTEOPOROZY I MENOPAUZY
KRAKÓW, ul. Kopernika 32
Rej. pon. - pt. 8 - 18 tel. 430-31-56, 430-31-94
• ginekolog - endokrynolog
• ginekolog - położnik
• reumatolog • chirurg ortopeda
• hematolog • endokrynolog
• internista • kardiolog • anestezjolog
• diabetolog • cukrzyca,
• otyłość • geriatra
• otolaryngolog • onkolog
• lek. medycyny pracy (badania okresowe)
Badanie densytometryczne
badanie gęstości kości, EKG
Kolposkopia - cytologia - bakteriologia
Badania analityczne krwi i moczu (markery)

USG
JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA
- POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI
BADANIA USG-DZIECI, ul. Długa 30
rej. codz: 8-20; sobota: 8-14
tel: 632-80-80, 633-02-58

OSRODEK MEDYCZNY Maszachaba
Kraków, ul. Mazowiecka 4-6
tel. (012) 634-33-69, 633-21-11, 633-66-66 w. 233
- lekarze specjalistów
- badania analityczne
- USG, gastroscopia
- holter ciśnieniowy
- kolposkopia
- szczepienia przeciw grypie
pon.-pt. g. 8-20, sob. g. 9-13

GABINET LARYNGOLOGICZNY
ENDOSKOPOWE OPERACJE
NOSA I ZATOK PRZYNOSOWYCH
Dr hab. med. Paweł Strępek
Kraków, ul. Racławicka 48
Rejestracja tel. (012) 633-79-85
w godz. 11⁰⁰ - 17⁰⁰
Kraków, ul. Kasztanowa 44 c
Rejestracja tel. 0601-40-42-30
w godz. 15⁰⁰ - 20⁰⁰

GABINET LARYNGOLOGICZNY
ENDOSKOPOWE OPERACJE
NOSA I ZATOK PRZYNOSOWYCH
Dr hab. med. Paweł Strępek
Kraków, ul. Racławicka 48
Rejestracja tel. (012) 633-79-85
w godz. 11⁰⁰ - 17⁰⁰
Kraków, ul. Kasztanowa 44 c
Rejestracja tel. 0601-40-42-30
w godz. 15⁰⁰ - 20⁰⁰

GER-MED
POLSKO-NIEMIECKA
ANALITYKA - hormony - testy alergiczne
RAJSTOPY PRZECIWWYŁAKOWE
Rej. tel. (012) 415-58-00, 415-60-31
ul. Pleszowska 23, 4377301

GER-MED
POLSKO-NIEMIECKA
ANALITYKA - hormony - testy alergiczne
RAJSTOPY PRZECIWWYŁAKOWE
Rej. tel. (012) 415-58-00, 415-60-31
ul. Pleszowska 23, 4377301

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe
MEDICINA N.Z.O.Z.
Rok zał. 1989
e-mail: biuro@medicina.pl www.medicina.pl
ul. Rogozińskiego 12, tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79
ul. Barska 12, tel. (012) 266-96-65, 266-50-62,
czynne codziennie od pn. do pt. od 8.00 do 20.00, soboty od 8.00 do 14.00
KONSULTACJE WSZYSTKICH SPECJALISTÓW DLA DOROSŁYCH I DZIECI
BADANIA: analityka, testy alergiczne, EEG, mammografia, USG - pełny zakres, EKG, artroskopia, uroflowmetria
GABINET ENDOSKOPII: gastroscopia, rektoskopia, cystoskopia, kolonoskopia - możliwość wykonywania w narkozie
CHIRURGIA JEDNEGO DNIA:
• chirurgia ogólna - m.in. operacje przepukliny najnowszymi metodami, bezoperacyjne usuwanie żyłaków odbytu (laser, krioterapia),
• chirurgia plastyczna, dziecięca, dermatologiczna
• CHIRURGIA REKI, OPERACJE ARTROSKOPOWE BARKU I KOLANA, INNE ZABIEGI ORTOPEDYCZNE
Kontrakt z Małopolską Regionalną Kasą Chorych:
PORADNIE: Chirurgii urazowo-ortopedycznej, Chirurgii naczyniowej, Neurologicznej, Urologicznej, Chirurgicznej ogólnej
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA ZAKŁADÓW PRACY
Badania wstępne i okresowe • Program opieki zdrowotnej dla firm
SZCZEPNIENIA • STOMATOLOGIA
Kursy z pierwszej pomocy i ratownictwa
KARTA RODZINNA „MEDICINA”
GRATIS po pierwszej wizycie - 10% zniżki na wszystkie usługi

Przychodnia Profesorów i Docentów
ul. Rzeźnicza 2
czynna codziennie od pon. do pt. od 8.00 do 18.00,
tel. (012) 421-79-27, 422-41-06.

Ośrodek Medyczny „OSTEOMED”, ul. Kazimierza Wielkiego 57,
tel./fax. (012) 423-40-43, 632-79-72, pon.-pt. 8.00-21.00, sob. 9.00-14.00
• Ginekolog-endokrynolog • Ginekolog-położnik • Internista-USG
• Endokrynolog-internista • Kardiolog-internista • Dermatolog
• Chirurg ortopeda • Gastrolog • Reumatolog • Urolog • Laryngolog
• Neurolog • Medycyna pracy • USG: dorośli i dzieci
KLIMAKTERIUM, ANDROPAUZA
NIEPŁODNOŚĆ, OSTEOPOROZA
KRIOTERAPIA, LASER, USG-pełny zakres
USG - stawy biodrowe, DENSYTOMETR
Badania: HORMONY-pełny zakres, ANALITYKA-pełny zakres
CYTOLOGIA, BAKTERIOLOGIA, EKG - z opisem
BIOPSJA TARCZYCY I PIERSI, Badania okresowe,
SZCZEPNIENIA - WZW, grypa itd.

KLINIKA KRAKOWSKA
ul. Mehoffera 6 (Azory), tel. 638-38-18, pon.-pt. 8⁰⁰ - 20⁰⁰
• Badania analityczne
• Lekarze specjaliści, USG + biopsja cienkoigłowa
• RTG + Mammografia + Tomografia komputerowa
• Medycyna pracy, rehabilitacja, masaż leczniczy
• Gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia
• Chirurgia plastyczna - korekta blizn, zmarszczek, znamion barwnikowych, chirurgia ręki
• Spotkania przedporodowe dla kobiet w trzecim trymestrze ciąży
SZCZEPNIENIA PRZECIWKO GRYPIE
www.klinika.krakow.pl
klinika@klinika.krakow.pl

OR-TRA-MED
DAWNA WOJEWÓDZKA PORADNIA ORTOPEDYCZNA
GABINET ORTOPEDYCZNY I URAZOWY
Kraków, ul. Dunajewskiego 5,
poniedziałek - piątek 15.00 - 18.00,
rejestracja telefoniczna od godz. 13.00,
tel. 422-93-55.
Przyjmują: dr med. Artur Skolarczyk
dr hab. Tadeusz Niedzwiedzki
Wykonujemy: iniekcje dostawowe, blokady,
opatrunki, nowoczesne opatrunki gipsowe.
NISKIE CENY
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

SKOL MED
GABINETY LEKARSKIE
Prądmowskiego 26 b
411-88-03, 413-32-14
GASTROSKOPIA, CYTOLOGIA, USG
ENDOKRYNOLOG, GINEKOLOG
NEUROLOG, UROLOG, KARDIOLOG
DERMATOLOG, ALERGOLOG
LARYNGOLOG, OKULISTA
CHIRURGIA OGÓLNA I NACZYŃ
MAMMOGRAFIA, BAD. KRWI
Rejestracja w godz. 8-19

Centrum Rehabilitacji
• Pełny zakres zabiegów w schorzeniach kręgosłupa i stawów
• Konsultacje, neurolog, ortopeda, rehabilitant
• Komputerowe badanie stóp i kręgosłupa
Kraków
(012) 429-53-99
Prywatna Klinika Dermatologiczna
• Komputerowa diagnostyka i monitorowanie zmian skórnych
• Dermatochirurgia (krioterapia)
• Kosmetologia dermatologiczna
• Choroby włosów
• Diagnostyka i leczenie grzybic
Kraków
(012) 429-25-23

ZADZWOŃ
BEZPŁATNA INFOLINIA UROLOGICZNA
0 800 136 526
• rak stercza • gruczołak • nietrzymanie moczu
• zaburzenia wzroku • infekcje • zaburzenia PSA
pn., śr. czw. w godz. 19.00 - 21.00, wt., pt w godz. 13.00 - 15.00
MOŻLIWA BEZPŁATNA KONSULTACJA

HORMON - DIA LABORATORIUM
Bezpłatne badania PSA dla mężczyzn od 45 r. życia zamieszkałych w dzielnicy I.
Koneczna rejestracja telefoniczna
Kraków
MAZOWIECKA 25 tel./fax 423-37-66
Augustynka WICHURY 18 b. Łokietka 19
tel. 632-77-32, 632-41-66

ANALIZY
PRACOWNIA WYKONUJE BADANIA:
ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE,
HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE,
SEROLOGICZNE,
TESTY ALERGOLOGICZNE
W SUROWICY KRWI
KRAKÓW ul. KATARZYN 5
430-60-70

OKULISTYKA - CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

Dr n. med.
Włodzimierz Miniewicz
Gabinet okulistyczny
ul. Loretańska 8/4A
tel. (0-12) 292 71 71

WYKONUJEMY OPERACJE

ZAĆMY

METODĄ FAKOEMULSYFIKACJI
W ZNIECZULENIU KROPOWYM, MIEJSCOWYM

Dr n. med.
Marta Fejkiel-Hydzyk
Gabinet okulistyczny
ul. Bandurskiego 66/5
tel. (0-12) 411 41 77

**OŚRODEK DIAGNOSTYCZNY
I PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA
IM. ŚW. RAFAŁA**

ul. Bochenka 1 (os. Piaski Nowe)
tel. (012) 650-08-10, 650-08-11, 650-08-12, 650-08-13

- poradnie specjalistyczne
- USG (pełny zakres badań)
- rehabilitacja medyczna
- (pełny zakres m. in. krioterapia, laseroterapia, Bioptron)

WE WRZEŚNIU KAŻDY ZABIEG 70 % TANIEJ

- Holter, EKG
- zabiegi pielęgniarstwa
- pediatryczne wizyty domowe
- badania laboratoryjne

**POBIERANIE MATERIAŁU TAKŻE W DOMU PACJENTA !!!
DRUKI L4 • BADANIA PROFILAKTYCZNE I OKRESOWE • SZCZEPNIENIA**

Dojazd: autobusy 164, 174, 204, tramwaje: 6, 24
dojście: ul. Podedworze od ul. Nowosądeckiej (wejście od strony placu budowy)

BARDZO PRZYSTĘPNE CENY !!!

**Centrum Okulistyki
INTERMEDICA**

✓ **ULTRADŹWIEKOWA FAKOEMULSYFIKACJA
zaćmy**

- znieczulenie kroplowe
- bez zastrzyków
- bez szwów

- powrót do domu bezpośrednio po zabiegu
- kontrole po zabiegach GRATIS

✓ szeroki zakres procedur diagnostycznych
✓ drobne zabiegi okulistyczne

31-105 Kraków, ul. Zwierzyniecka 29
tel. (012) 431-17-66, (012) 431-17-82
rejestracja: od poniedziałku do piątku 8⁰⁰ - 16⁰⁰

**MEDYCZNE CENTRUM
DERMATOLOGICZNO-ESTETYCZNE**

CENTRUM LECZENIA TRĄDZIKU

DERMATOLOGICZNE

ESTETYCZNE

- konsultacje z zakresu dermatologii i dermatologii dziecięcej
- chirurgia dermatologiczna
- pełny zakres zabiegów dermatologicznych
- zabiegi kosmetyczne

Kraków ul. Zwierzyniecka 29
pn.-pt., godz. 10.00 - 20.00,
sob. 10.00 - 15.00
tel. (012) 431-16-09,
tel./fax (012) 431-18-01

PROMOCJA WRZEŚNIOWA
Przy serii zabiegów na ciało
2 zabiegi twarzy gratis !!!

**USUWANIE CELLULITU JEDYNĄ
SKUTECZNĄ NA ŚWIECIE,
NIECHIRURGICZNĄ METODĄ
(CERTYFIKAT FDA)**

- wypełnianie zmarszczek
- redukcja blizn
- redukcja tkanki tłuszczowej
- dobór kosmetyków leczniczych

Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Chorób Serca i Płuc
„DIAGNOSTYKA JEDNEGO DNIA”
Szpital im. Jana Pawła II w Krakowie, ul. Prądnicka 80

**Kompleksowa wyskopspecjalistyczna diagnostyka przy użyciu
najnowocześniejszych metod i urządzeń cyfrowych:**

- wielorzędowa spiralna tomografia komputerowa - rekonstrukcje trójwymiarowe, angiografia tętnic szczykowych i obwodowych, badanie głowy, zatok, płuc - HRTC, inne
- rezonans magnetyczny - badanie wszystkich obszarów
- badania scyntygraficzne: mięśnia sercowego, tarczycy, wątroby, nerek, mózgu, kości, płuc
- wysokoczułe rentgenowskie badanie klatki piersiowej - AMBER
- USG - wszystkie narządy, doppler - badania naczyniowe, biopsje tarczycy
- spirometria, bodypletyzmografia
- echokardiografia
- bronchoskopia, gastroscopia

- badania wysiłkowe serca, spirometria
- 24 godz. monitorowanie EKG i RR
- REHABILITACJA AMBULATORYJNA
- PEŁNY ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH
- Centrum Wczesnej Diagnostyki CC i Terapii - Programy profilaktyczne ocena czynników ryzyka i prewencja miażdżycy oraz choroby niedokrwiennej serca, profilaktyka antynakłowa, wczesne wykrywanie raka płuca, wczesna diagnostyka nadciśnienia tętniczego, diagnostyka i leczenie otyłości.
- Centrum szczepień - pełny zakres szczepień, szczepienie przed wyjazdami zagranicznymi

Dla firm i przedsiębiorstw oferujemy specjalne preferencyjne programy opieki medycznej.

Informacja i rejestracja: pon - pt. w godzinach 7.30 - 18.00
tel: (012) 614-23-61, 614-25-00, 614-25-15

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

**APARATY
SŁUCHOWE**

szeroki asortyment - dobór komputerowy - pełna diagnostyka również w domu pacjenta - raty - laryngolog - refundacje kas chorych
"dor-MED" tel. 632 41 74
Kraków, ul. Urzędnicza 10
filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
tel. 282 64 57
infolinia: 0804 200 400
koszt połączenia: 0,29zł. netto/1 min.

APARATY SŁUCHOWE

Kraków, ul. Bogusławskiego 10/3
(róg ul. Sebastiana)
tel. (012) 421 21 20
pon. - pt. godz. 9⁰⁰ - 17⁰⁰

**BEZPŁATNE
BADANIA SŁUCHU**
REFUNDACJA MAŁOPOLSKIEJ I BRANŻOWEJ KASY CHORYCH

APARATY SŁUCHOWE

Bezpłatnie:
• badanie słuchu, dobór
• wizyty domowe
• naprawa, akcesoria, raty
ul. Długa 46/1, 634-25-51
os. Na Skarpie 27, 425-70-07
refundacje kas chorych i PFRON

APARATY SŁUCHOWE

♦ dobór komputerowy ♦ badania
♦ sprzedaż ♦ naprawy ♦ akcesoria
"FONMED" S.C. KRAKÓW
ul. Św. Katarzyny 4 (wejście od Augustiańskiej)
Informacja i zapisy: TEL./FAX 430-61-53
www.fonmed.com.pl
Realizujemy wnioski Kasy Chorych

APARATY SŁUCHOWE

• BEZPŁATNE BADANIE SŁUCHU I DOBÓR
• WIZYTY DOMOWE
• NAPRAWA; AKCESORIA
• KONSULTACJE LARYNGOLOGICZNE
REALIZUJEMY WNIOSKI REGIONALNYCH KAS CHORYCH
31-025 Kraków, ul. M. C. Skłodowskiej 4/1
tel. 422-52-13, 422-22-91

**MEDYCZNE CENTRUM
DIAGNOSTYCZNO
-TERAPEUTYCZNE**

Kraków, Rynek Główny 34
tel. 421-70-21, 421-95-83

- Porady specjalistyczne, także profesorów, docentów i ordynatorów
- Centrum Onkologiczne (także choroby piersi)
- Centrum Okulistyczne (także szkła kontaktowe)
- USG, endoskopia, analizy
- Zabiegi operacyjne

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum
SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA
„SAMARYTANKA”
os. Słoneczne 8, tel. 425-86-98

CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDIA,
DERMATOLOG, INTERNISTA, UROLOG, LARYNGOLOG,
NEUROLOG, REUMATOLOG, ENDOKRYNOLOG, EKG
BADANIA KIEROWCÓW, BADANIA ANALITYCZNE I BAKTERIOLOGICZNE
Czynna od poniedziałku do piątku
w godz. 8.00-18.00

**GABINETY
LEKARSKIE**

POŁOŻNIK, GINEKOLOG, UROLOG,
ONKOLOG, CHIRURG
ENDOKRYNOLOG

cytologia, próby ciążowe, analityka...
USG EKG -KTG UL. DŁUGA 30
Rej. 8-20, sob. 8-14, tel. 632-80-80

Odnowa biologiczna

MEAMORFOZA
SALON ODNOWY BIOLOGICZNEJ

WANDA GEYER

urządzenie TWINSVELT
NOWOŚĆ

działanie walka uciskowego
połączone z masażem ssącym

- likwidacja cellulitu
- drenaż limfatyczny
- depresja masaż

Ponadto oferujemy:
pełny zakres usług kosmetycznych,
makijaż trwały,
bezoperacyjne usuwanie zmarszczek
metoda NEW FILL,
fryzjer, masaż, solarium,
manicure, pedicure,
gabinet laseroterapii
usuwanie rozszerzonych naczyń,
znamion i przebarwień

31-043 KRAKÓW, UL. STOLARSKA 13
Tel. 012 421 91 48, 422 96 39

* Odnowa biologiczna
* Kosmetyka laserowa
twarzy i ciała

- * Usuwanie blizn, rozstępów, oparzeń, naczyń
- * Wyszczupianie i modelowanie: Egipt, Guam
- * Biostymulacja, hydromasaż, mas. limfatyczny
- * leczenie cellulitis
- * leczenie trądzika - młodzieńczego, różowatego
- * peeling azjatycki, złuszczenie kwasami, lift

Kraków, ul. Bałtycka 11
tel.: (012) 415 23 10, 0501 662 800

Kraków
ul. Królewska 86
tel.: (012) 415 29 47,
0601 439 519

AEROBIC - LATINO - STEP*
STEP & BODY *BOX - AEROBIC*
TBC * BRZUCH - POŚLADKI - UDA*
AQUA - AEROBIC

**ROBIMY
TO
NAJLEPIEJ !**

**NIESAMOWITA PROMOCJA
PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI
NATURALNYMI**

- ♦ komputerowy dobór fryzur
- ♦ kosmetyka - tipsy
- ♦ DIETA CAMBRIDGE

tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

evita

Po raz pierwszy w
Polsce...
od 1 października
**likwidowanie
zmarszczek
laserowe
bezzastrzykowe**
**wygładzanie
blizn i zmian
potrądzikowych**

Katowice tel. 10321 257 25 50

**STUDIO KOSMETYKI
ESTETYCZNEJ**

- Dypl. kosmet. Anna Polańska
- Pełny zakres usług kosmetycznych
- Solarium stojące i leżące
- Sprzedaż kosmetyków

Wkrótce otwarcie
Kraków Azory, ul. Pużaka 7A
tel. 636 09 70 w. 23 kom. 090332393

**CHIRURGIA
PLASTYCZNA**

Artur Zawisz
specjalista chirurgii
plastycznej z Polanicy Zdroju
tel. 0608 09 99 39

**Depilacja
LASEROWA**

również jasne włosy
certyfikat, opieka lekarza
makijaż permanentny
tataż biologiczny
TIPSY

Kraków, ul. Wielopole 18 B
(012) 423-24-48, 423-24-56

GABINET DERMATOLOGICZNY
lek. med. Renata Hejmo dermatolog

dermatologia estetyczna • usuwanie
zmian skórnych • peelingi medyczne
• wypełnianie zmarszczek
Rejestracja od 10.00 do 18.00,
tel. 423-26-25, 0602-60-13-94

GABINET KOSMETYCZNY
tel. 423-26-25.

**„LAURENT”
salon fryzur**

Kraków, ul. Długa 21, tel. 632-41-26
ul. Wielopole 28, tel. 429-22-81
ul. Mackiewicz 17 („BILLA”),
tel. 415-41-72 w. 46

DER MED Pierwszy w Polsce
Gabinet Kosmetyki Laserowej

- usuwanie zbędnego owłosienia
jedynym w Polsce laserem
diodowym LIGHT SHEER XC
- laserowe usuwanie zmian
naczyniowych
- laserowe wygładzanie
zmarszczek
(fotoodmładzanie)
- usuwanie blizn potrądzikowych
oraz przebarwień
- manicure i pedicure
- kosmetyka tradycyjna

Największe doświadczenie !!!
2000 zadowolonych
pacjentów. Bezpieczeństwo
i skuteczność potwierdzona
certyfikatem FDA
Kraków, ul. Floriańska 8
tel. (012) 292 74 65, 431 27 33
www.dermed.pl
(gabinet przeniesiony z pl. Sikorskiego 11)

Gabinet kosmetyczny
Solarium

**Po wakacyjnym wypoczynku
polecamy zabiegi i kosmetyki dla skóry
uszkodzonej promieniowaniem UV
oraz z plamami pigmentacyjnymi
i przebarwieniami**

POLECANE PRZEZ LEKARZY

KRAKÓW; ul. FAŁATA 11; tel. (012) 429-60-58

czynne: pn-pt 9 - 19 , sob 9 - 14

HONORUJEMY KARTY KREDYTOWE

**PRZEDŁUŻANIE
WŁOSÓW**

ZAGĘSZCZANIE

Salon Fryzjerski "GAGA"
"TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117
tel. 0602-114-789

4537901

**USUWANIE ZMARSZCZEK,
POWIEKSZANIE
I MODELOWANIE UST**

za pomocą sprawdzonych
i bezpiecznych preparatów:

Dremalve, Restylane, New-fill.
Bezpłatne konsultacje lekarskie,
tel. 012-422-01-18
Kraków, ul. Pijarska 5/7

ZAINWESTUJ W ZDROWIE

DZIENNIK POLSKI Codziennie w „Kronice Krakowskiej”

Informator Medyczny

Ceny reklamy: 35 zł/moduł, 1 zł/słowo

Odnowa Biologiczna

Cena reklamy: 20 zł/moduł

Sprzedaż reklam tylko w pakietach dwutygodniowych lub miesięcznych.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-34, fax 619-91-30.

Wszystkie ceny bez VAT.

Stomatologia

„ABADENT” ekspresowe wykonywanie, naprawa protez. Spokojna 18. 012/632-94-66. 45030/A

„KAMA-DENT”. Stomatologia, protetyka, protezy (3 dni), reńści 20%. Prądnicza 59, 012/633-14-74. 46808/A

„WIE-MAR-DENT” - stomatologia (CARISOLV) protetyka, własne laboratorium. Codziennie 9-19, Stachewicza 3, Azory. 637-14-41. 45464/A

AL Słowackiego 54, usługi stomatologiczne. Kasa chorych. 012/632-23-89. 8530/A

BEZBOLESNE, kompleksowe leczenie (protezy bezklamrowe, porcelana, rekonstrukcje, implanty), RTG. Atrakcyjne raty. 0501-027-037. 46790/A

DOSTAWY naprawy, protezy. Poniedziałek-niedziela 10.00-18.00, Wrocławska 19. 012/632-90-24. 54348/A

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, Aleja Słowackiego 50, 012/633-82-50. 40147/A

EXPROM, protezy bezklamrowe, naprawy. Kurasia 26. 012/266-01-18, pon.-niedz. (8.00-20.00) Superekspres! 53303/A

JERZY Dorożyński, zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe. Ul. Gwieździsta 9 /boczna Koberzyńskiej/, tel. 413-28-52, 0601-513-056. 45476/A

KAZIMIERZOWSKIE 7, 012/647-02-01, 0501-548-704, dyżur: soboty, niedziele, święta. Bezbolesne usługi stomatologiczne. Rabaty! 42052/A

LIBRODENT, 8-20, Librowszczyzna 3, 292-07-72. Pełny zakres usług, rentgen. 45474/B

OS, Kazimierzowskie 30, Wandy 30. 012/647-94-48 pełny zakres usług stomatologicznych. 54607/A

PEŁNY zakres usług: Czerwińskiego 22 (Azory): 637-29-40, 0602-680-557. 45473/B

POGOTOWIE stomatologiczne, pełny zakres leczenia. Mogilska 121. Czynne pon-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-15.00, 012/413-04-66. 45472/A

PRODENT Pogotowie Stomatologiczne wykonywanie protez, ekspresowe naprawy, os. Niepodległości 3A, 681-33-22. 55977/A

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawianie zębów, os. Boh. Września 1A/3G. 012/645-93-33. 45166/A

STOMATOLOGIA, narkoza, protezy natychmiastowe (raty), Teligi 8/123, tel. 414-12-99, 0605-418-203. 45470/B

ZABEK Beata Gabinet Stomatologiczny Al.Kijowska 66, 012/423-42-67, 0608-34-05-41. Pełny zakres usług. 7547/A

Rentgen zębów

PANORAMICZNY, punktowy. Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej. 421-92-72. 45357/B

GABINET STOMATOLOGICZNY ORTODONCJA
BEZ LĘKU, BEZ BÓLU, NA WESOŁO!
ul. Podwałe 2, tel. 430-10-50

5460101

NAPRAWA PROTEZ
na poczekaniu
• korony, mosty z porcelany.
• **LECZENIE PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.**
ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8⁰⁰-20⁰⁰
ul. Na Błonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰

4774201

MEDICINA
ul. Rogozińskiego 12,
tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79
CHIRURGIA SZCZĘKOWA
- ZNIECZULENIE MIĘSIKOWE I OGÓLNE.
UL. BARSKA 12
TEL. 267-01-55, 269-2945
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA, PROTETYKA

MA-DENT
NOWOCZESNA STOMATOLOGIA
• zachowawcza - carisovgel, laser, wybielanie zębów, nowoczesne leczenie kanałowe
• **KORONY PROCERA - NOWOŚĆ!**
• protetyka - protezy natychmiastowe, bezklamrowe, korony i mosty porcelanowe
• ortodoncja • chirurgia - zabiegi w narkozie
RYNEK DĘBNICKI 13/6 tel. (0-12) 269-13-35

4771601

GLOBUS
PEŁNY ZAKRES USŁUG STOMATOLOGICZNYCH
specjalizacja:
LECZENIE CHOROÓB DZIAŁEŁ ORAZ
BLONY ŚLIZOWEJ, JAMY USTNEJ,
WĘGIERSKA 4/1
656-30-56 8-20 pon. - pt.
8-14 sob.
www.dentysta.com.pl

4769301

PROTEZY
naprawy
ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9-19, SOB. 10-13
tel. 269 28 70
EXPRESS

1831301

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ
Kazimiera i Marek Witkowsy
Kraków, ul. Królowej Jadwigi 247a,
codz. 425-33-69, 0608-648-127
- usuwanie zębów - leczenie -
protezy natychmiastowe
zabiegi w narkozie

5488601

DENTYSTYKA
• Leczenie bezbolesne
• Chirurgia w narkozie 411-56-04
• Protetyka na poczekaniu
• Ortodoncja - RTG
RATY • KARTY PŁATNICZE
ul. Kielecka 7 a, tel. (012) 411-96-13, 411-95-44
os. Kalinowe, tel. (012) 648-11-97
Czynne pn. - pt. 8⁰⁰ - 21⁰⁰, sob. 9⁰⁰ - 14⁰⁰
www.dentystyka.krakow.pl

4769501

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
Leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty,
konsultacje profesorskie
RTG punktowy i panoramiczny
CARISOLV leczenie bez wiertła
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 9-16
tel. 634-58-93, 634-24-09

5790K

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
dr n. med. Barbara Książkiewicz-Jóźwiak
Kompleksowe specjalistyczne leczenie stomatologiczne
NOWOŚCI: • leczenie próchnicy bez wiertła • licówki, wkłady, korony, mosty porcelanowe bez metalu • protezy z tytanu, bezklamrowe • **IMPLANTY** - autoryzacja Instytutu Straumann a - Szwajcaria (najmocniejsza integracja z kością) • wzmacnianie i regeneracja tkanek przyzębia i kości • **ORTODONCJA** - dr Anna Widmańska - estetyczne porcelanowe aparaty stałe...
Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2
e-mail: info@studiose.med.pl; www.studiose.med.pl

Informujemy, że Klinika Stomatologii Estetycznej - przy ul. Lubicz nie jest naszą filią

4697401

Dentimed
ul. Rakowicka 1, os. Złoty Wiek 77
(róg z ul. Lubicz) (Nowa Huta)
tel. 430 37 30 tel. 649 92 10
• stomatologia zachowawcza
• stomatologia estetyczna
• chirurgia, RTG
• protetyka - korony, mosty
POLSKO-NIEMIECKIE LABORATORIUM
PROTETYCZNE NA MIEJSCU, RATY

4468401a

GABINET STOMATOLOGICZNY
OS. DYWIZJONU 303
PAW. I TEL. (012) 649-44-66
PN. - PT. 9 - 19, SOB. 9 - 13
• pełny zakres usług stomatologicznych - protetycznych
• ortodoncja
• Rtg zębów
• Wybielanie zębów

4768801

PORADNIA STOMATOLOGICZNA OS. WIDOK, TEL. 638-02-02
ul. Bałicka 14 a (od ulicy Na Błonie)
Lekarze specjaliści w zakresie:
- stomatologii zachowawczej
- protetyki
- chirurgii
- ortodoncji
CARISOLVGEL RENTGEN

4774101

STOMATOLOGIA VADENT
LECZENIE, PROTEZOWANIE, PORCELANA, REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW
LECZENIE LASEREM lub ŻELEM
ul. Szlak 53 (14-20), tel. (012) 423-31-92

4547901

STOMATOLOGIA KANLAB
zdjęcia:
• panorama
• cefalografia
• tomografia; transcan
• zatoki szczękowe; czolowe
Kraków, Dietla 75/2, 012/429-21-84,
pon.-pt. 8.00 - 20.00,
sob. 8.00 - 14.00

4380301

AGMADENT
STUDIO STOMATOLOGICZNE
PEŁNY ZAKRES USŁUG
PROTETYKA • RENTGEN
WYBIELANIE ZĘBÓW
LECZENIE BEZ WIERTŁA
Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20
tel. 412-32-03 sob. 9-15

4769001

SPECJALIZACJA PROTETYKA
PORCELANA BEZ METALU
NOWOŚĆ!
• rekonstrukcja złamanych zębów
• chirurgia
• implanty i wybielanie zębów
STOMATOLOGIA
Lekarzy stomatologów zapraszamy do współpracy z laboratorium 0501-045-035
ul. D. Pasterza 93 (012) 417-33-84 Pon. - pt. 9.00 - 19.00, sob. 9.00 - 14.00

4771701

STOMATOLOGIA DZIENNA I NOCNA
w godz. od 9⁰⁰ do 20⁰⁰ i od 21⁰⁰ do 1⁰⁰
• Stomatologia zachowawcza
• Protetyka
• Chirurgia
• Leczenie i usuwanie zębów w narkozie
• Ortodoncja
• Laser stomatologiczny
• Usuwanie zębów w domu pacjenta
• Wykonywanie protez w domu pacjenta
Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzińskiego 2)
tel./fax (012) 423-54-45, 296-20-15

4774601

rok zał. 1991 **Gabinet Stomatologii Estetycznej**
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym
• korekta kształtu i koloru zęba • rekonstrukcja złamanych zębów
• korony porcelanowe, protezy zatrzaskowe • profilaktyczne leczenie zębów u dzieci • ortodoncja • chirurgia
Kraków, ul. Lubicz 24, tel. (012) 430-34-63
pn. - pt. 9 - 19, sob. 9 - 12

4550101

PROTETYKA STOMATOLOGIA
lek. stom. M. Stachurska
lek. stom. E. Kulczycka
ul. Szlak 16B
wt. 11-13
pon.-pt. 15-20
632-17-07

839901

kowdent
dr n. med. St. Kownacki
Wszelkie usługi stomatologiczne
Nowości:
• bezbolesne znieczulenia komputerowe – system „WAND”
• implantologia – implant w jeden dzień system Branemark i inne
• licówki, mosty i korony Procera – nowość w estetyce
• wybielanie zębów najnowszymi metodami
• likwidacja przebarwień w jeden dzień – technika plazmowa
• mikroskopowa metoda leczenia kanałowego
• leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser
• bezbolesne usuwanie zębów nazębnych
• sterowana regeneracja tkanki kostnej
ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, 431-27-70, pon.-pt. 8-21, sob. 8-14
ul. DIETLA 75/2, tel. 429, 21, 84, 429-24-06, pon.-pt. 8-21

4391901

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO
DENTA MED również w niedziele i święta
PROTETYKA | **LECZENIE** | **BEZBOLESNE** | **PROTEZY**
ORTODONCJA | **I USUWANIE** | **BOROWANIE** | **MOSTY**
RENTGEN | **W NARKOZIE** | **LASEREM** | **PORCELANOWE**
CHIRURGIA | **IMPLANTY** | **ŻELEM** | **ZATRZASKI**
NAPRAWA PROTEZ
Kraków, ul. AUGUSTIAŃSKA 13
(równoległa do ul. Krakowskiej)
tel. (012) 292-33-00, 430-60-76

4775501

ROYAL MEDICAL
CENTRUM STOMATOLOGII
Specjalizacja:
• Stomatologia zachowawcza
• Protetyka
• Implanty
• Chirurgia stomatologiczna
ZAPRASZAMY:
Kraków, ul. Zwierzyniecka 29, II p.,
tel. (012) 431-15-85, tel./fax (012) 431-15-62
czynne: pon. - pt. 9 - 20, sob. 9 - 17

4774901

DENT AMERICA
implanty - konsultacje bezpłatnie
PEŁNY ZAKRES USŁUG
• stomatologia zachowawcza (dzieci, dorośli)
• protetyka • chirurgia • narkozy RTG
pl. SZCZEPAŃSKI 3 pl. SZCZEPAŃSKI 3
421-89-48 421-75-11
430-21-88 - I p. ortodoncja - II p.
ul. WIELICZKA
ul. Słowackiego 9
tel. 288 10 74
pn.-pt. 9 - 20
sob. 9 - 14

5498101

ORTODONCJA
Specjalistyczny gabinet
ul. Miłkowskiego 23/9
czynny od poniedziałku do
piątku 16.00-19.00,
tel. 0501 691 257
os. RUCZAJ

839801

CENTRUM STOMATOLOGII WSPÓŁCZESNEJ
Pełny zakres usług stomatologicznych
Kraków, ul. Wójtowska 3
631 05 60 pn.-pt. 9 - 21
sobota: 10-18

4670701

stomatologia Rozwadowscy
tel. 429-14-70
Kraków, Wielopole 13 I p.
pon., śr., czw., pt. 16-19, wt. 9-13
Bezbolesne leczenie, wybielanie, Stomatologia kosmetyczna, protetyka

5342601

Najlepiej idą róże

Marek Rapacz, były zawodnik Garbarni, ułożył sobie życie w Holandii. Gra w czwartoligowym 's-Gravensandse SV.

28-letni Marek Rapacz zaczynał w Orkanie Raba Wyżna. Po zakończeniu nauki w szkole podstawowej przeniósł się do krakowskiego Borku, potem przez kilka sezonów reprezentował Garbarnię i znów Borek. W 1994 roku wyjechał do Niderlandów. - Przez półtora roku nie miałem kontaktu z piłką. Potem zauważyli mnie działacze piętroligowego Monster VV. Grałem tam przez cztery lata, a od niedawna występuję w 's-Gravensandse - opowiada Rapacz.

Obszerną opowieść Rapacza skonfrontowałem z danymi internetowymi. Wynika z nich, że klub z okolic Hagu ma 97 sponzorów (główni to firma budowlana Verkad Beton i mięsna Bengi) oraz 44 drużyny - seniorskie (12), kobiece i młodzieżowe! - A także trzynaście boisk, w tym siedem oświetlonych. Dzielimy się nimi z miejscowym zespołem szóstej ligi. Na nasze mecze, przy korzystnej pogodzie, przychodzi tysiąc ludzi.

Początki były trudne. Pracował fizycznie, mieszkał

w jednym mieszkaniu z pięcioma Polakami. Zbierał pomidory i kwiatki. Z czasem awansował w tamtejszej hierarchii. Już miał pieniądze na wynajęcie pokoju z kuchnią. - Jestem menedżerem w branży kwiatowej. Moim atutem jest znajomość języków: niderlandzkiego, angielskiego i rosyjskiego. Sprowadzam kwiatki do Polski. Co „idzie” nad Wisłę? - Największym wzięciem cieszą się róże, chryzantemy i orchidee.

Porównanie z polskimi ligami nie wypadło jednoznacznie. - Być może przewyższamy Holendrów techniką, natomiast ustępujemy im taktycznie. Na treningach długo szlifujemy gry pozycyjne, warianty przewagi liczebnej, zagrania między zawodnikami itp. Holendrzy preferują futbol schematyczny, w którym każdy zawodnik trzyma się swojej pozycji. Sprawiało mi to kłopoty, bo na polskich boiskach lubiłem hasać na całej szerokości. Muszę jednak przyznać, że przez ten sche-

matyzm zgranie drużyn holenderskich jest ich mocną stroną. Poza tym oni grają bardzo często, oprócz spotkań ligowych w rozmaitych turniejach i sparingach.

Rapacz występuje albo w ataku, albo na prawym skrzydle. - W Monster byłem pupilem publiczności. Kiedyś strzeliłem gola w dniu urodzin. Trener specjalnie zdjął mnie z boiska, bym mógł wysłuchać owacji. Tysiąc osób wstało i klaskało mi. Popłakałem się ze szczęścia! Ogólna refleksja: - Holandia to jedna wielka fabryka. Jesteś tam sztuką, trybem maszyny. Gdy stracisz pracę, na twoje miejsce wskoczy pracownik o podobnych kwalifikacjach, a ty będziesz już trybem innej maszyny. To naród twardy, dyscyplinowany, od poniedziałku do piątku skoncentrowany na zarabianiu pieniędzy. W weekendy Holendrzy zachowują się o wiele swobodniej. Umiej docenić swój wysiłek, ale naprawdę musisz się o to postarać.

Dobrze mu tam. - Holendrzy są wysokimi ludźmi. Ja jestem niski, szybki, zwrotny, jedyny obcokrajowiec w zespole, dlatego mają do mnie słabość. Znam język, otoczenie przez to mnie akceptuje. Wielu Polaków z powodu bariery językowej jest skazanych na izolację. Pracują, jedzą, śpią i oglądają telewizję.

Haruje od godz. 6 do 17, trenuje trzy razy w tygodniu. Ile zarabia na boisku? Tajemnica, bo na giełdzie kwiatowej nie on jeden ma kontakty w Polsce. - Wszystko idzie z ręki do ręki. W papierach jestem amatorem. Ale w naszej czwartej lidze nie zarobiłbym tyle, co tam.

Nie żałuje: otworzył się na świat, zarobił trochę grosza. Był na spotkaniach ze znanymi arbitrami - Dickiem Jolem i Mario van der Ende. Frank Rijkaard, idol z czasów wielkiego Milanu, obserwował mecz z jego udziałem.

Byłoby świetnie, gdyby nie zżerała go tęsknota. 6 października żeni się z Małgorzatą. - Wrócę do Krakowa. Tu jest moje miejsce. (MARO)

80 lat Dąbskiego

Zaproszenie dla wszystkich

W najbliższą niedzielę Dąbski Klub Sportowy świętować będzie jubileusz 80-lecia istnienia.

Imprezę rozpocznie uroczysta msza święta w intencji klubu o godzinie 10 w kościele parafialnym na Dąbiu. Godzinę później zostaną uroczystie złożone kwiaty pod pomnikiem rozstrzelanych przez hitlerowców działaczy i zawodników klubu. Później odbędzie się spotkanie zawodników, działaczy i sympatyków, a o godzinie 15 odbędzie mecz mistrzowski klasy A pomiędzy Dąbskim a Słomniczaną.

Historia tego zasłużonego dla naszego miasta klubu jest bardzo bogata. Powstał on w 1921 roku i do wybuchu drugiej wojny światowej rozpoczynała tu działalność sekcje piłkarska, kolarska i tenisa stołowego. W czasie wojny zawodnicy, trenerzy i działacze brali czynny udział w walkach przeciwko okupantowi. W lutym 1945 r. odbyło się pierwsze zebranie zarządu klubu i rozpoczęta została na nowo działalność sportowa. W latach 60. zespół piłkarski awansował do klasy okręgowej i występował w niej kilka sezonów, najwięcej chłuby przyniosła jednak klubowi jedyna w tym rejonie polski sekcja hokeja na trawie, która - niestety, została zlikwidowana kilka lat temu.

Dziś w klubie działa jedynie sekcja piłkarska. Jest ona jednak bardzo rozbudowana, bo w niej działają tu dwie drużyny seniorów, dwie juniorów i dwie trampkarzy.

- Z okazji jubileuszu zapraszamy wszystkich byłych zawodników i działaczy. Nie wszystkich zdołaliśmy oficjalnie zaprosić, wszyscy jednak będą mile widziani - powiedział prezes klubu Marian Wlazło.

(PAN)

Liga lekkoatletyczna

Kraków pisze, inni biegają

Na stadionie Wawelu odbył się finał Ogólnopolskiej Ligi Lekkoatletycznej Szkół Ponadpodstawowych. Rywalizowano w niezbyt sprzyjających warunkach (13 stopni, mżawka), za to z korzystnym wiatrem.

Kierownik zawodów Zbigniew Makulec tłumaczył słaby występ gospodyń - krakowskiego XV LO względami dydaktycznymi. - Tylko w województwie małopolskim próbną matury wyznaczono we wtorek. Kilka uczennic „piętnastki” przełożyło matury nad wody. Nie ukrywam jednak, że po pozostałych zawodniczkach spodziewaliśmy się więcej. Jedyną zwyciężczynią z grodu

Kraka była Agnieszka Frankowska na dystansie 100 metrów.

Wyniki - kobiety: 100: 1. Agnieszka Frankowska (XV LO) 12,29, 20. Katarzyna Jachimczak (XV LO) 15,35; 400: 1. J. Wójcik (ZS Rolniczych Trzcinica) 57,19, 8. Magdalena Stankiewicz (XV LO) 1.02,52; 800: 1. K. Maciejonek (ZS Agroekonomicznych Świątki) 2.13,30, 19. Monika Cichoń (XV LO) 2.49,21, 20. Anna Janik (XV LO) 3.04,04; 4x100: 1. II LO Wrocław 48,82, XV LO (Baraniec, Jachimczak, Frankowska, Stankiewicz) nie ukończyło; w dal: 1. K. Kłisowska (II LO Wrocław) 5,85, 19. Anna Słoboda (XV LO)

3,29; kula: 1. K. Morawiak (II LO Wrocław) 9,87, 2. Maria Mazgaj (XV LO) 9,44, 20. Małgorzata Pachel (XV LO) 5,53. **Punktacja:** 1. II LO Wrocław 1603, 10. XV LO 803.

Wyniki - mężczyźni: 100: 1. S. Czerniak (II LO Wrocław) 11,21; 400: 1. M. Sądej (ZS Zawodowych Stalowa Wola) 48,68; 1500: 1. J. Bughardt (ZS Budowlanych Mielec) 3.56,94; 4x100: 1. II LO Wrocław 43,86; w dal: 1. P. Wilk (II LO Wrocław) 6,56; kula: 1. M. Wąsiel (ZS Mechanizacji Rolnictwa Hrubieszów) 13,10; kula (o wadze 6,25 kg): 1. Ł. Sobotka (VII LO Zielona Góra) 11,74. **Punktacja:** 1. II LO Wrocław 1549. (MARO)

Kalendarzyk sportowy

I liga: Wisła - Widzew Łódź (n. 14.30)

II liga: Hutnik - Włókniarz Kietrz (s. 13)

III liga: Niedźwiedź - Wiśłoka Dębica (n. 15), Proszowianka - Górnik Wieliczka (n. 15)

IV liga: Babia Góra Sucha Beskidzka - Orzeł Piaski Wielkie (s. 15), Wieczysta - Alweria (s. 15), Skawinka - Fablok Chrzanów (s. 15), Wisła II - Pogoń Miechów (stadion Wieczystej n. 11), Dalin Myślenice - MKS Trzebinia-Siersza II (n. 15), Garbarz Zembrzyce (n. 15), Górnik Brzeszcze - Karpaty Siepraw (n. 15), Zasole Unia Oświęcim - Kalwarianka (n. 15), Clepardia - Garbarnia (n. 15)

V liga Kraków: Tramwaj - Wawel (s. 15.30), Hutnik II - Borek (s. 16), Bieżanowianka - Prokocim (s. 16), Prądniczanka - Cracovia II (s. 16), Garbarnia II - Gdovia (n. 11), Zwierzyniecki - Puszcza Niepołomice (n. 12), Pogoń Skotniki - Kmita Zabierzów (n. 15), Skalanica - Iskra Krzęcin (n. 16)

Klasa A Kraków, grupa I: Grębalowianka - Radziszowianka (s. 15), Zieleniczanka - Victoria Krak Gamma (s. 15), Grzegórzecki - Niegoszowianka (s. 15), Wanda Nowa Huta - Sokół Kocmyrów (s. 15.30), Płaszowianka - Kosynierzy Łuczyce (n. 11), Wisła Rząska - Liszczanka (n. 15), Dąbski - Słomniczanica (n. 15);

grupa II: Podgórze - Partyzant Dojazdów (s. 15), Strażak Kokotów - Złomex Branice (n. 14), Wolni Kłaj - Dąb Zabierzów Bocheński (n. 15), Rożnowa - Piłkarz Podłęże (n. 15), Śledziejowice - Węgrzcanica Węgrze Wielkie (n. 15), Wisła Niepołomice - Nadwiślanica Nowe Brzesko (n. 15.30);

grupa III: Nadwiślan - Skalnica Trzemeszna (s. 15), Wiślanie Jaśkowice - Zielonka Wrzasowice (s. 15), Opatkowianka - Orzeł Myślenice (s. 15), Krakus Swoszowice - Armatura (n. 15), Raba Dobczyce - Gościńca Sułkowice (n. 15), Pćimianka - Grodzisko Raciechowice (n. 15), Orzeł II Piaski Wielkie - Pasternik Ochojno (n. 15)

Klasa A Olkusz: Tęcza Teneczynek - Ruch Młoszowa (n. 15)

Małopolska liga juniorów: Garbarnia - Dunajec Nowy Sącz (s. 11), Hejnal Kęty - Cracovia (s. 11), Hutnik - BKS Bochnia (s. 11), Krakus Nowa Huta - Babia Góra Sucha Beskidzka (s. 11), Okocimski Brzesko - Wawel (s. 11), UMKS Olimpic - Unia Tarnów (s. 11), Dunajec Zakliczyn - Wisła Kraków (s. 15.30), Sandecja Nowy Sącz - Start Nowy Sącz (n. 11)

HOKEJ

I liga: Cracovia - TKH Toruń (piątek 19)

TENIS STOŁOWY

Ekstraklasa kobiet: Bronowianka I Akropol - KU AZS WSP Częstochowa (s. 16)

KOSZYKÓWKA

I liga kobiet: Korona - Polpharma II Gdynia (s. 17)

KAJAKARSTWO

Maraton Krakowski, przystań KKW 29, ul. Księcia Józefa (s. 10)

PIŁKA RĘCZNA

Seria A mężczyzn: MTS Chrzanów - SMS Gdańsk (s. 17).

(PAN)

Firmy udzielające rabatów członkom Klubu Stałego Czytelnika „Dziennika Polskiego”.

Robert Korzeniowski Sport zaprasza do swojego sklepu. Oferujemy nowe kolekcje: Reebok, Adidas, Asics, Salomon. Plecaki, spiwory, kurtki, tyżworolki. Od nas nie wyjdiesz niezadowolony. Zapraszamy, ul. D. Pasterza 126 (Park Wodny). **Rabat 5%.**

Margot sklep firmowy **OXA** (ul. Floriańska 20). Moda damska - krótkie serie, włoskie unikatowe tkaniny, perfekcja wykonania, bieżące trendy. **Rabat 5%.**

Ubiory dla pań puszystych - sklep „Kobieta Rubensa” (ul. Miodowa 22 - k. synagogi, tel. 429-68-88) zaprasza od pn. do pt. 10-18, sob. 10-14). Oferuje: ubiory wizytowe i codzienne, suknie, garsonki, kostiumy, bluzki, spódnice, spodnie w rozmiarach 44-56. **Rabat 10%.**

Laboratorium Fotograficzne EMPIK Kodak Express (Rynek Gł. 46, tel. 430-26-82). Wywoływanie filmów oraz wykonywanie odbitek 10 x 15 i 15 x 20 cm, sprzedaż artykułów fotograficznych, salon sprzedaży prasy krajowej i zagranicznej. **Rabat 15%.**

ROJ-PRINT (ul. Mikołajska 9, tel. 421-91-33). Wydruki zaproszeń, wizytówek, druk A-4, offset, metal-druk. **Rabat 10%.**

Pizzeria drink-bar „Dom Pizzy” (ul. Kremerowska 16). Jedną z najlepszych i najtańszych pizzerii, grill-bar, bar słatkowy, drink-bar. Liczne promocje, specjalne ceny dla studentów. **Rabat 10%.**

Pub Winiarnia IMPRESJA (ul. Podbrzezie 2 na Kazimierzu, tel. 431-19-15) zaprasza od godz. 14.00. Polecamy kilkadziesiąt rodzajów win z całego świata, piwo, drinki, przekąski: półmiski serów, fondue, tosty i inne. Ciepłe, kawowe wnętrza z sofami idealne na popołudnia i wieczory. **Rabat 10%.**

Studio Urody „Irys” (pl. Matejki 8/15, tel. 422-87-80). Zabiegi oczyszczające-wyciszające skórę, szkodliwe kuracje liftingowe, odmładzanie skóry przy pomocy retinolu i cytokinów, zamykanie naczyń krwionośnych, elektronoterapia. **Rabat 10%.**

Fitness Club Body-Hit (ul. Kazimierza Wielkiego 117, tel. 636-35-35). Zaprasza na zajęcia z gimnastyki francuskiej, aerobik, hi/low, canalettico, stretchingu, BPU. Solarium, kameralna siłownia, szatnia, natryski. **Rabat 20%.**

Euro Fitness Club (pl. Biskupi 18, tel. 633-01-13). Zaprasza od pn. do pt. w godz. 8-22 w sob. i niedz. 9-16. Prowadzi: aerobik, step reebok, slimmastic, kangoorobic, jogę, siłownię, solarium, masaże. **Rabat 10%.**

FEMINA studio gimnastyczne, **GABINET KOSMETYCZNY** (ul.

Dietla 45, tel. 421-81-03) proponuje: slide reebok, aerobik low-impact, hi/low, salsa, combo, step reebok I, II i power, gimnastykę francuską, BPU, funky, future dance, kursy instruktorów fitness. **Rabat 10%.**

Gabinet Odnowy Biologicznej „Sun Life” (ul. Włoczków 6 kl. III, tel. 422-78-87). Oferuje: skuteczne odchudzanie metodą drenażu limfatycznego, wyszczuplanie nóg i talii, niwelowanie cellulitu, solarium, świecowanie uszu. **Rabat 10%.**

Okulary J. Badocha (ul. Cieszyńska 12, tel. 632-71-37). Specjalność: superlekkie okulary bezobwódkowe, oprawy tytanowe. Okulary korekcyjne i przeciwsłoneczne. **Rabat 10%.**

Gabinet Stomatologiczny (ul. Mikołajska 9/7, rejestracja tel. 429-10-27, 0602-45-55-16). Oferujemy zabiegi w zakresie stomatologii zachowawczej, estetycznej, protetyki, stomatologii dziecięcej oraz chirurgii stomatologicznej. **Rabat 15%.**

Ósrodek Szkolenia Kierowców „the Best Driver” (pawilon przy ul. Kocmyrzkowskiej I p., tel. 649-06-46). Szkolenie w zakresie kat. A i B, jazdy doszkalać na pojazdach Punto II, Nissan Micra, Yamaha. Plac manewrowy, badania lekarskie, atrakcyjne ceny: kat. A - 350 zł, kat. B - 620 zł. **Rabat 5%.**

Dance Club Szklarnia (Bolechówice, ul. Winnica 17). Każda sobota, godz. 21.00, wspaniała zabawa, muzyka, światła, niepowtarzalna atmosfera. Atrakcyjne ceny. Promocje. Możliwość wynajęcia sali. Dla posiadaczy kart Klubu Stałego Czytelnika 20% rabatu za wstęp.

ZAPRASZAMY FIRMY DO WSPÓŁPRACY! WSZYSTKICH PAŃSTWA, KTÓRZY CHCIELIBY ZAREKLAMOWAĆ SWOJĄ FIRMĘ HANDLOWĄ NA ŁAMACH RUBRYKI RABATOWEJ „Z KARTĄ TANIEJ” PROSIMY O KONTAKT TELEFONICZNY POD NUMEREM 619-93-00.

Szanowni Państwo!

Informujemy, że wszystkie karty wydane w VI edycji Klubu Stałego Czytelnika zachowują swoją ważność. Certyfikaty stają się nieważne.

Czytelnicy, którzy chcą zapisać się do Klubu po raz pierwszy, powinni zebrać 20 winiet (logo Dziennika wraz z datą i nakładem) z jednego miesiąca, każda winieta musi być z innego dnia. Odcinki należy przynieść lub przesłać pocztą do siedziby Klubu przy ul. Wielopole 1 wraz z wypełnionym formularzem zgłoszenia. Zestaw winiet należy dostarczyć do 10. dnia następnego miesiąca. Zestaw 20 winiet gwarantuje otrzymanie Karty Klubu Stałego Czytelnika.

UWAGA! W związku z rezygnacją z komiesięcznych losowań na rzecz większej ilości konkursów, każdy Klubowicz może posiadać tylko jeden numer, który jest numerem karty klubowej.

KLUB STAŁEGO CZYTELNIKA „DZIENNIKA POLSKIEGO” znajduje się w KRAKOWIE przy ul. Wielopole 1. Kod pocztowy 31-072 Kraków. Nasz telefon: 61-99-300. Przyjmujemy od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-18.00.

SOBOTA

FORMULARZ ZGŁOSZENIA

Wypełniają osoby, które po raz pierwszy przystępują do klubu.

Nr karty wypełnia pracownik KSC

nazwisko

imię

rok urodzenia

dokładny adres

miejscowość

kod pocztowy

Oświadczam, iż wyrażam zgodę na umieszczenie moich danych osobowych w bazie danych Wydawnictwa Jagiellonia SA z siedzibą w Krakowie, ul. Wielopole 1, oraz na ich przetwarzanie dla potrzeb marketingowych i statystycznych zgodnie z treścią Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych. Podanie danych osobowych ma charakter dobrowolny i przysługuje prawo wglądu do tych danych jak, również możliwość ich poprawiania.

(czytelny podpis)

Formularz zgłoszenia należy dostarczyć wraz z 20 winietami „Dziennika Polskiego”

JAN NOWICKI

MIEDZY NIEBEM A ZIEMIĄ

Pan Piotr Skrzynecki
Niebo

mys. Sebastian
L. Kudas

Kochany Panie Piotrze.

Bardzo poruszył mnie Pana ostatni list. Zastanowił. Widzę teraz, że brak rozeznania w problemach z jakimi boryka się świat, pozostawanie w wygodnej skądinąd ignorancji, doprowadza w końcu człowieka do wyzbycia się możliwości rozumnego osądu tego, co go naprawdę otacza. Pozostaje emocja. Ale ona też się wyczerpuje.

Zajrzałem do gazety, gdzie trafiłem na komentarz amerykańskich wydarzeń („Gazeta Wyborcza” 22/23 września 2001) pióra czołowego korespondenta brytyjskiego dziennika „The Independent” na Bliskim Wschodzie, pana Roberta Fiska.

Wystarczy parę zdań:

„Cała potęga Ameryki i jej bogactwo nie zdołały obronić największego mocarstwa przed katastrofą. I jeśli Ameryka nie zda sobie sprawy z ogromu wyrządzonych Arabom krzywd i przelanej krwi, czeka nas konflikt, jakiego nie oglądaliśmy od śmierci Hitlera i kapitulacji Japonii”.

...żeby poczuć zimno na plecach. I dalej:

„Jeśli spytamy Araba lub Arabkę, co sądzi o śmierci tysięcy niewinnych ludzi, odpowie nam – jak przystało na przyzwoitego człowieka – że to niesłychana zbrodnia. Ale spyta również dlaczego nie nazywaliśmy podobnymi słowami sankcji, które spowodowały śmierć około połowy miliona dzieci w Iraku, dlaczego nie podnieśliśmy krzyku w sprawie 17,5 tysiąca cywilów zabitych podczas izraelskiego najazdu na Liban w 1982 roku?”.

...włos się jeży.

„Byłoby świadectwem wybitnej odwagi i mądrości, gdyby USA zatrzymały się na chwile i zastanowiły nad własną rolą w świecie, nad obojętnością swego rządu wobec cierpień Arabów”. Pisz dziennikarz, który dosłownie brodził we krwi Bliskiego Wschodu. Brakuje mi słów i zasycha w gardle – powiada.

Wystarczy. Zamykam gazetę. Nie sądzę, żeby „Wyborczą” stać było na przedruk korespondencji, w której fakty pozostawałyby w całkowitej sprzeczności z rzeczywistością. Pan Fisk wydaje się być rzeczywistym znawcą przedmiotu. W czasie, kiedy nie ustał jeszcze pierwszy ból po stracie tysięcy niewinnych ludzi, potrafi zdobyć się na chłodną ocenę „okrucieństwa narodu skazanego” i namawia do opamiętania. Bo jeśli tego nie zrobimy, czeka nas światowa katastrofa. Ta, którą Pan w swym liście nazywa brutalnie – szlachtuzem spływającym ludzką krwią.

Boję się – Panie Piotrze. Nie o siebie. Z mnogości przeżytych lat wynika także, że mniej się ma do stracenia.

Bose stopy w cieple kominka. Jakiś mały cel – osiągnięty. Widok za oknem ten sam. Kawałek koniecznego do przetrwania chleba. Dym z papierosa i marzenie o spotkaniu z Panem – mój Drogi. Wystarczy.

Ale, co mają powiedzieć oni? Ci, którzy wybierają się dopiero w drogę? Mający zwyczajne prawo do szczęścia i pokoju. Przed nimi przecież tyle lat. Zielonych wiosen, krystalicznie białych zim, pocałunków, wschodzących słońc, fioletowych księżyców, gwiazd mrugających, spadających komet. Przed nimi zgodny z prawami natury cudowny obowiązek zaludnienia naszej planety, która coraz natęczywiej domaga się, żeby ją kojarzyć ze łzami.

Dlaczego tak jest? Dlaczego tak musi być – Panie Piotrze.

Deszcz, deszcz, deszcz. Ołów za oknem, ołów gdzieś pod żebrami.

Wczoraj złamałem palec prawej ręki. Spadłem z roweru. Boli. Pisanie sprawia mi ogromną trudność.

Ale jeszcze tylko ten październik i przestanę się Panu narzucać. Jeszcze dwa razy Pan, dwa razy ja i będzie koniec.

Pies, niczego nie świadom, przynosi mi w zębach gumową piłeczkę i zaprasza do zabawy.

Nagrywamy ze Zbyszkim Preisnerem płytę pod tytułem „Głosy”. Jak skończymy, spróbuje ją jakoś Panu podrzucić.

Proszę pamiętać o mnie. Bardzo mi Pana brakuje. Jego dystansu, uśmiechu, mądrości. I proszę wybaczyć pokraczny list.

Bardzo serdecznie pozdrawiam

i kłaniam się nisko,

Jan Nowicki

PS. Nie wiem, czy Panu wiadomo, że Andrzej Żurowski ciepło wspominał o naszych listach wydanych w książce? Recenzja ukazała się w gdańskim dwumiesięczniku „Autograf”. W innych okolicznościach nie wspominałbym o tym, ale... skoro tak pada?

Jan Kanty Pawluśkiewicz

Żel-Art. Fakty i Ludzie

Jedenaście najnowszych prac oprawionych w specjalnie dobrane XIX wieczne francuskie passe-partout, przy akompaniamencie fragmentów muzyki z „Harf Papuszy” wyłoniło się z mgły na ścianach Klubu Aktora LOŻA.

Wszystko to można było przeżyć i obejrzeć w piątkowy wieczór 21 września w Rynku Głównym 41 za sprawą znakomitego kompozytora i malarza Jana Kantego Pawluśkiewicza. Przez cały ten wieczór starannie dobrana przez Halinę Jarczyk muzyka ze znanych XIX wiecznych arii operowych tworzyła nastrój niecodziennego pokazu pod nazwą „Żel-Art. Fakty i Ludzie”.

Prezentacja zorganizowana została przez
Galerię Szalom, Związek Artystów Scen Polskich i Klub Aktora LOŻA.

Ogrody Jozafata

PLUS GSM
MECENAS
KULTURY
KRAKOWA